

PERZSA SZERELEM

Laila
SHUKRI

Kossuth

Laila Shukri
Perzsa szerelem

Kossuth Kiadó

Első rész

I. FEJEZET

Indulás

Lidka izgatottan csomagolt. Repül Kuvaitba! Még mindig nem tudta elhinni. Törte a fejét, mit rakjon a bőröndjébe. Jók lesznek a ruhái, vagy vegyen új, teljesen zárt holmikát? Megszólalt a telefon, Jarek hívta, a barátja.

– Helló, szivi, hogy állsz a pakolással? Segítsek valamit?

– Nem, kösz. Csak nem tudom, mit vigyek magammal. A vállpántos felsőim nem kifejezetten odavalók...

– Annak alapján, amit a tévében láttam, nyilván nem. Jaj, le kell tennem, szia.

– Szia.

Lidka a többi ruhát nézegette. Rettentően örült, hogy ekkora szerencse érte. Nyelvtanfolyamra megy ösztöndíjjal a Perzsa-öbölbe – ez nem esik meg akárkivel! Csak most végezte el a hároméves idegenforgalom szakot, és máris az ölébe hullott egy ilyen utazás! Vállalt néha hoszteszmunkát, és egy alkalommal beszédbe elegyedett egy kuvaiti üzletemberrel. A férfi mesélt a hazájáról, elmondta, hogy több mint tíz éve, egy reggel iraki csapatok hatoltak be az országba, feldúlták az otthonokat, olajkutakat gyújtottak fel, neki pedig a családjával együtt el kellett menekülnie a sivatagba, a jól felszerelt kempingjébe.

– De azóta minden helyreállt, szinte már újjá is építették az országot – mondta.

– És milyen ott az élet? – kérdezte Lidka kíváncsian.

– Meleg a tenger, mindenütt pálmafák, luxusplázák, vadonatúj autók...

Mint a mesében!, gondolta a lány elbűvölve.

– Szeretnél eljutni oda?

– Hát persze! – kiáltott fel örömmel Lidka.

Rögtön az jutott az eszébe, hogy mindjárt elhangzik egy frivol javaslat, a gyakorlaton mindig figyelmeztették a lányokat, nehogy bedőljenek a gyors ajánlatoknak.

– Arabnyelv-tanfolyamra, az állam ad rá ösztöndíjat.

– És mennyi ideig tart? Mikor kezdődik a tanév? – faggatta Lidka a részletekről.

– Szeptemberben kezdődnek az órák, a legrövidebb tanfolyam egy év, a leghosszabb három. Teljes ellátást kapnak a diákok: kollégium, zsebpénz, még a repülőjegy árát is visszatérítik – sorolta büszkén a kuvaiti.

Lidka nem hitt a fülének. Ha minden jól megy, nemsokára megkapja a diplomáját, már el is kezdett munkát keresni. Sajnos nem valami jók a kilátások, ezrével vannak a fővárosban olyanok, mint ő – kisvárosból vagy faluról jött fiatalok, akik bármilyen csekély fizetségért hajlandóak munkába állni. Ha megtanul arabul, jobb esélyekkel indul a pályán.

– És mit kell tennem? – kérdezte kicsit bizalmatlanul.

– Semmit. Csak fénymásold le az útleveledet, és add ide nekem!

Lidka úgy ítélte meg, hogy nincs vesztenivalója, megpróbálhatja, legfőljebb ugyanaz lesz, mint mindig: aki sokat ígér, keveset ad.

Csodák csodájára hamar megjöttek a papírok. Lidka csak ekkor számolt be Jareknek a tervezett utazásról.

– Megőrültél? – A fiú nem volt elragadtatva.

– De hát tudod, hogy nincs pénzünk esküvőre, ott viszont szerezhetnék neked munkát.

– Mégis mit dolgozhatnék az araboknál?

– Miért, az öreg Malec mit csinált? Utat épített a sivatagban valamikor régen, aztán lett egy nagy háza, még a lányát, a csúnya Violkát is férjhez adta. Láttad a vejét, hogy hasított azzal a penge bömössel?

Tény, hogy a nem éppen vadonatúj, de csillogó, bömbölő BMW-t irigyen bámulta a hétvégi diszkó teljes közönsége.

– Jó, hát lehet...

Hétvégén elmentek a diszkóba. Lidka egész végig arról duruzsolt, milyen szuper lesz, ha összeszedik magukat anyagilag, még az újabb és újabb sör-vodka körök miatt sem szólt egy rossz szót sem Jareknek. Hajnaltájt, tajtrészezen kitámolyogva azt motyogta a fiú, az épület előtt álló luxusautót nézve:

– Hát menj csak, menj, csak nehogy fogjanak és bevágjanak a hárembe a csúcs lökhárítóiddal...

– Ugyan már, Jareczek, hiszen tudod, hogy csak téged szeretlek, egyébként sincs már sehol hárem... – Lidka boldogan kísérte haza elázott kedvesét.

Most elakadt a csomagolással. Fölhívta a nővérét.

– Szia, Goška! Nincs valami hosszú ujjú cuccod? Blúz, maxiruha? Nekem egy szál sincs. Tudod, mit szeret Jarek, ami rövid és szűk, mell kidobva, hogy

kiguvadt szemmel lessék a többiek, milyen csaja van.

– Gyere el hozzánk, biztos találunk valamit! Nemrég még nagy pocakkal jártam, ha megtetszik valami, anyu átalakítja.

Pár nappal később el is ment, a teljes ruhatára elfért egy kisebb bőröndben.

– Nem kevés ez? – sopánkodott a nővére. – Milyen munkád volt ott a fővárosban?

– Hát voltak céges rendezvények, mindig adtak hozzá ruhát, megcsinálták a sminket, a hajunkat...

– Nem mehetsz ki úgy, mint egy lelenc – sóhajtott Goska. – Gyere, veszünk valami rendes cuccot!

– De hát te sem állsz valami jól, pici babád van... – ellenkezett Lidka.

– Nyugi, van egy kis dugipénzem, félretettem új ruhára, ha leadom ezt a maradék pár kilót szülés után. De te, hugi, kilépsz a nagyvilágba. Nekem nem sürgős.

Lidka elérzékenyült. Igen, a család a legnagyobb kincs az életben. Eszébe jutott, hogy amikor váratlanul meghalt az apjuk, megígérték egymásnak: mindig, minden körülmények között számíthatnak egymásra. Mintha még az akkor ötéves kisöccsük is megértette volna ezt, hősiesen állt az anyjuk mellett, és azt hajtogatta: „Ne sírj, mama, ne sírj, hiszen én itt vagyok neked.” Lidka szeretettel ölelte át a nővérét, és megígérte:

– Az első ottani fizetésem a tiéd lesz...

– Ugyan már, nem azért mondtam... Szólj inkább anyunak, hogy vigyázzon a kicsire – mondta a nővére bosszúsan.

Elmentek vásárolni, és csodás délutánt töltöttek együtt. Még csak nem is vettek sok mindent, egy új farmert meg két ingblúzt, de remekül szórakoztak.

Eljött az indulás napja. Lidka csak most ijedt meg igazán. Elmegy egy teljesen ismeretlen országba; mihez kezd majd ott, távol a szeretteitől? Az édesanyjától, az öccsétől és a nővérétől elbúcsúzott még otthon, nem akarta, hogy fölöslegesen utazzanak a fővárosba. Jarek vitte ki a repülőtérre kölcsönautóval.

– Csak nehogy elfelejtsd, miben egyeztünk meg! Egy tanév, és indulás haza! Tudod, hogy össze kell szednünk a pénzt a lagzira.

– Persze, hiszen kettőnkért megyek oda.

Rövid volt az út első szakasza, Frankfurtban kellett átszállnia. Lidkának zúgott a feje a tágas tértől és a rengeteg utastól. Gépiesen végigment az átszállásnál kötelező formalitásokon, és beszállt a repülőbe. Rengeteg volt az utas. Észrevette, hogy néhányan fekete *abaját*^[1] viselnek, a mellette ülő nő is.

Beszédbe elegyedtek. Az ismeretlen asszony ellátta tanácsokkal. Javasolta, hogy öltözködjön szerényen, takarja el a vállát, ne legyen mély a dekoltázs, a minit felejtse el.

– Ne provokáld a férfiakat; jegyezd meg, hogy nálunk még egy pillantás is biztató jel. Ne reagálj, ha megszólítanak, hiába udvarias az illető, nálunk, a mi zárt társadalmunkban a fiúk sokszor keresik az alkalmat a flörtre, főleg a külföldi lányokkal. Egyedül ne menj sehová... – Sok mindent tanácsolt még a kuvaiti nő, de Lidka hamar elbóbiskolt, mert elfáradt az utolsó napoktól, az érzéseitől és az utazástól.

Amikor feleszmélt, már csak egy óra maradt a landolásig. Mozgolódás támadt az utasok között, észrevette, hogy európai módon öltözött nők mennek ki a mosdóba, és abajában térnek vissza.

– Igen, vannak, akik levetik a hagyományos ruhát, ha elhagyják az országot, és még a hajukat is megmutatják. Én mindig ugyanúgy öltözöm! – jelentette ki büszkén Lidka szomszédja.

A repülőtéren két fiatalember várt Lidkára. Az arcuk távolkeleti származásra utalt, talán japánok lehettek.

– A Nyelvi Központból jöttünk, gyere velünk!

Késő éjszaka volt, Lidka rettegve ült be velük az autóba, pedig kedvesek voltak a diákok, mutogattak neki útközben:

– Ez az emír palotája. Nézd, milyen szép itt a tenger, milyen érdekesek a tornyok! Ez pedig az egykori uralkodók rezidenciája...

Sötét volt, igazából nem sok mindent látott. Kis idő múlva megérkeztek a kollégiumhoz. Magas fal vette körül a területet, a kapunál őrbódé állt fegyveres őrrrel.

– Hát sok sikert, mi ide nem mehetünk be.

– Miért? – értetlenkedett Lidka.

Észrevette, hogy a két fiatalember furcsán összenéz, egyikük felsóhajtott, és azt mondta:

– Ez lánykollégium. A legszigorúbban őrzött hely Kuvaitban. Állítólag jobban vigyáznak rá, mint egy börtönre. Vannak, akik egyenesen szidzsnek^[2] hívják.

– De én kimehetek, ha akarok? – kérdezte aggodalmasan Lidka.

– Bent mindent elmagaráznak, viszlát a tanfolyamon – mondták távozóban, mintha bátorságot akartak volna önteni bele.

Lidka megmutatta az iratait az őrnek. Bement, és a magas kapu nagy zajjal csukódott be mögötte.

II. FEJEZET

A kollégium

Lidka nyugtalanul aludt. Azt álmodta, hogy bezárták egy ablaktalan, ajtó nélküli kis szobába, és nem kapott levegőt. Kinyitotta a szemét, és megkönnyebbülve látta, hogy besüt a nap a szobába. A szemközti ágyon mosolygós szőke lány ült.

– Szia, Ann vagyok, együtt fogunk lakni – mondta kedvesen, angolul a szobatársa.

– Nagyon örülök, Lidka vagyok. Honnan jöttél?

– Angliából. Hát te?

– Lengyelországból. Régóta vagy itt?

– Több mint egy éve.

– Egy éve? Hogy bírtad ki itt? Amikor tegnap elmondta az *abla*,^[3] hányféle szabály létezik, legszívesebben hazaszaladtam volna.

– Ne aggódj, nem olyan szörnyű, ha feltalálod magad.

– Feltalálom magam? Hogy tudnám feltalálni magam, ha a lábam sem tehetem ki innen? Este kilencig haza kell érni, és aláírni a listát! Borzalom!

– Nyugi, azt mindig elsütheted, hogy vásárolni mész, mert szükséged van valamire. Az estéket is el lehet intézni, elég egy levél a nagykövetségtől. Ne aggódj, gyere reggelizni!

A lányok lifttel mentek le az ebédlőbe. Nagy terembe értek, fehérmárvány falak közé. Szakácskabátot és -sapkát viselő személyzet szolgált fel az ételt.

– Hűűűha! – kiáltott fel Lidka elbűvölve. – Nálunk, a mi kis városunkban a házasságkötő terem sincs ekkora, és sokkal rondább is.

Az angol lány elégedetten vezette oda a svédasztalhoz, ahol az ételeket tálalták.

– Mennyi étel! – Lidka ámult-bámult. – Saláták, sajtok, felvágott, dzsem, tojás többféleképpen, padlizsán, zöld és fekete olajbogyó... Hát ez? Ez micsoda? – kérdezte kíváncsian az angol lányt.

– *Mutabbal, hummusz, tabulé...*^[4] – Ann örömmel magyarázott el mindent az új diáklánynak. Örült a jövetelének, legalább lett egy társa a közös kiruccanásokhoz.

Jól megrakott tányérokkal ültek asztalhoz. Más lányok is kezdtek beszállingózni a terembe. Kíváncsian nézték az új lányt. Néhányan rögtön faggatni kezdtek. Anna jót mulatott Lidkán, aki csak kapkodta a fejét.

– Hozzá kell szoknod. Mindig rengeteg kérdést szegeznek neked, egészen bizalmasakat is. Itt másképp értelmezik a privát szférát.

Hozzáláttak az evéshez, s közben Lidka kérdezősködött a kollégistákról.

– Honnan jöttek?

– Mindenfelől, Szaúd-Arábiából, Bahreinből, és kuvaitiak is vannak – felelte Ann.

– Kuvaitiak? – csodálkozott Lidka. – Egy ilyen gazdag országban nincs saját lakásuk?

– Úgynevezett *bidunok*, „nem állampolgárok”, nincsenek olyan előjogaik, mint a kuvaitiaknak, de támogatja az állam a tanulmányaikat. Nézd azt a nőt, ő is angol, válás után jött ide, hogy valami újat kezdjen az életében.

– De talán már negyvenen is túl lehet! Mégis tanulhat itt?

– Amint látod.

– Legalább nem korlátozzák annyira, mint minket, szabadon kijárhat.

– Nem, rá is ugyanolyan szabályok vonatkoznak, mint ránk.

Lidka arra gondolt, hogy sokat kell még tanulnia erről az országról, de az étel jólesett neki. A családjukra, a szeretteikre terelődött a szó.

– Ha föl akarod hívni a mamádat, a postán a legolcsóbb. Kölcsönadom a kártyámat. Majd megadod, ha megérkezik az ösztöndíjad.

Reggeli után a recepcióspulthoz ment a két lány.

– Ő most érkezett, haza kell telefonálnia – magyarázta Lidka helyett Ann.
– Átmegyünk a postára, ide szembe, mindjárt jövünk.

– Rendben, kérem a *bitakát*.^[5] – Az abla kinyitotta a vendégkönyvet, ahol feljegyeztek minden ki- és belépést.

– De hát ő még új, nincs bitakája.

– Akkor az útlevelét. – Az abla kénytelen volt betartani a formáságokat.

Lidka odavitte az iratot, és a kilépés idejével együtt pontosan bevezették az adatait is a hivatalos könyvbe. Kiléptek a házból. Hunyorognia kellett a vakító napfényben.

– Uramisten, milyen hőség van! Fura, hogy bent nem érezni.

– Nem hát, itt minden klimatizált. Minden ház, minden autó, hivatal, pláza... Szó szerint minden. Egyáltalán nem érzed a hőséget, pedig nyáron ötven foknál is melegebb lehet.

– Ötven fok! – ismételte Lidka hitetlenkedve, ahogy a posta felé lépkedtek.

Bent sokan voltak, főleg férfiak, egyszerre kiabálva próbáltak telefonálni a nyilvános készülékeken. Ann vett egy kártyát.

– Tudod az ország hívószámát?

– Igen, persze. – Lidka alig várta, hogy kapcsolják a számot.

Kicsengett, az édesanyja vette föl.

– Lidusia! Hogy utaztál? Minden rendben? Biztonságban vagy? Nem vagy éhes? Ó, istenem, kicsi lányom, olyan messze vagy, annyira aggódom!

Lidka egészen elérzékenyült, szinte érezte a szülői ház illatát és melegét, amit épp most hagyott el.

– Ne aggódj, anyuci, minden a legnagyobb rendben, nagyon jó szobám van, a kaja remek, lett egy jó fej barátnőm is. És te hogy vagy? A nővérem, az öcsém?

– Hiányzol, nagyon hiányzol... – az édesanyja hangja elcsuklott, mintha bármelyik pillanatban sírva fakadna.

– Jaj, anyuci, semmi baj, csak pár hónap a vakációig, és megyek haza. Puszi mindenkinek, le kell tennem. – Gyorsan fogytak az egységek a kártyáról.

Lidka visszatette a kagylót, és tárcsázta a következő számot.

– Jarek! Jarek, édesem, ott vagy? Én vagyok az, Lidka! Hallasz? Jarek! Gondolsz rám? Halló!

– Lidka, Lidka, nincsen Lidka... – hallotta a kásás motyogást. – Elment az arabokhoz, megkívánta a ribanc az olajdollárt... Engem meg lekoptatott, mint valami lúzert... Mit képzelsz magáról? Jarecki király csávó! Majd én megmutatom neki... Talán nincs elég luvnya a környéken? Csak úgy ragadnak rám...

Lidka belátta, hogy nem fognak szót érteni. Nyilván atomrészeg, mint mindig. A lány gyorsan lerakta a kagylót.

– Megszakadt a vonal, majd hívom később – magyarázta Ann-nek.

Visszamentek a kollégiumba, aláírták a nyilvántartó könyvet.

– Gyere, sétáljunk egyet, van itt kert is – javasolta Ann.

Az épület mögötti sétányokon pálmafák és virágok között pihenhettek a diáklányok. Lidka a szélesen elterülő, sötét rózsaszín virágoktól roskadozó bokrokhoz lépett, mert elbűvölte a virágok színe és illata. Nézte a felhőtlen eget, az egzotikus fák zöldjét, a rejtett öntözőrendszerből záporozó

vízcseppeket. Érezte a bőrét finoman melengető, simogató napsugarakat. De egy óra sem kellett ahhoz, hogy fojtónak érezze a hőséget.

– Gyere, visszamegyünk – mondta a barátnőjének. – Elálmosodtam.

Lustálkodással telt a nap fennmaradó része. Lidka kicsomagolt, aludt egy kicsit, átnézte Ann arab nyelvkönyveit, de inkább rajzoknak látta a furcsa jeleket, mint betűknek.

– Nagyon jó itt a nyelvtanítás, meglátod, gyorsan tanulsz majd – biztatta az angol lány.

Lementek ebédelni. Lidkát megint lenyűgözte a sok étel, most különféleképpen elkészített rizsből volt a legtöbb, mellette a csirkék, halak, saláták, gyümölcsök, gyümölcslevek, édességek kínálták magukat. Lidka, aki megszokta, hogy a fogához veri a garast, megkérdezte:

– Mindennap ennyi enivalót adnak? És még vacsora is lesz?

– Igen, de hamar megunod, szinte mindig ugyanaz van.

Másnap egy kis autóbusszal vitték őket az egyetemre. Nem maradt együtt a két lány, más-más csoportba osztották be őket.

– *Asz-szalamu alajkum*^[6] – üdvözölt mindenkit a tanár. – Szép nyelv az arab, bár eleinte nehéznek tűnik: jobbról írunk balra, másképp írjuk ugyanazt a betűt a szó elején, közepén és végén, de én azért vagyok itt, hogy ezt elmagyarázzam.

Lidka rendkívül rokonszenvesnek találta a mosolygós egyiptomi férfit, aki a nyelvórát tartotta.

– Most mindenki válasszon magának arab nevet, ezt fogjuk használni az órákon. Így könnyebb lesz beszélgetni és írni is.

Lidka próbálta felidézni, milyen neveket mondtak a lányok, akik bemutatkoztak neki a kollégiumban. Mindegyik új volt és idegen hangzású, egyikre sem emlékezett. Végre eszébe jutott egy.

– Laila. Laila szeretnék lenni.

– Szép név – dicsérte meg a tanár. – És azt tudjátok, hogy minden arab név jelent valamit? A Laila elsődleges jelentése 'éjszaka', de ma már 'fekete hajú szépség'-et is jelent.

A lány szőke hajára pillantott, és a diákok jót nevettek.

Azután megkapták a tankönyveket, és ügyetlenül próbálgatták leírni az első betűket. Gyorsan eltelt a nap. Amikor Lidka kilépett az egyetem kapuján, Ann már várta.

– Milyen volt az óra? Nem ijedtél meg?

– Nem, szuper volt. – Lidka tekintete az épület előtti hatalmas parkolóra tévedt. – Mennyi autó! És milyen márkák!

– Na igen, ez Kuvait – felelte a barátnője.

Főleg Lexusok, Porschék, BMW-k, Chevrolet-k álltak ott, meg egy-két Jaguar vagy Hummer. Ez utóbbi volt igazán divatos a diákok között – jellegzetes, harckocsira emlékeztető, masszív jármű, egyedi extrákkal. Némelyik autóból arab zene vagy világslágerek szóltak, ezzel próbálták magukra vonni az órák után távozó diáklányok figyelmét. A lányok hosszú, fekete abaját viseltek, drága parfüm illata áradt belőlük, egyik kezükben mobiltelefon, a másikban jegyzetek. Lassan sétáltak, oda-odapillantva a fiúkra, elővették a slusszkulcsukat, és kecsesen beszálltak. Némelyiküknek az arca is el volt fátyolozva, a kezükön kesztyű. Hennával festett szempilláik izgatóan és titokzatosan csábítottak.

– Biztos csodálkozol, hogy ilyen ruhában járnak a lányok – mondta Ann. – De képzeld, egy itteni ismerősöm szerint minél jobban elfedi magát a nő, annál csábosabb, annál szexibb.

Végtelenül elégedettnek látszottak a diáklányok. Egyeseket indiai vagy filippínó sofőr várta. Megjött az egyetemi autóbusz, visszavitte Lidkát és Annt a kollégiumba. Ahogy beléptek a szobájukba, Lidka felkiáltott:

– Szent ég! Valaki járt itt! Átrendezte a ruháimat!

– Semmi pánik. Csak a *maid*.^[7]

– Kicsoda? – kérdezte értetlenül a lengyel lány.

– Maid, vagyis szobalány. Mindennap kitakarítja a szobákat.

Lidka csak most vette észre, hogy a szoba ki van porszívózva, az ágy bevetve, a fürdőszobából friss illat árad. Úgy érezte, ahhoz képest, hogy diák, fantasztikus körülmények közé került.

Gyorsan teltek a következő napok. Minden idejét kitöltötte, hogy iskolába járt, és elintézte a diákvízum és az itteni igazolvány, a bitaka beszerzésével kapcsolatos ügyeket. Orvosi vizsgálatokra is el kellett menni, volt röntgenen, tüdőszűrésen és AIDS-teszten. Még ujjlenyomatot is vettek tőle. Minden intézményben rengeteg ázsiai várt jámboran a sorára. Indiából, Srí Lankáról, a Fülöp-szigetektől érkeztek munkát vállalni, néha egész vagyont fizettek a közvetítőknek csak az utazásért. Mindenhol szétválasztották a várakozókat, a hivatalnokok külön foglalkoztak a nőkkel, külön a férfiakkal. Az európai lány ügyeit gyorsan és hatékonyan intézték.

– Furcsa ez az ország, több a jövevény, a lakosságnak sokkal kevesebb mint a fele kuvaiti őslakos – magyarázta Ann. – Nézd csak meg, a sofőrök, a

takarítók, a kétkezi munkások, az eladók, a pénztárosok mind máshonnan jöttek.

Lidka már észrevette, hogy neki mint fehér bőrű nőnek mindenhol különleges bánásmód jár. Ha bement valamilyen intézménybe, szétnyílt előtte a várakozók fala, a nők előreengedték a sorban, a tisztviselők kiemelt figyelemmel kezelték. Ezért egész hamar megkapta az áhított bitakát.

Egyik nap, tanítás után Ann vidáman integetett neki.

– Jó hírem van, kimozdulunk együtt! – Kifulladásra szaladt oda Lidkához. – Legfőbb ideje, hogy elmenjünk szórakozni, te osztályelső.

– Szórakozni, de hova? – Lidka tényleg minden idejét a nyelvtanulásnak szentelte, élvezte, hogy kezdenek betűformát öltetni a kis kukacok. – Hova lehet itt elmenni? Hiszen minden tilos! Nincsenek se klubok, se diszkók, se alkohol, még táncolni is csak lakodalomban lehet!

– Ne aggódj! Fogalmad sincs, milyen bulikat tartanak az itteniek! – csivített lelkesen az angol lány. – Meghívtak minket egy sivatagi partira! Nem is tudod, milyen szexik az arab srácok... Azok az érzéki mozdulatok! És a szemük! Olyan szenvedéllyel néznek, mintha a vesébe látnának...

– Lassíts, Ann! És hogy megyünk oda? Hiszen legkésőbb kilencre vissza kell érnünk, hogy aláírassuk a nyilvántartó könyvet a kollégiumban.

– Ne aggódj, elintézem valahogy a konzulunkkal. – Ann-nek most is kész válasza volt mindenre, mint mindig.

Este Lidka nem tudott elaludni. A partira gondolt, a sivatagra és a fekete hajú férfiakra, akiknek tüzes tekintetét nemegyszer érezte már magán. Végre eljött az álom, és erős karjaiba zárta, mint egy egzotikus szerető.

III. FEJEZET

A sivatagi parti

– Mikor hozod már a papírokat? Alig egy-két napunk maradt, és még mindig nincs kilépési engedélyünk! A végén még kuksolhatunk naphosszat a koleszban, mint két tökfej. – Ann nem tudta lerázni Lidkát, aki egyfolytában a buliról beszélt, mióta csak tudomást szerzett a meghívásról. – Hát a cipő? Milyen cipőt vegyek föl? Túsarkúban menjek a homokba? – Lidka jót nevetett a saját szellemességén. – Na, Ann, mondj már valamit, egyáltalán nem figyelsz rám!

– Mert nem hagysz élni, úgy pörögsz, mint egy bezsongott bűgőcsiga. Pedig mondtam, hogy lesz kilépőnk, csak adj egy kis időt.

– Mi? Kilépőnk? Hát bűnöző vagyok én? Elmegyek, akármi lesz, vagy papírral, vagy anélkül! – jelentette ki elszántan Lidka. – Huszonhét éves vagyok, azt csinállok, amit akarok! Elmegyek, mit csinálhatnak velem?

– Kihívják a rendőröket, értesítik a nagykövetséget, kiutasítanak az országból...

A lengyel lány szeme elkerekedett.

– Ne már, csak hülyítesz...

Ann a lakótársa elkomorult arcát nézte, és gyorsan felvetette:

– Tudod, mit? Azt hiszem, legfőbb ideje, hogy elmenjünk shoppingolni. Pénzed van?

– Hol tudnám itt elkölteni? Nem járok sehová, csak a koleszból az egyetemre, a kaja ingyen van, az autóbusz ingyen van, tankönyveket is kaptam... Megvan majdnem a teljes kéthavi ösztöndíjam.

– Akkor fogd a pénzt, és lépünk le!

Pár perc alatt elkészült a két lány. Beírták a könyvbe a távozást, és az egyetemi busszal elmentek a nagy plázába. Imponálóak voltak a 360 Mall méretei, látszott rajta a fényűzés. A főúton végig karcsú pálmafák álltak, az elegáns kőlapokkal burkolt falakon víz folydogált diszkréten susogva, az élő növényzet ígéző konstrukciót alkotott. Itt is, ott is márvány szökőkutak vonták magukra a tekintetet, színes halacszkák úszkáltak a kivilágított tavacszkákban. Lábuk alatt csillogó gránitlapok, néhol drága szőnyeggel leterítve. Az emeleti hatalmas üvegtetőn át kiláttak a felhőtlen égre.

Kellemesen hűvös volt az épületben. Az egyik kör alakú téren, ahol összefutottak a kis utcák, fehér pianínó állt emelvényen. Hosszú, csillogó ruhát viselő lány fülbemászó muzsikát játszott rajta. Luxuscikkekkel csábítottak a művészien elrendezett kirakatok. Lidka megállt egy táskaüzlet előtt.

– Idenézz, csodaszép darabok! Kíváncsi vagyok, mibe kerülnek, még árcédula sincs rajtuk.

– Oda inkább ne menj be, biztos több ezer dollárról indulnak az árak.

– Micsoda? Egy ilyen picike táska, alig fér el benne a púderdoboz meg a rúzs, és egy vagyont kérnek érte. Nem hiszem el!

Lidka a barátnője ellenkezésére ügyet sem vetve berángatta Annt a boltba. Azonnal megszólította őket egy jó kiállítású, elegáns öltönyt és hozzá illő inget, selyem nyakkendőt viselő fiatalember:

– Üdvözlöm, miben segíthetek?

Lidka zavartan pillantott az egyik kis táskára.

– Természetesen, parancsoljon. – Az eladó átnyújtotta neki a kiválasztott modellt.

Lidka a Chanel márka felülmúlhatatlan táskáját szúrta ki. Klasszikus steppelt fekete, rajta a cég jól látható logója, láncos pántjával egyszerre kényelmes és elegáns. Az árcédulát diszkréten a belsejébe rejtették. A lány rápillantott az összegre, és döbbenet kiáltott fel:

– Uramisten!

Ann figyelmeztetően nézett rá, és rászólt:

– Menjünk már!

Lidka még mindig nem tudta megemészteni.

– Majdnem ötezer dollár egy közönséges táskáért? Ki veszi ezt meg?

– Nem közönséges, hanem sok nő vágyainak tárgya, még sztároké is. És itt majdnem mindenki megengedheti magának. Nézd csak!

Tényleg nagy volt a forgalom a táskaüzletekben. Minden világmárkának saját szalonja volt, egymás mellett ragyogott a Chanel, a Gucci, a Versace, a Chloé, a Louis Vuitton, az Armani, a Prada, a Burberry. Odabent kuvaiti nők válogattak, megnézték az árut alaposan, végül a márka jellegzetes darabjaival távoztak. Élettel teli volt a pláza.

Lidka felfigyelt egy sétáló fiatal lánycsapatra. Kendő takarta a hajukat, mégis egész másképp néztek ki, mint a bő, fekete abaját viselő idősebb kuvaitiak. Színes ruháik kiemelték idomaikat, némelyik nadrág vagy szoknya olyan szűk volt, hogy átlátszott rajtuk a fehérneműjük vonala. A testhez

tapadó felsőket gömbölyű mellek feszítették, a képtelenül magas sarkú, díszes cipőktől elképesztően erotikus lett a járásuk. Vonzotta a tekintetet a különösen élénk smink. A fekete hennával hangsúlyozott szemöldökök, a csillogó, néha brokáttal árnyalt szemhéjak és a hosszú, festéktől nehéz szempillák jobban illettek reprezentatív rendezvényhez, mint egyszerű bevásárláshoz. A szájukat is kifestették, szájfénnyel emelték ki, arcukat élénk rózsaszínre színezték.

– Mi ez? Mindenki partiba készül?

– Á, dehogy, itt ez a szokás. – Ann, mint mindig, türelmesen magyarázott el mindent Lidkának. – A plázákban zajlik a társasági élet, itt mutogathatják magukat a lányok, itt ismerkednek...

Csapatostul követték a fiúk a lányokat. Izgalmasan festettek divatos frizurájukkal és márkás ruhájukkal. Nemegyszer láttak olyat is, hogy megállnak a fiatalok, és szóba elegyednek.

– Látod, hiába minden tiltás. Nem aludttej folyik az ereikben...

További boltokba ment be a két lány, de hiába láttak hihetetlenül szép ruhákat, neki túl drágák voltak.

– Menjünk át a túlsó részbe, itt a legnagyobb világmárkák vannak, nem diáklányok zsebének valók.

– Nyilván nem a mi zsebünknek – jegyezte meg Lidka. – Itt más fiatalok vásárolnak...

Arrafelé indult a két lány, ahol az üzletláncok boltjai sorakoztak. Útközben többgyerekes családok mellett mentek el. A farmert, sportos pólót viselő férjek sokszor mindent elfedő, arcukat is eltakaró lepelben lévő feleségük kezét fogták. Az abajás anya mellett nemegyszer teljesen európai módon öltözött lánya állt.

– Itt minden keveredik – magyarázta Ann, szobatársa csodálkozó pillantását látva. – A hagyomány a legújabb trendekkel.

Aztán az olcsónak tartott boltokban kezdett keresgélni a két lány. Rendesen be tudtak vásárolni a több száz dolláros ösztöndíjból. Lidka streccsfarmert vett a legújabb kollekciónak, hozzá divatos topot és gyöngyös szandált.

– Na, végre emberformád van – összegezte Ann. – Ez pedig az én ajándékom. – A hosszú nyaklánc a nehéz medállal tökéletes kiegészítő volt.

Lidka arra gondolt, hogy ami itt teljesen átlagos ruhának számít, amiben nincs semmi kirívó, az otthon a legnagyobb feltűnést keltené.

– Gyere, meghívlak a Chocolate Barba. – Az angol lány pontosan tudta, hogyan élvezzék ki a 360 Mallt.

Az egyik legnépszerűbb hálózathoz tartozott ez a kávéház, ahol több tucat fajta csokoládét és édességet szolgáltak fel. Több mint fél órát kellett várakozniuk a lányoknak, mire lett szabad hely. Egy pincéernő odavezette őket az asztalukhoz, és átadta az étlapot.

– Alig állok a lábamon – jelentette ki Lidka. – Lássuk, milyen finomságaik vannak!

Anna elnevette magát.

– Látom, elég volt egy-két hét, hogy felvedd az itteni tempót. Itt főleg soppingolással meg evéssel tölti az ember a szabad idejét.

Ann jól ismerhette a kínálatot, mert gondolkozás nélkül leadta a rendelést.

– Javasolj valamit, nem is tudom, mit válasszak – kérte Lidka.

– Rendeltem mindkettőnknek.

Pár pillanat múlva csodás forrócsokoládé-szökőkutat kaptak, alul tűz melegítette, oldalt külön kis rekeszben lapultak a kívánatos gyümölcsszeletek: eper, banán, ananász.

– Lássunk neki!

Ann először a kis nyársért nyúlt, felszúrt rá egy szem epret, és belemártotta a folydogáló csokoládépatákba. Lidka követte a példáját; remekül érezte magát, hisz szuper cuccokat szerzett be, ráadásul most finom desszerttel kényezteti magát. Eddig egyszer látott ilyet, valamelyik híres kozmetikai cég bemutatóján, de akkor meg sem kóstolhatta, mert hosztesz volt, nem meghívott vendég. Most élvezettel ízlelgette, és a legújabb divattrendekről beszélgetett a barátnőjével. Miután kifizették a számlát, beugrottak még a szupermarketbe a legalsó szinten. A maradék pénzből Lidka vett egy jobb fajta sampont és hajbalzsamot. Csak ekkor döbbsent rá, mennyire eltelt az idő.

– Szentséges ég, húsz perc múlva kilenc!

Ann kézen fogva húzta maga után.

– Gyere, ha gyorsan elkapunk egy taxit, még hazaérünk.

Egy perccel kilenc előtt értek a kollégiumhoz. Csakhogy nem lehetett megközelíteni, a kapu előtt kocsisor állt.

– Mi történt itt? – jajdult fel rémülten Lidka, aki még sosem ért haza ilyen későn.

– Ne aggódj, csak a lányok jönnek vissza a randijukról.

– Randiról? Ebben az országban?

– Mondtam már, hogy olyan bulikat rendeznek, hogy csak kapkodja a fejét az ember. Emlékszel, mikor betéptek az arab lányok a tévésobában?

Lidka jól emlékezett az incidensre. Lementek Ann-nel az egy emelettel lejjebb lévő terembe, meg akarták nézni a híradót. De az arab adón valamilyen egyiptomi sorozatot adtak, sok lány nézte. Azért leültek ők is, unták már, hogy minden idejüket a szobájukban töltik. A képernyőn szerelmi történet zajlott. Egy lány, akit az apja nevelt, mindenféle módszert kitalált, hogy találkozhasson a kedvesével. Ülni az ablakban, titkos telefonokat, leveleket váltani, véletlenül összefutni az utcán – ezekkel nem elégedett meg az ifjú pár. Végül, sok bonyodalom után, kettesben marad a két fiatal a szobában. Sokáig néztek egymás szemébe, lassan közeledtek egymáshoz, végül a fiú félénken megfogta a lány kezét, és gyengéden megsimogatta. Ekkor a teremben ülő diáklányok nevetgélni kezdtek, felcsillant a szemük, történeteket meséltek, csiklandozták egymást, elterültek a tágas kanapékon. Valaki csatornát váltott, vérpezsdítő keleti zene hangzott fel. Az egyik lány felállt, és tarka kendőt kötött a csípőjére. Ritmikus táncba kezdett, bátorítóan mosolygott, érzékien ringott a csípője. Hangosan tapsoltak a lányok, fel voltak dobva, néhányan csatlakoztak hozzá. Igézően rázták hosszú hajukat, erotikus nyolcasokat rajzoltak a csípőjükkel, lágy kézmozdulatokkal csábítottak. Középen egy szép arcú, feltűnően dús mellű szaúdi lány uralta a terepet. Az ő tánca keltette a legnagyobb elismerést, és egy adott pillanatban a lányok tapsától feltüzelve felrántotta a blúzáját, megmutatva fehér, izmos hasát, amely mágikus módon rezgett az egyre gyorsuló ritmusra. Szobatársa kigombolta a ruháját, a barátnője felé hajladozva nyújtogatta a karját, és láthatóvá vált ágaskodó mellbimbója. A szaúdi lány mellett két másik diák szinte transzban táncolt, ütemesen rázták a csípőjüket. Egyszer csak egyikük az est sztárjához húzódott, hátulról párzó mozdulatokat imitált. A lány a ritmusra kidomborította a fenekét, pajzánul rázta, együtt mozogtak, a hangszóróból hangzó dobszó pedig egyre gyorsabb lett, mintha a csúcsponthoz közeledett volna. *Jalla, jalla!*^[8] – hangzottak a rikkantások, a többi táncos hevesen jobbrabalra dobálta sűrű haját, néhányan, mintha tréfából tennék, átölelték és gyengéden simogatták egymást. A hangulat a tetőfokára hágott. Lidka a szeme sarkából észrevette, hogy két szobatársnő a sarokba húzódva, abban a hiszemben, hogy a multságba belefeledkezve nem veszik észre a többiek, szenvedélyesen csókolózni kezdtek, közben erőteljesen izgatták egymás mellét. Hirtelen kivágódott az ajtó, és belépett a terembe az abla.

– Mit műveltek itt? Miféle zene ez?

Nem égett a villany, ezért a felügyelő nem vette észre, mi zajlott itt valójában.

– Mi semmit... Csak Noor táncolni tanít minket.

– Noor, mint mindig! Menj csak vissza a szobádba, és kezdj el tanulni, mert mindjárt indulsz vissza Rijádba! – Förmedt rá az abla a szaúdi lányra. A diákok rögtön iszkoltak a szobájukba.

Míg arra vártak, hogy a taxijuk a kapu elé érjen, Lidka észrevette a vezéregyenységet az előttük álló autóban.

– Megint a mi fényünk⁽⁹⁾ zsongott be! Nézd csak, milyen csókát fogott!

Noor csókkal búcsúzott el a kísérijétől, aztán magára terítette az abaját, eltakarta az arcát, és beszaladt a kollégiumba. Egymás után járultak a lányok a recepcióhoz, és aláírásukkal dokumentálták a hazatérést.

Két nappal a tervezett parti előtt Ann végre megszerezte a rég várt kilépési engedélyt.

– Jegyezd meg, legkésőbb éjfélre vissza kell érnünk.

– Nem számít, az a fontos, hogy végre elmegyünk valahova. – Lidka nagyon izgatott volt.

A rendezvény napján sokáig készülődtek. Pakolást raktak az arcukra, hajukra, arcmaszkkal és balzsammal varázsolták simává a bőrüket, végül Ann testpermetet és erős, márkás parfümöt fújt magára.

– Most kapsz tőlem mindent, de a következő ösztöndíjadból vegyél saját illatszereket – mondta Lidkának.

– Persze. – Lidka alig várta, hogy elhagyják a zárt épületet.

Fölvette az új ruháit, és türelmetlenül várt.

Délután ötkor megállt a kapu előtt egy Land Rover, és a lányok beszálltak.

– Szia, ő az új szobatársam.

– Szia, isten hozott Kuvaitban. Hogy tetszik itt nálunk?

Lidka kicsit zavarban volt, tulajdonképpen több mint két hónapja nem beszélgetett egyetlen fiúval sem, leszámítva a nyelvórákat, az viszont biztos, hogy nem ült ilyen közel egyikhez sem. Egy kuvaiti férfi vezette az autót, mellette ült egy amerikai, hátul pedig, Lidka mellett egy angol. Fiatalkorú férfiak voltak, és mint itt mindenki, erős kölniillatot árasztottak. Látszott, hogy jól ismerik egymást, összeszokott társaság volt. Kötetlen beszélgetés alakult ki, a CD-játszóból modern popzene szólt, a társaság nevetett és tréfálkozott, Lidka is felengedett. Több mint egy órája autóztak már, amikor elérték a sivatagot. A lány kíváncsian nézte az egyhangú tájat,

most látott ilyet először. Nemigen tudta elképzelni, milyen lesz a sivatagi parti. Hogyan szórakoznak majd a homokban, kövek közt?

Végül lekanyarodtak a főútról, és egy köves, kivilágítatlan úton mentek tovább. Már besötétedett, és Lidka azon törte a fejét, hogyan találják meg az úti célt ezen az elhagyatott helyen. A sofőr viszont biztos kézzel vezetett, végül behajtott egy kivilágított táborba. Elég nagy terület volt több tágas sátorral, víztárolóval és generátorral. A parkolóban főleg terepjárók álltak, közkedvelt Hummerek, hasonlóan népszerű Porsche Cayenne-ek, Jeepek, Lexusok és Mercedesek. Hagyományos, hosszú *disdását*^[10] viselő házigazda üdvözölte az érkezőket, a fején fehér *gutra*,^[11] amelyet az *agalnak*^[12] nevezett fekete pánt tart.

– Végre ideértetek! Már rég elkezdődött, fáradjatok beljebb!

Lidka belépett a sátorba, és elállt a szava. Odabent rengeteg vendég ült vastag, gazdagon díszített szőnyegeken. Minden ülőhelyet puha párnákkal béleltek ki, ezeken kényelmesen el lehetett terpeszkedni. Mindenki előtt saját asztalka és kis jégszekrény állt. Alacsony emelvényen arab zenét játszott a zenekar. Hatalmas televíziót állítottak fel mellettük. A képernyőn az egyik híres divatház fehérnemű-bemutatója zajlott. Félmeztelen modellek lejtettek végig a kifutón, mutogatták tökéletes alakjukat. Lidkának eszébe jutott, hogy kint látott egy nagy műholdas tányérantennát. Bent észrevett egy jó minőségű hifiberendezést nagy, profi hangszórókkal. A házigazda a szabad helyekhez vezette a frissen érkezetteket.

– Foglaljatok helyet, érezzétek jól magatokat!

A barátnők leültek, rögtön hindu szolgák vették körül őket, datolyát, földimogyorót és tiszta poharakat hoztak. Ann, aki már többször járt ilyen rendezvényen, rögtön töltött magának egy nagy adag whiskyt. Lidka meglepetten konstataulta, hogy az ő jégszekrénye is egész alkoholkollekciót rejt – gint, sört, bort és vodkát.

– Szent egek, hogy kerül ez ide? Hiszen itt teljes alkoholtilalom van, még a szállodákban is absztinencia...

– Igyál, amíg megteheted, ki tudja, mikor lesz legközelebb. – Az angol lány már a második italt töltötte magának.

Lidka tonikot öntött a ginhez, jégkockát és citromot dobott bele. Körülnézett: a nemzetközi társaság már igencsak emelkedett hangulatban volt.

– Ki az a kövér, kopasz ürge azzal a vékonyka filippínó lánnyal?

– Az a bohóc? – kérdezett vissza Ann. – Ben mindenhova ezzel az ázsiai macával jár, ha viszont idejön a felesége Londonból, akkor hivatalos fogadásokat ad. Sosem tudhatod, melyik nőt találsz éppen a házában.

– De mit kezd vele? Olyan kicsi ez a nő a pasashoz képest.

– Nem tudod, miért kellene ezeknek a seggfejeknek az ázsiai nők? Mert olyan kis törékenyek, és teljesítik a beteg, pedofil vágyaikat. Azonkívül két legyet ütnek egy csapásra: van egy cselédjük meg egy ágyasuk is fillérekért. Egyébként ezeknek a lányoknak nagy előrelépés, ha horogra akad egy ilyen pancser, jobb, mint megszakadni szolgálóként.

Lidka mellett ült egy jóvágású kuvaiti, nem sokkal lehetett túl a húszon, mellette egy nő, akit a barátnőjének nevezett. A nő amerikai volt, messze túl a negyvenen, kicsit pufók, jelentős mellmérettel és nagy kazal hajjal. Látszott rajtuk, hogy remekül érzik magukat egymás társaságában, állandóan egymás fülébe sugdostak, olajbogyót raktak a másik szájába, a férfi pedig elbűvölve nézett a barátnőjére. A nő egymás után töltötte neki a vodkákat, vicceket mesélt, és hangosan nevetett, felvillantva makulátlanul fehér fogsorát. A fiatalembert annyira lefoglalta a partnernője, hogy ügyet sem vetett a mellette ülő diáklányra. De Lidka így is csodásan érezte magát. Valaki almaízű ^[13]sisát adott a kezébe, Lidka megpróbált szívni belőle, köhögni kellett, megint a szájába vette a cső végét. „Szívd, szívd!” – biztatták a hirtelen köré gyűlő férfiak. A figyelem középpontjában találta magát, imádói versengve próbálták szórakoztatni. Új volt itt, mindenki érdeklődve nézte. Próbált mondani néhány szót arabul, ez tovább növelte a fényét. Beindult a buli, helyi slágereket játszott a zenekar, néhányan a szólistával együtt énekeltek. Egy párdúcminás cicanadrágot és vállpántos felsőt viselő, festett szőke libanoni lány beszaladt középre, és kihívó táncot lejtett.

– *Ajla, ajla!*^[14] – záporoztak a biztató kurjantások. A társaság a zene ütemére bólogatott, európai

módon öltözött fiatal kuvaiti lányok csatlakoztak a tánchoz.

– Ügyesek! – lelkesedett Lidka.

– A helybeli elit tagjai londoni és New York-i klubokban kupálódtak.

Hirtelen százdollárosok hullottak a libanoni lányra, mintha az esőcseppek.

– Hát ez meg mi?

– Egy hibbant amorózó Szaúd-Arábiából. Átjön a sivatagban a határon, és úgy viselkedik, mint aki Las Vegasban van. Nem akar elmaradni a hercege mögött, aki így veszített egymillió dollárt.

Az alacsony szaúdi felállt, és tovább szórta a bankjegyeket a lányra. Az inasa adogatta neki a kötegeket. Időnként becsúsztatott némi papírpénzt a libanoni lány két melle közé, ő pedig széles mosollyal, csábos csípő- és karmozdulatokkal nyugtázta. A hindu szolgák két marokkal söpörték be a bankjegyeket, és a nő méreteres táskájába pakolták. Végül a férfi átölelte a kedvese vállát, és a többiek sokatmondó biztatásától kísérvé kivezette. Lidka észrevette, hogy egy ideje nincs már a sátorban Ann sem. Csak később bukkant fel, kipirult arccal igazgatta a ruháját, a haja összekócolódott.

– Hát te merre kószáltál? – kérdezte szemrehányóan Lidka.

– Ó, hát egy kis szórakozás nem árt senkinek, jót tesz a bőrnek – felelte Ann, beszédes pillantást vetve a mellette álló angol férfira.

Még javában tartott a buli, amikor a két lány belátta, hogy indulniuk kell haza. Az ismerőseik már annyira eláztak, hogy nem vezethettek, ezért egy filippínó sofőrt küldtek el velük. Útközben Ann elaludt, csak a kollégium előtt tért magához. Mentolos rágógumit nyomott Lidka kezébe.

– Vedd be, dől belőled a piaszag!

Az őr kelleetlenül nyitotta ki előttük a kaput. Az angol lány imbolygott egy kicsit, de az abla szerencsére elaludt a bekapcsolt televízió előtt. A két lány aláírta a nyitott könyvet, és felment a szobájába.

Lidka nagyon fel volt dobva, még sosem tapasztalt ilyen mértékű imádatot. Kinyújtózott az ágyon, mint egy macska. Érezte, hogy csak most kezdődik a kuvaiti kaland.

IV. FEJEZET

Jachtkirándulás

A sivatagi parti óta Lidka bulihangulatban volt. Egyfolytában a szobatársát nyaggatta, nem hívta-e meg őket valaki. Sejtette, hogy Kuvait még rengeteget adhat neki, csak fel kell fedeznie a lehetőségeket. Belekóstolt már a luxusvásárlásokba, a csodás ételekbe és a rendezvényekbe, ahol érdekes emberekkel találkozott. Úgy érezte, gyorsan telik az idő, pár hónap múlva visszatér a szokott szürke világába, ezért jól ki kell használnia a szabadságot. A kedvenc zeneszámaint dúdolta járás közben, néha még táncra is perdült a szobában. Bosszantotta, hogy nem mehet el egyszerűen egy klubba vagy diszkóba, hogy kitombolja magát. Szétfeszítette az energia, állandóan Annt kérdezgette, nincs-e új meghívásuk.

Egy alkalommal magával vitt egy lemezt az egyetemi buszra, és odaadta a sofőrnek, hogy tegye a CD-játszóba. Popslágerek voltak rajta, vele énekeltek és a számok ritmusára mozogtak a lányok. Egyszer csak suttogást hallottak hátulról: *haram, haram.*^[15] A pakisztáni diákokat megbotránkoztatta a nők viselkedése, próbálták rendre inteni őket. Emelt hangon követelték, hogy azonnal kapcsolják ki a zenét, és viselkedjenek illendően. Lidkát idegesítették, hallani sem akart róla.

– Miért, kik ezek, hogy azt hiszik, megmondhatják, mit csináljak? Nem az anyám egyik sem, nem fognak nekem parancsolgatni!

Ann próbálta nyugtatni a kedélyeket.

– Higgadj le, meghallgatjuk majd a kollégiumban, semmi értelme civakodni.

– Mi a francért civakodnék? – A lengyel lány most már komolyan dühös volt. – Én csak zenét hallgatok! Ez olyan nagy bűn?

– Egyesek szerint sajnos az. – Ann már elég régóta élt a világnak ezen a részén ahhoz, hogy tisztában legyen a realitásokkal.

Ez a kijelentés még jobban feldühítette Lidkát.

– Mindjárt megtudják a hülyék, milyen egy igazi rosszlány!

Felpattant, felhangosította a zenét, és provokatív mozdulatokkal hajladozni kezdett a fiúk előtt. A pakisztániak elfordították a fejüket, hogy ne lássák a táncoló lányt.

– Na mi van, betojtatok? Gyerünk csak, gyerünk! – biztatta őket csípőjét rázva az orruk előtt.

Az egyik diák hirtelen felugrott, Lidka pedig ösztönösen elhajolt, mert azt hitte, mindjárt megüti. De az csak megvetően ránézett, az arcába köpött, és azt mondta: „európai kurva”. Lidkát ez annyira sokkolta, hogy mozdulatlaná dermedt. A pakisztáni odalépett a CD-játszóhoz, kikapcsolta a zenét, és mintha mi sem történt volna, az elnémult lányt félrelökve visszament a helyére. Senki sem kelt Lidka védelmére, a sofőr pedig elégedett képpel gyorsított.

– Ann, láttad ezt? Most rögtön jelenteni kell valahol!

– Ne viccelj, kinél akarsz itt panaszt tenni? Hiszen nyilvános helyen tilos a tánc! Téged vádolnak meg erkölcstelen viselkedéssel, neked lesz bajod belőle! Felejtsd el, jó itt neked, kár lenne a tanulást veszélyeztetni.

– De én nem csináltam semmi rosszat...

Lidka sokáig nem tért magához a kellemetlen eset után, főleg azt nem tudta megemészteni, hogy a támadója megúszta szárazon. Egyszer csak hiányozni kezdett neki Jarek, mert minden héten elmentek táncolni, és a fiú ilyenkor büszke volt arra, milyen csábosan mozog. Még akkor is hiányzott belőle a lelkesedés, amikor egy idő után az angol lány azzal a hírrel jött haza, hogy meghívták őket egy jachtra.

– Na, gyere velem, hiszen te akartál elmenni valahova, és ez egy privát jachtkirándulás Failakára.

– Failakára?

– Egy sziget a közelben, sokan tartanak ott nyaralót. Fürödhetünk is, szuper lesz.

– És ki hívott meg minket?

– Kuvaitiak, igazából nem ismerem jól őket, párszor láttam a fiúkat bulikban. Itteni kőgazdagok, vannak jachtjaik, versenyautóik... Hallottam, hogy egyiküknek van egy lökhajtásos magánrepülője, amin el akart menni egy bahreini diszkóba, talán az időjárás szólhatott közbe. Gondold meg... Én elmegyek.

– Mikor lesz?

– Holnapután, péntek reggel, van még jó sok időnk.

A szabad napon Ann reggel ébresztgetni próbálta Lidkát.

– Kelj föl, hétalvó, mindjárt itt lesznek értünk, öltözz gyorsan!

Mire Lidka elkészült, már rég elmúlt a megbeszélte időpont.

– Menjünk le gyorsan, nagyon elkéstünk! – sürgette Ann.

Odalent, az előtérben meglátták a kuvaiti férfit, aki őket várta.

– Minek jött ide? Most mindenki tudni fogja, kivel mentünk el.

Az abla savanyú képpel írta be a könyvbe a férfi adatait, aki elmagyarázta, hogy szervezett kirándulásra viszi a lányokat. A kapu előtt két autó várta őket.

– Szervusz, Jasszim a nevem, velem fogsz utazni – invitálta a fiatalember, és kinyitotta a piros Ferrari ajtaját.

Lidka zavartan beszállt, Ann a mellette álló fehér Porschéba ült be. A két férfi egyszerre nyomta le a gázpedált, és a járművek nagyot gyorsulva lóttek ki. A lengyel lányt az üléshez szögezte a nyomás. Az autó több hirtelen kanyar után gyorsan odaért a Gulf Streetre, a tengerparton húzódó főútra. Itt kezdődött az igazi verseny. Amerikai rap hangjaira és motorbögésre döngettek az egyenes úton, miután pedig átlépték a kétszázat, a diáklány már nem is mert a sebességmérőre nézni. Mintha ez nem lenne elég, egymáshoz közel hasítottak az autók, néha egyik adott egy kis előnyt a másiknak, hagyta, hogy megelőzze, hogy egy pillanat múlva iszonyatos sebességgel érje utol, és megint megelőzze. Nemegyszer a szó szoros értelmében egy hajszál választotta el a két karosszériát, ilyenkor a sofőrök kinyitották az ablakot, hangosan nevetve átkiabáltak valamit egymásnak, aztán rögtön padlógázt adtak. Eltűnt az aszfalt a rémült lány szeme elől. Lidka egyszer csak észrevett egy fekete Porschét, az első pillanatban azt hitte, hogy a nagy sebesség miatt valami baj van a szemével. De rögtön rájött, hogy ez egy újabb autó, amely csatlakozott a szórakozáshoz. Kihalt volt az út, szlalomoztak az autók, vagy nagy fékcsikorgással, félfordulatot téve megálltak hirtelen, majd egy szempillantás múlva tovább repesztettek egymással versengve. Így jutott el a társaság a jachtkikötőbe, ahol a kirándulás többi résztvevője várta őket.

Lidka remegő lábakkal szállt ki.

– Élsz? – kérdezte nevetve Ann.

– Épphogy.

– Most már ismersz még egy népszerű itteni szórakozást.

A parton várakozó csapatban a kuvaitiak mellett volt két fiatal angol, akiket Ann látásból már ismert, néhány csinos Fülöp-szigeteki lány és hindu szolga. Ez utóbbiak vitték föl az impozáns jachtra a poggyászt, az enni- és innivalót. A vendégek is felmentek a tágas, hófehér fedélzetre, és letelepedtek a kényelmes kanapékra. A szolgák rögtön hideg frissítőket, harapnivalót és alkoholos italokat hoztak. Felbrummogott a motor, kisiklott a hajó a kikötőből, és a mélykék vizet hasítva elhagyta az öblöt. Távolodott a part, és

Lidka csak most látta meg Kuvait fantasztikus látképét. Az égbe nyúló, fémburkolatú épületek szikrázva verték vissza a napsugarakat. A legmagasabbak negyven- vagy többemeletesek is lehetek, mindegyik különleges architektúrával vonta magára a figyelmet. Lidkát elbűvölte a látvány, élvezettel kortyolta az élénk színű italt. Nézte a hajótest alól kibuggyanó fehér habot, szél borzolta a haját. A férfiak levették az ingüket, megmutatták edzőteremben kigyúrt izmaikat. Nem volt nagyon meleg, de az angol lányok is megszabadultak a blúzuktól, csak bikinifelső maradt rajtuk. Európáinak öltöztetett, szőke filippínó lányok nyüzsögtek körülöttük, próbálták felkelteni a gazdagok érdeklődését. Jasszim Lidka mellé telepedett.

– Most vagy először Kuvaitban? Hogy érzed itt magad?

– Nagyon jól, csak nemigen lehet szórakozni.

A férfi elnevette magát.

– Akkor maradj köztünk, szépségem, vannak itt, akik az igazi hardcore akciókat szeretik. Nézd csak azokat a szexi csajokat!

Pohárral a kezükben táncoltak a lányok a fedélzeten. Körülöttük jókedvű fiatal férfiak mozogtak a zene ütemére.

– Rázz egyet te is, nem hosszú az út, mindjárt odaérünk – biztatta Jasszim.

Kis idő múlva valóban odaértek a szigetre. Kiszálltak a parton, és egy nagy, modern stílusú villába léptek be. A hatalmas üveglakból fantasztikus kilátás nyílt a csodás homokos strandra és a terebélyes pálmafákra. Tarka napozóágyak, rajtuk tiszta törölközők és árnyat adó napernyők csábítottak a pihenésre.

Jasszim nem tágított Lidka mellől.

– Kipróbálnád a jetskit? Csak vedd föl valami alkalmasabbat! A hálószobában, a szekrényben van pár holmi, válogass közülük.

A mondott helyen Lidka rengeteg női ruhát talált, köztük miniruhákat, miniszoknyákat és erotikus fehérneműket. Kiválasztott egy rövidnadrágot, fölvetett hozzá egy színes bikinifelsőt.

– Kész vagy? Akkor gyere, szépségem! Csak még vedd föl ezt is – mondta a férfi, és átnyújtott neki egy mentőmellényt.

Felültek a jetskire, és Jasszim gázt adott. Smaragdszínű hullámok közt hasítottak, égetett a nap, és valahonnan kemény rock basszusa szólt. Lidka szorosán átölelte a kuvaiti férfi izmos testét, érezte felhevült bőrét. Mások is kipróbálták ezt a vízi mulatságot, már több jetski is száguldott egymás mellett, habos sávot hagyva a vízen.

Állj meg, idő!, gondolta Lidka, mert úgy érezte, hogy legalább ezért a pillanatért érdemes volt Kuvaitba jönnie.

Megéheztek a kirándulók, a strandon ették meg az ebédet, amit a személyzet készített oda. Nagyon kellemes volt, hogy a szolgák igyekeztek mindenkinek a kedvére tenni. Villámgyorsan leszedték a használt terítékeket, újakat hoztak, újabb fogásokat, italokat szolgáltak fel, kérdezzétek, szükség van-e még valamire. A testmozgás után pihenni vágytak a kirándulók, ezért a legtöbben elheverték a parton, a többiek pedig visszamentek a villába.

– Ne aggódjatok, az igazi banzaj még csak ezután kezdődik – mondta Jasszim a két diáklánynak, és ő is elszunnyadt.

– Jól érzed magad? – kérdezte Ann.

– Persze, remekül. – Lidka nem is volt fáradt.

Ahmed, a Porsche gazdája odament a két lányhoz.

– Ti nem pihentek?

– Sajnálom az időt a pihenésre – felelte az angol lány, egyenesen a szemébe nézve. – Miért, van valami érdekes javaslatod?

– Körül akartok nézni a szigeten?

– Persze, örömmel.

Végighajtottak a parton, élvezték a csodás időt. Egyszer csak előbukkant a semmiből egy több tucat tevéből álló csorda. Lidka még sosem látott élő tevét, ráadásul a fényképek alapján mindig azt hitte, hogy sivatagban élnek. Most pedig feléjük pillantgatva, büszkén lépdeltek a tengerparton az egypúpú, toronymagas állatok.

– Tevék? Itt? – csodálkozott Lidka.

– Igen, de vannak lovak is – mondta Ahmed.

Néhány perc után odaértek a kerítéshez, mely mögött hátraslovak poroszkáltak. Egy fehér szőrű vonta magára a figyelmet, mely a balusztrád mentén ügetett.

– Csak egy herceg hiányzik róla! – mondta nevetve Lidka.

– Szerintem ha ügyesen keresgélünk, találunk itt nem is egyet! – felelte a most is magabiztos Ann, és reménykedve pillantott a fiatalemberre.

Továbbhajtottak, Ahmed pedig váratlanul megkérdezte:

– Hisztek a szellemekben?

– A szellemekben? Miért kérded? – kérdeztek vissza értetlenkedve a lányok.

– Mert mindjárt láttok egy kísértetjárta helyet. – Megállította az autót, és szólt, hogy szálljanak ki.

Több száz emeletes villából álló, kihalt telep tárult a szemük elé, a házakon fekete ablaknyílások és nyikorgó ajtók ásítottak. Teljesen üresek voltak az utcák, porfelhőt kavart és baljósan jajgatott a szél. Egymás mellett sorakoztak a lakatlan házak, körülöttük üres falak és rozsdás kapuk. Itt-ott teljesen szétrothadt autók. A sétány mentén kiégett utcalámpák álltak, az iskola és a mecset elhagyatott épülete még fenyegetőbb volt. Egy lélek sem járt a környéken. A tágas, kiszáradt, ütött-kopott medence is félelmetesen üres volt.

– Úristen! Mi ez? Kié itt ez az egész? – Lidkában furcsa érzések kavarodtak, mikor a homok idomtalan alakokká állt össze. Valami megcsikordult, és a komor környezettől teljesen elütő, színes hinta lassan mozogni kezdett.

– Anyám, mi ez? – tört fel Lidkából a kiáltás.

– Semmi, csak a szél – mondta Ahmed, de furcsán komoly maradt.

Még a többnyire bőbeszédű Ann is hallgatott.

– Bemegyünk? – kérdezte a kuvaiti, és megállt a pergő vakolatú fal előtt. Távolabb egy ajtó nélküli helyiség tátongott üresen. A lányok bizonytalanul elindultak, de ahogy odaértek a kerítéshez, Ann határozottan kijelentette:

– Én nem megyek be!

– Na mi az? Bejeddél? Alig néhány szellem lehet odabent. – Ahmed már majdnem bent volt.

– Állj! – kiáltotta Ann rémülten. – Odanézz!

Lidka csak most vette észre a külső falon az arab feliratot, de nem értette.

– Mit jelent? – suttogta.

– Próbáld meg elolvasni magad, én félek.

– Lll... aaa – betűzte a lány. – La, vagyis ne...

– Jó, és aztán?

– Ttt... ddd... dzs, vagy talán h, nem is tudom, olyan egyformák ezek a betűk.

– *Tadhul... la tadhul...* Ne menj be! – segített Ann.

Alatta volt még két szó.

– *Bajt...* ház... – Most megoldotta egyedül a lengyel lány.

– *Maszkun...* kísértet... – fejezte be Ann. – Kísértetház.

– Ne menj be! Kísértetház – ismételte el Lidka, és végigfutott a hátán a hideg.

A lányok határozatlanul álldogáltak, amikor Lidka egyszer csak észrevett a házban egy fehér alakot.

– Áááááá! – kiáltott fel, és szaladt az autó felé, ahogy a lába bírta.

Nehéz, hörgő lélegzet követte, mintha valaki meg akarta volna mutatni, hogy nem szereti, ha háborgatják. Lidka odaért az autóhoz, de zárva volt. Szorosan lehunyta a szemét, a fülére tapasztotta a kezét, hogy ne hallja a hörgő hangot. Ekkor majdnem megállt a szíve, mert világosan érezte, hogy valaki megérinti a vállát.

– Lidka! Jól vagy? Mit művelsz? – Ann érte utol a szobatársát.

– Láttam ott valakit! Tényleg! Hidd el! – magyarázkodott a reszkető Lidka.

– Jól van, most már minden rendben, gyere. – A két lány beszállt az autóba, amelynek ajtaját Ahmed nyitotta ki előttük.

Hazafelé csöndben voltak, háromnegyed óra alatt értek oda a tengerparti villához. Ott már javában zajlott a strandparti, további vendégek érkeztek. Odament hozzájuk az egyik férfi.

– Ez jó lesz – mondta Ahmed Lidka felé biccentve. – Úgy beijedt, hogy majdnem maga alá csinált.

Ann ügyet sem vetett a szobatársára tett megjegyzésre, közvetlen hangnemben mondta:

– Nem rossz a buli! Kihagytunk valamit?

– Még csak most jön a java. – A kuvaiti elővett a zsebéből egy dzsointot. – Kér valaki?

Ann gyorsan elvette a cigarettát.

– Te nem kérsz? – kérdezte Lidkát.

– Nem, köszönöm. – A lengyel lány már rég megfogadta, hogy sosem nyúl ilyen szerekhez.

Ann gyorsan megtalálta a jachton megismert angol lányt, Lidka pedig leült a bárpulthoz. Rögtön megjelent mellette Jasszim.

– Mit iszol?

– Gin-tonikot – felelte a lány.

– Milyen volt a kocsikázás? Jól sikerült? Kicsit sápadt vagy.

Lidka elmesélte, mi történt velük a szellemvárosban.

– Hát igen, régóta ezzel szórakozik. Ahmed mindig megjátssza magát, ijesztgeti a csajokat, főleg az újakat. Veled különösen nagy szerencséje volt. De ismered a hely történetét, nem?

– Nem.

– Azután maradt így, hogy az irakiak lerohanták Kuvaitot.

Ezerkilencszázkilencvenben elfoglalták Failakát az iraki rohadékok, több ezer

kuvaitinak kellett elhagynia azt a nagy lakóparkot, otthagyták minden vagyonukat. Az irakiak kifosztották az elhagyott villákat, vittek mindent, amit értek. Egy évvel később az amerikaiak visszafoglalták a szigetet, de a lakók már sosem költöztek vissza a házukba. Nem láttad a lövöldözés nyomait?

Lidkában csak most tudatosult, hogy a falon látott mélyedések golyóktól is származhatnak. Eszébe jutott az is, hogy útközben elmentek egy otthagyt tank mellett, de láttak páncélos szállító járművet és légvédelmi ágyút is.

– Tényleg – ismerte el.

– Sokan valóban elhiszik, hogy szellemek tanyája a város. Sok történet kering róla. Ismerek olyanokat, akik megesküdték, hogy kísértetet láttak. Én nem szeretek ezzel viccelődni. Minden mesében van egy szemernyi igazság.

Lidka kiitta az italát, és úgy döntött, bemegy a holmijáért a hálószobába. A társaság mulatott, élvezte az italt, a válogatott falatokat és a gyönyörű, homokos tengerpartot. A legújabb nyugati slágerek szóltak, felváltva a helyi számokkal. Dolgozott a szesz, már párokba rendeződve csókolóztak a fiatalok, és ölelgették egymást, semmitől sem zavartatva magukat. Nyugatra vándorolt a nap, csodás tájképet alkotott a tengerben tükröződő, narancsvörös dicsfényvel övezett korong. Lidka mélyet sóhajtott, gyönyörködött a látványban és a tengeri szellőben. Elhaladt a táncolók mellett, belépett a homályba borult villába. A szalonban egyesek ittak, mások táncoltak vagy kitágult pupillával bambultak, sokan euforikus állapotban, öntudatlanul nevettek. A lengyel lány gyorsan felszaladt a lépcsőn, vonzotta a fiatal férfiak tekintetét formás hátsója a feszes rövidnadrágban. Egyikük utánaeredt, közvetlenül mögötte egy másik is. Lidka benyitott a hálószobába, és kővé dermedt. Egy fényes salavárit viselő hindu hátulról döngetett egy szobalányruhás filippínó lányt. Mellettük állt egy kuvaiti fiatalember, egyik kezében mobiltelefont tartott, azzal vette a jelenetet, a másikkal ágaskodó férfiasságát izgatta. Ahogy meglátta Lidkát, azt zihálta:

– Gyerünk, szállj be te is... Tedd szét a lábad... Édes hármásban... – Ettől láthatóan még jobban megduzzadt a hímtagja.

Több oldalról villogtak a mindenfelé kitett kamerák. Lidka sarkon fordult, a lehető leghamarabb el akart innen iszkolni, de elállta a kijáratot két férfi.

– Hova-hova? Hallottuk, hogy kevés neked a szórakozás, most itt az alkalom, mutasd meg, mit tudsz...

– De én nem erről beszéltem... – Lidka próbált kimenni az ajtón, de durván megállították.

– Állj meg, ribanc! Szórakozni jöttél ide, hát *voilà*, tessék, de nekünk is jár valami!

– Nem akarom! Hagyjatok békén! Ki akarok menni! Engedjete ki! – Lidka próbálta ellökni őket, de csak rontott a helyzetén. A két férfi pimaszul fogdosni kezdte, mindenhol érezte magán izzadt, mocskos tenyerüket.

Ekkor belépett a szobába Ahmed.

– Ó, a mi rémült kis muffocskánk! Hogy küzd! Mondtam, hogy jó anyag! Nézzétek, milyen nagyra nyitja a szemét! Mint egy gazella a csapdában!

Az ágyon végzett a hindu–filippínó pár, és elégedetten figyelték, milyen kegyetlenül packáznak az arabok az európai lánnyal. Letépték a melltartóját. Lidka hasztalan próbálta eltakarni a mellét.

– Micsoda dudái vannak! Sokkal nagyobbak és szebbek, mint a filippínóknak! Még az angoloknak sincs ekkora!

Lidka rémülten sikítózni kezdett, ami csak még jobban felingerelte a kíznóit.

– Mit képzelsz, te riherongy, ingyen van a buli? Tudod, mibe kerül egy üveg whisky vagy gin a feketepiacon? Egy vagyonba! – förmedt rá a legközelebb álló arab.

– Gyertek, elvisszük a szellemvárosba! – Ahmed egyre jobban begerjedt. – Ez a liba tényleg fél! Nem úgy, mint azok a flegma angolok, akik fűvel-fával kamatyolnak. Unalmasak! De most pornóhorrorrt vagy horrorpornót forgatunk! Azt bizony! Lenyomunk mindenkit! Hozzátok!

A két férfi hátracsavarta a félmeztelen lány karját, így akarták kivinni az autóhoz. Ebben a pillanatban jelent meg az ajtóban Jasszim.

– Megvesztetek? Elcseszitek az ordítózással az egész bulit!

– Mert ellenáll ez a kis lengyel kurva! Akkor minek jött ide? Nyilván tudta, mi vár rá!

– Akár tudta, akár nem, most már nem élvezi! – Jasszim Lidka elkíNZott arcára nézett. – Engedjétek el most rögtön, nincs itt elég ribi?

Veszekedni kezdtek a kuvaitiak, nagy hangon ordítottak egymással. Lidka egy szót sem értett belőle, de érezte, hogy nem hat semmilyen érv. Maradék erejével kinyögte, hogy mindjárt kilenc, és ha nem jelenik meg a kollégiumban az előírt időre, akkor a keresésére indulnak.

– Fölrírták az adataitokat – emlékeztette őket.

Ekkor Jasszim dühödött fel. Kiabálni kezdett, a *masakil*^[16] szót ismételtette.

– *Maku muskila*^[17] – bömbölt válaszul Ahmed, majd egész szóáradatot zúdított a cimborájára, amiből csak a *vaszta*^[18] szó volt érthető.

Eltartott még egy darabig a kellemetlen lökdösődés, végül Jasszim azt mondta:

– Engedd el, mert nem viszlek el abba a király jó éves buliba, ami egy hét múlva lesz Londonban.

Csak ez győzte meg Ahmedet. Egy kis ribiért nem fogja feláldozni a csúcspartit, ahol a világ minden tájáról érkezett lányok rávehetőek mindenre.

– Oké, vidd, csak tűnjön el gyorsan a szemem előtt. *Barra, barra!*^[19] Kifelé, hülye lengyel ribanc!

A két férfi elengedte Lidkát, aki továbbra is próbálta takargatni a mellét. Valahova elkeveredett a bikinifelsője, azt sem tudta, hova került a többi ruhája, amit érkezés után vetett le. Közben Jasszim kerített valahonnan egy fekete abaját, és odaadta a lánynak, hogy vegye föl. Amikor Lidka magára terítette, a zaklató férfiak ösztönösen elhúzódtak tőle, és egymás közt morogva kimentek a szobából. Jasszim adott neki egy kendőt is, amivel eltakarhatja a haját. Lidka maga sem tudta, miért, elfedte az arcát is. Mindjárt jobban érezte magát, nem bámulták már közvetlenül az összegyűltek, akik tanúi voltak az undorító eseményeknek. A kuvaiti aggodalmasan szólt rá:

– Gyere, ideje hazamenni, meg kell találnunk Annt.

Az angol lány népes társasággal bolondozott a strandon. A fiatalok nevetgéltek, lökdösődtek, vizet fröcsköltek egymásra, ugráltak. Lidka teljesen elfátyolozva ment oda a szobatársához, és azt mondta neki:

– Gyere, vissza kell mennünk a szidzsnebe.

Ann-nek egy pillanatig fogalma sem volt, miről van szó, nem ismerte föl a barátnőjét. Eltelt néhány másodperc, mire rájött, és hisztérikus kacagásban tört ki.

– Lidka! Mi a frászt művelsz? Honnan szedted ezt? Vesd le, mert úgy nézel ki, mint egy varjú!

De a lengyel lánynak nem volt kedve nevetni.

– Gyere már, kérlek, mindjárt kilenc!

– Még csak most indul be a buli, ne károgj, majd elintézem a konzulunkkal.

Jasszim is bekapcsolódott a párbeszédbe:

– Már vár a motorcsónak.

Az angol lány vonakodva hagyta ott a mulatságot. Odahajtottak a kis kikötőhöz. Lidka hálásan mondott köszönetet a kuvaitinak:

– *Sukran dzsazilan.* ^{20}

– Szép nyelv – mondta elragadtatva a fiatalember. – *La sukran 'ala vadzsib.* ^{21}

Búcsúzóul még hozzátette komoly arccal:

– Nézd, Kuvait kis ország. Javaslom, hogy ne járj el bulizni, mert mindig belebotolhatsz Ahmedbe. És ahogy én ismerem, nem bocsátja meg, hogy mindenki előtt visszautasítottad. Nem tudok veletek menni, elvisz benneteket egy szolga, a túlparton vár rátok az autó. Vigyázz magadra. *Ma'a asz-szalama.* ^{22}

– *Ma'a asz-szalama.* – Ezt már Lidka is tudta a tanfolyamról.

Hazafelé Ann vidáman dudorászott, könnyesre nevette magát a szobatársa ruházatán, kicsit talán részeg is volt. Kilenc után értek haza, de a szabad péntekre való tekintettel különösen hosszú volt az aláírásra jelentkezők sora. A szobában az angol lány lerogyott az ágyra, és gyorsan elaludt.

Lidka végiggondolta, milyen sok minden történt egyetlen nap alatt. Belátta, hogy nem sokat tud az életről, még mindig túlságosan gyerekes és naiv. Egészen eddig olyan emberek vették körül, akiket az aggasztott a legjobban, hogyan éljék túl a következő hónapot. Ő is évekig gyűjtötte össze az érettségi után a tandíjat az egyetemre, és ez sok lemondásába került. De az ittenieket nem elégítik ki a több százezer eurós, vadonatúj autók, a jachtok és a shoppingolás a legdrágább világmárkák boltjaiban. Egyfolytában valami újat keresnek, sok-sok adrenalinfröccsöt. *Buli*, hányszor hallotta már ezt a szót! Szórakozás, multság, kikapcsolódás. A kuvaitiak újabb és újabb határokat lépnek át, hogy a lehető legizgatóbbak legyenek az élmények.

Lidka a fejére húzta a takarót, mert félt, hogy összezúzza a nagyvilág.

V. FEJEZET

Szilveszter

A failakai események óta Lidka elveszettnek érezte magát. Amikor a hétvége után be kellett mennie az egyetemre, megfordult a fejében, hogy fölveszi az abaját. Most először gondolt arra, hogy az eltakarás talán valóban a nők védelmét szolgálja. Emlékezett, hogy elhúzódtak tőle egy pillanat alatt a bántalmazói, mihelyt felöltözött. Az egyetemre menet csöndben ült a buszon, igyekezett nem nézni a férfiakra. Az elégedett pakisztániak azt hitték, az ő érdemük, hogy jó útra tért ez a hitetlen nő. Egyikük még oda is ült mellé, beszélgetni akart vele a vallásáról. Megszólította: „nővérem...”, de Lidka elfordította a fejét. Ennek ellenére a pakisztáni ezt jó jelnek vette, el is döntötte, hogy folytatja a missziót, és megtéríti a lányt. Belátta, hogy ehhez a nőhöz sok idő kell.

Lidka megfogadta Jasszim figyelmeztetését, nem kísérelte el többé Annt a kiruccanásaira. Nem akart még egyszer összefutni Ahmeddel. Elképzelte, mi történhetett volna, ha Jasszim nem kel a védelmére. A nagy szellemvárosban, a szigeten teljesen ki lett volna szolgáltatva a kínzóinak. Semmi sem akadályozta volna meg őket abban, hogy leforgassák a legrettenetesebb, legromlottabb jeleneteket. Esélye sem lett volna a szökésre. Kirázta a hideg, ha csak eszébe jutott ez az eset.

Csak boltba ment el néha a szobatársával. Közeledett a karácsony. Az első ünnep, amit távol tölt a családjától. Meglepődött, hogy karácsonyfákkal díszítették a plázákat, néha angol nyelvű karácsonyi dalokat is lehetett hallani.

– Elvégre nemzetközi koalíció szabadította fel Kuvaitot, az USA-val az élen – magyarázta Ann. – Még a muszlimok között is vannak, akik karácsonyfát díszítenek, de csak színes, csillogó dekorációnak tartják. A gyerekek imádják.

Elhatározták, hogy vesznek egy kis fácskát, és feldíszítik a szobájukban. Míg a díszeket válogatták, Lidka a lengyel szentestéről mesélt Ann-nek, a céklalevesről, a derelyéről, a halról és a közös kolendaéneklésről. Egyszer csak megszólította valaki:

– Te lengyel vagy?

– Igen! – felelte Lidka, és megörült, hogy az anyanyelvét hallja.

– Szia! Aśka vagyok. – Egy pufók szőkeség nézett kíváncsian a honfitársára.

– Szia! Lidka.

– Mit csinálsz itt?

– Ösztöndíjas vagyok. Arabul tanulok a Nyelvi Központban.

– Nahát... – mondta leplezetlen csodálkozással az új ismerős. – Ez nagyon nehéz nyelv. Én itt vagyok már jó pár éve, és alig gagyogok valamit kuvaiti dialektusban. De nem tudok sem írni, sem olvasni. Egyszer, amikor iskolások lettek a gyerekeim, elkezdtem tanulni. De nem jutottam semmire.

Lidka csak most vette észre a két kislányt, akik csillogó csecsebecsüket válogattak.

– A két lányom, Szara és Fatma. – A kicsik összevesztek egy fényes rénszarvason.

A mellettük álló csinos, egyenruhás dadus próbálta szétválasztani őket, de nem járt sikerrel.

– Hagyjátok abba, viselkedjétek! – Az anyjuk próbálta rendre utasítani a lányokat, de csak még hevesebben civakodtak.

– Megyek, mert mindjárt összetörnek itt mindent. Tessék, itt a telefonszámom. Hívj föl, ha ráérsz! – Aśka Lidka kezébe nyomta a gyorsan lefirkantott számot, és elment.

– Milyen kedves nő – jegyezte meg Ann. – Hívd föl, ha elutazom! Más lengyeleket is megismerhetsz rajta keresztül.

Lidka irigyelte Annt, hogy két hétre hazamegy. Ő ezt nem engedhette meg magának, pedig már nagyon hiányzott neki a családja. Az édesanyjával ritkán beszélt, rettentő drága volt a nyilvános telefon. Csak azt tudta, hogy otthon szerényen, napról napra élnek, mint mindig, de valahogy kijönnek. A nővére babája nőtt, az öccsével nem volt nagyobb baj. Jarekkel már jó ideje nem beszélt. Eleinte még hívta néhányszor, de Jarek még mindig neheztelt rá, amiért magára hagyta. Nem győzték meg az érvek, hogy a nyelvtudás jobb jövőt biztosít Lidkának. Végül már nem is vette föl a telefont, a mama szerint Jarek Németországba ment dolgozni. Egy ismerősétől hallotta, a fiú meg sem látogatta a barátnője édesanyját, hogy elbúcsúzzon tőle. Lidka azzal áltatta magát, hogy Jarek azért ment el, hogy összeszedje a pénzt az esküvőjükre.

Néhányszor Jasszimmal álmodott. Felidézte azt a pár pillanatot a jachton, a strandon, egészen addig, amikor kimentette szorult helyzetéből. Gondolt a

száguldó Ferrarira, a jetskire. Anna azt mondta, az egyik angol lánnyal, Helennel szokta látni.

Elutazott a szobatársa, és Lidka iszonyúan magányosnak érezte magát. A csillogó kis karácsonyfát nézte, és elképzelte, mi történhet most otthon. A mama, mint mindig, biztosan sűrög-forog, és esküdözik, hogy az idén már egész biztos nem főz olyan sokat. De mint mindig, hiába kell több mint tíz órát dolgoznia naponta, minden az asztalon lesz. Csak egyszer fordult elő, hogy a szomszédasszony készítette az ételt. Az volt az első szenteste apa halála után, és a mamának nem volt ereje főzni. Kiment a konyhába, de rögtön eleredtek a könnyei. Lidkát mélységes szomorúság fogta el, sajnálta, hogy nem lehet most otthon, nem állhat az édesanyja mellett, aki ebben az időszakban mindig újra átélte a fájdalmas veszteséget. A diáklány a kollégiumban ténfergett, nem tudta, mit kezdjen magával. Még az arab lányok is észrevették, milyen rossz a kedve.

– Szomorú vagy, hogy Ann elutazott? Csak pár napra ment el, nemsokára visszajön. Nincsenek itt ismerőseid? – faggatóztak.

Lidkának ekkor eszébe jutott Joanna. Fölhívta. A plázában megismert lengyel nő örült a hívásának, azt mondta, küld érte autót. A megjelölt napon a legújabb típusú Mercedesben várta Lidkát a sofőr. A luxusvillanegyedbe mentek, errefelé nemegyszer láthatott Bentley-eket és Rolls-Royce-okat. Rövidesen egy nagy telek elé értek, automatikusan nyílt a kertkapu. Lidka kiszállt. Egy szolgáló várt rá, ő kísérte be a házba. Belépett a tágas, márványpadlós előcsarnokba: a falaknál aranyozott asztalkák álltak, csiszolt kőlappal, a falakon díszes tükrök. Aška hosszú, csillogó, bő ruhában sietett elé.

– Isten hozott. Örülök, hogy eljöttél! Már azt hittem, sosem jelentkezel.

Hatalmas volt a ház, palotára emlékeztetett. Lidka látta a további helyiségekbe vezető méretes ajtókat, nem tudta, merre induljon.

– Erre, erre, gyere csak! – A ház úrnője mutatta az utat. – Bemegyünk a kis szalonba.

Ebben a *kis* szalonban elért volna Lidka egész otthoni lakása. Oldalt két pihenősarok volt berendezve stílbútorokkal. A mesterien faragott fa, a csodás jacquard-szövetek kiemelték a díszítmények szépségét. A falakat perzsaszőnyegek és a régi Kuvait életét bemutató képek borították. Aška elkapta Lidka tekintetét.

– El tudod képzelni? Valamikor szegény kis település volt, most meg egyenesen a földből tör fel a pénz. Biztos hallottad, hogy itt egy liter víz

többe kerül, mint egy liter benzin.

– Igazán? Nem tudtam.

– De egyes családok, mint az én férjemé is, már azelőtt is gazdagok voltak. Kereskedésből gyűjtöttek vagyont.

– A férjed kuvaiti?

– Igen. Mit iszol?

– Nem tudom. Mit javasolsz?

– Gyümölcslet vagy valami szénsavasat?

– Kólát, ha lehet.

– Rendben. – Áska a szolgálot hívta. – Barti, hozzál kólát, nekem pedig narancslét.

Az indiai lány engedelmesen bólintott, és egy perc múlva tálcával tért vissza, rajta a kért italok. Mellettük egy kistányéron datolyás és pisztáciás arab aprósütemények.

– Parancsolj! A kollégiumban milyen az ennivaló?

– Nem rossz, csak mindig ugyanaz. Szoktál főzni lengyel ételeket?

– Ritkán. Remek szakácsunk van, ő végez el minden konyhai munkát. Hirtelen visongva rontottak be a szobába a kislányok.

– Anyu, azt mondja, hogy meghívta a hercegnő, pedig a *sajha*^{23} csak nekem szólt.

– Nem, rám nézett, láttam.

– Nem igaz, hazudós!

– Anyu, mondj neki valamit!

– Csönd legyen! Nem látjátok, hogy vendégünk van? Köszönjete szépen!

– Jó napot kívánok!

– Jó napot kívánok!

– A hercegnővel fognak játszani? – Lidka nem győzött csodálkozni.

– Igen, az emír unokájának születésnapján voltunk néhány napja.

– Ó... az emír unokája! A palotában voltatok? Mesélj, milyen volt!

– A kertben tartották a fogadást, olyan volt, mint egy karnevál. Több száz vendég lehetett, a gyerekeknek sokféle műsorszámot szerveztek. Bábszínház, nagy ugrálóvár, vetélkedők szuper nyereményekkel. Egy géppel vicces képeket lehetett készíttetni, volt egy nagy csokoládé-szökőkút, többen beöltöztek a hercegnő kedvenc mesefiguráinak.

– Meg volt pattogatott kukorica, ott csinálták mellettünk, és annyit ehettünk, amennyit csak akartunk! – Szara föl akart vágni az új néni előtt.

– A pincérek sütit és fagyit hordtak körbe! – Fatma sem akart elmaradni mögötte.

– Néni, néni, állt ott egy repülőgép is! – dicsekedtek a kislányok.

– Repülő? – álmélkodott Lidka. – Ez talán túlzás.

– Szó sincs róla. – Aśka elnevette magát. – Az ünnepelt bátyját, a kis herceget érdekli a repülés, és mindenkinek meg akarta mutatni az új modellt. Olyan nagy volt, hogy a kicsik azt hitték, igazi repülő.

– És volt még finom torta is!

– Hatalmas! És tűz az égen!

– Tűzijáték! Na, tudjuk, hogy szuper volt, de most beszélgetni akarunk a nénival. Ratna, vidd be őket a szobájukba – szólt a dadusnak Aśka.

– Anyu, de én megyek el a hercegnőhöz!

– Nem, én akarok!

– Jó, jó, talán elmehettek mindketten, holnap megkérdezem.

A lányok kimentek, édesanyjuk pedig megkönnyebbülten lélegzett fel.

– Aranyosak, de ha veszekedni kezdenek, attól szétmegy a fejem.

– Ne törődj vele, a nővéremmel ugyanígy háborúztunk az ő korukban.

Most viszont a legjobb barátnők vagyunk, mindig számíthatunk egymásra. Van még egy öcsém is.

– Nekem is van egy fiam, ő a legidősebb a három gyerek közül. Iszunk egy kávét?

– Igen, kérek.

A szolgáló hozott kávét, mogyorót és *knafát*.^[24] A két nő a kuvaiti életről beszélgetett. Aśka az unalomra panaszkodott.

– Három kisgyerek, férj, több száz négyzetméteres ház, kert, medence – hogy van időd unatkozni? – értetlenkedett Lidka. – Hiszen mindez rengeteg munkát adhat!

– Ugyan már, mindenre van szolga, a gyerekeknek dadus, azután két sofőr, kertész, takarítónők.

– Hát igen... – mondta Lidka, és édesanyjára gondolt, aki agyondolgozta magát.

Nagyon kellemes délutánt töltöttek együtt, utána Aśka meghívta újdonsült barátnőjét, hogy töltsse velük a szilvesztert az ismerőseiknél. Lidka habozott, mert tartotta magát Jasszim tanácsához. Másrészt viszont elege volt abból, hogy egyfolytában a kollégiumban kuksol. Az is átfutott a fején, hogy megismerkedhetne egy vonzó férfival. Vendéglátója szerint előkelőbb

vendégek is lesznek az ünnepségen, de Jasszim is ehhez a körhöz tartozott. Tehát van némi esély...

– De hogyan szabadulok el egész éjszakára? Nem engednek el.

– Megmondom a lengyel nagykövetségen, hogy én hívtalak meg, nem lesz gond a kilépővel. Van báli ruhád?

– Nincs nálam semmi alkalomhoz illő.

– Nem baj, van még pár napunk, elmegyek érted, és veszünk egyet.

Lidka sokkal jobb hangulatban tért vissza a kollégiumba.

Másnap Aška érte ment, és együtt keresték fel az újonnan nyílt bevásárlóközpontot. Több üzletbe benéztek, a diáklány egymás után próbálta fel a ruhákat. Olyan szépek voltak, hogy nem tudta eldönteni, melyiket válassza.

– Segíts, Aška, kérlek, nem tudom, melyik lenne jobb, a hosszú vagy a rövid?

– Ahogy gondolod, de én a földig érőt javaslom. Sokkal elegánsabb vagy benne. Ne felejtsd el, ha rövid ruhában mászkálsz, rögtön könnyűvérűnek néz mindenki.

– Igazad van... – Lidka nem akarta, hogy úgy bánjanak vele, mint a szigeten.

A kiválasztott fényes, lila ruha csodásan állt a lány tökéletes alakján. Csillogó kövek díszítették a vállpántját és a mell alatti varrást. A vállát szabadon hagyta a ruha, ezért Aška azt tanácsolta, hogy vegyen hozzá fekete csipkebolerót.

– És a cipő? A táska? Arra már nincs is pénzem!

– Adok kölcsön, majd visszaadod a következő ösztöndíjadból.

– Jövő héten kapunk pénzt, rögtön megadom, ahogy megérkezik a számlámra.

Csodaszép fekete túsarkút választottak, és egy ugyanolyan színű kicsi, elegáns táskát. Lidka boldogan csókolta meg a barátnőjét.

– Nagyon hálás vagyok neked!

– Semmiség. Szilveszterkor sofőrt küldök érted, aztán majd együtt készülődünk.

Az év utolsó napján Lidka megérkezett az elegáns házba. Kapott egy vendéglakosztályt a villa egyik szárnyában.

– Érezd otthon magad, vár a fürdő, engedd el magad! Az egyik szobalány csak a te kívánságaidat lesi.

Lidka kicsit feszélyezve érezte magát az elegáns belső térben. A széles, fehér franciaágyon apró kristályokkal díszített, halvány rózsaszín selyem ágynemű hevert. A szaténhuzatos, barokk szelvényre csábított. A kristálytükrös toalettszékén gazdagon díszített dobozok és fiolák álltak. A mennyezetről különleges, Baccarat-kristályokkal kirakott csillár szórta a lágy fényt. A hálószobához fekete-arany színű fürdőszoba tartozott, ahol a csempéken, a berendezési tárgyakon és a kiegészítőkön kivehető volt a Versace medúzafejes logója. Sötétkék-fehér egyenruhás szobalány várta Lidka utasításait.

– Elkészült a fürdő, *madame*. Kérem, ellenőrizze, hogy nem túl forró-e a víz. – A szobalány szerette volna, ha a ház asszonya a lehető legjobban meg lenne vele elégedve.

– Köszönöm. – *Nem rossz, ha saját szolgálója van az embernek.*

– Kérem, csöngessen, ha szüksége lenne rám. Itt van a csengőgomb.

– Rendben.

Lidka élvezettel merült el a habbal teli kádban. Rejtett hangszórókból andalító zene szólt. Körülötte illatgyertyák égtek. Arra gondolt, milyen szerencsés Aśka, hogy ilyen a mindennapi élete. Korábban utaskísérő volt. Az Emirates légitársaságnál dolgozott, néha beosztották a különleges VIP-járatokra. Azt mesélte, hosszú idő telt el, mire a jelenlegi férje rávette a házasságra. Ki tudja, miért, Lidkának megint Jasszim jutott eszébe... Vajon találkozik vele ma este?

Fürdés után magára terítette az előre odakészített, rendkívül kényelmes köntöst. A fürdőköpeny ujját és övét a fürdőszoba berendezését uraló márka aranymintája díszítette. A hálószobában egy üveg szénsavas ásványvíz és egzotikus gyümölcszeledek várták. Kopogást hallott.

– Szabad?

– Szia, Aśka, hogy vagy?

– Isten hozott. Remekül, hát te?

– Csodásan, most jöttem ki a kádból.

– Jól van. Gyere, megjött a sminkes és a fodrász!

A hosszú folyosó végén egy olyan helyiségbe értek, amelyet házi szépségszalonnak rendeztek be.

– Libanoni lányok fognak sminkelni, ők a legjobbak, francia mintára dolgoznak. De a hajhoz jobban értenek az angolok. Az araboknak túl vékony szálú a mi hajunk, nem boldogulnak vele.

Leültek, rábízták magukat a szakértő kezekre. Három óra alatt készültek el. Lidka belenézett a tükörbe, és hitetlenkedve kiáltott fel:

– Ez én vagyok?

Joanna elnevette magát.

– Van mit tanulnunk a keleti nőktől. Ők tudják, hogyan lehet hatni a férfiakra. Senki sem bűvöl úgy, mint ők. Ismerek egy kuvaiti nőt, aki mindennap két óra hosszat sminkeli magát, mielőtt elhagyja a házat. A férfiakat, mindenekelőtt a férjeket mindig le kell nyűgözni, ez az ő örök titkuk.

Lidka a képmását nézte a tükörben, bámulta a tökéletes sminket, amely kiemelte zöld szemét, tökéletes formájú arccsontját, és hangsúlyozta telt ajkát. A haját elegáns kontyba tűzték, csak oldalt maradt szabadon két, szexin göndörödő tincs. A lány elragadtatottan pattant fel, úgy kiáltotta:

– Aśka, csodaszép, csodaszép, köszönöm! – A karjába akarta zárni a barátnőjét, de ő nevetve eltolta magától.

– Nyugi, te bolond, többórás munkát teszel tönkre! – mondta, mint aki bosszankodik, de a szeme vidám volt, szeretett örömet szerezni másoknak. – Most menj, öltözz át, én is elkészülök, aztán találkozunk lent, az előcsarnokban.

Amikor Lidka felöltözve lesétált a márványlépcsőn, úgy érezte, mintha vörös szőnyegen járna. Kétszeres erővel tört rá a vágy, hogy ma este is lássa őt Jasszim. Férfias volt... És kedves... És gondoskodó...

– Hahó, hercegnő, ébredj! – Aśka hangja keltette fel az ábrándozásból. – Készen állsz a bálra?

– Igen, igen, persze.

Aśka alaposan végigmustrálta.

– Nézzük... Valami hiányzik rólad, várj csak...

Egy perc múlva visszatért, kezében tüneményes zafír nyakékkal.

Lidkának elakadt a szava.

– De hát nem lehet, hiszen ez egy vagyomba kerül...

– Csak néhány órára adom kölcsön. – Már rácsatolta a csuklójára a készlethez tartozó karperecet. – Ne mozdulj, van fülbevaló is... Na most aztán tényleg igazi bombázó vagy.

A diáklány megnézte magát a tükörben, és gálára induló filmcsillagnak látta magát.

– *Marhaba*.^{25} – Aśka férje állt előtte. – Ali vagyok.

– *Marhaba*, Lidka.

– Á, az a bátor lány, aki arabul tanul? Dicséretes, talán egyszer a feleségemet is ráveszed, van sok nyelvtanfolyam. Menjünk, vár az autó!

Ali alacsony természetén remekül állt az Armani öltöny, megnyerő jelenség volt. Ő ment elöl, a sofőr kinyitotta előtte a vadonatúj Jaguar ajtaját.

Negyedóra után megálltak egy fényűző villa előtt. A többi vendég is most érkezett. Lidkának olyan érzése volt, hogy luxusautó-parádén vesz részt. Fekete nadrágos, fehér inges inasok nyitották az ajtókat, mutatták az irányt. Az érkezők bevonultak a vörös szőnyeges, széles lépcsőn. Lenyűgöző volt a hatalmas terem. Egymásba nyitották a helyiségeket, így tágas helyet teremtettek a bálra. A domború oldalú akváriumban, melynek üvegfala a mennyezetig ért, kisebb-nagyobb tarka halak úszkáltak, és szokatlan formájú növények hajladoztak. A távolban egy biliárdasztal is látszott. Az emelvényen soktagú zenekar játszott, a kitűnő hangú énekesnő lendületes slágert énekelt. Mellette rendezkedett be a DJ a modern eszközeivel. Nagy képernyőkön nézhették a vendégek, hogyan ünneplik a világ más tájain az új évet.

– Na, szívem, érezd jól magad, de jegyezd meg, hogy együtt megyünk haza, és nálunk alszol. Kezességet vállaltam érted, vigyáznom kell rád – mondta Aška, és ujjával tréfásan megfenyegette Lidkát.

A lány elvett egy pohár italt a pincér tálcájáról, és elindult lassan, tekintetével Jasszimot keresve. Nem könnyítette meg a feladatot a tompa fény. Középkorú volt a társaság nagy része, mindenki kifogástalanul öltözött, és a legfelső társadalmi réteget képviselte. Néha látott egy-egy kis csapat fiatalot, de ők is visszafogottan viselkedtek. Lidka sajnálta, hogy nincs vele Ann, mert mindig bátrabbnak érezte magát a társaságában. Messziről látta új barátnőjét, a férjével és néhány barátjával álldogált, nagyon boldognak látszott. Nem akarta zavarni, így is olyan sokat tett érte Aška. Alig ismerik egymást, és ha ő nincs, egyedül gubbasztana a kollégiumban, és csak sajnálná magát.

Kivilágított oszlopok mellett haladt el, miközben átjutott a következő terembe. Megpillantott egy kör alakú medencét, körülötte elefántcsontszínű, égő gyertyák. Fényüket szelíd tengeri hullámokra emlékeztetően felfüggesztett led égők rendszere egészítette ki. Az üvegfalon túl a télikert dús, zöld növényzetére látott.

Továbblépkedett, és ekkor pillantotta meg Jasszimot, ismerősök társaságában, beszélgetésbe merülve. Lidka fejében egymást kergették a gondolatok; nem tudta, mit tehetne. Várja meg, míg a férfi magától

észreveszi, vagy menjen oda, és üdvözlje? Végül a fiatalember félrefordította a fejét, és ránézett. Megállapodott rajta a pillantása, Lidka elmosolyodott, de olyan érzése volt, hogy Jasszim nem ismerte föl. Intett neki, s a férfi csak erre a bátorításra lépett oda hozzá.

– Szia! Lidka vagyok, nem ismersz meg?

– Lidka? Csodásan nézel ki! Mi újság? Hogy megy a tanulás?

– Minden rendben, boldogulok. És veled mi történt?

– Semmi különös azon kívül, hogy összetörtem a Ferrarit, és az apám megharagudott. Azt mondta, várnom kell egy ideig, míg újat kapok.

– Hát az nagy baj – mondta Lidka csúfondárosan, de a fiú szó szerint vette.

– Ne aggódj, apám hamar megenyhül.

Ebben a pillanatban megjelent mellettük egy angol lány, és mindjárt bele is kapaszkodott Jasszim karjába.

– *Habibi*,^[26] hát te itt vagy, én meg mindenhol kereslek – csivitelte. –

Szia, Helen vagyok.

– Szerintem ismerjük egymást... Lidka.

– Ah, Lidka... Lidka... – Nem volt világos, hogy Helen csak úgy tesz, vagy tényleg nem emlékszik rá.

– Nem emlékszel? Failaka... – segített neki Jasszim.

Már a sziget nevének említésére reszketés fogta el Lidkát.

– Á, az a Lidka... Az a rémült lengyel lány... Mostanában, ha unatkoznak a fiúk, csak lejátsszák azt a videót. – Az angol lány a füléhez hajolt. – Na, valld csak be, kilazult a záróizmod?

A kígyósziszegés-szerű hangtól önkéntelenül is feltolultak az emlékek, és Lidka reflexszerűen elhúzódott.

– Uuu! – ijesztgette Helen.

Kezdett kellemetlenné válni a helyzet, és Lidka Jasszimra nézett abban a reményben, hogy megint a védelmére kel. Ő viszont csak annyit kérdezett:

– Egyedül vagy itt?

– Nem, egy barátnőmmel érkeztem.

– Ann-nel?

– Nem, Joannával, ő is lengyel, de kuvaiti férje van. Éppen itt jön.

Lidka megkönnyebbülve vette észre, hogy feléjük tart a házaspár.

– Elég jó társaságba kerültél! A férje az ország nagymenőit közt van.

Odalépett hozzájuk a házaspár, és Aška megszólította:

– Látom, ismerősöket találtál.

Helen arrébb húzta Jasszimot, és gyorsan azt mondta:

– Örülök, hogy megismertelek, de bocsáss meg, mennünk kell. Mások is várnak ránk.

Amikor elmentek, Aśka felvetette:

– Megyünk táncolni? Már mindenki a parketten tumbol.

– Köszönöm, talán kicsit később.

Lidka a medence villódzó, smaragdszínű víztükrét és a benne tükröződő gyertyafényt nézte. A gondolataiba merült, amikor hirtelen intenzív, izgató férfikölni illata csapta meg. Megfordult, és egy különösen jó kiállítású, magas férfit pillantott meg, aki éppen Aśkát üdvözölte. Egy pillanat múlva a kezét nyújtotta neki az ismeretlen:

– Shukri. Hasszán Shukri.

Lidka is kezét adott neki. A férfi gyengéden fogta meg, ő pedig, ki tudja, miért, így mutatkozott be:

– Laila...

– Laila? – A férfi Lidka szőke hajára nézett.

– Laila..., vagyis Lidka... Csak az egyetemi arabórákon vagyok Laila.

– Egy ilyen szőke szépség tud arabul? Igazi kincs! – lelkesedett Hasszán.

Lidka zavartan, tanácstalanul horgasztotta le a fejét. Hasszán a lány tökéletes alakját, bájos arcát nézte, és az ékszereket, amelyek kiemelték törékeny szépségét.

– *Madzsnún Laila*^{27} – suttogta.

– „Lelkem összeforrt az ő lelkével, még mielőtt világra jöttünk volna...”^{28} – kezdett szavalni Ali.

– Adj egy lehetőséget, egy lélegzetet a kedvestől...^{29} – Hasszán még mindig megigézve bámulta a lányt.

Egy pillanat múlva összeresztette, és azt mondta:

– Ez egy másik költő verse, de ez is szép.

Aśka unottan megszólalt:

– Hát akkor csak csevegjetelek, én megyek táncolni.

– Várj! – A férje utánairamodott. – Megyek veled.

Lidka és Hasszán szó nélkül, felgyorsult lélegzettel állt egy darabig. A lengyel lány a férfi szemébe nézett, és végtelen imádatot látott benne. Furcsa nyugalom szállt rá, mintha lelassult volna az egész világ. Ekkor valaki kézen fogta, a vidám vendégek körtánca hívott mulatni mindenkit. Hasszán is bekapcsolódott a kigyózó sorba, és több vendég került kettejük közé. Elszakította őket egymástól a jókedvű kavargás, körbetáncolták a medencét,

az oszlopokat, az akváriumot, végül nevetve, gyors tempóban felszaladtak a lépcsőn. Ekkor ütötte el az óra az éjfél, majd ezernyi tűzijáték világította meg az eget. Lidka látta, hogy Aśka gyengéden simul a férjéhez. Megint azt a csábító, férfias illatot érezte.

– Boldog új évet! – mondta Hasszán komoly pillantással. – Azt kívánom neked, hogy boldog légy!

– Boldog új évet! – Lidka nem tudta, mit tegyen még hozzá, hiszen csak most ismerte meg a férfit.

– Azt kívánom, hogy sikeresen fejezd be a nyelvtanfolyamot! És teljesüljön minden álmod! – Szólt Aśka, és megcsókolta a barátnőjét.

– Most te kívánd nekem, hogy teljesüljön minden álmodom – mondta Hasszán, aki nem tudta levenni a szemét Lidkáról.

A pincérek pezsgőt hordtak szét, a diáklány lassan kortyolgatta a finom italt, és azon töprengett, mit hoz majd neki a jövő év. Jarekre gondolt, eszébe jutott a családi otthonuk, ahol az időeltolódás miatt még nem jött el az éjfél. Tiszta szívéből kívánta, hogy a következő hónapok csupa örömet hozzanak a szeretteinek.

– Gyere, hazamegyünk. – Aśka rázta föl a gondolataiból.

– Máris? De hát még nagyon korán van!

– Ali már aludni akar, délután indul a repülők Londonba.

– Értem. – Lidkának nem volt választása.

– Viszontlátásra! – mondta Hasszánra mosolyogva.

– Viszontlátásra! – A férfi magabiztos pillantással búcsúzott el tőle.

Lidka kinyitotta a szemét, és egy pillanatra azt hitte, álmodik. Csak kis idő múlva tudatosult benne, hogy Aśka vendégszobájában van. Hallotta, hogy valaki halkán kopog az ajtón.

– Tessék!

– Azt kérdezi az úrnő, hogy madame vele reggelizik-e, vagy felhozzam az ételt a szobába. – A szobalány hangja végtelenül illedelmes, szinte alázatos volt.

– Ide... vagyis nem... Természetesen mindjárt lemegyek. Csak kérek egy fél órát.

– Rendben, átadom. – A maid tapintatosan elvonult.

Fürdés után Lidka csatlakozott Joannához, aki egyedül ült az egyik ebédlőben. Sürögtek körülötte a szolgák.

– Még egyszer minden jót kívánok az új évre! – Aśka, mint mindig, tele volt energiával. – Űlj csak le, van frissen facsart gyümölcslé, narancs, kivi, eper, válassz, amit csak akarsz!

– Köszönöm! Te már reggel milyen szép vagy! – Lidka felfigyelt a barátnője profi sminkjére és friss frizurájára.

– Hát, szívem, utazom a férjemmel, ki kell tennem magamért!

– Hosszú időre mentek?

– Nem tudom pontosan, de valamivel több lehet, mint egy hónap. Alinak az egész világon vannak érdekeltségei.

– Akkor nem csak Angliába mentek?

– Nem, bevallom, hogy nem is tudom, hova megyünk pontosan, de biztosan érintjük Portugáliát, Frankfurtot, New Yorkot... Hazafelé Dubajt...

Tud élni!, gondolta Lidka. Irigylésre méltó! Hangosan pedig megkérdezte:

– És azt a férfit ismered... Hogy is hívják... Hasszánt?

– Hát nézd... Ő azt mondja, hogy ismer minket, de nem tudom hova tenni. A férjem sem emlékszik rá. De tudod... Annyi fogadásra járunk... Alinak sok üzleti találkozója van. Lehet, hogy egyszerűen nem jegyeztük meg. Miért, tetszik neked?

– Nem. Csak kérdeztem... Kíváncsi vagyok, mivel foglalkozik.

– Ne ködösíts! – Aśka elnevette magát. – Nem hiszem el, hogy nem izgultál rá. Ritka szép példány! Inkább olasznak látszik. Szívdöglesztő a csávó, el kell ismerni!

– Ugye?! És milyen fantasztikus izomzata van! Ráadásul van benne valami titokzatos... Ha ott áll melletted, mintha senki és semmi más nem létezne.

– Jaj, madárkám, ide hallgass, csak nehogy szerelmes legyél itt nekem! Nehogy bajod legyen belőle.

– Á, dehogy, én csak...

De Lidkára már a férfi említése is olyan hatással volt, hogy legszívesebben indult is volna megkeresni, kérdezősködni róla, hogy legalább egyszer, még egyetlenegyszer olyan közel kerüljön hozzá, hogy érezze azt az ellenállhatatlan illatot, belenézzen sötét szemébe, hozzáérjen a kezéhez...

A sofőr lépett az ebédlőbe.

– Madame, várja a kocsit – mondta.

– Na jó, muszáj mennem. Hívlak, ha hazaérünk. – Aśka felállt az asztaltól.

– Hát akkor jó utat, igazán nagyon köszönök mindent.

– Nincs mit. Fejezd be nyugodtan a reggelit, majd hazavisz a sofőr.

Lidka magára maradt a gazdagon megterített asztalnál.

– Kávét, madame? Vagy egy kis tejet? Cukrot? Vagy madame inkább teát kíván? – A szolgáló nyilván arra kapott utasítást, hogy gondosan törődjön a vendéggel.

– Igen, kérek kávét feketén, egy kiskanál cukorral. De kérem, hozza föl a hálósobába. – A diáklány elhatározta, hogy kiélvezi az utolsó percekét ebben a gyönyörű házban.

– Természetesen.

Lidka visszament a szobájába, és megint álomba merült a franciaágyon.

VI. FEJEZET

Hasszán

Ann karikás szemmel és elgyötört arccal érkezett vissza Londonból.

– Mitől vagy ilyen lestrapált? – kérdezte ijedten Lidka.

– Jaj, ne is beszéljünk róla, pár napra megint találkoztam a normális világgal.

– És voltak józan pillanataid is?

– Ne is kérdezd... Hát veled mi van? Mit csináltál?

Lidka mesélt neki Joannáról és a szilveszterről.

– Hát Jasszim? Találkoztál vele?

– Igen, Helennel jött el.

– Na igen, rátapadt az a nő, mint egy pióca, és nem szakad le róla. – Az angol lány nem csomagolta be a szavait. – *Money, money, money...* – dúdolta. – Volt még ott érdekes ember?

– Hát talán...

– De ki? Mondd már! Kuvaiti, lengyel?

– Biztosan nem lengyel.

– Mi a neve?

– Hasszán.

– Szuper. És mi történt? Mesélj!

– Nem tudom. Csak néhány pillanatig tartott... De ő a legvonzóbb pasi, akit életemben láttam.

– Randizol vele?

– Nem.

– Meg tudod találni Aşkán keresztül?

– Talán...

Néhány hétig nagyon elfoglaltak voltak a lányok, le kellett tenniük a félévzáró vizsgákat. Lidkának simán ment, jó jegyeket kapott. Időnként megpróbált kapcsolatba lépni Aşkával, de mindig azt mondták neki, hogy a madame még nem ért haza. Már számolta, hány hónapja van hátra az ösztöndíjból, honvágya volt, szenvedett a kötöttségek miatt is. Haza akart már menni, azon is törte a fejét, hová adja be az önéletrajzát.

Egyik nap, amikor visszaért az egyetemről, már a recepciónál észrevette, hogy valami furcsa történik. Izgatottan szaladgáltak a lányok, mindenki fekete abajában volt.

– Vigyázz! Vigyázz!

– Mi a baj? – Az első pillanatban azt gondolta, hogy tűz van az emeleten.

– Férfiak! Férfiak vannak a kollégiumban!

– Mégis kik? A szakácsok? – A másik nem képviselőjében egyedül ők voltak jelen a szidzsben, ők is csak szigorúan behatárolt területen. Talán eltévedt valamelyik, és megpróbált bejutni a szobákba?

– Nem! *Surta! Surta!*^[30]

Lidka megrémült, hogy Annért jöttek, aki becsempészett némi alkoholt kis műanyag samponosflakonokban. Gyorsan fölszaladt az emeletre, és megpillantott három rendőrt, akik az egyik ajtón kopogtattak.

– Nyisd ki! Nyisd ki most azonnal! – bömbölték.

– Nézd csak, micsoda cirkusz! – szólalt meg mellette a szobatársa.

– Itt vagy! Jaj, de jó! – a lengyel lány megkönnyebbülve lélegzett fel. – Mi ez a kavarodás?

– Az egyik lány bezárkózott a szobájába, és tegnap este óta nem hajlandó kinyitni. Ezért az abla kihívta a rendőrséget.

– De ki van bent? A szaúdi lány? A mi szeszélyes Noorunk?

– Nem tudom pontosan, mindenki leplekbe bugyolálta magát, gőzöm sincs, ki kicsoda.

Az egyenruhások mellett abajás lányok csoportosultak, mint egy fekete folt. Hevesen vitatkoztak, próbáltak segíteni a rendőröknek. Az abla is győzködte a bezárkózott lányt, hogy engedje be őket.

– De miért nem nyitják ki egyszerűen kulccsal? Hiszen a maidek is mindig bemennek, ha nem vagyunk itthon.

– Állítólag belülről betömte valamivel a zárat, semmit sem lehet beledugni. Ráadásul azzal fenyegetőzik, hogy ha megpróbálják betörni az ajtót, akkor kiugrik az ablakon.

Lidka belátta, hogy tényleg komoly a helyzet.

– De mi történt pontosan?

– Nem tudom, majd megkérdezem, ha fölismerek végre valakit a leplek lányok közül. A legtöbben nem akarnak szóba állni velem.

Egyre feszültebb lett a helyzet. Nem használt semmilyen rábeszélés, az ajtó továbbra is zárva maradt. A diáklány végleg elhallgatott, a szobában csönd honolt. Két óra elteltével belátták, hogy ezen a módon nem jutnak

előbbre. A rendőrök lementek a recepcióra, és a nevelőkkel vitatkoztak, mihez kezdjenek.

Lidka és Ann bement a szobájába.

– Ezt a felfordulást! Ilyen itt még nem volt! Ha láttad volna azt a riadalmat, amikor az arab lányok megtudták, hogy férfiak jönnek a házba! Szaladgáltak, mint a mérgezett egér, visítotak, keresgéltek, hogy mit terítsenek magukra! Mintha az egyenruhásoknak más dolguk sem lenne, mint őket bámulni! – mesélte Ann.

– De mit követett el ez a lány, hogy ilyen cirkuszt rendezett? Lehet, hogy teherbe esett?

– Jézusom, ezt ki se mondd hangosan! – felelte Ann rémulten.

– De miért, megesik az...

– Ebben az országban?! Nem látod, mennyire vigyáznak rájuk?

– És a bulik? – Lidka megint elbizonytalanodott.

– Azok illegális, underground rendezvények, mint mindenhol. Itt kizárólag a törvényes házastársaddal élhetsz szexuális életet, különben három év börtön vagy száz botütés vár rád.

– Ūristen! – jajdult fel Lidka ijedten. – Nem lennék annak a lánynak a bőrében!

– Nyugi, nem tudjuk, erről van-e szó. De szerencsére itt nincs kövezés, mint Iránban vagy Szaúd-Arábiában.

– Fejezd be, Ann, hallani sem bírom!

– Az is érdekes, hogy a meleg srácok többet, akár hét évet is kaphatnak, ha meg elcsábítanak valakit, aki nem töltötte be a huszonegyedik évét, akár tíz évvel is számolhatnak.

– Borzalom!

– És most egy jó hír! – Ann közelebb húzódott Lidkához. – A nők közti szexuális aktusokat nem büntetik semmivel. – Játékosan Lidka lábán kezdett kalandozni a keze. – Annyi a tiltás körülöttünk, mi meg teljesen legálisan... Ez nem vonz?

– Fejezd be, Ann, ez nem vicces. Inkább nézd meg, mi van azzal a szerencsétlen lánnyal!

Ann kiment, és sokáig nem is tért vissza. Lidka nem tudta kivárni az újabb híreket, ezért csatlakozott a folyosón ácsorgó társaihoz. Sajnos nem értett semmit, túl gyorsan beszéltek, ráadásul a maguk dialektusában. Hiába kérlelte társát a többi diáklány, továbbra is zárva maradt a szoba ajtaja. Odabent csönd volt, ezért a lengyel lány fejében az is megfordult, hogy a

szobában lévő lány él-e még egyáltalán. Még ő is bekopogott, és szólt neki: „Halló, halló!”, de nem kapott választ. Végre megjelent Ann, és rögtön megeredt a nyelve:

– Állítólag a bahreini Reem zárkózott be, de még mindig nem lehet tudni, miért. Ha holnapig sem nyitja ki az ajtót, akkor idejön egy orvos, talán még egy pszichiáter is.

Másnap a reggelinél csak Reemről folyt a szó, aki még mindig bezárva kuksolt. Lidka képtelen volt megérteni, miért nem nyitják ki az ajtót erővel. De Ann elmagyarázta neki, hogy itt senki sem hozhat ilyen döntést Reem apja nélkül. A lány rögtön a bezárkózás után öngyilkossággal fenyegetőzött, és túlságosan kockázatos lenne minden erőszakos kezdeményezés.

Evés után a diáklányok elbuszoztak az egyetemre, abban a reményben, hogy délután majd minden kiderül. Lidka nem tudott koncentrálni a nyelvórán, egész idő alatt azon törte a fejét, mi indította az arab lányt ilyen lépésre. Amikor hazaért tanítás után, az első, ami a szemébe ötlött, egy hatalmas kosár gyönyörű vörös rózsa volt a recepción.

– Hát ezt kinek szánták?

– Nem tudjuk, egy küldönc hozta, de az abla nem szól egy szót sem. – Ezúttal még Ann sem volt tájékozott.

– Lehet, hogy Reem kapta? – Kapcsolódott be a beszélgetésbe egy másik diáklány. – Lehet, hogy így akar valaki üzenetet küldeni neki. A csokor közepén van egy levélke.

– Ugyan már, csajok, hiszen ma van Valentin-nap! Akárki kaphatta a virágot, még én is – mondta reménykedve Noor.

– És hogy van Reem? Kinyitotta az ajtót? – Egyre több kollégista gyűlt a gyönyörű, intenzív illatot ontó virágok köré.

– Nem. Állítólag még egyszer itt járt a rendőrség, jött egy pszichiáter is, de nem jutottak semmire. Értesítették a nagykövetséget, állítólag iderendelik a családját Bahreinből.

– És az a csokor kinek jött? Én is szeretnék ilyet kapni!

– Ti is ünneplitek a Valentin-napot? – kérdezte csodálkozva Lidka.

– Hát nem láttad, mi van az üzletekben?

– Nagy piros mackók, virágok és rengeteg szuvenir.

– Bögrék, csokoládék, még különleges, alkalmi bugyik is!

– Láttam! Piros, szív alakú flitterekkel, és van rajta egy lyuk... Na, tudjátok, hol!

Összevihogtak a lányok.

– Az éttermek, kávéházak pedig két személyre szóló, különleges estétet ajánlgatnak.

– Jó nektek! – sóhajtott Noor. – Nálunk, Szaúd-Arábiában a vallási rendőrség vadászik mindenre, ami piros! Titokban kell venni a virágot meg a csokoládét.

– Mi ez a csődület? – Elég baja volt az ablának Reemmel, nem hiányzott neki a trécselés. – Oszoljatok, de nagyon gyorsan!

Lidka odalépett a pulthoz, hogy aláírja a könyvet iskola után.

– Vidd el a virágot – mordult rá az abla.

– Tessék? – Lidka azt hitte, hogy a nevelő arra kéri, tegye a kosarat máshová, de hát arra ott vannak a maidek.

– Nem hallod? Vidd el azt a kosarat, a tiéd. – Az abla nem volt valami jó hangulatban. – Csak szenzációt kelt, sürgősen!

Lidka meglepetten állt, de a diáktársak rögtön kérdésekkel halmozták el: „kitől jött?”, „megismertél valakit?”, „milyen?”. A lengyel lány nem tudta, mit mondhatna. Ki küldhetett neki ilyen ajándékot, amelyet sztárok szoktak kapni? Talán Jasszim akarta feledtetni az utolsó találkozás kellemetlen emlékét? Vagy Jarek? Azt tudta róla, hogy kiment Németországba, és ott jó csomagküldő cégek működnek. Nemsokára lejár az ösztöndíj, lehet, hogy így akar hírt adni magáról? A kollégisták segítettek Lidkának fölvenni a virágokat az emeletre. Már a szobában volt, amikor türelmetlenül kinyitotta a kicsiny borítékot. „Szép rózsák a szép rózsának. Velem vacsorázol ma? Ott leszek délután hatkor. Hasszán”

Hasszán? Az a Hasszán? Az álompasi, akit minden nő csak futólag lát valahol, s azután nem találkozik vele soha többé? Szaporábban dobogott a szíve, el sem tudta hinni, hogy ez valóban megtörténik.

– Elmész? – kérdezte Ann.

– El hát, de hány óra van most? Hogyan fogom rendbe hozni magam? Ann, segíts, csak két órám maradt!

– Gyorsan-gyorsan, készülődj!

Lidka a tükörbe pillantott, és sopánkodni kezdett:

– Nem, Ann, nem megyek sehová! Látod ezt? Úgy nézek ki, mint egy vízihulla! Ő meg profi módon kisminkelve, mesteri frizurával látott!

– De hogy mondod le a randit? El sem tudod érni, itt lesz mindenképpen.

– Akkor lemész, és megmondod neki, hogy beteg vagyok.

– Hát te hülye vagy! Életed férjével találkozhatnál! Nyomás a zuhany alá, én idehívom Noort, ő legjobb a cicomázásban. – Ann minden helyzetben

megtalálta a megoldást.

Amikor Lidka kijött a fürdőszobából, azt látta, hogy kisebb szépségszalonná változott a szobájuk. A szaúdi lány áthívta egy-két barátnőjét, ők hoztak sminkkészletet, hajszárítót, fésűket, keféket és más kellékeket.

– Te csak ülj le, hunyd le a szemed, és mi istennőt varázsolkunk belőled! – Noor szemmel láthatóan ugyanúgy fel volt ajzva, mint ő maga.

Lidka a lakótársakra bízta magát. Az utóbbi időben a tanulásra koncentrált, nem törődött különösebben a külsejével. A lányoknak járt a szájuk, mint a kereplő, nevetgéltek, de közben készült Lidka sminkje, frizuráját. Egy óra elteltével kijelentették:

– Kész!

A lengyel lány kinyitotta a szemét, és szinte felkiáltott elragadtatásában:

– Tökéletes! Jobbak vagytok, mint a szakemberek! Bár... Nem gondoljátok, hogy túl erősek ezek a színek? Talán le kellene törölni valamennyit... – Fogott egy kendőt, de a lányok gyorsan lebeszéltek.

– Hagyd csak így, hiszen étterembe mentek, ahol félhomály lesz. Inkább azt találd ki, milyen ruhát veszel föl.

– Nem tudom, azt hiszem, nincs semmi rendes cuccom...

– Talán a mi ruháink közül jó lesz valamelyik, próbáld föl őket! – A lányok azt akarták, hogy Lidka ellenállhatatlan legyen.

Rubinvörös Yves Saint Laurent selyem ingblúzt választott, hozzá grafitszürke Dior ceruzaszoknyát. Noor kölcsönadott neki egy kis fekete gyönggyel díszített fehérarany nyakláncot és hozzá illő karperecet.

– Hát a cipő? Mit javasoltok? – Lidka teljesen rájuk bízta magát.

Arra gondolt, hogy ebben az elszigetelt világban, ahol a nők az övéik körében töltik az idejük nagy részét, valamilyen észrevétlen köteléket alakítottak ki egymást közt, amelynek köszönhetően kölcsönösen támogatják egymást a különféle helyzetekben. Mintha csak ezt akarná alátámasztani, a szaúdi lány hozott egy klasszikus vonalú, fekete Louboutin túsarkú, vörös talpú cipőt. Hihetetlenül sikkes volt az összhatás.

– Csodás! Így már megjelenhetsz a herceged előtt!

Lidka lement. Hasszán már a recepciópultnál állt, és a sugárzóan mosolygó ablával beszélgetett. A lengyel lány arra gondolt, hogy még sosem látta a felügyelőjüket ilyen jókedvűnek. A férfinak lehetetlen volt ellenállni.

– Természetesen időben hazaér a hallgató – bizonygatta.

Amikor megjelent Lidka, Hasszán le sem tudta venni róla a szemét. Végtelenül méltóságteljes volt a lány, ugyanakkor a tökéletes szemfestésnek, a diszkrét csillogásnak és az izgató, keleti illatnak köszönhetően – amelyet az utolsó pillanatban szórt rá Noor – csábító is. Egyszerre volt nyugatiasan sikkés és keletiesen titokzatos. Hasszán kissé elváltozott hangon üdvözölte, aztán a kijáráshoz kísérte. A kollégium előtt egy Honda Civic kabrió állt. A férfi kinyitotta az ajtaját, és betessékelte Lidkát az autóba. Elindultak. A lány lopva a kormányánál ülő Hasszán férfias vonásait nézte. Egy pillanatra legszívesebben megérintette volna. A férfi mélyreható tekintettel nézett rá, és Lidkában erősödött a vágy. Elérték a Gulf Streetet, könnyű szél legyezgette őket, felkorbácsolta a mélykék tenger hullámain is. Így haladtak csendben. Lidka bámulta a strandot, a pálmafákat és az öböl varázslatosan változó színű vizét. Hamarosan a Crowne Plaza feliratú épülethez értek.

– Szállodába megyünk? – csodálkozott a lány.

– Van itt néhány igazán kiváló étterem. A japán Szakurát választottam, remélem, szereted a szusit.

– Igen... azt hiszem. – Lidka talán kétszer kóstolta ezt az ételt, amikor hoszteszkedés után ehetett a maradékból.

Egy lakáj segített neki kiszállni, a sofőr pedig elvitte az autót a parkolóba. Lidka és Hasszán a forgóajtón léptek be az épületben. Hatalmas előcsarnokba értek, velük szemben tekintélyes, egy ponton két irányban folytatódó lépcső magasodott. A lépcsőfokokon rózsaszirmokat szórtak szét.

– Ma különleges a vacsora... a szerelmeseké – magyarázta a férfi, és a karját nyújtotta Lidkának.

Felmentek az emeletre, és a japán feliratú étterem felé indultak. Érkezésüket gongütés és a szertartásos *iraszsaimasze*^[31] üdvözléssel fogadták. Egy tradicionális öltözéket viselő pincérnő vezette őket a lefoglalt asztalukhoz. Aztán illatos, nedves kéztörlőket hozott. Egy perc múlva tálcával tért vissza.

– Ez a mi különleges üdvözlőfalatunk. – Kecsesen az asztalkára helyezte a kettévágott homárt. – Kellemes Valentin-napot!

A díszes tányéron piros betűs „Love” felirat látszott. A belső tér dekorációja is a szerelmesek ünnepére utalt. A levegőben szív alakú léggömbök lebegtek, és asztalokra helyezett gyertyák biztosították a romantikus hangulatot. Hegedűs járt az asztalok között, a *Love Story* című film híres motívumát játszotta. A felszolgáló zöld teát töltött a vendégeknek, és kellemes estét kívánt.

– Mesélj valamit magadról – kezdte a beszélgetést Lidka, miközben próbálta finoman leválasztani a homár húsát.

– Mit akarsz tudni? – Hasszán szeméből büszkeség sugárzott, hogy ilyen elragadó nővel tölti az estét.

– Mindent...

– Mindent egyszerre... Az első este áruljam el a titkaimat? Hidd el, nem tehetem.

– Miért? Talán valamelyik titkosszolgálatnak dolgozol?

– Ugyan, dehogy, mi jut eszedbe? – A férfi elbűvölően mosolygott. – Ha mindjárt elmondok mindent, akkor unalmas leszek, és soha többé nem akarsz találkozni velem.

– És ha annál érdekesebb leszel? – kérdezte kacéran Lidka.

– Remélem, úgy lesz. Mit is mondjak... Szíriai vagyok, de hosszú évek óta Kuvaitban él a családom. Menedzserként dolgozom az egyik nagy itteni cégnél. Mit mondjak még?

– Mit tanultál?

– Marketinget Londonban. Ennyi elég is lesz... Most te jössz! Miért tanulsz arabul?

A pincérnő hozta a további fogásokat, Lidka pedig mesélt magáról. Hasszán kíváncsian hallgatta, ezért hosszan beszélt a családjáról, az apja haláláról, s arról, milyen nehezen szedte össze a pénzt a tanulásra.

– Tehát olyan szerencsés vagyok, hogy a lány, akit megismertem, nemcsak szép, hanem okos is! – A férfi egyre nagyobb csodálattal nézett a partnerére. – Egyél, parancsolj! Szusi, szasimi, tempura, maki... Itt minden nagyon finom!

Csapongó volt a társalgás, minél többet meg akartak tudni a másiktól, gyerekkori emlékek keveredtek felnőttkori eseményekkel. Időnként elhallgattak egy pillanatra, mintha szégyellnék az őszinteségüket. Ezekben a pillanatokban lépett az asztalhoz a hegedűs, és a szívhez szóló, andalító zene felerősítette az ébredő érzelmeket. Nézték egymást a gyertyafényben, egyre jobban elbűvölten, s arra vágytak, hogy ez az este sohase érjen véget. A pincérnő élénk színű italt hozott öblös kehelyben, és két szalmaszálat.

– Ez a szerelmesek itala – mondta, és az asztal közepére állította.

Lassan, egymás szemébe nézve ittak.

– Hát a desszert? Milyen édességet kívánnak? – A pincérnő kérdése szakította ki őket az ábrándok világából.

– Igen, a desszert... Még desszertet is rendelünk... Mit szeretnél? – kérdezte Hasszán, fátyolos tekintettel nézve Lidkára. A lány nem válaszolt, az érzelmektől egy szót sem tudott kinyögni.

– Ezt a madame-nak... Forró fagylalt bundában. – Hasszán átvette a szót. – Nekem pedig... talán *banana split sauté* forró karamellszósszal.

Lidka arra gondolt, hogy a neki rendelt különleges nyalánkság mintha a tükörképe lenne annak, ami a szívében zajlik. A szenvedély tüze közvetlenül a hideg józan ész mellett, amely arra inti, hogy mindössze másodízben látja ezt a férfit. Belemerítette a kiskanalát az édességbe, és gyönyörrel ízlelte meg a gombóc tüzes burokkal keveredő jeges belsejét. Elragadtatva élvezte a rafinált ízeket. Hasszán Lidka arcát figyelte, és csak arra vágyott, hogy megszerezze ezt a lányt örökre, véglegesen.

A pincérnő hozta a számlát, majd indulni készültek. Várakozniuk kellett az étterem előtt, mert elállták a bejáratot a vendégek, akik az alsó szinten lévő házasságkötő terembe tartottak. A lépcső tetején állt a menyasszony. A fehér köpeny és a hatalmas kalap úgy eltakarta, hogy még az arca sem látszott. Öltönyös vőlegény állt mellette. A lépcsőn tradicionális disdását és gutrát viselő férfiak énekeltek és ütemesen tapsoltak. Dobok és furulyák hangja hallatszott.

– Mi ez? – kérdezte kíváncsian Lidka.

– A *zaffa*, vagyis az esküvői szertartást megelőző hagyományos menet. Ez a vidám kíséret hoz boldogságot és szerencsét az ifjú párnak.

A pár lassan bevonult a házasságkötő terembe. Az örömteli hangulat mindenkire átragadt, aki a szállodában tartózkodott. Főleg férfiakat lehetett látni a menetben.

– És hol vannak a nők? – kérdezte Lidka.

– Külön ünnepelemek, nem akarják, hogy meglássa őket valaki fátyol nélkül.

Folyamatosan erősödő tapsra vonult le a lakodalmi menet az alsó szintre. Felszabadult a lépcső, és Lidka lesétálhatott Hasszánnal.

– És hogyan tovább? Hogy zajlik a lakodalom? – kérdezősködött a diáklány.

– Nem könnyű elmesélni mindent.

Kiléptek a szálloda elé, és várták, hogy odaálljon az autó. Még mindig érkeztek a vendégek az esküvőre. Lidka kis csoportokban álló nőket látott, fekete abajjuk alól néha kivillant a csillogó ruha széle vagy a kövekkel kirakott cipők sarka. Meg-megcsörrentek a nehéz arany karperecek és

nyakékek. Egzotikus parfümök izgató illata érződött, kivehető volt a pézsma, az ámbra, az agar és a szantál aromája. Lidka kezdte kapiskálni, milyen vonzerő rejlik ebben a férfiaktól elszigetelt nőiségben, amelyet szigorúan behatárolnak a kötelező szabályok, mégis leplezetlen csáberőt rejt.

Előállt az autójuk. Hazafelé Lidka kíváncsian faggatózott a lakodalmi szokásokról és a szíriai életről. Már leszállt az este, így gyönyörködhetnek a pálmafákat, a bokrokat és a házak falát díszítő színes, kivilágított dekoráción. Virágcsokor, díszes levél, csillag és hatalmas kuvaiti zászló formába rendezték őket. Fényárban úszott az emír palotakertje is, csodálatosak voltak a váltakozó színek. Megtöltötték az utat az autók, a nyitott ablakokból hangos zene szólt. Lidka úgy érezte, hogy az egész világ vele együtt ünnepli ezt a számára különleges napot.

A kollégium előtt Hasszán ránézett, mintha valamilyen döntést fontolgatna, végül kimondta:

– Ha ennyire érdekel az arab kultúra, akkor gyere el velem Damaszkuszba. A hónap végén tartjuk az unokahúgom esküvőjét. Gyere el velem pár napra! Ha jól tudom, az egyetemen akkor szünet lesz.

Olyan váratlan volt a meghívás, hogy Lidka egy szót sem tudott kinyögni.

– Gondold meg – mondta szelíden a szíriai. – Saját szobád lesz a szállodában, nekem úgyis a családdal kell foglalkoznom.

Lidka kiszállt. A rengeteg élmény hatása alatt meg sem köszönte az együtt töltött varázslatos estét.

Másnap a közelgő kuvaiti ünnepekre való tekintettel az abla engedélyezte, hogy a diáklányok szolid összejövetelet tartsanak a tévészobában. A szakácsok készítettek nassolnivalót, a maidek hideg italokat és cukormázas aprósüteményt szolgáltak fel, a lányok feldíszítették a termet. A díszhelyre az emír portróját akasztották, mellé a kuvaiti zászlót, a televízió pedig már közvetítette a díszfelvonulás kezdetét: táncokat, ünneplést, mulatságot. Az események résztvevői közül sokan, főleg a gyerekek a kuvaiti zászló színeit viselték: feketét, fehérét, zöldet és vöröset. Mások az arcukra festették a nemzeti színeket. Az általános vidámság átragadt a kollégistákra is, örömeiket csak Reem továbbra is megoldatlan ügye árnyékolta be.

– Még mindig a szobájában kuksol? Mit eszik és mit iszik ott? Hiszen már napok óta bent van.

– Lehet, hogy előre gyűjtött készleteket.

– Lehet már tudni, miért csinálta?

– Nem, semmit...

Sokan voltak a teremben, mindenki mondani akart valamit. Mindenhol jelen voltak a szolgálók, ugrottak minden biccentésre. A lányok háziruhában, félig fekvő helyzetben, egymásnak támaszkodva fésülték egymás haját, illatos feketekávé adogattak egymásnak apró csészékben. A levegőben ^{32}úd olajjal dúsított füst szállt a füstölőkől. Két *nargilé*^{33} is előkerült szőlő- és dinnyeízű dohánnyal. Lidkának az jutott eszébe, hogy annak idején bizonyára ilyenek lehettek a háremek. Egyre nagyobb volt a kavarodás, ezért hangosan feltette a kérdést:

– És pontosan milyen ünnepek jönnek most?

– Hát nem tudod? – A legközelebb ülő lány nem értette, hogy lehet megkérdezni ilyen nyilvánvaló dolgot.

– Nem régóta van itt, nem tudhat még mindent. – Egy másik lány sietett a segítségére. – Február huszonötödikén van a nemzeti ünnep,^{34} és egy nappal később a felszabadulás.^{35} De sokkal korábban elkezdünk ünnepelni.

– Akkor már értem, miért láttam tegnap annyi dekorációt.

A lányok rögtön felélénkültek, és kérdéseket zúdítottak a lengyel lányra:

– Tényleg, milyen volt a randi? Hát Hasszán? Hol dolgozik?

– Szuperül néz ki! És milyen kulturált! Milyen ember?

– Még az ablát is lenyűgözte! Hol voltatok?

– A Crowne Plazában. – A lány nem győzött válaszolgatni.

– Biztos gazdag... Az egy ötcsillagos hotel!

A diáklányok irigykedve néztek a lakótársukat, amiért ilyen imádója akadt.

– És? Milyen volt?

– Mesés... – Lidkát megint elfogta a vágy, hogy a lehető legközelebb kerüljön ehhez a férfihoz –, de... van egy problémám.

– Micsoda? Mondd már!

– Hát az, hogy... meghívott Damaszkuszba... ugyanis szíriai. Mit gondoltok? Elmenjek, vagy ne?

Felbolydult a szoba, mindenfelől záporoztak a legkülönbébb javaslatok:

– Tényleg? Lehetetlen! Persze hogy menj!

– De így egyedül menjen? Még nincs is férjnél! Ez nem illik, *ajb!*^{36} Ne menj!

– De miért hívott oda? Turistáskodni?

– Nem, az unokahúga esküvőjére – magyarázta Lidka.

– Ez azt jelenti, hogy be akar mutatni az egész családjának! El kell menned, biztos komoly tervei vannak veled!

– De egyedül? Nem, semmiképpen sem! – A *bidun*^{37} lánynak nem fért a fejébe egy ilyen helyzet.

– De ő *adznabija*,^{38} azt csinál, amit akar!

Valaki hirtelen megkérdezte:

– Hány éves vagy?

– Huszonhét. – A lengyel lány nem tudta, mi köze az életkorának a vita tárgyához.

– Óóóóó, akkor már *ajuzaa*,^{39} jobb, ha elmegy, mert később nem jön érte senki.

– Hogy érted azt, hogy nem jön? – Lidka nem tudta követni az érvelést.

– A majdnem harminc év komoly életkor, iszonyat nehéz akkor már férjhez menni.

A lengyel lány felsóhajtott, és megállapította, hogy nemigen segítenek neki döntésre jutni. Őt főleg az ismeretlen országba tett utazás veszélyei izgatták, a többiek meg mindjárt a házasságnál tartanak... De figyelembe véve azt a tényt, hogy ebben a szegregált társadalomban minden férfi-nő kapcsolat csakis ebbe az irányba tarthat... Lidka gondolatmenetét Noor szakította félbe, aki kifulladásra esett be a terembe, és a már küszöbről kiabált:

– Tudom, már tudom, mi van Reemmel...

A kíváncsi diáklányok körbevették a jövevényt, valaki adott neki egy pohár vizet.

– Várjatok, el se hiszitek... – A szaúdi lány két korty víz között próbált levegőhöz jutni. – El sem hiszitek, mi történt!

– Na, mond már el végre...

– Reemet és még két másik lányt kirúgták az egyetemről!

– De hogyan? Miért?

– Nem is tudom, hogy mondjam el... – Noor imádta, ha a figyelem középpontjába került.

– Na, mondd gyorsan, ne kérsd magad!

– Pornográfiaért! – jelentette ki.

– Micsodaaaaa? Volt náluk valami disznó újság? Vagy malac képek?

– Rosszabb! – Noor értett hozzá, hogyan fokozza a feszültséget.

– Hogyan rosszabb? Mi lehet annál rosszabb? – A lányok szinte visszafojtották a lélegzetüket.

– A saját fotóik! Fehérneműben fotózták magukat, és elküldték másoknak! Állítólag fiúknak is! Sőt az egyikük...

– Mi volt? Na, mi?

– Sztriptízt mutatott be, és videóra vette!

Ez már túl sok volt. A diáklányok megbotránkozva hallgattak el, el sem tudtak képzelni ilyen romlottságot. Lidkának eszébe jutott, hogy átnézett néhány – nagyrészt külföldi – női lapot Aşkánál. Mindenhol fekete filccel besatírozott részeket látott. Még el is gondolkozott azon, vajon a cenzorok végignéznek-e minden oldalt, hogy megtaláljanak minden tiltott képet. Így lehetett. Lefestették a fehérneműs vagy fürdőruhás nőket, de a lábukat is térd fölött, a túl mély dekoltázst és a csupasz vállakat. Az egyik fotón a megterített ünnepi asztalt firkálták át vastag fekete vonalakkal. Eltartott egy ideig, mire Lidka rájött, hogy borospoharak voltak alattuk...

Hirtelen hangos férfihangok hallatszottak kintről. Vörös arccal, kulccsal a kezében rontott be a szobába az abla.

– Maradjatok itt, már az épületben vannak, nem tudtok felöltözni!

– De kicsoda? Mi történik?

– Reemért jöttek...

A lengyel lány úgy döntött, hogy fölmege az emeletre, nem akart bezárva ülni, ki tudja, meddig. Kiment a teremből, az abla pedig elfordította a kulcsot a zárban. Kint négy egyenruhás rendőrt, két öltönyös követségi alkalmazottat és három hagyományosan öltözött férfit látott, akik gyászos arccal, idegesen igazgatták a fejükön a gutrát. Lidkát meglepte, hogy a csapatban nincs sem nő, sem orvos. Egy pillanat múlva hangos dörömbölést hallott.

– *Iftahi bab, ja bint! Alhin! Iftahi, ja csalba!*^[40] – A dühös apa dörömbölt Reem szobájának ajtaján.

Volt valami a hangjában, amitől Lidka hátán végigfutott a hideg.

– *Iftahi, szari’a! Ammics va ahics ihni! Amoutics, ja kahba! Iftahi!*^[41]

Reem, aki megszokta, hogy engedelmeskedjen az apjának, kinyitotta az ajtót. Teljesen elfedte a testét, az abaja fekete leple rendetlenül lógott lesóványodott testén, újra meg újra erős remegés rázta meg. Az apja durván megragadta, és undorral az arcán a nagybácsi és a bátyja felé taszította. Ők karon fogták, és ügyet sem vetve arra, hogy egész testében reszket, rogyadozik a lába, levezették, mint akit a vágóhídra visznek.

VII. FEJEZET

Damaszkusz

– Eldöntötted már? – Hasszán reménykedve nézte Lidka csinos arcát. – Nem sok idő maradt, és vízumra is szükséged lesz. Ismerek valakit a nagykövetségünkön, aki segíthet, de kell még jegyet venni, szobát foglalni...

– Nem tudom, tényleg nem tudom... – Lidka még mindig habozott az utazás kérdésében.

– Laila. – A szíriai szívesebben szólította ezen a néven. – Te vagy a legszebb nő, akivel valaha találkoztam... Kérlek, ne utasíts vissza...

– De mit mondjak a kollégiumban?

– Vakáció van, egyszerűen bejelentetted, hogy hazautazol.

Lidka a Kuvait-tornyokban, több mint száz méter magasban elhelyezkedő étteremből a lélegzetelállító kilátást csodálta. Nézte az aprócska autókat, a város fényeit, az öböl csillogó vizét. Amikor Hasszánnal volt, megszűnt körülötte a világ, nem számított semmi más, csak az, hogy a közelében legyen, és érezze magán a tekintetét.

– Laila... Létezik a világon olyan tökéletes lány, amilyen te vagy? – A férfi le sem vette róla a szemét. – Ez a haj, ez a szem, ez az ajak... Olyan szép vagy... *Ja kamar...*^[42]

– Mondd csak – kérdezte Lidka árnyalatnyi szégyenkezéssel a hangjában –, tulajdonképpen ki megy férjhez?

– Az unokahúgom – mondta könnyedén a férfi. – Apám testvérének a lánya. Ez tulajdonképpen az én esküvőm lett volna...

– Tessék? – Lidka nem értette.

– Egyesek szerint meg kellene várnia, amíg döntésre nem jutok. De nekem itt vagy te... – A lány észrevette, hogy Hasszán arcán alig észrevehető grimasz játszik, mintha bántaná, hogy nem vették figyelembe férjjelöltként. – Amúgy sem akartam ezt a lányt...

– És szép? – Lidka a féltékenység enyhe szúrását érezte.

– Messze nem olyan szép, mint te! Mikor adsz végleges választ?

– Adj még egy hetet!

– Egy hét múlva esküvő! Eljövök érted két nap múlva, és megyünk a vízumért. Már a családnak is bejelentettem, hogy velem tartasz. Alig várják,

hogy megismerhessenek.

– Azt hittem, Kuvaitban laknak a szüleid.

– Igen, de már korábban odautaztak, hiszen ez egy nagy ünnepség, sok előkészületet igényel.

– Jól van, Hasszán, meggondolom. De nem ígérem...

Lidka sokadszor próbálta hívni Áskát. Megint a szobalány vette föl a telefont. Ezúttal azt mondta, hogy a madame otthon van, de nagyon elfoglalt.

– Kérem, mondja meg neki, hogy rettentően fontos... Beszélnem kell vele. Most azonnal... Megvárom.

Lidka jó ideig állt a telefonkagylót szorongatva, mire végre meghallotta a barátnője hangját.

– Halló, tessék!

– Áska? Istenem, de jó, hogy itt vagy! Feltétlenül találkozunk kell!

Visszaadom a pénzt, amit kölcsönadtál.

– Jaj, nagyon sajnálom, de tényleg nem lehet. A pénz miatt ne aggódj, visszaadod, amikor tudod. A szó szoros értelmében egy napra jöttem, a sajha jótékonyági árverést rendez, muszáj jelen lennem. De már holnap elutazom, megyek vissza Alihoz Párizsba.

– Áska, ez élet-halál kérdés. Tanácsra van szükségem. Olyan régóta élsz már itt, én meg nem ismerek senkit.

Csönd támadt, végül Joanna azt mondta:

– Na jól van, csak azon gondolkodom, hogy oldjuk meg a közlekedést. Most minden autónk foglalt, a gyerekeket fuvarozzák. De estefelé, mielőtt elindulok, az egyik sofőr szabad lehet. Elküldöm érted.

Lidka szívesen elment volna Szíriába, szívesen járta volna a régi utcácskákat, nézte volna a műemlékeket, a kötelező rendszabályok alól kikerülve kicsit fellélegzett volna. Már elege volt abból, hogy hónapok óta kénytelen volt megadott időre hazaérni, aláírni a listát, megmagyarázni minden kiruccanást. Még sétálni sem tudott, mert Kuvaitban gyakorlatilag nincs járda, hiszen mindenki autóval jár. Néha az út szélén gyalogoltak a kétkezi munkások vagy a maidek. Lidka sosem szállt autóbuszra, mert a tömegközlekedést csak a legrosszabbul fizetett munkaerő használta. Annyi izgalmas dolgot hallott Damaszkuszról, ezt a helyet tartják a világ egyik legrégebbi, folyamatosan lakott városának. Azonkívül Hasszánnal lett volna, aki már akkor hiányzott neki, mielőtt véget ért volna a randevújuk. Alig várta, hogy beszélhessen Áskával, kíváncsi volt a véleményére.

Amikor megérkezett a barátnője rezidenciájára, a szobalány egyenesen a szépségszalomba vezette, ahol már a fodrászok és a kozmetikusok dolgoztak Aşkán.

– Szia, Aška! Remekül nézel ki! Mondd csak, milyen volt az utazás, hogy van Ali, a gyerekek?

– Minden csodálatos, de ha fontosat akarsz mondani, akkor ki velem, mert nem tudom, van-e egy egész órád. A hercegnővel megyek az árverésre, szó sem lehet késésről.

– Rendben. Emlékszel Hasszánra? A szilveszteri mulatságban találkoztunk velem.

– Nehéz lenne elfelejteni... Olyan volt, mint egy filmsztár.

– Elmentünk vacsorázni Valentin-napon.

– Rögtön tudtam, hogy lesz ebből valami! Ahogy egymásra néztetek!

– És ő... meghívott az unokahúga esküvőjére Damaszkuszba – mondta Lidka. – De nem tudom, elmenjek-e.

– Mit tudsz róla?

– Tulajdonképpen alig valamit... – Lidka átadta a csekély információt.

– Hát ez tényleg nem sok. – Joanna erősen gondolkodott. – De nem baj, ez kis ország, szerintem gyorsan megtudok róla valamit. Ha már évek óta Kuvaitban él, és jó munkája van, akkor nem kockáztatja meg, hogy elveszítse az állását és a jó hírét. Megpróbálok kérdezősködni róla, hívj föl holnap dél körül. Talán már tudni fogok valamit.

– Igazán nagyon hálás leszek.

– De ne feledd, neked kell meghoznod a döntést. Megvan a magadhoz való eszed... és szíved.

A diáklány nézte, ahogy a szobalányok ügyesen felöltöztetik Asiát, segítenek neki fölvenni az elegáns ruhát, ráadják az ékszereket, és finom parfümököt fújnak rá. Egyikük letérdelt, és túsarkút húzott Joanna lábára. Lidkában felmerült, milyen érzés lehet, ha az embernek egyáltalán nincs semmi dolga, egyetlen kötelessége, hogy hosszú utazásokat tegyen a férjével, és megjelenjen a fogadásokon. Felsóhajtott, és azt mondta:

– Köszönöm, hogy időt szakítottál rám. Holnap hívlak.

A kollégiumban Annt a gondolataiba merülve találta.

– Szia! Mi van veled?

– Semmi, Reemen gondolkodom.

– Miért? Kiderült, mit tesznek veled?

– Állítólag a nagykövetség megegyezett a rendőrséggel, megengedték, hogy elhagyja az országot. De már nem jár az egyetemre.
– Vagyis viszonylag jól végződött...
– Nem feltétlenül...
– Hogyhogy nem feltétlenül? Hiszen itt börtön várt volna rá!
– Hát ez az! Leülte volna azt a pár évet, s addigra az apja talán megenyhül egy kicsit... De így ki tudja, mit művel vele.

– Ann! Miket beszélsz? – A lengyel lánynak nem fért a fejébe, hogy lehet jobb a börtön, mint a családi otthon.

– Nem hallottál a becsületgyilkosságokról? És azt sem tudni, ki másolta le azt a sztriptízfelvételt. Talán ő maga is... És nem tudod, még mit művelt. Mert rafkósok ezek a csajok, engedik a popsizsexet, nehogy sérüljön a szűzhártyájuk.

– Olyan fontos a szűzhártya?

– Lidka, az isten áldjon meg, honnan jöttél, a Marsról? – Annt néha az örületbe kergette, hogy a szobatársa mennyire nem ismeri a helyi viszonyokat. – Persze hogy fontos! Minden menyasszonynak szűznek kell lennie, ha először megy férjhez!

Legalább nem vesznek föl menyasszonyi ruhát pocakkal, ahogy nálunk minden második lány, gondolta Lidka. Hallotta egyszer, amikor arra panaszkodott az édesanyjának a varrónő, hogy már nincs energiája újabb modelleket kitalálni. „Mindenki másképp akar kinézni, én meg honnan tudnék minden héten új szabásmintát kitalálni, hogy eltakarja a hasukat?”

– Itt még az anyakönyvben is csak három lehetőség van: *bikr*, *talika* vagy *armala*. – Ann az arabtudását csillogtatta. – Vagyis szűz, elvált vagy özvegy. Más lehetőség nincs.

– És be kell írni?

– Persze, külön rubrika van rá.

– És miért vigyáznak annyira a szüzességre?

– Alapvetően a becsületről van szó. Ha egy nő erkölcstelenül viselkedik, foltot ejt a család tisztességén. Egy régi keleti mondás szerint a férfi becsülete a nő lába közt van. Ezért néha az apa vagy a fivér öli meg a nőt saját kezűleg. Úgy tartják, hogy csak az ő vére moshatja le a család becsületén esett foltot.

– Uramatyám! Hát a jog? Hiszen ez brutális gyilkosság!

– A szokásjog alapján széles körben megengedhetőnek tartják. Még a hivatalos jogszabályok is egészen enyhén ítélik meg. Kuvaitban például, ha egy férj paráznaságon kapja a feleségét, és megöli, legföljebb három év

börtönt kap, vagy pénzbírságot. Ugyanez vonatkozik arra a férfira, aki hasonló okból kioltja a lánya, az anyja vagy a húga életét. Pedig más esetekben halálbüntetés jár gyilkosságért. Gyanítom, hogy Bahreinben is hasonlóképpen van.

– Szegény Reem!

– De még milyen szegény! Előfordul az is, hogy a család nem akar magyarázkodni senki előtt, és öngyilkosságra kényszerítik azt, aki szégyent hozott rájuk.

Lidka képtelen volt tovább hallgatni ezt a sok kegyetlenséget. A kuvaiti nők sorsán gondolkodott: sosem látott olyan magabiztos és életvidám nőt, mint itt, Lengyelországban még a legnagyobb rendezvényeken sem.

Éjjel nyugtalanul aludt, egyik oldaláról a másikra fordult, furcsa álmai voltak. Egy régi arab *medina*^[43] sikátoraiban futott. Hallotta a szandálja csattogását, az ékszerei csörgését, fekete abaját viselt, de kibontott szőke haja szabadon libegett. Hámló vakolatú házak vették körül. Befordult jobbra, aztán balra, de a zezugos labirintus mintha nem akart volna véget érni. Egyszer csak mindenfelől kezek nyúltak felé, elkapták a köpenyét, próbálták megállítani vagy behúzni a házak ismeretlen belsejébe. Egyre nehezebben mozgott, érezte, hogy nehéz tuskóvá változnak a lábai. Egyre sötétebb lett, félelem fogta el, hogy soha többé nem jut ki innen. Egyszer csak észrevett a távolban egy pislákoló fényt, remélte, hogy végre megtalálta a kijáratot. Lélekszakadva rohant a fény felé, de csak egy deflorációtól összevérzett lepedő lobogott a szélben. A falhoz lapult, hogy megkerülje, és ne érjen hozzá, de váratlanul ponyvát borítottak az arcára.

Verítékben úszva ébredt, alig kapott levegőt. Új nap kezdődött, és aznap meg kellett hoznia a döntést. Reggeli után rögtön fölhívta Joannát.

– Szia! Hogy sikerült a rendezvény? Megtudtál valamit?

– Szia! Igen nagy siker volt, rengeteg pénzt szedtünk össze jótékony célra, a hercegnő elégedett volt. Hasszán pedig... Csak annyit tudok, hogy évek óta dolgozik menedzserként egy fontos kuvaiti család cégénél. Semmi rosszat nem hallottam róla.

– Köszönöm, Áska! És jó utat kívánok!

– Nincs mit! Neked is! Érezd jól magad Damaszkuszban!

– Viszlát!

Miért is ne menne el? Nem lesz még egy ilyen alkalom, és közel az idő, amikor vissza kell utaznia Lengyelországba. És ott mi vár rá? Álláskeresés,

filléres gondok... Most viszont kapott egy esélyt, hogy világot lásson, és eltöltsön néhány izgalmas napot kellemes társaságban.

A damaszkuszi Four Seasons Szálloda luxussal kényeztette Lidkát. Kilépett a wellnessrészlegről, ahol arcápolást és masszázst kapott. Könnyű vacsora várja, azután következik a smink és a fodrászat a szalonban. Hasszán fontosnak tartotta, hogy Lidka szép legyen, ezért minden költséget állt, mondván: „Légy szebb, mint a menyasszony!” Közvetlenül a szertartás előtt jött érte a férfi, hozott neki egy szürke köpenyt, kendőt és remekműű, nehéz arany ékszereket.

– Csodásan festesz – dicsérte Lidkát. – Vedd fel ezeket az ékszereket, családi darabok. A mamám akarta, hogy ma este te viseld őket. Ezt pedig azért hoztam, hogy elrejthesd magad, jobban fogod érezni magad benne. – A lány vállára terítette a leplet, a fejére pedig a kendőt.

Útközben Hasszán elmagyarázta, hogy ez hagyománytisztelő esküvő, ezért a nők és a férfiak egymástól elkülönítve mulatnak.

– De ne aggódj, a rokonaim vigyáznak rád. Mihelyt véget ér, érted jövök.

– És honnan fogom tudni, hogy megjöttél?

– A kisfiúk a küldöncök, ők szabadon bejárhatnak a tiltott helyiségekbe.

Beküldök érted valakit.

Beértek az óvárosi negyedbe, ahol olyan szűkek voltak az utcák, hogy egy ponton ki kellett szállniuk a taxiból.

– Gyere, kicsit gyalogolunk.

Magas, művészien faragott fakapu előtt álltak meg. Hasszán bekopogott egy nagy, kéz formájú kopogtatóval. Résnyire nyílt a kapu.

– Á, itt vagytok. Nagyszerű. – Még a szemét sem látták a nőnek, aki fogadta őket.

Lidka mély lélegzetet vett, és belépett a keskeny résen. Hosszú és keskeny folyosón találta magát. Néhány lépés után tágas udvart pillantott meg, mely tele volt nőkkel. Úgy ültek a székeken, mintha moziban lennének, egy széles emelvény felé fordulva. Mindenki barna, szürke vagy fekete köpenyt és *hidzsábot*^[44] viselt. Voltak, akik *nikákkal*^[45] is eltakarták magukat, a kezüket pedig sötét kesztyű fedte. A lány arra gondolt, hogy szerencsére rajta is lepel van, mert egy szál ruhában meztelennek érezte volna magát. Még jobban az arcába húzta a kendőt, és leült a kijelölt helyre az első sorban. Érezte, hogy kutató pillantással nézegetik a nők, de egyelőre nem szólt hozzá senki.

Körülnézett. Díszes árkádok vették körül a *patiót*, középen márvány szökőkút

csobogott. Az udvar sarkaiban eper- és citromfák. Rálátott az emeleti szobák ajtajára. Az emelvényen két, virágfüzérékkel feldíszített trón állt. Még nem érkezett meg a menyasszony, de a sürgölődő asszonyok mindent megtettek, hogy a lehető legszebb legyen a rá váró hely. Szőnyeget terítettek le, csokrokat vittek, illatos olajokat permeteztek szét. Arab zene szólt magnóról, de senki nem táncolt. A nők, egyik a másik után, elkezdtek levenni a köpenyüket. Lidka ámulva meresztette a szemét. A ragyogó, csillogó színek kavalkádja teljesen átváltoztatta az udvar hangulatát. Hosszú, nehéz ruhákat látott elképesztően gazdag díszítéssel: a vörös, a sárga, a zöld, a lila, a rózsaszín, az ezüst legkülönbözőbb árnyalatai kápráztatták el, s a tüllök, masnik, csipkék, flitterek, tollak. Rafinált frizurák bukkantak elő a levetett kendők alól: kontyok, loknik, göndörített fürtök, feltűzött hajköltemények. Minden vendég hölgyön többtucatnyi arany ékszer volt. A karpereceken, nyakékeken, brossokon és gyűrűkön drágakövek is csillogtak. Élénk, profi smink egészítette ki a megjelenésüket, a szemhéjakon brokát, az ajkak vörösre festve. Lidka is levette a köpenyét.

– *Dzsamila*,^[46] *helva*^[47] – hallotta az elismerő suttogást. – *Bajda*,^[48] *sakra*.^[49] – Egyfolytában a külsejét kommentálták az arab nők. Egyszer csak hangos *zagharid*^[50] vijjogott fel, és belépett az udvarra a menyasszonyt körülvevő női kíséret. Egyelőre nem lehetett látni az arcát, mert fátyol takarta. Vidám kiáltásoktól kísérve lépett a lány a karosszékehez, a nők csak ekkor vették le róla a pelerint. Teljes szépségében tündökölt, és Lidka gyönyörűnek látta. *Csak nem ezt a lányt kellett volna elvennie az én Hasszánomnak?*, gondolta, és egy pillanatra maga is meglepődött, hogy akaratlanul is „az én” Hasszánomnak nevezte a férfit. Érezni akarta, hogy tartozik valakihez, és ez a valaki majd megvédi a külvilágtól.

Kezdetét vette a mulatság. Olyan hangos lett a zene, hogy nem is lehetett beszélgetni. Néhányszor odaült mellé valamelyik nő, figyelmesen megszemlélte, mondott valamit, még Hasszán neve is elhangzott, de ebben a hangzavarban Lidka szinte semmit sem hallott. Szénsavas italokat, aprósüteményt és kis üvegpoharakba töltött édes mentateát szolgáltak fel. A nők élvezték, hogy felfedhetik teljes valójukat, megmutathatják szépségüket, alakjukat és ügyességüket. Egymás után a pódiumra léptek, és táncot lejtettek a menyasszonynak. Főleg a fiatal lányok igyekeztek kitűnni, abban a reményben, hogy a jelenlévők közül kiválasztja őket valaki feleségjelöltnek a fia vagy a fivére számára. Az örömtől sugárzó menyasszony pedig nevetett mindenkire, miközben a rokonai és barátnői kiszolgálták, igazgatták nehéz

ruháját, zsebkendőt, néha vizet nyújtottak át neki. Végül felállt, ringatózott egy kicsit a zene ütemére, és a legközelebb állók kíséretében lassan kivonult, bement a patióból nyíló egyik helyiségbe.

– Mi történt? Hová ment? – értetlenkedett Lidka.

– Másik ruhát vesz fel! Jó párszor átöltözik még!

Néhány perc elteltével egy másik kreációban lépett elő, ez sokkal szebb és sokkal feltűnőbb volt. Többször is megisméltődött ez a rituálé, az újabb és újabb ruhák pedig leplezetlen csodálatot váltottak ki az egybegyűltekből. A menyasszony elhaladt Lidka előtt, a lengyel lány pedig észrevette, hogy a kezét festett virágok és csipkeszerű minták díszítik.

– Mi ez? – kérdezte a legközelebb ülő nőtől.

– Henna!^{51} Ez a *baraka!*^{52} – magyarázta a szomszédnője. – A boldogság és a termékenység jelképe!

– És a gazdagságé! – fűzte hozzá egy másik szíriai nő. – Megvéd az *ajntól*^{53} is!

– Az *ajntól*? – A lengyel lány emlékezett, hogy az *ajn* szemet jelent, de nem tudta, hogyan értelmezze most.

– Megvéd a szemmel veréstől! – magyarázta egy idős arab nő. – Hogy senki se küldjön rád rontást.

– Ha valaki rád néz irigykedve, azzal is előhívhatja a gonosz erőket.

– *Ma sa Allah!*^{54} *Ma sa Allah!* – mondta a szomszédnő, kört rajzolva Lidka felé.

Végül remekbe szabott, gyöngyökkel és gyémántokkal díszített, csupa fodor és redő fehér esküvői ruhában jött elő a menyasszony. Többször felhangzott a *zagharid!*, majd a nők ütemesen tapsolni kezdtek, az est hőse pedig kecsesen leült a trónjára. A nők pedig, mintha felszólításra tennék, idegesen magukra kapkodták a köpenyt és a kendőt, s az udvar egy perc alatt szürke folttá változott.

– Mi történik? – kérdezte Lidka tanácstalanul.

– Az *arisz!*^{55} Mindjárt jön az *arisz!* – világosították fel.

A menyasszony apja és fivérei kíséretében megjelent a vőlegény. A diáklány meglepetten nézte az alacsony, kopaszodó idősebb férfit. Öltönyt viselt, kezén pecsétgyűrűk csillogtak. Fellépett az emelvényre, és arannyal halmozta el a választottját. Egymás után vette elő az újabb tokokat, szelencéket, és a benne lévő ékszer nagy boldogan a menyasszony karjára, nyakába csatolta. Tömzsi, kurta ujjai néha nem boldogultak a kapcsokkal, ilyenkor a büszkeségtől ragyogó anyósa segített neki, nem is leplezve örömét,

hogy ilyen gazdag férjet szerzett a lányának. A vastag láncok, medálok, nyakékek és a menyasszony két karját díszítő rengeteg karkötő kétségkívül irigységet keltett a vendégsereg körében. A fiatal lányok szeméből kiolvasható volt a vágy, hogy nekik is részük legyen ilyen kivételes estében. Az ajándékok átadása után felállt a menyasszony. A vőlegény a válláig ért, de ez nem zavart senkit. A friss házasok egymás bal kezének gyűrűsujjára húzták az aranygyűrűket, amelyeket addig a jobb kezükön viseltek, s ezzel pecsételték meg a házasságot. Aztán leültek, valaki csillogó szalaggal összekötött talpas poharakban gyümölcsöt szolgált fel nekik tálcán, ők pedig egyszerre kiitták. A vőlegény falta a szemével a lányt, a menyasszony szégyenlősen lesütötte a szemét. Hosszú szempillái alól fel-felpillantott újdonsült férjére, s ezzel még nagyobb boldogságot csalt a férfi arcára. Aztán a nő rokonai is arany ékszereket ajándékoztak az ifjú párnak. Lidka elé toppant egy kisfiú.

– Gyere, Laila, Hasszán vár.

– Máris? Mondd meg neki, hogy maradok még egy kicsit...

– Elindulhatsz, úgyis mindjárt szétszéled mindenki – szolt közbe egy mellettük hallgatkozó szíriai nő.

– De még éjfél sincs!

– Hát ez az! A legfontosabb még az friss házasok előtt áll.

– A legfontosabb?

– Az hát... a nászéjszaka! – A mellette ülő nő jelentőségteljesen megszorította Lidka kezét.

A lány sajnálkozva hagyta el az udvart, jól érezte magát ebben a titokzatos női világban. Odakint Hasszán várta.

– Na, hogy tetszett?

– Nagyon! – Lidka legszívesebben odabújt volna a férfihoz, és elmesélt volna neki mindent.

– Nagyszerű! Visszaviszlek a szállodába, és érted jövök holnap, reggeli után. Nézelődünk, és este együtt vacsorázunk.

Hasszán nem közeledett hozzá, de megbabonázva nézte a lány kendő alól kibukkanó szőke fürtjét. Lidka arra gondolt, hogy a mindenhol kötelező tiltások talán tényleg a nők iránti gondoskodásból fakadnak. Sötét éjszaka volt, nem ismerte a várost, mégis biztonságban érezte magát a férfi mellett. És egyre jobban kívánta, vágyott arra, hogy teljesen átadja magát neki, és lehunyt szemmel kövesse. Ezt a vágyat talán éppen az táplálta, hogy Hasszán még sosem ért hozzá, és úgy bánt vele, mint egy drága ékszerrel. Lidka érezte

a férfi illatát; olyan közeli, mégis olyan elérhetetlen volt. Nem mert megtenni az első gesztust, de elképzelte, milyen lehet az érintése a testén, a pillanat, amikor teljesen átadja magát neki... A menyasszonyra gondolt, aki egy ilyen mesebeli szertartás után, arannyal borítva most tapasztalja meg az első alkalmat...

Másnap Hasszán nagy lelkesedéssel vezette körbe a szülővárosában. Nem sok idejük volt, és mi mindent meg kellett nézni! A szíriai olyan színesen mesélt az egyes műemlékekről és a hozzájuk fűződő történelmi eseményekről, hogy Lidka a szó szoros értelmében maga előtt látta a történetek hőseit: elkísérte Szent Pált, aki a Kiszán-kapun^{56} át menekült, Szaladinnal^{57} együtt vonult be a városba a diadalmenet élén, imádkozott a kalifával az Omajjád-mecsetben.^{58} A Khan al-Harirban^{59} elképzelte a hideg falak között megpihenő karavánokat, a híres al-Hamidija szúkban^{60} hangok, illatok és színek intenzív kavalkádja vette körül. Egzotikus fűszerek, szőnyegek és faliszőnyegek szimbolikus motívumokkal, a kiskalapács kopogása, amellyel művészi mintákat vertek a réztányérokba és -tálakba, az árusok kiáltozása, a pézsma- és jázminolaj illata, a tradicionális hosszú köntösök és a sokszínű embertömeg a keleti bazár réges-régi korába röpítette vissza.

– Elfáradtál? – kérdezte Hasszán.

– Nem. Egy csöppet sem – felelte a lány boldogan.

Bementek Azima palotájába,^{61} ahol Lidka megnézte, hogyan osztották fel egy hagyományos arab házban a teret: a férfiak része hozzáférhető volt mindenki számára, a női rész pedig csak a ház népének volt fenntartva.

Már későre járt, amikor elhagyták az óvárost. Élettől lüktetett a város, járókelők sokasága mellett mentek el, egyfolytában dudáltak az autók. A férfi megállított egy sárga taxit.

– A Kasziun-hegyre.^{62}

Zsúfolt utcákon hajtottak végig. Amikor végül megálltak a dombtetőn, csodálatos látvány tárult Lidka szeme elé: a város villódzó fényeit látta a minaretek magasba szökő zöld tornyaival. Úgy érezte, csak a kezét kellene kinyújtani, és megérinthetné őket. Közvetlenül mellettük ragyogott a hold horpadt korongja.

– Ez az éjszaka... – Lidka nem talált rá szavakat. – Elbűvölő!

– Akárcsak az én Lailám – mondta elfúló hangon Hasszán.

Kézen fogta, és magához vonta. A lány lehunyta a szemét, várta a csókot. El akart veszni a karjaiban, az ajkán akarta érezni a férfi ajkát... Érezte a

leheletét, a férfias illatát, de Hasszán csak a hajához érintette az arcát, és azt suttogta:

– Megyünk vacsorázni, *ja varda...* ^[63]

Már befejezték az étkezést, az asztalt mégis szinte ellepték a szíriai konyha specialitásait tartalmazó tálkák.

– Miért rendeltél ennyi mindent? – kérdezte Lidka nevetve.

– Gondoltam, éhes vagy... Egész nap meg sem álltunk. Desszertnek mit kérsz? Fagylaltot?

– Ugyan már, képtelen vagyok...

– Meg kell kóstolnod, sosem ettél még ilyen fagylaltot...

Az egyik népszerű óvárosi étteremben ültek, s a késői óra ellenére sok volt itt a vendég. Mozaikkal burkolt évszázados falak vették körül őket, mellettük szökőkút vize csobogott, enyhítve a túlsúfolt nap fáradalmait. Lidka úgy érezte, hogy Hasszán a szokottnál is komolyabb.

– És az esküvő... Hogy tetszett?

– Káprázatos volt. De az unokahúgod férje... A menyasszonyhoz képest valahogy... – Lidka finoman akart fogalmazni. – Nem túl izgalmas.

– A külsejére gondolsz? Ó, a ruhagyáriai viszont százszor izgalmasabbak. Helybeli milliomos. – A férfi hangjában alig érzékelhető rosszmájúság rejtőzött. – És... hogy viselkedtek a rokonaim? Törődtek veled? Ott volt a mamám, a húgaim, a fivéremeim felesége, a nagynénéim...

– Mindenki nagyon kedves volt. Biztos be is mutatkoztak, de olyan hangos volt a zene, hogy semmit nem értettem.

A pincér hozta a desszertet, és Lidka megkóstolta a pisztáciával beszórt, rágószerűen nyúlós fagylaltot.

– Tényleg különleges... És te mit csináltál? Hogy mulatnak magukban a férfiak?

– Hát a gazdag ember ki akart tenni magáért, mindennek tökéletesnek kellett lennie. Még egy híres énekest is felfogadott, és idehozatta a környék legjobb kardos táncsoportját. De én csak rád gondoltam egész idő alatt...

– Én pedig rád... – Lidka a száját nyalogatta. – Képzeld, a menyasszony nyolcszor öltözött át... És minden ruhája szebb volt, mint az előző. Úgy nézett ki, mint egy hercegnő.

– Laila... Laila, *habibti*. – Hasszán szemében felvillant a szenvedély lángja. – Akarsz... Akarsz a hercegnőm lenni, és velem tölteni az életed hátralévő részét?

Lidka érezte, hogy szaporán ver a szíve, nem volt biztos abban, hogy jól értette.

– Hasszán... drágaságom... – A heves érzelmektől nem tudott mást mondani.

– *Ja kalbi, {64} ja ruhi, {65} hajati! {66}* Légy a feleségem! Te leszel a legboldogabb asszony a világon! – győzködte hevesen a férfi. – Esküszöm, sosem fogod megbánni! Megteszek érted mindent! Neked adok mindent, amiről csak álmodsz! Mindenből a legjobb jár az én Lailámnak!

Lidka nem látta a vendégsereget, nem hallotta a pincért, aki megkérdezte, kívánnak-e még valamit, nem érezte, hogy egyre hűvösebb az éjszaka. Csak Hasszánt látta, az ő szeme foglalta magában az egész világmindenséget.

VIII. FEJEZET

Egy nehéz döntés

Mióta hazatért Damaszkuszról, Lidka úgy járt-kelt, mint egy holdkóros. Egyfolytában Hasszán járt az eszében, hogy milyen csodálatos lenne, ha mindennap mellette ébredne, lenne egy közös házuk, közös gyerekeik. Nem kellene aggódnia semmiért – erről meggyőződött, amikor a szíriai utazáshoz szükséges formalitásokat intézték. Évekig keményen küzdenie kellett a betevő falatért, segíteni a mamának az öccse nevelésében. Most minden képzeletet felülmúló luxusnak látta azt, hogy valaki mindent elintéző, ráadásul ki is fizet helyette. De még nem adott végleges választ a férfinak. Habozott. Tudna élni egy idegen világban? Bár... annyi boldognak látszó családot látott itt. Hasszán szinte mindennap eljött érte, nagyokat sétáltak a tengerparton; a férfi azt akarta, hogy jobban megismerjék egymást. Láthatta Lidka, hogyan játszanak az apák a kisgyerekekkel, hogyan viszik őket a karjukban, hogyan fociznak a strandon. A nők sokszor csak üldögéltek, a férfiak szórakoztatták őket.

Sokat beszélgettek Hasszánnal, a férfi exkluzív éttermekbe vitte, Lidka már most úgy érezte magát, mint egy nagyvilági hölgy. Rögtön a hazatérés után kapott tőle egy gyönyörű arany nyakéket. A kollégista társak, akik látták, milyen elkötelezett és odaadó a szíriai férfi, győzködték a lányt, hogy minél előbb tartsák meg az esküvőt. Látták, hogy a férfi szinte sosem jön üres kézzel, hozott apró, bájos talizmánt, édességet vagy emléklapot szerelmi vallomással. Lidka szíve már Hasszáné volt, de az esze még visszatartotta a végleges döntéstől.

Amikor Joanna visszatért Párizsból, Lidka rögtön elment hozzá. Az egyik elegánsan berendezett szalonban ültek, erős kardamomos kávét ittak.

– Meséld el, Aška, hogyan ismerted meg Alit.

– Mondtam már, utaskísérőként dolgoztam. Néha hívtak szolgálatba magángépekre is. És így került elő az én Alikám...

– És? Rögtön megtetszett?

– Nem, szó sincs róla, de nagyon törte magát... Később bevallotta, csak azért szállt repülőre, hogy egy fedélzeten legyen velem, pedig nem is kellett volna utaznia.

– És boldog a házasságod? – Alighogy elhangzott a kérdés, Lidka rögtön érezte, hogy ostoba volt. Csak rá kellett nézni a mindig vidám Asiára.

– Hát persze! Nem találtam volna nála jobb férjet! Még a lengyelországi rokonaimnak is segít! Tudod, milyen nehéz nálunk az élet.

– Ó, tudom én. És az esküvő? Milyen volt a szertartás?

– Tulajdonképpen két lakodalmunk is volt. – Aśka elmosolyodott az emlékek hatására. – Nagy a családom, nem hozhattunk el mindenkit Kuvaitba. Alinak is meg kellett mutatnia mindenki előtt, hogy feleségül vesz. Vannak fényképalbumaim, megmutatom őket. Barti! – hívta a szobalányt, és pontosan elmagyarázta neki, mit kell behoznia.

A többéves képeken Joanna sokkal soványabb volt. A kuvaiti lakodalomban készült fotókon olyan kevés ruhát viseltek a nők, hogy Lidka önkéntelenül felszisszent.

– Ne már! Így öltöznek, ha bulizni mennek? Mint egy csapat kurtizán! Aśka elnevette magát.

– Ezt nézd!

Egy kuvaiti nő volt a képen fekete neccharisnyában és olyan rövid, piros ruhában, hogy kilátszott alóla a bugyija, a dekoltázsából pedig kis híján előtűnt a mellbimbója. Egy másik lány ruháján hátul olyan mély volt a kivágás, hogy látszott a fél feneke.

– Tudod, sokan állandóan ilyen cuccokban járnak, és ha végre egyszer hivatalosan is fölvehetik őket, akkor megkergülnek. Megmutatnak mindent, hátha kiszúrja őket egy házasságközvetítő...

– És a fotók? Nem félnek attól, hogy körbeküldi őket valaki?

Lidka elmesélte Reem történetét.

– A fotózás eleve tilos, és senki sem vihet be sem fényképezőgépet, sem telefont. Ezt gondosan ellenőrzik a bejáratnál, átkutatnak minden táskát. Egy megbízott cég női munkatársai készítik a fotókat, és átadják valamennyit a menyasszonynak. És mert ő maga is levetkőzve látható rajtuk, biztosan nem mutatja meg senkinek.

– És itt minden esküvőn külön ünnepelnek a nők és a férfiak? – Lidka azon merengett, hogy zajlana ez náluk.

Nem hitte, hogy Hasszán olyan gazdag lenne, mint Ali, és meg tudna rendezni két esküvőt.

– A kuvaitiaknál mindig külön mulatnak a nők, de a libanoniak vagy a szíriaiak általában közös lakodalmat rendeznek. Sok múlik az adott családon.

– Hát ez meg micsoda? – A Lengyelországban készült fotók mintha jelmezbálon készültek volna.

– Nálunk azzal kezdődött a mulatság, hogy ittak egyet a sógorok, és ez annyira megtetszett az én Alimnak, hogy minden második jelenlévő a „szógora” lett! Ha hallottad volna, milyen viccesen mondta! És mindenki rögtön megszerette, szógor így, szógor úgy... Aztán némi alkohol után arab sejk akart lenni mindenki, ezért előszedtek lepedőket, abroszokat... Mondom, nagy muri volt! De a vége a legjobb... Eljöttek néhányan Ali családjából. Az egyik unokahúga legurított egy-két pohárral, aztán kendőt kötött a csípőjére, és olyan hastáncot lejtett, hogy teljesen begőzöltek a pasik! Egymás után vitték a nejüket Ali elé, hogy elcserélnék erre az arab lányra. Dicsérték az asszonyukat, milyen szorgalmas, talpraesett, jól takarít és főz. De Ali azt felelte nekik, hogy nem tudja fölvenni őket maidnek, mert minden családnál csak négy lehet!^[67] És akkor az én bácsikám – Aška pukkadózott a nevetéstől – azt mondta, hogy negyedik feleségnek^[68] nem ad engem, és ki akart vezetni a teremből. Ali erre azt mondja – Joannának már a könnyei potyogtak –, hogy ha a bácsikám úgy gondolja, hogy túl csekély a nászajándékom, akkor adhat többet is, nála van a csekk-könyve. Komolyan, úgy társalogtak, mint a süketek! De akkora buli lett belőle, hogy a mai napig nem volt ennél jobb lakodalom a városban!

– A családod rögtön befogadta Alit?

– Igen, nagyon egymásra találtak a bátyámmal. Ebből a lakodalmas „szógorkodásból” annyi jó származott, hogy Ali rögtön vett nekem egy házat Lengyelországban, a bátyámnak pedig pénzt adott kölcsönt, hogy be tudja indítani a vállalkozását. A bátyám nagykereskedést nyitott, csarnokokat épített, igazi nagykutya lett a környéken! A kölcsönt a mai napig nem adta vissza, de Ali nem hozza szóba, azt mondja, megvárja, míg a „szógor” összeszedi magát.

– Hát ez jó... Figyelj, Aška, van valami... – Lidka el akarta mondani, miért jött valójában, de ekkor berohantak a szalonba a kislányok.

– Anyu, anyu! Te még itt ülsz? Hiszen ma lesz az előadás! Elfelejtetted? Joanna villámgyorsan felpattant a kanapéről.

– Elnézést, a kislányok balettra járnak, és megígértem nekik, hogy ma velük megyek én is. Rohanok, nézz be hozzánk, amikor csak akarsz! Pápá!

– Köszönöm, viszlát!

Lidka megint magára maradt a gondjával. Jó ideje gyötrődött már; azt hitte, hogy Aška majd ellátja jó tanáccsal. De el sem tudta mondani, mi a baj.

Nehéz szívvel tért vissza a kollégiumba. Azon törte a fejét, kinek vallja be a titkát...

Hasszán mintha belátta volna, hogy a házasság komoly döntés, adott neki gondolkodási időt, másrészt finoman, enyhén nyomást is gyakorolt. Egy ízben elvitte az exkluzív Salhiya komplexumba, hogy Lidka körülnézhesen a menyasszonyi ruhák között. Egyenesen Párizsból hozatott modellek voltak az üzletekben. Lidka nem tudott ellenállni, fölpróbált néhányat. Az eladók úgy bántak vele, mint egy hercegnővel, szolgálatkészen hordták elé egymás után a ruhakölteményeket, és segítettek az öltözésben. Olyan szép volt az alakja, hogy mindegyik csodásan állt rajta. Úgy érezte, nem tudna dönteni. De ahogy a tükörben nézegette magát, eszébe jutott, hogy amíg nem oldja meg a gyötrő problémáját, nincs is joga az esküvőn töprengeni...

Hasszán az üzlet előtt várta.

– *Habibiti*, mi bánt? Nem tetszett egyik sem? Ne aggódj, elmegyünk máshová, van még rengeteg bolt.

– Nem, nem ez a gond, mindegyik szép, csak... – Lidka nem tudta, milyen magyarázatot találjon ki gondterhelt arcára. – Ez... mind olyan drága! – mondta ki azt, ami legelőször eszébe jutott. – Sosem engedhetnék meg magamnak ilyen ruhát! Mindegyik majdnem tízezer dollárba kerül! És a legolcsóbb is hat- vagy hétezer!

– Édesem! – Hasszán már tudta ezt a szót lengyelül, és mindig szívesen használta, ha örömet akart szerezni a lánynak. – Mondtam már, hogy egyetlen holmi sem lehet túl drága az én Lailámnak! Én fedezek minden költséget. Gyere, elmegyünk vacsorázni, és elmagyarázok mindent.

A tengerhez mentek, ahol Lidka egy hatalmas, fából ácsolt hajót pillantott meg. Hasszán a karját nyújtotta neki, és felmentek a fedélzetre. A lány úgy érezte, hogy mindjárt elhajóznak valahova messzire kettesben, együtt mindörökre. Leültek az alsó szinten, és a lengyel lány megcsodálta a művészien kialakított belső teret.

– Ez egy igazi vitorlás, amely már tett egy utat Kuvaitba Indiából, mert ott építették. De most különleges hely a különleges vendégeknek... – Hasszán folyamatosan körüludvarolta Lidkát, mintha semmi sem lett volna elég ahhoz, hogy megadja neki a kellő tiszteletet.

– Mit kérsz? Itt első osztályú a steak és a tenger gyümölcsei.

– Talán hamúrt¹⁶⁹ és homárfarkat? – Lidka szívesen próbálgatta a csúcsgasztronómiát a kedvese mellett.

– Remek választás! Én pedig... Közepesen átsütött steaket kérek.

– Tudod, úgy érzem magam, mintha egy hosszú utazáson lennénk ezen a gyönyörű hajón... – A lány gyengéden nézett a férfira.

– A mi utazásunk még csak most kezdődik, ha feleségül jössz hozzám. Ide hallgass! Én Londonban jártam egyetemre, tudom, hogyan éltek Európában. De nálunk más világ van. Mi tiszteljük az asszonyainkat. Ők a mi felbecsülhetetlen értékű drágaköveink. Ezért, ha hajlandó vagy hozzám jönni – a szemében felcsillant a remény –, akkor azt akarom, hogy minden úgy legyen, ahogy kell. Vagyis csodálatos eljegyzési partid lesz, aztán aláírjuk a házassági szerződést, végül nagyszabású lakodalmat rendezek neked. Kuvaitban fogunk lakni; engem itt ismernek, ezért az itteni szokások szerint leszel a feleségem. Nem hagyom, hogy bárki rosszat mondjon rád. Itt úgy tartják, hogy európai lánnyal megesküdni olcsó, ahogy az ottani nők is olcsók... Nem! – Hasszán hangja határozottan csengett. – Az én Lailámnak legyen meg mindene, amit az arab nők kapnak, amikor férjhez mennek! Az eljegyzés pillanatától addig a pillanatig, amikor beköltözünk a közös házukba, nem szenvedhetsz hiányt semmiben! Már jó pár éve dolgozom, elég pénzt tettem félre a lakásra, a berendezésre. Te csak járod az üzleteket és válogatsz.

Lidka a szépen faragott tífka berendezést, az elbűvölő díszítményeket nézte, és a homár ízletes húsát élvezte. Arra gondolt, hogy ilyen lehetne az élete a jövőben: végtelen utazás fantasztikus díszletek között, a szeretett férfival az oldalán. Hasszán ellágyulva nézte.

– Laila, olyan szép vagy, hogy el sem hiszem! Kérlek, ne halogasd a döntést! Úgyis hónapok telnek el, mire összeköltözünk az esküvő után. Házat kell keresnünk, bútorokat vásárolnunk... Nálunk egy asszonynak rendelkeznie kell mindennel, hiszen új életet kezd.

Lidka rettentően vágyott arra, hogy kimondhassa: igen, beleegyezem, hiszen mi másról álmodhat egy lány? De az a kicsiny tüske odabent, amely felkavarta a nyugalmát, nem engedte. Jött a pincér, és meghívta a párt, hogy a kapitányi hídon fogyasszák el a kávé és a desszertet. Csöndben itták a kávé, élvezték a könnyű szellőt és egymás közelségét.

Telt az idő, és Hasszán türelmetlenné vált.

– Édesem, mondd meg, mi lesz velünk! Meghívtalak Szíriába, látott az egész családom, nincs mire várni.

– Jól van, jól van, nemsokára választ adok.

Lidka belátta, hogy a lehető leggyorsabban döntenie kell. Csak Anntól tudott tanácsot kérni.

– Mondd el, mit gondolsz a Hasszánnal kötött házasságról!

– Hát ő egy szuperpasi, szóval ha szereted, akkor nem tudom, mit totojázol annyit.

– De hát... Ha nem sikerül? Ha nem jövünk ki egymással?

– Ez az opció mindig létezik, függetlenül attól, ki az illető, és milyen országban vagytok. Legfeljebb elválsz. – Az angol lány egyszerűen látta az életet.

– Na igen. De tudod, van egy olyan gondom... – Lidka nem is tudta, hogyan hozza szóba.

– Na, mi az a gond? Ki vele!

– Lengyelországban volt valakim... Vele is esküvőt terveztünk.

– Ó, az már komoly dolog! Na és? Érzel valamit iránta?

– Nem... Nem ez a baj. Tulajdonképpen nem is tartjuk a kapcsolatot.

– Akkor mi a gond?

– Én... én már nem vagyok szűz – bökte ki Lidka.

Anna csillapíthatatlan nevetésben tört ki.

– És ez az a nagy probléma? Ugyan már! Hiszen mindenki így van vele.

– Nem érted... Hasszán még csak meg sem csókolt. Azt akarja, hogy minden a hagyományok szerint történjen. Ő azt hiszi, hogy én ártatlan vagyok... makulátlan...

Az angol lány elkomolyodott.

– Hát akkor, kisanyám, tényleg van miért aggódnod. Azt hittem, ti már régóta... Mint Jasszim és Helen...

– Hát nem éppen... – Lidka mélyet sóhajtott. – Ráadásul Hasszán különleges módon bánik velem... Mint... – Nem tudta, hogyan fogalmazza meg. – Mint egy királynővel! És én ezt nem akarom elveszíteni! Mondd meg, mit csináljak!

– A Harley Street Londonban találnak megoldást erre a problémára a gazdag arab lányok.

– Mégis milyen megoldást?

– Jó pár klinika működik ebben az utcában, ahol visszavarják a szűzhártyát. Némi zsozsó, és kész! Tisztán, férjhezmenetelre készen mennek haza.

– Némi zsozsó! Nekem ez nyilván kész vagyon! Erről szó sem lehet, hiszen egy vasam sincs!

– Na igen. Lengyelországban sincs megtakarításod? Vannak helyek, ahol olcsóbban elvégzik ugyanezt a műveletet. Például az Emirátusokban, Egyiptomban, Libanonban... Tunéziában a legolcsóbb.

– Nekem még a legolcsóbb helyek is megfizethetetlenek. – Lidka arra gondolt, hogy a szobatársa aligha érti ezt meg, hiszen sosem kellett a hónap utolsó hetében a legolcsóbb kínai levesekkel táplálkoznia.

– Hát akkor mondd meg neki az igazat!

– Attól félek... Hogy akkor elveszítem... Mert már nem kellek neki.

– Az is megtörténhet. – Ann olyan régóta élt ebben a régióban, hogy egyet kellett értenie.

Jasszimnak ez tényleg nem volt gond, de ő sosem beszélt házasságról. Még Helen is azon kesergett legutóbb, hogy a kuvaiti csak játékszernek tekinti, aztán majd nyilván valamelyik gazdag nőrokonát veszi feleségül.

– Akkor esetleg... – Ann őszintén segíteni akart a szobatársának. – Esetleg egyszerűen csábítsd el, és akkor kiderül, mit mond! – Azt hitte, hogy remek ötlete támadt.

– De hol? És hogyan? Itt, Kuvaitban? Magad mondtad, hogy ez illegális. Egyébként maga Hasszán akarja, hogy az esküvő után legyen az első alkalom, ahogy hagyományosan szokás ebben az országban. Damaszkuszban bejött a hotelszobámba, de csak pár percre, és akkor is nyitva hagyta az ajtót. Akkor hogyan csábíthatnám el? Mi itt kizárólag nyilvános helyeken szoktunk együtt lenni. Ann, elveszítem... – Könnyek folytak végig Lidka arcán. – Pedig annyira szeretem! De képtelenség, hogy összeházasodjunk! És minden a miatt a féreg Jarek miatt van! Én nem is akartam olyan gyorsan. Csak ő erősködött. Milyen hülye voltam! Most miatta meg a saját naivitásom miatt veszítem el életem szerelmét. – A lány teljesen összeomlott.

Hangosan zokogott arra a gondolatra, hogy nemsokára hazamegy Lengyelországba, és legfeljebb mesészerű emlék lesz a Hasszánnal töltött idő.

Ann együttérzett a barátnőjével. Hasszánban megvolt minden olyan tulajdonság, amelyekről egy nő ábrándozik. Nagyon jóképű volt, művelt, ápolt, kulturált és gazdag. És milyen szerelmes! Az angol lány átölelte a szobatársát, vigasztalni próbálta.

– Ne emészd magad, kitalálunk valamit. Tudod, mit? Beszélek Noorral. Ő nem épp szent életű, biztos ismer valamilyen más, helyi módszert. Na, ne sírj már, ne sírj...

Néhány nap múlva az ügybuzgó Ann kijelentette, hogy most már mindent tud.

– Látod, mondtam én neked, hogy nem olyan szentfazekak ezek a csajok, amilyenek mutatják magukat. Rég tudják, hogyan verjék át a férfiakat. Noor a nagymamájától tanulta meg az egyik módszert...

– Igen?

– Kell hozzá egy kis teveszőr...

– Ann... – Lidka keserűen elmosolyodott –, el tudod képzelni, hogy üldözőbe veszek egy tevét?

– Nem, nem igazán, de hallgasd tovább. Össze kell keverni egy darabka gránátalmát, vérport meg egy speciális agyagot, hogy ott alul jól összeszűküljön. Holtbiztos módszer!

– Hát ebben nem vagyok olyan biztos. Nincs semmi más? Annyi ideig voltál a szobájában, és csak ennyit mondott?

– Ott maradtam, mert ha bejött valamelyik arab lány, annak is hozzá kellett tennie a kérdéshez a maga verzióját. El sem tudod képzelni, mennyire felvillanyozta őket a téma! Fölveszik az abaját, elfátyolozzák az arcukat, és sötét parkolóban, félreeső kis utcákban vagy a kihalt strandon, az autóban csinálják a srácokkal. És olyan történeteket adtak elő...

– Például?

– Hogy a régi időkben az új asszony apjának házán a nászéjszaka után zászlóként lobogott a vértől foltos lepedő. Némelyik lánynak annyira rögeszméje lett ez a kérdés, hogy biciklire sem ül, és nem végez nyújtógyakorlatot! Sőt... el se hiszed... fürdésnél is nagyon óvatosak, mert félnek a zuhanyrózsából spriccelő víztől!

– Jó, hát vigyáznak magukra, de én még mindig nem tudom, mit csináljak!

– Van még valami...

– Micsoda? Mondd gyorsan!

– A kínaiak már feltalálták a mesterséges szűzhártyát.

– És azt tudod, milyen ócskák a kínai cuccok? És hol lehet azt megvenni?

– Hát azt nem tudom, hol lehet kapni, de állítólag egyszerre többet is szokás venni a biztonság kedvéért.

– Ann, igazán hálásan köszönöm a fáradozásodat, de ebből nem sokat profitáltam...

Lidka megint elkeseredett. Könyörtelenül múlik az idő, az ösztöndíjnak mindjárt vége: hazamegy, és soha többé nem látja, akit szeret. Tanácstalan volt, minden éjjel eldöntötte, hogy másnap elárulja a férfinak az igazságot.

De ahogy meglátta a kedvesét, a férfi imádattal teli pillantását, el sem tudta képzelni, hogy bevallja neki ezt a rettenetes igazságot. Csak belekezdett:

– Hasszán... – és máris valami egész másról beszélt, mint amit eltervezett.

– Olyan nagyon szeretlek.

– Én is, habibiti, én is. Mitől gyötrődsz? A családot nem akar beleegyezni az esküvőbe? – A szíriai nem tudott elképzelni más akadályt. –

Meglátogatjuk őket, megismerkedünk...

– Talán, édesem, talán...

Lidka tulajdonképpen nem mondta el még sem az anyjának, sem a nővérének, mi a szándéka. Már csak azért sem, mert hétről hétre egyre szilárdabb lett a meggyőződése, hogy nem lesz semmi ebből a házasságból. Kilátástalan helyzetbe került.

A szobájában volt, amikor szólt neki az abla, hogy várja valaki. Lidka lement a földszintre, és Áskát pillantotta meg.

– Mi van veled? Nem hívsz, eltűntél... Aggódtam érted. Mondtad legutóbb, hogy van egy problémád...

Beültek a Mercedesbe, végighajtottak a Gulf Streeten, aztán olyan városrészekbe mentek, amelyeket Lidka most látott először.

– Nem hozzátok megyünk? Hova viszel?

– Elrabollak – viccelt Áska. – Stresszesnek látszol, gondoltam, ellazulsz, ha látsz valami érdekeset.

Útközben fehér villák és bámulatosan megkomponált parkok mellett haladtak el. Lidkát mindig gondolkodóba ejtette, hogyan tartják fenn a káprázatos növényzetet ebben az országban, ahol a szó szoros értelmében csak néhány napig esik az eső egy évben. Tudta, hogy ez a föld alatt kiépített öntözőrendszereknek és a nehéz fizikai munkát végző munkásoknak, főleg az indiaiaknak köszönhető. Ámulattal figyelte a zöld levelű fákat a strandon, a fajkutyákat mintázó bokrokat és a bársonyos levelű, szépséges virágokat. Több mint egy óra autózás után megálltak egy tengerparti komplexum előtt, ahol a sétány egyik felén jachtok és motorcsónakok voltak kikötve, a másik oldalon, a mesterséges tóban vízugarak lövelltek a magasba.

– Ezek a táncoló szökőkutak – magyarázta Joanna.

Jellegzetes ívű, fehér arkádok vették körül őket. Alattuk vagy közvetlenül a víz mellett több kávéház és étterem kapott helyet. A magas pálmafákra fényfüzéreket aggattak.

– Gyere, leülünk, iszunk egy kávé, és elmesélsz mindent.

A diáklány nagyon örült, hogy eljött érte a barátnője. A kedves és állandóan optimista Aśka mindig jó kedvre derítette. Ráadásul ismeri a helyi szokásokat. Lidka már éppen rátért volna a gondjára, amikor elkezdődött az előadás. Jó néhány család gyűlt össze, nagyrészt gyerekekkel, lenyűgözve nézték az örvénylő, színes vizet, amely a hangos zene ritmusára pillanatonként új és új alakzatot öltött. A tavasz olyan évszak, amikor sok időt lehet friss levegőn tölteni, bár nem sokáig tart az a néhány hét, amikor alig haladja meg a hőmérséklet a húsz fokot, és el lehet szakadni a klimatizációtól. Ezért a kedvező körülményeket kihasználva sétálni jártak az emberek, piknikeztek a parton, vagy szabadtéri multságokra jártak. Lidkát mindig meglepte, hogy nem érzékelte az állandó európai sietséget; minden úgy zajlott, mint egy lassított filmben: az emberek úgy jártak, étkeztek, beszélgettek, hogy nem rohantak sehova eszeveszett tempóban. Elképzelte, hogy az esküvő után ők is így élnek majd Hasszánnal: lesz idejük mindenre, és ha világra jön a kisbabájuk, mesés, nyugodt gyerekkort biztosítanak neki. Már a pusztá gondolatra is átmelegedett a szíve. Hasszán volt az első férfi, akitől gyereket szeretett volna. Látott néha az üzletekben babaholmit, csodaszép színű és szabású kis ruhácskákat, kis hölgyeknek való cipőcskéket vagy a legújabb divat szerint szabott, pár hónapos kisfiúnak való ingecskéket, kis nadrágokat. Alig várta a pillanatot, amikor ő és a kedvese éppúgy, mint a szökőkutak körül sorakozó gondtalan házaspárok, megmutatják a szemük fényének, mennyi szépség veszi körül.

Véget ért az előadás, a pincér kávé és süteményt hozott, Aśka pedig kíváncsian fordult hozzá:

– Csupa fül vagyok.

Lidkát annyira kimerítette a feszültség, amelyben hetek óta élt, hogy villámgyorsan bevallotta:

– Már nem vagyok szűz...

– Na és? – Aśka várta a folytatást.

– Nem tudom, mit gondol Hasszán. Itt lánykollégiumban lakom, szigorú szabályokkal, lehet, hogy azt feltételezi, nem volt még senkim...

– Hát azt kétlem. Tudod, Hasszán külföldön járt egyetemre, nyilván tisztában van azzal, hogy megy ez Európában. Bár ki tudja... Ha olyan nagyon szerelmes...

– Hogy volt ez veled meg Alival? Mesélj!

– Hát minden olyan természetesen ment... – Joanna már az emléktől is szélesen elmosolyodott. – New Yorkba repültünk egy járattal, ahol

utaskísérőként dolgoztam, aztán Ali meghívott vacsorázni, és a többit...
találd ki magad. Reggel pedig... együtt reggeliztünk!

– Legalább nem mentél át olyan kínokon, mint én!

– Tudod, mi sosem, sem akkor, sem később nem beszéltünk erről. De neki annyira tetszett... Úgy értem, a közös reggeli – Aška sokatmondóan kacsintott –, hogy addig járt utánam, de addig, míg végül...

– És itt nem fordul elő a lányokkal, hogy el akarnak titkolni valamit az esküvőjük napján?

– Biztos, hogy előfordul, de van erre egy egyszerű módszer.

– Mi az?

– Operáció külföldön.

– Az én esetemben ez anyagi okokból ki van zárva.

– Hallottam valami másról is...

– Miről?

– Úgy jelölik ki az esküvő napját, hogy a menzeszük utolsó napjára essen. Akkor is van egy kis vérzés... Állítólag afrikai cseppeket is használnak, amitől szűkebbek lesznek... Várj csak, bocsánat, most ki kell mennem a mosdóba, de ha visszajövök, elmondom, mit gondolok erről.

Aška elment, Lidka pedig a szomszédos asztalnál ülő párt figyelte. A kuvaiti férfi farmert és a legújabb Hugo Boss-kollekcióból való pólót viselte, a felesége teljesen lefátyolozva ült. Csak a nő nagy, szénnel kihúzott szeme látszott a sűrű pillák árnyékában. Sokáig gondolkodott, mit rendeljen, végül választott valamit. Lidka azon merengett, hogyan fog enni a kuvaiti asszony, ha nem fedheti fel nyilvánosan az arcát, a kezén pedig elég vastagnak látszó fekete kesztyűt viselt. A lengyel lány meglepődött, milyen ügyes volt. Egyik kezével fölemelte a fátylat, a másikba kisvillát vett, és a szájába tett egy falat süteményt. Ki sem villant a bőre. A teával még jobban boldogult, mert csak egy kéz kellett hozzá: ezzel úgy tartotta a csészét, hogy a félrehúzott nikáb alatt teljesen fedett arccal tudott inni. Talán abban rejlett a meghittség titka, amely kétségkívül összekötötte a párt, hogy az asszony egyedül a férje számára volt elérhető. Annak ellenére, hogy a férj nem ölelte meg a feleségét, és más módon sem mutatott iránta gyengédséget, hiszen az ilyen gesztusok megengedhetetlenek nyilvános helyen, heves érzelmeiket kifejezték az egymással váltott odaadó pillantások. Lidka egyszerre érzett irigységet és sajnálatot amiatt, hogy egy ilyen szerelmes férfi neki már nem lehet az első.

Visszajött Aška, és megrendelte a következő kávé.

– Szerintem egyszerűen mondd el Hasszánnak az igazat. Előbb vagy utóbb úgyis napvilágra kerül az igazság. Ne felejtsd el, hogy ha kétségei támadnak, rögtön elvihet nőgyógyászhoz. Az lenne csak az igazi szégyen! Történt hasonló eset Ali családjában is. Amikor a nászéjszaka után kiderült, hogy nem volt szűz a menyasszony, s állítólag próbált úgy tenni, rögtön elúzték.

– Mit jelent az, hogy „elúzték”?

– Nem tudod? Elég annyi, hogy a férj kimondja: „elválok tőled”, és ez a házasság végét jelenti.

– És te nem félsz, hogy Ali egyszer ugyanezt teszi veled?

– Hát valahogy nem...

Lidka mélyet sóhajtott, irigyelte a barátnőjét, hogy ilyen boldog a házassága.

– És hogy vannak a gyerekek? – kérdezte témát váltva, hogy ne csak róla legyen szó.

– Minden rendben, de alig látom őket. A fiainak már megvan a saját élete, tudod, milyenek a fiúk, a lányoknak meg sok különórájuk van az iskola mellett. Gyere, készülődjünk, vissza kell érnünk kilenc órára, és elég messze vagyunk.

Este Lidka eldöntötte, hogy másnap mindent megold. Vagy Asiára hallgat, és egyszerűen bevall mindent Hasszánnak, vagy... megmondja neki, hogy nem lesz esküvő, mert a családja semmi szín alatt nem egyezik bele.

IX. FEJEZET

A hagyomány szerint

Különösen nyugodt és meleg este volt. Hallatszott a partnak csapódó hullámok lágy, ütemes nesze. Bársonypalástba burkolta a sötétség a párt, mely a távolban kikötött hajók alig látható fényét figyelte.

– Laila... Olyan nekem az élet nélküled, mint a nappal fény nélkül, mint az éj nappal nélkül, mint a kávé cukor nélkül... *Ja noor ajni*^[70] – suttogta Hasszán.

– Tényleg szeretsz? – Lidka nemigen tudta, hogy vágjon bele a témába, amely belülről marcangolta.

– Hát persze! Hogy is kételkedhetsz benne?

– Nézd... El kell mondanom valami nagyon fontosat. – Olyan gyorsan és olyan hangosan vert a lány szíve, mintha ki akarna ugrani a mellkasából.

– Mondd, édesem, mondd. Csak a te kedvedért vagyok itt.

– Hallgass meg, kérlek, és ha nem akarsz többé látni, azt is megértem.

– Én téged? Sosem... az sosem fordulhat elő.

– Mert nekem... még Lengyelországban, még mielőtt megismertelek volna, volt egy... jegyesem. – Lidka tudta, hogy jobb, ha nem úgy fogalmaz: „jártam valakivel”. – És mi... vagyis ő... – elhallgatott, egy szót sem tudott már kinyögni.

– Kihasznál? – kérdezte a szíriai fojtott hangon.

– Igen, de hidd el nekem, csak egyetlen... – Lidka azt akarta mondani: „férfi”, de Hasszán maga fejezte be a mondatot:

– Egyszer. Csak egyszer történt meg?

Lidka önkéntelenül bólintott.

– Magad is látod, milyen jó, hogy mi megvédjük az asszonyainkat. Ez a vége annak, ha nincs senki, aki vigyázna az ártatlanságotokra! Olyan könnyű behálózni titeket! Mert gyengék vagytok, és nem tudjátok, mit műveltek! Azért kell mindig egy férfi, aki felügyel rátok. És te, *maszkina*?^[71] Nem volt sem apád, sem bátyád, vagyis nem volt senki, aki vigyázott volna rád! De most minden megváltozik! Lesz hitvesed, aki a védelmeződ lesz!

A lány rettentően ideges volt, ezért nem is tudta követni Hasszán okoskodását. Az volt számára a legfontosabb, hogy bevallotta az igazat, és a

kedvese még mindig hajlandó feleségül venni. Talán a heves érzelmek miatt, talán mert egyre hűvösebb lett, Lidka reszketni kezdett. Próbált uralkodni magán, de nem tudott. Hasszán most először ölelte át, Lidka érezte a belőle áradó férfias erőt, a már ismerős, izgató kölniillatot, és teljes odaadással simult hozzá. Könnyek gördültek végig az arcán. Hasszán az ő embere, az egyedüli férfi, akiért kész eldobni mindent, megfelekedni mindenről, átadni magát testestül-lelkestül.

– Hozzád megyek feleségül – suttogta.

A férfi elérzékenyülve szorította az arcát Lidka hajára, ajkával simogatta, lehunyta a szemét.

A következő heteket úgy töltötték, mintha a leggyorsabb hullámvasúton száguldottak volna. Annyi mindent meg kellett beszélni és el kellett intézni! Hasszán azt akarta, hogy minden a hagyományok szerint történjen, ezért sok mindent el kellett magyaráznia a lánynak. Többször megtárgyalták a házasságkötés egyes lépéseit, de minden anyyira eltért Lidka hagyományaitól, hogy minduntalan eltévesztette, mit és mikor kell tennie.

Először is hazatelefonált. Régóta nem hívta a családtagokat, megvárta, míg tisztázódik a szerelmi helyzet. Most már pontosan be tudott számolni a szándékairól. Az édesanyja örült, hogy hallotta a hangját.

– Lidzia! Szervusz, kislányom, de jó, hogy hívsz. Már aggódtam. Mondd már, mikor jössz pontosan, nemsokára kezdődik a vakáció!

– Ti hogy vagytok? Minden rendben?

– Összességében igen, bár nemrég betegek voltak a gyerekek, az öcséd is, meg a nővéred kisbabája.

– Te nem vagy beteg?

– Nem panaszkodom, egész jól vagyok a koromhoz képest. De mondd már, mikor jössz haza?

– Anyu... Én nemsokára férjhez megyek.

– Igazán? Hát ez remek hír! Jarek megkeresett? Gratulálok! Lefoglalom itt a termet? Bár most már nem lesz könnyű ilyen közeli időpontra. De megkérdezem Tereskát, ott dolgozik az ellátónál. Talán felszabadul valamelyik nap. Muszáj, hogy szombaton legyen?

– Anyu, állj le! Hallgass meg! Én nem Jarekhez megyek feleségül.

– Miket beszélsz? Hogyhogy nem Jarekhez? Akkor mégis kihez?

– Megismerkedtem itt valakivel. Szíriai. Nektek nem mondtam, de elmentem vele Damaszkuszba, meglátogattam a családját.

- Kicsi lányom, elment az eszed? Mi a frászt csinálsz?
- Anyu, én már döntöttem. Szeretjük egymást.
- Terhes vagy? Uramisten! Csak apád élne!
- Nem, anyu, nem vagyok terhes. Anyuci, higgy nekem, igazán csodálatos férfi.
- Mikor jöttök el, hogy megismerhessem?
- Inkább ti gyertek ide Goóskával, mert itt lesz az esküvő.
- Micsoda? Milyen esküvő? Hol? Vannak ott egyáltalán templomok?
- Még székesegyház is van, de nem ott lesz az esküvő, mert muszlim a vőlegényem.
- Gyerekem, édes gyerekem... Mit műveltek azok ott veled? Teljesen összezavartak. Ide hallgass, megvan a jegyed, gyere haza most azonnal!
- Anyu, értsd meg, én már döntöttem. Sokáig rágódtam rajta, és tényleg nem akarok hazamenni. Tudod, itt egész más az élet...
- Na persze hogy más... Más a vallás, mások az emberek, mások a szokások. Nem bírod ott ki sokáig! Lidusia, nagyon kérlek, gyere haza most, meglátod, hazajön Jarek is, minden elrendeződik...
- Nem, anyu, én most biztos nem megyek haza. – A lányt kezdte bosszantani ez a beszélgetés.

Elvégre felnőtt ember, egyedül dönthet a sorsáról. Szigorúbb lett az édesanyja hangja:

- Ide hallgass, haza kell jönnöd, és kész! Egy szót se többet!
- Anyu, nem...
- Lidka, az isten szerelmére! Én egész életemben érted gürcöltem, a számtól vontam meg a falatot, hogy legyen neked tandíjra, és most magamra akarsz hagyni?
- Hogyhogy magadra? Hiszen ott van neked Gosia, Krzys...
- Minden gyerekemet magam mellett akarom tudni! És mit mondanak az emberek? Még templomi fotó sem lesz! Lidka, nem engedem meg ezt az esküvőt, és kész!
- Mert te... te nem akarsz, hogy boldog legyek! – csattant fel a lány, és lecsapta a kagylót.

Sokba került neki ez a telefon. Azt hitte, a családtagjai vele együtt örülnek majd. El akarta mesélni nekik az előkészületeket, és azt is, hogy az eljegyzési ruháját a legjobb divatszalonban varrták, ahol a bahreini hercegnő ruhái készülnek. Csak az több mint három óráig tartott, míg kiválasztotta a megfelelő modellt. Egy széles kanapén ült, kávé és frissítőket hoztak neki a

szolgálók, ő pedig egymás után nézte végig a legújabb katalógusokat, és választhatott, amit csak akart. Egy klasszikus, halvány rózsaszín selyem báli ruha tetszett neki a legjobban. A szoknyája hosszú volt, a vállát szabadon hagyta, az elejét és az ujjak végét apró kristályokból és féldrágakövekből alkotott művészi minta díszítette. A szabó rögtön kijelentette, hogy ez a fazon a legdrágábbak közé tartozik, mert sok munkaórába telik, míg kézzel elkészítik ezt a szép mintát. De Hasszán, mint mindig, biztosította: „Mindent az én Lailámnak”, és rendelt még hozzá kistáskát meg cipőt is ugyanolyan, kézzel varrott kristálydíszítéssel.

– Azt javaslom még, madame, hogy a belső felére, a táska előlapjának bélésére varrjunk egy kis tükröt is. A királyi családban minden kisasszony így kérte – ajánlotta a tervező, ezzel azt hangsúlyozva, milyen fontos személyiségek voltak a korábbi kliensei.

Hasszán csaknem mindennap elvitte Lidkát az aranyművesek szűkjára,^[72] ahol megfelelő ékszereket kerestek a lánynak. Járták a szűk utcácskákat, ahol minden kirakatban vonzották a tekintetet a gyönyörű nyakékek, láncok, karperecek, medálok, fülbevalók és gyűrűk. A lány még sosem látott egy helyen ennyi nemesfémet. Szinte minden kis üzlet előtt hosszasan ácsorgott, bámulta a különféle művészi mintákkal díszített darabokat.

Lengyelországból egyetlen aranytárgyat hozott, egy kis keresztet, az apjától kapta elsőáldozásra. Most egész szettekelt raktak elé az eladók, egymással versengve dicsérték az ékszereket, biztosították arról, hogy csupa egyedi darab. Néhányat Lidka maga próbált fel, máskor egészen különleges érzés volt, hogy az eladó csatolja fel rá az aranyművesség valamelyik utánozhatatlan remekét.

Ezt mind el akarta mondani az édesanyjának, de ő azt sem hagyta, hogy befejezze a mondanivalóját. Lidka nem merte újra felhívni, gyanította, hogy akkor sem érne el semmit.

Egyik este az abla jött föl érte az emeletre az üzenettel, hogy Lengyelországból hívják.

– Lidka! – A nővére telefonált. – Mi ütött beléd? Most azonnal húzd föl a nyúlcipőt, söprés a repülőtérré, mielőtt megőrül a mama!

– Gosia, mondtam, hogy nem megyek haza! Itt van az életem, a szerelmem! Minek menjek haza? Ugyanaz a mókuserék mindennap, míg föl nem dobom a talpam! Fogalmad sincs, milyen az igazi élet! Itt az utóbbi pár hónap alatt több jó történt velem, mint Lengyelországban egész életemben.

– De mihez kezdesz ott? Teljesen egyedül?

– Hogyhogy egyedül? Hát a férjem? Vagy később a gyerekeim? Nekem itt rendes családom lesz!

– Rendes? Hogy a fenébe lenne már rendes, te agyatlan liba! Még templomi esküvőtök se lesz! Hogy fogod felnevelni a porontyaidat?

– Minden vallás jó. Te beszélsz? Te talán olyan szent vagy? Nem emlékszel, mennyit kesergett miattad anyu, amikor megtudta, hogy úton van a baba, a gyökér apjának meg bűdös a házasság?

Goška nyugodtabban folytatta:

– Az igaz, de Dusia – kiskorában becézte így a húgát –, értsd meg, egyszerűen féltünk. Annyi mindent hall az ember...

– De ez egész más eset! Hasszán a legjobb ember a világon! Mindent megtesz értem! Étterembe visz, ajándékokat vesz... És örülten szerelmes! Nem úgy, mint a te Edeked, akit az anyja rángatott az oltár elé!

– Hát én már nem is tudom, mit mondjak neked! Szerintem hályog van a szemedben!

– Ha eljöttök az esküvőre, megértetek! Szia!

Lidkának már nem volt ereje győzködni a családtagokat. Ő már a maga új világában élt, és senkinek sem volt joga ezt megzavarni! Ingerülten ment vissza a szobába.

– Ugyanaz, mint mindig? – kérdezte Ann.

– Az a baj, hogy még sosem dugták ki az orrukát Mucsáról, de azt hiszik, megmondhatják nekem, mit csináljak!

– Ne izgasd magad, ez a te életed, szerencsére magad irányítod a sorsodat!

– Persze, stresszelek épp eleget, nem hiányzik, hogy még ők is felbosszantsanak! Nemsokára el kell mennem Hasszánékhoz.

– Még nem találkoztál a szüleivel?

– Az anyját meg a húgát láttam Szíriában, de ott annyian voltak, hogy nem emlékszem rájuk.

Az esküvőre készülő pár életében fontos esemény az első hivatalos látogatás a férfi otthonában. Lidka Hasszánt kérdezgette, hogyan öltözzön és viselkedjen, hogy a lehető legjobb benyomást keltse.

– Egyszerűen légy önmagad! Bár... a mamám elég hagyománytisztelő, vehetnének valami neki tetsző ruhát. Nem szereti, ha nadrágban járnak a lányok.

Elmentek vásárolni, és találtak is egy egyszerű, szürke, térd alá érő, hosszú ujjú, fehér csipkegalléros ruhát.

– Remekül áll, Laila! Holnapután végre elmegyünk hozzájuk.

Hasszán elmesélte Lidkának, hogy a szokások szerint először a két örömanya találkozik, csak utána keresi fel a férfi a férfi rokonokkal együtt a lány apját, és kéri meg tőle a lány kezét. Arra is megkérte Lidkát, hogy ne fesse ki magát a látogatásra.

– Tudod, ők idős emberek. A mama a mai napig nem tudja megbocsátani apám testvérének, hogy olyan hamar beleegyezett a lánya esküvőjébe, meg se kérdezte, mik a szándékaim.

Lidka megint enyhe szúrást érzett a szívében. Akkor bukkant fel újra a valóban gyönyörű unokahúg, amikor a legkevésbé várta. Már az arab szépség pusztá említésére féltékenység fogta el; eszébe jutott sötét, sűrű pillák alatt rejtőző, hatalmas szeme és telt, érzéki ajka. A rokon lány alakja is egészen remek volt, hiszen minden bemutatott esküvői kreációban elképesztően vonzó volt. Lehet, hogy volt köztük valami korábban? Hiszen közeli családtagok, korábban is összejárhattak. Lidka nem merte megkérdezni Hasszántól, hiszen alig pár napja vallotta be neki Jareket, így nem akarta, hogy fölöslegesen vájkáljanak egymás múltjában. Azonkívül a rivális messze volt, sőt férjhez is ment, vagyis semmi sem fenyegethette Hasszán unokahúga felől.

A látogatás napján Lidka reggel óta idegesen járt-kelt. Ann próbálta biztatni.

– Ne aggódj, hiszen ez egyszerű formaság. Úgyis külön fogtok élni.

– De mindig jobb, ha elégedett az anyós...

Lidka úgy találta, hogy smink nélkül sápadt és jellegtelen az arca. Sejtette, hogy valószínűleg összemérik az unokahúggal, ezért biztos, ami biztos alapon engedélyezett magának egy enyhe javítást a külsején.

Eljött érte Hasszán, kettesben mentek a szüleikhez. A bevándorlónegyedben laktak, ahol meglehetősen öreg és elhanyagolt épületekben kínáltak bérlakásokat. A lengyel lányt meglepte, hogy koszos a lépcsőház, macskahúgytól bűzlik, és hullik a vakolat. Addig csak exkluzív helyeken voltak együtt, ezért ez a trágyadomb, ahogy magában nevezte, valahogy nem illett a választottjáról alkotott képhez. Fakó bőrű, magas lány nyitott ajtót.

– *Ahlan, ahlan!*¹⁷³ Fáradjatok be!

– Ez itt Laila, ő pedig a húgom, Szalma. De úgyis ismeritek már egymást Damaszkusból.

Lidkának egyáltalán nem rémlett a lány arca, de a vastag, élénk színű sminkben minden jelen lévő nő elég egyformának és természetellenesnek látszott. Nem emlékezett senkire, akinek ilyen sötét bőre lett volna, de tudta,

hogyan az arab nők – különösen az ilyen fontos ünnepekre készülve – krémek, alapozók és erősen bőrfehérítő hatású szerek egész skáláját használják. A csúcsmárkák üzleteiben a legfeltűnőbb polcok tele voltak az ilyen hatású kozmetikumokkal. Szalma nem volt szép, sűrű, bozontos szemöldöke összenőtt nagy, görbe orra fölött. Ez a meglehetősen karakteres profil ragadozó madár fejére emlékeztetett. Bevezette Lidkát egy kis szalonba, és helyet kínált. Hasszán rögtön eltűnt valahol a lakás mélyén. Lidka zavarban volt, nem akart elsőként beszélgetést kezdeményezni, azt már megtanulta, hogy egy rendes lány legfontosabb tulajdonsága a szerénység és a visszafogottság. És úgy szeretett volna ma jól szerepelni! Tele volt szerelemmel és hálával Hasszán iránt, aki mindent megtett, hogy boldoggá tegye. Egy perc múlva a kedvese bekísérte az édesanyját. Alacsony, kissé hajlott hátú nő volt, már nyomot hagyott rajta a kora, de a tekintete még mindig ravasz volt és átható. Figyelmesen végigmustrálta Lidkát, felmérte tetőtől talpig, mintha rejtett hibákat keresett volna rajta. A lány fölállt, üdvözölni akarta, de addigra belépett a szobába Hasszán apja. Egyenes hátú arab férfi volt, büszke tartású és ruganyos járású. Rögtön odalépett Lidkához, kezét nyújtott neki, és elégedetten szólította meg:

– Isten hozott! Végre itt van nálunk a diáklány.

A tanulmányairól és a lengyelországi családjáról faggatta angolul. Elszomorította, hogy Lidka apja már jó ideje meghalt, ettől kezdve még barátságosabban bánt vele. Beszélgettek egy kicsit az arab nyelvről, arról, mennyire különbözik az irodalmi nyelv az országonként változó dialektustól. Közben szólt a lányának, hogy főzzön kávét. Határozott, ellentmondást nem tűrő hangja volt. Lidka most vette észre, hogy csak ő és az apa beszélgetnek, a többi családtag végig hallgatott. Még a mindig magabiztos Hasszán is egy szó nélkül üldögélt. Szalma apró csészéket hozott tálcán, és sorban átnyújtotta őket az apjának, a bátyjának, az anyjának, végül a vendégnek. Az öregasszony – a lengyel lány gondolatban így nevezte reménybeli anyósát – elégedetlenül morgott valamit. A férje rögtön letorkolta:

– *Uszkuti, ja mar'a!*^[74]

Megitták a kávét, a ház ura elbúcsúzott, és kiment. Hasszán anyjának csak most ért meg a nyelve. A lány nem értett egy kukkot sem, ezért megkérdezte Hasszánt, hogy nem tudná-e lefordítani, de a férfi azt mondta, hogy az eljegyzés időpontjáról beszélgetnek. Lidka nem hitte el, túlságosan agresszív volt az asszony hangszíne. Kis idő múlva Hasszán fölállt, kijelentette: „Megyünk”, és az ajtóhoz kísérte Lidkát. Az anyja még utánuk

szólt: *bint ammak ahla*,^[75] amit Lidka sajnós megértett. Az autóban szomorúan állapította meg:

- Azt hiszem, a mamád nem kedvel.
- Nem erről van szó! Csak bizonyos családi ügyek...
- De mi? Pontosan micsoda? Ezek az én ügyeim is lesznek nemsokára.
- Ó, semmi különös. Azt nehezményezte, hogy nem az unokahúgomat jegyeztem el időben.

Magasságos ég! Megint az unokahúg! Lidka azt sem tudta, mi a neve, mégis újra meg újra felbukkant közöttük, mint egy ártó szellem.

- Mert, tudod, Lulu és én...

Ráadásul ilyen szép neve van! Lulu, vagyis gyöngyszem!, gondolta Lidka.

– Úgy értem, köztünk semmi... Tudod, hogy van ez... de a családban mindig tényként kezelték, hogy összeházasodunk. – Erről hallani is túlságosan fájdalmas volt Lidkának, de az ő múltjával nem szólhatott egy szót sem.

– Aztán bejelentkezett érte az a köpcös a millióival, és ők azonnal beleegyeztek, nekünk még egy telefont sem eresztettek meg, és azóta van egy némi ellentét a rokonságon belül. A mama állandóan felemlgeti, hogy nem döntöttem időben.

- És az apukád? Szemrehányást tett a mamádnak.

– Az egész másról szólt.

– Miről?

– A mama szóvá tette, hogy neked kellene felszolgálnod a kávé.

– Nekem? Nálatok?

– Úgy értem, rendes körülmények közt nekünk kellene felkeresnünk a te családodat. Akkor te kínálsz kávéval minket, és a későbbi anyósod megítéli, hogy jól főzöd-e a kávé, jól szolgálod-e fel, megnézi az alakodat, még azt is, milyen a mozgásod. De velünk egész más a helyzet...

Lidka elhatározta, hogy az lesz a legjobb, ha távol tartja magát mindkét családtól. Először anyu jön a templommal, aztán az anyósa a kávéval.

Hazaért a kollégiumba, és Ann rögtön felkiáltott, ahogy meglátta:

– Hol voltál ebben az apácaruhában?

– Látogatóban Hasszán szüleinél...

– Az arcodból ítélve nem sikerült valami fényesen...

– Hát nem. Ferdén nézett rám az öreglány.

– Ne viccelj, melyik nő szereti a menyét, aki elveszi tőle a fiát? És az apa?

– Úgy láttam, a papa rendben van. Szépen beszél, rokonszenves.

– Hát a húga?

– Nem is tudom... Mosolygósna mutatva magát, de van benne valami kígyószerű.

– Ne emészd magad, úgysem velük fogsz élni. Időnként egy-egy közös ebéd, aztán jónapot.

– Azt hiszem, az eljegyzés után el is kezdjük a lakáskeresést.

– Magad is látod, aggodalomra semmi ok. Beszélj inkább a ruhádról, te mázlista!

A rá következő napokban az eljegyzésre készültek. Lidka csodaszép, sárga- és fehérarany ékszerszettet választott: vastag nyakéket, karperecet és fülbevalót. Hosszasan töprengett a gyűrű fölött, végül egy nagy, smaragdokkal körülrakott gyémánt mellett döntött. De csak a gyűrűvel teli ékszerpult előtt állva döbrent rá, mi is történik vele. Éppen azt a gyűrűt választja ki álmai férfiával, amely érzései tartósságát jelképezi, és megerősíti, hogy mindörökre együtt akarnak maradni. Könnybe lábadt a szeme. A férfira emelte a tekintetét, látta, hogy a szembogarában tükröződik a gyűrűkollekció. Hasszán mélyreható pillantással viszonzta. Az eladó tapintatosan félrefordult, és Lidkám megint úrrá lett a mindent elsöprő vágy, hogy Hasszán karjaiba vesse magát, csókolja kifulladásig lehunyt szemmel, és adja át magát teljesen, feltétel nélkül. Így álltak egy darabig, próbáltak leküzdeni az erősödő vágyat. Lidka úgy érezte, hogy ez a tekintetükkel kifejezett egyesülés a legbensőségesebb élmény. A férfinak nyújtotta a kezét, ott szikrázott rajta a kiválasztott gyűrű, Hasszán az aranykarikára pillantott, aztán a lány arcára, és Lidka tudta, hogy az övé lesz mindörökre.

Eljött az eljegyzés napja. Aśka addigra elmagyarázta, hogy a helyi hagyományok szerint ez fontos lépés a házassághoz vezető úton. Ettől a perctől kezdve a nyilvánosság előtt hivatalossá válik a kapcsolat a két házasulandó között. Lidka arra törekedett, hogy a lehető legtökéletesebb legyen a külseje. Reggel elment a szalonba, ahol órákig készült a sminkje és a frizurája. Délután eljött érte Aśka, aki felajánlotta, hogy átöltözhethet nála, a villában. A szobalányok segítettek neki fölvenni a fényűző ruhát. Rettentően kellett figyelniük, nehogy kárt tegyenek a frizurájában vagy festékekkel kenjék össze a ruhát. Végül letérdeltek, és felhúzták Lidka lábára a gyöngyökkel kivarrt topánkát. Elképesztően jól nézett ki, túltett még Joannán is, aki egy ismert divattervező kreációját viselte. Csatlakoztak hozzájuk Aśka hosszú, habos-fodros estélyi ruhát viselő kislányai is. A születésükkor kapott arany ékszerekkel felcicomázva olyanok voltak, mint két kis hercegnő.

– Gyere, drágám, hadd öleljelek meg! – Joanna kisé anyáskodott a barátnője fölött. – Kívánom, hogy olyan boldogok legyetek ti is, mint mi Alival.

– Köszönök mindet. Neked köszönhetjük, hogy megismerkedtünk, te vittél el a szilveszteri bálba. Aśka, van egy kérésem. Mondhatom, hogy távoli rokonok vagyunk? Nekem jól jönne...

– Hát persze! Menjünk, vár a sofőr!

Már leszállt az este. Beszálltak a Jaguarba, az egyik népszerű étterembe hajtottak, ahol Hasszán termet bérelt. Megálltak az emír rezidenciájának közelében álló, jellegzetes épület előtt. Kívülről kerengős, tornyos öreg kastélynak látszott. Rafinált ornamentikák díszítették a homlokzatot, minden torony tetején kivilágított pálmafa állt. Páratlan látvány volt, ahogy fent, a csillagos ég előtt élesen kirajzolódtak a fehér bábkorlátok és a zöld levelű pálmafák. A szolgák kinyitották az autó ajtaját, és bevonult az étterembe a két lengyel nő abajában, amelyet Aśka hozott az utolsó pillanatban. Csak nők ültek a virágdíszes, kerek asztaloknál. Hasszán édesanyja és húga csillogó ruhában üdvözölte őket az ajtóban. Amikor Lidka levetette az abaját, elismerő moraj futott végig a termen. Gyönyörű volt a páratlan ruhakölteményben, de feltűnést keltett fehér bőre és szőke haja is. Az általános elragadtatást látva reménybeli anyósa is büszkén vezette a lányt az emelvényre, ahol már felállították a két, bársonnyal letakart karosszékét. Segített neki leülni, aztán Aśka ment, a kislányokkal együtt a díszhelynek kijelölt asztalhoz kísérte, és maga mellé ültette.

Kezdetét vette a mesébe illő eljegyzési ünnepség. Az egybegyűlt nőket felvillanyozta, hogy a minden lány életében kulcsfontosságú szertartás főhőse egy európai nő, ezért minden erejükkel azon voltak, hogy a lehető legjobban sikerüljön az ünnepség. Szenvedélyesen táncoltak, játszottak, társalogtak, szívélyesen Lidka elé járultak, és apró emléktárgyakkal kedveskedtek neki. Örültek, hogy egy ilyen messzi országból érkezett lány megbecsüli a hagyományaikat, és ő is részt vesz bennük. Amikor megtudták, hogy a rokona, Aśka a hét leggazdagabb és legbefolyásosabb kuvaiti család egyikéhez tartozik, Lidka presztízse egy pillanat alatt megnőtt. Már nem egy mindenki számára ismeretlen, hétköznapi lány volt, hanem a magasabb körökkel rokoni kapcsolatban álló hölgy. Hasszán anyja kézen fogta Szarát és Fatmát, asztalról asztalra járt velük, áhítatosan mondogatva a nevüket. A rokonok, szomszédok és ismerősök elismerően bólogattak, és hajtogatták a *Mabruk, Umm Hasszán, alf mabruk!*^[76] mondatot. Lidka mérhetetlenül

boldog volt, és csak arra várt, mikor jelenik meg a kedvese. Néha beszélt pár szót Ann-nel, akire szintén átragadt az általános vidámság, és remekül elbeszélgetett mindenkivel arabul. Egyszer csak jelt adott az egyik felszolgáló, hogy nemsokára itt lesznek a férfiak. A nők a szokásos módon beburkolóztak, Lidka pedig türelmetlenül várta a szíve választottját. Amikor megérkezett, Lidka elégedetten nézte, ahogy végigvonul az apjával a termen, az asszonyok elismerő pillantásától kísérve. Nagyon csinos volt, kitűnően szabott Ted Baker öltönyében kifogástalanul festett. Tekintetét a menyasszonyára szegezve lépkedett felé. Leült mellé, és azt suttogta: *anti umri.*^[77] Úgy ültek együtt, mint egy királyi pár, szépek voltak, egymást bámulták, s reményt adtak az összegyűlt leányoknak, hogy az ő kezüket is megkérheti valaki, és ilyen csodás szertartással fejezheti ki az érzéseit. Hasszán anyja és húga egy ékszerdobozt nyújtott át a vőlegénynek. A fiatalok felálltak, és a férfi *zagharid* rikoltások mellett felhúzta a gyűrűt Lidka ujjára. Ezután a két szerelmes egymás jobb kezének gyűrűsujjára húzta a gyűrűt.

– Most már hivatalosan egymás jegyesei vagyunk. *To kadar,*^[78] *ja* Laila – mondta Hasszán, miközben gyönyörű nyakéket és karperecet csatolt a menyasszonyára. Odalépett a fiatal párhoz az apa, átadta jókívánságait, és nehéz aranymedált ajándékozott a lánynak. Joanna láncot akasztott a nyakába *ma sa Allah*^[79] feliratú, szem formájú medállal.

– Óvjon meg minden rossztól – mondta, és kedvesen arcon csókolta a barátnőjét.

Lidka mérhetetlenül hálás volt a sorsnak, sugárzott róla a boldogság, elbűvölően mosolygott mindenkire. Pár perc múlva Szalma lépett oda a bátyjához, és felszólította:

– Na menjetek már, menjetek, táncolni akarnak a lányok.

Hasszán vonakodva felállt, alig tudta levenni a szemét gyönyörű menyasszonyáról. Miután elhagyta a termet az apjával együtt, a termet beragyogták a színes ruhák, betöltötte a vidámság és a tüzes tánc. Egyszer csak Hasszán édesanyja és húga lépett oda Lidkához, és a parkettre hívták.

– De én nem tudok hastáncolni – szabadkozott.

– Nem utasíthatod vissza őket, nem illik, táncolnod kell velük – súgta oda Aška.

Lidka bement középre, általános üdvívalgás kíséretében. Próbált az arab zene ritmusára táncolni, utánozta a korábban ellesett mozdulatokat. Nem volt túl ügyes, de az arab nők jóindulatúan körbevették, és együtt ünnepeltek vele. Szalma és Fatma a közelében táncolt, demonstrálva, hogy Lidka az ő

nénikéjük. Még Hasszán édesanyja is korát meghazudtolva tánkra perdült, büszkélkedett, milyen gyönyörű menyasszonya van a fiának.

Hazafelé, a kollégiumba tartva Aška megdicsérte:

– Fényesen sikerült az eljegyzés, fantasztikus ünnepség volt.

– Kár, hogy a mama meg a nővérem nem láthattak. Talán akkor megértették volna, mekkorát tévedtek.

Aška lányai civakodni kezdtek a Jaguar hátsó ülésén.

– Én megyek hozzá a herceghez, ha a palotában vagyunk, mindig csak velem játszik!

– Egy szavad sem igaz, engem engedett be a repülőjébe!

– Engem is hívott, de nem akartam menni!

– Hazudós!

– Nem igaz!

– De igaz!

– Nem!

– Csönd legyen már, lányok! – szólt rájuk Aška. – És ez így megy állandóan! – panaszkodott Lidkának. – Nem is tudom, mire mennék Barti nélkül.

A kislányok tovább veszekedtek, ezért Lidka gyorsan elbúcsúzott, és kiszállt. A kollégium ajtajában konfettieső zúdult rá.

– *Mabruk! Mabruk!* – hangzott mindenfelől.

– Gyere, meglepetést készítettek neked a lányok – árulta el Ann, aki már korábban hazament taxival.

A tévésobában párnahalomra ültették a diáklányok Lidkát, és hangos zenével, *zagharid!* rikoltásokkal virradatig tartott a zajos multság.

Egy hét telt el a nagyszerű ünnepség óta. A hivatalosan már jegyespárnak számító fiatalok elkezdhatték keresni a későbbi fészüküket.

– És ez tetszik, habibiti? – kérdezte Hasszán, amikor egy újabb kibérelhető ingatlant néztek meg.

– Igen, persze, szép lakás. – A szűkös lengyel viszonyokhoz szokott lány szemében minden javasolt lakás hatalmasnak tűnt.

Három hálószoba volt benne, az egyikből átmentek a nappaliba.

– Hogy szeretnéd berendezni, édesem? Milyen színeket szeretsz?

– És te? Neked mi tetszik?

A szíriai kézen fogta a menyasszonyát, és a szemébe nézett.

– Édesem, itt te leszel a ház asszonya, mindent úgy rendezhetsz be, ahogy neked tetszik. Ha már döntöttünk, akkor elmegyünk bútorokat nézni. Mindent az én Lailámnak. – Ahogy ezt mondta, erősebben szorította a lány kezét.

A hivatalos eljegyzés óta megengedett magának ilyen gesztusokat, de még sosem csókolta meg. Azt akarta, hogy a szokásoknak megfelelően viselkedjenek, ezért várt a bizalmasabb közeledéssel a nászéjszakáig. De erősködött, hogy minél előbb írják alá a házassági szerződést, mert arra szükség lesz a lakásbérléshez. Lidka nem nagyon igazodott el ebben a helyzetben. Úgy sejtette, hogy a dokumentum átvétele után már férj és feleség lesznek, bár Hasszán arról győzködte, hogy teljes egészében csak a lakodalom után válnak házasokká.

– Mert, tudod, édesem, mi mérhetetlen tiszteletet érzünk az asszonyaink iránt, és igen nagyra tartjuk őket. Csak ha már szétkürtöltük az egész világnak, hogy feleségül vesszük, akkor lesz igazán a miénk.

A lengyel lány még mindig nem értette, mi a lényege ennek a hagyománynak. Hasszán türelmesen magyarázta neki, hogy végtelenül fontos szerepet játszanak ebben a társadalomban a vérségi kötelékek, ezért egy új család alapítását sok ünnepség előzi meg.

– Most már a menyasszonyom vagy – mondta szerelmesen a szemébe nézve –, még aláírjuk a házassági szerződést, aztán – itt nyelt egyet – majd a lakodalom után leszünk úgy igazán együtt... – Hasszán szeme felcsillant. – Az enyém leszel, csak az enyém – elmélyült a hangja –, egészen...

Hasszán Lidkához lépett, összeért a kezük, és mindketten érezték a bizsergést. Lidka lassan kezdte megérteni a sokféle ceremónia értelmét, amelyeknek az a céljuk, hogy megadják a tiszteletet a férfiaktól elszigetelt nőnek, és elvezessék az egyetlen, neki engedélyezett férfi, a törvényes hitvese ágyához...

Lidka alig várta már, hogy kitűzzék a lakodalom időpontját. Végre meghívhatja az édesanyját és a nővérét! Hasszánnal helyszínt kerestek a lakodalomhoz. Lidkának a Le Méridien Szálloda terme tetszett a legjobban, mely a tizenhatodik emeleten volt, a közepén hatalmas medence, az óriási üvegablakokból pedig gyönyörű kilátás nyílt a városra.

– Az én Lailámnak remek az ízlése. – A férfi, mint mindig, most is teljesíteni akarta menyasszonya minden szeszélyét. – Az Al Thuraya Ballroom a legelölkelőbb terem az országban. Nézz meg mindent, édesem, én pedig megérdeklődöm a részleteket.

Kiderült, hogy június végén, pont a tanév vége után van egy szabad időpont, amikor megrendezhetik a lakodalmat.

– Befizettem az előleget, és most minél gyorsabban meg kell oldanunk a lakáskérdést. Rögtön a lakodalom után beköltözünk, addig teljesen be kell rendezni.

Lidkának minden vágya egy varázsgömb volt, amelyben mindennap láthatná őt az édesanyja: végignézhetné, hogyan választja ki a tengerre néző, három hálósobás lakást, a szükséges háztartási gépeket, a szép esküvői ruhát egyenesen Párizsból, a földig érő orchideafüzért, a fehér atlasz körömcipőt. Attól a perctől kezdve, hogy találkozott Hasszánnal, olyan különleges lett az élete, hogy nem is tudta, miként számolhatna be róla röviden telefonon. A családtagjai még mindig ellenezték a döntését, és Lidka sajnálta, hogy nem osztoznak az örömeiben. Csak az vigasztalta, hogy nemsokára iderepülnek, és a saját szemükkel győződnek meg arról, hogy tévednek.

Egy nap Hasszán kijelentette:

– Holnap reggel beugrom érted, és elmegyünk a bíróságra, aláírjuk a házassági szerződést.

– Reggel? De hát nekem óráim van!

– Majd legfölből elkéssel, ezt csak a reggeli órákban tudjuk elintézni.

– És mit vegyek föl?

– Jó lesz az a ruha, amelyikben a családomhoz jöttél.

– Rendben. És kinek szóljak? Megkérjem Joannát, hogy legyen a tanúm?

– Milyen tanúd? Miről beszélsz?

– Hát az esküvőn.

– Van már tanúnk, két kollégám. Csak férfi lehet a tanú.

– Tessék?

– Esküvői tanú csak férfi lehet – ismételte meg Hasszán, lezárva a vitát.

Másnap reggel a városközpontba, a bíróság hatalmas épületébe mentek a jegyesek. Először sorban álltak egy ideig egy ablak előtt, ahol Hasszán leadta a bitakájukat. Lidkát meglepte, hogy ennyi elég is a hivatalos ügyek intézéséhez. Nem kérték az útlevelét, azt sem kellett igazolnia, hogy nincs férjnél.

– Milyen összeget írjunk be házassági ajándéknak? – kérdezte a szíriai.

– Összeget? Miről van szó? – kérdezte Lidka értetlenül.

– A pénzedről, amit át kell adnom neked a hivatalos személy jelenlétében.

– Hát nem is tudom, én nem vagyok tisztában ezzel az egésszel, dönts el te.

A félig kitöltött papírral bementek egy helyiségbe, ahol nagy íróasztalnál ült egy hivatalnok disdásában. Átvette a dokumentumot, mondott valamit arabul, Hasszán is mondott egy mondatot, Lidkával elisméltették egy rövid szöveget, aztán a vőlegénye elővett a tárcájából egy dinárt, és átadta a lánynak. A tanúk aláírták az okiratot, ugyanezt tették a friss házasok is, aztán a hivatalnok is rátette a kézjegyét, és kerek pecsétet nyomott rá. Ennyi volt. Kiléptek a hivatalos épületből, és Lidka mehetett órára.

Furán érezte magát az egyetemen. Reggel még hajadonként ébredt, most pedig a törvény szerint már férjnél volt. Szívesen váltott volna egy-két szót valakivel, ezért megvárta a szobatársát, akinek később fejeződött be a nyelvórája. Ahogy meglátta Annt, rögtön odaszaladt hozzá.

– Ann! De jó, hogy itt vagy! Megtörtént!

– Most jár *zavdzsa*^[80] vagy!

– Nem tudom felfogni.

– És hogy zajlott?

– Hát, valahogy más volt... Nem is tudom. Arabul beszéltek, aláírtam egy papírt, persze az is arabul volt, bevallom, hogy nem is tudom pontosan, mi volt ráírva.

Ann elnevette magát.

– Ne őrjíts meg, te lány! Van belőle másodpéldányod?

– Igen, kaptam egyet.

– Akkor mutasd, megnézzük, milyen szerződést írtál alá.

Lidka átadta a papírt a barátnőjének, s ő gyorsan átfutotta.

– Rendben van, jó, hogy a férjednek nincs más felesége rajtad kívül.

– Más felesége? Hát ez meg hogy jutott eszedbe?

– Hát mert itt négy felesége lehet egy férfinak. Nézd ezt itt! – Ann az egyik rubrikát mutatta. Ide kell beírni *'adad az-zavdzsat*, feleségek száma. És mi van ott? Semmi. Csak egy vonal. Vagyis te vagy az egyedüli felesége.

– De hát ez nyilvánvaló! Olyan nagyon szeret!

– Akármi történhet... – Ann józanul látta az életet. – Te viszont szűz vagy. Még igazolás is van róla a papíron, itt, nézd csak! – Lidka elolvasta a *bikr* szót a kereszt- és vezetékneve mellett.

– De az esküvői ajándék csak száz dinár? Keményebben is alkudhattál volna! – korholta Lidkát a szobatársa.

– Milyen esküvői ajándék?

– Lidka, sírba viszel! Férjhez méysz, aláírsz egy okiratot, és fogalmad sincs, milyen jogok illetnek meg?

– Én teljesen megbízom Hasszánban.

– Én viszont arra biztatlak, hogy alkalmazd a korlátozott bizalom elvét. – Lidka úgy érezte, hogy a barátnője azért piszkálja állandóan, mert irigykedik rá. – Az esküvői ajándék ebben a helyzetben az a pénz, amely téged illet válás vagy a házastársad halála esetén – magyarázta Ann.

– Alig pár órája vagyok férjnél, te meg ilyen dolgokról beszélsz – fortyant föl a lengyel lány. – Menj inkább, megjött a busz!

Este hazatelefonált, és bejelentette:

– Anyuci, férjnél vagyok!

– Kislányom, hogy mondhatasz ilyet, hiszen ott sem voltunk a lakodalomban!

– Eljöttök majd... Eljöttök biztosan, most csak a házassági szerződést írtuk alá.

– Azt nem a lakodalom napján szokás?

– Elmagyarázom, ha itt lesztek.

– És mikor külditek a repülőjegyet?

– Nem tudom, Hasszán intéz mindent, most már biztos nemsokára.

A szíriai férfi belátta, hogy Lidka édesanyjának és nővérének nem telik kuvaiti repülőjegyre, így hát megígérte, hogy fedezi a költségeket. A lakás berendezésével töltötte a fiatal pár az idő nagy részét. Az alapvető felszerelési tárgyakat, a televíziót, a hűtőszekrényt, a mosógépet megvették már korábban. Majd sor került a bútorokra, a függönyökre, a szőnyegekre, az étkezőasztalra, evőeszközökre, lámpákra, csillárookra és hasonlókra. Lidkának tetszett a helyi hagyomány, amely nemcsak arra kötelezte a férfit, hogy lakást biztosítson a feleségének, hanem teljesen be is kellett rendeznie. Minden megvásárolt pohárnak, csészének vagy kis faliképnek úgy örült, mint egy gyerek. A hálószobát elefántcsontszínűben képzelte el, ezüst- és ibolyaszínű kiegészítőkkal. Lelkesen válogatta az ágyneműket, ágytakarókat, párnákat, kislámpákat. Azt akarta, hogy a legszebb legyen a birodalmuk, ha végre zavartalanul örülhetnek egymásnak. Igazi otthont akart teremteni kettejüknek, ahol őrizhetik a szerelmüket, és nevelhetik a gyerekeiket. Azt akarta, hogy menedék legyen, az örök boldogság birodalma.

Gyorsan szaladtak a napok, közeledett a menyegző időpontja. Közben Lidka a záróvizsga-dolgozatokat írta az egyetemen. Nagyon jó jegyeket kapott, el is határozta, hogy a nyári szünet után folytatja a tanulmányait a Nyelvi Központban. Beiratkozott a következő tanévre. Két hetük maradt az ünnepségig, ezért tisztázták az utolsó részleteket is: a fényképezést, a menüt,

a zenekart és a néptáncgyűttest, amely a tradicionális kardtáncot mutatja be. A férfi eldöntötte, hogy közösen ünnepelnek a nők és a férfiak. Lidka nagyon örült ennek.

Hétvégére találkozót beszélt meg Áskával, hogy a barátnője segítsen megvenni a fehérneműt a nászéjszakára. Áska érte jött a kollégiumba, és az ablával elintézte, hogy Lidka náluk tölthesse az éjszakát.

– Jár neked egy lánybúcsúztató-féle is. El kell magyaráznom neked, mi vár rád, hiszen szűz vagy. – Rákacsintott.

– Köszönöm.

– Akkor most azt mondd meg, mennyit szánsz a bugyira, csak hogy tudjam, melyik boltba menjünk.

– Hasszán háromszáz dinárt adott rá.

– Nem is rossz, az több mint ezer dollár. Akkor a La Perla fehérnemű való neked.

Az exkluzív szalonban Joanna fehér, csipkés pushup melltartót, finom, szinte kislányos, combközépig érő, áttetsző hálóinget és erotikus bugyiharisnyatartó szettet javasolt. A vásárlás után kényelmesen elterpeszkedtek Áska villájában a puha kanapékon, és koktélt szürcsölve tárgyalták ki a férfiakat, illetve hogy milyen változatos trükköket alkalmaznak az arab nők, hogy színesebbé tegyék a házasetet.

– Mert itt, édesem – a ház asszonyának poharából gyors ütemben fogyott a whisky-kóla –, minden lány tisztában van azzal, a legfontosabb, hogy elégedett legyen az ura az ágyban...

– Kíváncsi vagyok, ezt hogyan érik el, hiszen addig nem érhet hozzájuk senki.

– Egymást tanítják ki. Sokszor én is pirulok, ha ilyen beszélgetést hallok. Ahogy kitárgyalják az anált, a Viagrát, a csodafüveket, a jelmezeket... Legközelebb elviszlek egy Triumph üzletbe. Ott kapható mindenféle kosztüm: ápolónő, diáklány, masszóz, stewardess. Lehet, hogy az én Alikámnak is az tetszett, hogy egyenruhában voltam... – Áska töltött még magának a tizenkét éves Johnny Walkerből. – Ezért neked is hamar ki kell művelned magad, kicsikém. Mert az arab nők tüzesek. Komoly konkurenciát jelentenek!

– El sem hiszem! De hát teljesen beburkolózza járnak!

– Hát pont azért! Nem sok kell nekik, hogy tűzbe jöjjenek! És nem csinálják rosszul... Ezért nem egy közülük úgy irányítja az urát, ahogy neki tetszik. Ha kinéznek egy új arany ékszert, tudod, mit csinálnak? Jó ideig nem

engedik magukhoz az emberüket, aztán ha végre nagy kegyesen szétrakják a lábukat, akkor a bikájuk kész megtenni értük mindent...

– De a férfiak állandóan úton vannak! Ennyi pénzzel bárhol kaphatnak nőt!

– Persze, de a kurvázás nem számít nőikkel való kapcsolatnak. Egy itteni nőbe gyerekkorától azt neveli bele a mamája, hogy ő legyen a férje álom- és vágyképe, mellette érezze magát igazi macsónak.

– És szerinted ez elég?

– Egy angol ismerősöm, aki látott már egyet-mást az életben... – a palackból egyre fogyott az alkohol –, elárulta, hogy az ágyban nincs jobb az arab nőknél. Egy szaúdi nő képes volt háromszor-négyszer is szeretkezni egy nap, és még az sem volt elég. A legjobbak állítólag a tunéziaiak, hajlandóak esküvő előtt is, szóval van benne gyakorlatuk.

– De mi olyan különleges bennük?

– Az ismerősöm, Steve szerint hihetetlenül érzékenyek és csábítóak. A mosolyukkal vagy a járásukkal is képesek hatni. Steve imádta a fekete hajukat, a szemüket, azt mondta, elbűvölőek, fantasztikus hangjuk, elképesztő testük van. Nagyon odaadóak, nincs hozzájuk hasonló.

Lidkának, ki tudja, miért, hirtelen Lulu jutott eszébe. Ő is ilyen: gyönyörű, csábos, sugárzik belőle az erotika... És Hasszán feleségének szánták...

– Furcsa, hogy szívesen elmentek azzal az angollal...

– Hát, tudod, ők is szeretik az egzotikumot. Nemcsak hogy fehér, de körül sincs metélve a fütyköse – Aška egyre jobban elázott. – Tudod, hogy órákig képesek arról fantáziálni, hogy milyen egy körülmetéletlen? – Kitört belőle a harsány nevetés. – Én pedig ilyenkor, mint az orléans-i szűz, összeszorítom a szám, igen, igen – Joanna vicceskedve csücsörített –, meg se mukkanok, amíg ők tépelődnek... Na, aranyom, egészségedre!

Összekocant a két pohár, Lidka is derekasan behúzott.

– Tudod, Aška, tartok a nászéjszakától. Hasszán azt hiszi, hogy én csak egyszer voltam férfival, szóval nem lehetek nagyon tapasztalt. Másrészt már olyan régóta nem voltam senkivel, hogy talán tényleg elfelejtettem, hogyan is...

– Nana! – Joanna az ujjával fenyegette a barátnőjét. – Csak nehogy rögtön rábukj, még ribinek néz. És el ne felejtöd a *sirát*^{81} az egész testeden. Erre nagyon ügyelnek az itteni nők, nem maradhatsz el mögöttük. A menyasszonyon végképp nem maradhat egy árva szőrszál sem, mert a testének tisztának, simának és puhának kell lennie.

– Minden szórt ki kell irtani? Ott lent is?

– Ott csak igazán! Megőrülnek a szép sima vénuszdombért! Amikor az Államokban voltam, láttam, milyen divatos a hollywoodi gyanta, vagyis a teljes szórtelenítés, és csillagászati összegeket kérnek el érte. De itt évszázadok óta ez az elvárás. Az arab nők rögtön elmennek sirára egy szépségszalomba, ha véget ért a vérzésük.

– De hogy mondjam ezt el egy kozmetikusnak? Olyan hülyén hangzik...

– Ne aggódj, ez itt normális. Elég, ha azt tudják, hogy esküvőre készülsz, s akkor kezelésbe vesznek. Vannak esküvői csomagok a háromnapostól a négyhetesig, választhatsz.

– Négyhetes? Mit lehet csinálni ennyi ideig egy szépségszalomban?

– Rengeteg kezelés létezik. A legkülönbözőbb hámlasztások, fürdők tejben, rózsaszirmokban, mindenféle relaxációs és tonizáló masszázlok forró vulkanikus kövekkel, arc- és hajkezelések, smink- és frizurapróbák. És persze az egész testfelület fehéritése, nem beszélve az arcról, bár ez téged éppen nem érint...

– Fehérek akarnak lenni?

– Ez itt a legfontosabb szépségkövetelmény. Örület, nem? Mi szoláriumba járunk, önbrnítót, sötét alapozót használunk, ők meg fehéritőszereket. De gyere velem, tündérbogaram, Áska néni ad neked egy titkos követ arra az éjszakára. Meglátod, elalél tőle az ifjú férj. – Joanna felállt, de rögtön vissza is huppant, nem tudta megőrizni az egyensúlyát.

Ekkor megjelent a szobalány, segített neki felállni, és végigtámogatta a hosszú folyosón.

– Rendes lány ez a Ratna, nem először siet a segítségemre. Menjünk az én hálósobámba, ott vannak a kincseim.

Lidka az indiai lány után eredt, aki a támolygó Áskát vezette. Végre odaértek egy nagy, díszes ajtóhoz.

– Ez a hálósobám.

Nagyon tágas szoba volt, benne egy hatalmas ágy magas áttört fejrészrel és gazdagon faragott éjjeliszekrényekkel. Joanna a nagy méretű fésülködőasztal fiókjait kezdte kihúzogtatni, az asztalon rengeteg illatszerek üveg állt.

– Ez az új hobbim. Mindig új illatokat keresek, hogy elszédítsem az én Alimat. Egy nő legyen mindig izgalmas és szórakoztató a hálósobában.

Lidka megcsodálta a különleges formájú, kövekkel, arannyal és ezüsttel díszített fiolákat. A címkéket nézegette: Clive Christian, Hermès, Baccarat

Les Larmes Sacrées de Thebes. Nem tudni, vajon a nevektől szédült el, amelyeket még kimondani sem tudott volna helyesen, vagy az elfogyasztott alkoholtól. Aška közben a fiókokkal küzdött, még mindig nem találta, amit keresett.

– Segítek, jó? – Lidka kinyitotta a legalsó polcot, de rögtön vissza is csukta szégyenkezve. – Elnézést, nem tudtam...

– Ugyan már, semmi gond. – Aška nem zavartatta magát, egész gyűjteményt mutatott különböző formájú és színű hosszabbító és vastagító péniszköpenyekből. Volt rücskös, gömböcskés, tüskés, némelyikhez vibrátor és távirányító.

– Mert, tudod, az én Alikámé – Joanna hisztérikus kacagásban tört ki – egészen kicsike... – Leguggolt, és a péniszgyűrűkkel kezdett játszózni. – Igen, ilyen picike, aprócska – mutatta az ujja hegyét –, pirinyó. És ruhácskát kell adni rá, hogy naaaagy legyen... *big ahuja*...

– Aška!

– Most mi a baj? Az ahuja dialektusban azt jelenti: 'fivérem', és én becézgetem a kis öcsikét.

Lidkát kissé feszélyezte barátnője bizalmas vallomása, ezért gyorsan megkérdezte:

– Mit is keresünk pontosan?

– A fehér kavicsot. – Aška az erotikus játékszerek között matatott. – Itt volt valahol. Marabutoll, ez nem az, gésagolyók, síkosítók, na végre, ez az! Tessék, neked adom. – Átnyújtott neki egy selyemtasakot, Lidka pedig kivette belőle az alabástromkövet. – Nemrég kaptam, még ki sem csomagoltam, de neked most jól jöhet.

– De mit csináljak vele?

– Előtte egy kicsit... – Joanna felmászott az ágyra, és elhevert – masszírozd magad... Minden nő így csinálja. Az alabástromnak összehúzó hatása van, ezért feszesebb lesz a bőr, kisimul és ruganyos lesz a test, erősebbek az izmok. És te mint másodlagos szűz... – valamit még motyogott, aztán hirtelen elaludt.

Lidka behívta a szobalányt, aki betakarta a madame-ot, a vendéget pedig átkísérte a másik hálósobába. Lidka a fehér követ szorongatva hunyta le a szemét, és az első éjszakára gondolt, amelyet álmai férjével fog tölteni.

– Habibi, már csak egy hét van a menyegzőig, de még nincs repülőjegye a mamának meg a nővéremnek. – Lidka kezdett nyugtalankodni.

El sem tudta képzelni, hogy egy ilyen fontos ünnepséget a családja nélkül tartsanak meg.

– Laila, *bukra*^{82} *in sa Allah* – ezt hallotta Hasszántól mindennap.

– De ők nem is Varsóban laknak, tudniuk kell előre, hogy megszervezhessék az utat a repülőtérré.

– Tudod, hogy nincs közvetlen járat, különben is, most, a nyári szünetben minden repülő tele van...

– Tudom, csak...

– Holnap, édesem, holnap már biztosan!

Eltelt még néhány nap, s a lány már végtelenül ideges volt.

– Hasszán, holnapután esküszünk! Hol vannak a jegyek?

– Nincs jegy... Nincs már hely! Mit képzelsz, egyik napról a másikra kapok jegyet ilyen útvonalra?

Lidka nem hitt a fülének.

– De hát rengeteg idő volt rá!

– De más fontos kiadásaim is voltak, azokat nem lehetett halogatni!

Nemrég fizettem ki az egész nászutunkat!

– De nekem nem kell utaznom sehova! Az a legfontosabb, hogy itt legyen a mamám meg a nővérem! Nélkülük nem lesz semmiféle esküvő! – kiabálta.

Ez volt az első komoly vitájuk. Hasszán odalépett hozzá, határozottan a szemébe nézett, és azt mondta:

– Laila, te már a feleségem vagy!

Lidka kővé dermedt. Beletanult már a helyi szokásokba, úgy tekintette a lagzit, hogy az fogja feleségként összekötni a szeretett férfival. De hát tényleg aláírták az iratokat, vagyis jog szerint már házasok! A lánynak fogalma sem volt, mit mondjon és hogyan viselkedjen ebben a helyzetben. Könnyek peregtek az arcán. Hogy mondja meg a családtagoknak, hogy nem jöhetnek?

Hasszán odalépett a pityergő Lidkához, és átölelte.

– Ne sírj már, minden rendben lesz, meglátod. Úgyis rosszul érezték volna magukat. Idegen ország, a nyelvet sem ismerik.

Micsoda száználmas magyarázkodás, gondolta Lidka, és csak még jobban zokogott. Megesküdni úgy, hogy senki sincs ott a családjából? Egyedül lesz a fehér ruhában és a fátyolban? A mamának megszakad a szíve!

– Ne sírj, Laila, feldagad az arcod! Minden szem téged néz majd! A mi vendégeink tulajdonosok és menedzserek a munkahelyemről, a szíriai rokonok, Lulu...

– Mégis ki a frásznak rendezed az esküvőt? Nekem vagy Lulunak?

– Persze hogy neked, édesem. De hát minden menyasszony szép akar lenni. Én mindenben gondoskodom rólad, habibiti... – A férfi magához húzta a lány arcát, és most először szenvedélyesen megcsókolta. Olyan szédítő volt az élmény, hogy Lidka teljesen megsemmisült. A saját, már berendezett lakásukban voltak, arra számított, hogy Hasszán mindjárt bevonszolja a hálósobába, letépi róla a ruhát, és fékezhetetlen szenvedéllyel a magáévá teszi. Mohón csókolta a férfi, mintha nem tudna betelni vele, egyik kezével a haját simogatta, a másikkal szorosán átkarolta a derekát. Lidka megfeledkezett az egész világról. Egy valamire vágyott, arra, hogy ezzel a férfival legyen, az övé legyen mindörökre...

Hasszán erőt vett magán, és összeölelkezve leültek a kanapéra.

– Ide hallgass, édesem. Három nap múlva ez lesz a mi fészkünk. És az én drága Lailám itt fogja várni, hogy hazaérjek a munkából. Te leszel itt a ház úrnője. És a hálósoba úrnője...

Lidkának csak egy valami járt az eszében: az, hogy nemsokára a mindent elsöprő szerelem szédületében egyesülnek.

– Aška! Mondd meg őszintén, minden rendben van? A fátyol is? Jól tűzték föl? És az uszályom? Olyan hosszú, a földön fogom húzni!

– Csodásan nézel ki, már százszor elmondtam. Az uszályt az én lánykáim viszik, már alig várják, egy hete másról sem beszélnek.

Lidka az Amiri Suite Szállodában végezte az utolsó simításokat, mielőtt belépett volna a terembe. Nagyon elégedett volt a tükörben látott képpel, csak azt az egyet sajnálta, hogy nem látja az édesanyja és a nővére. Azt mondta nekik, hogy az utolsó pillanatban törölték az egyik csatlakozó járatot, és megígérte, hogy felhívja őket, ha hazaért a nászútról.

Kopogtak az ajtón.

– Biztos Hasszán – szólt Aška.

Belépett a vőlegény fekete szmokingban, selyem csokornyakkendővel és a hozzá illő széles övvel. Lidka úgy látta, hogy ez az öltözék karizmatikussá teszi ezt az erős férfit. Szerelmes tekintettel nézte a kedvesét, az övének tekintette magát teljes egészében. Mozdulatlanul állt, tiszta fehérben, feltűzött hajjal, derékig érő fátyollal, és látta az elragadtatást a vőlegénye szemében.

– *Laila, habibiti, hajait, ja umri...*

– Édesem.

Nézték egymást, boldoggá tette őket, hogy elkezdődik a közös életük.

– Gyertek, gyertek már, várnak a vendégek – nógatta őket Joanna.

A pár felment a tizenhatodik emeleti terembe. Lent kéken csillogott a medence víztükre, körülötte állították fel a szépen feldíszített asztalokat. Mögöttük, a nagy üvegablakokból látszott a kivilágított Kuvait a színes fényben úszó, magasba törő toronyházakkal. Rázendített a zenekar, felhangzottak a *zagharid!* rikoltások, és a fiatalok lassan lefelé indultak a lépcsőn. Felálltak a vendégek, tapsoltak a zene ritmusára, az ifjú pár pedig méltóságteljesen megkerülte a medencét, és leült a virágokból emelt építményen. Hasszán mellett, az egybegyűltek tapsát hallgatva, az égen szikrázó csillagokat látva Lidka úgy érezte, hogy a lába előtt hever az egész világ.

Nagyon vidám volt a multság. Újra meg újra táncba hívta a vendégeket az arab muzsikát és világlágereket játszó zenekar. Általános elismerést keltett a kardokkal előadott, hagyományos szíriai *zaffa*.^[83] A tetőponton Hasszán újabb gyönyörű ékszerszettet ajándékozott Lidkának, gyémánt- és rubinberakásos aranyból, aztán a fiatalok áthelyezték egymás gyűrűjét a jobb kezükről a bal kezükre. Végre mindenki szemében férj és feleség lettek! Egyenként odamentek hozzájuk a vendégek, és átadták jókívánságaikat. Hasszán apja rokonszenvvel gratulált a menyének. Az anyósa és a sógornője is tüntetően arcon csókolták. Ann is örült, de Lidka fülébe súgta:

– Vigyázz, itt van Jasszim.

– Mit keres itt?

– Könyörgött, hogy hozzam magammal.

A kuvaiti férfi odalépett a menyasszonyhoz, és szinte sajnálkozva mondta:

– *Mabruk!* Igazi mázlista a vőlegény!

Aztán megjelent a szép Lulu a mögötte csörtető férjével.

– *Alf mabruk habibiti, alf mabruk* – kívánta, de Lidka árnyalatnyi őszintétlenséget sejtett a hangjában.

Aztán Hasszánhoz lépett. A lengyel lány úgy érzékelte, mintha megértően nézne egymásra a két unokatestvér.

– *Mabruk, ja ibn 'ammi!*^[84] – mondta Lulu, és előrehajolt, csókra tartotta oda a homlokát, de a férje rögtön félretolta, maga is gratulálni akart a vőlegénynek.

A jókívánságok után eljött a tortavágás pillanata. Ötemeletes, Lidka koszorújához illő cukororchideákkal díszített tortát toltak be a terembe. A fiatal pár stílusos kardot kapott, mindketten egyszerre fogták, míg a vendégek örömteli éljenzése közepette, nagy egyetértésben vágtak egy vaskos szeletet a

süteményből. Aztán Hasszán kiskanálra vett egy falatot, és mosolyogva tette Lidka szájába. A lány hangos biztatás mellett viszonzta a gesztust. Valaki érett szőlőt hozott, a házasok között magasra tartotta a fürtöt, és biztatta őket, hogy kóstolják meg a gyümölcsöt. A fiatalok próbálták elérni a szájukkal a mélybordó bogyókat, s ezt nagy lelkesedéssel kísérték a vendégek. Egy pillanatra összeért az ajkuk, és ettől vágyakozó remegés futott végig a friss házasokon.

– Laila, eljött a mi időnk – suttogta Hasszán.

Felálltak, átmentek a parkettre, és eltáncolták az utolsó lassú táncot. Az arab melódia csupa melankólia és visszafojtott vágyakozás volt. A szerelmesek mélyen egymás szemébe néztek, érezték, hogy közeleg a perc, amelyre oly régóta várnak. Elhallgatott a zene, a férfi kézen fogta a nőt, és a kijáráshoz vezette. Megálltak a lépcső legfelső fokán, és sugárzó arccal elbúcsúztak a vendégseregtől. Aztán megfordultak, és a feldíszített előtérben a lifthez indultak. A menyasszonyi ruha pompázatos, hosszú uszálya rövidesen eltűnt az egybegyűltek szeme elől.

Az Amiri Suite Szállodában félhomály uralkodott. Hasszán lehúzta a cipzárt, és a fehér ruha lehullott a szalon márványpadlójára.

– *Laila, hajati...* – Gyengéden megsimogatta Lidka arcát.

A menyasszony fehérneműben állt, fehér bőre ragyogott a sötétben, gömbölyű melle hullámozott a szapora lélegzettől. A férfi megfogta a kezét, és az ujja hegyétől a válláig végigcsókolta. Ahogy a nyakához közeledett, egyre mohóbb lett a szája, majd szorosan magához húzta, Lidka pedig megérezte kemény férfiasságát. Összeforrt az ajkuk, és szenvedélyesen, forrón csókolva egymást indultak a hatalmas hitvesi ágyhoz. Hasszán sietve lehámozta magáról a szmokingot, Lidkán maradt a fátyol, a balconette melltartó, a harisnyatartó és a Swarovski kristályokkal kirakott túsarkú cipő. Az újdonsült férj az ágyra fektette a feleségét, és letépte róla a melltartót. Tenyerébe fogta a telt melleket, és hevesen szorítva őket egész testével a lányhoz tapadt. Mindketten nyöszörögtek a gyönyörtől. A pillanat, amelyről hónapokig ábrándoztak, sokkal eksztatikusabbnak bizonyult, mint remélték. Elnyelte őket a vágy lángja, nem tudtak betelni egymással, a kezük megnyugvást keresve kutatott lázasan a test legféltettebb zugaiban. Hasszán félrehúzta a bugyi ködszerűen vékony anyagát, s megérezte a bársonyosan sima, nedves szirmokat. Simogatásával önkívületbe kergette a nőt. Lidka nyöszörgött, várta, hogy a férfi végre belé hatoljon, és teljesen az övé lehessen. Érezte a nagy, duzzadt szerszámot, magába akarta már fogadni, teljesen körülvenni.

- Hasszán, édesem, szeretlek...
- *Laila, bhabbak... bhabbak ktir.*^[85] Mondd meg, mit szeretnél. Mondd...
- Téged akarlak.
- Akarod... mondd...
- Szeretlek.
- Akarod... Mondd meg... Akarod, hogy berakjam?
- Igen, Hasszán, igen... Igen, tégy a magadévá... most... igen...

A férfi beléhatolt, és orgiasztikus tánc kezdődött, amelyben nem volt fék és nem volt gát. Hasszán mozdulatai erősek és határozottak voltak. Pozíciót váltott, biztos kézzel tartva a feleségét. Végül magasba emelte Lidka lábát, és felgyorsult a mozgása. Lidka most először adta át így magát, s érezte, hogy a káprázat csúcsára ér. A férfi hörögni kezdett, miközben szerelmi dalukat verte ütemesen. Ki-be járt, egyre sebesebben, erősebben, és az önkívületig vitte mindkettejüket. Egyszerre kiáltottak fel a gyönyörtől.

Kis idő múlva a férfi a telefon után nyúlt, és beleszólt:

- Mama? Minden rendben. Laila szűz volt.

X. FEJEZET

Nászút

Egy új Grand Cherokeeban üldögélt az ifjú pár a kuvaiti–szaúd-arábiai határon, az útlevélkezelésre várva. Lidkán fekete abaja volt, az arcát nikáb takarta el. A kezére sötét kesztyűt húzott, mert Hasszán szerint a hosszú köröm és a csillogó lakk intézkedést vonna maga után az Erény Előmozdításának és a Bűn Megelőzésének Bizottsága részéről. Indulás előtt nagy sietve elintéztek néhány hivatalos ügyet, mert Szaúd-Arábiába egy nő csak a törvényes gondviselője, vagyis az apja, a fivére vagy a férje kíséretében léphet be. Lidka kuvaiti egyetemi vízumát átírták Hasszánra, ami azt jelentette, hogy ettől kezdve a férje a szponzora.^{86} Ehhez az kellett, hogy az egyetem írásbeli engedélyt adjon a vízumváltoztatásra. Szerencsére Lidkának ezzel nem volt gondja. Ann, aki többet tudott a régióról, megrettent a hírtől, hogy a friss házasok Szaúd-Arábián keresztül mennek Jordániába.

– Nem félsz odautazni, Lidka? Tudod te, milyen hely az? Ott még autót sem vezethetnek a nők!

– Hallottam, de mi nem állunk meg sehol, megyünk egyenesen Ammánba. Csak háromnapos tranzitvízumunk van.

– De hát az majdnem ezeröttszáz kilométer! Nem mehetnétek repülővel?

– Mehetnénk, de Hasszán meg akarja mutatni nekem Jordániát, a Holt-tengert, a Vörös-tengert, Petrát... Szerinte kényelmesebb lesz autóval. Ezért vett is egy jó terepjárót.

– Kalandnak kiváló, de ott, a szomszédban bármi megtörténhet... Hallottál arról az esetről, amikor meghalt egy csapat kislány?

– Jézusom! Mi történt?

– Tűz ütött ki egy mekkai iskolában, és a vallási rendőrség nem engedte, hogy a diáklányok elhagyják az épületet, mert nem volt kendő a fejükön és hosszú lepel rajtuk. Az erkölcsösöz urak meg akarták védeni őket a pokol tüzétől, ezért a földi lángok közé vetették őket.

– Miket beszélsz? Ez képtelenség!

– Dehogy, nagyon is lehetséges... Nem elég, hogy a *muttava*^{87} bezárta az ajtókat, ráadásul azokat a lányokat, akik már korábban kijutottak, erőszakkal tuszolták vissza az épületbe, nehogy illetlen ruhában

mutakozzanak az utcán... Amikor kiérkeztek a tűzoltók, hogy kimentsék őket, összeverekedtek velük, hiszen nem szabad fátyol nélküli nőket látniuk. Így halt meg tizenöt kislány, ötvenen pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

– Borzalmas, amit mondasz.

– Na? Még mindig oda akarsz menni?

– Ez csak egy gyors átutazás. És miért nem vezethetnek a nők?

– Mert nincs jogosítványuk. Szaúd-Arábiában nem adnak jogosítványt nőknek.

– De miért?

– Úgy gondolják, hogy ez egyenesen következik a nemek szigorú elkülönítéséből. Mert ha egy autót vezető nő baleset részese lesz, akkor esetleg kapcsolatba kerülhet férfiakkal, például a közúti forgalom más résztvevőivel, rendőrökkel vagy autószerelőkkel. Ismerek szaúdi férfiakat, akik sosem engednék meg, hogy a családjukhoz tartozó nők idegenekkel álljanak szóba. Légy óvatos, mert abban az országban teljesen Hasszánra leszel utalva, a nők ott mindenben a férfiktól függenek!

– Ugyan már! – fortyant föl Lidka. – Hasszán sosem bántana! Ő csodálatos ember, a legjobb... – A nászéjszaka óta úgy járt-kelt, mint egy holdkóros, olyan boldoggá tette, hogy ez a fantasztikus ember az ő férje.

– Mindenesetre ez az egyetlen ország a földkerekségen, ahol ilyen korlátozás van érvényben. Kuvaitban a nők nem vezethetnek autót fátyollal az arcukon, mert akkor nem látható a sofőr, nem lehet azonosítani. Mivel Szaúd-Arábiában a többség úgy ítéli meg, hogy nők nem tartózkodhatnak felfedett arccal nyilvános helyen, a legegyszerűbb teljesen megtiltani, hogy autót vezessenek. Egyébként erre rengeteg érvük van.

– Például?

– Némelyiket el se hinnéd! Kártékony lélektani hatásról beszélnek, mert a sofőr előretolja a medencéjét, amitől megsérülhetnek a petefészkek, és ettől sérült gyermeke születhet.

– Micsoda baromság!

– A törvény az törvény. Nemrég letartóztattak egy kuvaiti nőt, aki ott vezetett autót, és hiába magyarázta, hogy kórházba vitte a cukorbeteg apját, aki rosszul lett a volánnál...

– Hihetetlen, hogy ilyesmi megtörténhet a huszonegyedik században!

– Pedig igaz! A társadalmi rendet féltik, mert szerintük a nőnek az a kötelessége, hogy otthon üljön, és törődjön a férjével meg a gyerekeivel, nem pedig az, hogy összetörje magát egy autóban.

– Az egyik nem zárja ki a másikat...

– Na és az erkölcs? – Ann a tudósok levezetését parodizálta műfelháborodással. – Hát nem tudod, te bűnös asszony, milyen katasztrofális következményekkel járhatna, ha nők ülnének a volánnál? Eluralkodna az általános romlottság! Tíz évvel azután, hogy jogosítványt adnak a nőknek, nem maradna egyetlen szűz sem Arábiában! Elterjedne a homoszexualitás mindkét nem körében! Fékezhetetlen vágy és pornográfiamánia kerítené hatalmába a nemzetet! Ezért mondunk határozott nemet ezekre a forradalmi követelésekre!

– Ann, nagyon kérlek, ne ijesztgess! Pár nap múlva odamegyek!

– Jól van, nyugi, hiszen nem fogsz Arábiában lakni, hacsak nem azért visz oda a te Hasszánod, hogy elraboljon és foglyul ejtsen a sivatagban...

– Állj már le, Ann! Segíts inkább csomagolni, mert soha az életben nem szabadulok ki ebből a szidzsnből.

Lidka a Hasszánnal közös otthonukba készült költözni, éppen a holmiját pakolta bőröndbe. Az angol lány az utóbbi időben valahogy tüskés lett, és okkal, ok nélkül szakálta a szobatársát. A lengyel lánynak ebből már elege volt, örült, hogy rövidesen a saját lakásában lakhat. A saját otthonában! Beleadta szívét-lelkét, a legnagyobb gonddal válogatott össze mindent, olyan mélyen kívánta, hogy igazi családi fészket hozzon létre. Olyan boldog volt! A saját ízlése szerint berendezett luxuslakás úrnője lesz, amelyben van egy hatalmas nappali, három hálószoba, két fürdőszoba, nagy konyha és egy cselédszoba. Ráadásul még tágas terasz is tartozik hozzá, tengeri kilátással. Lengyelországban sosem volt saját szobája. Amikor a fővárosban tanult, akkor is egy diáktársával kettesben bérelt szobát, külön szobára nem telt.

– Na jó, úgy látom, kész vagyok, a ruhák nagy részét már átvittem. – Lidka lezárta a bőröndöt. – Ann, jó volt együtt lakni veled, de itt a vége. Érezd nagyon jól magad Angliában! Vissza akarsz majd jönni a harmadik tanévre is?

– Persze.

– Remélem, majd meglátogatsz.

– Persze! Te is folytatni akarod a tanulást?

– Az csak természetes! Találkozunk majd az egyetemen is!

– Légy jó, vigyázz a férjedre, és viszlát a vakáció után!

A lányok összeölelkeztek, elbúcsúztak egymástól. Lent Hasszán várta Lidkát. Be kellett mutatnia minden dokumentumot az ablának, a házasságlevelet is. Ő gondosan ellenőrizte az adatokat az útlevelekben, és

aláíratott egy nyilatkozatot a férjjel, mely szerint az otthonukba viszi a fiatalasszonyt. Így csaknem egyéves ott-tartózkodás után a lengyel lány hivatalosan is elhagyta a kollégiumot. Megkönnyebbülve sóhajtott fel. Végre megszabadult attól a szabálytól, hogy minden este kilencre haza kell érnie! Legszívesebben a férje nyakába ugrott volna, és összecsókolta volna örömeiben, de megállta, hiszen tudta, hogy nyilvános helyen megengedhetetlen az ilyen viselkedés.

Néhány nap elteltével indultak útnak.

Ahogy az útlelvizsgálatra várakoztak, Lidka észrevette, hogy ha a kuvaiti oldalra hajtott át egy autó, és nő ült benne, akkor rögtön a határ átlépése után felhangzott az SMS szignálja, kihallatszott a nyitott ablakon.

– Mi ez az esemesezés? – kérdezte Hasszántól.

– Ilyen a szaúdi rendszer, a gondviselő SMS-t kap a vámosoktól, mielőtt a függő személy átlépi a határt.

– Függő személy?

– Igen, vagyis az, aki be van jegyezve a férfi családi kartonjára. Lehet a felesége vagy a nagykorú lánya.

– De mire jók ezek az SMS-ek?

– Így ellenőrzik, hogy a gondviselő valóban adott-e engedélyt arra, hogy elhagyják az országot. Itt egy nő nem utazhat a gondviselő engedélye nélkül, ezért a határ átlépésekor fel kell mutatnia egy speciális sárga űrlapot, amelyet személyesen a gondviselő töltött ki. Az SMS-rendszer megelőzi a csalást és a visszaélést. Azonkívül a gondviselő biztos lehet abban, hogy a felügyelete alatt álló személy nem hagyja el az országot a tudta nélkül.

Lidka arra gondolt, hogy Ann-nek talán valóban igaza volt, amikor óvta Szaúd-Arábiától. Azt akarta mondani, hogy még chipet is ültethetnének a nők bőre alá, de ebben a pillanatban az autóhoz lépett egy határőr.

– Az útleveleket kérem!

Hasszán átadta a két iratot a szaúdinak. A vízumcsere óta mindig Hasszánnál volt a lengyel útlevel.

– A házasságlevelet! – rendelkezett a határőr.

A szíriai engedelmesen elővette a kért papírt. Az egyenruhás figyelmesen elolvasta, aztán szánakozva megjegyezte:

– Ennél jobb nem volt? Arab lány?

– Így alakult...

A határőr hümmögött, grimaszolva csóválta a fejét, és rosszállóan hozzátette:

– Elvettél egy hitetlent? *Kafira!*^[88] – Továbbra is pofákat vágva visszaadta az iratokat, és intett, hogy menjenek már, mintha a lehető legtávolabb akarna kerülni a más hitű nőtől.

– Honnan tudta, hogy keresztény vagyok? – kérdezte Lidka.

– A házassági szerződésben rögzítik a feleség vallását, vagyis azt, hogy *maszihija*.^[89] Nem láttad? Pedig tudsz arabul.

– Nem vettem észre eddig.

Elindultak a Jordániába vezető sivatagi országúton. Sötét volt már, mert júliusban, amikor a hőmérséklet az ötven fokot is meghaladhatja, nappal érdemes minél rövidebb ideig úton lenni. Lidka fáradt volt az elmúlt hetek eseményeitől, elringatta a monoton utazás, hamar elaludt. Amikor kinyitotta a szemét, már kelt fel a nap. Káprázatos volt a látvány. Az arany napkorong kisebb-nagyobb homokdombok mögül kiemelkedve szórta szét a ragyogó sugarakat.

– Hogy van az én kis hercegnőm? Kialudta magát? – Hasszán arcán látszott, hogy elfáradt a hosszas vezetéstől.

– Igen, álmodtam is valami szépet. – Rendkívül kényelmesek voltak a nagy terepjáró ülései, és kellemesen hűtött a klímaberendezés. – Hát te, habibi, hogy vagy? Megálljunk, hogy pihenhess egy kicsit?

– Á, megyünk még egy-két órát, aztán megállunk egy út menti étteremben. A déli órákat a legjobb kivárni valahol.

Robogtak tovább. Egyre sivárabb lett a táj. Több helyen kövek borították a felszínt, és magas, zord sziklák magasodtak följük méltóságteljesen. Végtelennek látszott az országút, több száz kilométer volt még előttük. Lidka beszélgetéssel akarta felvidítani az urát.

– Hát, habibi, fantasztikus ez a látvány, de kicsit ijesztő körülöttünk ez az üresség. Nem sok autóval talákoztunk az úton. Ha már itt tartunk... Mit gondolsz arról, hogy itt csak férfiak vezethetnek?

– Igazság szerint sok nyugati kollégám is szívesen megtisztítaná az utakat az autózó nőktől. Némelyik teljesen eszetlenül vezet! Össze is törheti magát az ember! Itt viszont... El tudsz képzelni egy magányos nőt ebben a pusztaságban? Mennyi veszélynek tenné ki magát!

– De a teljes tiltás azért túlzás! Hiszen városok is vannak... És a nők nem lázadznak a korlátok ellen?

– Néha megteszik, de úgysem érnek el vele semmit.

Ezerkilencszázkilencvenben Rijádban autóval utcára vonult tiltakozásul pár

tucat szaúdi nő, de rögtön letartóztatták őket, kirúgták a munkahelyükről, és elvették az útleveleket.

– Borzalom!

– Nem biztos. Úgy élnek, mint a királynők, hiszen sofőrjük van, aki szállítja őket! Az csak jobb, mint egyedül kínlódn!

– És a szabadság?

– Laila, drága szívem! Elmagyarázok neked mindent – Hasszán most úgy beszélt a feleségéhez, mint egy gyerekhez. – A mi kötelességünk, hogy vigyázzunk rátok, és megvédjünk benneteket a bűntől. Mondd meg nekem, nem vagy boldog velem?

– Persze hogy nagyon boldog vagyok, édesem!

– Látod magad is! Nem kell aggódnod semmiért, az én feladatom gondoskodni arról, hogy semmiben se szenvedj szükséget. Mindent az én Lailámnak!

Lidka a férje szép arcát nézte. Hosszú órák óta ültek az autóban, de magabiztosan vezetett, erősnek és határozottnak látszott. A csupasz, rideg sivatagban Lidka még inkább úgy érezte, hogy ehhez a férfihoz tartozik testestül-lelkestül. Rajta múlt, hogy biztonságban elérjék az úti célt. Lidka tudta, hogy csak Hasszán kitartása vezetheti el őket a célra. Csodálattal nézett rá, hálás volt minden gyönyörű pillanatért, amelyet együtt éltek át.

– Hasszán...

– Igen, habibiti?

– Szeretlek. Olyan nagyon szeretlek... – Lidka szíve csupa odaadás volt.

– Én is szeretlek. Határtalanul...

Egy darabig csöndben autóztak, aztán megszólalt a férfi:

– Értsd meg, a legtöbb szaúdi nő támogatja ezt a rendszert, ahol a férfi az oltalmazó, és egyáltalán nem akar változást. Maguk mondják, hogy „a gondviselőm tudja, mi a legjobb nekem”. Mondd csak, édesem, nem tettem meg mindent a kedvedért?

– Dehogynem, édesem.

Aligha mondhatott ellent Hasszánnak, aki az első pillanattól maga fedezett minden költséget, ő vállalta az esküvővel és a lakás berendezésével anyagi terheket is. Lidkának csak annyi dolga volt, hogy összeválogasson mindenféle szép tárgyakat, azt sem nézte, mennyibe kerülnek. Lehet, hogy tényleg jobb a nőknek, ha pontosan ki vannak osztva a szerepek?

A szíriai folytatta, mintha csak olvasott volna a gondolataiban:

– Nézd, nálunk kiváltságnak tekintik a nők, hogy nem kell dolgozniuk. Nyugodtan törődhetnek a házzal, a gyerekneveléssel. És a férj dolga, hogy megkeresse rá a pénzt. Hát nekünk, édesem? Hány gyerekünk lesz?

– Nem tudom, ezen még nem gondolkodtam. Te mennyit szeretnél?

– Hatot! Mi, arabok, imádjuk a gyerekeket!

– Micsoda? – rémült meg a lengyel lány.

– Ne izgulj, csak vicceltem. Már más idők járnak. Elég kettő, hacsak nem lányaink születnek, mert akkor tovább kell próbálkoznunk.

– Muszáj, hogy fiunk szülessen?

– A lányainknak kell egy fivér. Különben ki védené meg őket?

Lidkát nem lelkesítette különösebben az a kilátás, hogy addig szülje a gyerekeket, amíg világra nem jön egy kisfiú. De nem keseredett el túlságosan, hiszen csak csevegnek súlytalanul, hogy elüssék az időt a hosszú utazás alatt. Egyébként is azt hallotta Aśkától, hogy sokszor éppen az arab nők irányítják a férfiakat úgy, ahogy nekik tetszik, tehát ő is biztos megtalálja a módját.

Autóztak tovább, már kegyetlenül tűzött a nap, Lidka megsomjazott.

– Habibi, van valahol vizünk? – kérdezte.

– Hogyne, nézd meg hátul!

Lidka fogott egy félig telt palackot, és kiitta a tartalmát. Az égető napsugarak betűztek az üvegen, teljes fordulaton működött a klímaberendezés. Ezen a sivatagos területen tenyérnyi növényzet sem nőtt. Úgy nézett ki a hatalmas, lakatlan térség, mintha sehol sem lenne vége. A lány megéhezett, megint inni kívánt. Újabb palackot keresett, de mind üres volt.

– Édesem, van még valahol vizünk?

– Ha nincs az ülésed alatt, akkor elfogyott.

– De iszonyú szomjas vagyok!

– Már nem tart soká, habibiti, elérünk egy oázist.

Eltelt még egy óra. Lidka út menti vendéglőről ábrándozott, ahol vehetnének italt. De csak a sárgásbarna sivatag volt körülöttük. Kiszáradt a torka, elzsibbadt a lába, és mert az arcán mindvégig fátyol volt, egyre nehezebben kapott levegőt.

– Messze van még?

– Nem tudom pontosan, meg kell várnunk, míg látunk valamit.

– De szomjas vagyok! És éhes is!

– Türelem, mindjárt odaérünk.

Eltelt még két óra, és a lány kezdte igazán rosszul érezni magát.

– Hasszán, nem bírom tovább!

– Még egy kicsit bírd ki!

– Ha legalább ezt a kendőt levehetném, rosszul vagyok...

– Ne, ne vedd le, sosem tudhatjuk, ki jár erre, megláthat. A te biztonságod érdekében.

A fekete anyag most egyszerre mindenfelől szorítani kezdte. Hiába hűtött a klíma, iszonyú melege volt, a haja csapzottan tapadt a bőrére. Próbált mélyeket lélegezni, de ez csak rontott a helyzeten, mert a megnövekedett légáram az orrára tapasztotta az anyagot, és a lány úgy érezte, hogy mindjárt megfullad. Mindehhez olyan szomjúság társult, amelyet még soha életében nem tapasztalt. Egy korty folyadékra vágyott, még egyszer végigvizsgált minden üres palackot abban a reményben, hogy valamelyikben talán maradt egy cöpp. Nem talált semmit, így megkérdezte a férjét:

– Van tartalék a csomagtartóban?

– Nem, minden itt volt bent.

– Nem vehetném le mégis a fátylat az arcomról?

– Nem, maradj eltakarva!

Finom homok- és porréteg borította az autót, nem lett volna értelme félreállni, olyan embertelen volt a hőség, árnyék pedig sehol. Lidka elvesztette az időérzékét, egyedül a víz járt a fejében, amivel leöblíthetné taplószáraz torkát. Végre fehér épületeket pillantott meg a távolban. Nem volt biztos abban, hogy igaziak, délibábot is láthatott a fáradtságtól és a kegyetlen szomjúságtól.

– Habibi, te is látod azt, amit én?

– Igen, igen, mindjárt odaérünk, és ihatsz.

Csigalassúsággal vánszorogtak a percek, Lidka úgy érezte, sosem jutnak el az enyhet adó helyhez. Végül odaértek, s megálltak pontosan a bejáratnál. Az egyszerű épület ajtaja fölött a *mat'am*, vagyis étterem felirat állt. Végre! Hasszán kiszállt, és azt mondta:

– Itt várj, én megyek be először.

Lidka az autóban maradt, a férje pedig odament az ajtóhoz, és lenyomta a kilincset. De nem nyílt ki! Be volt zárva! A lánynak eleredtek a könnyei a tehetetlenségtől. Most mit csináljon? Hogy bír ki még órákat víz nélkül? Visszatért a férje, és vigasztalni kezdte:

– Ne sírj, édes, mindjárt kinyitják.

– Honnan tudod?

– Mert most dél körül jár az idő, vagyis mindenki imádkozik, azért van zárva.

– Az sokáig tart?

– Talán egy negyedóra.

A negyedóra egy óráig nyúlt, és Lidka úgy érezte, mindjárt elájul. Ijesztő volt a forróság, ki kellett kapcsolniuk a motort, mert az állva járatástól túlhevülhetett. A lány alig pihegett a fekete abaja alatt, mozdulatlanul ülve bámulta az ajtót, úgy várta a nyitást, mint a megváltást. De nem történt semmi, örökkévalóságnak tűntek a múló percek. Lidka a kicserepesedett ajkát nyalogatta. Végül megrándult a kapu, kinyitották a vendéglőt. Hasszán rögtön kért egy ásványvizet, és odavitte Lidkának. A lány mohón csillapította a szomját. Ez volt a legcsodálatosabb víz, amit életében ivott!

– Micsoda szerencse! Már azt hittem, itt halok meg! – Lidka kiszállt az autóból, élvezettel kinyújtózta a tagjait, és a férjét követve belépett a vendéglőbe. A felszolgáló rögtön a családok számára fenntartott részbe vezette őket. Kisebb helyiség volt, a padlón matracok és alacsony asztal. Ezen a helyen ez volt a legkényelmesebb megoldás, mert az elgyötört utazók a sok ülve töltött óra után végre kinyújtózhattak. A fiatalasszony végre levehette magáról a hidzsábot és a nikábot. Micsoda megkönnyebbülés! Ebben a pillanatban hozta a pincér az étlapot. A nőre nézett, és kővé dermedt. Fehér arcára, szőke hajára, kék szemére meredt, és volt a szemében valami, amitől Lidka úgy érezte magát, mintha teljesen pucér lenne. Elszégyellte magát! Megértette, milyen ereje van a lepelnek. Az abajában biztonságban érezte magát, szerény volt és csinos. Így, hogy nem volt rajta, az ismeretlen férfinak volt képe mohón bámulni rá. Lidkának olyan érzése volt, mintha bugyi nélkül ülne az étteremben, ráadásul széttárt lábakkal. Gyorsan a fejére borította a kendőt, elfedte vele az arca egy részét is. Hasszán átvette az étlapot a férfitől, és kiharcolta.

– Mit ennél, habibiti?

– Mindegy, éhen veszek.

– Nincs valami nagy választék... Csirke, sült krumpli, saláta... Jöhet?

– Bármilyen jöhet, csak minél előbb.

Ezúttal kopogott a pincér, és csak azután lépett be, hogy engedélyt kapott rá. Miközben fölvette a rendelést, úgy irányította a pillantását, hogy ne nézzen a nőre. Miután kiment, Hasszán megjegyezte:

– Milyen képet vágott, amikor meglátott! Mondjuk, nem csoda, egyiptomi a pincér, nyilván a felesége nélkül van itt, még az is lehet, hogy évek óta te

vagy az első nő, akit lát. Ráadásul európai!

Lidka nem válaszolt, csak az evésre tudott gondolni. Akkor vette le megint a kendőjét és a kesztyűjét, amikor megterítették az asztalt, és becsukódott az ajtó a pincér mögött. A szíriai megfogta gyűrűktől csillogó kezét.

– Az én feleségem... – suttogta tiszteletteljesen. – *Zavdzsati*^{90}... *hajati*... olyan szép a kezed. – Úgy simogatta az ujjait, mint a legnagyobb kincset. – Imádom... – Finoman felemelte Lidka kezét, mintha drága ékszert tartana, és megcsókolta.

Különleges, a kapcsolatukat megpecsételő pillanat volt: itt vannak együtt, egy olyan országban, ahol egy nőnek el kell rejtenie magát minden idegen tekintet elől, és ez az egyetlen férfi érintheti meg és fejezheti ki az érzéseit. Megint betöltötte Lidkát a határtalan szerelem az imádott iránt, aki után elmenne a világ végére is...

Étkezés után Hasszán úgy döntött, hogy alszik egyet, mert amúgy is csak délután akarta folytatni az utat. Indulás előtt még egyszer ettek, pótolták a vízkészletet, és elindultak a végtelen sivatagon át vezető úton.

Ugyanolyan egyhangú volt a következő szakasz, mint az előző, Lidka gyorsan el is aludt. Sötét éjszaka volt már, amikor felébredt. Kinézett az ablakon, és azt látta, hogy serpentinként kígyózik az út a fel-le dombok között. Egy nagyváros távoli fényei csábították az utazókat ismeretlen látványosságok ígéretével.

– Hol vagyunk?

– Már Jordániában. Közeledünk a fővároshoz.

– Hát a határ? Föl sem ébresztettél, amikor átléptük...

– Nem volt rá szükség, elintéztük a papírokkal.

Csalogatóak voltak a dombokon elterülő Ammán tágas térben elszórt, villódzó fényei.

– Jaj, de szép! – lelkesedett Lidka.

– Örülök, hogy tetszik. Most már leveheted az abaját meg a kendőt, itt nem kellene.

Kis idő múlva beértek a városba, ahol a késői óra ellenére nagy volt a nyüzsgés. Az utcákon hömpölygött a tömeg, folyamatosan szóltak a dudák, a rengeteg kávéházban férfiak üldögéltek kávé és nargilé mellett. A Hotel InterContinental modern luxussal üdvözölte őket, a párnak előkészített lakosztály a pihenés oázisát ígérte. Nagy kosár friss gyümölcsöt, egy üveg jégbe hűtött pezsgőt és exkluzív illatszercsomagot készítettek be az ifjú háziasoknak. Hasszán rögtön levetette a piszkos ruháját, bedobta a mosásnak

odakészített zsákba, és bement a fürdőszobába felfrissülni. Sokáig elő sem jött, de amikor kilépett tisztán és illatosan, Lidka arra gondolt, hogy ő a legszebb férfi, akit életében látott. Hasszán fogta a habzó italt, és ügyesen kibontotta a palackot. Pukkant a dugó, és az aranyló ital gyöngyöző buborékokkal töltötte meg a karcsú poharakat.

– Édes Lailám! Légy boldog örökké!

– Veled, édesem, örökké...

Kiitták a poharat, és a férfi közelebb nyomult, hogy megcsókolja a feleségét. Lidka figyelmeztette:

– Egy pillanat, habibi, le kell zuhanyoznom...

– Rendben, *hajati*, itt várlak... – Hasszán elnyúlt az ágyon, és egy kézmozdulattal mutatta, hogy mellette a kedvese helye.

De mire Lidka kijött a fürdőszobából, már aludt, mint akit fejbe vertek. A lány gyengéden atlaszselyem takarót terített a többórás vezetéstől fáradt férjére.

Reggeli után Hasszán bejelentette, hogy ha már itt van, kihasználja az alkalmat, és elintézi néhány üzleti ügyet.

– Te pedig, édesem, menj wellnessezni. Nézd, ott vannak felsorolva a szolgáltatások, válassz magadnak valamit, ami a legjobban tetszik.

– Itt rengeteg szuperkezelés van... Vehetek egy egész csomagot?

– Persze, habibiti, mindent az én Lailámnak.

– Köszönöm, édesem... Ez jól hangzik, helyi ásványi sókban gazdag, holt-tengeri iszap relaxáló és ellazító hatással.

– Az jól jön ilyen hosszú sivatagi út után.

– Szerintem is. Hámlasztás, pakolások, aromaolajos masszázs a teljes testfelületen, a talpat is beleértve, arcmaszk. Majdnem három óra, mire a végére érek.

– Relaxálj, este találkozunk a vacsoránál. Elég, ha megmondod a wellnessben a szobaszámot, akkor az én nevemre írják a számlát.

– Rendben, édesem. Hiányozni fogsz.

– Viszlát, szépségem. Szeretlek!

– Én is szeretlek!

Lidka lement a lifttel a szépségszalomba, és a masszőzők ügyes kezeire bízta magát. Úgy érezte, minden szempontból kényezteti a férje. Estére Victoria's Secret fehérneművel készült. Áska tanácsát követve, aki hangsúlyozta, hogy az Öböl menti országokban az arab nők szeretnek jelmezbe öltözni, és érdemes követni a példájukat, Lidka beszerzett egy szexi

francia szobalányruhát. Fekete-fehér, csipkés szett volt, egy aprócska bugyi és egy push-up melltartó hozzávarrt, combig érő, félkör alakú, átlátszó kis köténykével, masnis hajpánt és madártollas tollseprű.

– Madame, minden rendben? Nem túl forró? – kérdezte a kozmetikus, aki kezelésbe vette.

– Nem, pont jó, köszönöm.

A kezelése után hideg, szénsavas vizet, frissen préselt gyümölcslejt és frissítő gyümölcsszeleteket hoztak a pincérnők. Zamatos volt a görögdinnye, a sárgadinnye, a kivi és az eper.

– Madame parancsol még valamit?

– Nem, köszönöm.

Lidka visszament a ragyogóan tiszta szobába. A vendégek távollétét kihasználva kiváló munkát végzett a takarítónő. Kicserélte a törölközőket és az ágyneműt is. Odakint tombolt a hőség, Lidka úgy ítélte meg, hogy nincs értelme elmenni. Kitöltötte magának a jégszekrényben hűlő pezsgő maradékát, és bekapcsolta a tévét, a zenei csatornán nyugtató hangulatú zenét adtak. Kiitta a zamatos italt, és könnyű álomba merült. Amikor felébredt, Hasszán még nem volt otthon, ezért úgy döntött, hogy lemegy a fodrászszalonba. A férje már a laptopjánál ült, mire visszaért a lakosztályba a szépen megformált frizurával.

– Hogy telt a nap? – kérdezte Hasszán a feleségét.

– Remekül, csak te hiányoztál. – Lidka átölelte a nyakát.

– Éhes vagy?

– Egy kicsit.

– Akkor menjünk vacsorázni! Azt hiszem, már hűvösebb van, kiülhetünk. A szálloda tetején van egy fantasztikus étterem, a Terrace.

Lidka fölvelt egy térdig érő, könnyű ruhát és hozzá illő, magas sarkú szandált. Sikkes és csábos volt. Igazán szép párt alkottak a férjével, megakadt rajtuk a teraszon üldögélő vendégek szeme. Eljött már a vacsora ideje, az asztalok nagy része foglalt volt. Hasszán egy összetekert bankjegyet csúsztatott a pincér kezébe, rögtön akadt is nekik hely közvetlenül a korlát mellett, ahonnan bámulatos kilátás nyílt az ezernyi apró fényvel kivilágított Ammánra. Olasz slágereket játszott a zenekar, gondtalan, nyaralós hangulat uralkodott. A lány észrevette az ismerős viseleteket: a disdását és az abaját.

– Szívesen járnak ide nyáron a kuvaitiak. Mégiscsak hűvösebb van itt, mint náluk otthon – magyarázta Hasszán.

Rendeltek egy üveg bort és rengeteg ételt. Lidka úgy döntött, ezúttal a mexikói konyhát próbálja ki. Kis idő múlva már élvezhette is az előételt, a zamatos salátát, amelyben grillezett rákokcsák és lazac, mangó és avokádó volt, mellette kukoricacsipsz. Rettentően ízlett neki a főfogás is, a csirkével, fekete babbal töltött, mexikói rizzsel és salsa frescával tálalt tacos. Hasszán libanoni ételt választott. Dicsérte, úgy találta, kiválóan készítették el a rizzsel töltött szőlőleveleket, a lencselevest és a párolt bárányt zöldborsóval. Remekül érezték magukat egymás társaságában az ifjú házaspárok. Hasszán a londoni tanulmányairól mesélt Lidkának, meg az akkoriban elvállalt mindenféle alkalmi munkáiról. Lidkának imponált, hogy mindenhol, minden körülmények között ilyen jól feltalálta magát.

A szomszéd asztalnál ülő, arca előtt nikábot viselő nő oda-odapillantott a jóképű Hasszánra. Újra meg újra megállapodott rajta koromfekete kadzsallal körülrajzolt szeme, próbálta felkelteni a figyelmét. Feltűnő volt az átható pillantás, rejtett titkok felfedésének ígéretével csábított. Az arab nő nyíltan flörtöt kezdeményezett, még az sem zavarta, hogy maga is a férje mellett ül. A férfi nyilván nem látta, mit művel, mert félig elfordulva az énekesnőt nézte, de a nő viselkedése ennek ellenére megdöbbenetete Lidkát.

– Nyíltan kikezd veled! – mondta ki hangosan Lidka, aki nem bírta tovább.

– Ugyan már, mindenki próbálkozhat... – Hasszán elbűvölően, kivillanó fogakkal mosolygott. – De ne aggódj, semmi esélye.

– De hát nincs is egyedül! Mégis mire számít?

– Talán arra, hogy ha elalszik a férje, ő kiszökik, és...

– Itt? A férje orra előtt?

– Habibiti, a Keletnek sok titka van...

Az este hátralévő részében már nem hozták szóba a dolgot. Hasszán mulatságos történetekkel, a diákkorában történt esetekkel szórakoztatta a feleségét. Egymást nézve nevettek, koccintottak, még olaszul énekelni is próbáltak. Csodálatos este volt, remek hangulatban hagyták el a teraszt.

Miután visszatértek a szobájukba, Lidka a fürdőszobába ment, és átöltözött a korábban előkészített jelmezbe. A férfi egy széken ült kigombolt ingben, kilátszott izmos felsőteste.

– *Bonjour!* – kezdte Lidka a szerelmi játékot.

– *Bonjour, ma belle!* – Hasszán tetőtől talpig végigmustrálta Lidkát.

A lány fel-alá járt a szobában, illegette szinte teljesen csupasz, formás hátsóját, úgy tett, mintha a szobában takarítana. Többször lehajolt, hogy

teljesen láthatóvá váljon feszes popsija, vagy leguggolt szétterpesztett lábakkal, mintha fölsöpörne valamit a padlóról. A hajára feltűzte a masnis hajpántot, ettől egészen kislányos lett. A kezében tartott tollseprűvel finoman meg-megcirógatta a férjét. Ő jól látható izgalma ellenére mozdulatlan maradt, csak elsötétülő szeme árulta el, hogy a felesége hosszú lába és telt melle felvillanyozza. Hangosabban lélegzett. Lidka teljesen felhevült a forró estétől, a bortól és attól, hogy a férfi, akinek vágyakozó pillantásokat küldözgetett egy másik nő, most az ő hálósobájában van. Meg akarta csókolni, de Hasszán elnyújtotta a mulatságot, újabb helyeket mutatott, ahol szüksége volt az asszony kezére.

– Ott is, kis szobalányom! – rendelkezett, és Lidka engedelmesen sürgölődött körülötte.

Egyre erősödött a lány vágya, már érezni akarta a bőrén a férfi kezét, ajkát, testét. Gyorsítani akart a csábításon, fölemelte az egyik lábát, magasra támasztotta az éjjeliszekrényen, és a tollseprűvel végigsimította a combja belső felét. De Hasszán továbbra is csak mosolygott, ezért Lidka érzéki mozdulatokkal odalépett hozzá, és szétterpesztett lábbal a térdére ült.

– A lovag már harcra kész... – suttopta, és megérintette a férfi különösen nagyra duzzadt, kemény hímtagját.

A férfi viszont gyengéden félretolta, és a fésülködőasztalhoz tartozó tükörrre mutatott.

– Még ott is...

Lidka felállt, az izgalomtól szinte járni sem tudott. Ritmikus lüktetést érzett, azt hitte, nem bírja tovább. Láta a tükörben az izmos, örülten vonzó férfit, felé fordította formás hátsóját, feltárta a rejtett terület minden titkát. Ekkor a férfi felpattant, megszabadult a nadrágjától, egyik kezével még mélyebb hajlásra készítette az asszonyt, és erőteljes mozdulattal belé helyezte keményen ágaskodó férfiasságát. Hangosan felnyögtek mindketten, olyan sokáig késleltették ezt a pillanatot, hogy rögtön hihetetlen gyönyör lett úrrá rajtuk. Lidka melle kiszabadult a melltartóból, az önfeledt mozdulatok ritmusára ringott, míg a tükörben figyelte a férje vállán megfeszülő izmokat. Tovább tüzelte a szenvedélyes aktust, hogy láthatták magukat a tükörben. Visszafojthatatlan hangok törtek elő belőlük, nézték egymás szenvedélytől eltorzult arcát. Egyszer csak keresztezte egymást a pillantásuk, és egyszerre öntötte el őket a leírhatatlan gyönyör.

Másnap kijelentkeztek a szállodából, és a Vörös-tenger felé indultak a Királyi Úton.^[91]

- Messze van? – faggatta Lidka.
- Elég messze, több mint háromszáz kilométerre.
- De legalább nem kell eltakarnom magam, ugye?
- Nem, maradhat a farmer meg a póló.

Szerpentin kanyargott a helyenként fűvel, bokrokkal, fákkal borított dombok között. Az asszony figyelmesen nézte az olajfaligeteket, hiszen most először látta ezeket az évszázados és szimbolikus fákat.

– Tudod, hogy nálunk az olajág a béke és a remény jelképe? – Lidkát elbűvölte a levelek utolérhetetlen, mindenféle árnyalatban pompázó színe.

– Igen, nálunk is hasonló a jelentése. Ne felejtse el, hogy az ókori Közel-Kelet területén járunk, ez a bölcsője minden fontos vallásnak. Éppen Mózes sírjához megyünk.

– Micsoda? – A lány azt hitte, rosszul hall.

– Igen, állítólag ez az a hely, ahonnan a népével Egyiptomból idevándorló Mózes meglátta az Ígéret Földjét, ahová végül nem érkezett meg.

Lidka egy szót sem tudott kinyögni. Mózes? Az Ígéret Földje? És a mama még amiatt aggódott, hogy vannak-e itt templomok!

Közben Hasszán tovább magyarázott:

– Most megnézzük Madabát, ott sok keresztény lakik, a pravoszláv Szent György-templomban pedig van egy híres mozaik a hatodik századból.^[92]

Lidkát megint elöntötte a hála. Az ő csodálatos férje mennyire igyekszik, hogy boldoggá tegye! Szerellemmel teli pillantással nézett rá.

– Szeretlek! Olyan nagyon szeretlek! – Úgy érezte, semmi sem tudja visszaadni forró érzéseit.

– Én is szeretlek, habibiti!

Beértek a városba, és rögtön a pravoszláv templom felé fordultak. Szenteket ábrázoló régi ikonok borították a falakat. Hosszú, vékony égő gyertyák sora fejezte ki a hívők kéréseit. Lidka aprópénzt dobott a dobozba, fogott egy gyertyát, és ő is meggyújtotta. Boldog házasságért imádkozott, és egészséget kért a családjának. Aztán a férjével együtt megcsodálták a kis színes kavicsokból kirakott bizánci mozaiktérképet, amely Jeruzsálemet, Jerikót és a halakban bővelkedő Jordán folyót ábrázolta...

Azután a több mint nyolcszáz méter magas Nébó-hegy felé indultak. Keskeny és meredek volt az út, sziklás-sivatagos táj vette körül őket. Amikor odaértek, Lidka megállt a hegytetőn, és elragadtatva kiáltott fel:

– Hasszán! Ez valami csoda... fantasztikus!

– Örülök, hogy tetszik. – Látszott a férfi szemében az öröm, hogy olyan utat talált ki, amely feledhetetlen élményt nyújt a feleségének.

– Nézd, édesem – mutatott az alig látható, csillogó kupolákra –, ott vannak a jeruzsálemi templomok. Ha kora reggel jönnénk ide, amikor tiszta a levegő, láthatnád az Olajfák hegyén álló templomok tornyait.

A lány a Holt-tengernek a meredek sziklák közt felbukkanó tükrét, a Jordán termékeny völgyét és a távolban derengő Jerikó falait nézte.

– Ez hihetetlen... – Lidka most döbbsent rá, hogy azon a helyen állt, ahol Mózes nézte az Ígéret Földjét.

– Odanézz! – Hasszán egy táblát mutatott neki, amelybe pontokat véstek.

– Betlehem ötven kilométer – olvasta Lidka. – Jeruzsálem negyvenhat, Jerikó huszonhét... Hihetetlen! – Úgy szeretne volna, ha most itt lenne vele az édesanyja, és mindezt láthatná. Megfogadta, hogy egyszer mindenképpen elhozza ide, és megmutat neki mindent. Hátrafordult, és megpillantott egy magas fémkeresztet a szakadék szélén – ez jelképezte Mózes botját, melyre rátekeredett a kígyó. Még egyszer megnézte a kilátást, a szépségétől elállt a lélegzete. Nem tudott betelni a bibliai helyszínek feledhetetlen látványával. Még a rendkívüli hőséget sem érezte.

– Habibiti – sürgette gyengéden Hasszán –, menjünk! Többórás út áll még előttünk.

– Jó, egy pillanat. – Lidka belépett az ókori szentély romjaira épült templomba. Elolvasta, hogy valószínűleg ezen a helyen halt meg Mózes. Megcsodálta a történelmi oszlopokat, a hajókat és a színes mozaikokat. A templomot őrző ferences a lány szőke haja és szlávos arca láttán megkérdezte:

– *Bolanda?*^{93} *Inti bolandija?*^{94}

– *Na'm, ana bolandija.*^{95}

– Itt imádkozott a mi lengyel pápánk. Még egy olajfát is ültetett – mondta a szerzetes most már lengyelül, és Lidkának ajándékozott egy képet híres honfitársuk képmásával. A lány vásárolt emlékül egy lapos követ, amelybe a kígyós keresztet vésték.

Az ifjú házaspár négyszáz méterrel a tengerszint alatt lévő helyre tartottak. Nagy volt a keskeny út dőlésszöge, az asszony ámulva figyelte, milyen tökéletesen végzi a feladatát a férje a meredek úton és az éles kanyarokban. Többször felszisszent ijedtében, mert úgy érezte, egy pillanat múlva lezuhannak a magas sziklafalról, és ripityára törnek magukat. A férfi biztatta,

bizonygatta, hogy nem zuhannak le. Lidka percről percre jobban csodálta a férjét.

Egy idő után megálltak a Kempinski Hotel Ishtar ötcsillagos, fenséges komplexuma előtt. Hasszán megkérte Lidkát, hogy vegyen föl rövidnadrágot és blúzt, aztán ő maga is hasonló ruhát vett. Vásárolt egy újságot, és magával vitte a feleségét a Holt-tenger partjára. Az igen sós, teljesen élettelen víz mindent a felszínén tartott. A férfi nevetve feküdt föl a vízre, és kinyitotta az újságot. Integtetett Lidkának, hogy tegyen ő is ugyanígy. A lány habozott, mert megijedt a sötét víztömegtől. Csak a barna iszappal körültapasztott strandolók látványa hozta meg a kedvét, hogy kihasználja a természetes ásványokat. Lassan bemerészkedett a vízbe, és egy pillanat múlva a felszínére emelkedett, mint egy feltartott kezű és lábú, felfújt bábu. Meg akart állni a mederfenéken, de nem boldogult. Nem merült el, de nem tudta teljesen uralni a testét. Arra is vigyáznia kellett, nehogy sós víz kerüljön a szemébe. Negyedóra múlva a férje kiségette a partra, és a két fiatal nagyokat nevetve fekete iszapot kent egymásra.

– Már nem is vagy fehér, hitvesem! – viccelődött Hasszán.

Megvárták, míg a nap rájuk szárítja a sarat, aztán alaposan lezuhanyoztak. Tiszta ruhát vettek, bementek a szálloda olasz éttermébe ebédelni, majd továbbindultak.

– Sok érdekes műemlék van útközben, de ha el akarunk jutni Petrába, nem állhatunk meg sehol. – Hasszán nyilvánvalóan jól ismerte a Szíriával határos országot.

Közvetlenül a Holt-tenger partján húzódott az autópálya, Lidka láthatta a vízben tükröződő vörösésbarnás sziklaláncokat, a csupasz hegyvonulatot.

– Akkor most egyenesen Petrába megyünk? – kérdezett rá Lidka.

– Igen, édesem. Ha már Jordániában vagy, meg kell nézned.

– Igazán? És mi olyan különleges benne?

– Ókori, több ezer éves metropolisz. A régészeti feltárások szerint már időszámításunk előtt kilencezer évvel megjelentek ott az első állandó települések.

– Időszámítás előtt kilencezer évvel? – Lidka ezt el sem tudta képzelni.

– Igen, édesem. Olyan földön jársz, ahol a legkorábbi őseink is megfordultak. Petra városát a nabateusoknak vájták a sziklákba. Annak köszönhető az időszámításunk előtti harmadik századbéli fénykorát, hogy az Indiából Egyiptomba, illetve Arábiából Szíriába vezető kereskedelmi útvonalak kereszteződésében feküdt. Arra jártak a karavánok, és szállították

az akkori idők legértékesebb áruit: ezüstöt, aranyat, elefántcsontot, tömjént és mirrhát.

Hasszán sokat tudott, de Lidka, akit elbódítottak az elbűvölő tájak, a napfény és az előző éjszaka élményei, már édes álomba merült. A férfi gyengéden nézte a feleségét, és egy arab szerelmes dalt dúdolva magabiztosan hajtott az ősi földön.

Már sötét éjjel volt, amikor bejelentkeztek a petrai Mövenpickbe. Ez luxuskategóriás szálloda volt, ahol a berendezés a formatervezés a világ legújabb trendjeit ötvözte a keleti hagyományok művészetével. A teraszról fantasztikus kilátás nyílt a látványosan megvilágított ókori sziklatömbökre.

– Ez még semmi, habibiti. – Hasszán levetkőzött, zuhanyozni készült. – Majd holnap, ha bemegyünk a városba, meglátod, miért jöttünk ide.

A férfi gyorsan elaludt, Lidka pedig még sokáig élvezte a forró éjszakát és a rózsaszín-vörös sziklák látványát.

Másnap elmentek megnézni Petrát, a sziklába vájt ókori várost. A bejáratnál Hasszán megkérdezte:

– Mit szeretnél, édesem? Menjünk gyalog, vagy lovagoljunk, esetleg ülünk számarra? Vagy béreljek hintót az én Lailámnak?

– Nem, köszönöm, oda inkább gyalog mennék.

Amikor beléptek a Szik-szurdokba, a lány csak kapkodta a fejét hitetlenkedve. Egyes helyeken alig két lépés széles volt a földrengés hatására kialakult hasadék, a mélysége viszont elérhette a kétszáz métert is. Az a gondolat nyugözte a legjobban, hogy ha össze lehetne tolni a falakat, sok helyen tökéletesen illeszkedne egymáshoz a két oldal. Kéz a kézben gyalogoltak az ifjú házaspár. Úgy érezték, mintha egy háromdimenziós festmény belsejében járnának, amely a sárga, a narancs, a rózsaszín és a vörös rozsdás árnyalataiban pompázna. E természeti csodához adódtak még az emberi kéz faragta domborművek és a vízvezeték.

Fárasztó volt az út a harminc foknál is melegebb időben, porban, egyenetlen köves talajon. Hasszán időnként megkérdezte a feleségét, nem fáradt-e el, és adott neki inni. Több mint egy kilométeres szakasz után érték el a kanyon utolsó kanyarjait, majd feltárult előttük Petra szívének káprázatos látványa. Lidkát elszedítették a döbbenetes méretek, a Kincstár tömör sziklába vájt, emeletes, monumentális építménye.

– Habibi, ez a leggyönyörűbb hely, amit életemben láttam! Nézd ezeket az oszlopokat! És ott fent... Milyen szobrok azok ott?

– Ízisz egyiptomi istennő szobra, amazonok, oroszlánok...

– Varázslatos!

Továbbstáptak, az építkező sivatagi nomádok alkotóerején és kifinomult stílusán ámuldozva. Döbbenetes precizitással vájták a homokkőbe a sírboltokat, szentélyeket, palotákat, kolostorokat s a hatalmas, akár tízezer nézőt is befogadni képes amfiteátrumot. Annyi építmény helyezkedett el az óriási térben, hogy azt sem tudták, hova nézzenek. Önmagában is remekmű volt minden objektum, ráadásul százszámra sorakoztak. A nap vége felé Lidka már alig állt a lábán.

– Habibi, egy lépést sem tudok tenni. Nem tudom, hogy jutok vissza a szállodába... Képtelen vagyok rá.

– Odaviszlek – ajánlotta fel lovagiasan Hasszán.

– Édesem... az nagyon messze van!

– Nem számít. Mindent az én Lailám kedvéért. – Hasszán tényleg a karjába akarta venni a feleségét.

Éppen akkor haladt el mellettük egy turistákkal tömött szekér.

– Lenne még két hely? – kérdezte Lidka.

– Tele vagyunk utassal, de ha a többiek megengedik, és adnak helyet, akkor egyvalakit még elvihetünk – felelte a kocsis.

– Akkor a madame felszáll. – Hasszán nem várta meg az utasok döntését, csak gyorsan megemelte a feleségét, hogy fel tudjon szállni.

Az egész napos városnézéstől és a hőségtől túlságosan elcsigázottak voltak a turisták, hogy tiltakozzanak.

– Szervusz, édesem, este találkozunk.

– Köszönöm, habibi, este találkozunk.

A szekér éppen a szálloda kapuja előtt tette ki Lidkát. A szobába rendelte a vacsorát, hosszasan fürdőzött az illatos habokban, aztán bebújt a franciaágyon lévő jázminillatú ágyneműbe. Nem is hallotta, amikor több kilométeres menetelés után hazaért a férje, letusolt, melléfeküdt és gyöngéden hozzásimult.

Fényes nappal volt már, amikor felébredtek.

– Hú, mennyi időt átaludtunk! Lassan ebédelhetünk! – Lidkának még mindig nehezebbre esett kinyitni a szemét.

– Habibiti... Szép vagy, ahogy ébredsz. – Hasszán egyfolytában a feleségét nézte.

– És hol van az én délceg harcosom? – Lidka a férfi izmos testét simogatta.

– Nem tudom, keresgélj csak...

Délután volt már, amikor elhagyták a szállodát, s a rózsaszínben játszó hegyeket hosszú napsugarak világították meg.

- Most hova megyünk? – Lidka teljesen a férjére bízta magát.
- Irány Akaba.
- Milyen messze van?
- Több mint száz kilométer, de útközben lesz egy meglepetés.
- Mi az? Áruld el a titkot!
- Nem.
- Nagyon kérlek!
- Nem...
- Nem mondod el a te Lailádnak?
- Nem, nem, nem!

Vidáman nevetgélve évődött a két fiatal. Lidka minden erőfeszítése ellenére sem tudta kihúzni a férjéből, milyen meglepetést tartogat. Izgatottan nézegetett körül, próbálta kitalálni, milyen érdekességek várnak még rá. A félsivatagi táj szépségében gyönyörködve haladtak az úton. Egyszer csak egy csapat arab tűnt fel a szemük előtt teveháton, körülvették az autót, és velük együtt haladtak.

- Ez a meglepetés? Azt akartad, hogy beduinokat lássak?
- Nem ismerem őket.
- Akkor miért jönnek velünk?
- Fogalmam sincs, de itt ők az urak. Ez az ő területük.

Lidka a büszke állatokat és a hátukra helyezett piros, fekete és fehér mintás, kézzel szőtt takarókkal borított nyergeket nézte. A rajtuk ülő férfiak hagyományos arab öltözetet viseltek. Amikor Hasszán gyorsított, a teveháton ülők is kiabálva ösztökélték futásra az állatokat.

- Hasszán, mit akarnak tőlünk? Mi lenne, ha megállnál, és egyszerűen megkérdeznéd? – Lidka idegesen tördelte a kezét.
- Nem is tudom...
- De kik ezek?

– A bedul törzs leszármazottai, valamikor régen ők őrizték Petra titkait. Tudad, hogy a Nyugat csak a tizenkilencedik században szerzett tudomást a város létezéséről? Mert a beduinok ősei meggyilkoltak minden idegent, aki a területükre tévedt. Csak egy beduinak öltözött svájci utazó tudta kiszedni belőlük a titkot.

A fiatalasszony a napégette, barázdált, sebhelyes arcokat nézte, és gyorsan az autó minden ajtaját lezáró gomb után nyúlt.

– Mit csinálsz? – kérdezte a férje.

– Csak a biztonság kedvéért.

Az egyik beduin újra meg újra belebámult Lidka fehér arcába.

– Hasszán, mit csinálunk, ha megtámadnak?

– Ne félj, megoldjuk.

A lány nem volt erről meggyőződve. A tevés csapat kezdte leszorítani az autót, arra kényszerítették Hasszánt, hogy lekanyarodjon a főútról.

– Te jó ég! Hasszán! Hova terelnek? Ne hallgass rájuk! Adj gázt, és meneküljünk!

– Semmi értelme, az egész területet ez a klán uralja.

Nagy szakaszt tettek meg a végtelen sivatagban. Végül megpillantottak egypár sátorból álló táborot. Idegesen keringtek a tevék az autó körül. Hasszán megállította az autót.

– Most mit tegyünk? – kérdezte idegesen Lidka.

– Nyugalom, beszélék velük. – A férfi kiszállt, és magabiztosan nézett föl a körülöttük álló tevésekre.

– *Szalam 'alajkum.*

A beduinok tanácstalanul pillantottak egymásra. Az olaszos kinézetű Hasszánt sokszor az arabok is európainak nézték. Igaz, hogy a helyiek nyelvén üdvözölte őket, de a legalapvetőbb fordulatokat még a turisták is ismerték.

– *Hadi marti, ^{96} Laila...* – mutatta be Hasszán a feleségét, aztán elkezdett hadarni valamit dialektusban.

A beduinok csak ekkor parancsolták térdre az állatokat, és szálltak le üdvözölni őket. Beinvitálták a párt a sátorba, erős mentateával kínálták őket. A férfiak beszélgettek, az asszony pedig csöndben üldögélt, nem értett semmit. Egy idő múlva Hasszán felállt, és a feleségéhez fordult:

– Gyere, elmegyünk valahová.

– De hova?

– Útközben elmesélem.

Lidka követte a férjét a sátor elé, ahol már négy dromedár várta őket.

– Ülj föl rá! – A szíriai a legközelebbi állathoz vezette Lidkát.

– Micsoda?

– Utaztál már teveháton?

– Nem!

– Akkor legalább kipróbálhatsz valami újat. Abu Fajszal – a férfi az egyik beduinra mosolygott – volt olyan kedves, hogy felajánlotta.

Lidka mindig szeretett volna teveháton utazni, de egész más egy turistaparadicsomban felülni egy tevére pár percre, mint a sivatag kellős közepén ismeretlenekkel eltevegelni – ki tudja, hová.

– Ne félj, itt vagyok veled – Hasszán kendőt kötött a lány fejére, s eltakarta vele a fél arcát is. – Ez majd megvéd a széltől és a homoktól.

Aztán segítette neki felszállni az ülő teve hátára, az állat pedig úgy állt fel, hogy először a hátsó lábait egyenesítette ki.

– Ááááá! – Lidka úgy előrecsúszott, hogy majdnem lepottyant.

– Kapaszkodj erősen! – kiáltott rá a férje.

Amikor felállt a teve, Lidka elcsodálkozott, milyen magasra került. A több réteg takarónak köszönhetően viszont kényelmesen ült a nyeregben. Hasszán egy kötéllal hozzákötötte az állatot a sajátjához.

– A biztonság kedvéért, nehogy elszaladjon veled.

Az arabok felültek a többi tevére, és mindenki elindult. Lidka erősen imbolygott a tevék jellegzetes járásától, de nemsokára hozzászokott az állat lépteire. Hasszán közel léptetett hozzá.

– Hogy megy, habibiti? Minden rendben?

– Igen, édesem, de mondd már meg végre, hova megyünk.

– Na, jó. Nem messze van az a föld, amelyet a legrégebbi megművelt területként tartanak számon, állítólag ott kezdett az ember földet művelni. Az időszámításunk előtti hetedik évezredre teszik a neolitikus falu kialakulásának idejét.

– De itt? Ezen a köves talajon?

– Bejdában, mert ez a neve ennek a helynek, sokkal nagyobb élet volt és van, mint amit a látszat mutat. Völgyben fekszik, őseink pedig mesterei voltak a víztárolásnak.

Lidka alig várta, hogy odaérjenek. Emlékezett a történelemórákra, amikor a gyűjtögető-vadászó kultúráról tanultak, meg arról, hogyan alakult ki a földművelés. Most a saját szemével láthatja a földet, ahol ez végbement!

– Mindig érdekelt a történelem – mondta a férjének.

– Minden bizonnyal hosszú folyamat lehetett a földművelés kialakulása. Bejdában megvannak a több mint tízezer éves Natúf-kultúra nyomai is, ahol az emberek vad gabonafélékkel táplálkoztak. Fokozatosan kezdtek segíteni a növényeknek a túlélésben, és így, lépésről lépésre...

Nagy sziklatömbökhöz közeledtek, és megálltak. Jó erősen kapaszkodott Lidka a hámba, amikor a teve behajlította a mellső lábait, hogy leszállhasson.

– Édesem, menj, nézz meg mindent, én addig eltársalgok a vendéglátóinkkal – mondta Hasszán.

Lidka lépésről lépésre végigjárta a történelem előtti népek nyomait. Kisebb kőhalmokat látott, félig földbe vájt neolitikus kunyhót primitív tetővel – a látottak alapján elképzelte, ahogy több ezer évvel ezelőtt itt vadásztak, vadon nőtt gyümölcsöket gyűjtöttek az emberek, aztán később árpát termeltek és kecskét tartottak. Egy szűk szoroson keresztül eljutott az úgynevezett Kis-Petrába. A sziklába vájt lépcsőkön járva újabb üregeket fedezett föl, ahol az egykori konyhák vagy pihenőhelyek lehettek. Az időszámításunk előtti második vagy első században a nabateusok alakítottak ki házakat. Nézte a tűzrakó helyet, a kőpolcokat, az oszlopokat, a bejárati nyílások és az ablakok fölötti díszítményeket. Sokáig ácsorgott az ősi, színes, falevelek közt álló madarat és angyalszerű lényt ábrázoló falfestmény előtt. Már a távoli múltban is arra törekedtek az emberek, hogy kényelmesebb, jobb, szebb helyen lakjanak. A *spiritus movens*^{97} ősidőktől fogva kíséri az embert. Eltöprengett az emberi sors több ezer éves útján. Amikor visszafelé indult a kanyonban, úgy érezte, mintha mellette haladnának távoli ősei. A nap már nyugatra vándorolt. A fényes korong mintha egy karnyújtásnyira tündökölt volna, fényes háttérrel adott a sziklák szaggatott csúcsaihoz. Nagyon gyorsan alkonyodott, mint a sivatagban általában.

Lidka csak ekkor döbbsent rá, hogy teljesen egyedül van. Rideg kövek vették körül, az egymást követő nemzedékek történetének hallgatag tanúi. Gyereksírásra emlékeztető, halk jajszót hallott. Körülnézett, de nem látott senkit. Mozdulni sem mert, nehogy eltévedjen a komor kövek labirintusában. Egyre hangosabb lett a siránkozás, aggódó szavak társultak hozzá. Libabőrös lett, kalapált a szíve, a torkában gombócot érzett. Egyfolytában hallotta a földöntúli bömbölést, néha elnyújtott kiáltás vagy prüszkölés szakította meg. Már teljes volt a sötétség, Lidka tett két lépést, menekülni akart, de nem engedelmeskedett a lába.

– Dzsinnnek – hallott a háta mögül egy rekedt hangot, mintha a túlvilágról szólt volna.

Bénultan állt, mozdulni sem tudott.

– Tombolnak a dzsinnek. – Egy öreg beduin bontakozott ki a sötétből, már mellette állt. – Ez a hely veszélyes démonok tanyája. Rengeteg bajunk van velük. Napnyugta után jelennek meg, leselkednek az óvatlan utazókra. Nagyon ravaszak ezek a sivatagi szellemek! – A férfi Lidka arcába bámult. – *Ghula!*^{98} – ordította olyan hangosan, hogy a lány ijedten pattant fel. – *Ghula*

vagy! – Baljósan csillogott az arab elkerekedett szeme. – Jól ismerlek, gonosz sivatagi szellem! Szép démonnők alakját öltöd magadra, mert le akarod csábítani az útról az utazókat, hogy aztán megöld és felfald őket! Mert te hullákkal táplálkozol!

Lidka gyomra remegett a félelemtől. Hol van Hasszán? Miért hagyta itt ilyen hirtelen? Hogy védi meg magát egyedül, éjszaka?

– *Ana...*^{99} – kezdett bele arabul.

Azt akarta mondani, hogy nem gonosz szellem, de nem jutott eszébe egyetlen szó sem. Csak ezt tudta kipróbálni magából:

– *La, la, la...*^{100}

– Nem jársz túl az eszemen, te démon! – bömbölte a beduin, és villámgyorsan előrántott egy nagy kést.

– Szűzanyám! – Lidka ösztönösen maga elé kapta a kezét.

Megvillant a sötétben a fenyegető penge.

– *Baba! Baba!*^{101} – Egy kisfiú hívó hangja szólt a távolból. – *Baba*, hol vagy?

– Itt vagyok! Maradj ott! Megyek! – A beduin keze az utolsó pillanatban állt meg a levegőben.

Az ismeretlen gyorsan elindult a fia felé, nem akart megijesztenie azzal, hogy gonosz szellemmel találkozott.

Lidka megkönnyebbülve lélegzett fel, letörölte a verítékcsöppeket a homlokáról. Minél hamarabb meg kell találnia a férjét! De hol? Ha elindul a nagy sziklák között, akkor még messzebb kerül attól a ponttól, ahol utoljára látták egymást. Jobb lenne egy helyben maradnia? Olyan elveszettnek és tanácstalannak érezte magát! Leült egy kőre, és tehetetlenségében sírva fakadt.

Hosszú idő után észrevett egy kis imbolygó fénypontot a sziklák között. Egyre közelebből hallatszott a léptek zaja. A beduinok gyűltek össze, hogy leszámoljanak a dzsinnel? Leszegte a fejét, maga köré fonta a karját, és úgy összehúzta magát, mintha láthatatlanná akarna válni. Egész testében remegve, mozdulatlanul várt.

– *Laila! Laila!* Itt vagy? – Lidka nem volt biztos abban, hogy Hasszán hangját hallja.

– *Laila! Laila!* – Nagy kézilámpa fénysávja hasított a fekete éjszakába.

– *Habibiti!* – Hasszán odalépett a feleségéhez, fölemelte a rémült nőt, és erősen magához szorította. – *Megvagy?* Minden rendben? Nincs semmi bajod?

Lidka a sokkhatás alatt csak megrázta a fejét, és a férjéhez simult, megnyugvást keresve.

– Édesem, mi történt tulajdonképpen? – A két fiatal a reggelinél ült az akabai Radisson Blu Szállodában. A szoba teraszáról ráláttak a medence egy részére, a homokos partra, a napozóágyakra, a napernyőkre és a Vörös-tengerre.

– Nem tudom, járkáltam az ezeréves múlt ereklyéi között, teljesen elbűvöltek. Aztán... magam sem tudom... Besötétedett. Akkor valaki azt mondta rám, hogy... – a lány kimondani sem merte azt a szót.

– ...hogyan vagy?

– Hát igen. És félttem, mert te nem voltál ott... – Lidka szemrehányóan nézett a férjére.

– Habibiti... Teveháton mentem vissza a beduinokkal az autóért. És akkor a gyerekeik elkezdtek kérlelni, hogy tegyünk egy kört a szuperterepjáróval a sivatagban. Nem utasíthattam vissza őket. Szívességért szívesség jár. Aztán valahogy eltelt az idő... És amikor visszaértem Bejdába, már nem voltál ott!

– Kétszereztem rád!

– Jól van, jól van, ne is gondold rá. – Hasszán megfogta a felesége kezét. – Őszintén szólva, nem hiszem, hogy ártott volna neked. Mindenki tudja, hogy jobb nem kezdeni a dzsinnekkal. Szerencsétlenséget hozhatnak, megsebesítenek, meg is ölhetnek, ha feldühítik őket.

Lidka falfehér arcát látva a férfi gyorsan témát váltott:

– Mondd csak, édesem, mit csináljunk ma? Napozzunk, fürödjünk a tengerben, vagy inkább várost néznél? Vagy búvárkodjunk? Állítólag a benne lévő korallzátonyokról kapta a nevét a tenger, mert a legtöbbnek vörös a színe.

A következő hetet a tengerparti üdülőhelyen töltötte a fiatal pár. Lidka ugyan nem mert búvárkodni, de kirándulni elment a férjével egy kisebb hajón, amelynek üvegfenekén át megcsodálhatta a különféle színű és formájú halakat, tengeri rózsákat, csillagokat, sünöket és szivacsokat. A víz alatti világ káprázatos szépsége, az állandóan mellette lévő Hasszán és az élvezetes napok segítségével Lidka gyorsan megfeledkezett a veszélyes kalandról.

Ammánba mentek az ifjú házaspár az út utolsó hetében. De nem jutottak be a szállodába, mert tüntetők foglalták el az utcákat. *Stop honor killings!* – olvasta a lengyel lány a transzparenszen. Nők, férfiak és kislányok skandáltak: *No honor in honor killings!* Lidkának eszébe jutott Reem

története a kollégiumból, és elismerően nézte az egybegyűlteket, akik utcára mertek vonulni a kegyetlen hagyomány elleni tiltakozásul.

– Nézd, édesem – szölt a férjéhez –, milyen jó, hogy az emberek nem félnek nyíltan fellépni a rossz ellen. Hihetetlen, hogy hidegvérrel gyilkolják a lányukat, nővéreiket, feleségeiket!

Hasszán nem válaszolt. Rezzenéstelen arccal vezette az autót. A lány arra gondolt, hogy talán fáradt a több száz kilométeres utazástól, és nem ez a megfelelő pillanat az ilyen komoly témákra. Vagy az jár a fejében, hogy olyan nőt vett feleségül, aki nem volt szűz. Vagy talán egyszerűen csak a vezetésre összpontosít, hogy átjussanak a tömegen, odaérjenek a szállodába, és megpihenhessenek.

Amikor megérkeztek, a férfi rögtön a fürdőszobába ment mosakodni. Lidka a helyi újságok után nyúlt. Minden lap terjedelmes írásokat szentelt a tüntetésnek. Riasztó kép bontakozott ki a cikkekből. Egy apa késsel kaszabolta le a lányát, huszonötször szúrta meg csupán azért, mert nem akarta elárulni, hol volt három hétig. Egy báty megölte a húgát, mert egy ismeretlen férfival beszélgetett a lakodalomban. Egy másik lányt azért gyilkolt meg a bátyja, mert meglátta, hogy egy idegen férfi lép ki a házukból. Egyik gyilkos sem töltött börtönben hat hónapnál többet. A jordániai törvény a kuvaitihoz hasonlóan igen enyhén ítélte meg a becsületgyilkosságok elkövetőit. A lengyel asszonynak eszébe jutottak Ann szavai, aki szerint a börtön megváltás lehet a szégyenbe került lánynak. Lidka elolvasta egy börtönben ülő lány vallomását. Egy fiatal palesztin lány beleszeretett egy jordániai férfiba. A fiatalok jelentkeztek a rendőrségen, mert össze akartak házasodni. Amikor az apa megjelent a rendőrőrsön, és nem engedélyezte az esküvőt, a rendőrség orvoshoz küldte a lányt, hogy elvégezzék rajta a szüzességi vizsgálatot. A palesztin lány először megtagadta, de az egyenruhások azt mondták, hogy az ő biztonsága érdekében végzik el a műveletet. Nem volt más választása. A szerelmesek továbbra is azt állították, hogy egybe akarnak kelni, de az apa is hajthatatlan maradt. A hivatalos személyek jelenlétében kijelentette: „Ha hozzámész, vagy elhagyod ezt a helyet, megöllek.” Ezért a szerencsétlen lány évek óta börtönben ül. A családjából senki sem látogatja. Tragikus, hogy csak egy férfirokona hozhatja ki erről a helyről, vagyis ebben az esetben olyasvalaki, aki közvetlen fenyegetést jelent rá nézve. Az apja hatvannégy éves. „Ha meghal – vallotta a lány –, talán biztonságban elhagyhatom a börtönt.” Lidka felsóhajtott. Áttért a következő hasábra. „Egy anya baltával végezte ki alvó lányát – a másik lánya segítségével. A család

becsületének helyreállítása nevében azért fosztotta meg életétől, mert házasságon kívül esett teherbe.” Lidkát kirázta a hideg. Nem tudta tovább olvasni a bestiális esetekről szóló cikkeket.

Hasszán kijött a fürdőszobából. A felesége eltorzult arcát látva aggodalmasan kérdezte:

– Rosszul vagy, habibiti?

– Nem... semmi bajom...

– Tudod, mit? Én úgyis holtfáradt vagyok, megyek aludni. Keress magadnak egy wellnesskezelést, lazíts a hosszú út után.

Lidka örömmel fogadta meg a tanácsot. Amikor visszatért a szobába, úgy bújt a férjéhez, mint egy macska. Elégedett mosollyal idézte fel a forró és szenvedélyes éjszakáikat. Igazi mézesheteket töltöttek együtt! Kipihentnek érezte magát, olyan nőnek, akit szeretnek, aki boldog és elégedett. És biztonságban van.

XI. FEJEZET

A házasság hétköznapijai

Szokás szerint tombolt a hőség Kuvaitban a nyári hónapokban. A hőmérséklet elérte az ötven fokot, néha még meg is haladta. Klimatizált helyeken kerestek menedéket a lakosok, ahol az állandó hűtés biztosította a komfortérzetet. Sokan elutaztak az országból.

A nászútról hazatérve Lidka rögtön hazatelefonált:

– Anyu? Szuper volt! Csupa exkluzív hotelben aludtunk, rengeteget wellnesseztem. Voltam Mózes sírjánál, és láttam messziről Jeruzsálemet. Meg a korallzátonyokat a Vörös-tengerben. És Petrát, a kőbe vájt várost. És ott is voltam, ahol elkezdett földet művelni az ember, és teveháton is utaztam a sivatagban. És lebegtem a tengerben, nem merültem el...

– Aha, na persze... álmodik a nyomor.

– Anyu, te nem hiszel nekem?

– Hiszek, gyerekem, hiszek. Van mit enned?

Lidka döbbenten elhallgatott.

– Lidka! Ott vagy?

– Itt vagyok, csak azt nem tudom, hogy beszéljek veled! Egy szót sem értesz abból, amit mondok neked.

– Lehet, hogy nem értem, de engem csak egyvalami érdekel, kislányom: nem éhezel?

– Anyu! Hogy mondhatasz ilyet! Hasszán a karján vitt volna haza, amikor elfáradtam. És rózsaszirmos tejben fürödtem! És mindent ő fizetett!

– De jól bánik veled?

– Persze! Mindent megtesz értem.

– Akkor jó, Liduś... És mikor jöttök el hozzánk?

– Nem tudom, anyu, csak most értünk haza egy nagyon drága utazásból. De legkésőbb karácsonyra biztos hazamegyünk. Puszilom Gosiát és Krzyśt. Pá, anyuci!

– Viszlát, kislányom! Vigyázz magadra!

Lidka megint meggyőződött arról, hogy a mostani élete, amely annyira más, mint a lengyel valóság, tökéletesen érthetetlen a hozzátartozói számára. De ez nemsokára megváltozik. Már kész volt a terve. A nyári szünet után

visszamegy tanulni, utána munkát keres. És akkor meghívja az egész családot, hogy megnézhessék a szép nagy lakást, a gyönyörű bútorokat, a luxusautókat. Néhány év múlva pedig, ha félretesz valamennyit a fizetéséből, elvisz mindenkit a Szentföldre. A mama mindig erről álmodott...

Egyelőre megkezdte a fiatalasszonyok hétköznapijait. Hasszán egy fontos kuvaiti család magáncégénél dolgozott. A több évtizede működő multimilliárdos nemzetközi vállalat sikerrel tevékenykedett több szektorban is: a kőolaj-, gáz-, autó-, elektronikai, tervezési, élelmiszer-, reklámparban, az idegenforgalomban, a szállítmányozásban és sok más területen. Jó híre volt az üzleti partnerek és az alkalmazottak körében is. Hasszán vezető munkatárs volt az egyik nagy autószalon marketing- és PR-részlegén. Lidka tudta, hogy a férje lelkiismeretesen tesz eleget a kötelességeinek. Mindig korábban ment be a munkahelyére, hogy elkerülje a reggeli dugót, sokszor otthon is a laptopjánál ült, és mindig ügyelt arra, hogy kifogástalan legyen a külseje, és méltó módon képviselhesse a jó nevű céget. Elegáns öltönyben, márkás ingben és hozzáillő selyem nyakkendőben járt dolgozni.

Lidka nagyon igyekezett, hogy megfelelően töltse be a magas pozícióban dolgozó férfi feleségének szerepét. Hasszánnal együtt kelt, elkészítette a reggelijét és a munkahelyére szánt szendvicseket. Ez újdonság volt a férfinak, mert addig senki sem készített neki ebédet a munkahelyére, mindig a városban evett valamit délben. Lidka örömet talált ebben a mindennapos tevékenységben, hiszen végre tehetett valami konkrét dolgot a férfi kedvéért, aki hónapok óta királynőként bánt vele. A szíriai sokat dolgozott, és elég későn járt haza, ezért igazából a vacsora volt a főétkezés.

– Habibi, mihez van ma kedved? – kérdezte meg tőle minden reggel Lidka.

– Az én Lailámhoz – felelte a férfi változatlanul.

Gyengéden átölelték egymást, egymáshoz koccantották a jegygyűrűjüket, közben nagyot cuppantottak. Aztán Lidka úgy tett, mintha a férje öltönytsebébe tenne egy puszit későbbre, és megkérdezte, nem felejtett-e el valamit. Ő azt felelte, hogy nem, de az asszony erősködött: „És Laila ott van a szívedben?” A férje mosolyogva biztosította: „Hogyne, állandóan”, és szerelmesen megölelte. Ez volt az ő rituáléjuk, amelyet mindennap megismételtek az ajtóban, mielőtt Hasszán dolgozni indult.

Lidka nem rajongott Szalmáért, néhányszor mégis meghívta magukhoz, hogy szíriai ételeket tanuljon tőle. Kis idő elteltével megismerte a legfontosabb ételeket. A ház urának öröme a fiatal pár asztalára került az

apró töltött szőlőlevél vagy káposzta, a töltött padlizsán vagy cukkini paradicsomszószban, a különféle előételek és saláták, köztük a híres *fattus*^{102} vagy a *tabulé*.^{103} Péntekenként Hasszán szüleihez voltak hivatalosak, ahol a férfi anyjának néha külön kellett főznie Lidkára, aki nem szerette a bárányhúst. Az apósa mindig törődött vele, gondoskodott arról, hogy csirke vagy hal kerüljön a tányérjára.

Egyik nap ebéd után kopogtak Hasszán szüleinek ajtaján. Szalma kilesett a kukucskálón, aztán gyorsan kiterelte a nappaliból az anyját és a sógornőjét.

– Gyertek be ide gyorsan, apa barátai jöttek.

Lidka sógornője elmagyarázta, hogy hagyománytisztelő arabok a vendégeik, akik ahhoz szoktak, hogy a nők külön helyiségben tartózkodnak. A lengyel fiatalasszony egy szót sem válthatott a férjével, mielőtt becsukódott a kis szoba ajtaja. Ez a helyiség volt régen Hasszán és testvérei hálószobája. Most már csak Szalma aludt benne egyedül, de így sem lehetett megmozdulni benne, mert az ágyak minden helyet elfoglaltak.

Lidka leült, a falat bámulta, és várta, hogy elmenjenek a vendégek. Egyszer csak szék- és asztaltologatás zaját hallotta.

– *Sadda* – mondta az anyósa.

– Mi az a *sadda*? – kérdezte Lidka.

– Kártyajáték – magyarázta Szalma. – Ha elkezdenek játszani, éjfélig sem hagyják abba.

Ültek a nők a szobában szótlanul. Lidka csak nehezen tudott beszélni a férje anyjával és húgával. Elsősorban nyelvi okokból, mert szinte egy szót sem értett a dialektusukból, Szalma pedig elég gyengén tudott angolul. Ezért általában akadozott a társalgás. Egyórányi tétlen ücsörgés után, miközben csak a játéktól izgalomba jött férfiak vidám kurjantásai hallatszottak, Lidka tett egy javaslatot:

– Esetleg elmosogatnék.

– Menj csak, menj! Szalma, mutasd meg neki, mi hol van! – kapott az alkalmon az anyósa.

Kimentek a konyhába, amelyet egy hosszú, a végén elfüggönyözött folyosó választott el a nappalitól. Ennek köszönhetően szabadon mozoghattak a nők, nem voltak kitéve idegenek pillantásának. A mosogatóban több nap alatt összegyűlt zsíros edények álltak halomban. Mellettük egy sötétszürke súrolószivacs és egy sötétbarnára színeződött másik szivacs hevert.

– És hol a mosogatószer? Vagy valamilyen törlerongy? – Lidka remélte, hogy talál legalább egy tiszta rongyot.

– Itt van minden! – Szalma az előtte lévő eszközökre mutatott. – Ez pedig a mosogatószer! – Pár csepp tisztítószeret öntött egy csészealjra, aztán kiment, és a flakont magával vitte.

Lidka már bánta, hogy felajánlotta a segítségét. De nem tudott tétlenül ülni órákig, azonkívül kedves akart lenni a szeretett férfi családjához. Az idegen háztartásban azonban fogalma sem volt, mihez kezdhetne. Egy égett olajjal teli nagy lábas volt a szennyes edényhalom tetején, ezt megtöltötte vízzel, hogy később könnyebb legyen kisúrolni. Elkezdte lekaparni az ételmaradékot a tányérokról. Otthon az azonnali mosogatást szokta meg, undorral vette a kezébe a rászáradt maradékokkal teli edényeket. Még egy rendes mosogatószivacs sem volt, és elég mosogatószere sem! Próbálta valahogy feltalálni magát, amikor belépett a konyhába az anyósa. Vízet forralt egy nyeles rézedényben, kávéét készített a férfiaknak. Rápillantott a menyé munkájára, és váratlanul leírhatatlan üvöltést hallatott. Siránkozott és jajgatott, mintha nagy szerencsétlenség érte volna. Lidka nem értett belőle semmit, egy szó kivételével: *zajt*.^{104} Lidka tanácstalanul állt, amikor odaért Szalma.

– Óóóó! – kezdte utánozni az anyját. – Mit műveltél? Óóóóó!

– De mi a baj? – próbált megtudni valamit Lidka.

Anya és lánya tovább sopánkodtak, végül berontott a konyhába a dühös após.

– Ssssss! *Al-hudu!*^{105} – kiabált rájuk a férfi. – *Uszkutu!*^{106} *Kahva bisz-szur'a!*^{107}

A felesége felé suhintott, mintha meg akarná ütni, de a menyét látva uralkodott magán, és visszament a szalonba. Lidka anyósa csöndesen morogva főzte a kardamomos kávéét.

– *Haiti...*^{108} – ajánlkozott Lidka –, esetleg én bevinném... – Abban reménykedett, hogy egyúttal megkérdezheti a férjét, mikor mennek már végre haza.

– Nem... – az anyósa határozott volt. – Nem mehetsz be oda! Haram!

Könnyek szöktek Lidka szemébe. Nem elég, hogy valószínűleg valami nagyon rosszat tett, amivel dührohamot váltott ki az anyósából, hanem még a férjével sem beszélhet, aki alig néhány méterre van tőle! Az öregasszony kendőt kötött a fejére, fogott egy tálcát, és bement a vendégekhez. Szalma már jóval halkabban, de tovább sopánkodott:

– Mennyi olajat elpazaroltál! Mennyi olajat!

– Az olajjal van gond? – kérdezte döbbenten a lengyel fiatalasszony. – De hiszen égett volt! Egészen megfeketedett és búzlótt!

– Friss volt! Alig ötször használtuk! Anyának igaza van, amikor azt mondja, hogy rossz háziasszony vagy! Hiszen mosogatni sem tudsz! Mennyi vizet elhasználtál! Csak folyik és folyik... Nem tudsz te semmit! Nem úgy, mint az unokatestvérünk, Lulu...

Lidka próbálta visszafojtani a sírást, de magától megindultak a könnyei. Olyan igazságtalanul bántak vele! Becsörtetett az öregasszony, ferdén nézett a menyére, és megkérdezte:

– Hát ez meg mit bög? Mi a kínja?

Lidkánál betelt a pohár.

– Hívjatok egy taxit! Hazamegyek!

Úgy nézett egymásra a két arab nő, mintha azt mondta volna, hogy idegen bolygóról származó zöld emberkéket látott, amikor kinézett az ablakon.

– Jó, akkor hívok én, csak adjatok egy taxis telefonszámot. – Tudta, hogy sem az anyósának, sem a sógornőjének nincs autója, viszont nyilván használnak valamilyen közlekedési eszközt.

– Nem mehetsz el a férjed nélkül! Haram! – Az anyósa nagyon haragudott.

– Akkor bemegyek Hasszánhoz, és megmondom neki, hogy vigyen haza!
– Lidka a nappali felé indult.

Az anyósa elállta az útját.

– Nem mehetsz be idegen férfiakhoz! És nem mondhatod meg a férjednek, hogy mit csináljon! Te tényleg nagyon ostoba vagy! Fogalmad sincs, mi a dolgod! Mit művelt az én fiam? Miért nem Lulut vette el?

Lidka kikerekedett szemmel állt. Aztán megtörölte az arcát, és odalépett a mosogatóhoz.

– Még ezt a pár fazekat sem tudja elmosni! Hát Lulu? Ő igazán kifogástalan háziasszony! – Az öregasszony még jobban szidta a menyét.

Lidka a könnyeit nyelve kaparta le a penészsréteget az utolsó tányérokról. Nem tudta, hogyan moshatna el ennyi ocsmányul összemaszatolt edényt rendes szivacs, mosogatószer, sőt víz nélkül. Az anyósa a körmére nézett, ezért Lidka igyekezett, ahogy tőle telt. Végül úgy-ahogy megbirkózott a hálátlan munkával, és visszament a kis szobába. A függöny mögül hallotta a játékba merült férfiak vidám hangját, fölismerte a férje nevetését is.

Már két óra is elmúlt, amikor Hasszán bejött a szobába, és bejelentette, hogy elindulnak haza. Igen jó kedve volt, útközben egyre csak fecsegett, mint

akit felhúztak:

– Tudod, a gyerekkoromat juttatják eszembe apám barátai. Sokszor jöttek hozzánk kártyázni, amikor kicsi voltam, de sosem ülhettem le közéjük játszani. De most megmutattam nekik, ki a legjobb! Legyőztem mindenkit! – Bekapcsolta a zenét, kedvenc énekesnője, Fairuz énekelt, és a férfi vele együtt dúdolta: *A'tini al-naj wa ghanni...*, „Adj egy furulyát, és énekelj...”

Amikor Lidka megtanulta ennek a szép dalnak a szövegét, elbűvölték a költő szavai és az egyik leghíresebb arab énekesnő telt hangja, ezért ő is a férjével énekelt. Pár perc után már úgy érezte, hogy csak rossz álom volt az egész helyzet, amibe az anyósáéknál keveredett. Reggel, miután Hasszán elindult dolgozni, Lidka még nagyobb lelkesedéssel végezte a feladatait. Milyen csodálatos, hogy van saját otthona, ahol senki sem olvas a fejére semmit! A tágas, modern lakás volt az ő menedéke az idegen országban. Zeneszó mellett törölte le a bútorokról a mindenhol megülő port. A szivattagból idefúj, finom szemcséjű homok mindenhová belopózott. Főleg az üvegasztalokon lehetett jól látni. De Lidka állandóan ügyelt a lakás legeldugottabb szegletére is, minden ragyogott a tisztaságtól.

A fürdőszobában lehajolt, hogy felmossa a padlót. Egyszer csak elszédült, émelygés és valamilyen új, eddig sosem tapasztalt érzés fogta el. Olyan intenzív volt az élmény, hogy fel sem tudott állni. Üldögélt egy darabig, mélyeket lélegezve, aztán a berendezési tárgyakba kapaszkodva kiment, hogy ledőljön. Gondolkodott, mi lehet ez. A tegnapi hal? Nem, biztos, hogy friss volt, látta, hogy az apósa kizárólag a halpiacon vásárol. Vagy talán... Nem, nem... Bár az a hárpia anyósa tényleg nem szíveli. Lehet, hogy tett valami ocsmányságot az ételébe? Hasszán anyját bosszantotta, hogy a férje ajnározza a fia feleségét, és külön fogásokat, ínycségeket készített neki. Szieszta után főzetett a feleségével kávé magának és Lidkának, aztán a nappaliban üldögéltek, beszélgettek mindenféléről. Az anyósát zavarta, hogy angolul beszéltek, mert nem értett belőle egy szót sem. De olyan alávaló lenne, hogy külön őt megmérgezi?

Lidka egész nap ágyban volt, most először nem főzött ebédet. Estefelé ért haza Hasszán.

– Habibiti! Mi van veled? Gyere, máris megyünk a klinikára! – mondta.

– Nincs rá szükség. Elmúlik...

– Szó sem lehet róla! Megyünk!

Segített a feleségének felöltözni és lemenni az autóhoz. A magánkórházban alapos vizsgálatok és néhány teszt elvégzése után a fiatal

orvos örömmel jelentette be:

– *Mabruk!* Ön gyermeket vár!

– Micsoda? – kérdezte megrettenve Lidka. Hiszen még nem is terveztek gyereket! Hát az

egyetem? A munka? Nem akart kizárólag Hasszántól függni anyagilag, viszont mindenképpen támogatni akarta a lengyel családját.

Savanyú képpel lépett ki a rendelőből, és közölte a hírt Hasszánnal. Ő kitörő örömmel reagált.

– Igazán? Hát ez csodálatos! Nagyon boldog vagyok!

Rögtön felhívta a szüleit, hogy megossza velük az örömhírt. Otthon megölelte Lidkát, és tervezgetni kezdte, hogyan rendezzék be a gyerekszobát. Már másnap el akart menni kiságyért.

– Várj egy kicsit! – hűtötte le Lidka. – Várj, míg kiderül, hogy kisfiú vagy kislány lesz.

– Ahogy akarod, Laila, ahogy akarod...

Fölhívta minden kollégáját, hogy eldicsekedjen nekik azzal, hogy apa lesz. Lidka sajnálta, hogy mégsem szánta rá magát a fogamzástáplálóra, pedig minden patikában kaphatók voltak a tabletták Kuvaitban, akár recept nélkül is. Volt egy kisöccse, aki mellett sokat segített az édesanyjának, mielőtt egyetemre ment. Tudta, hogy egy gyerek egész napos munkát jelent. Másrészt viszont... Ez az ő gyerekük! Az övé és Hasszáné! Az örömtől sugárzó férfira pillantott, és végtelen gyöngédség öntötte el. Most lesz belőlük igazi család!

A következő hetekben sokan látogatták őket: Hasszán rokonai és ismerősei. Eljöttek, hogy megtegyék a szokásos látogatást a fiatal párnál, egyúttal gratuláltak az utódhoz. Lidka rosszul viselte a terhességet, sokat hányt, állandóan fáradtnak érezte magát. Amikor váratlanul Joannát pillantotta meg az ajtóban, szinte felkiáltott örömeiben:

– Aśka? De jó, hogy itt vagy! Gyere csak! Annyi mindent el akarok mesélni neked!

Megölelték egymást, a barátnője körülnézett, és leült a kanapéra.

– Nagyon szépen berendezkedtél!

– Köszönöm. Hát nem olyan palota, mint a tiéd, de én imádom ezt a lakást. Hát nálad mi újság? Hogy van Ali? A gyerekek?

– Minden rendben. Ali dolgozik, mint mindig, kicsit utazgattunk, Londonban voltunk a legtovább. Tudod, fél Kuvait ott van a nyári szünetben.

– Hallottam, hogy saját házat vagy lakást tartanak fenn ott a kuvaitiak.

– Hát igen, mi is fontolgatjuk, hogy venni kellene valamit. Tudod, ha a gyerekek majd ott tanulnak, akkor jobban megéri egy saját zug, mint a bérelt lakás. Sokan vásárolnak lakást Nagy-Britanniában vagy az Államokban, attól függően, hova járnak egyetemre a gyerekeik.

– De mindenkinek van pénze ott tanulni? Hiszen az egy vagyon lehet!

– Kaphatnak ösztöndíjat a jó tanulók, Kuvait állja a tandíjat, a megélhetési költségeket, egy évben két repülőjegyet... Hát veled mi minden történt? Hogy sikerült a nászút?

– Csodás volt! És köszönök minden tanácsot... Beváltak! Talán a kelleténél jobban is!

– Tessék?

– Terhes vagyok!

– Igazán? Ez remek hír! Végül is mire várnátok? Minél előbb, annál jobb.

– De én be akartam fejezni az arabnyelv-tanfolyamot. Most magam sem tudom, mi lesz, pocsékul érzem magam... Vagy rókázom, vagy alszom, így megy egyfolytában...

– Ez normális az elején, hamar túl leszel rajta.

– Lehet, de a mamámat nagyon kimerítette, amikor az öcsémet várta... Állandóan sápadt volt, mozdulni is alig tudott.

– Vannak itt jó orvosok, rögtön fölírnak valamit a rosszullétekre. A legfontosabb az első trimeszterben a folsav. Adtak?

– Igen.

A terhességről, a szülésről és a csecsemőkről beszélgetett a két barátnő. Áska győzködte Lidkát, hogy Kuvaitban könnyű gyereket nevelni, mert olcsó az eldobható pelenka, van sokféle tejpor, kása, üveges bébiétel.

– És a legfontosabb: vannak maidek! – Áska könnyedén vette a gyereknevelést. – Fölveszel egy dadust, és kész! Ha rám hallgatsz, intézd el minél előbb. Olyan körülmények közül érkeznek, hogy mindent meg kell tanítanod nekik, az alapoktól kezdve. A legegyszerűbb elektromos készülékeket sem tudják kezelni. Vasalásról sokszor nem is hallottak! Azt sem tudják, hogyan és mire használjuk a különféle tisztítószeret! Na és a főzés! Ha nem profi szakács az illető, akkor ott kell állnod mellette, míg végre rábízhatod az ételeket.

– Csak azt nem tudom, mit szólna hozzá Hasszán.

– Azt javaslom, beszélj meg vele minél előbb. Az is jó néhány hétig eltart, míg kiválasztod a megfelelő alanyt, és megcsináltatod neki a vízumot.

– De hol található?

– Általában irodákon keresztül érhetőek el, de ha már döntöttetek, akkor gyere el hozzám, az enyémekek ismerhetnek valakit. Így biztos olcsóbb lesz, és legalább tudod, kit engedsz be az otthonodba.

– Köszönöm, rád mindig számíthatok.

– Nincs mit. Akkor pá! Egy hét múlva elküldöm érted a sofőrünket. Szia!

– Szia, Aśka, látjuk egymást!

Miiyen jó, hogy Joanna megint itt van Kuvaitban! Legalább van kivei beszélgetnem!, gondolta Lidka. Otthon még csak nem is örültek igazán a kisbabának. „Hát ezt jól elbaltáztad – ez volt a mama első kommentárja. – Elintézted magad egy életre!”

Lidka Hasszánt várta, hogy megkérhesse, fogadjanak cselédet. *Elvégre szinte minden házban van háztartási alkalmazott, és az ő férje mégiscsak menedzser!*, győzködte magát. De igazából csak arra gondolt, hogy befejezi a nyelvi kurzust, és mihelyt lehet, elmegy dolgozni. A váratlan pofon után, amikor a családja nem kapott repülőjegyet az esküvőjére, megfogadta, hogy nem fogja teljesen a férjére bízni magát. Mihelyt talál segítséget a gyerek mellé, keresni fog magára, ezt nagyon fontosnak tartotta.

Ebéd után, mint mindig, leült a fiatal pár a nappaliban, hogy megbeszéljék, mi történt aznap.

– Tudod, édesem, Aśka volt ma nálam.

– Igen? És hogy van? Minden rendben náluk?

– Igen. Elbeszélgettünk egy kicsit. Sok tapasztalata van a személyzettel, és azt tanácsolta, hogy vegyünk fel valakit minél előbb...

Hasszán úgy nézett rá, mint aki egyáltalán nem érti, miről beszél.

– Aśka fel akar venni még egy szobalányt? És nekünk mi közünk ehhez?

– Nem... vagyis igen... Úgy értem, mi...

– Hogyhogy mi?

Lidka zavarba jött. Azelőtt sosem beszéltek az ő munkavállalásáról. De tudta, hogy hiába a férj kötelessége eltartani a feleségét, sok nő dolgozik Kuvaitban. Persze hallott arról, hogy kell hozzá a férj beleegyezése, de hát diák volt, amikor megismerte Hasszánt, természetesnek érezte, hogy elhelyezkedik valahol a kurzus után, és a férjének nem lesz ellene kifogása. És ha közbejött a baba? Ebben a helyzetben a dadus lesz a legjobb megoldás. Nem akart otthon ülni, már csak azért sem, mert Hasszán szinte egész nap házon kívül volt. Már most is alig várta, hogy elkezdődjenek az órák az egyetemen.

– Mert arra gondoltam... – nem tudta, hogyan fogalmazzon –, hogy most több időm van, be tudnám tanítani mindenre.

– Miért, neked nincs két kezed? – Kemény volt a férfi hangja. – Mégis mit képzelsz? Egy teljesen idegen ember a mi otthonunkban? Nem érezném jól magam! Én nem fogadok el ételt ismeretlentől! A főzés az asszony dolga!

– De itt majdnem mindenkinek van cselédje! És ha munkába állok...

– Ki mondta, hogy megengedem, hogy dolgozni menj? – Hasszán fölemelte a hangját. – A nő helye otthon van! Azt hiszed, megengedem, hogy több mint fél napig ki tudja, hol töltsd az időt? És idegen férfiakkal érintkezz!

Lidka hátán végigfutott a hideg. Most először látta ilyen haragosnak a férjét.

– De hát... – Azt akarta mondani, hogy ez jó lenne nekik, mert a dadus fizetése sokkal alacsonyabb annál, amennyit ő tudna keresni.

– *Bassz!*^[109] – Hasszán úgy rádörrent, hogy Lidka majdnem felugrott. – Nem tudsz te semmit! Nem hallottad, hogy nemrég egy etióp cseléd szétkaszabolta a munkaadói tizenkilenc éves lányát? Kegyetlenül mellbe és hasba szúrta! *Haiasz!*^[110] Erről egy szót se halljak többet!

A szíriai dühösen felállt, kiment, bevágta az ajtót maga után. Lidka rosszul lett. Érezte, hogy émelygés fogja el, kiszaladt a fürdőszobába, és többször hányt. Hideg veríték lepte el. Az ágyához akart menni, de újabb öklendezések rázták meg a testét. Forgott vele a világ, többször kirázta a hideg. Nagy nehezen kiöblítette a száját, és bevánszorgott a hálószobába. Megbánta, hogy a naptármódszerre hagyatkozott. Óvszert akár a szupermarketben is vehetett volna. Még csodálkozott is eleinte, hogy egy ilyen szigorúan szabályozott országban a polcokon állnak a gumik, különböző színekben, illatokban és ízekben.

Elaludt, nem is tudta, hogy a férje csak hajnali háromkor érkezett haza. Másnap ugyanúgy búcsúztak el egymástól, mint máskor, Hasszán még hosszabban is ölelte a feleségét. Este már nyugodtan, lassan magyarázta el neki, mint egy kiskorúnak:

– Habibiti, nem vagy tisztában azzal, mennyi gond van ezekkel a maidekkel. Előfordul, hogy mérgező folyadékot öntenek a tejbe, leforrázzák a csecsemőket, az egyik pedig kiugrott az ablakon a szponzor gyerekével! Azt akarod, hogy velünk is ez történjen?

– De sok dadát láttam, aki csodásan viselkedett. Áskának például három gyereke van, és főleg a maidek gondoskodnak róluk. Áska azt mondja...

– Aška! Mindig ez az Aška! – fortyant föl Hasszán. – Ne a barátnődre hallgass, hanem a férjedre! Habibiti – a férfi átölelte Lidkát –, jegyezd meg, hogy nem engedek idegent az otthonunkba! Gondolj arra is, hogy gyereket vársz, nem szabad idegeskedned.

Lidkának kavargott a gyomra. Maga sem tudta, hogy örüljön-e annak, hogy nem kell dolgoznia, vagy bánkódjon, hogy hiábavalónak bizonyul a tudás, amit a családja áldozatvállalásának köszönhetően szerzett. Olyan kicsi még az öccse, gondolta, éppen ideje, hogy ő viszont segítsen az édesanyjának. Annyi mindent köszönhet neki! Saját jövedelmet akart, már csak azért is, mert a férje egyáltalán nem adott pénzt a kezébe. Persze megvásárolt mindent, de amikor egyszer megkívánt egy teasüteményt, és levett egy csomaggal a polcról, Hasszán kivette a kosarukból, mondván, hogy ő nem szereti.

– Édesem! De hát én szeretem!

– Ne cirkuszoj! Ez csak sütemény! Nem fogom egy olyan cég bevételét növelni, amelyik annyit árt az araboknak!

Lidka ekkor vette észre, hogy a férje valóban bojkottál bizonyos márkájú termékeket. Akkor már soha az életben nem ehet a kedvenc csokoládéjából?

Hasszán a felesége elkomorult arcát látva felállt.

– Találkozóm van egy kuncsafttal a városban. Feküdj le, és pihenj – mondta az ajtóban állva.

Na igen, a legegyszerűbb meglépni, tette hozzá gondolatban Lidka. Mit csináljak? Táncoljak mindennap kánkánt, hogy elszórakoztassam? Hirtelen megint hányingere lett, rohant a mosdóba.

Néhány napig nem tértek vissza a cselédtémára. Lidka igen rosszul érezte magát, mégis gondosan elvégzett minden háztartási feladatot. Hasszán úgy értelmezte, hogy a felesége belátta a hibáját, ezért ugyanolyan kedves volt hozzá, mint máskor.

Néhány nappal később eljött Lidkáért Joanna sofőrje. Kora délután volt, az asszony úgy gondolta, van még néhány óra, míg hazaér a férje. Elcsomagolta a maga készíttette süteményt, és elindult látogatóba a barátnőjéhez.

– Ó, vagy száz éve nem ettem kelt kalácsot! Finom! – Aška már a harmadik szeletet vágta magának.

– Te nem sütsz semmit? – csodálkozott Lidka. – Annyi segítség van!

– Ugyan már, be sem teszem a lábam a konyhába. Apropos, beszéltél Hasszánnal? Akartok háztartási alkalmazottat?

– Nem rajong az ötletért. Elmondott egy szörnyű történetet egy etióp lányról, aki brutálisan meggyilkolta a kuvaiti gazdái lányát. Nem tudom, hogy csak ijesztgetni akart-e, vagy tényleg igaz.

– Sajnos igaz, tényleg hallani horrortörténeteket az etióp maidekről. Egy éve az egyik baltával csapta le egy fiatal kuvaiti lány fejét, akinek másnap lett volna az esküvője.

– Borzalom!

– Pedig így volt! És ha hallottad volna, milyen részletesen számolt be róla a gyilkos! „Csütörtökön nem volt a házban senki a menyasszonyon kívül. Kimentem a konyhába, fogtam a baltát, elindultam a hálószobájába, ahol éppen aludt. A mellkasára sújtottam, de fölébredt, kiabálni kezdett, védekezett, ezért megragadtam, és rávágtam a nyakára. Olyan sokáig csapkodtam, hogy levált a feje, és elgurult a padlón.”

– Istenem!

– Pontosan emlékszem rá, mert a médiában mindenhol erről volt szó, és nálunk tele van a ház szolgálkkal. Ráadásul sokszor el is utazunk.

– Hát ez az! Nem féltek, hogy bántják a gyerekeket?

– Nézd, én okos lányokat találtam, régóta nálunk vannak. És az ilyen szörnyűségek azért történnek, mert így vágnak vissza a szponzoroknak a rossz bánásmódért. Az az etióp lány arra panaszkodott, hogy az áldozat apja kiabált vele, hogy rosszul takarít, és megfenyegette, hogy visszaküldi Etiópiába.

– De ezért levágni valaki fejét!

– Kegyetlen gáztett... Az egyik kuvaiti barátnőm meg a mosókonyhában találta meg a maidjét, ott lógott felakasztva órák óta. A mai napig akasztottakkal álmodik, még orvoshoz is járt ezzel a problémával.

Visszatarthatatlan hányásroham tört rá Lidkára, ki sem tudott szaladni a nappaliból.

– Bocsánat, jól összemocskoltam itt mindent... – Lidka szégyenkezve nézte a szétfolyó hányást.

– Semmi baj, ne aggódj, az én hibám... Terhes vagy, én meg itt ilyeneket... Ratna! Ratna! Gyere gyorsan! – hívta Aška a szolgálót. – Ezt takarítsd föl! Szűzanyám! Lidka! Ráfolyt a ruhádra is. Gyere, zuhanyozz le, adok valami ruhát a magaméból.

Lidka élvezte a tiszta vízugarakat. Az járt a fejében, milyen mélységes kétségbeesés kell ahhoz, hogy az ember a saját életére törjön. És van

valamilyen határa a kétségbeesésnek vagy a tehetetlenségnek, amit átlépve meg lehet ölni valakit?

Aśka egyik régi ruhájában űlt vissza a kanapéra.

– Hát, sokat híztam mostanában, tízéves is lehet ez a cucc... – mondta a háziasszony.

A maid csészéket hozott tálcán.

– Tessék, igyál, ez bevált módszer hányinger ellen.

– Mi ez?

– Friss gyömbértea. Hatásos.

Lidka élvezettel kortyolta a frissítő tehát.

– És milyen fiatalasszonynak lenni? Összeszoktatok? – kérdezte Joanna.

– Minden rendben. Csak az anyukája meg a húgocskája... Ki nem állhatom őket. Megérik a pénzüket: egyik hárpia, másik fúria.

Aśka nagyot nevetett.

– Nem rossz páros! Remélem, nem látod őket nagyon sűrűn.

– Szerencsére nem... Csak péntekenként. Néha eljön hozzám Szalma, de olyankor a főzésre koncentrálnak.

– Hány éves?

– Nem tudom pontosan. Olyan huszonöt-huszonhat lehet.

– Az itt már vénlánynak számít! Biztos a vén szipirtyó miatt nem kell senkinek.

– Hogyhogy?

– Hát, tudod, itt nagyon nézik a lány anyját. Úgy tartják, hogy a lány is úgy fog viselkedni, mint ő.

– Akkor Szalma sosem megy férjhez!

Nagyot nevetett a két nő.

Hasszán már otthon volt, mire a sofőr hazaszállította Lidkát. Lidka látta, hogy a férje az ablakból figyel. Boldogan integetett neki, és sietett a lakásba.

– Ki volt az? – kérdezte a férfi a küszöbön.

– Szervusz, habibi. Aśkánál voltam.

– Azt kérdeztem, ki volt az.

– Csak ketten voltunk Aśkával, nem volt ott senki más.

– Mondd meg azonnal, ki volt az! – mordult rá Hasszán.

– De kicsoda?

– Hát aki hazahozott!

– Ja, hogy ő... Aśka sofőrje.

– És ki engedte meg, hogy elmenj itthonról?

– Tessék?

– Ki a bűdös franc engedte meg, hogy elhagyd a házat?

– De hát csak a barátnőmhöz mentem! Habibi, hiszen ismered...

– És ez a ruha? Nem is a tiéd! Honnan vetted?

– Rosszul lettem, és Aśka kölcsönadta.

– Na persze!

– Édesem, te nem hiszel nekem? – Lidka csodálkozással vegyes szomorúsággal nézett a férjére.

Felesége sápadt arcát látva Hasszán megenyhült.

– Laila, habibiti, nem erről van szó. A kollégiumban laktál, fogalmad sincs erről az országról. Olyan kis gyöngye vagy, meg kell hogy védjelek. Különösen most. – Megsimogatta a hasát. – El sem tudod képzelni, mi meg nem történhet...

Lidka édes ízt érzett a szájában, és káprázni kezdett a szeme. Egy pillanat múlva elhomályosult a kép, összekeveredett, és a padlón guruló, elfátyolozott, levágott fej jelent meg előtte. Egy élőhalott bontakozott ki a homályból, kötélnyomokkal a nyakán, és kinyújtott karral elindult felé. A háttérben a néptelen failakai romokon nagyokat röhögve csoportos erőszakot követett el egy rosszarcú társaság...

– Laila, Laila, mi van veled? Hallasz engem? – Hasszán hideg borogatással próbálta magához téríteni.

Lidka nyugtalanul dobálta magát, próbált menekülni a rémlátomás elől. Pár pillanat múlva kinyitotta a szemét.

– Laila, édesem, minden rendben? – A férje még mindig jégkockát szorított a homlokára.

– Igen, csak... mi történt?

– Semmi, habibiti, elájultál, de most már minden rendben.

– Én tényleg Aśkánál voltam.

– Tudom, édesem, aludj szépen, aludj!

A következő napokban Lidka szinte fel sem kelt az ágyból. Hasszán megparancsolta a húgának, hogy mindennap jöjjön el, és gondozza a lakást meg az ágyban fekvő Lidkát. Szalma ellenkezett, de engedelmessé kellett a bátyjának. Még az apósa is meglátogatta Lidkát, és figyelmeztette a lányát, hogy rendesen ápolja.

Lidkának egyre nagyobb teher lett a hétről hétre növekvő pocakja. Az idő nem csábította sétálni, a forrósághoz és a homokhoz még magas páratartalom

is adódott. Lidka szinte végig otthon maradt. A tiszta, tágas és klimatizált térben érezte magát a legjobban, ahol bármelyik pillanatban le tudott feküdni.

Ann meglátogatta, amikor elkezdődtek az órák az egyetemen.

– Hol bujkálsz? Már három hete eltűntél.

– Nem tudom, össze tudom-e szedni magam. Terhes vagyok... és a háztartást alig tudom rendben tartani.

– Miért kellett ennyire sietni? Nem tudtál volna várni? Kárba veszett az elmúlt év, pedig jól ment a tanulás.

– Becsúszott. A mézeshetek viszont isteniek voltak.

– Tudod már, hogy kisfiú lesz, vagy kislány?

– Még nem...

– Mit szeretnél inkább?

– Más országban mindegy lenne... De itt... magad is tudod, hogy van ez. A férfi az anya támasza, nem irányítja a család, nem kell állandóan féltetni. A lányokkal viszont csak a baj van, meg az állandó félelem, nehogy történjen velük valami, nehogy butaságot csináljanak, mert mindenki kiátkozza őket.

– Úgy beszélsz, mint az arab nők.

– Ha már itt élek, jobb alkalmazkodni. Könnyebb így.

Beszélgettek még egy kicsit a barátnők, aztán Ann elment. Az angol lány továbbra is partikra járt, Jasszimnak köszönhetően új társaságban forgott, majdnem minden héten bulizott. Lidka úgy érezte, hogy már túllépett ezen a szakaszon. Most a saját egészsége és a gyereke épsége állt az első helyen.

Gyorsan teltek a hónapok, teljesen kitöltötték a fiatal pár idejét az orvosi vizsgálatok, a gyerekruhák beszerzése, a gyerekszoba berendezése. Az új családtag érkezésére való felkészülés lázában feledésbe merülnek a kisebb civódások, veszekedések. Lidka fülig szerelmes volt a férjébe, mindenképp meg akart neki felelni, és örült, hogy a mostani állapotában csak a házi tűzhelyre és a születendő gyerekükre tud koncentrálni. Amikor az ultrahangos orvos kijelentette: „fiú!”, Lidka büszkén és elégedetten mutogatta az anyósának, milyen, kisfiúknak való ingecskéket, sportcipőcskéket és sapkákat vásároltak a legifjabb családtagnak. Az apósa alig várta az unokáját, és még jobban ügyelt arra, hogy mindenki a jövődó kismama kedvére tegyen. Az öregasszony vartyogott valamit az orra alatt, de a férje éber tekintetétől kísérve nem merte szekálni a menyét.

Már csak három hét maradt a szülésig. Még egyszer ellenőrizték a fiatalok, hogy kész van-e a babaszoba, nem feledkeztek-e meg valamiről.

– Nézd csak, édesem, milyen tökéletesen illik ide ez a kiságy! Mellette lesz a komód a pelenkázóval meg a kiskáddal. Mennyi polc! Emlékszem, mennyit vesződött a mama az öcsémmel, szaladgált utána az egész lakásban, mert sosem volt hely az összes holminak. És ez itt olyan remekül megoldódott!

– És ki választotta ki? – Hasszán szeme örömtől csillogott, hogy semmi sem hiányzik a családjának.

– Te, habibi, te... – Lidka gyengéden megcsókolta a férjét. – De ez a versenyautós tapéta? Mihelyt megszületik a kicsi, mindjárt autó kell neki?

– Persze, kezdettől fogva, hiszen férfi! – hangsúlyozta boldogan a jövőendő apa.

– Nézd csak, ide a sarokba raktam a kórházi táskámat, ha történne valami, ezt hozd be nekem, minden benne van.

– Sok idő van még, de rendben, édesem, mindent az én Lailámnak.

Lidka a gyerekszobában téblábolt, rakosgatta a ruhácskákat, igazgatta az ágyneműt, a takarókat, törölgette a láthatatlan porszemeket. Aztán felvetette:

– Elmehetnénk esetleg valahová? Állandóan itthon ülök, szinte nem is látom a világot.

– Amit csak kívánsz, habibiti! Készülődj, mindjárt indulunk!

Végighajtottak a parton. Lidka nézte az öböl nyugodt víztükrét, a sétálókat, az önfeledten játszadozó gyerekeket. Enyhe mozgást érzett odabent.

– Habibi, rugdos! Mozgolódik a fiad!

– Mondtam én, hogy szereti az autókat! Rögtön felélénkült! – mondta Hasszán örvendezve.

– Biztos olyan szép férfi lesz, mint a papája! – Lidka már alig várta, hogy megpillantsa a szeretett férfi gyerekét.

– És fehér lesz a bőre, mint a mamájának! – tette hozzá a férje.

Elhagyták a várost. Az út mindkét oldalán sivatag húzódott. Már elég nagy utat tettek meg, amikor Lidka hirtelen egy magas, vöröslő, az út felé közeledő gomolyagot pillantott meg.

– Hasszán – mondta bizonytalanul –, látod azt ott?

– Mit, édesem? – A volánnál ülő férfi egyenesen maga elé nézett.

– Ott! Balra! Felénk jön! Mi az? – A tollas felhőre emlékeztető, hatalmas, a földtől több száz méter magasba nyúló folt feléjük tartott.

A szíriai kinézett az ablakon, és elkáromkodta magát:

– A francba! Homokvihar! Menekülnünk kell! – Gyorsan a gázra taposott.

- Jaj istenem! – Lidka a hasához kapott.
- Mi a baj? – kérdezte idegesen Hasszán.
- Semmi, semmi. – A várandós asszony alig kapott levegőt.

Egyre közelebb jöttek a nagy, félelmetes gomolyagok.

- Hasszán! Hova megyünk? Miért nem fordulsz vissza? –

aggodalmaskodott Lidka. – Hiszen egyfolytában távolodunk a várostól!

– El kell jutnunk egy lehajtóig, hogy vissza tudjunk fordulni. – A férfi arcán feszültség tükröződött.

- Ááááá! – nyögte Lidka.

– Mi az?

– Fáj! Rettentően fáj! Auuuuu!

– Hol? Hol fáj?

– Alul, a hasamnál! Meg a keresztcsontom!

Hasszán még mindig előretartott. A gigászi homokfelhő feltartóztathatatlanul nyomult az út felé. Lidka csak amerikai katasztrófafilmekben látott ilyen képeket. El sem tudta hinni, hogy ez valóban megtörténik.

– Habibi, kérlek, gyorsan! Félek! – Már majdnem sírva fakadt.

– Igen, édesem, mindjárt... – Hasszán lehajtóhoz ért, megfordult, és elindult előre.

Sok más autó is próbált a lehető leghamarabb visszaérni a városba.

– Jaj! Édesem, ezek már a fájások! Ó, istenem! Nagyon fáj! – A lány arca eltorzult a szenvedéstől.

– Nem lehet, hogy csak képzeled? – A férfi homlokát verítékcseppek lepték el. – Nincs még itt az ideje!

– Nem bírom ki! Óóó! Ááááá!

– Lélegezz mélyeket! És hajtsd hátra az ülést!

– De hogyan? Én nem tudom!

– Oldalt van egy gomb! Csak nyugodtan!

Lidka jajgatott fájdalmában, Hasszán pedig aggódva nézett a fenyegető, hatalmas homokvihar felé. Mire feltűntek előttük az első házak, már eltakarták az eget a sűrű felhők.

– Hasszán! Azt hiszem, jön a baba! Ááááá! – Lidka a férje karjába kapaszkodott, a bőrébe vájta a körmeit. – Folyik belőlem a víz!

– Tartsd magad még egy kicsit, édesem! Megyünk a kórházba!

Már a fejük fölött tornyosultak a fekete felhők. Egy pillanat múlva szinte az egész égboltot elfedte a sok millió homok- és porszemcse, mint egy vastag

színházi függöny. Besötétedett, automatikusan felkapcsolódtak az utcalámpák.

– Uramisten! Itt a világ vége! – nyögte kétségbeesetten Lidka. – A gyerekem! A gyerekem!

– Odaérünk, odaérünk... – Hasszán hangja alig érzékelhetően megremegett.

Egyszer csak az utolsó fényfoltot is eltakarta a vastag homokréteg. Egy pillanat alatt sötét lett. Szinte nullára csökkent a látótávolság.

– A kisfiunk! Hasszán! Csinálj valamit! – Lidka ülése teljesen átázott.

– Mentőt hívok! – A férje idegesen ütötte be a segélyhívó számát, de állandóan foglalt volt.

Sziréna vijjogott fel. Rémült emberek hangja hallatszott, akik pánikban hagyták el az autójukat.

– Hasszán! Nem látni semmit! Nem tudsz vezetni! A gyerekünk!

A férfi tíz kilométeresre csökkentette a sebességet. A jobb sávban maradt, és lassan követte az előtte haladó autókat, mert a lámpáik néha, egy-egy pillanatra felvillantak a sötétben. Mindenki, aki az úton maradt, vészvillogót használt. Méterenként araszolt előre az autó, mint egy teknős. Lidka egész idő alatt szétterpesztett lábakkal zihált. Félájult volt a fájdalomtól, állandóan azt ismételte:

– Kisfiam, kicsi fiam...

Hasszán erősen szorította a kormánykereket, előrehajolt, mintha így át tudna látni a sötétségen. Vakon haladt előre, remélte, hogy ismeri olyan jól a várost, hogy eljut a legközelebbi kórházig.

– Áááááá! – üvöltötte Lidka. – Jön a baba!

– Még egy kicsit, habibiti, még egy kicsit. – A férfi bekanyarodott egy kis utcába, lefékezett, és kiszállt.

– Ne itt, ne itt... – A tomboló szél miatt alig tudta kinyitni az ajtót. Szemét kavargott a levegőben, a homokszemcsék mindenhová behatoltak.

– Megfulladok! Itt halok meg! Meghalok én is, meg a fiam is! – Lidka a fejét rázta a fájdalomtól.

Hasszán beszállt az autóba, előrement egy kicsit, és befordult a következő átjáróba. Kiugrott, elszaladt valahova, és egy perc múlva hordágyra rakták az asszonyt az ápolók.

Hasszán apja a *sahadát*^{111} suttogta a kisfiú fülébe. Az egészséges csecsemő csodaszép volt. A szakemberek hozzáértő gondoskodásának köszönhetően

komplikáció nélkül zajlott le a szülés. Az asszony a legteljesebb boldogságban nézte elsőszülöttjét. Már nem Lidka volt. Még csak nem is Laila. Ettől kezdve *Umm Omár*^{112} lett.

XII. FEJEZET

Nagy változás

– *Mabruk, Abu Omár!*^[113] *Alf mabruk!* – Sorban érkeztek a látogatók az újdonsült szülőkhöz, hogy gratuláljanak a gyermek születéséhez.

– *Mabruk, Umm Omár!* – Lidka aranyszállal átszótt, bő *dzsellabában*^[114] ült boldogan a férje mellett, így fogadta a dicsérő és gyönyörködő szavakat.

– *Ma sa Alla! Gyönyörű kisfiú!* – Nem győztek áradozni Hasszán ismerősei.

Omár az apja vonásait viselte az arcán, de a lengyel anya génjei miatt kicsit szelídebb formában. A bőre fehér volt, kicsit olajos árnyalattal, a fején sűrű, göndör, fekete haj. Ez a dús hajzat ámulatba ejtette Lidkát, hiszen emlékezett, hogy az öccse teljesen kopasz fejjel született. Az ő újszülöttje a leggyönyörűbb gyerek a földkerekségen!

A nappaliban felállított fényűző bölcsőben feküdt a baba, a pávamódra büszke apa pedig időnként kivette belőle, hogy megmutassa mindenkinek, milyen bámulatos fia van.

– Az én fiam! – mondta, és diadalmasan hordozta a karján.

A szoba roskadozott a hatalmas virágkosaraktól, amelyeket az első látogatók hoztak, amikor az újdonsült anya még a kórházban volt. Lidka magánklinikán szült, saját szoba állt rendelkezésére fürdőszobával, televízióval, és volt egy kis szalonja is a látogatók számára. Inkább szállodai lakosztályra emlékeztetett az ízlésesen berendezett belső tér, mint kórteremre. Hasszán végig mellette volt, amikor megkezdődtek a tolófájások, masszírozta a derekát. Csak az utolsó szakaszban vitték át Lidkát egy külön helyiségbe, ahol az orvos a teamjével együtt végigkísérte a szülést. Ettől a pillanattól kezdve Lidka nem sok mindenre emlékezett, mert semmit nem látott az arcára helyezett maszktól. Néhány nap múlva a kisfiával együtt hazaszállította a büszke férj, miután bepakolta az autóba a virágkompozíciókat és az ajándékokat.

Megint csöngetett valaki a lakás ajtaján. Hasszán ajtót nyitott, és Joannát tessékelte be. A látogató méretes ajándékkosarat tartott a kezében, benne egy nagy, kék mackót és egyenként kék ezüstpapírba csomagolt csokoládékat, és volt nála még egy jókora zsák is ajándékokkal.

- Gratulálok! – üdvözölte Hasszánt, aztán magához szorította Lidkát.
- Na, hogy vagy, Umm Omár? Elboldogulsz a hadseregnyi vendéggel? – kérdezte kedves mosollyal.
- Hát persze! – felelte Lidka örömtől sugárzó arccal. – Láttad a pici fiamat? Csodálatos!
- Igen, tényleg ritka szépség! – helyeselt a barátnője. – De te is kivirultál!
- Ó, mert úgy élvezem! Mindenki királynőként bánik velem!
- Ó az apósod első fiúunokája?
- Igen, de honnan tudod? Hasszának él még két bátyja Szíriában, de nekik lányaik vannak.
- Magad is látod! Most megnőtt a tekintélyed! Te vagy az anyja a nemzetség egyetlen örökösének!
- Bejött a konyhából Szalma, hideg italokat hozott tálcán. Minden vendéghez odalépett, és kínálta az innivalót.
- Hát ez? Mit néz ilyen ferde szemmel? – kérdezte Aśka.
- Ó, az külön történet...
- Na, mondd csak!
- Lidka a férjére nézett, akit lefoglalt a kollégáival folytatott társalgás.
- Hát tudod, a homokvihar után...
- Tényleg szuperembered van, hogy be tudott vinni a kórházba! Engem is utolért egyszer egy vihar az autóban, de rögtön szóltam a sofőrnek, hogy álljon meg, és várjon. Hiszen teljes a sötétség! Egy méterre sem látni! Szóval mi van Szalmával?
- Hát tudod, amíg kórházban voltam, Hasszán megparancsolta neki, hogy jöjjön el mindennap, főzzön neki, és tartsa rendben a lakást. Amikor pedig hazajöttem Omárral, az apósom rendelkezett úgy, hogy segítsen nekem.
- És nyilván nem volt tőle elragadtatva – találta ki Aśka.
- Dühöngött, de hát tudod, hogy megy ez, engedelmeskednie kellett az apjának.
- Na igen...
- Nemrég meg komoly veszekedés volt Szalma és Hasszán között.
- Min kaptak össze?
- A rákokon.
- A rákokon?
- Igen, mert az apósom tudja, hogy imádom a tenger gyümölcsit, és vett a halpiacon friss rákokskákat. Szólt Szalmának, hogy készítse el nekem...
- Nem rossz, annyit kell pucolni, hogy csak na!

– Pontosan. Először meg kell tisztítani az összeset, megfőzni, aztán fogpiszkálóval kiszedni azt a kis darabka finom húst a lábakból meg a páncélból.

– És hány rák volt?

– Talán hat.

– Akkor rendesen megdolgoztatta a sógornődet!

– Hát igen, volt vele dolga. De micsoda saláta lett belőle! Fenséges! Sosem ettem ilyet, még a legelőkelőbb étteremben sem!

– A friss ráknak nincs párja!

– Így van! De mihelyt megjött a bátyja, kirobbant, hogy nem fog egy kafiránál cselédként robotolni.

– Hát nem csomagolta be a mondanivalóját. És mit szolt erre Hasszán?

– Leintette, hogy maradjon csöndben, és tegye rendbe a konyhát. És rögtön vigye ki a szemetet, nehogy itt bűzölögjön nekem a rákhéj.

– Mire ő?

– Kiborult, és fölhívta a mamáját, hogy elpanaszolja neki.

– Jó kis zúr lehetett! És erre a mama... – Aška jót mulatott ezen is, mint mindenben.

– Mondott valamit Hasszánnak, ő meg azzal vágott vissza, hogy örüljön inkább, hogy Szalma segíthet nekünk. Ugyanis annyi vendég jár hozzánk, hogy legalább kinézheti magának valaki, hogy feleségül vegye.

– Ettől nyilván kiborult az öreglány.

– Biztos, de Hasszán letette a telefont, meg se várta a választ.

Szalma behozta a kávé, és kifejezéstelen arccal felszolgált a vendégeknek. Aška alaposan megnézte magának.

– Hát, mit mondjak, nem egy csábító szépség... Reménytelenül ronda.

– De még ha jó természete lenne – Lidka felsóhajtott –, akkor csak elvinné valaki egyszer.

Omár felsírt, Hasszán pedig óvatosan átadta Lidkának.

– Azt hiszem, megéhezett a kisfiunk.

– Igen, ideje megetetni. – Lidka szeretettel fogta a pólyás babát. – Gyere velem a hálószobába, Aška...

– Szoptatod?

– Igen.

– Én nem tudtam.

A többi vendég is felállt, búcsúzkodni kezdtek. Hasszán mindenkinek díszesen becsomagolt bonbont adott egy kis kártyával, amelyre ezüstbetűvel

nyomtatták rá a szülők és a baba nevét, illetve a születése dátumát.

– *Mabruk, Umm Omár* – gratuláltak Lidkának utoljára a távozó vendégek.
– *Ma’a asz-szalama.*^[115]

– *Ma’a asz-szalama.*

Nem tudott betelni a fiatal pár a szépséges kisfiúval. Minden figyelmüket csakis a babának szentelték. Omárt még a kórházban körülmetélték, Hasszán pedig pár hét után a hagyományoknak megfelelően leöletett két birkát, és igazságosan szétosztotta a húsukat. Egyharmadát kapták a szegények, a maradékot elajándékozta a barátoknak, szomszédoknak, ismerősöknek és rokonoknak. A maradékból Lidka anyósa Szalmával ünnepi étket készített. Az egész család körülülte az asztalt Hasszánéknál, így ünnepelték a kisfiú születését. Lidkát elbűvölték a baba világrajövetelével kapcsolatos szokások. Elhalmozták a kicsi szobáját játékokkal és ruhácskákkal, mert minden látogató csodás ajándékokat hozott. Nem kellett főznie, mert a hagyományok szerint a szülés után negyven napig a rokonok kötelessége ellátni enivalóval az ifjú anyát. Még a szomszédasszonyok is hoztak mindennap egy tál ételt. Eleinte Lidka csodálkozott ezen, de Áska elmagyarázta, hogy rendes körülmények között a gyermekágyas nő a szülei házában lakik a babával, az édesanyja és a legközelebbi hozzátartozói felügyelete alatt. Úgy volt, hogy Lidka édesanyja is eljön Lengyelországból erre az időszakra, de a magánklinikai tartózkodás annyira kimerítette Hasszán anyagi lehetőségeit, hogy ez a terv meghiúsult.

Lidka minél többet meg akart tudni a férje kultúrájához tartozó szokásokról. Salátát szedett magának, és megkérdezte:

– És ha kislány születik, akkor is birkát ölnek?

– Igen, de csak egyet – válaszolta Szalma.

– Ezt *’akikának*^[116] hívjuk – magyarázta Hasszán. – Állatot áldozunk, ezzel mondunk köszönetet Allahnak az új családtagért.

Angolul folyt a társalgás, de Lidka anyósa elkapta az *’akika* szót, és kijelentette:

– Le kell vágni a gyerek haját.

– A haját? – értetlenkedett Lidka.

– Igen, a hagyomány szerint a baba világrajövele utáni hetedik napon a birkaáldozat mellett a kicsi összes haját is levágták, aztán megmérték, és a súlyával egyenértékű aranyat vagy ezüstöt osztottak szét a szegények között.
– Szalma fölényesen nézett Lidkára, mintha a lány legalábbis azt kérdezte

volna, hogy reggel fölkel-e a nap. Az anyjának viszont odasúgta: „Ez az ostoba nő megint nem tud semmit.”

Lidka úgy tett, mintha nem hallotta volna, az apósa viszont szigorúan nézett a lányára, levágott egy darabot a bárány combjából, és a menyé tányérjára tette.

– Legalább kóstold meg, a fiad tiszteletére!

A kardamommal, borssal, fahéjjal, babérlevéllel és szegfűszeggel alaposan megfűszerezett húsnak mennyei íze volt.

– Finom! – dicsérte Lidka.

– Egyél csak, egyél! – Az apósa még egy darabot tett a tányérjára.

– Akkor most le kell vágnunk Omár szép haját? – Lidka sajnálta a baba fürtjeit.

– Nem. – Hasszán elnevette magát. – Változnak a szokások. Most csak egy hajtincset vágunk le, és eltesszük emlékebe.

Lidka apósa is bekapcsolódott a beszélgetésbe:

– A szülés utáni tizennegyedik vagy huszonegyedik napon is el lehet végezni. Ez a szertartás hirdeti ki, hogy új tag született a közösségben, egyúttal megerősíti a családi és társadalmi kötelékeket, és védelmet biztosít az újszülöttnak minden szerencsétlenséggel, szenvedéssel és ártalommal szemben.

Lidka figyelmesen hallgatta Hasszán apját, és az öregasszony meg Szalma rosszalló tekintetére ügyet sem vetve fejezte be az étkezést.

Gyorsan szaladtak a hetek. A fiatal házaspár élvezte egymás és a baba társaságát. Lidka rendben tartotta a lakást, gondozta a kicsit, Hasszán dolgozott, de minden szabadidejét a családjával töltötte. Mindennap ő fürdette és altatta a kisfiát. Akárhova mentek el a fiatalok, csupa olyan emberrel találkoztak, akik nem győzték csodálni a kisbaba különleges szépségét. Közvetlenül a nyári szünidő előtt Ann meglátogatta Lidkát.

– Hogy van a kismama?

– Minden rendben, hála istennek. Omárral nincs semmi baj. Kivételes baba, átalussza az egész éjszakát.

– Akkor tényleg szerencséd van. Egyébként nem is csak ezzel. Tudod, igazából... irigyellek.

– De miért?

– Megvan mindened, amiről csak álmodhat egy nő. Remek férj, szép lakás, csodás kisbaba...

Lidka meglepődött, sosem gondolta volna, hogy ilyen szavakat hall a bulizós angol lánytól.

– Igaz, nincs okom panaszra. – Lidka is nagyra értékelte a Hasszán kínálta stabilitást. Úgy gondolta, hogy sosem látott nála jobb apát.

– Ami engem illet... – kezdte sóhajtva Ann. – Véget ér a kurzus harmadik éve, haza kell mennem. És tudod, mi van most: válság, alig találni munkát. Hiába volt szigorú korlátozás a kollégiumban, legalább lakásra meg élelemre nem volt gondom. Mostantól minden fontot magamnak kell megkeresnem.

– És mik a terveid?

– Ami mindenkinek: munkát keresek – mondta savanyúan a barátnője. – De hogy bírom ki ezentúl Angliában napfény nélkül?

– És mi van Jasszimmal? Meg azzal a... hogy is hívják... Helennel? – Lidka témát váltott, remélve, hogy elúzi Ann komor gondolatait.

Az angol lány legyintett.

– Ne is beszéljünk róla...

– De miért?

– Helen arra számított, hogy komolyra fordul a dolog Jasszimmal. Esküvőről ábrándozott. Amint meghallotta, hogy férjhez megy, elkezdte nyaggatni Jasszimot. Ő pedig egyenesen a szemébe mondta, hogy ne számítson házasságra.

– Ezt tudni lehetett kezdettől fogva. Mit csináltak együtt? Főleg bulizni jártak.

– Na igen. És tudod, hogy van ez itt: a család szent, a bulizó csajok meg más tészta.

– Ann! És ezt te mondd?

– Én nem kötelezem el magam. Helen viszont nemcsak hogy halálosan beleszeretett Jasszimba, hanem még azt is megtapasztalta, milyen a luxusélet egy milliomos oldalán. Nem lesz könnyű belenyugodnia, hogy mindez csak átmeneti volt.

– És hogy van?

– Nehezen viseli... Alkohol, drogok, állítólag még orgiák is voltak...

– Miket beszélsz!

Omár nyöszörögni kezdett a kiságyban, Lidka a karjába vette.

– Milyen édes! – lelkesedett Ann. – Szabad? – nyújtotta érte a kezét.

– Csak óvatosan. – Lidka aggódalmasan nézte, hogy Ann ügyetlenül átveszi a babát.

– Milyen cuki! Hát neked tényleg összejött! – Lidka látta a barátnőjén, hogy nem szívesen hagyja ott Kuvaitot.

– Eddig, lekopogom, minden jól alakult!

– Nyugodtan foglalkozhatsz a gyerekekkel, nem kell aggódnod a pénz miatt. Talán nem is olyan rossz, hogy itt a férj dolga eltartani a családját... – mélázott Ann.

Omár felsírt, és Lidka gyengéden átvette a fiát. Ann irigykedve nézte szoptató barátnője boldog arcát.

Teltek-múltak a hónapok, a baba szépen gyarapodott. A forró nyár után hűvösebb lett az idő, és Lidka többször elvitte sétálni Omárt a tengerhez vagy a parkba. A legtöbb kisgyerekre dadák vigyáztak, de ő örömmel foglalkozott a babájával. Péntekenként, amikor az apósáéknál ebédeltek, csatlakozott hozzájuk Hasszán, aki sosem tudott betelni a fiával. Sok időt töltöttek együtt a friss levegőn, alig várták, hogy megnőjön egy kicsit a baba, és elvihessék a hatalmas vidámparkba.

Októberben kezdődött a *ramadán*,^[117] amikor napkelte után napnyugtáig tart a böjt. Lidka már tudta, hogy Kuvaitban ilyenkor minden étterem zárva tart, szigorúan tilos enni és inni nyilvános helyen. A törvény megszegéséért egy hónap börtön vagy százdinaros büntetés jár. A szupermarketekben tolongott a tömeg, de mindenhol ünnepélyes légkör uralkodott. Rá is átragadt ez a hangulat, és izgatottan tervezte a ramadáni ételeket. Szabad pillanataiban sokat olvasott a muszlim böjtről. Megtudta, hogy azért szent ez a hónap, mert ekkor kezdődött a Korán kinyilatkoztatása. Ebben az időszakban a hívek nagy figyelmet fordítanak az egymás közti kapcsolatokra. A ramadán alatt nem szabad hazudni, csalni, káromkodni, megsérteni, megalázni másokat, mert ellenkező esetben érvénytelen a böjt.

Lidka, mint mindig, a konyhában sürgölődött, Hasszán pedig várta a napnyugtát. Az asszony vizet és datolyát tett az asztalra, hogy ezzel kezdje az étkezést a férje. Aztán kivette a sütőből a rizzsel töltött csirkét, és összeállította a salátát. A közeli mecsetből felhangzott a *müezzin*^[118] hangszórával felerősített, jellegzetes, esti imára hívó hangja. Hasszán még állva megivott egy pohár vizet, bekapott pár szem datolyát. Lidka még emlékezett, milyen csillapíthatatlan szomjúságot érzett Szaúd-Arábiában, és csodálta Hasszánt azért, hogy egész nap kibírja ivás nélkül.

– Ül le, habibi, kérlek. – Letette a férje elé a párolgó levest.

– Ó, *adasz!*^[119] – mondta a szíriai. – Az én Lailám remek szakács.

Lidka felszeletelt citromot, és apró, pirított kenyérkockákat tett a férje elé.

– Egyél, édesem, egyél! – Ő nem böjtölt, de tiszteletben tartotta Hasszán önmegtartóztatását, nem evett és nem ivott napközben a jelenlétében.

– Hogy viselkedett ma Omár?

– Nagyon jól, egyre hosszabban ül már. Csak meg kell támasztanom egy párnával.

– Az jó. – A férfi a csirkéért nyúlt. – És hogy van Umm Omár?

– Kitűnően. – Lidka felnevetett, és a férje elé tette a salátát. – És hogy van Abu Omár? Mi volt a munkahelyén?

– Minden rendben. – Kis információmorzsákat leszámítva Hasszán nem beszélt a munkájáról.

Lidka kiment a konyhába, hogy felmelegítse a töltött derelyéhez hasonló *ataifot*, a hagyományos ramadáni édességet. Sok helyen, még a szupermarketekben is a vevők előtt sütötték a kerek kis lepényeket. Otthon a nők összetört cukros-fahéjas mogyorót, egy különleges túrófélét vagy tejszínhabot tettek rá. Megformázták, kisütötték olajban, majd leöntötték cukorból, vízből és citromléből készült sűrű, meleg mázzal. Rendkívül édes és laktató volt, gyakran ezzel zárták a családi *iftart*.^{120}

Lidka földig érő arab ruhában szolgálta fel a férjének az *ataifot*, és kardamomos kávét hozott neki apró csészében. Az ital felszínén hab képződött, ha megfelelően készítette el a kis forralóedényben. Lidka örült minden újabb konyhai fortélynak, melyek révén megörvendeztethette a férjét.

Hasszán jó étvággal fejezte be aznapi első étkezését.

– Édesem, van ott egy reklámszatyor, hozd ide, és vedd ki, ami benne van!

– Mi az?

– Meglátod.

Lidka nagy, színes cukorkákkal és diófélékkel teli műanyag zacskót vett ki belőle.

– Ez mire való?

– Nem emlékszel? Már majdnem a ramadán közepén járunk. *Girgian!*^{121} Ó, *Girgian!* – Hasszán énekelni kezdett, és tapsolt hozzá.

A kiságyában ülő Omár az apja felé fordította mosolygó arcocskáját, és mulatságosan hintázni kezdett.

– *Ja valad!*^{122} – A szíriai boldogan vette a karjába a fiát, és táncrea perdült vele a nappaliban. – *Girgian! Ó, Girgian!*

Lidka mosolyogva nézte, hogyan bolondozik a férje a babával, amikor csengettek. Ajtót nyitott, és egy csapat hagyományos viseletbe öltözött kisgyerek állt előtte. A kisfiúk fehér disdását és aranyfonallal hímzett fekete

mellénykét viseltek. A fejükön ugyanolyan motívummal díszített, a mellényhez tökéletesen illő, cifra sapka állt. A kislányok az itt *thobénak* nevezett, csillogó, korállal, flitterekkel, gyöngyökkel hímzett, hosszú ruhájukban káprázatosan néztek ki. Arcukat szorosán körbefogta az aranyszállal gazdagon díszített, hajukat elfedő és vállukra, mellkasukra omló kendő. Minden gyerek nyakában díszesen hímzett kis tasak lógott, ebbe gyűjtötték az édességet. A tarka, vidám gyülekezet énekelni kezdett:

– *Girgian! Ó, Girgian!*

Hasszán az örömtől repeső Omárral odament az ajtóhoz, és a dal ritmusára ringatta a kisleányt. A vidám kisleány összevissza kapálózott, hadonászott és hangosan nevetett.

– Ba-ba-ba-ba... – gügyögött.

– Igen... ba-ba, ba-ba.

Még mindig énekelt a gyerekcsapat az ajtóban, várta a marék nyalánkságot. Lidka kihozta a zacskót, amit a férje vásárolt, és bőkezűen megajándékozta őket. Hasszán színes cukorkákat nyomott a fia apró kezecskéjébe, és lehajolt, hogy a kicsi is megjutalmazhassa a jövevényeket. Miután mindenki kapott valamit, a csapat a szomszéd ajtóhoz vonult.

– Omár akkorát mulatott, hogy biztos nem alszik egész éjjel. – Lidka az izgatott kisleányra nézett, aki fülig érő vigyorral mutogatta két, alig kinőtt fogacskáját.

– Nem baj, majd elüldögél a *babával*. Ba-ba, mondd utánam, ba-ba... – Hasszánt teljesen lefoglalta a játék.

– A papával? A papával akarsz játszani? – Lidka megpaskolta Omár pocakját, és gyengéd puszit nyomott az orrocskájára.

A férfi átkarolta a feleségét, és magához szorította a kisleánnyal együtt.

– Olyan nagyon szeretlek benneteket! – Homlokon csókolta mindkettőjüket.

– Én is szeretlek, egyetlenem. – Hasszán izmos karjaiban Lidka egyszerre érezte az imádott férfikölnit és a finom csecsemőillatot.

Egy perc múlva Lidka visszatért a kötelességeihez, a férfi pedig tovább szórakoztatta a kisleányt. Az asszony összeszedte a szennyes edényt, berakosgatta a mosogatógépbe, és alaposan kitakarította a konyhát. Habbal kisúrolta a sütőt, a főzőlapokat is lemosta, a padlót pedig virágillatú tisztítószerrel mosta fel. Végül készített a férjének egy könnyű fogást *szuhurra*,^[123] és berakta a hűtőszekrénybe. Hasszán nem keltette fel a feleségét, egyedül evett napkelte előtt. Ramadánkor ugyanis rövidebb volt a

munkanap, hogy a böjtölők többet tudjanak aludni. Reggelenként Lidka látta el Omárt, aki ilyenkor volt a legaktívabb. Mielőtt a férje bement a munkahelyére, a feleség mindig elbúcsúzott tőle az ajtóban, nem feledkezett meg a későbbre szánt, zsebébe rejtett mindennapos csókról sem.

Néha rokonokhoz, ismerősökhöz vagy étterembe mentek iftarra. Ebben a napszakban kiürültek az utcák, csak néhány siettek elkésve az ünnepélyes étkezésre. Amikor Hasszánt meghívták a szokásos *ghabkára*,^[124] magával vitte Lidkát is, és büszkén mutatta be mindenkinek európai feleségét. Egyszer Szalmára bízták Omárt, és elmentek egy ramadánra felállított sátorba, ahol élő arab zene mellett lehetett hagyományos ételeket enni, vízpipát szívni vagy világos, illatos, bársonyos kávét inni. Lidka figyelmesen nézte, milyen szertartásosan szolgálják fel ezt a nemes italt. A pincér a bal kezében tartotta a *dallát*, a hagyományos hosszú nyelű, alul csavart csőrű arab kiskancsót, magasról öntötte a kávét a jobb kezében tartott apró, fületlen findzsába. Aztán átnyújtotta a vendégnek, aki kiitta, és addig ismétlődött a rituálé, amíg jelt nem adtak a pincérnek, hogy befejezheti. Párszor meg kellett rázni az üres findzsát, ezzel jelezte az ivó, hogy nem kér többet.

A fiatal házások egy ízben Hasszán egyik kollégáját látogatták meg. Már hazafelé tartottak, Omár édesen aludt a hátsó ülésen. Elmúlt éjfél, az utcákon ezeryi ember tolongott, kivonult a rendőrség, a mentők, a tűzoltók.

– Habibi, mi ez? Mi történik? – ijedezett Lidka.

– Ne félj, ez így szokás. A Nagymecset mellett vagyunk. A ramadán utolsó tíz éjszakáján itt gyűlnek össze imádkozni a hívők. Ilyenkor különösen nagy erő van benne.

– De miért éppen most?

– Hitünk szerint a ramadán egyik utolsó páratlan éjszakáján nyilatkoztatták ki a Korán első verseit. Ezt *lajlat al-kadrnak*, vagyis az elrendelés éjszakájának nevezzük. A Korán szerint a *lajlat al-kadr* 'jobb, mint ezer hónap'.

Lidka a ramadán hatása alá került. Mindenütt szívélyesség és egyfajta belső emelkedettség érződött. Az embereket közel hozta egymáshoz a közös böjt, az egész napos várakozás az első étkezésre, az imádkozás a mecsetekben. A mecsetekben ingyenételt osztottak, hogy minden hívő méltó iftarban részesülhessen.

– Nézd csak, édesem! Késő éjjel van, és itt tömegek állnak! – Az egyenruhások alig tudták biztosítani az autóforgalmat.

– Ez a ramadán huszonhetedik éjjele! Százezrek jöhetnek ide szentséget és Allah kegyelmét keresve.

Már majdnem megvirradt, mire hazaértek. Hasszán még szuhurt sem kért a munkatársánál elfogyasztott bőséges ételek után.

Másnap megfelelő öltözéket kerestek a szülők a kisfiuknak az *'id al-fitrre*, a böjt befejezésének ünnepére. Sok vásárló nyüzsgött a boltokban, mert a hagyomány szerint erre az alkalomra, a két legfontosabb muszlim ünnep egyikére minden gyereknek új ruhát kell kapnia. Omár kapott két új nadrágot, egy inget és egy színes, meleg pulóvert. A háromnapos ünnep alatt Hasszán elbüszkélkedett a kisfiával, és lelkesen látogatta a közelebbi és távolabbi rokonságot, számos ismerősét.

Gyorsan teltek a napok a kisgyerekes házban, és Lidka úgy érezte, mintha csak tegnap ültek volna le az iftarhoz, pedig már nyakunkon volt a karácsony. Elhatározta, hogy amennyire lehet, megünnepli a szentestét, még az apósáékat és Szalmát is meghívta. Azt is tervezte, hogy megajándékozza őket, de Hasszán kijelentette, hogy jobb, ha nem ad nekik semmit.

– Miért? – kérdezte csodálkozva Lidka.

– Nézd, habibiti, a mama rettentő szigorúan veszi a hagyományokat, ezért lehet, hogy nehezebbre esik részt venni egy keresztény ünnepen.

Lidka ezt egyáltalán nem értette, hiszen az üzletek tele voltak karácsonyfával, színes üveggömbökkel és fényekkel. De nem mondott semmit, nem akart szükségtelen konfliktust gerjeszteni. Érezte, hogy az anyósa és Szalma tényleg nem kedvelik, és csak az apósa jelenléte tartja vissza őket attól, hogy nyíltan támadják.

Lidka a teraszon állt Omárral a karján, az első csillagokat nézte az égen. Hallotta, hogy a férje kinyitja az ajtót, aztán betessékeli a szüleit és a hűgát a nappaliba. Ő is bement a teraszi szobából, hogy üdvözölje őket.

– Kellemes ünnepeket! – Az apósa nagy, piros cserepes virágot nyújtott át neki.

– Ó! Mikulásvirág! Milyen szép! Igazán nagyon köszönöm! – A lány érezte, hogy a meghatottság könnyeket csal a szemébe. – Még egyszer köszönöm! – Megszorította Hasszán apjának öreg, de erős kezét.

– Gyorsan! Hol az étel? Éhes vagyok! – Mindig elégedetlen anyósa még csak nem is üdvözölte a menyét. – Hát ez micsoda? Haram! – Fintorogva nézte a feldíszített karácsonyfát.

– Tessék, foglaljatok helyet! – Lidka elengedte a füle mellett a férje édesanyjának minden gonosz megjegyzését. – Már hozok is mindent!

A nagypapa és az apa Omárral játszott, újra meg újra vidám nevetést csaltak ki belőle. Ők is pukkadoztak a nevetéstől, ahogy a kisfiú multságos grimaszait nézték. A háziasszony sürgött-forgott, fölmelegítette a levest, megsütötte a halat, közben megterítette az asztalt.

Az anyósa és Szalma gyászos képpel üldögélt a kanapén, nem ajánlották fel, hogy segítenek. Hasszán feleségét mustrálták, és egymás közt sugdolóztak. Lidkának úgy rémlett, hogy percenként elhangzik a „Lulu” szó, de próbált nem figyelni rá.

– Minden készen áll! – jelentette ki egy perc múlva.

– Hát ez meg miféle tányér? Eggyel több van belőle! Nem tudsz számolni, Umm Omár? – Az anyósa fogta a pluszterítéket, és átadta a lányának, hogy vigye ki a konyhába.

– *Himara!*^[125] – tette hozzá Szalma, ahogy átvette a tányért az anyjától.

Lidka el akarta mondani, hogy a váratlan vendégnek tette oda, de végül inkább csendben maradt. Elmaradtak a jókívánságok is az evés megkezdése előtt, mert az öregasszony már szürcsölte is a levesét.

– Ez nem jó! – Az anyósa rögtön letette a kanalat. – Mi ez?

– Gombaleves! – Lidka alig tudta megőrizni a nyugalmát.

Szalma is fintorgott, végül tüntetően szinte érintetlen tányért adott vissza. Csak Lidka apósa evett meg mindent, még dicsérte is:

– Nagyon finom.

Zubaidi következett, az Öbölből való hal, melynek nagyon lágy a húsa és kevés a szálkája. Ez vitathatatlan ínycsengés, mindenki jó étvágygal ette. Lidka anyósa és Szalma egyenesen a hófehér, kézzel hímzett asztalterítőre rakta a halmaradékokat. A zsírtól csöpögő bőr és a csontok alatt rögtön undorító foltok maradtak. Lidka összeszorította a száját. Csak nagy nehezen talált Kuvaitban ilyen abroszt! Véletlenül akadt rá egy nemzetközi kiállításon, ahol az egyik standon francia termékeket mutattak be. Most meg tönkreteszi ez a két gonosz banya! Hiszen ezt nem lehet kimosni! Bánta már, hogy egyáltalán meghívta őket szentestére.

Az apósa minden fogást megkóstolt, a két nő viszont szinte semmit nem vett a szájába. Idegenkedve néztek a húsos káposztára, a heringre, a derelyére, még a túrós lepényre is. Lidkának Lengyelország járt a fejében, és bánat szorította össze a szívét. Most biztos egy asztalnál ül az egész család, mama, Krzysiek, Gosia a kicsivel, a férje és nyilván az ő szülei is. Mindenki

dicséri az ingyencfogásokat, bontogatják az ajándékokat, talán még Mikulásnak is beöltözött valaki! Mindjárt elkezdik énekelni a kolendákat, talán elmennek az éjféli misére is...

– Laila! Laila! Köszönj el! – A férje hangja térítette magához az ábrándjaiból.

– Máris? Vége? – Lidka érezte, hogy valami hiányzott neki ebből a szentestéből.

– Igen, már indulnak a szüleim. – Hasszán az ajtóban ált.

Lidka még egyszer megköszönte az apósának a gyönyörű virágot, és úgy tett, mintha nem értené, hogy az öregasszony biztatja a fiát, hogy minél hamarabb rakja ki a házából a hitetlen nő feldíszített fáját.

– Habibiti! Itt az ajándékozás ideje! – A férje kézen fogta.

– Ajándék? – Lidka nem számított semmire. Ő nem vett semmit, mert Hasszán ugyan biztosított neki mindent, amire csak szüksége volt, de sosem adott pénzt a kezébe.

Odamentek a karácsonyfához, mely alá két becsomagolt doboz került.

– Édesem, de hát én nem készültem semmivel!

– Nem baj! Hiszen ez a te ünneped!

Az első színes doboz Omáré lett. A kisfiú csak rácsapni tudott a kezével, túl kicsi volt még ahhoz, hogy kibontsa.

– Mit kaptunk, kicsi fiam? – Lidka már bontogatta az ajándékot. – Vajon mi lehet benne?

Kinyitotta a kartondobozt, és egy távirányítós Lamborghinit vett elő belőle.

– Habibi! – Lidka elnevette magát. – Hiszen Omár még csecsemő! Nem tud vele játszani!

– Majd megnő! – Hasszánt cseppet sem zavarta a felesége megjegyzése. – Majd a baba mindent megmutat neki!

– Brrrrr! Brrrrr! – A nappaliban száguldozott az autó, és Lidka nem tudta, ki élvezi jobban, a férje vagy a fia. Mindketten azon voltak, hogy minél hangosabban utánozzák a berregést.

– Brrrrrr! – csatlakozott hozzájuk Lidka, és remekül mulattak hármasan.

– Nézd csak, édesem, van még valami a karácsonyfa alatt – mondta Hasszán.

– Ez az enyém? – Lidka kíváncsian bontotta ki a Mikulásokkal díszített zöld csomagolópapírt.

– Ó! – kiáltott föl. – Ez igaz? Köszönöm, köszönöm, köszönöm! –
hajtogatta, és a férje nyakába vetette magát.

Hitetlenkedve nézte a Gucci legújabb kollekciójából választott táskát.

– Drágaságom! Mindig ilyenről álmodtam! – Azt sem tudta, hogy fogja a kezébe a drága ajándékot. – Csodálatos, fantasztikus, utolérhetetlen!
Köszönöm!

A férfi a fiát ölében tartva karolta át a feleségét, és szorosan magához húzta.

Újév után néhány héttel elment a házaspár a Sultan Center szupermarketbe, oda jártak nagybevásárlásra minden hónapban kétszer. Együtt mentek, hogy biztosan ne hiányozzon otthonról semmi a következő napokban.

– Habibiti, vegyél meg mindent, én gyorsan elmegyek a fényképészhez, meg kell beszélnünk Omár fotózását. Nincs messze, mindjárt jövök.

– Jól van, édesem. – Lidka fogott egy bevásárlókocsit, beleültette a fiát, és bement az üzletbe.

Sorban emelte le a polcokról a szükséges árucikkeket: gyümölcsöt, zöldséget, sajtot, joghurtot, csirkét, pelenkát, tápszert. Vett egy frissen sült bagettet is, mert ez a ropogós péksütemény mindig az otthonát juttatta eszébe. Átment a háztartási osztályra is, megvette a tisztítószereket. Már majdnem megtelt a bevásárlókocsi, Hasszán viszont még sehol sem volt. Lidka idegesen nézegetett körül, mert nem volt nála pénz, amivel kifizethette volna a bevásárlást. Megint végigjárt minden polcot, de a férje még mindig nem ért oda. Omár nyugösködni és nyafogni kezdett, közeledett az etetés ideje.

Lidka körülnézett, megint végigjárta ugyanazokat a sorokat, remélve, hogy Hasszán mégiscsak a boltban van, csak nem találják egymást. Végül megállt egy helyben, és várta a férjét. De nem jött. A kisiú egyre nyugösebb lett, és Lidka azon törte a fejét, mihez kezdjen. Amikor Omár sírva fakadt, otthagya a bevásárlókocsit, karjára vette a gyereket, és kiment. Bejárta a nagy parkolót, de nem volt ott Hasszán autója. Most már komolyan aggódott. *Mi történhetett?*, gondolta. *Talán baleset?* Gyorsan elhessegette a balsejtelmeket, attól tartva, hogy szerencsétlenséget hoznak. A szupermarket előtt állt néhány taxi, de nem volt egy vasa sem. Még lakáskulcs sem volt nála, hiszen együtt indultak el. Lázasan törte a fejét, hogyan keveredjen ki ebből a helyzetből. *Mit is mondott Hasszán?*, próbálta felidézni. *Á, igen, azt, hogy a fényképészhez megy. Régóta akarunk már profi képeket készíttetni a kicsiről, igen, mindenképpen meg kell találnom ezt a műtermet. Itt rendkívül*

népszerűek az ilyen fényképezkedések, lehet, hogy egyszerűen csak sokan vannak. De hol lehet? Találomra elindult, és rádöbbsent, hogy egyáltalán nem ismeri Kuvaitot, hiszen egészen eddig kizárólag autóval közlekedett. Próbált visszaemlékezni, felrémlített előtte, hogy amikor az esküvői fotóikért mentek, elhaladtak a frissen megnyitott Kuvaiti Amerikai Egyetem előtt. Az épület magasabb volt, mint a környező házak, elindult arrafelé. Omár elaludt a karjában, ezért még nehezebbnek érezte. Elhagyta az egyetem modern épületét, kuszán kanyargó utcácskákon haladt tovább. Mindegyiket egyformának látta. Nem találta a fényképészt, ezért elhatározta, hogy visszamegy a bevásárlóközpontba, lehet, hogy Hasszán ott vár rájuk.

Elindult visszafelé, amikor a sarok mögül hirtelen gépfegyverekből leadott sorozatokat hallott. Mindenfelől hangos kerepelés hallatszott, és Lidka rémülten lapult a falhoz, karjában a babával. *Úristen! Mi történik itt? Kitört a háború?*, gondolta, és őrülten vert a szíve. Imádkozott, hogy fel ne ébredjen Omár, amíg nem talál biztonságos rejtekhelyet. Arrafelé futott, ahol a legcsöndesebb volt, de egyszer csak ott is gépfegyverlövés és kiáltások hangzottak. Kisfiát magához szorítva megfordult. Hogyan tudná megvédeni?

– Szűzanyám, segíts! – suttogta kétségbeesetten, és egy kis utcát keresett, ahol el tudna rejtőzni. Már a fejük fölött zajlott a tűzpárbaj, és Lidka úgy érezte, hogy a pokol közepébe került. Eszébe jutott, hogy nem messze van a kórház, ezért gyorsan arrafelé futott. Még egy kicsit, már csak egy-két mellékutca... Ezzel a gondolattal osont az utcán a falhoz lapulva, hevesen zihálva. Ekkor felerősödött a lövöldözés, és Lidka a falhoz simult, egész testével védve a kisfiát. Lehunyta a szemét, várta, hogy megszűnjön a lövöldözés. Amikor elcsöndesedett, előreiramodott, hogy minél hamarabb beérjen a kórházba.

Már közel volt hozzá, amikor nagy robajjal két autó húzott el mellette, csikorgó gumikkal álltak meg a klinika bejáratánál. Fekete egyenruhás, álarcos terrorelhárítók ugráltak ki belőle, halálos görcsökben vonagló társukat vitték a karjukban. Patakokban folyt a vér, vörös nyomokat hagyott a járdán. A kommandósok integettek a gyalogosoknak, hogy meneküljenek minél messzebb, mert a terroristák a közelben vannak. Omár sírni kezdett, Lidka a melléhez szorította, és elindult az ellenkező irányba. Igyekezett minél messzebb futni a gócponttól. Az éhes gyerek fuldokolva sírt, az asszony be akart menni a legközelebbi házba, hogy segítséget kérjen. Az épületeket viszont rohamosztagosok és rendőrök vették körül, és integettek, hogy ne közeledjen senki. Lidka megértette, hogy mindenhol lehetnek terroristák.

A rettegéstől és fáradtságtól félájultan kóválygott a lezárt utcák között, próbálta megtalálni a haza vezető utat. A kerületek belsejében csak arab nyelvű térképek és feliratok voltak, de Lidka alapszintű nyelvtudása elég volt ahhoz, hogy elolvassa őket. Teljesen kiürültek az utcák, lehet, hogy elterjedt már a lövöldözés híre, és senki sem kockáztatta meg, hogy elhagyja a lakását. Lidka még abban sem volt biztos, hogy jó irányban megy. Végül meg kellett állnia, hogy megszoptassa a babát, mert a kicsi annyira üvöltött és kapálózott, hogy nem tudott továbbmenni vele. Több mint háromórás menetelés után ért haza a lakásukhoz.

Piszkosan, verítékben úszva kopogott az ajtón. Hasszán nyitott ajtót.

– Laila! Mi történt? Omár! Nincs semmi baja?

– Habibi! Itt vagy! Jaj de jó! Annyira aggódtam!

– Édesem! Ki hozott haza? A rendőrség?

– Nem, gyalog jöttem.

– Gyalog? Ekkora utat tettél meg gyerekekkel a karodban? Laila, ez nagyon nagy butaság volt! Nem járkaálhatsz egyedül! Tudod, mi zajlik a városban?

– Tudom, a fejem fölött röpködtek a golyók!

– Micsoda?

– Olyan sokáig nem jöttél, hogy a keresésemre indultam... és valószínűleg a lövöldözés közepébe kerültünk.

– Asszony! Mit művelsz? Halálos veszélynek teszed ki a fiamat? –

Hasszán kitepte a fiúcskát az anyja kezéből, és úgy nézett a feleségére, mintha soha többé nem akarná neki visszaadni.

– Édesem! Értünk kellett volna jönnöd! Miért nem voltál ott? – Lidka nem értette, hogy tehet neki szemrehányást a férje mindezek után.

– Minden útvonal le volt zárva, fegyveresek őrizték. Esélyem sem volt átjutni.

– De mi történt?

– Egy amerikai kollégámtól kaptam a hírt, hogy terroristák lövöldöznek Szalmijában. Van egy különleges rendszerük a nagykövetségen, rögtön értesítik SMS-ben minden állampolgárunkat a veszélyről. Ide hallgass! Megmondtam előre, hogy ne menj sehova az engedélyem nélkül.

– De hát én nem voltam sehhol! Csak kimentem a boltból!

– És a terroristák fegyverei elé vitted a fiamat!

– Mégis honnan tudtam volna?

– Hát ez az! Nem tudsz semmit, ezért engedelmeskedj!

Lidka olyan kimerült volt testileg-lelkileg, hogy nem maradt ereje a további vitához. *Végül isami Omárunkról van szó, ezért nem csoda, hogy ilyen ideges lett a férjem*, magyarázta magának. A kisleány nevetve játszott az apjával, ezért Lidka bement a fürdőszobába, hogy fürdőt vegyen.

Másnap, miután elolvasta a híreket, belátta, hogy igen nagy veszélyben voltak. A média arról adott hírt, hogy súlyos összecsapás volt a rendőrök és a vélhetően az al-Kaidával kapcsolatban álló iszlamista szélsőségesek között. Öten meghaltak, többen súlyosan megsebesültek. A kuvaiti rendfenntartóknak sikerült eljutniuk a Peninsula Lionshoz, vagyis a Fél-sziget Oroszlánjaihoz tartozó terrorista sejtethez. Az utolsó véres razzia során elesett egy rendőr. *Nyilván az lehetett, akit láttam, nem élte túl szegény*, gondolta Lidka. Lelőttek egy bahreini diákot, aki szemlélőként kihajolt az ablakon, és keresztűzbe került, illetve több terroristát is. A hatóságok könyörtelen harcot hirdettek a terrorizmus ellen, és további letartóztatások várhatók. Eddig több tucat kuvaiti, szaúd-arábiai, jordániai és hontalan szélsőségest kerített kézre a rendőrség, ezek a terroristák a kuvaiti sivatagban működő kiképzőtábor csoportjához tartoztak.

Lidka odalépett alvó kisleányához, és sokáig nézte. Gyengéden a fejére tette a kezét, mintha nemcsak az eltévedt golyóktól, hanem a világ minden gonoszságától is meg akarná védeni.

A Sultan Centerben kiállított árucikkekből világosan kiderült, az évnek melyik hónapjában járnak Kuvaitban. Ha a különféle méretű bőröndök és utazótáskák foglalták el az első helyet, az azt jelentette, hogy mindjárt itt a vakáció.

– Nézd, habibi, iszonyúan hiányzik az anyukám, a családom és a hazám. Elvihetném Omárt, elmehetnék vele Lengyelországba? – Lidka remélte, hogy végre megmutathatja a nagymamának a második unokáját.

– Hogy érted azt, hogy elmennél Lengyelországba? Egyedül akarsz repülőre szállni? – Hasszán gyanakodva nézett a feleségére.

– Nem úgy értem... Azt akartam mondani, hogy elmehetnénk együtt.

– Az idén nem tudom itt hagyni a céget. Van egy fontos projektünk, szó sem lehet arról, hogy szabadságra menjek.

– Már olyan rég nem láttam a rokonaimat! Mikor látogathatjuk meg őket? Esetleg karácsonykor?

– Nem, az túl korai. Talán jövő nyáron?

– De biztos elmegyünk? Megígéred? – erősködött Lidka.

– *In sa Allah.*

Eltelt a nyári szünet, és az áruház polcaira kikerültek a füzetek, kréták, festékek, tolltartók és más iskolai felszerelések. Omár ugyan még kicsi volt, de Lidka már elgondolkodott néha azon, milyen iskolát válasszanak a fiúcskának. Járhatna arab, brit, amerikai vagy kétnyelvű iskolába. Elérzékenyülve nézte a kisfiús, tarka hátizsákokat, amelyeket népszerű rajzfilmfigurák díszítettek, és az járt a fejében, melyik lesz Omár kedvence. Elmosolyodott arra a gondolatra, hogy óvodába viszi a fiát, születési zsúrt rendez a társainak, biciklizni tanítja. Mennyi csodás, együtt töltött pillanat áll még előttük!

A következő ramadán és karácsony után Lidka már a harmadik újévet ünnepelte Kuvaitban. Különös jelentősége volt számára ennek a napnak, hiszen szilveszterkor ismerte meg rajongva szeretett férjét. Ezúttal a Crown Plaza Szállodába hívta meg a szíriai erre a kivételes éjszakára. Kéz a kézben sétáltak fel a széles lépcsőn, felidéztek az első Valentin-napjukat.

– Emlékszel, milyen volt két éve? – kérdezte Lidka Hasszánhoz simulva.

– Természetesen, habibiti, ez volt az első vacsoránk. – Már odaértek az étterem ajtajához, a pincérnő a foglalást ellenőrizte.

– Jöjjenek utánam, kérem! – A felszolgáló az asztalhoz kísérte őket. – Valami innivalót kezdetnek?

– Talán ásványvizet? – Lidka kíváncsian nézett körül a tengeri motívumokkal díszített, fényűző teremben. – Szép, stílusos hely.

– Ez az Al Noukhaza Seafood Restaurant. – Hasszán mélyen a felesége szemébe nézett. – Hiszen szereted a tenger gyümölcseit.

– Igen, édesem, imádom. – Lidka csak most vette észre, hogy hangszerek állnak egy emelvényen, épp most lépnek oda a zenészek. – És még élőzene is lesz! – Úgy megörült, mint egy gyerek. – Nagyszerű!

Európai sikerszámot játszott az együttes, és Lidka kicsit ringatózni kezdett a zene ritmusára. Hasszán elnevette magát:

– Ne felejtsd el, hogy tilos a tánc!

– Tudom, tudom.

Ez volt az egyik eset a kevés alkalomból, amikor szabad volt nyilvános helyen zenélni.

– Akkor? Elkezdjük? – Felálltak, és odamentek a svédasztalhoz, ahol az előételeket tálalták.

– Jaj, mennyi minden! – Lidka élvezettel pakolta a tányérjára a többféle módon elkészített rákokat, garnélákat, polipokat, kagylókat.

Hasszán jót mulatva súgta oda:

– Ne felejtse el, hogy több fogás áll még előttünk...

– Nem baj. Minden olyan istenien néz ki! Degeszre ették magukat, és hallgatták az ismert

számokat. Nem szolgáltak föl alkoholt, hiszen az tilos az országban, mégis kellemes, gondtalan légkör uralkodott. A különféle vendégek, a hagyományos öltözetet viselő kuvaitiak, britek és indiaiak kedvesen mosolyogtak egymásra, miközben az évnek ezt a kivételes éjszakáját ünnepelték. A szilveszteri dekoráció az este kivételességét hangsúlyozták. *Happy New Year* feliratú léggömbök lebegtek, a férfiak színes cilindert, a nők aranykoronát tettek a fejükre. Feltekert papírtrombiták heverték az asztalokon, amelyek kiegyenesedtek, ha belefújt valaki. Időnként hangos trombitaszó és túlköls hangzott fel egy-egy asztalnál, ettől minden jelenlévőnek jókedve lett.

– Kívánják kiválasztani a halat vagy a homárt? – kérdezte a pincérnő. – Jöjjenek az akváriumhoz!

Lidka több hatalmas, ollóját és bajuszát billegető példány közül rámutatott egy homárra.

– Az jó lesz.

– Igen, madame.

Hasszán is rámutatott egy halra.

– Igenis, uram.

A főfogásra vártak, amikor éjfél ütött az óra. Alkoholmentes pezsgőt szolgáltak fel, csillogó konfettit szórtak szét, és szétverték egy színes édességekkel teli pinatát. Általános örömjongás tört ki, érces trombitaszó hallatszott mindenfelől, és a jelenlévők jókívánságokat mondtak egymásnak.

– Laila, boldog újévet!

– Neked is, édesem. – Lidka szerelmesen nézte a férfi szép arcát.

– Szeretném, ha boldog lennél! – hangsúlyozta Hasszán.

– Az vagyok, habibi, bár...

– Mi az, édesem? Az a lengyelországi utazás? Ígérem neked, hogy jövő nyáron elmegyünk. Mindent az én Lailámnak.

– Az is, de van még valami...

– Micsoda, habibiti?

– Tudod, arra gondoltam, hogy...

– Mondd el, miről van szó...

Lidka mély lélegzetet vett.

– Hogy a nyári szünet után Omárt beíráthatnánk óvodába.
Hasszán figyelmesen nézte a feleségét.

– És akkor én esetleg, úgy értem, szeretnék... visszamenni az egyetemre –
préselte ki magából az asszony.

A szíriai kifürkészhetetlen pillantással nézte a feleségét, nem szólt egy
szót sem. Körülöttük ünnepeltek az emberek, hangosan nevettek.

– Mert úgy gondolom, hogy ha Omár iskolába megy, akkor jobb lenne
neki is, ha a mamája tudna arabul. Tudnék neki segíteni a leckeírásban...

A férfit szemmel láthatóan meglepte a felesége kérése és az érvelése is.
Hosszasan mérlegelt valamit gondolatban, végül azt mondta:

– Jó, nem bánom. Talán tényleg jobb lesz a kisfiunknak.

Lidka nem hitt a fülének. Hányszor próbált beszélni erről Hasszánnal, de
mindig hiányzott hozzá a bátorsága. Áskának igaza volt! Itt egy férfitől meg
lehet kapni mindent, csak meg kell találni a módját. Úgy, mint most! A
megfelelő pillanat és a megfelelő szavak rögtön megoldottak mindent.

– Köszönöm, édesem, nagyon köszönöm. – Miközben ezt mondta, Lidka
arra gondolt, hogy ha befejezi a kurzust, arról is meggyőzi a férjét, hogy
dolgoznia kell.

És akkor minden az ő szándékai szerint alakul!

A fenséges homár után eljött a desszert ideje. Lidka élvezettel kanalazta a
könnyű tiramisut és a finom *crème brûlée*-t, biztos volt abban, hogy a most
kezdődő év igazán boldog lesz.

Alig néhány héttel szilveszter után egész Kuvait gyászba borult. Három napra
bezárt minden iskola és állami intézmény. Elhunyt III. Dzsabir al-Ahmad al-
Dzsabir asz-Szabah, az asz-Szabah-dinasztia tizenharmadik uralkodója,
Kuvait harmadik emíre. ^[126] Olyan nagyon szerették az alattvalók a majdnem
harminc éve hatalmon lévő uralkodót, hogy Baba Dzsabirnak, vagyis Dzsabir
papának nevezték. Lidka emlékezett a nemes vonású és egyenes tekintetű,
mosolygós arab férfi fotójára, amit mindenhová kifüggesztettek. Az ő
erőfeszítéseinek köszönhetően vívták ki a nők a teljes körű választójogot, alig
néhány hónappal a halála előtt. Az elhunyt emír már évek óta próbálta
keresztülvinni ezt a politikai reformot, de a Nemzetgyűlésben többségben
lévő konzervatív törzsek képviselői és a szunnita iszlamisták határozottan
elutasították a javasolt változásokat. Még az sem segített, hogy a királyi
család hangsúlyozta, hogy a kuvaiti nők aktívan részt vettek az ellenállási
mozgalomban az iraki megszállás alatt. Fegyvert szállítottak és csapdát

állítottak Szaddám Huszein katonáinak. Lidka jól emlékezett, milyen örömnép tört ki az országban, amikor kihirdették, hogy a képviselők többsége elismeri a szebbik nem új jogosultságait. Táncoltak az utcán, mosolygós nők mutatták egymásnak a győzelem jelét, dudáltak a sofőrök, tűzijátékok borították fénybe az égboltot. A népszerű Dzsabir emír megkönnyebbülve jelentette be, hogy „Allahnak hála, ezen már túl vagyunk”.

Lidka a tévé előtt ült. Ő is szomorú volt, hiszen az emír uralkodása alatt jöhetett a kuvaiti egyetemre. Nézte, ahogy több ezer ember özönlik az utcára, és az elhunyt képmásával a kezében várja a gyászmenetet. Hasszán megmutatta neki a kuvaitiak között keringő SMS-t: *Meghalt a nagy ember, akit szerettünk. Meghalt a szívek hercege, meghalt második apánk.* Az emír kuvaiti zászlóba csavart holttestét rokonai és munkatársai vitték egyszerű, nyitott ravatalon a fővárostól tizenöt kilométerre fekvő köztemetőbe. Jeltelen sírboltba helyezték azon a részen, amelyet az asz-Szabah uralkodócsaládnak és a vértanúknak tartottak fenn. A sírba tették az elhunyt holttestét, és földet szórtak rá ismétlődő *La illaha illa-Llah!*^{127} kiáltások mellett. Az utcákon összegyűlt, fekete abaját viselő nők kezükben az emír fotójával hangosan sírtak és jajveszéltek.

Baba Dzsabir híres volt szerény életviteléről: az étrendje főleg datolyából állt, ebédre általában csak egy bögre joghurtot és arab kenyeret evett. Hogy személyesen követhesse az országban bekövetkezett változásokat, közönséges autóban, a fejére helyezett kendővel diszkréten eltakart arccal utazgatott. Ugyanígy, inkognitóban járt a szúkra, ahol a ruháit vásárolta. Sikeresen kivonta a külföldi társaságok felügyelete alól a kuvaiti nyersolajkészletet, és az olajiparból származó busás haszon újraelosztási politikájának kialakításában is részt vett. Kiepítette az oktatási, egészségügyi és szociális támogatórendszert, ezzel átvezette országát a modernség és a bőség korába. Lidkát meghatotta, hogy ez a szorgalmasan dolgozó uralkodó, aki hatalmas vagyon fölött rendelkezett, olyan szerény temetést kapott, mint bármelyik más muszlim. Csak az utcákon hömpölygő hatalmas tömeg és az összetört honfitársak őszinte bánata tanúskodott a nagyságáról.

Nem múlt még el a kihirdetett negyvennapos gyász az emír halála után, amikor egyik reggel Hasszán felvette a telefont. Felült az ágyon, lehorgasztotta a fejét, és halkán azt mondta:

– Meghalt.

Lidka félálomban helyeselt:

– Igen, Baba Dzsabir nincs többé.

– Nem csak ő. Meghalt az apám, *Allah jarhamuhu*.^{128}

– Micsoda? – Lidka is felült.

– Igen... Amikor nem ébredt föl a reggeli imára, a mama... – Hasszán nem tudta folytatni.

– Mi lesz most?

– Gyorsan el kell temetni.

Lidka a mikulásvirág zöld leveleire és a szépen kibomló, élénkvörös virágra nézett: ezt hozta neki ajándékba az apósa az utolsó karácsonyra. Hiszen múlt pénteken találkoztak! Milyen édesen játszott az unokájával! Elkészíttette az öregasszonnyal Lidka kedvenc ételét, a csirkés-paradicsomos-padlizsános *ma'lubát*!^{129} Annyi erő és életöröm volt benne! Vajon tényleg ilyen váratlanul, egyik napról a másikra mennek el az emberek?

– Mi történt? – kérdezte megindultan, Hasszán kezét simogatva.

– Nem tudom... Biztos szívroham... – A férjét összetörte ez a váratlan hír. – El kell mennem intézni a formásokat. – Mélyet sóhajtott. – Te pedig... csomagolj össze magadnak és Omárnak pár holmit három napra... Elmész a mamához. Ott lesz a nők *azzája*.^{130} Pár óra múlva eljövök érted.

Lidkát elszomorította, hogy Omár ilyen korán elveszítette az egyetlen nagypapáját. Neki is hiányozni fognak az apósával folytatott beszélgetések, a férfi kedves mosolya. Együttérezett a férjével és a családjával, jól emlékezett, milyen irtózatossá vált, amikor az ő édesanyja értesült a férje haláláról. Nem is akart emlékezni arra, milyenek voltak az ezt követő napok a családi otthonukban...

Amikor megérkezett az anyósához, már tele volt a nappali a szomszédasszonyokkal és a rokonokkal. Magnóról szólt a Korán, az asszonyok csöndben ültek.

– *Allah jarhamuhu, ja halti...* – Lidka megölelte az anyósát. Az öregasszony egész jól tartotta magát a tragédia ellenére. Aztán részvétet nyilvánított Szalmának, és megkérdezte:

– Hogy érzi magát a mamád?

A sógornője meglepetten pillantott rá, és azt felelte:

– Jól... Allah adja az életet és a halált. Bele kell nyugodnunk az akaratába.

Omár a szobába húzta a mamáját, ahol a nagypapa az ölébe ültette és hintáztatta, de ott csak egy üres fotel állt.

– *Mafi...*^{131} – Csalódottan fitorította el az arcocskáját. – *Mafi...*

– Így van, kicsi fiam, nincs itt a nagypapa... elment... – Lidka magához ölelte a fiát, és sírva fakadt, úgy sajnálta azt az embert, aki olyan kedves volt

hozzá.

Bejött Szalma, és érzéketlenül felszólította a sógornőjét:

– Menj be a vendégekhez! Úgy illik, hogy ott legyél.

Lidka letörölte a könnyeit, és átment a nappaliba. Az asszonyok figyelmesen nézték könnyes arcát.

– Miért van így kétségbeesve? – tárgyalták nyíltan.

– Talán mert neki sem él az apja...

Nők jöttek látogatóba és mentek el, hallgatták a Koránt, datolyát eszegettek, kávét ittak kis findzsákból, imát mondtak az előírt időpontban. Délután Hasszán telefonon értesítette az anyját, hogy az apját már eltemették.

– Ilyen gyorsan? – csodálkozott Lidka. – És mi miért nem mentünk ki a temetőbe?

Az egybegyűltek rosszalló pillantást váltottak. A lengyel nő fülét megint megütötte a *kafira* szó. Az öregasszony fenyegetően nézett a menyére, aztán jelentőségteljesen Szalmára pillantott, aki határozottan rászólt a sógornőjére:

– Gyere velem!

Bementek a szobába, és Szalma kiabálni kezdett vele:

– Szégyent hozol a családkra, te hülye! A legegyszerűbb dolgokat sem tudod. Elmondom neked röviden, nehogy megint föltegyél valami ostoba kérdést. – Szalma fölényesen nézett az adzsnabijára. – Jól figyelj, és jegyezd meg. Nálunk egy nap alatt el kell temetni a halottat, hogy minél hamarabb Allahnál lehessen. Ilyen értelemben pozitív jelenség a halál, mert nem a vég, hanem átmenet egy másik életbe. A temetési menetben nincsenek nők, ahogy nem vesznek részt a temetőben sem a szertartáson.

Tényleg így van, gondolta Lidka. Csak most tudatosult benne, hogy az emír temetése idején a nők csak álltak az utcán, korláttal elkerítve a gyászmenettől. Nem látott nőket a temetőben sem.

– Figyelsz rám egyáltalán, te féleszű? – Szalma megrázta Lidkát. – Olyan ostoba a tekinteted, mintha egy szót sem értenél abból, amit mondok!

– Figyelek. – Lidka nem akart konfliktust egy ilyen napon, ezért alázatosan hallgatta a sógornője fröcsögését.

– Akkor figyelj tovább, te idióta! – Szalma végre büntetlenül szidhatta. – Rituálisan megmossák a holttestet, fehér szemfedőbe tekerik, ezt *kafn*nak hívják, és elszállítják a sírba. Ott a jobb oldalára fektetik, arccal Mekka felé... Mi van még? Aha, nem főzünk a házban három napig.

Lidka anyósa lépett a szobába, utálkozó pillantást vetve a menyére.

– Mi tart ilyen sokáig? Gyertek már vissza, ott kell ülnötök a többiekkel.

– És egyszer elmehetek... – kezdte Lidka, de Szalma félbeszakította:
– Mit akarsz még? Mit nem értesz? – Az égre emelte a szemét, és összenézett az anyjával, mintha azt akarná mondani: „Mondtam neked, hogy nagyon hülye.”

– Elmehetek majd édesapád sírjához?

– Igen, elmegyünk a sírhoz a legnagyobb muszlim ünnepeken – mondta idegesen Szalma. – Tudod, mit? Az lesz a legjobb, ha befogod a szád, és csöndben ülsz.

Ugyanígy telt a következő két nap. Rokonok és barátok látogatták az özvegyet, üldögéltek egy félórát, hallgatták a Koránt, kávéztak. Lidka szinte nem is látta a férjét, mert csak az anyjával és a húgával beszélt, amikor hazaért késő éjjel. Napközben a lakásukban fogadta a férfiak részvétnyilvánítását.

Azokban a ritka pillanatokban, amikor csak a legközelebbi szomszédasszonyok tartózkodtak a lakásban, Lidka anyósa olyan hangosan viccelődött és nevetgélt, hogy be kellett csukni az ablakokat, nehogy meghallja valaki.

– Nem volt könnyű élete apával – jegyezte meg végül Szalma, amikor észrevette, hogy Lidkát megbotránkoztatja az anyja viselkedése.

Szalma sem volt nagyon bánatos az apja halála miatt. Lidka nem érezte jól magát sem ebben a házban, sem a társaságukban. Fulladozott. Olyan érzése volt, mintha nem kapna levegőt. Vágyott már arra, hogy hazamehessen a saját tágas, kényelmesen berendezett luxuslakásába. Omárnak is hiányzott a szobája, a játécai. Amikor letelt az azza harmadik napja, Lidka leült késő este a becsomagolt bőrönddel, és alig várta, hogy Hasszán hazavigye a fiával. A férje viszont odatelefonált, és bejelentette, hogy csak másnap megy érte munka után.

Lidka reggel óta tűkön ülve várta a férjét. Elege volt már a poros, áporodott ételszagú lakásból, mert a fukar anyósa képes volt hetekig tárolni a maradékokat. Lidkának ügyelnie kellett, nehogy romlott sajt vagy penészes kenyér kerüljön Omár szájába. A kisleány éhen maradt, mert a máshonnan származó, egyiptomi, libanoni szomszédasszonyok olyan ételeket hoztak, amelyeket a kicsi nem szeretett. A hűtőben Lidka nem talált friss zöldséget, gyümölcsöt, még tojást sem.

Megkönnyebbülve üdvözölte Hasszánt az ajtóban. A férje viszont elment mellette, mintha észre sem vette volna, egyenesen a szobába, ahol az anyja és a húga pihent. Lidka az órát és a vánszorgó mutatókat nézte a nappaliban.

Örökkévalóságnak tűnt minden perc. Végül előkerült a férje, és mellette toporgott az öregasszony is furcsa arckifejezéssel. Lidka felállt a kanapéról.

– Ugye hazamegyünk, édesem? Omár már álmos, és még meg is kell fürdetnem. *Ma'a asz-szalama, ja halti* – akart búcsút venni az anyósától.

A férje viszont keményen rászólt:

– Ül le!

Lidka zavarodottan kérdezte:

– Miért?

– Sok a дума! – förmedt rá a férje. – Ül le! Megvárjuk a húgomat.

Pár perc múlva csatlakozott hozzájuk Szalma.

– Ide figyelj! – fordult Hasszán a feleségéhez. – Apánk eltávozott, *Allah jarhamuhu*. Mostantól én viselem gondját az anyámnak és a húgomnak.

– Természetesen mindenben támogatjuk őket. – Lidka számára ez nyilvánvaló volt.

A szíriai némán rendreutasította, amiért félbeszakította, és meg mert szólalni.

– Ok nők, nem lakhatnak egyedül. Átköltöznek hozzánk!

Lidka nagyot nyelt. Égette valami belülről, mintha abszintot ivott volna.

– De... – kétségbeesetten kereste a szavakat – hiszen Szíriában van az egész családotok. A bátyáid... Biztosan jobban érezné magát velük a mamád.

A férje villámló tekintetet vetett rá.

– Fogd vissza magad! – mondta emelt hangon. – Nem kérdeztem a véleményedet! Csak azt mondom, hogy készítsd fel a lakást a fogadásukra!

Felállt, és megígérte az anyjának, hogy megszervezi a költöztetést.

Lidka Szalma diadalmas arcát és az anyósa gyűlölettől égő szemét nézte, miközben megdermedt a szíve a rémülettől.

Második rész

I. FEJEZET

Az új lakók

Hangok szűrődtek be a lakás ajtaján. Itt vannak! Lidka mély lélegzetet vett, és vonakodva indult ajtót nyitni. Elhatározta, hogy azon lesz, hogy amennyire lehet, kiegyensúlyozott legyen a kapcsolata az ellenséges nőekkel. Még el sem érte a kilincset, amikor erőteljes dörömbölés rázta meg az ajtót.

– Nyisd ki! – dörögte az anyósa. – Miért mozogsz ilyen lassan? Mennyit kell itt ácsorognunk?

– *Bakara!*^[132] – kontrázott Szalma. – Egy tehénnel fogunk lakni!

– *Ahlan, ahlan!* Tessék, gyertek be! Éreztétek otthon magatokat! – Lidka próbált szívélyes lenni.

– Nem csak úgy érezzük, mi otthon vagyunk! – javította ki az öregasszony. – Ez a mi otthonunk! *Bait ibni!*^[133] *Az én otthonom! Bait ibni!* – hajtogatta.

Bevonult a lakásba, és rögtön fesztelenül bejárta az összes helyiséget.

– Ez az én szobám! – jelentette ki, és letette a padlóra a foszladozó reklámszatyrot, amelyben a személyes holmiját hozta.

Azt a helyiséget választotta, amelyet tévészobának rendeztek be a fiatalok. Lidka szeretett ott lenni a férjével, amikor a férfi munka után lepihent és játszott Omárral. Ezek voltak az ő csodálatos, meghitt pillanataik, amikor olyan boldognak érezték magukat. Ezalatt Szalma már kezdett berendezkedni Omár szobájában.

– Szép ez a lakás! – mondta, ahogy előszedegette a holmiját a táskájából. – Jó tágas... Pont elférnek az ágyaink.

– Miféle ágyak? – kérdezte Lidka.

– Amiket a régi házból hoztunk! Mindjárt megjönnek a szállítók az összes bútorunkkal.

– Igen? Hasszán nem mondott erről semmit.

– De miért mondana neked bármit is? Hiszen ez az ő lakása.

Lidkának az idegeire ment a sógornője fölényes hangja.

– Nem tudom, elférnek-e... – Lidka nem tudta elképzelni az anyósa rozoga kacatjait ebben a modern lakásban.

– Majd kidobjuk a ti bútoraitokat. – Szalmának szemmel láthatóan örömet szerzett, ha hangsúlyozhatta, hogy Lidkának itt nincs szava.

– És nem lehet a ti holmitokat lerakni valahol? Mondjuk egy raktárban?

– Még mit nem! – förmedt rá Szalma. – Az én mamámnak a saját ágyában kell aludnia! Már megmondta, hogy mindent magával akar hozni.

Évtizedekig élt ezek között a bútorok között apánkkal, ott nevelte föl a gyerekeit, így most sem fog változtatni! – A lány kérdés nélkül kinyitotta a szekrényt, és a padlóra szórta Omár gondosan összehajtogatott ruhácskáit. Besúfolta a saját ruháit minden rendszer nélkül, egymás után foglalva el a polcokat.

– Nincs elég hely – panaszkodott. – Hova akasszam a ruháimat?

Máris kopogtak az ajtón a szállítók. Sorban hordták be a kopott bútordarabokat, kérdezgették, hova tegyék őket. Lidka anyósa energikusan dirigált nekik, és berendezte a hálósobáját.

– Vigyék a teraszra! – parancsolta a munkásoknak az új sarokgarnitúrára, puffokra és asztalkákra mutatva. – Csak a tévé maradjon... meg talán ez a lámpa!

Egy óra elteltével Lidka úgy érezte, hogy az öregasszony lakásában van. Csak az ízlésesen redőzött szatén sötétítőfüggönyök tanúskodtak arról, hogy valamikor ez volt a fiatal házaspár családi szobája.

– Csomagold ki! – mutatott az öregasszony a degeszre tömött bőröndre. – Én megyek, megnézem, mi van Szalmával.

Lidka kipakolta a ruhákat, és szortírozva elhelyezte őket a nagy, háromajtós szekrényben. Percenként felhangzott a sógornője és az anyósa nevetése. Néha odaszaladt hozzá Omár, aki élvezte a váratlan felfordulást. Egyszer csak kiabálás hallatszott, Lidka meg akarta nézni, mi történt. Bement a nappaliba, és a fejéhez kapva feljajdult:

– Szűzanyám! Hát ez meg mi? – A lakás közepe úgy nézett ki, mintha lomtárból hozott vacakságokkal zsúfolták volna tele. – Ezt mind el kell vinni valahova!

– Nem férnek el! – Az anyósa letelepedett a kanapéjára. – Mutasd meg nekik, hol van a te hálósobád, oda berakják majd az én kredencemet.

– Micsoda? – Lidka a poros bútordarabot nézte, amelyből fűszerek, égett anyag és avas zsír szaga áradt.

A munkásokról folyt a víz, várták a további utasításokat. Az öregasszony az előbb ripakodott rájuk, mert kicsit megsérült a kedvenc bútordarabja.

– Na, csipkedd magad! – Most a menyét sürgette. – Nem látod, hogy alig tudják tartani?

Lidka lemondóan kísérte be a férfiakat a hálósobába. Dédelgetett birodalmát nézte, ahová nagy múgonddal válogatott össze minden egyes tárgyat, és nehéz szívvel mutatott a sarokra, hogy oda rakják az anyósa kasztniját. A munkások próbáltak nagy nehezen átnyomakodni az ajtón. Komoly feladat volt, mindenfelé forgatták a bútort, hogy be tudják tuszkolni valahogy. Lidka ezalatt félrehúzta a lámpát, a lábtartós fotelt és a kisasztalt, hogy helyet csináljon neki. Háttal állt, éppen a fotókért más apróságokért hajolt le, amikor meghallotta Hasszán hangját:

– Hát itt meg mi folyik?

Lidka megörült, hogy hazaért a férje, odafordult hozzá, és azt mondta:

– Igen, igazad van, tudtam, hogy nem kerülhet ide ez a kredenc, de a mama így döntött... Nem akartam mindjárt első nap veszekedni vele, esetleg megmondanád neki te?

Hasszán fenyegető arccal nézett rá.

– *Imsi!*^[134] – ordította. – *Barra!*^[135]

Lidka biztos volt abban, hogy Hasszán a mellette álló férfinak parancsolja, hogy tűnjön el, akinek a társaival csak most sikerült a padlóra állítaniuk a bútort. Azt hitte, az anyósa már panaszkodott a munkásokra.

A szíriai viszont még mindig nem vette le róla haragos tekintetét.

– Hozzád beszélek. – Karon ragadta a felségét. – Kifelé!

Lidka zavarodottan ment be a fia szobájába. A kicsit már nem érdekelték az új berendezési tárgyak, nyűgös volt, kereste a játékait. Lidka lefoglalta a kisfiút, és csak akkor ment be a nappaliba, amikor meghallotta, hogy a férje becsukja az ajtót az idegenek után, miután kifizette őket. Halkan megkérdezte:

– Miért voltál durva hozzám? Mi a baj?

– Nem tudod?

– Nem tudom...

– Akkor gondold végig, hogy viselkedtél ma...

– Én? – Lidka lázasan gondolkodott, mivel sérthette meg az anyósát, de semmi sem jutott eszébe. – Nem csináltam semmi rosszat.

– Nem? – Hasszán fürkészőn nézett rá. – Gondolkozz csak!

– Édesem, kérlek, mondd meg, mi a gond!

Hasszán minden magyarázat nélkül kiment a lakásból, és Lidka törhette a fejét, mi bosszantotta fel ennyire. Hát persze! A költözködés miatt nem tudott

ebédet főzni! Egy szempillantás alatt eltelt a nap! Akkora volt a kavarodás, hogy helyet találjanak minden ócskaságnak, amit az anyósa lakásából hoztak át! Tele volt zsúfolva minden helyiség, még a terasz és a cselédszoba is. Jó, bocsánatot kér a férjétől, hiszen nem azért van felesége, hogy étteremben egyen.

Amikor Hasszán éjfél tájban hazaért, Lidka rögtön kedvesen szólt hozzá:

– Habibi, bocsáss meg, hogy nem tudtam ebédet főzni, de a mamádnak segítettem a kicsomagolásnál.

– Nem erről van szó. – Még mindig fagyos volt a férfi hangja.

– Hanem miről?

Hasszán nem válaszolt.

– Hogyan viselkedjek úgy, ahogy te akarod, ha nem mondd meg, mit csinállok rosszul? Mégis mi nincs rendben? – Lidka is ideges lett.

– Sok minden! – Hasszán tényleg dühös volt.

– Például micsoda?

– Álszent vagy!

– Micsoda?

– Álszent!

– Én? Miért gondolod?

– Te sirattad apámat a leghangosabban, mégis mindennap kilónyi festéket kensz a képedre! Nem tudod, hogy a gyász alatt nem szabad kifesteni magad?

– De hát én nem festem magam... – Lidka nem gondolta, hogy a színtelen alapozó, a szempilláspirál és a halvány rúzs olyan erős smink lenne. Nézze csak meg az arab nőket a plázákban, azokon tényleg több kiló vakolat van!

– És még hazudsz is! – A férje egyre jobban dühbe gurult.

Fénycsík szűrődött be az ajtó alatti résen. Na igen, most örülhet a vénasszony meg a lánya, hogy Hasszán kiabál a feleségével, akit utálnak. Nyilván az a vipera, Szalma beszélte tele a fejét. Lidka a világ minden kincséért sem akarta elveszíteni a férjével fennálló jó viszonyt.

– Hát jó, ezentúl nem festem magam... – Közelebb lépett, hozzá akart simulni.

Hasszán elhúzódott tőle.

– Magad is belátod, hogy hazudtál! – kiabálta. – Egyedül voltál a munkásokkal a szobában! És még pucítottál is nekik! – Felháborodottan fújta fel az arcát.

– Habibi, miket beszélsz? A mamád utasított, hogy kísérjem be őket a hálószoánkba! Egyébként nem is voltam egyedül a lakásban!

– De az ajtót teljesen eltorlaszolta a szekrény! Két munkás volt veled együtt a szobában!

– Rendezkedtem, hogy elférjen a mamád konyhaszekrénye. – Lidka a búzló, természetes bútordarabra nézett.

– Ha idegen férfiak vannak a lakásban, akkor egyáltalán nem mutatkozhatok előttük – jelentette ki Hasszán határozottan, és hátat fordított, befejezve a beszélgetést.

Lidka tudta, hogy nem lesz a legkönnyebb feladat az együtt lakás, de azt nem feltételezte, hogy mindjárt az első perctől kezdődnek a problémák. Lehunyta a szemét, remélte, hogy másnap jobb lesz.

Kora reggel kopogás nélkül lépett be a hálószobába az anyósa, és felrázta a fiát.

– Kelj föl! Itt a *szalat al-fadzsr*^{136} ideje.

Hasszán engedelmesen fölkel, és kiment a fürdőszobába kezét mosni. Az öregasszony hozta az imaszőnyeget, leterítette a padlóra, és lámpát gyújtott. Mire a fia a reggeli ima szövegét mormolva elvégezte a kellő mennyiségű hajlongást és kézmozdulatot, az anyja egész szónoklatot mondott a hívő ember kötelességeiről. Lidka úgy érezte, hogy a férje és az anyósa úgy viselkednek, mintha ő egyáltalán nem is lenne a szobában. Miután Hasszán befejezte az imát, visszament az ágyba, és gyorsan elaludt.

Lidka tudta, hogy már nem hunyja le a szemét, kiment inkább a konyhába reggelit készíteni. Kávét főzött magának, s a teraszon akarta meginni, mint minden reggel. Mindennél jobban szerette a frissen forrázott fekete italt ízlelgetni élvezettel, és nézni a láthatáron a tenger kékjét. Jó napkezdetet ígért a szinte mindig kék ég és a lágy hullámok látványa. Most viszont szinte semmit sem látott, mert a teraszt eltorlaszolták az odaszúfolt tárgyak. Csak az új sarokgarnitúra és az anyósa öreg komódja között csillogott egy kis kék szeletke. Lidka nézte, és az apósa járt az eszében. Még mindig a nappaliban volt a nagy mikulásvirág, fürdött a hajnali napsugarakban.

Amikor Hasszán dolgozni indult, a felesége szokás szerint el akart búcsúzni tőle, és megcsókolni az ajtóban. De nem tehetette, mert ott állt mellettük a vénasszony. Lidka észrevette, hogy a férje családja másképp érzékeli az intim szférát. Amikor mellette állt az anyósa, szinte hozzá is ért, amitől Lidka kényelmetlenül érezte magát. Ha kissé el akart húzódni, akkor úgy nézett rá az öregasszony, mintha a menyé súlyosan megbántotta volna.

A férfi kilépett a lakásból, és a két nő bement a konyhába. Lidka elkezdett mosogatni, az anyósa pedig végig ott toporgott és zsémbelt, hogy túl sok

mosószert és vizet pazarol. Olyan elégedetlen volt Lidka munkájával, hogy kijelentette, ma ő készít ebédet a fiának. Lidka nem akart fölösleges vitát szítani, ezért az anyósára hagyta a konyhát, ő pedig Omárral foglalkozott. Szalma még aludt, ezért fogta a kisfiát meg néhány játékot, és visszament a hálószobába. Mivel előző éjjel szinte egy percet sem pihent, gyorsan elnyomta az álmot.

Amikor felébredt, már közeledett az idő, amikor a férje hazaér a munkából. Lidka erős égett szagot érzett, meg akarta nézni, mi folyik a konyhában. Kiment, és megdermedt. Az anyósa egy fekete, füstölgő serpenyőben kotyvasztott valamit, és közvetlenül mellette állt Omár! Az vénasszony valami alaktalan trutymót kavargatott, az edényből fenyegetően sziszegve spriccelt szanaszét az olaj.

– Ez Hasszán kedvence! – fordult büszkén a menyéhez. – Birkabél! Csináltál már neki ilyet?

Lidkának csak az járt a fejében, hogy minél előbb kimenekítse a gyereket a feje fölött sercegő edény alól. Kézen fogta a kicsit, és ebben a pillanatban meggyulladt az elhasznált, égett olaj. Omár hangosan felsírt, a vénasszony próbálta eloltani a tüzet, egy palackból vizet öntött rá, de ez csak tovább rontotta a helyzetet. A plafonig csapott a láng, Lidka ösztönösen elfordult, hogy a karjával védje a kisfiát, de a pokoli lángnyelvek már elérték. Gyorsan betuszkolta a kicsit a nappaliba, ő pedig próbálta leszedni magáról lángra kapott blúzát. Nem volt könnyű, a testéhez tapadt az anyag, de Omár keserves jajgatását hallva emberfeletti erővel tépte le magáról a ruhadarabot, vele szakadt egy darab égett bőr is. A fiához szaladt, aki egy nagy púppal a fején panaszkodott: „Mama, mama!” Szalma tátott szájjal állt, ostobán bámulta a jelenetet. Nem segített még az anyjának sem, aki az utolsó pillanatban épp csak ki tudott menekülni a konyhából, és nagy hangon jajveszékelt. Lidka a fiát ölelte, és ügyet sem vetve a megégett karját gyötrő fájdalomra, ijedten szólt Szalmának:

– A tűzoltókat! Telefonálj már! Én nem ismerek itt semmilyen számot! Hívd a tűzoltókat! – A sógornője viszont eleresztette a füle mellett a kérését.

Lidka, látva, hogy meggyulladt már a felső szekrény is, és villámgyorsan terjed tovább a tűz, kinyitotta az ajtót, hogy kirohanjon a lakásból a kicsivel. Hasszánba ütközött.

– Mi ez a zibvásár? Már az utcáról hallani benneteket! – A férfi belépett a lakásba, és rögtön észrevette a konyhából gomolygó fekete füstöt.

Körülnézett, gyorsan felkapott egy takarót, és próbálta elfojtani az elharapódzó lángokat.

– Hasszán! Gyere ide! Nem bírsz velem! – kiabálta könnyes szemmel Lidka.

A férje gyors és határozott fellépése mégis meghozta a várt eredményt. Néhány perc alatt kialudtak az utolsó lángnyelvek is. Ijesztő látvány volt a tűz pusztítása: teljesen elszenesedett a serpenyő, nagyrészt megégett a tűzhely, a szekrények, feketék voltak a falak. A szíriai először a fiát kérdezte.

– Nincs semmi bajod? – Féltő gonddal vizsgálta meg a kezét, a lábát és a hasát.

– Neki semmi baja – mondta Lidka.

– *Alhamdu'lillah, alhamdu'lillah*^{137} – ismételte Hasszán, Omárt szorosán magához ölelve.

Csak ezután vette észre a jókora puklit a kisfiú homlokán.

– Hát ez micsoda? – Aggódva nézte a lilára színeződött púpra.

– Ő volt az! Az ő hibája! – Szalma végre meg tudott szólalni. – Ő okozta neki! – mutatott Lidkára.

A jajgató öregasszony is gyorsan visszanyerte az életerejét.

– Miatta volt a tűz! – Szigorú pillantást vetett a menyére. – A kedvencedet sütöttem, báránybelet, ő meg csinált valamit csak azért, hogy tönkretegye...

– Én nem... – kezdte Lidka, de Hasszán félbeszakította.

– *Uszkuti!* Egy szót se! Még a gyerekekre sem tudsz vigyázni! Mindennek te vagy az oka! Neked nincs bajod? – fordult az anyjához.

– Nincs, kisfiam, *alhamdu'lillah*, semmi...

– És a húgomnak?

– Vele minden rendben, nem is volt a konyhában – válaszolta az anyja.

– Akkor jó. – Hasszán felállt, fogta Omárt, és köszönés nélkül távozott.

Lidka csak ebben a pillanatban érezte meg, milyen nagyon fáj a karja. Ránézett, és majdnem felsikoltott. Szörnyű volt a látvány. Vöröslő, gyulladt foltokat látott azon a helyen, ahol a bőrt is letépte a blúzával együtt, máshol fehér, folyadékkal teli hólyagok képződtek. Lidka gyorsan a fürdőszobába szaladt, és hideg vizet engedett a karjára. Ez enyhülést hozott, de nem eleget. A bal karja elég nagy felületét érintette az égés, ezért Lidka fennhangon megjegyezte:

– Ezzel orvoshoz kell mennem.

– Nem lesz semmi bajod. – Az anyósa közönyösen nézte a gennyesedő sebet. – Azt hiszed, még senki sem öntötte le magát a konyhában forró olajjal? Nem súlyos.

– Nem elég, hogy nem tud semmit ez a kétbalkezes, még csak nem is ért semmihez. – Szalmának szokás szerint muszáj volt a sógornőjét mocskolnia.
– Láttad, milyen remekül főz és takarít a mi Lulunk? – kérdezte az anyját, gonoszul Lidkára nézve.

Az öregasszony rögtön rákapott a témára.

– Igen, magam is láttam, tökéletes feleség... És milyen szép, milyen jó! Amikor meglátogattam Szíriában, folyton kérdezgetett, mit szeretek a legjobban, hogy elkészíthesse... Tudsz te *manszafot*^{138} főzni? – kérdezte a menyét.

– Mit? *Manszafot*? Nem, azt hiszem, nem... – Lidkának csak az járt a fejében, hogy találjon valamilyen fájdalomcsillapítót, mert kibírhatatlanul sajgott a karja.

A következő napokban Lidka rendbe hozta a konyhát. Nehezebbre esett, mert fájt és égett a karján a roncsolódott bőr, és minden mozdulat további szenvedést okozott neki. Fájdalomcsillapító tablettákkal tömte magát, így sikerült egyedül rendbe tennie mindent. Az öregasszony és Szalma semmit sem segített, mert a balsikerű eset óta úgy döntöttek, hogy nem veszik ki a részüket a háztartási munkákból. Tüntetően szinte be sem tették a lábukat a konyhába, viszont percenként kértek tőle valamit, ezért Lidkának egyik szobából a másikba kellett szaladgálnia egy pohár vízzel vagy gyümölcslével. Nem minden tárgyat sikerült megmenteni, el kellett távolítani a konyhából némelyik bútordarabot, több edényt. Hasszán dühöngött, kijelentette, hogy ha Lidka nem tudja megbecsülni azt, amije van, akkor többé nem vesz neki semmit, főleg így, hogy most neki kell eltartania az anyját és a húgát is. Csak behozta a teraszról a szülei házából ideszállított régi gáztűzhelyet, mert az új megégett, és nem lehetett használni. Lidka anyósa kihasználta az alkalmat, és behozott néhány régi, elkoszolódott kisszekrényt és fazekat is.

Lidka nem reagált, amikor csöngetett valaki. Rettentően vigyázott, nehogy véletlenül kapcsolatba kerüljön férfiakkal. Nem beszélt a *harisszal*^{139} sem, aki a lakbérért jött a hónap elején, és a munkásokkal sem, akik néha megjavították az elromlott liftet.

– Umm Omár! – hallotta a vénasszony hangját. – *Szadika!*^{140}

Lidka kijött a hálósobájából, és Joannát pillantotta meg.

– Aśka! – Megölelte a barátnőjét. – De jó látni téged!

– Szia! Csak beugrottam megnézni, mi újság. – Aśka körülnézett. – Mi van nálatok? Költöztök? – A feltornyozott bútorokra nézett.

– Nem... ezek az anyósom vacakjai. Mindent magával hurcolt. Mit iszol? Kávét? Teát?

– Talán kávét. – Aška kiment Lidkával a konyhába. – Szent ég! Mi ez a csatatér? – Megakadt a szeme a fekete, füstös falakon.

– Jaj, ne is mondd! – Lidka nagy nehezen, csak fél kezét használva vette elő a csészéket és kanalazta a kávét.

– Hát veled mi történt?

– Kis baleset, semmi különös.

– Mi ez? Mutasd csak! – Aška nem hagyta lerázni magát.

Lidka kelleetlenül feltúrta a blúza ujját.

– Uramisten, te szegény! Jól elintézted magad! Orvos látta?

– Nem, beheged magától.

– Hát te meghibbantál! Nem látod, hogy elfertőződött? Itt sárga, ott zöld... Gyere, fogd a bitakát, megyünk a rendelőbe. – Aška szokás szerint határozottan intézkedett.

Lidka nem is ellenkezett, elsősorban a heves fájdalom miatt, és mert napok óta nem tudott kikönyörögni Hasszántól semmilyen gyógyszert.

– Hát te hova mész? – kérdezte gyanakodva az anyósa.

– Beviszem a kórházba – felelte a barátnője helyett Joanna.

Az öregasszony nem mert ellenkezni, tisztában volt azzal, melyik család tagja a vendégük.

Odalent a sofőr várta Aškát.

– A legközelebbi klinikára! – rendelkezett határozottan a lengyel nő.

A rendelőben kiderült, hogy fizetni kell egy dinárt, de Lidkának nem volt pénze. Szégyellte bevallani a barátnőjének, hogy a férje sosem ad neki pénzt.

– Jaj, valahogy otthon felejtettem a nagy sietségben. Hazamegyünk?

– Magadnál vagy? Muszáj, hogy lásson az orvos. – Aška már elő is vette a bankjegyet.

Kivárták a nem túl hosszú sort, és bementek a rendelőbe.

– Mikor történt? – kérdezte a belgyógyász.

– Kicsit több mint egy hete – felelte a beteg.

– És csak most jött el vele? – háborgott a doktor. – Itt már terjed a fertőzés! Menjen át, kérem, az ápolónők szobájába, ott kitisztítják a sebet, tesznek rá fertőtlenítő kötést. És szedje be az orvosságot. – Beírta a számítógépbe a megfelelő gyógyszereket Lidka neve mellé.

– Van esetleg valamilyen gél vagy hab, ami segítené a sebgyógyulást? – érdeklődött Aška.

– Igen, nagyon jó készítmények vannak, de meg kell venni őket a patikában.

– Nem probléma, írja fel őket, kérem. – Joanna egy perc alatt kézhez kapta a receptet.

Átmentek a kezelőhelyiségbe, ahol egy filippínó ápolónő ügyesen ellátta a sebet. Aztán a kisablakhoz mentek, ott megkapták az orvosságokat. A gyógyszerész mindegyikre ragasztott egy kis papírt az adagolási útmutatóval.

– Mi mindent kaptunk! – Lidka bepakolta egy műanyag szatyorba az antibiotikumokat, gyulladáscsökkentőket, fájdalomcsillapítókat, tubusos kenőcsöket.

– Látod? Jó, hogy eljöttünk. – Aška elégedett volt. – Ki tudja, hova fajult volna ez a csúnyaság.

– Most hazamehetünk kávézni. – Lidka szerette volna valahogy meghálálni a gondoskodást a barátnőjének.

– Várj csak, elmegyünk még a csodagélért. – Joanna mindent megjegyzett.

– De nincs nálam pénz...

– Ne törődj vele! Ez az én fájdalomdíjam. Az a legfontosabb, hogy segítsen. Hiszen szépnek kell lenned a férjed kedvéért!

A patika után Aška meghívta Lidkát ebédre. Hatalmas üvegablakokon keresztül csodálták a mesés szép tengerparti tájat a távolban magasodó, jellegzetes kuvaiti toronyházakkal. Az exkluzív francia Le Nôtre étterem nemcsak egyedülálló kilátást, hanem kitűnő konyhát is ajánlott.

– Ó, Aška, minden nagyon finom, de talán túl sok mindent rendeltél. – Lidka csak nézte, hogy a pincérek újabb és újabb fogásokat hordanak nekik.

– Ráérünk, egyél nyugodtan, és mesélj, mi van nálatok...

– Semmi jó. Meghalt az apósom, a két banya meg beköltözött hozzánk.

– Ott is maradnak?

– Abból, amit mondanak, úgy veszem ki, hogy sajnos igen.

– És muszáj pont nálatok lakniuk? Hiszen az öreglány minden gyereke, unokája Szíriában lakik, nem?

– Én is ezt mondtam, de magad is tudod, hogy van ez itt. Anyuci megmondja a tutit, a kicsi fia meg akkor is engedelmeskedik, ha már elmúlt harminc.

– Persze, itt a vérségi kötelék a legfontosabb. Mi mindig idegenek leszünk nekik...

– Aška! Hogy mondhatasz ilyet? Hiszen ti Alival remekül kijöttök! Méghozzá milyen régóta!

– Hát igen, de ne aggódj – Joanna aggodalommal nézett a barátnőjére –, nálatok is minden rendeződik majd.

– Remélem... – Lidka a partot csapkodó haragos hullámokat nézte. – Remélem...

– Hé, fel a fejjel! Hiszen olyan boldogok voltatok még nemrég!

– Igazán? El sem hiszem, hogy alig pár hét alatt minden így megváltozott.

– Ó, sokszor elég egy szerencsétlen perc, hogy fenekestül felforgassa az ember életét. Ha valami rosszkor üt be...

– Könyörgök! Ne bánts! – Lidka úgy érezte, évszázadok teltek el azóta, hogy olyan gondtalan pillanatokot töltött a szép lakásban a férjével és a kisfiával. – Pedig olyan varázslatos szilveszterünk volt! Hasszán megígérte, hogy nyáron elmegyünk Lengyelországba! És visszamehetek az egyetemre!

– Na látod! – Aśka arca felragyogott. – Minden rendbe jön!

Lengyelországban kettesben leszte, és rengeteg alkalmat találsz, hogy meggyőzd arról, nagyon megnehezíti mindenki életét, ha együtt laktok. Felvetheted, hogy kivesztek két kisebb lakást egymás mellett. Az olyan, mintha együtt laktátok, mégis külön...

– Nahát, ez kitűnő gondolat! – Lidka az apósa halála óta most először érezte jobban magát. Arra gondolt, hogy a barátnője sikeres házasságának titka abban rejlett, hogy mindig megtalálta a kompromisszumos megoldást, amely kedvére volt mindkét félnek.

– Mondtam már neked, hogy csodás barátnő vagy?

– Tudom, tudom. – Joanna elnevette magát a szokott harsány módján. – Most inkább egyél desszertet! A málnának, áfonyának, epernek ugyanolyan az íze, mint Lengyelországban!

Lidka kitűnő hangulatban ért haza. A férje haragos tekintettel, a nők savanyú képpel várták.

– Hol voltál? – kérdezte szárazon Hasszán, mielőtt becsukhatta volna az ajtót.

– Orvosnál. Aśka vitt el. Nézd, mennyi gyógyszert kaptam! – Főlemelte a teli reklámszatyrot.

– Mire kell ez?

– A karomra... Antibiotikumot is kell szednem.

– Nem elég, hogy buta és mafla, még beteges is – morogta a sógornője. – A bátyám egy vagyont fizetett érte, amikor terhes volt.

– Emlékszel, hogy volt Luluval? – vetette közbe az öregasszony. – Reggel még megfőzte az ebédet az egész népes családnak, pedig több mint húszan

jöttek, aztán este megszülte a gyereket.

– És milyen gyönyörű kislánya van! – lelkesedett Szalma. – Olyan szép, mint a hold, mint az unokatestvérem, a mamája!

Veled ellentétben, gondolta rosszmájúan Lidka, és a hálószobájába indult. Megfogadta, hogy nem hagyja tönkretenni a házasságát. Hasszánnal szeretik egymást, és ez a legfontosabb! Semmi sem győzheti le ezt a szerelmet!

Este odabújt a férjéhez, és azt mondta:

– Habibi, nagyon szeretlek.

– Én is szeretlek, hajati. Hogy van a kezed?

– Köszönöm, sokkal jobban. – A férje széles vállához simult, biztos volt abban, hogy együtt legyőznek minden akadályt.

Hasszán minden másnap elvitte a feleségét kötözésre, szépen gyógyult a seb. Lidka megszokta a zsúfolt szobákat, igyekezett normálisan végezni a dolgát, amennyire lehetett. Azt hajtogatta magában, hogy ez csak átmeneti állapot, eltelik néhány hónap, aztán az élete visszatér a szokott kerékvágásba. Ügyet sem vetett az anyósa és a sógornője piszkálódására, ugyanúgy rendben tartotta a lakást, mint korábban, és kedves volt mindenkire. Még az sem zavarta, hogy egyik nő sem segített neki a házimunkában, mert a tűz óta úgy gondolta, jobb is így. Szalma szinte egész nap aludt, néha játszott egy kicsit az unokaöccsével. Az anyósa imádkozott, órákig csevegett telefonon a rokonaival, ismerőseivel, és sokszor elment a mecsetbe vagy látogatóba.

Egyik nap Lidka észrevette, hogy a lakótársai reggel óta rendkívül izgatottak. Nagy átéléssel tárgyaltak valamit, nézegették a ruhákat. Amikor Hasszán hazaért a munkahelyéről, és mindenki asztalhoz ült, az öregasszony leplezetlen elégedettséggel rögtön bejelentette:

– *Umm Szalim* telefonált. Meg akarják nézni Szalmát. Fontolgatják a házasságot.

– Igen? – Hasszán *muluhiját*^{141} mert a rizsre a tányérjában, és citromot facsart rá.

– Kérsz *sznobot*?^{142} – kérdezte Lidka.

– Igen, kérek. – A férfi még egy kanállal mert magának.

Lidka örült, hogy ízlenek a férjének az arab ételek, amelyeket ő készít, és örömmel szórt egy egész marok pirított fenyőmagot a zöld ételre. Az anyósa megrovóan pillantott rá, amiért elterelte a fia figyelmét a fontos témáról.

– És mit gondolsz róla? – vette fel újra a fonalat.

– Ki az? Ismered őket? – érdeklődött Hasszán.

– Szíriaiak, ők is régóta élnek Kuvaitban, mint mi. Szalim Damaszkuszban járt egyetemre, már évek óta dolgozik... Azt hiszem, valamilyen számítógépes cégnél.

– Aha. – Hasszán figyelmesen hallgatta az anyját.

– Akkor? Jöhetnek? – kérdezte nyomatékosan az öregasszony.

Hasszán a döntésére váró hűgára pillantott.

– Nem bánom, jöjjenek – felelte.

Lidka anyósa boldogan nézett a lányára, és megkönnyebbülve mondogatta: *alhamdu’lillah*.

Miközben leszedte az asztalt, Lidka rájött, hogy az apja halála után Hasszán vette át Szalma eltartásának apai kötelességét és azt a jogot is, hogy döntsön az életéről. Kíváncsi volt, hogyan alakul a sógornője sorsa.

– A húgod egész nap itthon ül, akkor hogyan ismerte meg Szalimot? – faggatta a férjét, miután kettesben maradtak a hálószobában.

– Nem ismeri.

– Hogyhogy? Egyáltalán nem ismerik egymást, és házasságot terveznek? – Lidka nem tudta elképzelni, hogyan tervezhetik, hogy együtt töltik a hátralévő életüket valakivel, akit sosem láttak.

– Éppen ezért jön el látogatóba az édesanyjával, hogy találkozzanak.

– Akkor honnan jön az esküvő ötlete? – Lidka próbált ismerkedni a számára idegen szokásokkal.

– Nyilván a mama és Umm Szalim egyeztek meg, hogy az egyiknek fia van, a másiknak lánya...

– És a fiatalok véleményét meg sem kérdezik?

– Megkérdezik... ezért jönnek el hozzánk. Tudod – tette hozzá kis idő múlva –, sok fiatal férfi bízza magát az anyjára, ha a feleségválasztásról van szó. Úgy tartják, hogy az anyjuk döntése a legjobb.

Lidka furcsán érezte magát. Mire gondol a férje? Megbánta, hogy nem szánta rá magát időben, hogy eljegyezze Lulut? Hasszánhoz bújt, de ő elhúzódott, és a másik oldalára fordult.

Az öregasszony csak egy héttel későbbre beszélte meg a férjjelölt látogatását. Szalma hosszú órákat töltött a tükör előtt, egymás után próbálta fel a ruhákat a hozzájuk illő hidzsákkal, amelyet különféle módokon tűzött a hajára. Nem volt megelégedve az eredménnyel, ezért egyik este elment az anyjával és a bátyjával a szúkra új ruhát venni. Egy halom különféle holmival ért vissza, ezekben illette magát a hátralévő időben.

A látogatás napján Lidka anyósa reggel óta kiabált a menyével, hogy rendesen takarítsa ki a lakást. Lidkának ez keserves munka volt, mert nem tudott minden zugot elérni a telezsúfolt szobákban. Megtette, amit tudott, de az öregasszony még mindig elégedetlen volt.

– És ott? – mutatott a saját öreg kanapéja alatt összegyűlt porra.

Lidka térdelve söpörte ki a porcicákat. Szívből kívánta, hogy minden a lehető legjobban alakuljon, mert szárnyakat adott neki a gondolat, hogy Szalma talán nemsokára elhagyja ezt a házat. Abban is reménykedett, hogy a naphosszat tétlenül ülő nők belevetik magukat az esküvőszervezésbe, és végre békén

hagyják.

– Igyekezz! – Az anyósa nem tudott egy helyben maradni. Ide-oda járkált a lakásban, és állandóan újabb hiányosságokat talált. – Hát a fürdőszobák? Mosd fel őket még egyszer! Mit keresnek a játékok a nappaliban? Azonnal vidd ki őket!

Lidka zokszó nélkül végrehajtotta az anyósa minden parancsát. Csak arra vágyott, hogy jól sikerüljön a látogatás, és megtetsszenek egymásnak a fiatalok. Még Szalmának is segíteni akart föltenni egy könnyű sminket, de az anyja nem engedte. Csak erős fehéritőkrémeket és kadzsalt engedélyezett.

– Hánykor jönnek? – kérdezte Lidka.

– *A szalat al-maghrib*^{143} után – felelte az öregasszony.

– Vagyis hánykor?

– Hiszen mondom! *A szalat al-maghrib* után! – Az öregasszony arcára megint kiült a menyének szóló megvetés, hiszen megint nem igazodott el a nyilvánvaló dolgok között.

A vendégek érkezésére várva ült mindenki a nappaliban, türelmetlenül lesték a csengőt. Múltak a percek, már azt hitte a család, hogy talán meggondolták magukat az érdeklődők. Amikor végre kopogás hallatszott, Szalma önkéntelenül felsikoltott, és bemenekült Omár szobájába. Hasszán nyitott ajtót, és belépett a lakásba Umm Szalim a fiával együtt.

– *Asz-szalamu alajkum.*^{144}

– *Va alajkum asz-szalam* – hangzott az üdvözlés.

– Tessék, tessék, foglaljatok helyet! – Az öregasszony arca szinte bíborszínben játszott a nagy igyekezettől.

A nők a Szíriában és Kuvaitban élő családtagokról beszélgettek, Hasszán pedig aprólékosan kikérdezte Szalimot a munkájáról. Átlagos külsejű férfi volt, de nyugalom és jóság áradt belőle. Zokszó nélkül, enyhe mosollyal az

arcán válaszolt a házigazda minden kérdésre. Ugyanilyen derűs léleknek látszott az édesanyja, aki jó szívvel nézte a világot.

Niylvánvaló volt, hogy a vendégek türelmetlenül várják a pillanatot, amikor megnézhetik a lányt, akinek a kedvéért idejöttek. Egy idő után illett hideg italokkal kínálni őket, és Lidka már állt volna föl, hogy elkészítse, de a férje visszaparancsolta a tekintetével. Az anyja elment Szalmáért, aztán büszkén bemutatatta:

– *Binti*, ^[145] Szalma.

A lány köszönt, és leült. Zavart csönd támadt. Hasszán szólt a húgának, hogy kínálja meg gyümölcslével a vendégeket. Amikor behozta a poharakkal teli tálcát, megremegett a keze, és kiömlött az ital. A lány zavarba jött, de Umm Szalim gyorsan a segítségére sietett, adott neki papír zsebkendőt. Az idősebb nő kihasználta az alkalmat, és alaposan megnézte a lányt közelről. Szalim is figyelmesen megvizsgálta a feleségjelöltet. Amikor megállapodott Szalma arcán a pillantása, Lidka úgy látta, hogy nagy csalódást árul el a férfi hirtelen megváltozó arca. A sógornője elkapta a pillantását, és bárgyú mosollyal, ügyetlenül szolgálta ki a vendégeket.

– Nagyon szorgalmas a lányom – dicsérte az anyja –, és nagyon istenfélő... Mindennap imádkozik.

Lidka nem emlékezett, mikor látta utoljára Szalmát az imaszőnyegen, de nem szólt egy szót sem.

– A fiam is rendes ember. – Umm Szalim sem maradt el mögötte. – Eljár a mecsetbe... Szalma dolgozik?

– Nem, én és a férjem, *Allah jarhamuhu*, elsősorban igen jó háziasszonynak neveltük a lányunkat. A nő helye otthon van.

Lidkának nehezebbre esett végighallgatni a nyilvánvaló hazugságokat. Az apósa halála óta egyszer sem látta, hogy Szalma főzött volna valamit, nem beszélve arról, hogy naphosszat az ágyán heverészett. Az anyósa mégis arról locsogott, milyen dolgos és jó lánya van. A vendégek udvarias arckifejezéssel hallgatták a szóáradatot, nem lehetett kitalálni, mit gondolnak.

Hasszán egy idő után szólt a húgának, hogy készítsen kávé mindenkinnek. Szalma kiment a konyhába, majd egy perc múlva egymáshoz verődő edények csörömpölése hallatszott. Eltelt néhány perc, és Szalma még mindig a háziasszonyi teendőkkel birkózott. Időnként hallatszott, hogy sziszegve kifut a víz a forralóedényből, elalszik a gáz, s újra kell kezdeni az egész műveletet. Végül Lidka anyósa nem bírta tovább, kiment segíteni a lányának. Ebben a

pillanatban beszaladt Omár, megfogta Hasszán kezét, és berángatta a szobájába.

– *Szauda*^{146} – súgta Umm Szalim a fiának, azt hitte, Lidka nem érti.

– Meg az orra... Nagy az orra, és ronda – tette hozzá Szalim.

Végül a mama segítségével elkészült a kávé, és Szalma felszolgálhatta a vendégeknek a findzsákba töltött fekete italt. Illedelmesen, két kortyra megitták, és szedelőzködni kezdtek. Az öregasszony marasztalta volna őket, hiszen még korán van, de már ki is mentek az ajtón.

– Mit gondolsz? – kérdezte rögtön a fiát.

– Rendben vannak. De meglátjuk, telefonálnak-e. – Hasszán józanul ítélte meg a helyzetet.

Anya és lánya még mindig nem tért magához a fontos látogatás után. Leültek a kanapéra, és újra átérték az egészszet. Szalma magyarázkodott, hogy az idegesség miatt ügyetlenkedett annyit a kávéval. Az öregasszony vigasztalta, hogy semmi baj, és tudni akarta, mit gondol a lánya a férjjelöltről. Szalma kérette magát, szégyenlősen leszegte a fejét, de végül bevallotta, hogy tetszik neki a férfi. Az anyja megint elmondta, hogy *in sa Allah* Umm Szalim rövidesen újra jelentkezik.

A hálósobában Lidka kíváncsian faggatta a férjét:

– Ez volt az első eset, hogy eljött valaki a húgodhoz?

– Nem, korábban voltak már ilyen látogatások.

– És? Miért nem lett belőlük semmi?

– Nem tudom... Nem telefonáltak utána.

– Vagyis most az következik, hogy várunk a telefonra?

– Igen. Ha továbbra is érdeklődnek, akkor rövidesen kapcsolatba lépnek velünk.

Teltek a napok, egyik a másik után, és sajnos nem jött semmiféle hír Umm Szalimtól. Hasszán anyja reménykedve kapta fel a kagylót, valahányszor megcsörrent a telefon, de hiúnak bizonyultak a reményei. Hamarosan kipukkadt az öregasszony jókedve, mint egy szappanbuborék, és még zsémbesebb lett, főleg a menyével szemben. Nem hagyta, hogy lengyelül beszéljen Omárral, mert úgy gondolta, tudnia kell, miről társalog a hitetlen nő az unokájával. Ugyanígy korlátozta a házastársak beszélgetését is, akik mindig angolul szóltak egymáshoz: „Beszéljete arabul!” Lidka nem sokat értett a szíriai dialektusból, és egy idő után alig nyithatta ki a száját. Még a fiával való játék sem szerzett neki akkora örömet, mert az öregasszony zsandárként vigyázott arra, nehogy egy szót is ejtsen a menyé az

anyanyelvén. Szalma bánatosan járt-kelt, és okkal, ok nélkül kritizálta a sógornőjét.

Rövidesen olyan sűrű és gyászos lett a hangulat a házban, hogy Lidka reggelenként másra sem vágyott, csak hogy gyorsan véget érjen ez az újabb siralmas nap. Számolta, hány nap van a nyári szünetig. Alig várta, hogy végre láthassa a családját. Hiányzott neki a hazája, a dús zöld növényzet, az ismerős utcák, az, hogy együtt tölthessék időt nők és férfiak, akik szabadon teremthetnek bármilyen kapcsolatot, akár rokonok, akár nem. Felidézte, milyen vidám kiruccanásokat tettek a baráti társasággal, mentek erdőbe, tópartra, diszkóba... Hiányzott neki az évszakok váltakozása, az első fehér hó, amelyben megmaradnak a lábnyomok, a friss tavaszi szellő, a felforrósodott levegőben enyhülést hozó nyári záporok... Kuvaitban alig néhány esős nap van egy évben, és vagy intenzív és gyors az eső, vagy ritkás, nehéz, piszkos porral kevert cseppek esnek.

Hasszán hazaért a munkából, Lidka szokás szerint felszolgált az ételt. Megszokta már, hogy senki sem segít neki a házimunkában, és a férje mellett még az anyósát és a sógornőjét is ki kell szolgálnia. Egy idő óta a megfelelő pillanatra várt, hogy Hasszánnal kijelöljék a dátumot, amikor elmennek Lengyelországba. Szinte az egész napot azzal töltötte, hogy hússal összekevert rizst töltött zsenge szőlőlevelekbe, hogy jókedve legyen a férjének a finom fogástól. Lidka örült, hogy a tökéletesen elkészített kis batyuk villámgyorsan tűnnek el a tányérról, és hozhatja a következő adagot. Ebéd után mindent gondosan elrakott és elmosogatott, aztán bement a hálószobába, ahol a férje pihent. Végre kettesben maradtak egy pillanatra, és beszélhettek a legközelebbi terveikről.

– Habibi, mikorra tervezed a nyári szabadságot?

– Még nem találtam ki.

– Mert tudod, indulás előtt szeretnék ajándékot venni a családnak, vagyis már elkezdhetnénk...

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó, és belépett a szobába az anyósa.

– Kelj föl gyorsan! – rendelkezett.

– De miért? Mi a baj? – Hasszán sosem figyelmeztette az anyját amiatt, hogy kopogás nélkül jár be az egyetlen, viszonylag privát házastársi helyükre.

– Fáj! Itt! Meg itt! – mutatta a gerince alsó részét.

– Nagyon fáj?

– Igen, nagyon-nagyon! Jaj-jaj! – kezdett siránkozni az öregasszony. – Áááá! Nagyon fáj!

– Akarsz orvoshoz menni?

– Nem, csak hozz valamilyen jó erős tablettát!

Hasszán elsietett, Lidka pedig arra gondolt, hogy az anyósa mindent bevet, hogy elszakítsa a fiától. Nem lehet véletlen, hogy mihelyt van egy percük kettesben, ez a szipirtyó rögtön követel valamit Hasszántól. Vagy orvosságot, vagy azt, hogy vigye el egy ismerőséhez, vagy a szúkra. Most is! Épp csak elkezdtek beszélgetni, és ez a hárpia mindjárt félbeszakította. Lidka éjszaka vissza akart térni a témára, de a férje belefojtotta a szót azzal, hogy álmos.

Másnap Lidka szelíden kérte a férjét, hogy menjenek el egyszer étterembe vacsorázni. Talán akkor végre lesz alkalmunk nyugodtan megbeszélni a nyári utazást.

Nem sokkal később Hasszán szólt neki, hogy ne főzzön, mert este elmennek a Crown Plazába. Lidka nem is kérdezte, hogy szusi lesz, vagy tenger gyümölcsei, mert mindkét változat ugyanolyan jó: fantasztikus a konyha, és romantikus emlékeket idéz.

Lidka reggel óta a fellegekben járt, a bőrét és a haját gondozta. Kikészített egy könnyű ruhát, amelyben különösen nőiesnek és csábosnak érezte magát. Tűsarkú cipőt akart venni hozzá, és a Gucci táskát. Végre kijut ebből a lomtárból! Legalább egy pillanatra megfeledkezik arról, hogy állandóan a közelében vannak és zavarják a férje családtagjai!

Amikor Hasszán hazaért a munkahelyéről, és a nappaliban várt rá, csak pár percre volt szüksége, hogy befejezze a sminkjét. Vetett egy utolsó pillantást a tükörbe, és elégedetten elmosolyodott. Magára szórt pár csepp finom parfümöt, és megigazította a frizuráját. Igen, ez az ő estéjük lesz! Kilépett a hálószobából, és elegáns férje mellé állt.

– Kész vagyok, habibi, indulunk? – Kacéran nézett a szemébe.

– Igen, menjünk! – Mióta nem kettesben laktak, Hasszán nem engedett meg magának semmiféle gyengédséget a szobájukon kívül.

Lidka csak most vette észre, hogy az anyósa és Szalma már az ajtóban áll hidzsábben, Omárral a karján.

– Elvisszük valahova a mamádat meg a húgodat?

– Nem, velünk jönnek vacsorázni.

– Micsoda? – Lidkának gyorsabban vert a szíve.

– De hát nem hagyhatom magára a családot.

– De édesem...

Az öregasszony végigmérte Lidkát, és sziszegett valamit dialektusban. A lengyel nő csak a *fusztan*^[147] és az *ajb* szót értette meg. Aztán Hasszán odaszólt a feleségének:

– Vesd le ezt a ruhát, vegyél föl valami mást. Vegyél másik cipőt is.

– Tessék?

– Öltözz át gyorsan, mindenki rád vár. – A férje hangjában idegesség vibrált.

– Miért?

– Túl mély a kivágás, túl magas a cipőd sarka... – Hasszán egyre dühösebb lett. – Ne kérdezz semmit, csak tedd, amit mondok!

A vénasszony meg a lánya egyre türelmetlenebb lett, Omár pedig nyűgösködni kezdett unalmában. Lidka mondani akart valamit, de a férje szigorú arckifejezése láttán lemondott róla, és bement a hálósobába. Csalódottságában nem talált megfelelő ruhát, rendetlenül dobálta szét a holmikat.

– Mi tart ilyen soká? – hallotta a férje hangját. – Milyen kétbalkezes vagy!

– Fáj a lábam az ácsorgástól! – káromta az anyósa. – Ha nem akar velünk jönni, akkor maradjon itthon! Nem csinált semmit egész nap, legalább pucolja ki rendesen a fürdőszobát!

– Három perced van! – Hasszán belépett a szobába, és undorral pillantott a szanaszét szórt göncökre. – Mi ez a kupleráj? Mosd le a sminket, túl erős! És a parfüm? Mennyit locsoltál magadra?

Lidkának könnyek szöktek a szemébe. Ez a két ronda vidra mindig mindent elront! De nem adja meg magát! Lenyelte a csalódás keserűségét, és azt felelte:

– Rendben, édesem, máris öltözöm.

Találomra magára kapott valamit, ami a kezébe akadt, és odasietett a már ordító Omárhoz. Átvette Szalmától a kisfiút, és mindannyian beültek az autóba.

A Crown Plazában nem mentek föl a lépcsőn, Hasszán a földszinti Ahmadi étteremben foglalt asztalt. Itt arab és nemzetközi fogásokat kínáltak. A vendégek önkiszolgáló módon válogattak maguknak a helyiségben felállított asztalokon és pultokon elhelyezett fogásokból. Majdnem minden asztal foglalt volt, a vendégek többnyire családdal jöttek, sokan gyerekekkel. Idegesítő lárma töltötte be a termet, kiskölykök szaladgáltak a felállított pultok között, indiai és filippínó szolgálk szaladgáltak utánuk. Lidka észrevette, hogy hiába vannak roskadásig telerakva az asztalok, a maidek

nem esznek, mert nem rendeltek nekik ételt. Csábítóak voltak a változatos, illatozó ételek, de a házicselédek hozzá sem nyúlhattak. Csak ültek a népes családokkal, a családtagok többször is a pultokhoz járultak, nagy tányérokra hozták maguknak a halom salátákat, előételeket, húsokat, csirkét, halat, tésztát, süteményt, gyümölcsöt és sok más nyalánkságot. A munkaadók néha a szolgák elé tolták a teli tányérokot, hogy abból etessék a kicsiket.

A pincér megmutatta a Hasszánnak és családjának fenntartott asztalt. Az anyja rögtön enni akart, a fia odavezette az egyik pulthoz. Az öregasszony nem volt hozzászokva az ilyen helyekhez, minden fogásra rákérdezett, és húzta az orrát. Szalma azzal volt elfoglalva, hogy magának szedjen az ételből, Lidka pedig az asztalnál maradt, ahol próbálta nyugtatni a zokogó Omárt. Egyik ételes asztalhoz sem tudott odamenni, mert torkaszakadtából üvöltött a kisleány, kapálózott kézzel-lábbal, éppen valamelyik otthon felejtett játékát követelte. Rosszallóan néztek rá az emberek, amiért nem bír a gyerekével. Visszajött a vénasszony meg a lánya, és mohón falni kezdték a tányérjukra szedett ételt. Lidka a férjét kereste a tekintetével, és egy különösen vonzó arab nő mellett vette észre. Hasszán és a nő előételeket ajánlgattak egymásnak, véleményt mondtak róluk, és időnként összeakadt a szemük. A hosszú, fekete, csillogó haj időnként végigsimított a szíriai férfin, amikor a nő kacéran megrázta. Próbálta lekötni a vonzó férfi figyelmét, telt, vörös ajkát nyalogatva fordult hozzá, és lassan lehunyta sűrű, csábos szempillákkal keretezett szemét. Lidka heves szúrást érzett a szívében, mert be kellett ismernie, hogy az arab nőkben van valamilyen rejtélyes érzékiség, nehéz ellenállni a csáberejüknek. A férje kétségkívül flörtölt egy nővel, akit még csak nem is ismert.

Omár továbbra sem tudott megnyugodni, Lidka anyósa meg a sógornője tányérokkal járka, újabb és újabb adag ételeket hoztak. Lidka Hasszánt várta, hogy legalább egy percig vigyázzon a kisleányra. Amikor végre odafért az asztalhoz, az öregasszony rögtön megkérdezte:

– Hol van itt az imaterem?

– Micsoda? – kérdezte Hasszán ködös tekintettel, mintha máshol járnának a gondolatai.

– Imaidő van. Gyere te is!

– Igen, persze.

Hasszán fölállt, utána az anyja és a húga is. Lidkának eszébe jutott, hogy Kuvaitban a nyilvános helyeken, a bevásárlóközpontokban, szállodákban, múzeumokban, még a tengerparti sétányon is vannak imatermek külön a

férfiaknak és külön a nőknek. Egyedül maradt a fiával, aki aznap este rettentő haszontalan volt. Kitépte magát a kezéből, hajigálta az evőeszközöket, állandóan futkározni akart, a vendégek lábai között kúszott. Hasszán még mindig nem ért vissza, ezért míg a fiával vesződött, Lidka a termet vizslatta, hogy még mindig jelen van-e a földöntúli szépségű arab huri.^{148} Megtalálta, a barátnőivel ült két asztallal odébb. Ez a büszke, tökéletesen elegáns nő, aki tudatában volt annak, milyen felvillanyozó hatással van másokra, a bejáratot kémlelte, mintha várna valakit. Lidka éhes volt, a blúzán egy folt éktelenkedett, amit addig nem vett észre, a szoknyája összegyűrődött, a haját összekócolta a kislány, és úgy érezte magát, mint egy cseléd. Ekkor ért vissza az étterembe határozott léptekkel a férfiasságot sugárzó Hasszán. Ahogy elhaladt az arab nő mellett, futólag rámosolygott, ő pedig ezt hosszú, átható pillantással viszonzta.

– Mi van, nem tudod kordában tartani a gyereket? Milyen anya vagy te?

– Lidka összerezzen, amikor meghallotta az anyósa káromló hangját közvetlenül a füle mellett.

– Jaj! A gerincem! – A vénasszony hirtelen összegörnyedt a fájdalomtól. – Végem van! Haza kell mennünk.

Hasszán szó nélkül intett a pincérnek, fizetett, rá sem pillantva érintetlen, ételekkel telerakott tányérjára. Amikor végimentek az asztalok közti keskeny úton, a szép arab nő felállt, és mintha véletlenül tenné, egész testével hozzásimult a férfi izmos mellkasához.

Otthon Lidka nagy nehezen elaltatta engedetlen kisfiát, és rövid készülődés után lefeküdt a franciaágyba. Hasszán magához húzta, és megsimogatta a mellét.

– Ne... kérlek, ne ma... – Lidka reggel óta nem evett egy falatot sem, és kimerítette, hogy órákig kellett futkosnia a gyerek után. – Valahogy nem vagyok olyan hangulatban.

A férfi ügyet sem vetett az ellenkezésére, durván szétfeszítette a lábát, és minden előjáték nélkül, teljesen felajzva gyors mozdulatokba kezdett. A karjára támaszkodva hatolt belé, durván, újra meg újra, és nem zavarta az sem, hogy a felesége egyáltalán nem reagál. Amikor a csúcsra ért az egyoldalú aktusban, olyan átható kiáltás tört fel belőle, mintha a mennyországban járna. Lefordult a feleségéről, és egy szó nélkül, lehunyta szemmel hevert.

Mióta beköltözött Hasszán anyja meg a húga, elég szűk korlátok közé szorult a pár szerelmi élete. A vénasszony képes volt váratlanul berontani a

szobába a nap vagy az éjszaka bármelyik percében. A sarokban álló ősrégi konyhaszekrény olyan intenzíven búzlott, hogy még Hasszán kölnijének illatát is elnyomta. Lidka most különösen megalázónak érezte, hogy a férje teljesen figyelmen kívül hagyta az érzéseit. Mintha ez még nem lett volna elég, a férfi megint hozzásimult, nekinyomta kemény férfiasságát. Egyik kezével a felesége ölét simogatta, a másikkal a péniszét izgatta. Lidka nem talált ebben semmi élvezetet, de Hasszán a fantáziaképeibe merülve elnyújtotta a pillanatot. Végül hátulról beléhatolt, és rekedten, arab szavakat hörögve erősen magához rántotta. Különösen bőséges nedvet eresztett belé, Lidka pedig a kredenc üvegajtájában tükröződő fényeket nézte, és úgy érezte, hogy az anyósa könyörtelen szeme figyeli őket.

Másnap Szalma már reggel óta idétlenül vihorászott, és gúnyosan figyelte Lidkát. Végül nem bírta tovább, megjegyezte a sógornőjének:

– Eléggé begerjesztette a bátyámat tegnap az a libanoni nő!

Lidkának fogalma sem volt, mire céloz a sógornője, döbbenten nézett rá.

– Na mi az, te ostoba tyúk? Ezt sem érted? – Szalma természetellenesen élénk volt. – Hallottam, mi zajlott nálatok éjszaka!

– De mi köze ehhez a libanoni nőnek? – Lidka dühös lett. Csak nem fog a szerelmi életéről társalogni ezzel a vénlánnyal, aki ráadásul szűz! – És milyen libanoni nőről beszélsz?

– Arról a szépségről ott a szállodában! – Szalma teljesen begőzölt. – Láttad, milyen gyönyörű alakja volt? És a mozgása? Mint egy gazella! A bátyám meg...

– Szalma, mi a fenéről beszélsz?

– Hát nem tudod? – Szalma lélegzete felgyorsult. – A mi vallásunk szerint, ha egy férfi vágyát felkelti egy idegen nő, akkor a feleségéhez kell mennie, és vele hálnia!

Lidka ezt nem akarta végighallgatni. Befogta a fülét, de a sógornője harsány hangja így is elért hozzá.

– Járjatok gyakrabban ilyen helyekre! Mert eddig még sosem volt nálatok ilyen forró az éjszaka! Ha már te nem hatsz rá, legalább a szeme lakjon jól...

Lidka Szalma gúnyos nevetésétől kísérve rohant ki a nappaliból.

Minden nap olyan nehéz volt Lidka számára, hogy úgy érezte, mintha kőtömböt láncoltak volna a lábához. Minden erejére szükség volt, hogy kibírja a nyári szünetig. Akkor elutaznak Lengyelországba, és minden

megváltozik! Amikor néhány hét elteltével Hasszán két új bőröndöt hozott haza, Lidka a nyakába ugrott, és lelkesen csicseregni kezdett:

– Köszönöm, habibi, tudtam, hogy állod a szavad! – Hogy is tudott kételkedni a szerelmükben, hiszen ez az ő imádott Hasszánja, ő pedig az ő Lailája! „Mindent az én Lailámért” – ezt mondogatta, így volt, így van, és mindig is így marad. – Csodálatos nyarunk lesz! Megismered a rokonaimat, meglátod, milyen szép Lengyelország. Olyan boldog vagyok, olyan boldog vagyok! – A meghatottságtól eleredtek a könnyei.

Hasszán hűvösen pillantott a feleségére, és azt mondta:

– Nem utazunk sehova.

– Micsoda?

– Nem utazunk sehova.

– Akkor kié a két bőrönd?

– Szalmáé. Libanonba megy, megoperáltatja az orrát.

A választól Lidka elernyed, mint egy bábu, a fürdőszobába ment, lerogyott a padlóra, a tenyerébe temette az arcát, és felüvöltött. Előre-hátra hintázva ezt hajtogatta egyfolytában: „Mit követtem el, mit követtem el?”

Arról, hogy Hasszán maga viszi el a hűgát Libanonba, Lidka csak az indulásuk napján értesült, amikor a férje rászólt, hogy készítse össze a holmiját az utazáshoz. Először merte a férfi szemébe mondani, mit gondol erről az egészről.

– Hogy viselkedhetsz így? – kiabálta. – Én hosszú évek óta nem láttam a mamámat, és ő, szegény, az unokáját sem ismeri! Te meg ennyi pénzt elköltesz valami kezelésre!

– Jól figyelj rám, asszony! – A férje hangja kíméletlen volt. – Ez az én pénzem, és azt csinálom vele, amit akarok! Elégethetem, kidobhatom vagy el is szórhatom! És neked semmi közöd hozzá! Érted? Rohadtul nem a te dolgod! Most pedig... – Hasszán fenyegetően nézett rá – hagyj békén, mert pihenni akarok az utazás előtt.

– De...

– *Bassz!* Dugulj el, és ha nem tetszik, akkor *barra!* – A férfi az ajtóra mutatott.

A testvérek indulása előtt Lidka tudni akarta, meddig maradnak.

– Semmi közöd hozzá! – hallotta a férje választát.

– De legalább azt mondd meg, mikor jössz vissza, nem akarok egyedül itt maradni! – Lidka a férje karjába kapaszkodott.

– Hagyj békén! – Hasszán durván ellökte a feleségét.

A megalázott Lidka úgy döntött, hogy legalább a férjére zúdítja a teljes igazságot.

– Minden a tetves családod miatt van! – kiabálta elkeseredetten. – Az anyád meg a húgod miatt! Gyűlölöm őket!

A férfi visszakézből akkorát ütött, hogy Lidka tehetetlenül vágódott neki a virágállványnak. A cserép nagy robajjal tört össze, az asszony pedig visszapattant, mint egy labda, és teljes súlyával a padlóra esett, arccal lefelé. Egy pillanatra elsötétült előtte a világ, majd amikor kinyitotta a szemét, a szőnyeg mintáját, Hasszán és Szalma cipőjét látta, ahogy átlépik a küszöböt, meg a bőröndök kerekeit. A kislány rémülten szaladt oda hozzá, és az anyja felszakadt ajkából és orrából csöpögő vérre mutatva megkérdezte:

– Mama, mi ez?

Lidka látta, ahogy az anyósa összesöpri az összetört, még zöld mikulásvirágot, és szadista élvezettel, nagy lendülettel a kukába dobja.

II. FEJEZET

Nyilvános kivégzések

Lidka a tükörben nézte formátlanná torzult arcát. Feldagadt az orra, attól tartott, hogy el is törtt. Felszakadt és csúf, szabálytalan alakot öltött az ajka. Meglazult metszőfoga miatt is aggódott. Eltelt néhány nap azóta, hogy Hasszán elutazott a húgával, és Lidka még mindig nem tudta megemészteni az utóbbi napok sokkoló eseményeit. Magára maradt a lakásban a kisfiával és az anyósával, aki folyamatosan arabul magyarázott, és ha nem értette a menyé, dühösen *ghabijának*^[149] nevezte. Omárnak hiányzott az apja, sűrűn kérdezgette, mikor ér haza.

Lidka riasztóan magányosnak érezte magát. Hol van a rajongásig szeretett férfi, akiben határtalanul megbízott, aki miatt elhagyta a hazáját, a családját, a barátait? Hallotta, hogy a vénasszony telefonon beszél a lányával meg a fiával, de őt sosem hívták a készülékhez. Jólesett volna kiönteni a szívét valakinek, beszélni a fájdmáról, de nem volt senki, aki egy kicsit is vigasztalta volna. Szégyellte megkeresni Joannát, nem akarta, hogy ilyen állapotban lássa. Még a karján sem gyógyult be az égési seb.

Egyik nap már kora reggel talpon volt az anyósa, fején hidzsábbal várt valakit. Szólt a menyének, hogy öltöztesse föl Omárt is, mert magával viszi.

– Halti, hová mész? Tudnom kell, mit csinál a gyerekem.

A vénasszony felelt valamit dialektusban, de Lidka nem értette.

Nemsokára kopogott valaki az ajtón.

– Marhaba! – Egy bő abajába burkolózott nő állt a küszöbön.

Az arcát is eltakarta a fekete lepel, még a szeme sem látszott.

– Marhaba!

– Marhaba, Umm Aziz! Kész vagyok, mehetünk! – A vénasszony kézen fogta Omárt, de a kisfiú, aki még sosem ment el otthonról a nagyanyjával, sírva fakadt.

– Nyugtasd meg! – A gyerek az anyját hívta, az öregasszony rángatta.

– Mi baja van? – kérdezte Umm Aziz.

– Nem tudom, ez a kafira egyáltalán nem neveli. Nézd meg, mit művel ez a kölyök! – Omár kitepte magát a kezéből, és beszaladt a szobájába.

– Hozd ide azonnal! – Az öregasszony láthatóan dühös volt.

Lidka bement a fia után, de a kicsi úgy megijedt az új helyzettől, hogy bebújt az ágy alá. A csúnya veszekedés és az apja elutazása óta Omár félős lett, és ez sokszor éjszakai bepisilésben nyilvánult meg. Lidka próbált segíteni a fiának, hogy megszűnjön ez az állapot, de feldagadt arca és elhaló hangja még nagyobb rémületet keltett a kisfiúban. Most is a legtávolabbi sarokban kuporgott, szinte nem is lehetett látni.

– Kisfiam, gyere ide gyorsan, gyere a mamához!

Nem jött válasz az ágy alól, ezért Lidka az anyósához fordult:

– Nem akar kijönni.

– Látod, Umm Aziz, mire nevelte ez a *himara*?^[150] – A vénasszony szinte köpködött mérgében.

– Menjünk már, elkésünk! – türelmetlenkedett a szomszédasszony.

– Jó, jó, menjünk. – Lidka anyósa kiment a lakásból.

Lidka felemelte az ajtó elé rakott újságot, és becsukta az ajtót. Phú! De jó most! Már nem is emlékezett, mikor volt egyedül a lakásban, mikor volt olyan helyzetben, amikor nincs kitéve az öregasszony és Szalma fullánkos megjegyzéseinek.

Bement Omárért, aki már előjött a búvóhelyéről, és a kedvenc építőköcskaival játszott. Lidka főzött magának egy kávé, és leült a nappaliban, hogy átlapozza az újságot. A címlapon arról adtak hírt, hogy aznap öt elítélten hajtának végre halálos ítéletet. Ez volt az utóbbi évtizedek legnagyobb szabású csoportos kivégzése. Lehet, hogy éppen oda készült az anyósa a szomszédasszonnyal? Az egyiptomi Umm Aziz gyerekei már felnőttek, bőven volt szabad ideje, sokszor elkísérte az öregasszonyt, ha kimozdult valahova.

Lidkának eszébe jutott, hogy beszélgettek egyszer Ann-nel a kuvaiti halálbüntetésről. Órára készült a kollégiumi szobatársa, érvelni kellett a téma mellett és ellen, az egész szobát elborították a szükséges anyagok. Ann jegyzetelt, és közben fennhangon kommentálta az olvasottakat.

– Tudtad, hogy a kuvaiti bírósági rendszer az egyiptomi modellre épül, amelyben a muszlim *saríá*, az angol szokásjog és az oszmán polgárjog keveredik?

– Igazán? És hogyan hajtják végre a halálbüntetést? – Lidkát érdekelte a téma.

– Akasztással. A kuvaitiak a brit módszer módosított formáját vették át.

– Ti is akasztottatok?

– Igen, Nagy-Britanniában és a brit birodalomban is. Évszázadokig, egészen ezernyolcszázhatvannyolcig nyilvánosan hajtották végre az ítéleteket.

– És Kuvaitban? Itt is az emberek szeme láttára történik?

– Hát azt nem tudom, de talán igen... – Ann a számítógépén keresgélt. – Emlékszel, amikor a Naif Palace-ba kirándultunk az egyetemi csoporttal?

– Ott volt régen a börtön, ugye?

– Igen. Ott mondtak valamit a téren végrehajtott nyilvános kivégzésekről...

– Igen, azt hiszem... és megmutatták a kis cellákat, megnéztük a feliratokat is, amiket a foglyok véstek a falba.

– Pontosan. Na, meg is van! Igen, egészen ezerkilencszáznyolcvanötig a Naif Palace téren akasztották a foglyokat nyilvánosság előtt. Állítólag az egyik elítélt akasztófáját még a britek ácsolták.

– És mit büntetnek itt halálos ítélettel?

– Gyilkosságot, drogcsempészetet, drogkereskedelmet, hazaárulást...

– És mit tudsz a Szaúd-Arábiában szokásos büntetésről?

– Ott is vannak nyilvános kivégzések, de a hóhér pallossal vágja le az elítélt fejét. Évente több tucat elítéltet fejeznek le, a rekordévekben több mint száz kivégzést hajtanak vére. Olvastam egyszer egy interjút egy szaúdi hóhérral, aki azzal dicsekedett, milyen szépen rendben tartja a munkaeszközét, vagyis a pallosát. Rendesen megtisztogatja, és mindig gondosan élesre feni. Aztán az emberek csak ámulnak, milyen gyorsan lemetszi a pallosa a fejet a testről.

– Úristen! És miért adnak ilyen rettenetes büntetést?

– Amennyire én tudom, gyilkosságért, drogcsempészetért és drogkereskedelemért, erőszakért, fegyveres támadásért, istentagadásért, és szinte automatikusan kiszabják. Azután halálbüntetés jár boszorkányságért, paráznaságért...

– És a megkövezés?

– Hát a *zinát*, ^[151] vagyis a paráználkodást éppen ezzel büntetik.

– Komolyan, hivatalosan kiróják és végrehajtják az ítéleteket?

– Meghosszabbítják az ítéleteket, de később általában botozásra vagy börtönbüntetésre változtatják. Azt viszont, hogy mi történik a kis falusi közösségekben vagy a sivatagban, igazából senki sem tudja...

– Mama! Mama! Éhes vagyok! – A kisfiú hangja szakította ki Lidkát az emlékei közül.

A kollégium, az egyetem, Ann... De rég volt! Lidka felállt, és kiment főzni a konyhába.

Dél körül ért haza az anyósa, még mindig a látottak hatása alatt volt.

– Ötöt nyírtak ki! Ötöt! – mutatta az ujjain, hogy a menyé biztosan megértse. – De mire odaértünk a térre, már csak hárman himbálózta olyan szép sorban, hogy öröm volt nézni! Holnap lesznek róla fotók az újságban, magad is látni fogod! Ilyen büntetés jár azoknak, akik letérnek az igaz útról. Igen, így kell! Még a kezüket kellene levágni a lopásért, ahogy Szaúd-Arábiában szokás, visszaesőknek a lábát. Erkölcsi vétségért, vagyis alkoholfogyasztásért vagy az imádság elmulasztásáért nyilvánosan meg kell botozni a bűnöst, mint Szaúd-Arábiában! Itt is így kellene! Üldözni kell azt, aki nem muszlim, nem szabad hagyni, hogy hitetlen maidek neveljék a gyerekeket – jelentette ki eltökélten az öregasszony. Fenyegetően nézett a menyére, és hozzátette: – Na, mit állsz ott, mint egy tehén? Gyere ide, és húzd le a cipőm! Bedagadt a lábam az ácsorgástól!

Lidka térdelve segített az anyósának levenni a cipőjét.

– A zoknit is! Mosd ki most rögtön! – utasította a szíriai nő. – Ebédet főztél? Na, tálald ki gyorsan!

Terítés közben Lidkának az járt a fejében, hogy nem ártana egy jó súlyos büntetés annak is, aki más embereket kihasznál és megaláz.

Másnap Umm Aziz egész köteg angol és arab nyelvű újságot hozott. Az öregasszony a menyé orra alá dugta az angol nyelvű újságokat, mintha azt akarná mondani: „Nézd csak meg, mi vár azokra, akik nem alkalmazkodnak az itteni normákhoz!” Aztán leült, és elkezdte kivágni a lapokból az előző napi kivégzésről készült fotókat. Ezalatt Lidka a címoldalon közölt terjedelmes cikket olvasta, melyekben részletekbe menően ismertették a borzalmas bűneseteket.

Egy kuvaiti férfi elrabolt és megerőszakolt két kislányt, egy pakisztánit és egy egyiptomit, az egyiküket meg is gyilkolta. Egy másik kuvaiti férfi elrabolt egy ázsiai cselédlányt, aki úgy próbált megszökni tőle, hogy kiugrott a száguldó autóból. A maid életét vesztette, de az elkövető fogta a holttestét, kivitte a sivatagba, és ott megerőszakolta, pedig az áldozat „vértócsában hevert”, mint a férfi maga vallotta. A harmadik kuvaiti gonosztevő két cselédlányt lőtt le, amikor megpróbált betörni a munkaadójuk villájába. Egy indiai kirabolta és meggyilkolta a kenyéradóját, egy pakisztáni pedig nagy mennyiségű drogot csempészett.

Az események aprólékos leírását olvasva és a fotókat nézve Lidka úgy érezte, mintha ő is ott állna a vesztőhelyen. Láta maga előtt a barna nadrágot és zubbonyt viselő elítélteket, akiknek bőrszíjakkal kötötték hátra a kezüket, és bilincsbe verték a lábukat. A szemüket fekete kendő takarta. A kivégzés előtt egyiküket megtámogatták a feketébe öltözött, álarcot viselő hóhérok, ő pedig felemelte a fejét, és elszívott egy utolsó cigarettát. Fehér kesztyűt viselt a mellette álló hóhér. Aztán minden bűnös két-két hóhér kíséretében vonult fel a lépcsőn a három elkülönített bokszból álló, nagy, vasszerkezetes akasztófa emelvényére. Ott csuklyát húztak a fejükre, a nyakukra hurkolták a kötelet. Felolvasták az ítéletet, felhangzottak a *La ilaha illa-Llah* kiáltások. Jelt adott egy egyenruhás, leeresztette a kezében tartott fekete zászlót, erre a hóhérok kinyitották a süllyesztőket. Az újságírók részletesen ecsetelték, hogy az egyik akasztott teste görcsökben rángatózott, talán nem jól helyezték fel rá a hurkot. Beszámoltak arról, hogy utána egyszerre végezték ki a következő három elítéltet. A halál beállta után minden alkalommal odamentek az akasztotthoz az orvosok, az ő szakvéleményük alapján állapították meg a halál beálltát. Lidka megtudta a cikkből, hogy egy ideig szüneteltették a nagyközönség előtti nyilvános kivégzéseket, de a sajtó részvételét engedélyezték, s az újságírók töltötték be a tanúk szerepét. Ezenkívül azt is megengedték, hogy közvetlenül az ítélet-végrehajtás után megnézhesse a közönség a felakasztott holttesteket. A vesztőhelyről készített nagy terjedelmű sajtóanyagok, illetve a himbálózó akasztottak látványa azt a célt szolgálta, hogy elrettentő hatást gyakoroljon a társadalomra, és megelőzze a bűnelkövetést.

Az öregasszony már egész kupacot ollózott össze az előző napi kivégzés fotóiból.

– Csinálj gyorsan egy kávé – szólt Lidkához. – Umm Aziz, te cukor nélkül iszod, ugye? – kérdezte a vendéget.

– Igen, igen.

– Hallottad? – rivallt rá Lidkára. – Umm Aziznak cukor nélkül! A fiam felesége ugyanis elég nehéz felfogású – panaszkodott a szomszédasszonynak. – Mindent kétszer kell neki elmondani.

– Emlékszel, hogy annak idején végig lehetett nézni az egész kivégzést elejétől a végéig? – kérdezte Umm Aziz.

– Hát persze. Én is eljártam a Naif Palace térre, de tegnap csak a kivégzés után nézhették meg az érdeklődők az akasztottakat.

– Láttad az egy évvel ezelőttit? Valahogy elszámították magukat, és leröpült az elítélt feje, úgy levágta a kötél, mintha lefűrészelték volna.

– Persze, még fotóm is van róla valahol. – Lidka anyósa odavonult a kedvenc kredencéhez, hogy megkeresse a megfelelő újságkivágásokat.

Lidka az asztalra tette a kávéscsészéket. A szomszédasszony kíméletlenül végigmérte.

– Mi történt veled, Umm Omár? – kérdezte.

– Semmi... Elindultam itthonról a kicsivel, és leestem a lépcsőn.

– És hol van Abu Omár? Már rég nem láttam.

– Elutazott a hűgával...

– És mikor jön vissza?

– Nem tudom... Úgy értem, nemsokára.

Egy halom megsárgult fotóval jött vissza az öregasszony.

– Na, itt van. Itt jól látni. – A vendég orra elé tolta a fotót. – Itt külön van a fej.

– Igen, igen, emlékszem. Azon vitatkoztak, hogy vagy a kötél volt silány, vagy az elítélt nyaka gyöngye. – Umm Aziz föltette a szemüvegét, és közeli vizsgálta a fej nélküli test kinagyított képét.

Lidka ki akart menni a nappaliból, mert émelyegni kezdett a hallottaktól, de az anyósa visszaparancsolta.

– Hozz vizet! De hideg legyen!

– Hát arról hallottál, hogy nemrég két indiai megmenekült a halálbüntetés végrehajtásától, mert a családja az utolsó pillanatban hajlandó volt kifizetni a *diját*?

– Tényleg? És mennyit fizettek?

– Azt nem tudom...

Lidka két pohár vizet hozott be tálcán, és odaadta a társalgó nőknek.

– Hányszor mondjam, hogy mindig tele kell tölteni a poharat? – Az anyósa megint elégedetlen volt a menyé minden mozdulatával. – Képtelen vagy megjegyezni, hogy nem illik ilyet csinálni? Nézd meg magad is, Umm Aziz. – A szomszédasszonyhoz fordult. – Egyszerű dolog, mégsem tudja megjegyezni a gyagyás. Nem tud semmit... És mi az a dija? – kérdezte a menyét, mintha vizsgáztatná.

– Nem tudom... de nyilván valami váltságdíjféle... – Lidka csak arra vágyott, hogy minél hamarabb bemehessen a hálósobájába.

– Mondtam! Fogalma sincs a legalapvetőbb dolgokról! – Az öregasszony elégedetten fitogtatta fölényét a külföldi nő fölött. – Magyarázd el neki, Umm

Aziz, mert nekem már nincs erőm mindent megtanítani neki!

Az egyiptomi nő kényelembe helyezkedett a kanapén, és tanító néni hanghordozással beszélni kezdett:

– A dija a gyilkosságért járó vérdíj, az áldozat családjának fizetett pénzbeli kártérítés. A rokonok elfogadhatják, és megbocsáthatnak a bűnösnek. Ezzel elállnak az ítélet végrehajtásától. Érted?

– Értem. – Lidka már menni akart.

– Várj! – rivallt rá az anyósa. – 'Ajb így kimenni, ha egy idősebb beszél hozzád! Hallgasd tovább!

Lidka egész idő alatt tálcával a kezében állt.

– De vannak olyan helyzetek, amikor Kuvaitban kötelező a dija – folytatta Umm Aziz. – Ha autóbaleset vagy más szerencsétlenség miatt következik be halál vagy testi sérülés, akkor az elkövető kártérítést fizet az áldozatnak vagy az örökösöknek.

– A nem szándékos emberölését tízezer kuvaiti dinárt kell fizetni – tette hozzá az anyósa.

– És ugyanennyit az agyban vagy a gerincvelőben okozott sérülésért.

– És ez nem függ sem a nemzetiségtől, sem a nemtől, sem a vallástól. – Az öregasszony olyan hanghordozással beszélt, mintha nem lenne kibékülve ezzel az egyenlő szabályozással. – Szaúd-Arábiában viszont feleakkora dija jár egy keresztény haláláért, mint egy muszlimért. – Sokatmondóan pillantott Lidkára.

– Nem beszéled rá a menyedet, hogy térjen át? – kérdezte a szomszédasszony.

– Próbáltam, de nem hat rá semmi...

A mecsetből felhangzott a müezzin átható hangja.

– *Szalat az-zur*^[152] – mondta Umm Aziz. – Megyek haza. *Ma'a szalama.*

– *Ma'a szalama.* – Az öregasszony becsukta az ajtót a vendég után, és a fürdőszobába ment a rituális kézmosásra.

Lidka végre bemehetett a hálószobájába, és lefekühdhetett. Mindig elfáradt, ha hosszabban kellett beszélgetnie az anyósával, mert nagyon kellett koncentrálnia, hogy megértse. Most érezte igazán, milyen nagyon hiányzik neki Hasszán. *Habibi, hol vagy?*, jajdult fel kétségbeesésében. *Hogy hagyhattál magamra ebben az idegen országban?* Az ágyneműre hullott néhány könnycsepp. *Édesem, kérlek, gyere haza! Mindent megteszek a kedvedért, csak kérlek, légy velem!* A párnába fúrta összevert arcát, és hangtalanul zokogott.

Eltelt további egy-két hét, de a férje és a sógornője még mindig nem ért haza. Már az anyósát is kérdezgette, mikor jönnek haza a gyerekei, de az öregasszony változatlanul azt felelte:

– Nemsokára, *in sa Allah!*

Időközben Kuvaitban az első választásukra készülődtek a nők. Lidka lelkesen szurkolt a huszonnyolc jelöltnek, akik azért küzdöttek, hogy bejussanak az ötvenfős parlamentbe. Kuvaiti nők gyűléseztek a választási sátrakban, hangot adtak örömüknek és annak, hogy támogatják a nagy eseményt. Fekete abajában, sokan eltakart arccal mondták el, hogy egyesek még most is, amikor már szavazhatnak és választáson indulhatnak, a mai napig azt az elvet vallják, hogy politikai kérdésekben is az apjuknak, fivéreiknek vagy a férjüknek kell alárendelniük magukat. De ők azért jöttek ide, hogy meghallgassák a képviselőjelölt nőket, hogy önállóan dönthessenek. Többen kiemelték, hogy ebben a szigorú elkülönítést előíró országban nem könnyű kapcsolatba lépniük a parlament tagjaival, hiszen a jó híréket teszik kockára, ha közvetlenül érintkezésbe kerülnek egy férfival. Egyes közösségekben, ahol a törzsi tradícióknak még mindig mérhetetlenül nagy jelentőségük van, veszélyes lehet, és becsületgyilkossághoz vezethet egy ilyen lépés.

Lidka szívesen elment volna egy választási gyűlésre, de az anyósa ellenezte az ötletet. Az öregasszonynak meggyőződése volt, hogy a nő helye otthon van, nem pedig a politikában. Ugyanezt a véleményt képviselték bizonyos erők, és próbálták megfélemlíteni és ellehetetleníteni a képviselőjelölt nőket. Egy negyvenéves, egyedülálló kuvaiti nő, újságíró és üzletasszony olyan heves zaklatással találkozott, hogy kénytelen volt feljelentést tenni a rendőrségen. Választási plakátjait megrongálták, gyalázkodó feliratokat festettek rájuk, a fotóira szakállat és bajuszt rajzoltak. Amikor vette a bátorságot, és a nők közül elsőként bement a kizárólag férfiaknak fenntartott *divanijára*,^[153] halálos fenyegetéseket kapott, és figyelmeztették, hogy tartsa magát távol onnan. Sokakat még mindig nem győzött meg az, hogy már azok az iszlamisták is lazítottak kissé az álláspontjukon, akik korábban nyíltan felleptek a nők választójogának elismerése ellen. Új szavazatok reményében választási gyűléseket szerveztek nők számára, és a programjaikon is foglalkoztak a nők ügyeivel.

Elérkezett a választások napja. A fullasztó hőséggel nem törődve reggel óta hosszú sorokban álltak az emberek az urnák előtt, külön helyiségben a nők, és külön a férfiak. Előzőleg hivatalos közleményt adott ki a kuvaiti

egyetem muszlim jogi karának dékánja, amelyben kijelentette, hogy egy férjezett, szavazásra jogosult nő szavazatának meg kell egyeznie a férje politikai preferenciáival. De mivel a választópolgárok többségét a szebbik nem alkotta, a képviselőjelölt nők reménykedhettek abban, hogy legalább egy-két nő helyet szerez a parlamentben.

Másnap kihirdették az eredményeket. Lidka anyósa diadalmas tekintettel, nézetei helyességének biztos tudatában lépett be a hálószobába, és Lidka ágyára dobta az újságot.

– Nézd csak meg, kinek van igaza! Egy szál nő sincs a *Madzslisz al-Ummában!*^[154] Mert a nők tudják, mi a jó nekik! Olvasd el magad! – Az öregasszony győzelmi glóriával a feje fölött vonult ki a szobából.

Sok nő csalódására valóban egyetlen női jelöltnek sem sikerült parlamenti mandátumot szereznie. Sok helyet kaptak viszont az iszlamisták, akiket jól ismertek, és olyan karizmájuk volt, hogy megszerezték a nők széles körű támogatását. Sok jelölt a beduin törzsek támogatásának köszönhetően diadalmaskodott – a döntő pillanatban az egyes klánok tagjainak szavazatai segítettek.

– Mi történik, ha fölöslegesen szavazati jogot adnak a nőknek? – Az anyósa megint becsörtetett, és Lidka feje fölött szónokolt. – Egy nőnek az a kötelessége, hogy otthon maradjon! – hangsúlyozta már sokadszor az öregasszony. – Nem is olyan régen még hogy is volt? Egy nő kétszer hagyta el a házat életében: amikor a szülei házából átköltözött a férjéhez, másodszor meg akkor, amikor a temetőbe vitték!

Lidka tudta, milyen sok kuvaiti nő tanul, utazik és folytat szakmai tevékenységet, és most arra gondolt, hogy az anyósa mintha egy másik évszázadban élne. Miért éppen neki kellett egy ilyen konzervatív családba férjhez mennie?

Némelyik újság szalagcímben hirdette: „Ridikül-választások!” Részletesen írtak arról, milyen nagy szerepet játszott a nők szavazatainak megvásárlása, mert a voksolásért cserében készpénzzel kitömött, márkás luxusridiküloket kaptak. Általában mégis helyesnek tartották, hogy választójogot szereztek a nők, és reményüket fejezték ki, hogy legközelebb, már a megfelelő politikai tapasztalatok birtokában járnak, és bejutnak az országgyűlésbe.

Eljött a július, és Hasszán még mindig nem tért haza. Lidka azon töprengett, meddig maradhat még a férje Libanonban. Mennyi pénz kell ehhez? És mi lesz a munkájával? Otthon már fogytán volt az ennivaló.

Kimerültek a bőséges készletek, amelyeket Hasszán halmozott fel az elutazása előtt. Az öregasszony nem szenvedett hiányt semmiben, mert a szomszédasszonyok szinte naponta hoztak neki ebédet és sok mást is. Lidka viszont már szinte semmit sem evett, a maradék rizst és az utolsó fagyasztott csirkét, zöldséget Omárnak adta. Tudta, hogy ez is elfogy rövidesen. A férje egyáltalán nem lépett vele kapcsolatba, csak a fiát hívta néha a telefonhoz.

Lidka egyszer Omár rémült kiáltását hallotta. Berohant a szobájába, és egy hatalmas fekete csótányt pillantott meg a kisfiú orrán. Hosszú csápját meresztette, a fiúcska arca felé indult. Lidkát kirázta a hideg az undortól. Gyorsan meg akart szabadulni az ocsmány bogártól, de az állat megriadt a heves mozdulattól, és villámsebessen végigszaladt a kisfiú hasán, fején, hátán, és bemenekült a kissekreányok közé. Omár hisztérikus üvöltésbe kezdett, erre rögtön berontott a szobába a vénasszony.

– Hallgattasd el rögtön! Nem tudok pihenni! Miért nem vagy képes semmire? Annak idején tíz gyereke is volt egy asszonynak, és rendesen meg tudta nevelni őket! Hát te? Egy gyerekkel ülsz itthon, nem csinálsz semmit, mégsem boldogulsz?

Lidka nyelt egyet, és nem szólt egy szót sem. Attól félt, hogy ha megjön a férje, az anyósa biztos nem hagy ki egyetlen apróságot sem, amivel lejáráthatja a menyét. Lehunyta a szemét, magához ölelte Omárt, és halkán ismételte neki lengyelül:

– Jól van, kisfiam, ne sírj, itt van melletted a mama, ne félj.

Az anyósa még mindig három lépésre állt, és tovább kerepelt:

– Mit mormogsz? Fekete mágiát mondasz a gyerekekre? Annyiszor mondtam már, hogy ne beszélj lengyelül Omárhoz. Tudnom kell, mit mondasz neki! Tudod, hogy nemrég egy anya elvesztette a gyereke felügyeleti jogát, mert elítélték boszorkányságért?

Lidka csókot nyomott a síró kisfiú fejcskéjére, és tovább hajtogatta:

– Nyugodj meg, na, jól van... Csss...

– Hagyd abba! Fogd be! Nem bírom hallgatni ezt a susogást! – Olyan dühös volt az anyósa, hogy Lidka attól félt, mindjárt megüti.

Ebben a pillanatban megcsörrent a telefon, és a vénasszony kiment a szobából, hogy felvegye. Lidkának még percekig tartott, míg sikerült megnyugtathatnia a kisfiát. A kicsi nagyon zaklatott volt, és Lidkának a szíve szakadt meg, ha ránézett. Hiszen most Lengyelországban kellene lenniük! Omárnak a zöld pázsiton kellene szaladgálnia az unokatestvérével meg a nagybátyjával, focizni, biciklizni vagy csobbanni egyet a tóban! A

nagymamája finom főztjét kellene kóstolgatnia! Megismerni a friss eper és cseresznye illatát! Vele egyidős gyerekekkel játszani! Csúszdázni, körhintán forogni, hintázni! Ehelyett itt ül a négy fal között, az áporodott lakásban a frusztrált anyjával és a szüntelenül zsémbelő nagymamájával! Lidka felelősnek érezte magát ezért a helyzetért. Nem sértheti meg a férje családját, hiszen tisztában van azzal, hogy itt a vérségi kötelék a legfontosabb. Talán ha normálisan elbúcsúzott volna Hasszántól, akkor már rég hazajött volna. Meddig kell még várnia a férjére?

Kiment a konyhába, kinyitotta a hűtőt. Teljesen üres volt, márpedig a fiának ennie kell. Törte a fejét, honnan vegyen pénzt az alapvető élelmiszerekre és tisztítószerre. Olyan érzése volt, mintha minden zugban bogarak fészkeltek volna. Korábban ügyelt arra, hogy tiszta legyen a lakás, tudta, hogy ilyen magas hőmérsékletnél erre különösen nagy figyelmet kell fordítani. Nyáron undorító, nagy csótányok lopóztak be a ház minden kis részén. Egyszer a mosdóban találkozott egy különösen méretes példánnyal. A vécén ült, amikor váratlanul kellemetlen érintést érzett. Megfordult, és megpillantott egy jókora bogarat pont a vécédeszka mellett. Egy másik alkalommal akkor ért hozzá a rovarhoz, amikor intimbetétért nyúlt a dobozba. A szobájában és a konyhában volt a legrosszabb a helyzet. Az anyósa ütött-kopott konyhaszekrénye kiváló szaporodóhelynek bizonyult mindenféle rovar számára. Reggelenként mindig le kellett söpörnie néhány svábbogarat a takarójáról. Ez nem mehet így tovább. A gyereke nem élhet ilyen körülmények között. Ki kell találnia valamit.

Felhívta Áskát. Az arcán már behegedtek a sebek, a foga szerencsére a helyén maradt. A szolgálok sajnós azt mondták, hogy a madame elutazott, és csak két hónap múlva jön haza. Hát igen, ez pont az az időszak, amikor Joanna London és sok más város között röpköd. Akkor mi lehet a megoldás? Nem ismer itt senkit. A lengyel nagykövetség? De ott mit mondjon? Hogy elutazott a férje? Ez nem hangzik valami komolyan. Azonkívül szilárdan hitte, hogy amikor Hasszán hazatér, és meglátja őt meg a kisfiát, akkor biztosan megint szerető családdá válnak. Olyanok lesznek, mint nem is olyan régen.

Leült a hálósobában a fésülködőasztalhoz, és kinyitotta az ékszerdobozát. Egymás után vette elő a csillogó ékszereket. Egy arany nyakék, az első ajándék, amit a kedvesétől kapott. Nem, ezt nem adja el, túlságosan drága a szívének. A nehéz medál az apósától? Nem, még most is sajnálta, hogy az öreg arab, aki olyan kedves volt hozzá, ilyen gyorsan és váratlanul ment el. A

Joannától kapott nyaklánc? Nem, hiszen ez védi meg minden rossztól. Kézbe vette a karperecet abból a szettből, amelyet Hasszántól kapott az eljegyzésre. Megint kínzó vágy fogta el a férje után. *Gyere haza hozzánk, kérlek!*, könyörgött gondolatban. *A kicsi fiadhoz, akinek oly nagy szüksége van rád! És a te Lailádhoz!* Szeretett volna megint a férfi erős, izmos karjai közt lenni, amelyek annyiszor biztosítottak neki nyugodt menedéket.

Mélyet sóhajtott, és besüllyesztette a karperecet a táskájába. Előkereste a szekrény mélyéről a fekete abaját, mely nem volt rajta a nászút óta. Emlékezett, hogy elég messze van az aranyszúk, és nem akarta magára vonni a figyelmet az utcán. Omárt is magával akarta vinni, mert nem bízott meg a vénasszonyban annyira, hogy vele hagyja a gyereket. Az abaja sokáig hevert a polcon, nem volt éppen friss illata, de Lidka nem zavartatta magát emiatt. Felöltöztette Omárt, fogta a babakocsit, és a fejére borította a kendőt.

– Elmész? – Az anyósa szeme elkerekedett a csodálkozástól.

– Igen. – Lidka már be akarta csukni az ajtót.

– De hová méész?

– El kell intéznem valamit.

– De hová méész egyedül? – Barátságatlan volt az anyósa hangja.

– Nem egyedül, hanem a gyerekemmel.

– Hová méész? – Az öregasszony már szinte kiabált.

– Elmegyek. Aška vár... – hazudta Lidka a lift felé tartva.

– Miféle Aška? Hol van? Gyere vissza most rögtön! Nem szabad egyedül elmenned! Hallod, amit mondok? – Az anyósa bömbölt, mint akinek elment az esze.

De már becsukódott a lift ajtaja. Lidka lement a földszintre, és kilépett a házból. Égetően nehezedett rá a felhevült levegő. Úgy érezte, mintha egy forró kemence belsejében lenne. Most döbbsent rá, hogy hetek óta nem volt a levegőn sem ő, sem a kistfia. Hiszen ilyenkor az ötven fokot is átlépheti a hőmérséklet! De nincs min gondolkodni. A lehető leghamarabb oda kell érnie az aranyszúkra!

A háztömbök közt cikcakkban haladva tartott a cél felé. Remélte, hogy nem téved el, és nem árt meg a kicsinek a rettenetes hőség. Kis sapkával védte a fejét, pár percenként megitta az otthonról hozott vízzel. Gyorsan átmelegedett a műanyag palack, a folyadék is langyos lett. Lidka sietős léptekkel tolt a babakocsit. Egy járda nélküli utcához ért. Kuvaitban mindenki autóval közlekedik, az út szélén csak a cselédek vagy a kétkezi munkások járnak. Őt is maidnek nézték az autósok, egyesek megálltak,

otromba ajánlatokkal bombázták. Már hosszabb ideje követte egy luxusautó, a benne ülő kuvaiti férfi állandóan szólongatta.

– Gyere, ülj be a kocsiba, elviszlek, ahova akarod. – Nem zavartatta magát a kisgyerektől sem.

Lidka tudomást sem vett a beszólogatásról, de a férfi nem tágított.

– Na, gyere már, gyere velem, megfizetlek. – Meglengette a zsebéből elővett tárcáját. – Nem bánod meg, annyit adok, amennyit akarsz, nézd csak! – Bankjegyköteget húzott elő, hogy elbűvölje a busás összeggel.

Lidka nem szólt egy szót sem, tudta, hogy itt bármilyen reakciót, akár egy egyszerű pillantást is bátorításnak vehetnek. Patakokban folyt az arcán az izzadság, alig kapott levegőt az út szélén, de gyalogolt a cél felé, ahogy a lába bírta.

– Eljössz velem egy órára, és ez mind a tiéd lehet. – Egyre pofátlanabb lett a kuvaiti.

– Menj vele anyádhoz vagy a húgodhoz! – Lidka mérgesen vágta oda az egyik legnagyobb sértést, amit egy arab kaphat.

A férfi dühösen megállt, és Lidka megijedt, hogy berántja az autóra. Meggyorsította a lépteit, a kuvaiti utánavetette magát, de ebben a pillanatban egy rendőrautó tűnt fel az úton. Lidka hátra sem nézve futásnak eredt, és csak több keresztutcával arrébb állt meg. Körülnézett, szerencsére nem követte senki.

A távolban már látta a fedett aranypiacot. Csatakosan, kifulladásra elrejtőzhetett végre az égető napsugarak elől. Adott pár korty vizet a kisleányának, a maradékkal megmosta a fejét és a tarkóját. Elővette a karperecét, és csak ekkor vette észre, hogy zárva vannak a kis boltok. Hát persze, nyilván pihenőidő van, hiszen a kánikulai napokon délben senki sem hagyja el a lakását. Omár a hőség miatt kimerülten elaludt, ezért Lidka behúzódott egy utcácskába, és türelmesen várta, hogy kinyissák az üzleteket.

El is szundíthatott kis időre. Zajra ébredt, éppen felhúzták a redőnyöket. Rögtön be is ment a boltba, és felkínálta a karperecét. A kereskedő megnézte, és javasolt egy nevetségesen alacsony árat. Lidka arab szokás szerint alkudozni kezdett, azt mondta, legalább kétszer annyit ér az ékszer. Rövid eszmecsere után nyélbe ütötték az üzletet, és Lidka úgy lépett ki a boltból, hogy hosszú hónapok óta először tartott pénzt a kezében.

Elég messze volt a Sultan Center, de Lidkának szárnyakat adott az a gondolat, hogy végre megvehet a kisleányának mindent, amit csak akar. Bement a szupermarketbe, ahol végre fellelegezhetett a klimatizált, hűvös térben. Már

a bejáratnál sokféle gyümölcsöt és zöldséget látott. Élvezettel pakolta a bevásárlókocsiba a tarka árut, örült a bevásárlás hétköznapi, mégis rég nem gyakorolt műveletének. Omár felélénkült az édességeknél, csokoládéknál, egész halom nyalánkságot gyűjtött be. Lidka emellett vásárolt még jó néhány tisztító- és fertőtlenítőszer, elsősorban spray-eket és rovarölő porokat. Jól megrakott kocsit tolt a kasszához. Átrakosgatta az árut a szalagra, az indiai pénztáros pedig mindent a bolt reklámszatyaiba pakolt. Amikor befejezte, kiderült, hogy a számla összege majdnem ugyanannyi, amennyit Lidka a karperecért kapott. Fizetett, és örült, hogy maradt még pár dinárja taxira. A sofőr segítségével mindent bepakolt a csomagtartóba, és hazavitette magát.

Az anyósa az ajtóban várta a szidalmaival.

– Hol csavarogtál? Órákig távol voltál! Már be akartam jelenteni a rendőrségen, hogy eltűntél!

– Bevásároltam! Nincs itthon semmi!

– És ilyen sokáig tartott? – kérdezte gyanakodva a vénasszony.

– Előtte Aśkánál voltam.

– Hazudsz! Láttam, hogy taxival jöttél!

– Elbúcsúztunk a bevásárlás előtt.

– De honnan volt pénzed?

– Hát volt...

– Megint hazudsz! Amikor azt akartad, hogy menjek el veled megnézni a képviselőjelöltet, megkérdezted, hogy van-e pénzem, mert neked egy vasad sincs!

– A barátnőm adott kölcsön...

– Ilyen nagy bevásárlásra! Nem hiszem! – A vénasszony fortyogva járkált fel-alá, de Lidka ügyet sem vetve rá elkezdte berakosgatni a vásárolt árut a hűtőbe.

– Ne! Ne! – Az anyósa tombolt dühében. – Ezt haram pénzből vetted! Nem akarom, hogy ezek a dolgok az én hűtőmben legyenek! Nem tudom, honnan vettél rá pénzt!

A vénasszony fogott egy szép almát, és a szemétbe dobta. Aztán a szemetesben landolt egy nagy fürt banán is. Ez már túl sok volt Lidkának.

– Halti, ne nyúlj hozzá! – Kitépte a következő gyümölcsöt a vénasszony kezéből. – Omárnak vettem! Ha nem hagyod abba, megmondom a fiadnak, ha hazaér, hogy kidobáltad a gyereke ennivalóját!

– *Kalba!*^{155} *Himara! Kahba!*^{156} – Gyalázta az anyósa, de Hasszán nevének említésére békén hagyta a vásárolt árut.

Lidka, nem törődve a szidalmakkal, elrakta a polcokra a sajtot, tojást, gyümölcsöt. Örült, hogy végre változatos ételeket ehett a fia.

A következő napokban Lidka finomakat főzött Omárnak, és háborút indított a bogarak ellen. Az anyósát kerülte, mint egy pestisest, amennyire csak tehetett így, hogy egy fedél alatt éltek. Gondolkodott, mitévő legyen, ha kifogynak a készletek, de vigasztalta a gondolat, hogy van még némi arany ékszere.

Egyik nap kora reggel zajra ébredt. Úgy rémlett neki, hogy Hasszán hangját halja, de az első pillanatban azt hitte, hogy csak álmodik.

– Baba! Baba! – rikkantotta boldogan Omár.

Hasszán! Tényleg itt van! Végre hazajött! Lidka rögtön a nappaliba futott, hogy üdvözölje a férjét.

– Habibi! Végre itt vagy! Édesem! – Lidka a férfi nyakába ugrott.

A férfi hűvösen üdvözölte a feleségét.

– Marhaba – mondta, majd elfordult, és minden figyelmét a fiára fordította.

Lidka leforrázva állt, a vénasszony pedig nem mulasztotta el a leckéztetést:

– Milyen faragatlan vagy! Mit bámulsz? Üdvözöld Szalmát!

Lidka csak most vette észre a kanapén ülő Szalmát. Egész csinos volt a szépészeti beavatkozás után, kisebb és egyenes lett az orra. A haja is jól állt, hiszen köztudomásúlag Libanonban vannak a legjobb fodrászok.

– *Alhamdu lillah ala asz-szalama*^[157] – szölt Lidka a sógornőjéhez a hagyományos arab üdvözléssel, és meg akarta ölelni.

– *Allah jszalmik*^[158] – válaszolta Szalma, de tüntetően elhúzódozott, nem engedte, hogy Lidka hozzáérjen.

Hasszán kinyitotta a nagy bőröndöket, aztán az anyjának és Omárnak ajándékokat adott át. Az anyósa selyem fejkendőket kapott, a kisfiú új játékokat.

– Ezt *ammi*^[159] küldi, ezt halti. – Újabb csomagocskák kerültek az öregasszony kezébe. – Ez pedig különleges szappan...

– Eredeti csodálatos aleppói, csak szűz olíva- és babérolaj van benne – ajánlgatta Szalma.

– Ugyanilyet kaptam nemrég Lulutól – dicsekedett az öregasszony.

– Ezt is Lulu küldi – mondta Hasszán. – Megjegyezte, hogy szereted, és külön a te kedvedért szerezte. És még ez is... – Elővett egy elegánsan becsomagolt ajándékot.

– Hát ez micsoda? – Az öregasszonynak felcsillant a szeme.

– Nem tudom, Lulu kérte, hogy adjam át neked, valamint az üdvözlétét.

Lidka teljesen kirekesztve érezte magát az egész jelenetből. Mintha nem is tartozna a családhoz! Ő még nem is kapott semmit a férjétől. Különben is... Szíriában voltak?

– Damaszkuszban voltál? – kérdezte a férjétől.

– Igen, nem tudtad? A műtét után odamentünk, meglátogattuk a rokonokat.

Az öregasszony kibontotta a díszes papírt, és gyönyörű, apró kövekkel díszített disdását hajtogatott szét.

– Milyen szép! – lelkesedett. – Ezek a kedvenc színeim!

– Lulu vásárolta, ő választotta – magyarázta Hasszán. – Rengeteget mászkáltunk, mire megtalálta azt, ami jó lesz neked.

– Ó, Lulu, az én Lulum! Milyen drága lány! – Lidka még sosem hallotta, hogy az anyósa ilyen rokonszenvvel beszélt volna valakiről.

– És ő hogy van? – kérdezte az öregasszony.

– Remekül! Minden a legnagyobb rendben. Akarsz látni fotókat? – Hasszán elővett egy köteg fényképet, ölbe vette a fiát, és leült Szalma mellé. Az öregasszony is melléjük telepedett. Lidkának nem maradt hely.

A család fotókat nézegetett, és a damaszkuszi rokonokról beszélgetett. Valamilyen közös eseményt, ünnepséget emlegettek, újra meg újra kitört belőlük a kacagás. Teljesen megfélekedtek arról, hogy Lidka is ott van. Hasszán csak egyszer pillantott rá ködösen, mintha még nem tért volna haza a messzi utazásból, és azt mondta:

– Habibiti, főzz nekem kávé.

Volt valami idegen szín a hangjában, Lidkának olyan benyomása támadt, mintha ez a habibiti nem is neki szólna. De engedelmesen megfőzte a kávé mindenkié, és felszolgált, miután közönyt színlelve megkérdezte:

– És Lulu férje? Ő hogy van?

– Gondolom, jól – felelte Hasszán. – Nem tudom pontosan. Nem találkoztam vele. Nem volt Szíriában. Olaszországba ment üzleti ügyben.

A féltékenység jeges hulláma járta át Lidkát. Megnézte a fotót, egy exkluzív étteremben készült, vidám fiatalok ülték körül az asztalt. Lulu Hasszán mellett ült, aki derékig kigombolt fehér ingben hajolt felé. Feltűnő jelenség volt az asszony, telt ajka csillogott, hosszú, vörös körmű, ápolts keze majdnem hozzáért Hasszán vállához. Látszott, hogy teljesen elmerültek valamilyen érdekes beszélgetésben. Lidka kénytelen volt kimenni a

nappaliból, nehogy kirobbanjon belőle a feszültség. Az öregasszony még sokáig maga mellett tartotta a fiát meg a lányát, kikérdezte őket a népes rokonságról. Végül Hasszán bement a hálószobába egy nehéz bőrönddel. Lidka azt hitte, most végre megkapja az ajándékot a férjétől. Talán szexi fehérneműt hozott, és nem akarta elővenni az anyja előtt?

Hasszán kinyitotta a bőröndöt.

– Minden ruha szennyes – mondta. – Mosd ki minél előbb! Á, van még valami. – Az ágyra dobott egy reklámszatyrot.

Lidka reménykedve nyitotta ki.

– A nadrágom. Javítsd meg mosás előtt! Elszakadt a cipzárja.

Lidka nézte a szakadt sliccet az Armani farmeren, gondolni sem akart arra, milyen körülmények között romolhatott el.

Hasszán elvileg otthon volt, de Lidka szinte sosem látta. Azt mondta, nagy elmaradása van a munkában, be kell hoznia. Reggel elment, este ért haza, átöltözött, és megint elment valahová. Mindennap éjfél után ért haza, felébresztette a feleségét, és vacsorát készített magának. Az ágyban evett, nem zavarta, hogy olaj csöppen az ágyneműre, vagy morzsák maradnak benne. Lidka nemrég küzdött meg a rovarokkal, nem akarta, hogy megint idevonzza őket az étel szaga meg a morzsák, ezért megkérte Hasszánt, hogy egyen a konyhában. Ő viszont teljesen figyelmen kívül hagyta Lidka szavait, ahogy őt magát is. Ugyanígy viselkedett vele az egész család. Lidka úgy érezte, hogy mindenki cselédnek tekinti, akinek még fizetést sem kell adni. Egyszer próbálta ezt megbeszélni a férjével, de Hasszán csak ennyit mondott:

– Nem emlékszel, hogy viselkedtél velünk? Bűnhődnöd kell.

Nem sokkal a nyári vakáció után megkezdődött a ramadán. Lidka szinte egész nap gürcölt a házban, mert az anyósa mindennap vendégeket hívott, hogy megmutassa az ismerőseinek az átalakított Szalmát. Napnyugta előtt tucatnyi vendég gyűlt össze, mindenki tévét nézett, együtt várták a jelet, mely után megszakíthatják a böjtöt. Mindennap a muszlim törvények valamelyik szakértője tartott előadást valamilyen vallási témáról. Mindenki buzgón hallgatta, aztán megnézték az élő közvetítést arról, hogy elsütik az ősrégi ágyút. Szinte ugyanabban a pillanatban hangzott fel az *adhan*,^[160] és mindenki a pohár vízért meg a datolyáért nyúlt. A férfiak a nappaliban ettek az asztalnál, a nők viszont az öregasszony szobájában, ahol viaszosvásznat terítettek a padlóra. A kisgyerekek szabadon futkároztak a helyiségekben. A nagyobb lányok viszont kizárólag a nők szobájában tartózkodhattak.

Lidkának, aki egymaga szolgálta ki az összes vendéget, földig érő, hosszú ujjú, bő ruhát kellett viselnie, a fején pedig a haját teljesen eltakaró kendőt.

– Ez különleges időszak – mondta az anyósa. – Nem sértheted meg a vendégeink érzéseit.

A férfiak felsorakoztak a közös imához, egyikük mindig kiállt a többi elé, ő vezette ezt a fontos szertartást. A nők egyenként imádkoztak, egyesek kis szőnyegen, az idősebbek a széken vagy az ágyon ülve hajtották végre az előírt hajlongásokat. Aki a jelenlévők közül nem járult imához, arról tudni lehetett, hogy menstruál.

Az imádkozás és a bőséges étkezés után mindenki lepihent és tévét nézett, ilyenkor szórakoztató műsorokat vagy sorozatokat adtak. Lidka sürgött-forgott, összeszedte és elmosta az edényeket, édességet, kávé, teát szolgáltat fel. A vénasszony Szalmát magasztalta, remélve, hátha lesz egy anya, nagymama, nővér vagy nagynéni, aki beajánlja a lányát feleségjelöltként valamelyik rokonának.

Lidka holtfáradt volt, ráadásul a gyomra is korgott. Napközben a vénasszonynak gondja volt arra, nehogy egy falatot is a szájába vegyen a menyé, és ne is igyon semmit. Ha észrevette, hogy Lidka rágcsál valamit, rögtön a fülébe harsogta, hogy kafira és haram. Lidka a hálószobájában rejtett el néhány palack vizet, de néha ez sem volt elég, mert az anyósa benézett minden zugba és minden szekrénybe. A csapatostul érkező vendégek sem tisztelték a privát szféráját, korlátlanul használták a lakás minden helyiségét. A késő esti órákban csoportokra oszlottak, és együtt töltötték az időt a szuhurig. A férfiak általában kártyáztak, a nők elheverték minden hozzáférhető ágyon, és trécseltek.

Lidka megkönnyebbülve lélegzett föl, amikor véget ért a ramadán. *Id al-fitr*^{161} napján Hasszán új ruhácskát adatott Omárra, Szalma is szokatlanul kiöltözött, az öregasszony fölvette a Lulutól kapott disdását, így mentek el együtt a rokonokhoz és az ismerősökhöz a hagyományos látogatásra. Előre szóltak, hogy csak este jönnek haza. Senki sem hívta Lidkát, hogy tartson velük, de amúgy is olyan kimerült volt, hogy szívesen maradt otthon egyedül. Végre nyugodtan kialudhatja magát! Lefeküdt, és mély álomba merült.

Azt álmodta, hogy szirénázó mentőautó viszi valahova, hogy megmentse az életét. A fülét hasogatta az átható sívítás, a mentő robogott előre, mert minden másodperc számított. Hideg verítékben úszva ébredt, de egy pillanat alatt rádöbbsent, hogy még mindig hallja az elviselhetetlen hangot. *Mi ez?*, gondolta félálomban.

Aha, a csengő! Nyilván látogatóba jött valaki a vénasszonyhoz az ünnepnapon. Nem akarta kinyitni, de a vendég nem hagyta magát, konokul nyomta a csengőt. Lidka kimászott az ágyból, úgy hasogatott minden porcikája, hogy alig bírt mozdulni. Nagy nehezen kisántikált az ajtóhoz.

– Aśka?

– Aśka hát! Mi az, nem is emlékszel már a barátnődre? Hazajöttünk, itt vagyok! – A barátnője kitérte a karját.

– Fáradj beljebb, parancsolj!

– Mi ez a csatatér? – kérdezte Joanna, ahogy a terpeszkező bútorokat, a tányérhalmokat és a kupacba rakott koszos törölközőket kerülgette.

– Ó, hát a ramadán. Az anyósom mindennap vendégeket hívott.

– És te hogy vagy? Gyógyul a kezed? Elég lestrapáltak látszol...

Az első pillanatban Lidka influenzásnak akarta hazudni magát, gondolta, úgy tesz, mintha minden rendben lenne. De a több hónapos stressz, a kétkezi munka és az éhezés meglátszott rajta. Lehorgasztott fejjel, a padlót nézve akaratlanul sírva fakadt.

– Aśka, nem bírom tovább! nézd, mit csináltak belőlem...

– Hát a nyári szabadság? Hiszen Lengyelországban voltatok, nem?

– Nem volt semmilyen szabadság! – Lidka keservesen zokogott. – Elmentek Libanonba... a vénlány orra miatt... én meg egyedül maradtam a vénasszonnyal... és összetört a virágom... és állandóan engem kérdezgetett, mint valami hülyét... valami díjáról... azt akarta, hogy nézzem meg az akasztottakat... és Lulu adott neki egy ruhát...

– Várj már, várj! Miket hordasz össze? Miféle virág? Miféle orr? Miféle akasztottak? És ki az a Lulu? – Aśka két tablettát vett elő a ridiküljéből, és átnyújtotta a barátnőjének. – Nyugodj meg, ez segít! Figyelj, fekdj le kényelmesen, főzök neked teát, és elmesélsz mindent részletesen.

Hosszú hónapok óta először fordult elő, hogy valaki kiszolgálta Lidkát. A bögrében gőzölgő forró, citromos ital úgy ízlett neki, mintha a legfinomabb nektárt itta volna kehelyből.

– Finom teát főzöl! – Lidka a könnyein át mosolygott.

– Ugyan már, ne viccelj, közönséges tea. – Aśka aggódva nézte a barátnőjét. – Akkor menjünk sorban. Mi történt?

Lidka nagy vonalakban összefoglalta, mi történt azóta, hogy utoljára találkoztak. Csak azt nem említette, milyen csúnyán megütötte a férje, és nem beszélt arról sem, hogy eladta a karperecét, mert élelemre kellett a pénz. Ezek a friss, kínzó emlékek még mindig túlságosan fájdalmasak voltak.

– Hát ez tényleg elég gyászos. – Még az optimista Aśka is kénytelen volt elismerni, hogy honfitársnőjének nem a legjobban megy a sora. – Én meg azt hittem, hogy elmentetek Lengyelországba, és ott könnyebben megbeszélitek a dolgokat. Hogy megpróbáltok valahogy összerázódni.

– Az a baj, hogy amióta együtt lakunk a családjával, az anyósom meg a sógornóm úgy kezelnek, mint egy betolakodót. Hasszán is közönyös lett. A vénasszony meg állandóan hangsúlyozza mások előtt, hogy idegen vagyok itt, *adzsnabija*. Mint amikor a szomszédasszonnyal előadást tartottak nekem a vérdíjról...

– Igen, értem. Ez egyébként érdekes téma... – A jelek szerint Aśka el akarta terelni a barátnője gondolatait az otthoni gondokról. – Azt tudad, hogy ha az embernek mindenre kiterjedő biztosítása van, és akaratlanul halálos kimenetelű balesetet okoz, akkor a biztosító fizeti a díját?

– Igazán? – Lidkának rég várt megkönnyebbülést hozott, hogy lengyelül beszélgethet egy bizalmas barátnővel.

– Igen. És arról hallottál, hogy kártérítés is jár, ha megsérül az ember, vagy maradandó károsodást szenved?

– Igen. Hallottam valamit...

– Ezek sokszor elég magas összegek lehetnek. Egy Irakba tartó teherautó-sofőr aknára futott, a robbanásban elveszítette az egyik lábát, az egyik kezét és a másik kezén több ujját. A kuvaiti országhatáron kívül történt az eset, de a kuvaiti munkaadónak így is ki kellett fizetnie százhúszezer dinárt, vagyis több mint négyszázezer dollárt.

– Nem is rossz!

– Van egy másik történetem is. Érdekel?

– Persze!

– Kérsz még teát?

– Igen, kérek. – A barátnője jelenléte, szeretetteljes érdeklődése és a tabletták miatt Lidka kicsit jobban érezte magát.

– Ó, ez egy afféle helyi love story... – Aśka hozta a teát, és kényelmesen elhelyezkedett a kanapén. – Egy húszéves indiai fiú gondolt egyet, és eljött Kuvaitba, akárcsak több ezer honfitársa, a jobb élet reményében. Fülíg beleszeretett egy nepáli lányba, aki cselédként dolgozott. Hónapokig tartott a szerelem, aztán a fiatalok eldöntötték, hogy Indiába mennek, és ott összeházasodnak. A férfi családja viszont ellenezte a házasságot. A szerelmesek nem találtak más kiutat a helyzetből, elhatározták, hogy megölik magukat. Jamuna – így hívták szegény lányt – meghalt, a szerelme életben

maradt. Aztán a kuvaiti rendőrség letartóztatta gyilkosság gyanújával. A férfit elítélték, bűnösnek találták, és kötélt általi halálra ítélték. De a közelgő muszlim ünnepek miatt amnesztiát hirdettek, és életfogytiglanra változtatták az ítéletet. Közben az indiai férfi apja, aki Indiában lakott, az igazságügyi minisztériumon keresztül kapcsolatba lépett a lány családjával, bocsánatot kért, és kártérítést ajánlott föl, amivel kiszabadíthatta a fiát.

– Nem lett volna egyszerűbb, ha beleegyeznek a házasságba? – kérdezte Lidka. – Akkor a két fiatal sokáig élt volna boldogan.

– Ugye? – helyeselt Aška. – Sajnos az élet nem ilyen egyszerű...

– És hogy végződött a történet?

– Hivatalosan értesítették a lány családját, de olyan magas összeget kértek, hogy az apa nem tudta kifizetni.

– És mi történt azután?

– A Kuvaitban élő hindukat annyira megrázta a honfitársuk boldogtalan szerelme, hogy gyűjtésbe kezdtek, de amennyire én tudom, még ez az összeg sem lett elég. Néha az életével fizet az ember a nagy szerelemért...

Lidka szeme elfelhősödött, és Aška az ajkába harapott, már megbánta, hogy kimondta az utolsó mondatot.

– És képzeld... – látszott rajta, hogy erősen tör a fejét valami érdekes témán –, hallottam, hogy egy kuvaiti család kétmillió dináros díját ajánlott föl!

– Az rengeteg pénz! Hány dollár? – kérdezte Lidka.

– Több mint hétmillió. És azt hallottad, hogy nemrég egy szaúdi muszlim prédikátor nevetséges összeggel váltotta meg a kegyetlen tetteit?

– Miért, mit művelt?

– Olyan perverz tetteket, hogy beszélni is alig lehet róluk. Kétségbe vonta a saját ötéves kislánya ártatlanságát.

– Uramisten!

– Megerőszakolta és megkínozta.

– Micsoda vadállat! – Lidka gondolatban hálát adott Istennek, hogy nem lánya van.

– Lamát, a kislányt több sérüléssel, törött bordákkal vitték kórházba, el volt törve a karja, tele volt kék foltokkal és égési sebekkel. Sérült volt a végbélnyílása, az ápolónő vallomása szerint többféle módon is megerőszakolták a kislányt. A kórházban elmondták az anyának, hogy a kislánya végbélnyílását erővel szétfeszítették, és az elkövető megperzselte,

hogy bezárja a sebet. Az orvosok mindent megtettek, de olyan súlyosak voltak a sérülések, hogy néhány héttel később meghalt a kislány...

– És nem nyírták ki a rohadékot? Ilyenek a radikálisok! Amikor Szaúd-Arábiában halálbüntetés jár az erőszakért és a gyilkosságért!

– Hát ez az. Hihetetlen! Abban a konzervatív országban az apát nem lehet elítélni a gyerekei megöléséért, ahogy a férjet sem lehet a feleség megöléséért!

– Micsoda?

– Ilyen esetekben börtönbüntetés jár... Öt évtől tizenkettőig.

Elhallgattak mindketten, olyan rémisztő volt, milyen kegyetlenül bánnak a nőekkel, és milyen korlátlan hatalmuk van a férfiaknak a tőlük alig néhány kilométerre fekvő országban.

– Csak nyolc év börtönre és nyolcszáz botütésre ítélte a bíróság ezt a szörnyszülöttet, de még Arábiában is felháborodási hullámot keltett az enyhe ítélet.

– Nyilván! Ki tud érzéketlen maradni egy kicsi lány sorsa iránt!

– Főleg úgy, hogy a bűnös kifizette a vérdíjat, és már pár hónap után kiszabadult! Az anyát, a perverz disznó volt feleségét illetve a dija, és alig ötezer dollár volt... Eredetileg állítólag egymillió rialt, vagyis kétszázötvenezer dollárt ítélte meg a bíróság. Az anya eleve tízmillió rialt követelt, vagyis több mint két és fél millió dollárt. Ráadásul a jelenlegi feleség, aki részt vett az elvetemült gaztettben, csak tíz hónap börtönt és százötven botütést kapott.

– Nem mondd komolyan!

– Voltak, akiket teljesen lesújtott ez az enyhe ítélet. Felhívták a figyelmet arra, hogy néhány évvel ezelőtt két birka ellopásáért ítélték a tolvajokat öt év börtönre és botozásra. Azt mondták, hogy azért volt olyan elnéző a bíróság, mert az elvetemült szakállat hordott.

– És ennek mi köze van az ügghöz?

– Ez a vallási szélsőségesek jele. Egyébként sokszor fellépett a muszlim tévékben ez a gonosztevő.

Rezgett a telefonja, Áska megnézte az üzenetet.

– Ó, ez a sofőröm. Kértem, hogy jöjjön vissza pár óra múlva. Hogy repül az idő! – Joanna felállt. – Ide hallgass, ha bajba kerülsz, hívj fel. Tessék, itt egy doboz nyugtató, talán segít.

– Köszönöm, Áska, jó, hogy eljöttél...

– Ne felejtse el, nem érdemes enned magad az itthoni ügyek miatt, rosszabb dolgok is történnek. Na pá!

Megölelte egymást a két lengyel nő, és Aška elment. Lidka becsukta az ajtót, bevett egy tablettát, és elaludt.

– Ki volt itt? Mondd meg most azonnal! – üvöltött Hasszán, a felesége karját cibálva.

– Micsoda? Senki sem volt... – Lidka nehezen tért magához a tabletták után.

– Ne hazudj! Kelj föl! – A férfi kirángatta a feleségét az ágyból. – Mit keresnek a bögrék a nappali asztalán?

– Ja, az! Aška látogatott meg.

– Úgy, mint akkor, amikor Szíriában voltam? – Hasszán megrázta Lidkát, nem zavarta, hogy ott van a fia is. – Mi? Akkor is Aškával mentél vásárolni! Aškával! – A férfi arca fenyegetően eltorzult. – Aškával, aki ilyenkor mindig külföldön van, ugye? – Hasszán a falnak lökte a feleségét. – Hát a pénz? – hörögte. – Honnan volt pénzed?

– Eladtam... Eladtam egy karperecet...

– Hazudsz! Mindig hazudsz! – Lekevert neki egy isteneset.

– Habibi, kérlek...

– Ne szólíts így! – A férfi akkora pofont adott neki, hogy az egész lakásban visszhangzott a csattanás. – Te kahba, te kurva, te ribanc!

– Kahba, kurva... Kurva, kahba... – ismételte Omár az apja szavait. A vénasszony rontott be a szobába.

– Halkabban egy kicsit, meghallják a szomszédok! – A szomszédok véleménye fontosabb volt neki, mint az, hogy verekednek a lakásban.

– Kahba, kurva... Kurva, kahba – hajtogatta a kisleány, élvezte a megtanult új szavakat.

– Na, hagyd már abba, elég lesz. – Az öregasszony elrángatta a fiát a feleségétől. – Fejezd már be, ünnep van...

Hasszán engedelmeskedett az anyjának, és arbul káromkodva kiment a hálószobából. Lidka az ütésektől vörösén égő arccal ösztönösen az Aškától kapott dobozhoz nyúlt, és kivett egy tablettát. Odafutott hozzá a kisleány, belekapaszkodott a ruhájába, és szélesen vigyorogva szavalta:

– Mama, kurva, kahba, mama, kurva, kahba!

Lidka a könnyein keresztül nézett a kisleány bizalmat sugárzó szemébe, és sajnó szívvel ölelte magához Omárt. Érezte a kicsi törékeny testét, érezte,

milyen védtelen a külvilággal szemben. Mit művelhetnek vele? Nem! Nem adhatja meg magát! Harcolnia kell a családjáért! Ezért a kisgyerekért. És az ő nagy szerelmükért... Visszarakta a pirulákat a dobozba, és kiment a fürdőszobába, hogy hideg borogatást tegyen égő arcára.

A következő hetekben Lidka majdnem mindennap bekapott egy-egy tablettát, hogy megnyugodjon. Így viszonylag normálisan ellátta a kötelességeit. Hasszán továbbra is csak átöltözni meg pár órát aludni járt haza. Lidka sehogy sem értette, mi történt az ő rajongásig szeretett kedvesével, hiszen az lehetetlen, hogy hirtelen így megváltozzon. Az ő habibije, aki nem is olyan rég még az egész világot a lába elé tette volna! Azzal magyarázta magának a változást, hogy a férje elbizonytalanodhatott, nem találja a helyét az új körülmények között, ahol hagyománytisztelő családtagjai és európai felesége naponta konfrontálódnak. Lidka még mindig megtett volna mindent, hogy megint boldog családot alkossanak. Mindennek ellenére Hasszán drága Lailája akart lenni.

Úgy lett, ahogy várta, az anyósa nem engedte meg, hogy karácsonyfát díszítsen és megünnepelje a karácsonyt. Szenteste Lidka becsempészett egy kerek, lapos arab kenyeret a hálószobájába, és titokban eltörték a kisfiával, mintha ostya lenne.

– Azt kívánom, hogy boldog ember légy – súgta a kicsi fülébe.

Közeledett a szilveszter. Lidka úgy gondolt a közelgő éjszakára, mint egy utolsó reménysugárra. Talán eljön a megfelelő pillanat, amikor elbeszélgethet a férjével, és felvetheti, hogy keressenek két kisebb lakást egymás mellett? Elővette a fiók mélyére rejtett gyertyákat, még az a gondolat is megkísértette, hogy rendbe hozza az első közös éjszakájukon viselt fehérneműt, már rég nem volt rajta. Az igazi nászéjszakájukon. A bántalmazások ellenére Lidka még mindig szerette a férjét.

Amikor egy nappal szilveszter előtt Lidka kilépett a hálószobájukból, azt vette észre, hogy a nappaliban, a kanapéék között egy birka áll. Hitetlenkedve nézte az állatot, azt hitte, az Aškától kapott nyugtatók zavarták össze az érzékeit, és látomása van. Közelebb lépett, de a szőnyegen lévő bogyók arra utaltak, hogy a birka a lehető legvalóságosabb.

– Mit bámulsz, te buta, megint nem értesz semmit? – Az anyósa undorral nézett rá. – Kafira! Holnap lesz a nagy ünnep, az *id-al-adha*,^[162] be kell mutatni az áldozatot.

– Esetleg ezt a birkát... nem kellene kivinni az erkélyre? – javasolta Lidka.

– Nem látod, te féleszű, hogy ott nincs hely? – Az öregasszonynak utálattal grimaszolt. – Ezt a hülyét, hát mondom, hogy hülye...

Lidka visszament a szobájába, és bevett egy nyugtatót. *Már csak egy nap, mindössze egyetlen nap*, mondogatta magában. *Emlékeztetni fogom, mit ígért egy éve. És ráveszem, hogy kezdjünk új életet az új évben... Pontosabban a régi életünket. Hogy minden úgy legyen, mint régen. Csak mi, a kicsi meg az otthonunk... ami csak a miénk.*

Másnap eltűnt a birka, Hasszán pedig feldarabolt hússal teli szatyrokat hozott, hogy szétossza a rokonok, ismerősök és szomszédok között. Aztán Lidka kivételével mind elmentek, hogy megtegyék a hagyományos, ünnepi látogatásokat. Lidka már alig várta a szilveszteréjszakát. Gondosan kitakarította a hálószobát, illatgyertyákat gyújtott, a fürdőszobában pedig kikészítette a szexi fehérneműszettet. Majd fölveszi a megfelelő pillanatban. A vénasszony meg a lánya úgysem ünneplik az új évet, biztos, hogy elfáradnak az egész napos látogató körúttól, és korán elalszanak. Lidka sajnálta, hogy nem mehet el otthonról, nem tud venni alkoholmentes Arabian Night pezsgőt. Korábban látott egy sornyai palackot a Sultan Center polcain.

Meglepődött, hogy már kora délután hazaért a család. Az öregasszony ingerülten zsörtölődött magában. Hasszán viszont remek hangulatban volt, arab dalokat dúdolt. Rögtön elővett egy kisebb bőröndöt, és csomagolni kezdett.

– Édesem, hova megyünk? – Lidka arra gondolt, hogy a férje meglepetéssel készült, és utazni viszi szilveszterre. *Talán Dubajba?*, töprengett. Az utóbbi időben mintha megemlítette volna neki, hogy ez az álma. *Az csak két óra és negyven perc repülővel. Még odaérnek szilveszterestére. Vagy lehet, hogy Bahreinbe?*

– Én utazom! – Hasszán sietősen kapkodta össze a holmiját. – Mozogj már! Mindjárt indul a repülő! Add ide az új nadrágot, vasald ki az ingemet! Most rögtön!

Lidka úgy érezte, mintha bunkósbottal verték volna fejbe.

– Most mit ülsz ott? Egyébként mindegy. – A férfi legyintett. – Majd veszek valamit a reptéren.

– Miért hagysz magamra megint? És hová mész?

– Semmi közöd hozzá. – A férfi jó adag kölnit szórt magára, és kiment a lakásból.

Lidka jó ideig nem tért magához. Este csengettek az ajtón. Jött a vénasszony, azt mondta, hozzá jött valaki.

– Hozzám? – csodálkozott Lidka.

Joanna sofőrje állt az ajtóban.

– Madame elutazott, de kérte, hogy ezt adjam át. – Díszes táskát nyújtott át neki. – Boldog új évet!

– Köszönöm! Boldog új évet!

Lidka átvette az ajándékot, és a fürdőszobába vitte, hogy elrejtse az anyósa kíváncsi tekintete elől. Kinyitotta a táskát, egy üveg whiskyt talált benne, meg egy üdvözlőkártyát „Boldog új évet! Csókollak, Aška” felirattal. Lidka azon nyomban kibontotta a palackot, és nagyot húzott belőle.

Rég nem ivott már alkoholt, kellemes meleggel árasztotta el az ital az egész testét. Kortyolt még egyet, aztán fogat mosott, nehogy megérezze rajta az anyósa. A kisfiához akart menni, játszani vele, de a hirtelen lenyelt nagy adag alkohol leverte a lábáról. Bebújt az ágyba, és elnyomta az álom. Amikor felébredt, rögtön megérezte Hasszán illatát.

– Habibi, hazajöttél? – Át akarta ölelni a férjét, de csak a hűlt helyét érte a keze. Hát igen, ez csak a kölnije.

Az órára pillantott. Pár perc volt még éjfélíg. Felkelt, kiment a nappaliba. Sötét volt a lakásban. Már mindenki aludt. Kicsit fáj a feje, de úgy döntött, hogy iszik az új évre. Hozott egy poharat a konyhából, és beledobott néhány jégkockát. Visszament a fürdőszobájába, ahol eldugta az üveget. Teletöltötte a poharat. A tekintete a nászéjszakán viselt hálóingre tévedt. Persze hogy fölveszi!

Kiment az erkélyre, hogy megnézzze a minden évben szokásos tűzijátékot. Éjfél utött az óra, petárdák robbanása hallatszott mindenfelől. Lidka csak elképzelni tudta, milyen lehet, mert az erkélyükről semmi sem látszott. Ott állt egyedül, libegett a szélben az esküvői hálóing finom, fehér kelméje, a feje fölött pedig a fekete, áthatolhatatlan kuvaiti égbolt terpeszkedett.

III. FEJEZET

Anti talik

Behajtottak a nagy temetőbe. Az út két oldalán kőtáblák álltak sorban a sárgásbarna homokban, ezek jelezték a sírok helyét. A sírhantokat nem fedte sem kőlap, sem semmilyen dekoráció. A régebbi sírok az időjárási viszonyok miatt nemegyszer teljesen a földre lapultak, csak a rideg, sokszor egyforma négyszögek mutatták a holtak nyughelyét. Lidka eltöprengett, hogyan lehet megtalálni ezen az egyhangú tájon a rokonok nyughelyét.

Lidka Omárral az ölében ült egy autóban Umm Azizzal, a férjével, az anyósával és Szalmával. Az új év első napján reggel jöttek át a szomszédok, megkérdezték, nem akarnak-e velük menni a temetőbe a nők, hogy *id al-adha* ünnepén a hagyományoknak megfelelően felkeressék a szeretteik sírját. Lidka már régóta el akart menni az apósa sírjához, örömmel élt hát a lehetőséggel. Az öregasszony ráparancsolta az abaját, a fejére a kendőt.

Lidka észrevette, hogy az újabb sírok zónájába jutottak. Itt még jól kivehetőek voltak a friss földhányások. Némelyiket apró, fehér kavicsokból álló réteg borította. Egyedül ez különböztette meg őket a több száz ugyanolyan sírhanttól. Néhány percig gurultak még, aztán megállt az autó.

– Itt van – mondta Umm Aziz férje. – Mi most elmegyünk a mi sírjainkhoz, aztán visszajövünk értetek.

Kiszálltak a nők a kisleányával, s az öregasszony odavezette őket a férje sírjához. Lidka érezte, hogy szúr a szemhéja. *Miért hagytál itt ilyen gyorsan, ammu,*^[163] *mint a papám?*, panasolta gondolatban. *Akkor hagytál itt, amikor a legnagyobb szükségem volt rád. És Omár? Az egyetlen nagyapja voltál! Imádott veled játszani! És milyen büszke voltál rá! Kövér könnycseppek gördültek végig az arcán. Az anyósa undorral fordult el tőle, mintha valami illetlenséget követett volna el. Lidka az egyszerű táblát nézte, amelyre csak az apósa nevét és a halála időpontját vésték föl. Elmerengett, milyen lenne az élete, ha még mindig élne Hasszán apja. Mennyi szörnyű dolog meg sem történt volna! Biztos ugyanúgy ünnepelné a férjével az új évet, mint azelőtt. És egyetemre járna. Omár egy jó óvodába. De nem! Be kellett költözniük hozzá ezeknek a szipirtyóknak, hogy tönkretegyenek mindent! Hogy bírta ki egy olyan ember, mint az apósa, egy ilyen förtelmes hársárral egész*

életében? *Lehet, hogy ezért halt meg ilyen korán?*, gondolta, és lehorgasztotta a fejét. Elmondott egy imát az apósa lelki üdvéért.

Egyszer csak rádöbbsent, hogy nincs mellette a kisia. Ijedten nézett körül, de nem látta sehol.

– Hol van Omár? – kérdezte az anyósát, de ő csak vállat vont.

– Szalma, nem láttad Omárt? – A sógornője sem szólt egy szót sem.

Lidka berohant a sírok közé, hogy megkeresse a fiát. Megpillantotta a távolban, éppen egy jókora gödör fölé hajolt.

– Omár! – kiáltotta, és gyorsan futásnak eredt.

A kisgyerek egy gödör szélén állt, és érdeklődve figyelte, ahogy a munkások lapáttal szórják a homokot a hányásra.

– Kicsi fiam! – Megragadta a gyerek karját.

Az utolsó sír mellett újabb gödröket ástak ki. Az elhunytak családja soha nem választott helyet a temetőben, csak elhantoltak mindenkit sorban, a korábban előkészített sírokba. A véletlen döntött arról, hogy hol jutott hely a holttestnek.

Lidka visszament a gyerekekkel együtt az apósa sírjához. A vénasszony elégedetlenül dohogott, mert a szomszédok már odaértek, mindenki rájuk várt. Az autóban az anyósa mindjárt elkezdett panaszkodni rá:

– Nem tud semmit, és nem ért semmihez! Ti is láttátok. Majdnem beleesett egy sírba a gyereke! Ilyen rossz anya! Még ott bőgött a sírnál! Kit vett nőül az én fiam? – sopánkodott fejhangon.

– Nem kellene neki elmagyarázni? – szólalt meg Umm Aziz férje, aki az autót vezette. – Messziről jött, azért nem tudja...

– De meddig még, Abu Aziz? – lamentált az öregasszony. – Csak mondom és mondom, de még mindig ugyanolyan ostoba! Hány éve él már itt? És még mindig úgy viselkedik, mint egy féleszű!

Umm Aziz együttérzőn pillantott a szomszédasszonyára, amiért ilyen félresikerült menyé van.

– Umm Omár – fordult a férfi Lidkához –, tudnod kell, hogy mi nem jajveszékelünk a síroknál. A halál elkerülhetetlen, ezért akin látszik, hogy erősen bánkódik, azt valahogy úgy látjuk, mintha ellenszegülne Isten akaratával. Úgy gondoljuk, hogy a temetési beszédek és a síremlékek is szükségtelenek. A halott testét viszont gondoznunk kell a halál után. A temetőben sokan dolgoznak naphosszat, a hét minden napján. Nők és férfiak rituálisan lemossák a holttestet, és vannak sírásók meg sofőrök is.

– Régen az otthonában vették kezelésbe a halottat – vetette közbe Umm Aziz.

– Tényleg így volt – erősítette meg Abu Aziz. – Aztán elszállították a holttestet a mecsetbe, ott *dzsanazát*^{164} mondtak a halottért. Most ez általában mind a temetőben zajlik.

– Néha a kórházban mossák le a holttestet, kesztyűben. – Umm Aziz büszke volt arra, milyen jól ismeri a szertartásokat. – Először jojobaolajjal tisztítják meg a holttestet, és miután megszáradt, rózsa-, aloé, fa- és kámforolajjal dörzsölik be. Aztán fehér pamut szemfedőbe burkolják, ez férfiak esetében három részből, nők esetében öt részből áll.

– És ugyanolyan nemű személy végzi a mosdatást, mint amilyen az elhunyt – tette hozzá Abu Aziz.

– Ez nyilvánvaló – folytatta Umm Aziz. – Egy férfi viszont megmoshatja a felesége vagy a lánya holttestét, ha a gyerek még nem töltötte be a hetedik évét. Ugyanígy egy nő is elvégezheti a műveletet a férje vagy a hét évnél fiatalabb fia holttestén. Végül az elhunyt orrát, homlokát, hasát, kezét, térdét és talpát az agarfa olajával dörzsölik be.

– És imádkoznak a lelke üdvéért – vette át a szót Abu Aziz. – Kuvaitban ingyenes a temetés, mindent költséget az állam áll. De a hamvasztás itt tilos, nem úgy, mint nálatok. – A férfi Lidkára nézett a visszapillantó tükörben. – Te pedig, Umm Omár, a legjobban tennéd, ha áttérnél az iszlám hitre. Akkor minden egyszerű lenne.

Az autó odaért a házuk elé, a szomszédok búcsúzni kezdtek.

– Köszönjük, Abu Aziz. – Az öregasszony kiszállt az autóból. – Viszontlátásra!

– Viszontlátásra! – mondta Abu Aziz. – Türelmesebbnek kell lenned ezzel a kafirával. Lehet, hogy végül jó útra tér.

– *In sa'Allah*. – Az öregasszony már elindult a lift felé.

Hasszán ezúttal már három nap után hazaért. Valószínűleg rögtön a munkahelyére mehetett a repülőtérrel, mert amikor hazaért, félájult volt a fáradtságtól. Gyorsan evett valamit, és rögtön lefeküdt aludni. Lidka kipakolta a bőröndjét, és összeszedte a mosnivalókat. Feltűnt neki, hogy a férjnek új Armani és Boss boxeralsója van. Hasszán mindig nagyon ügyelt a megjelenésére, de annyira azért nem, hogy márkás fehérneműt vásárolt volna magának. Kinek akart tetszeni? Hol volt tulajdonképpen? Biztos megvan valahol a repülőjegye, feltétlenül meg kell találnia!

Az alvó férjére pillantott, aztán elkezdte átkutatni az aktatáskáját. Sehol sem volt a jegy, és már éppen be akarta zárni, amikor a damaszkuszi Four Seasons Hotel számlájára tévedt a pillantása. Hát persze, gondolhatta volna! Azért jár oda, hogy minél gyakrabban lássák egymást Luluval. Átfutott a fején, hogy esetleg viszonyuk van. Nem, az lehetetlen, nyugtatta magát. Hiszen Lulu férjnél van, vagyis nyilván a férje is meg a férje családja is szemmel tartja. *Mit művelek?*, korholta magát gondolatban egy pillanat múlva. *Kezdek úgy gondolkodni, mint ők: a nőkre vigyázni kell. Hát az új alsók?* – törte a fejét. *Vennie kellett valamit a repülőtéren, lehet, hogy nem talált semmi mást?*

Hasszán mindennap imádkozott, ezért Lidka nem feltételezte, hogy olyan súlyos bűnre vetemedne, mint a házasságtörés.

Másnap éjjel Omár megint bepisilt, és Hasszán reggel észrevette, hogy Lidka kiviszi az elázott lepedőt.

– Mi baja van? – kérdezte a feleségét.

– Nem tudom, mostanában szorongó lett.

– Igen, a mama is mondta, hogy sokat sír, és elbújik, mintha félne valamitől.

– Hát nézd, te sosem vagy itthon, pedig szüksége van az apjára. – Lidka elhatározta, hogy kihasználja az alkalmat a megszólalásra. – Omár állandóan itthon ül velem, mert autó nélkül sehova sem tudom elvinni. A te fiad. Többet kellene foglalkoznod vele. Úgy, mint régen. *Ibnak*^[165] – tette hozzá abban a hitben, hogy így sikerül rávennie a férjét, hogy több időt töltsön vele és a gyerekekkel.

– Lehet – felelte Hasszán, és készülődni kezdett a munkába.

Pár nap múlva a férfi mindenkit elvitt sétálni a tengerpartra. Az öregasszony és Szalma is a fiatalokkal tartott, de a mozgás is kellemes változatosságot jelentett azok után, hogy Lidka hónapokig csak otthon ült. A kisleány kapott az apjától egy kisbiciklit, és ügyesen kerekedett. Ettől kezdve gyakrabban megisméltődtek a közös kinti programok. Ez pótolta azt a családi életet, amit az apósa halála előtt éltek. Lidka imádta nézni, milyen boldogan játszik Omár az apjával.

Egyik nap Hasszán bejelentette, hogy munka után elvisz mindenkit a Tudomány Parkjába. Az anyjának viszont egész nap fáj a dereka, ezért kijelentette, hogy nem megy sehova. Szalmának az anyjával kellett maradnia, aki már hozzászokott, hogy Lidka mindig kéznél van, és kiszolgálja. Most, hogy a menyé elment otthonról, a lányára hárult ez a kötelesség.

Lidka már nem is emlékezett, mikor mentek el így együtt, csak hármásban. Milyen csodás alkalom! Omár örült, hogy együtt lehet a szüleivel, kíváncsian nézegetett körül. Autóval mentek a tengerparti komplexumba, ahol a bejáratnál csobogó szökőkutakat pillantottak meg. Behajtottak a parkolóba, kiszálltak az autóból. Gyönyörű tavaszi idő volt, a hőmérséklet már meghaladta a húsz fokot, de hetek voltak még hátra az elviselhetetlen hőségig. Közvetlenül a tenger partján szép sétány húzódott, a kivilágított pálmafasorban sokan kocogtak. Lidka élvezettel szívtá be a tengeri szél illatát. Régóta nem érezte magát ilyen jól. A Perzsa-öböl nyugodt vizére nézett, és hosszú idő óta most először gondolt arra, hogy még minden elrendeződhet. Hiszen egy családot alkotnak, és ez a legfontosabb!

Megnézték az első kiállítást, amely a sivatag állatvilágát mutatta be. Természetes barlangokat utánozott a belső tér. Hasszán a karjában vitte a fiát, úgy mutogatta a mérges és veszélyes kígyókat, sünöket, a kisebb-nagyobb gyíkokat, a vadon élő macskaféléket és a bűzös borzokat. A barlangokban félhomály volt, a terráriumok üvegfala mögött a sivatagi környezetet modellezte a sárga homok és a barna kőépítmények. A körülöttük füttyülő szél erősítette az illúziót, és a kisfiú tágra nyílt szemmel nézett mindent, görcsösen kapaszkodva az apjába. Hasszán megtanította a fiának néhány állat nevét. Jót mulatott a család, amikor Omár hasztalanul próbálta elismételni a „karakál” szót. Végül Lidka azt mondta:

– Mondd azt, hogy hiúz! Sivatagi hiúz.

Omár tökéletesen ejtette a szót, erre mindhárman nevetésben törtek ki. A viccesen magasra ugráló, hosszú farkú egereken jól szórakozott a kisfiú, és beletelt némi időbe, mire a szülei meggyőzték, hogy tovább kell menni, mert rengeteg érdekes dolgot nézhetnek még meg.

Az óceánáriumban a víz alatti világ tárta fel titkait a látogatók előtt. Különleges ibolyaszín, bíbor, vörös, sárga és kék halak tűntek fel.

– Ó! – Lidka nem tudta levenni a szemét az óceánáriumról. – Azt nézzétek! – Közvetlenül előttük siklottak az ezüstös-aranyos csíkokkal csillogó halak, mögöttük meseszép korallzátonyok ragyogtak.

Omár mérhetetlenül élvezett minden percet a fantasztikus világban, és azt sem tudta, hová nézzen. Jó darabig eltartott, mire a család eleget látott a Tudományok Parkjának kincseiből.

Ezután átmentek egy hűvös helyiségbe, ahol növények, tavak és sziklák voltak kiállítva. A bejáratnál önfeledten fickándoztak a vidrák, valamivel arrébb büszkén masíroztak fekete-fehér szmokingjukban a pingvinek. Lidka

megmutatta a kisfiának a sivatagi ország egzotikus madarait, és együtt találtak ki nekik neveket. Hasszán is csatlakozott a játékhoz, és nemsokára egész pingvincsalád vonult a kifutóban: Hasszán papa, Laila mama és a kis Omár.

Végül a hatalmas tengeri akváriumban úszkáló cápákat csodálták meg. Éppen etetéskor értek oda: egy bűvár hosszú biztosítókötéllel méretes nyársra szúrt húsdarabokat adogatott a ragadozóknak. Amikor az óriási hal odaúszott, és feltárta éles, hegyes fogsorát, Omár felsikoltott, és az apja vállába fúrta a fejét, s közben kalimpált a lábával. Hasszán szoroson magához ölelte, és Lidka meghatottan nézte őket.

Amikor kijöttek az óceánáriumból, továbbra is a lenyűgöző élmények hatása alatt maradtak, ugyanakkor alaposan meg is éheztek. A Tudományok Parkja épületében volt egy Pizza Hut, Hasszán oda hívta meg vacsorára a feleségét és a kisfiát. Amíg a megrendelt ételre vártak, a férfi a feleségéhez fordult:

– Tudtad, hogy ezt a komplexumot a nemrég elhunyt Dzsabir asz-Szabah emír ajándékozta a népének?

– Igazán?

– Igen. És azok az évszázados kövületek, amelyeket a kijáratnál láttunk, a magángyűjteményéből származnak. Van még egy háromdimenziós Imax mozi és egy Discovery Place is, ahol interaktív játékok és programok segítségével ismerhetik meg a gyerekek a tudomány és a technika világát. A repülőszimulátorban pedig úgy érezheti magát egy gyerek, mint a pilóta a vezérlőkabinban.

– Hát ez nagyszerű! Mindenhová el kell vinnünk Omárt!

– Persze! Nézd csak, megéhezett ez a kis férfi! – Omár türelmetlenül forgolódott.

A pincérnő kihozta a gőzölgő, illatozó pizzát, és a kisfiú rögtön el akarta venni a maga adagját.

– Vigyázz, *ja ibni!*^[166] – Hasszán lefogta a kezét. – Megégeted magad!

Az utolsó pillanatban kapta el a kicsi ujjait, aztán a forró tésztát fújva adott neki apró falatokat. Ezalatt mindvégig rezgett a férfi telefonja. Lidka kitalálta, hogy nyilván az öregasszony hívogatja eredménytelenül. Hasszán viszont a fia etetésével és felügyeletével volt elfoglalva.

Az autóhoz indultak, de bementek még egy szuvenírboltba, ahol Omár az apjával együtt kiválasztott egy vicsorgó plüsscápát. A kisfiú hősiesen cipelte, nagyon büszke volt magára, megmutatta mindenkinek, milyen bátor.

Amikor hazaértek, a vénasszony már felöltözve állt az ajtóban.

– Hol voltál? – förmedt rá dühösen a fiára. – Hívlak és hívlak, te meg fel sem veszed a telefont! Gyere gyorsan! El kell vinned!

A fantasztikus este hangulata egyetlen másodperc alatt oszlott semmivé, mint egy szappanbuborék. Az anyósa rikácsolása megint visszaterelte Lidkát a nyomasztó valóságba.

– Mi történt? – kérdezte Hasszán.

– Hogyhogy mi? Ó! – kezdett jajgatni az öregasszony. – Jaj! Au, itt fáj! – A gerincére mutatott. – Itt!

– Jól van, jól van már. Megyünk a kórházba. – Hasszán az anyjával együtt elment otthonról.

Lidka megfürdette és lefektette a fiát a kiságyba. Omár fáradt volt, a cápáját szorosán ölelve gyorsan elaludt, arccskáján mosoly játszadozott.

Reggel, rögtön ahogy Hasszán felébredt, Lidka elhatározta, hogy addig üti a vasat, amíg meleg.

– Látod, habibi, olyan boldog volt tegnap a fiad! Be sem pisilt éjszaka. Gyakrabban kellene elvinni valahova, nem gondolod?

– Igen, de később. A mama kért egy fizioterápiás sorozatot, a következő hetekben én szállítom majd a kezelésekre munka után.

Na igen, mindig kitalál valamit a vén szipirtyó, hogy elszakítsa a férjétől. De ő nem hagyja magát! Apró lépésekkel rávezeti a férjét arra, hogy több időt töltsenek együtt! Csak hármásban!

A következő hetekben Hasszán mindvégig elfoglalt volt, nem akadt egyetlen szabad pillanata sem a felesége és a fia számára. Lidka mindennap kérte, hogy menjenek el valahova, azzal érvelt, hogy mégsem ülhetnek állandóan otthon a gyerekekkel. Végül a férje rábólintott, és azt mondta:

– Rendben, menjetek el a Messila Water Village-be. Megnéztem, mikor vannak női napok.

– Hogyhogy női napok? Hát te? Nem jössz velünk?

– Nem, nem érek rá.

Lidka nem pont ezt akarta elérni, de így is örült, hogy egyáltalán elmehet valahová. Elővette a rég nem használt fürdőruháját, még Akabában vette, és megkérte a férjét, hogy vegyen megfelelő öltözéket Omárnak. Hasszán hozott neki fürdőnadrágot és autó formájú, felfújható kis gumicsónakot.

Hasszán elvitte a feleségét és Omárt a vízivárosba, megvette a jegyüket, és megígérte, hogy néhány óra elteltével értük jön. A kapunál a biztonsági őrként dolgozó nők alaposan átvizsgálták a táskákat, telefonokat kerestek,

mert azt nem szabad bevinni a létesítmény területére. Lidka bement a parkba, és mindjárt úgy érezte magát, mint egy színvonalas gyógyüdülőhelyen. Nagy volt az akvapark: több medence, egy kanyargós folyó tartozott hozzá, egy épített vulkán lábánál tavacska mesterséges hullámokkal, vízugarak, óriáscsúszdák. Olyan sok volt a látványosság, hogy Lidka maga sem tudta, mivel kezdjék. Kellemes árnyékot adtak az alulról megvilágított pálmafák, a hangszórókból szóló zene nyaralós hangulatot teremtett. A fák között kisebb kávéházak működtek, itt lehetett enni-inni. A fehér asztaloknál álló székekre rakták le a nők az abaját, a törölközőket, a táskákat, sokszor gyerek és szolgáló is jött velük. A női napokon csak kisleányok léphettek a park területére.

Lidka bement a folyóba, és beültette Omárt a gumicsónakba. A kisleány lelkesen csapkodta a víz színét, mindent összefröcskölt maga körül. A többnyire egyrészes fürdőruhát viselő nők egymásra mosolyogtak a vidáman sivalkodó, hancúrozó gyereksereg körében. Most, hogy a vízben játszott a kisleánnyal, Lidka végre megint úgy érezhette magát, mint egy *madame*. A maidek nem mentek be a vízbe, hanem egyenruhában lesték úrnőik parancsait. Ők cipelték utánuk a táskákat, vigyáztak a holmijaikra, szaladgáltak a gyerekek után, és ugrásra készen álltak minden biccentésre.

Lidka oldalra pillantott, és nem hitt a szemének. A parton két fiatalember sétált a legteljesebb nyugalomban! Magabiztosan, cigarettázva, önfeledten nevetgélve lépkedtek. Mit kerestek itt? Hogy sikerült bejutniuk ilyen szigorú ellenőrzés mellett? Miért nem csap botrányt senki? Hiszen némelyik nő csak egy apró bikinit visel! Vagy talán annyira lefoglal a játék mindenkit, hogy egyszerűen észre sem veszik őket?

Közelebb értek a fiatal emberek, és Lidka csak ekkor döbönt rá, hogy két tizenéves lányt lát. Lányokat! A hajuk rövidre vágva, a ruhájuk laza nadrág és bő ing. Mindjárt, mindjárt... – Lidka az emlékeiben keresgélt. Ezek lennének a híres kuvaiti *boyatok*?^{167}

Eszébe jutott, hogy Ann, a szobatársa mesélt neki egy szomorú történetet, mely még kuvaiti tartózkodásának első évében történt vele. Az egyik egyetemista *boyatnak* megtetszett az angol lány. Teljesen belehabarodott. SMS-eket küldözgetett neki, randevút kért tőle. Hiába magyarázták neki, hogy Annt csöppet sem érdeklik az ilyesfajta kapcsolatok. Közös diáktársaiktól viszont megtudta, hogy annyira elkészerítette a kuvaiti lányt a visszautasítás, hogy vagdosni kezdte magát. Valahányszor csak alkalma adódott a szerelmes diáklánynak, lecsupaszította felsebzett karját, és Ann-nek mutogatta, akár távolról is, hogy bűntudatot keltsen benne.

Végül az angol lány nem bírta tovább ezt a nyomást, és úgy döntött, hogy elbeszélget a rajongójával. Kiderült, hogy teljesen talajt vesztett, boldogtalan teremtés. A kuvaiti lány megnyílt Ann előtt. „Amikor anyukámnak fia született, ő került a szüleim és az egész család figyelmének középpontjába. Engem teljesen magamra hagytak, senki sem foglalkozott velem. Mindenki az öcsémet ugrálta körül, mindig megkapta, amit akart. Senki sem törődött velem. Senki. Őt folyton kényeztették, míg velem úgy viselkedtek, mintha a világon sem lennék. Én meg nem akartam, hogy különbség legyen köztem és az öcsém között. Nem akartam, hogy csak azért bánjanak velem rosszabbul, mert lány vagyok. Nem lehet olyan nagy különbség a kislányok meg a kisfiúk között. Meg is mondtam a mamámnak, hogy az egész család a lányok elé helyezze a fiúkat” – vallotta be.

Ann nagyon együttérző volt a kuvaiti lánnyal, sokszor órákig beszélgetett vele, aki aztán egy idő után talált magának partnert a *ladyatok*^{168} között. Aztán Ann-nek megszakadt vele a kapcsolata, de ennek az ismeretségnek köszönhetően jutott el a kuvaiti *boyatok* és *ladyatok* közé.

Az akvaparkban senki sem figyelt fel különösebben a fiús lányokra. Lidkának olyan érzése volt, hogy nagyon lazán viselkednek az arab nők, ha maguk közt vannak, nem zavarják őket sem a fölös kilók, sem a kinézetük. Fürdőruhában élvezték a víziváros minden csodáját, nem zavartatták magukat a domborodó hasaktól, a vastagabb comboktól vagy a nem túl formás mellektől. Lidka is remekül érezte magát. Fölmászott az óriáscsúszdára, és Omárral a karjában lecsúszott a kanyargós folyosókon, közben mindketten pukkadoztak a nevetéstől. Aztán a hullámok között, a vízugarak alatt élvezkedtek, végül vettek néhány finom falatot, és leültek, hogy nyugodtan megegyék.

Lidka csak most vette észre, hogy sokkal több a *boyat* a Messila Water Village-ben. Olyan férfiasan néztek ki ezek a lányok, hogy csak a „női nap” jelezte, hogy biztosan a női nemhez tartoznak. Megszabadultak a nőiség minden jelétől, ez a külsejükben és a viselkedésükben is megmutatkozott. Férfinéven szólították egymást, rövidre vágatták a hajukat, nem sminkeltek, bő farmerben és pulóverben jártak. Híresek voltak arról, hogy konfliktusaik vannak az iskolában, osztályt ismételnék, káromkodnak, és sokszor agresszívan viselkednek. Külön tolvajnyelvet használnak, saját találkozóhelyeik vannak, és férfias sportokat úznak – fociznak, röplabdáznak, a könnyűúatlétikai számokban jeleskednek. A *boyat* a *ladyattal* lépett kapcsolatra. Lidka ezt mind Anntól tudta, aki mindig hangsúlyozta, hogy az ő

boyat ismerősei rendszeresen hangoztatták: „Nem akarjuk azt érezni, hogy különbség van a lányok és a fiúk között. Nem akarunk érzékelni semmiféle különbséget.”

Omár megette a szendvicsét, és újra a vízbe kíváncszott. Lidka odakísérte a kacsausztatóhoz lubickolni. Felidézte, milyen volt, amikor Hasszán megmutatta neki Kuvaitot, jobbnál jobb éttermekbe vitte, és ajándékokkal halmozta el. Most a pálmafák alatt ülve, a kellemes, vakációs hangulattól ellazulva, az arab slágereket hallgatva visszatért gondolatban a Hasszánnal töltött legszebb pillanatokhoz. Az ő sármos férje, az ő habibije, drága szerelme...

– Mama, mama, szomjas vagyok! – szólította a kisfia.

A karjára vette, és bementek egy kávéházba innivalóért. Útközben tinédzserek közé keveredtek, a ruhájuk jobban illett volna európai üdülőhelyhez, mint egy szigorúan szabályozott arab államhoz. Miniszoknyában, sortban, rövid, nagyon fényes, lapos hasukat szabadon hagyó blúzban, erősen kisminkelve, túsarkú cipőben inkább nyári diszkóba illettek volna, mint akvaparkba. Lidkának eszébe jutott, hogy talán éppen ez a csapat az itteni *ladyat*. Vagy lehet, hogy egyszerűen csak olyan fiatal lányok, akik unják már, hogy mindennap megkövetelik tőlük a hidzsáb és a hosszú ujjú ruha viselését, s talán kihasználják az egyetlen nyilvános helyet, ahol megmutathatják magukat, és úgy öltözhetnek, ahogy csak akarnak.

Eljött a hazatérés ideje. Hasszán a megbeszéltek szerint a kapunál várta a feleségét meg a kisfiát.

– Na, milyen volt? – kérdezte.

– Szuper. – Lidka rég nem volt már ilyen nyugodt. – Legközelebb menjünk hármásban, ha családi nap lesz!

A férje nem felelt semmit, de Lidkát így sem hagyta el a jókedve. Amikor hazaértek, Lidkát meglepte, milyen csönd van.

– Hol van a mama és Szalma?

– Esküvőre mentek Umm Azizzal.

– Hányra kell értük menned?

– Nem megyek értük, majd hazahozza őket Abu Aziz.

Lidka nem akarta elhinni, hogy kettesben vannak a lakásban! Csak ő és az ő Hasszánja! Ki kell használnia az alkalmat. A holtfáradt Omár mélyen aludt, Lidka pedig fölvette a szexi hálóingét, és bevonszolta a férjét a hálószobába.

– Habibi, olyan nagyon hiányoztál... – duruzsolta, és a férfi széles vállán kalandoztak az ujjai.

– Igazán? – Hasszán magához vonta a feleségét, és gyengéden megcsókolta.

Senki sem állt az ajtó mögött, így újra felfedezték volna egymást, és sietség nélkül elnyújtották ezt az igazán bensőséges pillanatot. Finom cirógatással keltették fel egymás érzékeit, malacságokat suttogtak, hangosabb sóhajokat és nyögéseket is megengedtek maguknak.

– Ez nagyon finom! – mormolta az izgalomtól remegve Lidka. – Igen, még, még... – Átvette a férfi ujjainak ritmusát, közben a duzzadt harcost simogatta. – Igen, habibi, igen... a tiéd vagyok... mindenestül... örökre. Kérlek, tégy a magadévá, gyere!

– Habibiti, édesem, én Lailám... – Hasszán rég nem szólította így.

A férfi érzéki hangjától és szenvedélyes érintésétől Lidka a végsőkig felhevült.

– Gyere, édesem...

Hasszán a karjára támaszkodott, és már éppen összeforrtak volna, amikor elszakította őket egymástól a telefon éles hangja.

– Uramisten! Ez meg mi? – kérdezte riadt hangon Lidka.

– Semmi, semmi... – A férje megnézte a számot. – Föl kell vennem.

Hasszán a telefont tartva felült az ágyon, és egy pillanat alatt elillant az érzéki hangulat.

– Oké, *tajjib*^{169}... jó, *bukra*^{170} – hallotta Lidka, bár azt nem tudta, ki van a vonal másik végén.

Hasszán befejezte a telefonálást, és rögtön kiment a fürdőszobába. Amikor visszajött, Lidka megkérdezte:

– Anyukád volt? El kell menned érte?

– Nem.

– De ki volt az?

– Ez... – a férfi hosszú szünetet tartott – munka... El kell utaznom.

– De most? Az éjszaka közepén?!

– Igen, ez fontos.

– De hova méysz?

– Nem tudom. Nem tudom...

– Külföldre méysz, és nem tudod, hová?

– Majd megmondja a főnök. Fontos. – Hasszán elővette az utazótáskáját, amelyet Lidka már úgy megutált, és hozzálátott bepakolni a holmiját. Először az új alsók vándoroltak a táskába.

– Habibi. – Lidka átölelte a nyakát. – Maradj velem, kérlek! Csak egy kicsit... – a férje ajkához közeledett, hogy szenvedélyes csókot nyomjon rá...

– Kopj le! – Hasszán undorral lökte el. – Nem látod, hogy dolgom van?

– Édesem – Lidka a férfi izmos hasához nyúlt, és lefelé csúsztatta a kezét –, hiszen épp most kezdtünk...

– Te kezdted! – Hasszán undorral grimaszolva húzódott el tőle.

– Habibi, mi a baj? – Lidka szemében könny csillogott. – Hiszen az előbb még olyan jó volt...

– Neked volt jó! – felelte a férje jéghideg pillantással.

Ebben a pillanatban megszólalt a csengő.

– Indíts, nyisd ki! – parancsolta Hasszán a feleségének. – Biztos hazajött a mama meg Szalma.

Lidka ajtót nyitott, és az anyósa a lányával együtt belépett a lakásba.

– Mi tartott ilyen sokáig? – A vénasszony szokás szerint zsörtölődött. – Mennyit várjak?

– Olyan lusta, hogy egy óráig tart, míg megteszi azt a pár métert – kontrázott Szalma.

A nappaliban megjelent Hasszán, maga után húzva a bőröndjét.

– Hát te meg hova mész? – kérdezte az anyja.

– Munka, munka!

– Igen, persze, dolgozni kell... – Az öregasszony meg sem volt lepve.

Hasszán elment, Lidka pedig visszatért az üres hálószobába. Képtelen volt értelmezni a történeteket. Elővette a palackot az ágy alól, és húzott belőle egy jókorát. Végigsimította az ágyat, mintha nem hinné, hogy nincs ott a férje.

– Hasszán, egyetlenem... – kortyolt még egyet –, édes szerelmem... – Az üveget szorosán magához ölelve gömbölyödött össze.

Hasszán három nap után került elő. Kimerülten rögtön ágyba bújt, és elaludt.

Lidka fogta a szennyes ingét, és kiürítette a zsebeit. Az egyikben

összehajtogatott papírdarabot talált. Jegy? Kihajtogatta, és megnézte az

útvonalat. Damaszkusz! Micsoda?! Megint? Az alvó Hasszánra nézett. Hason

feküdt, és Lidka mintha halvány horzsolásokat látott volna a bőrén. Lehúzta

róla a takarót, és megdermedt. A férje háta tele volt karmolásokkal! Mintha

valaki a szenvedély viharában húzta volna végig rajta hosszú körmeit! Lulu?

Nem, ezt nem bírja tovább! Odalépett a férjéhez, és keltegetni kezdte.

– Kelj föl! – ordított rá. – Most rögtön! Mi ez, mondd!

Hasszán kinyitotta a szemét, fogalma sem volt, mi történik.

– Miért, mi van? – kérdezte félálomban. – A mamával történt valami? Beteg? – Felült az ágyban.

– Nem! – kiabálta Lidka, mint egy fúria. – Mondd meg, hol voltál! Hol szerezted ezeket a karmolásokat a hátadra?

– Hogy mersz fölébreszteni? – Hasszán dühösen, felháborodva nézett a feleségére. – Nem látod, hogy pihenek?

– Mit pihensz ki? – Lidkában szinte forrt az indulat. – Mondd meg most rögtön! Hol voltál és mit csináltál?

– Na ne röhögtesd! – A férfi hangjából érződött a gúny. – Az, hogy mit csinálok és hol, kizárólag az én dolgom!

– Nem csak a tiéd! – Lidka úgy döntött, nem hagyja így megalázni magát. – A feleséged vagyok, és jogom van tudni, mit csinálsz!

– Semmihez sincs jogod! És most kopj le, asszony, hagyj aludni! – Hasszán magára húzta a takarót.

– Nem! – tiltakozott Lidka elkeseredetten. – Én normálisan akarok élni! Nem tudok egyfolytában otthon ülni egy idegen országban!

– Mondom neked, asszony, dugulj el, és hagyj aludni! – Hasszán a fejére húzta a takarót.

– Nem! Nem hagylak! – Lidka a földre dobta a takarót. – Nem fogsz így lepattintani! Mit képzelsz, hülye vagyok? Látom, hogy Damaszkuszba röpködsz! Minek? Szakadt cipzár, márkás gatyá, most meg ezek a karmolások! – Lidka remegett az idegességtől. – Mi lesz a következő? Legközelebb már az ágyamban találom az átkozott unokahúgocskát? A te Luludat? Nincs nála nagyobb arab kurva!

Hasszán olyan dühvel támadt a feleségére, mintha meg akarná ölni. A fejét ütötte ököllel, és olyan erővel rugdosta, hogy Lidkának úgy rémlett, mintha a csontja repedését hallaná.

– Ne merészd még egyszer megsérteni a családomat! – üvöltötte a férfi. – Sosem tanulod meg?! *Lulu to bint ammi!*^{171} Ne merd a szádra venni! Ki vagy te? Senki! Egy nulla! *Zubala!*^{172}

– Hagyd abba! – Lidka a karjaival védte magát.

– Nem hagyom abba, míg meg nem tanulod, hogy tiszteld a családomat, és engedelmeskedj! – Durván megrázta a nőt. – Vésd már végre az agyadba! Ki ne nyisd még egyszer azt a mosdatlan szádat! Maradj nyugton, és köszönd meg Allahnak, hogy enni adok neked! Megjegyezted, te európai szuka? – Hasszán undorodva nagyot lökött rajta.

Lidka elvesztette az egyensúlyát, és az anyósa koszlott kredencének esett. Olyan csúnyán beverte a fejét a sarkába, hogy felszakadt a bőr a homlokán, és eleredt a vére. Próbálta a kezével elállítani a vérzést, de továbbra is folyt a vörös patak az ujjai között.

– Mama! Anyu! – Omár ijedten sírdogált a lábánál.

– Mi történt? – Megjelent a vénasszony a hálószobában, odacsábította a verekedés.

– Megint túl nagy a ribanc pofája! – magyarázta az anyjának Hasszán.

– Hát igen, ez már rég kijárt neki. – Az öregasszonyt nem rendítette meg a vérfoltos szőnyeg. – Így talán tanul végre valamit, különben nem ragad meg a fejében semmi.

Lidkának még mindig vérzett a feje, úgy érezte, mindjárt elájul.

– Menj arrébb, összemocskolod a bútoromat! – Az öregasszony levette a székről a menyé blúzáját, és törölgetni kezdte vele a vérfoltokat a kredencről. – Látod, mit műveltél? Nem lehet lemosni! Vidd inkább orvoshoz ezt a kalbát, még összerondítja nekem az egész lakást! – fordult a fiához.

Hasszán dühöngve felöltözött, és fogta a kocsikulcsot.

– Megyünk! – tuszkolta kifelé vérző feleségét.

A liftben Lidka borzadva nézett a tükörbe. A szemöldöke fölött mély seb tátongott, bevert szeme környéke lila-bordó színekben játszott. Az egyik szeme teljesen bevérzett, és rettenetesen fáj. Bevizezett zsebkendőt tett rá, de nem hozott enyhülést.

Bementek a kórházba, az orvosok összevarrták a sebet a homlokán. Beutalták a szemészetre is. Hasszán egész végig nem szólt a feleségéhez, gőgös arccal hozta a tudomására, hogy fölösleges bonyodalmakat okozott neki. Már kifelé tartottak, amikor Lidka észrevett egy helyiséget, ahol ügyeletes rendőrök ültek. Hirtelen támadt ötlettől vezérelve feléjük indult. Nem, nem hagyja, hogy rendszeresen megverjék! Hiszen van egy fia! Már meggyőződött arról, hogy Hasszán kiszámíthatatlan, ha dührohamot kap. Panaszt tesz rá a rendőrségen.

Belépett a helyiségbe, ahol három egyenruhás rendőr ült. Nyilván vicceket mesélhettek egymásnak, mert percenként kitört belőlük a röhögés, míg a teájukat itták. Lidka állt egy pillanatig, várta, hogy megkérdezzék a hivatalos személyek, miért jött hozzájuk, de azok úgy viselkedtek, mintha ő ott sem lenne. Megköszörülte a torkát, hogy fölhívja magára a figyelmet, de ez sem járt eredménnyel. Végül megszólalt magától:

– Szeretném bejelenteni, hogy megvert a férjem.

– Micsoda? Nem értem – felelte kuvaiti dialektusban az egyik egyenruhás.
– A férjem... megvert... – szótagolta arabul Lidka.

Nem tudta, hogy a rendőrök valóban nem tudnak angolul, vagy csak úgy tesznek.

– Na és? – A kuvaiti csúfondáros mosollyal mustrálta a külföldi nőt.

– Megvert... durván... – Lidka megérintette felhasadt arcát. – Ő volt az...
ő csinált mindent... *Zavdzsi.*^[173]

– *Zavdzsak?*^[174] – Az egyik rendőr szétterpesztett lábbal, cigarettát tartva ült a kanapén, onnan méregette.

– Megverte a férje – mondta a másik. – És pontosan hol?

– Megütötte a fejemet – Lidka örült, hogy végre foglalkozik valaki az ügyével –, és meg is rugdosott.

– Megrugdosott...

– Igen, nagyon durván...

– És te honnan való vagy? – érdeklődött az íróasztalnál ülő rendőr.

– Én... Lengyelországból...

– *Bolanda?*^[175]

– Igen, *Bolanda* – erősítette meg Lidka.

– Gdanzsk... Gdanzskból jöttél? – A kuvaiti olyan torzan ejtette a város nevét, hogy Lidka alig ismerte föl. – Szóval Gdanzsk... Csinos lány... – Az utolsó két szót lengyelül mondta a rendőr. – Jártam ott – tette hozzá arabul.

– Tényleg? Ismered Gdańskot? – kérdezte Lidka.

– Nálunk, Kuvaitban mindenki ismeri Gdanzskot. – A rendőrök kétértelműen röhögtek.

– Te is Gdanzskból jöttél?

– Nem, én nem...

– Mindegyik ezt mondja. – A három férfi sokatmondó pillantást váltott.

– És hol rúgott meg? – kérdezte az egyik, Lidka lábát nézve.

– Hát itt... – Lidka följebb húzta egy kicsit a ruháját, és megmutatta a nagy kék foltot.

– Itt is? – A rendőr fölgyúrte az anyagot, és szemérmetlenül megfogta a combját. – Á, látom, itt is vannak nyomai. Mutasd! Mindent meg kell néznünk!

– És miért vert meg? – kérdezték egymás után. – Engedetlen voltál? Vagy visszautasítottad az ágyban? Biztos megérdemelted – kommentálták. – Ha egy férj megveri a feleségét, az azt jelenti, hogy volt rá oka.

A rendőrök egymásra kontrázva szórták rá az illetlen megjegyzéseket, és Lidka rájött, hogy nyíltan csúfolódnak rajta. Megigazította a ruháját, indulni készült.

– Hová mész? – kérdezte az egyik. – Meg kell vizsgálnunk az egész testedet, hogy legyen bizonyíték! – gúnyolódtak röhögve.

Lidka hátrálni kezdett az ajtó felé. Elkísérték a rikkantások: „Bolanda!”, „Csinos lány!”, „Gdanszk, prostituált!”

Tanácsstalanul ment ki a helyiségből, és mindjárt Hasszánba ütközött.

– Na, himara, elértél valamit? – A férfi cinikus vigyorral nézett rá. – Anyámnak igaza van. Te tényleg döbbenetesen ostoba vagy. Mit tudnának itt csinálni? Nemrég rábizonyították egy kuvaiti férfirra, hogy rendszeresen veri a nejét. Tudod, milyen büntetést kapott? Megbírságolták száz dinárra! Te meg kiröhögteted magad, hogy ebben az országban akarsz panaszt tenni a férjedre! De egyet jól jegyezz meg! – Elállta az útját. – Ha még egyszer nyilvánosságra hozod a dolgainkat, akkor megöllek! – Vasmarokkal szorította a karját.

– Jaj, engedj el, fáj! – Lidka próbálta kitépni magát.

– Akkor jó. Talán így jobban megjegyzed, amit mondom.

Éjszaka Lidka nem tudott elaludni. A hasogató fájdalom miatt képtelen volt ugyanabban a testhelyzetben feküdni néhány percnél tovább.

Forgolódt, fészkelődött, végül fölkelt, fogta a whiskyt, és ivott egyet a fürdőszobában, hogy enyhítse a fájdalmat. Aztán elrejtette a palackot, és kiment a konyhába. Jégkockát vet elő, törülőruhába csavarta és a fájós tagjaira tette. Leült a kanapéra a nappaliban, és reggelig próbálta csillapítani a kínzó fájdalmat.

Másnap az anyósa rá sem nézett összevert menyére, elment Umm Azizhoz. Omár a szobájában aludt, olyan fáradt volt az elmúlt nap és éjszaka eseményeitől. Hasszán bement a céghez, Lidkához egy árva szót sem szólt.

Lidka fölkelt a kanapéról, szokás szerint neki akart látni a házimunkának. De iszonyúan szédült, az egyik szemével szinte semmit sem látott, ezért inkább lefeküdt a hálósobában. Egy idő után Szalma ment be hozzá.

– Na mi van? – szólította meg.

Lidka úgy gondolta, onnan ered ez a hirtelen érdeklődés a személye iránt, hogy a sógornője nem találta az asztalon az odakészített reggelit. Lidka reggeltől estig kiszolgálta a férje családját, és egyedül végezte az összes házimunkát.

– Nem jöttök ki Hasszánnal – ezt inkább állította, mint kérdezte Szalma.

Semmi közöd hozzá, akart Lidka a Hasszántól gyakran hallott mondattal válaszolni, de nem szólt semmit.

– Jobban kellene igyekezned – tette hozzá Szalma. – Először is, el kell fogadnod, hogy a férjed fölötted áll, és azt, hogy engedelmeskedned kell neki. Akkor nem lesznek gondjaitok.

Akkor nem lennének gondjaink, ha elhordanád magad a tökkelütött anyáddal együtt, gondolta magában Lidka.

– Nálunk a férfi a családfő, akit tisztelned kell és engedelmeskedned kell neki. Ha ezt nem fogadod el megkérdőjelezhetetlen szabályként, sosem lesz jó a házasságod.

És mi rosszat teszek?, felelte Lidka gondolatban a sógornőjének, mert nem akart összeveszni vele.

Egyébként is ki osztogat tanácsokat neki? Egy vénlány, akinek sosem volt férfi az életében!

– Ha a férj hazaér a munkából, a feleség köteles ebédet adni neki, megmosni a lábát, társalgással mulattatni, felvidítani...

– Igen, aztán a férj jól megveri – szakította félbe maró gúnnyal Lidka.

– Ó, az egész más tészta – mondta Szalma felélénkülve, hogy a sógornője végre megszólalt. – A férjnek jogában áll megfegyelmezni a feleségét, ha nem megfelelően viselkedik.

– De ütni nincs joga! – Lidka mozdulni is alig tudott a fájdalomtól. – Egyébként is megteszek mindent, amit Hasszán akar!

– Nem igaz! – vágott vissza hevesen Szalma. – Hányszor mentél el itthonról úgy, hogy meg sem kérdezted, elhagyhatod-e a házat? Vagy hányszor engedted be valakit a lakásba anélkül, hogy engedélyt kértél volna rá a férjedtől?

Lidka nem tudta, mit feleljen arra, amit Szalma a fejére olvasott. A sógornője a bűn beismerésének tekintette a hallgatását.

– Na látod! – mondta diadalmasan. – Jegyezd meg, hogy a férjed javát kell nézned, ki kell elégítened minden igényét. Mindig hálsz vele, valahányszor úgy kívánja? Tudod, hogy egy férjtől nem tagadhatod meg az együttlétet?

– És ha nincs hozzá kedvem, akkor mi van? – kérdezte pimaszul Lidka.

Jól emlékezett, hogy miután beköltözött az anyósa és Szalma, valóban elhúzódott a férjétől, arra hivatkozva, hogy nem érzi jól magát. Lidka mindig feszült volt, nem szeretett belemenni az intim játékokba, állandóan attól félt, hogy mindjárt rájuk nyit az öregasszony, vagy hallgatózik a kielégítetlen hűg.

– Látod, milyen engedetlen vagy! – Szalma végre jól beolvashatott a sógornőjének. – Ezért kapod a jól megérdemelt büntetést!

– Miért, talán gyerek vagyok, hogy büntetni kell?

– Jól figyelj arra, amit mondok, mert most sem értesz semmit! – Szalma élvezettel leckéztette a sógornőjét. – Mondd csak, vezethetnek egy autót egyszerre ketten?

– Nem vezethetnek.

– Ugyanígy a családban a férfi az egyedüli vezető, akinek joga van alkalmazni és fenntartani a fegyelmet az otthonában.

– De a veréshez talán még sincs joga! – makacskodott Lidka.

– Néha az a kisebbik rossz.

– Micsoda?

– Ha minden más eszköz hatástalan.

– Milyen eszköz? Mi a fenéről beszélsz?!

– Megvannak az egymást követő lépések ahhoz, hogy engedelmességre szoktassák a nőt.

– Milyen lépések? – Szalma gondolkodásmódja teljesen idegen volt Lidkától.

– Először is emlékezteti, vagyis figyelmezteti a férj a feleségét, hogy rosszul viselkedik. Aztán eltávolítja az ágyából. Emlékszel, milyen sokáig magadra hagyott az ágyban Hasszán a nyári vakáció alatt? És ha ez sem segít, akkor marad a verés. Jobb, mint a válás!

Miről beszél ez a nő?, gondolta Lidka. Nyilván teljesen az agyára ment a vénlányság.

Nyikordult a bejárati ajtó, meghallották az öregasszony káromlását:

– Mi van ebédre? Mikor lesz kész? Éhes vagyok! – Hallották, ahogy becsörtet a konyhába. – Mi az, üresek a fazekak? Miért nem készül semmi? – Átment a hálószobába. – Mit heverészel itt? – kérdezte Lidkára nézve.

– Fáj a szemem, alig látok. – Tényleg kegyetlenül megfájdult a szeme, ahogy elmúlt a fájdalomcsillapítók hatása.

– Megint beteg! – zsörtölődött az öregasszony.

Bedagadt szemére nézett, ahol vörös, kocsonyás váladék gyűlt össze.

– Tényleg nem néz ki valami jól... – Fogta a telefont, és fölhívta a fiát.

– Hasszán? Hozz valami ennivalót, mert ez a te... feleséged – ez a szó nehezen jött ki a száján – nem főzött semmit. És vidd el a szemészetre, mert így nem tud csinálni semmit! – A vénasszony körülpillantott a takarítatlan szobában, és mérgesen fújtatva kiment.

Hasszán munka után mindenkinek hozott egy-egy KFC-kosarat. Kuvaitban rendkívül népszerűek a gyorséttermek, szokás onnan rendelni ételt, főleg késő éjjel.

– Ha orvoshoz akarsz menni, akkor most megyünk. – Hasszán nyilvánvalóan sietett valahova.

Lidkának enni sem volt ideje, csak gyorsan átöltözött, és elment a férjével egy szakorvoshoz. Nagy volt a sor a váróteremben, Hasszán dühöngött, hogy ilyen sokat kell várniuk. Végül Lidka bejutott a szemészhez, aki alaposan megvizsgálta, és megállapította, hogy nem érte komoly baj a szemét. Cseppeket írt fel, és a házaspár hazament.

A KFC csirkéjéből nem maradt semmi, Lidka üres gyomorral feküdt le. Másnap is rosszul érezte magát. Egész nap ágyban feküdt, ezért minden házimunkát Szalmának kellett elvégeznie. Nagy erőfeszítésébe került, mert hozzászokott ahhoz, hogy mindent Lidka csinál helyette. Nem tudta, hol vannak a szükséges eszközök, immel-ámmal takarított, és nemigen boldogult a főzéssel. Percenként bejárkált a hálószobába ellenőrizni, nem lett-e jobban Lidka. Még saját készítésű híg csirkelevest is hozott neki. Leült a sógornője ágyához, szemmel láthatóan foglalkoztatta valami.

– Tudtad, hogy vendégeink jönnek Szíriából? – osztotta meg vele a hírt nagy boldogan.

– Igen? És kik jönnek? – kérdezte Lidka.

– A rokonaink.

– De pontosan kik? – Lidka remélte, hogy az unokatestvérük, Lulu nem lesz köztük.

– Ó, nem ismered őket. Távolabbi rokonaink anyai ágról.

– Igen? És mikor érkeznek? – Lidka megkönnyebbülve lélegzett fel, mert ez azt jelentette, hogy Lulu nem jön.

– Nem tudom pontosan, talán egy hét múlva. Jó páran lesznek, rendesen kell fogadnunk őket. Egyél, egyél, gyorsan meg kell gyógyulnod!

Igen, meg kell gyógyulnom, hogy legyen, aki kiszolgál benneteket, gondolta rosszmájúan Lidka.

– A mama szerint van egy fiuk! Kicsit idősebb nálam, és... még nőtlen.

Á, szóval erről van szó! Lidka már mindent értett. Megint kiteszik a lelküket, csak végre feleségül vegye valaki a leánykát!

Fennhangon pedig ezt kérdezte:

– Találkoztál már vele?

– Talán valamikor régen, gyerekkoromban. – Szalma ostobán vihorászott, ez volt a szokása az ilyen helyzetekben. – Tudod, amikor apánkkal, *Allah jarha-muhu*, Szíriába mentünk, ott mindig meglátogattuk az összes nagybácsit, nagynénit. Olyan nagyok az arab családok, hogy nem könnyű mindenkit megjegyezni, egyébként is gyerek voltam még. De ő... – Lesütötte a szemét. – Tarik, ez a neve, most valószínűleg eljön. Kuvaitban keres állást.

– Mi a foglalkozása?

– Nem tudom, azt még nem tudom! – felelte kacarászva, és kiszaladt a konyhába.

A közelgő rokonlátogatás miatt mindenki meglepedkezett a legutóbbi összetűzésről, az előkészületekre koncentráltak. Hasszán rendelt egy birkát, mert az anyja elhatározta, hogy manszafot főz. Ezzel akarta megadni a tiszteletet a vendégeknek, és megnyerni a jóindulatukat abban a reményben, hogy a jó hangulatban értékelni fogják a lánya kiváló tulajdonságait. Szalma közeledett a harminchoz, és ez már komoly életkor. Minden évvel csökkent az esélye, hogy valaha férjhez menjen.

Lidka jobban lett egy kicsit, hozzálátott a lakás rendbe szedéséhez. Kitakarította a fürdőszobát, és ellenőrizte, hogy nem szaporodtak-e el megint a bogarak a hálószobában. Omár mellette játszott. Hasszán megjött a munkahelyéről, átöltözött, imádkozott és lepihent.

– Baba, baba, játsszál velem! – kérte a kislánya, és odagurította a labdát a padlón.

– Majd később, fáradt vagyok – felelte Hasszán.

– De kérlek, baba, én most akarom! – Omár nem tágított.

– Na jó, gyere ide! – Apa és fia felálltak a szoba két ellentétes sarkában, és egymásnak dobálták a labdát.

Hasszán vicces grimaszokat vágott, úgy tett, mintha nem tudná elkapni a labdát, amitől Omárnak nagyon jó kedve lett. Az apa belejött a játékba, nagyokat nevettek. Lidka háttal állt nekik, az öreg kredenc zugait ellenőrizte, hogy biztosan ne maradjon bennük bogár. Minden sarokba fehér port szórt, nehogy megint elszaporodjanak.

A kisfiú önfeledt hangját hallva meglepedkezett arról, milyen fájdalmasak a kék foltok, és megint felcsillant egy reménysugár, hogy egyszer talán még boldog család lesznek. Szalma talán végre férjhez megy, a vénasszony meg esetleg elmegy egy időre a gyerekeihez Szíriába?

– Baba, baba, hol van a *kura*?^{176} – kiabált a kisfiú.

– Nem tudom, keresd meg – mondta Hasszán.

– Nincs meg, nincs meg! – Omár folytatni akarta a játékot.

– Na jó, megkeresem én. Talán az ágy alá gurult? – találgatta az apja.

Egyszer csak artikulátlan üvöltésben tört ki.

– Mi ez? Mi ez, te kalba? – Belemarkolt a felesége hajába. – Mit művelsz, te kahba, a házamban? – Hátrarántotta az asszony fejét.

– Mi bajod van már megint? – Lidkának rettentően fáj a durva hajhúzás.

– Ez! – ordított tovább a férje. – Ez! – Az asszony orra alá dugta a whiskysüveget, benne a maradék alkohollal. – Ezért nem akarsz együtt lakni a családommal, igaz?

Lidka Hasszánra nézett, és megijedt a férfi ördögi pillantásától.

– Azért, hogy itt folytathasd a züllést, amíg én dolgozom! – A hangja lidérces, rekedt vartyogásba fulladt.

– Én nem... – kezdett bele Lidka.

– Elhallgass! Te soha nem csinálsz semmit, ugye, tetves ribanc? – Egész erejéből mellbe rúgta.

Olyan éles volt a fájdalom, hogy Lidka felvonított, mint egy megsebzett vadállat.

– Ne! Hagyd abba! Ne üss meg!

– Ne üsselek? – A férfi megint belerúgott teljes erőből. – Mégis kivel ittrad azt a whiskyt? Válaszolj! Mondd meg most rögtön, te hazug kígyó!

A kisfiú belekapaszkodott az apja nadrágszárába, és azt kiabálta:

– Baba, ne, ne!

Lidka érezte, hogy nem bír ki még egy jól irányzott rúgást, ezért tapogatózva keresett valamit, amivel védheti magát. Egy cipő akadt a kezébe, azt vágta hozzá a férjéhez. A cipő lepattant Hasszán fejéről, és a földre esett.

– Te agyatlan európai szuka! Hogy mersz kezet emelni a férjedre? *Anti talik!*^[177]

– Micsoda? – Lidka nem értette, mi történt.

– Ezt sem érted, te hülye? Elválok tőled! Barra! Takarodj innen! – Hasszán az ajtóra mutatott. – Hordd el magad a lakásomból! Most rögtön! *Anti talik!*

IV. FEJEZET

A botlás

– Aśka, elvált tőlem! Aśka, kidobott! – Lidka magában ült a sötét hálószoza padlóján, és a telefonba panaszkodott: – Uramisten, mihez kezdjek most? Mihez kezdjek egy szál magam? Hova menjek? Hova tűnjek? Szűzanyám, a kisfiam, szegény kicsi fiam...

– Lidka, te vagy az? – Joanna először föl sem ismerte a barátnője hangát.

– Igen, kirúgott! – Lidka zihált a heves zokogástól. – Elzavart. Elvált nő vagyok, elvált nő! – Leküzdhetetlen zokogás rázta Lidka testét.

– Lidka, lassíts! Mi történt?

– Elvált tőlem. Kimondta!

– Lidka! Halló! Hallasz? – Joanna már szinte kiabált.

– Igen, Aśka... Mihez kezdjek? Mihez kezdjek most?

– Nyugodj meg! Maradt még a nyugtatóból, amit adtam?

– Nem. Nem tudom... Talán.

– Lidka! Menj, nézd meg, van-e még gyógyszered! Megvárlak. – Aśka határozott volt. – Lidka! Hallasz engem?

– Igen.

– Akkor keresd meg a gyógyszert, megvárlak itt, a telefonnál.

– Jó.

Lidka nemsokára visszatért a telefonhoz.

– Találtál? – kérdezte Joanna.

– Igen.

– Akkor mondd el részletesen, mi történt.

– Elvált tőlem, és azt mondta, hordjam el magam. Hova megyek holnap? – Lidka sírva fakadt.

– Nyugodj meg! – Joanna hangja nagyon aggodalmas volt. – Most nagyon figyelj. A válás után három hónapig lakhatsz még a házában, és el kell tartania.

– Biztos? – kérdezte hüppögve Lidka.

– Igen, ez a törvény.

– Az jó, a kisfiammal lehetek...

– Azonkívül... de ezt majd később. Most mondd el, mi történt pontosan. Veszekedtetek?

– Igen...

– Miért?

– Megtalálta a whiskyt, amit tőled kaptam.

– A francba!

– És dühös lett.

– De rögtön elvált tőled?

– Akkor még nem. De aztán... aztán hozzávágtam egy cipőt.

– Lidka! Meghibbantál? Egy arabhoz cipőt?

– Hát az akadt a kezembe.

– Tudod, mekkora sértés az egy arabnak? Lidka! Mit műveltél?

– Most már te is ellenem vagy!

– Hát tudod, ha az ember itt marad, tisztában kell lennie bizonyos szabályokkal és feltételekkel...

– De nem volt semmi különös, egyszerű házastársi veszekedés, nyilván felidegesítettem magam!

– De nem vágatsz hozzá cipőt!

– Miért, mi olyan szörnyű abban?

– Emlékszel, hogy pár éve ledöntötték Szaddám Huszein nagy emlékművét Bagdadban? A feldühödött tömeg cipőkkel dobálta meg, ez volt a megvetés jelképes gesztusa!

– Olyan fontos az a cipő?

– Hát persze! A cipőt itt tisztátalan, csúf és méltatlan tárgynak tartják! Főleg a talpát! A feldühödött tömeg a cipője talpával verte a gyűlölt diktátor arcát, így tudták végre megaláznai a lehető legnagyobb sértéssel! És hova dobtad azt a cipőt?

– Hát nem is tudom...

– De hol találtad el?

– Azt hiszem, a fején.

– A talpával?

– Lehet...

Joanna nagyot sóhajtott.

– Jaj, Lidka, Lidka! A cipő a lábfejjel van kapcsolatban, az emberi test legalsó részével, ezért ha valakinek a cipődet mutatod, főleg a talpát, azzal értésére adod, hogy magadnál alacsonyabb rendűnek tartod. Még az is súlyos sértés, ha valami cipővel kapcsolatos néven nevezed. Ha azt mondod

valakinek, hogy *anta kundara*^{178} vagy *ibn al-kundara*,^{179} akkor heves reakcióra kell számítanod. Hát még ha cipőt vágsz hozzá!

– Aška, úgy szónokolsz most nekem, mint az anyósom!

– Csak azt akarom elmagyarázni, hogyan értelmezte ezt a férjed: annyit ér, mint a cipő talpa. Itt sokkal jelentéktelenebb okokból is elúzik a férjek a feleségüket. Ali egyik ismerőse azért vált el a feleségétől, mert az nem volt hajlandó odavinni neki egy pohár vizet, mondván, hogy arra való a személyzet. Egy másik azért dobta ki az asszonyt, mert nem szerette a szájszagát. Te viszont a tisztelet teljes hiányát mutattad a férjed iránt azzal, hogy hozzáváltál egy cipőt!

– Jaj, hagyjuk már ezt a cipőt! Egyébként... nem tudsz még mindent.

– Mit nem tudok?

– Azt, hogy ő... – Lidka elhallgatott.

– Na, mondd már!

– Hogy megvert – vallotta be halkán Lidka. – És nem is egyszer... és megrugdosott. Most is meg akart verni, én csak védekeztem.

– Uramisten, te lány, jól kijutott neked! – Aška elhallgatott egy pillanatra.

– És mivel vert?

– Hogyhogy mivel? A kezével!

– Akkor jó.

– Hogyhogy jó? Elment az eszed, Aška? Miket beszélsz?

– Vannak, akik botot tartanak otthon, azzal fegyelmezik a feleségüket.

Nemrég egy ilyen férj agyonverte a feleségét.

– Szűzanyám! Miért?

– Mert teherbe esett.

– Micsoda?

– A férfi kuvaiti volt, a nő filippínó. Megbeszélték az esküvő előtt, hogy nem lesznek gyerekeik, mert a férfinak voltak már gyerekei az első, etiópai feleségétől. Amikor megtudta, hogy a filippínó nő teherben van, úgy fogta fel, hogy megszegte az egyezségüket. Azzal magyarázkodott, hogy nem akarta megölni, csak dühös lett...

– Szegény asszony!

– Tehát ha nálatok erőszakra került sor, akkor jobb is, hogy elzavart, nem?

Várj csak! Nézzük, mink van. Mennyi az esküvői ajándékom?

Lidka próbálta felidézni, mi áll a házassági szerződésében.

– Szinte semmi, összességében tényleg semmi.

– Egyáltalán nem biztosítottad be magad? – álmélkodott Aška.

– Tudod, mennyire szeretem Hasszánt. Úgy értem, szerettem – javította ki magát Lidka. – Akkor olyan csodás volt, hogy erre egyáltalán nem gondoltam... Mert Hasszán jó ember... Ez az egész a két majom, a tüskés szipirtók miatt van! Még mindig boldog család lennénk, ha nem telepednek be az otthonunkba!

– Hát ebben nem lehetsz olyan biztos.

– De az vagyok! Hasszán magától sosem bántana. Csak a két nő befolyásolja... De nekem most Omár a legfontosabb. Megkapom a felügyeleti jogot, ugye?

– Ez nem ilyen egyszerű!

– Hogyhogy? Hiszen az anyja vagyok!

– Igen, de itt egész mások a törvények. Nem vagy muszlim, ezért kétlem, hogy neked adnák a gyerek felügyeleti jogát. De ha Hasszán még az alkoholügyet is előveszi, akkor aztán végképp semmi esélyed. Nemrég egy kuvaiti nőtől azért vonták meg a gyerekelügyeleti jogot, mert a volt férje bemutatott róla egy bikinis fotót. Találd ki, hol készült a kép! Egy európai strandon! Az ügyvéd azzal érvelt, hogy a szerénység és a jó erkölcs hiánya megingatja a belé vetett bizalmat, ezért nem képes fölnevelni a gyerekeit, mert nem tudja megtanítani nekik a megfelelő erkölcsi és vallási elveket.

– Akkor mit csináljak! – Lidka megint sírva fakadt. – Nem veszíthetem el Omárt! Nekem csak ő maradt! Az egyetlen boldogságom!

– Ne sírj már! – Aśka törte a fejét, hogyan vigasztalja meg a barátnőjét. – Ide hallgass! Ha hajlandó vagy kibékülni Hasszánnal, akkor esetleg visszavonhatja a válást.

– Hogyhogy visszavonhatja?

– A törvény szerint a férj a válási formula kijelentése után még három hónapig visszavonhatja a válást, vagyis visszafogadhatja a feleségét. Ezt hívják *radzs'ának*.^{180}

– Hogyan?

– Többféle módja van. Kijelentheti egyszerűen, hogy „visszafogadlak”, vagy... hát érted... hálhat a feleségével.

– Aśka, én nem értem ezt az egészet! Olyan furcsa minden. Szétreped a fejem!

Lidka csak most vette észre, hogy több mint egy órája társalog a barátnőjével.

– Aśka, képtelen vagyok most tovább beszélgetni.

– Jól van, feküdj le, aludj egyet, és holnap gondold át újra az egészet!

- Már gondolkodni sincs erőm.
- Ne aggódj, még minden elrendeződhet. Vigyázz magadra!
- Köszönök mindent.

Lidka letette a kagylót, és lekuporodott az ágyra. Eszébe jutott, hogyan reagált az édesanyja, amikor elmondta neki, hogy összeházasodnak Hasszánnal. Mit mondott akkor a mama? „Más a vallás, mások az emberek, mások a szokások. Lidusia, nagyon kérlek, gyere haza most.” Lehet, hogy hallgatnia kellene a mamára, és hazamenni? Hát a szerelem? Hasszán volt a férfi, akit rajongva szeretett. Olyan végtelenül szerette akkor! És még most is...

Lehunyta a szemét, de nem hagyta aludni a feszültség. Csak éjfél után látogatták meg a rémálmok. Azt álmodta, hogy át kell mennie egy betört ajtón, de elkínzott teste nem képes rá.

Amikor reggel fölébredt, nem tudta, mit kezdjen magával. Hiszen elvált nő lett! Ha itt lenne a szülői ház, akkor legalább lenne hova mennie. De így? Lakjon együtt velük három hónapig, mint egy idegen? És mi lesz a kisfiával? Fájdalom szorította össze a szívét, ha erre gondolt. Mi lesz most vele? Ha elveszik tőle, akkor lehet, hogy Omár sosem látja a lengyelországi nagymamáját meg a többi családtagot. Hát ő? Hátha megengedik, hogy kapcsolatba lépjen az édesanyjával? A fejét szaggató fájdalom miatt megint le kellett feküdnie.

Egy idő után meghallotta az anyósa kiabálását. Most mi a baja? Hiszen éppen örülnie kéne! A kicsi fia végre elvált a gyűlölt idegentől! De ugyanúgy jár a szája, mint mindig, hallja az egész ház!

Dialektusban lármázott az öregasszony, Lidka nem értett mindent. Elkapott néhány szót: *ja ibni, talak*, ^[181] *ajb, Tarik, Szalma, radzs'a, uhtak*. ^[182] Lehet, hogy arról győzködte az anyósa a fiát, hogy vonja vissza a válást? Hihetetlen! Hát igen, nemsokára vendégek jönnek Szíriából, megint esély kínálkozik arra, hogy Szalma férjhez menjen. Nem ez a legjobb pillanat a családban a válásra. Az öregasszony nyilván inkább elvisel egy hitetlen nőt, mint hogy elveszítse az esélyt arra, hogy férjhez adja öregedő lányát. *Haddama*, ^[183] *fulusz* ^[184] – hallotta Lidka. Hát persze, fillérekért van olcsó cselédjük! Ha ő elmegy, ki fogja kiszolgálni őket egész álló nap? Rengeteg pénzbe kerül szolgálat fogadni, a maideket közvetítő ügynökségnek is fizetni kell, megvenni a lánynak a repülőjegyét, a vízumot, ellátni a munkakezdéshez elengedhetetlen holmikkal, ruhákkal... Ráadásul ez több hétbe is beletelik, a vendégek meg talán már a jövő héten itt lesznek!

Szalma lépett be a hálósobába.

– Megint maga alá pisált a fiad! – mondta fintorogva. – Menj, cseréld ki az ágyneműjét, búzlik az egész szoba.

Lidka beszaladt a kislát szobájába. Omár szégyenkezve, lehajtott fejjel, ijedten kuporgott a sarokban.

– Gyere a mamához, kicsikém, gyere, angyalkám, nincs semmi baj. – Odament a fiúhoz, és szorosán magához ölelte.

– Nem akartam.

– Tudom, kicsim, tudom.

– Hált kiabált velem – panaszkodott a kisfiú.

– Ne törődj vele, semmi baj, a mama nagyon szeret téged...

Nagy könnycseppek potyogtak Lidka szeméből a kisfiú fejcskájére. *Hogy hagyhatnám itt a gyereket ilyen emberekkel?*, gondolta.

– Mit ülsz ott? – Szalma állt az ajtóban. – Pakolj be mindent a mosógépbe, kibírhatatlan ez a szag! Állandóan bepisál, inkább azt találd ki, hogyan tünteted el ezt a bűzt, mire megjönnek a vendégek! Hát te? – Odacsapott Omár fejére. – Ilyen nagy fiú, és maga alá csinál! Szégyen! Ez aztán a szégyen!

A kisgyerek szégyenkezve bújt a mamája karjába. Lidka felállt, leszedte az elázott ágyneműt. A matrac is foltos lett, és bizony nem volt valami jó szaga.

– Ki kell vinni az erkélyre – mondta Lidka.

– Hát akkor vidd! – Szalma sarkon fordult, és kiment a szobából.

Lidka megküzdött a nagy, átázott matraccal. Már az ajtón is nehéz volt átpréselni. Omár felállt, apró kezcskájével próbált segíteni a mamájának.

– Hagyd csak, kicsim, köszönöm, elbírom.

– Mi az már megint? – Az anyósa már befejezte a hegyi beszédet, nézte, hogyan küzd Lidka a matraccal.

– Omár szorong, ő ilyen érzékeny kisfiú – magyarázta Lidka.

– Nem érzékeny, csak rosszul neveled. – Az öregasszony nem hagyta ki az alkalmat egy fullánkos megjegyzésre.

Lidka nagy nehezen végre ki tudta vonszolni a matracot a napra.

– Ide hallgass! – Már mellette állt az anyósa. – Főzz ma valami finomat Hasszának, valamelyik kedvencét.

Mint micsoda főzzek neki? Hiszen nem is vagyok már a felesége, gondolta Lidka. De inkább munkához látott, mint hogy tétlenül üljön és elkésérítő helyzetén merengjen.

Amikor Hasszán hazaért a munkahelyéről, Lidka a szokásos módon felszolgált az ételt, de ő maga nem ült le. Visszament a szobájába, ott várta, hogy a többiek befejezzék az étkezést, és leszedhesse az asztalt. Hallotta az anyósa hangját, aki megint emlékeztette a fiát, hogy gondoljon a húgára. Szalma is hozzáfűzte a véleményét, hogy ő nem fog vigyázni a kafira nevetlen kölykére. Semmi kedve mindennap eltakarítani utána a mocskot.

Amikor Lidka meghallotta a széktologatás zaját, bement a nappaliba, hogy leszedje az asztalt. Csakhogy útját állta Hasszán, aki az anyja figyelő tekintetétől kísérve azt mondta:

– Gyere velem a hálósobába!

A férfi gondosan bezárta az ajtót, egyenesen Lidka szemébe nézett, aztán azt mondta: *radzsa'tuki*,^{185} és megfogta a kezét.

– Laila – mondta komoly hangon –, visszafogadlak, de jegyezd meg, hogy utoljára voltam veled ilyen elnéző. Mától kezdve semmit, de semmit nem tehetsz az engedélyem nélkül, érted?

– Igen – felelte Lidka.

Ezután Hasszán minden további nélkül az ágyra taszította, letépte a ruháját, lerángatta a bugyiját, fél kézzel felizgatta a péniszét, és beléhatolt minden előkészület nélkül. Lidka erre nem volt felkészülve, minden lökést nagyon fájdalmasnak érzett, de nem akart ellenkezni, hiszen épp most szerezte vissza a férjét. Durva, mechanikus mozdulatokat végzett a férfi, és Lidkának olyan érzése volt, mintha Hasszán kötelességet teljesítené. Lidka teste tele volt kék foltokkal, a férfi kezének, lábának nyomása alatt nagyon sajogtak ezek a helyek, de Lidka szó nélkül tűrte, mert az volt a legfontosabb, hogy a kedvese megint mellette van... vagyis benne. Az aktus befejezése után a férfi gyorsan felállt, és kiment zuhanyozni a fürdőszobába.

A következő napokban Szalma és a vendégfogadás előkészületei körül forgott minden. Hasszán többször is elvitte a húgát a szúkra, vett neki új ruhákat, hogy a legjobb formáját mutassa a rokonok előtt. A vénasszony még egy-két ócska kasztnit is kivitt a nappaliból, átadta őket megőrzésre Umm Aziznak. A bárány feldarabolt húsa már a hűtőszekrényben várakozott, a konyhába pedig visszakerültek a hatalmas fazekak. Egy nappal a látogatás előtt Szalma elment egy szépségszalomba, Lidka pedig a konyhában állva órákig kavargatta lassú tűzön a *labanban*^{186} rotyogó bárányhúst a manszafhoz. Nem szerette ezt az ételt, már a meleg joghurttal forralt állati zsír szagától fölfordult a gyomra. De egész idő alatt a tűzhely mellett kellett állni, hogy jó legyen az étel, és ez a kötelesség Lidkára árult. Akárcsak az

ablakmosás, a fürdőszobák kiglancolása, a szőnyegek, függönyök, sötétítőfüggönyök kimosása és az egész lakás alapos kitakarítása.

Végre megérkeztek a várva várt vendégek. Népes volt a család, a hagyományos üdvözlésekkel kezdték, aztán az itteniek érdeklődtek a szíriai rokonok és ismerősök felől. Az egyik fiatal férfi, Tarik egész jó külsejű volt, Lidka észrevette, hogy Szalma is vonzónak találja. Természetellenesen viselkedett a lány, harsogott, ok nélkül nevetgélt, hevesen gesztikulált, és Lidka arra gondolt, hogy jobb benyomást keltene a sógornője, ha visszafogná magát. Sokkal csinosabb lett a műtét óta, de ez a meglehetősen tolakodó viselkedés taszítóan hatott. Lidka már korábban észrevette, hogy a férfiktől elzárt lányok az idő múlásával egyre élénkebben reagálnak, ha az ellenkező nem közvetlen közelébe kerülnek.

Eljött az idő, hogy asztalhoz üljenek. Lidka a nappali és a konyha között futkosott, behordta a tányérokat, evőeszközöket, poharakat, italokat. A főfogást, a manszafot Hasszán szolgálta fel egy nagy tálcán azzal a bejelentéssel, hogy Szalma főzte. A vendégek dicsérték az ételt, repetát kértek, családi anekdotákat meséltek, jókat nevettek, remekül telt az idő. Lidkára ügyet sem vetett senki, leszámítva az olyan pillanatokat, amikor sóra vagy vízre volt szükség. Lidka púderrel próbálta leplezni az arcán éktelenkedő kék és vörös foltokat, ott ült a zsúfolt asztalnál, de nagyon idegennek érezte magát. Csak félig-meddig értette a beszélgetést, nem tudott nevetni a tréfákon, őt nem érintették a szóba hozott dolgok. Egy pillanatra heves vágy fogta el, hogy az övéi között, a saját országában legyen. A rokonai között, akiknek fontos. Hány éve már, hogy nem látta őket? Mikor ült így utoljára lengyel asztalnál másokkal, ahol a gyerekkora óta ismert ételek kerültek eléjük? Most üres maradt előtte a tányér, mert semmi sem ment le a torkán, ezt egyébként nem vette észre senki. Hol vannak a szerettei, akik gondoskodtak róla? Meddig képes élni ebben az idegen világban? Az ő szemükben mindörökre idegen marad.

Az anyósa felállt az asztaltól, odalépett Lidkához, és durván meglökte.

– Gyere, elő kell készítenünk valamit – mondta.

Együtt mentek ki a konyhába, ahol az öregasszony rögtön rátámadt.

– Nem volt elég, amit kaptál? – mondta suttogva, hogy ne hallja senki. – És most megint ugyanazt csinálod! Nem tudsz viselkedni emberek között! Ott ülsz mártírképpel, mintha ki tudja, milyen bántódás ért volna. Milyen önző vagy! Legalább egyszer az életben gondolhatnál másokra. Szalma... – itt elhallgatott, mert megjelent az ajtóban távoli unokatestvére, Tarik anyja.

– Umm Tarik! – A vénasszony szélesen elmosolyodott. – Hogy ízlik a koszt?

– Minden nagyon finom – mondta a szíriai nő. – Rég nem ettem ilyen remek manszafot!

– Szalma főzte – mondta a vénasszony, és kezdődött a lánya dicsérete. – Nagyon házias!

Megint ezek a szemérmetlen hazugságok! Lidka nem tudta elviselni ezt a nyílt csalást. Szalma egy szalmaszálat sem tett keresztbe, az öregasszony főzte az ételt, a menyé segített neki.

– Ez a nő – Umm Tarik Lidkára nézett – ugyanaz, aki ott volt Lulu esküvőjén?

– Igen – felelte az öregasszony savanyúan.

– Akkor csodásan nézett ki. Most viszont rémséges. Hamar megöregedett...

Lidka mindig utálta, hogy az arab nők képesek úgy beszélni róla, sőt képesek úgy kritizálni, mintha ő ott sem lenne. És megint ez a Lulu! Úgy érezte, felrobban, ha még egyszer meghallja ezt a nevet! Lehet, hogy Hasszán miatta távolodott el így tőle, miatta lett ilyen érzéketlen?

– Mit tegyünk, Umm Tarik, mit tegyünk? – Az öregasszony, mint mindig, most is hangsúlyozta, hogy nem tehet arról, hogy ilyen elfuserált menyé lett a sors akaratából. – És mi van Luluval?

– Ó, él és virul, egyszerűen él és virul. – A szíriai asszony odavolt az elragadtatástól. – Mindig csodaszép volt, de most igazi szépségkirálynő! A férje nem tagad meg tőle semmit, pedig sokat utazik.

Omár lépett a konyhába.

– Milyen aranyos kisfiú! – Umm Tarik megsimogatta a gyerek fejét. – Miért nincs több gyereketek, Umm Omár? A gyerek az élet koronája! Ha seregnyi öröm van az életben, akkor rögtön megszűnik minden házastársi probléma! Sok csemetét kell még szülnöd! Most jöhet egy kislány! Aztán később még kettő, hogy legyen kivel játszaniuk!

Az arcomra van írva, hogy nem sikerült a házasságom?, gondolta Lidka. És állandóan kioktatnak, mit kell és mit nem szabad csinálnom. Mindenki fenntartja magának a jogot, hogy utasítgasson, hogyan viselkedjek: a férjem, az anyósom, Szalma, még a szomszéd is, most meg ez a nő! Pedig most lát életében először! Lidkának már nagyon elege volt.

Nem válaszolt, ezért az anyósa villámló pillantást vetett rá. Umm Tarik kiment, az öregasszony pedig megint sziszegni kezdett:

– Mikor tanulod meg a helyes viselkedést? Nem tudtál volna legalább egy szót szólni hozzá, te ostoba? Megint szégyent hozol ránk, te szamár!

Lidka éles fájdalmat érzett a szíve körül, egy pillanatra nem kapott levegőt. Ösztönösen a mellkasához kapott. Ekkor lépett be Szalma.

– Mi az, megint beteg leszel? – vetette oda megvetően. – Menj inkább, szedd le az asztalt! Készítsd el az édességet és a kávé is! És csipkedd magad, mert megint megver a bátyám!

Lidka a hálósobába ment, hogy gyorsan bekapjon egy nyugtatót. Idegesen kutatta át a ridiküljét, a fiókokat, de nem találta sehol. Eszébe jutott, hogy egyszer, amikor elővette, leesett egy tableta. Akkor nem találta meg. Lehet, hogy eltűnt valamelyik sarokban, és azóta is ott hever? Lehajolt, megnézte, nincs-e esetleg az ágy alatt.

– Hát te meg mit keresel, te szuka? – sziszegte összeszorított fogakkal Hasszán, aki épp most lépett be a szobába.

– Én... gyógyszert keresek. – Lidkát már a férfi hangjától kiverte a víz.

– Az ágy alatt? Gyógyszert? – Hasszán kicsavarta a karját, kényszerítette, hogy fölegyenesedjen. – Vagy esetleg whisky, te kafira? Kiöntöttem, érted, kiöntöttem az egészet! És örülhetsz, hogy nem mentem vele a rendőrségre! Most pedig nyomás a konyhába, van elég dolgod!

Lidka a könnyeit nyelve, engedelmesen ment kiszolgálni a vendégeket.

Hasszánt a hét végéig lefoglalták a szíriai rokonok. Mindennap elvitte őket enni, plázákba kísérte őket bevásárolni, megmutatta nekik az érdekes helyeket Kuvaitban. Szalma velük ment mindenhova, és már reggel a külsejét gondozta, a ruhákat válogatta, hogy minél jobban nézzen ki délutánra. Még mindig azzal ámította magát, hogy megakad rajta Tarik szeme, mert neki napról napra jobban tetszett a férfi. Távoli rokonai voltak a vendégek, és mindig a bátyjával együtt ment el otthonról, aki a *mahrama*^[187] szerepét töltötte be mellette, ezért nyilvános helyeken is mutatkozhatott Tarikkal. Az öregasszony is minden alkalommal a lánya érényeiről áradozott, de a vendégeknek volt elég idejük arra, hogy önálló véleményt alkossanak a feleségjelölről.

Lidka sosem ment velük, hiszen nem is hívta senki egyszer sem. Omárt viszont elvitte Hasszán, mert amióta megtalálta az alkoholt, úgy döntött, hogy nem hagyja a kicsit az anyja egyedüli felügyelete alatt. Lidka, miután elvégzett minden házimunkát, idegesen bóklászott a lakásban, mint egy ketrecbe zárt vadállat. Egy idő óta nem volt sem nyugtatója, sem egy csepp

alkoholja – a két szájalmas cimborája, akik segítettek neki túlélni a legrosszabb pillanatokát. Ezek nélkül viszont egyre nehezebben bírta a négy fal között, anélkül hogy elbeszélgethetett volna valakivel. Amikor elöntötte az önsajnálát és a tehetetlenség hulláma, legszívesebben odament volna az ablakhoz, hogy sarkig tárja, és teli torokból kiüvöltsön, vagy kiugorjon rajta. Úgy érezte, nem sok hiányzik már ahhoz, hogy teljesen megtébolyodjon.

Aška számát tárcsázta.

– Ó, szia, Lidka, mi újság nálad? Hívtalak többször, de nem vette föl senki.

– Újabban vendégek vannak nálunk, nem hallani semmit, olyan hangosan karattyolnak.

– Hát veletek mi van? Hasszánnal?

– Hát, hogy is mondjam... Visszafogadott...

– Vagyis visszavonta a válást?

– Olyasmi...

– Hát az nagyszerű!

– Nem tudom, Aška, magam sem tudom.

– Hogyhogy nem tudod? Hiszen azt mondtad, hogy szereted!

– Igen, így is van. De úgy megváltozott minden!

– Lidka, mindenki életében vannak nehéz pillanatok. Főleg olyankor, ha váratlanul éri valami az embert, amire egyáltalán nem számított. Akkor egy ideig azt sem tudjuk, mihez kezdjünk, de ez a bizonytalanság elmúlik. Hidd el, hogy minden rossz elmúlik egyszer.

– De nekem most minden nap nehéz!

– És mi a legrosszabb?

– Az, hogy állandóan itthon ülök! Aška, én már nem bírom ezt! Attól félek, hogy megőrülök!

– Akkor hívj egy taxit, és gyere el hozzám!

– Még mit nem! Hasszán agyon is csapna, ha most engedély nélkül elmennék itthonról!

– Ne túlozz! Csak egy barátnődet látogatod meg!

– De már nem bízok bennem. Nem, Aška, köszönöm, de nem akarok most újabb problémákat.

– Tégy, amit akarsz, de ha állandóan otthon ülsz, ördögi körbe kerülsz.

– Nincs választásom. Sosem hagyom itt nekik Omárt! Már most is szinte mindig náluk van. Ráadásul szörnyűségeket mondhatnak neki rólam, mert sokszor egyáltalán nem hallgat rám, mintha levegőnek nézne.

– Lidka! Ha ennyire magad alatt vagy, az árt a házasságodnak is. A férfiak az érdekes és szórakoztató nőket szeretik, akik feldobják őket, megédesítik az életüket.

– Aśka, én igazán nagyon igyekszem! Megtennék mindent, hogy úgy legyen, mint régen. De egy szót sem mondhatok ki szabadon! A nyakunkon ül a vénasszony, és nem hagyja, hogy angolul beszéljünk. Azt meg te is tudod, milyen gyenge az arabtudásom. Ráadásul az anyósom és Szalma sosem hagyja, hogy lengyelül beszéljek Omárhoz, attól tartanak, hogy megbabonázom.

– Hát akkor tényleg van valami a kezükben! Alkohol, boszorkányság... Ha feljelentenek, nehéz lesz kimagyarázni ezeket.

– A boszorkányság is büntetendő?

– Hát persze! Most is rengetegen akarják öt év börtönre emelni a boszorkányság büntetési tételét, ha pedig károsan hatnak az ilyen praktikák egy adott személyre, akkor tizenöt évre is fölmehet! A jelenlegi körülmények között könnyű felhasználni egy ilyenfajta vádat. Nemrég hallottam, hogy egy kuvaiti férfi feljelentette az elvált feleségét, mert állítólag rontást vitt a házukra, hogy gyűlölködést keltsen a férfi és a lányai között. Ráadásul azt is vallotta, hogy a boszorkányság miatt ő és a lányai is bőrbetegséget kaptak. Ennyi elég is volt ahhoz, hogy beidézzék a nőt kihallgatásra!

– Az anyósom a boszorkány, mégis engem vádol rontással! Ráadásul úgy összezavarta Hasszán fejét, hogy teljesen megváltozott velem szemben.

– Hát persze, a vérségi kötelékek a legfontosabbak. Képzeld, egyesek halállal akarják büntetni a mágiát Kuvaitban, úgy, mint Szaúd-Arábiában!

– Halállal büntetni? Mégis milyen alapon?

– Úgy vélik, hogy a fekete mágia elsősorban a dzsinnekkal, a természetfölötti lényekkel folytatott kommunikáció, és ezeket sokszor a gonosszal azonosítják.

– Ezt én is tudom. Egyszer Jordániában, a sivatagban egy beduin dzsinnek nézett, majdnem megölt!

– Magad is látod, milyen szörnyen félnek itt a varázslástól, a mágiától! Akik boszorkánysággal foglalkoznak, meg tudják idézni az ördögöket, a gonosz lényeket, aztán a saját céljaik szolgálatába állítják őket. Vagyis Allah mellett más lényeknek is természetfeletti erőt tulajdonítanak, ez pedig istenkáromlásnak számít, amivel *sirk ur-Rububiját*^{188} követ el az ember, vagyis azt állítja, hogy Allahnak társai vannak, és ez különösen szégyenteljes

bűn. Ezért Szaúd-Arábiában nem is bánnak kesztyűs kézzel az ilyen emberekkel.

– És végre is hajtják a halálos ítéleteket?

– Hát persze! Az Erény Előmozdításának és a Bűn Megelőzésének Bizottsága azért mennydörög állandóan, hogy a királyság minden részében harcolni kell a boszorkányokkal és a sarlatánokkal. Ezért egyik fej repül a másik után.

– Aška! – Lidka hangjában rémület érződött. – Le kell tennem. Azt hiszem, megjöttek. – Hallotta az ajtónyitás zaját.

– Várj csak! Tehetek érted valamit? Szükséged van valamire? – Aška mindig segítőkész volt.

– Egy kis szabadságra – felelte ösztönösen Lidka. – Nem, nem, Asia, köszönöm. Vagy mégis... ha esetleg lenne még abból a nyugtatóból. Jönnek, szia! – Lidka gyorsan lerakta a kagylót, meg sem várta a barátnője válaszát.

Hasszán lépett a szobába.

– Kivel beszéltél? – kérdezte fenyegetően.

– Beszélgettem... – Lidka habozott, hogy megmondja-e az igazat, félt a férje reakciójától.

Az anyósa jelent meg a szobában izgatottan.

– Kávét a vendégeknek! De most rögtön! – kezdett parancsolgatni Lidkának. – Van a konyhában friss sütemény, most vettük. Csomagold ki, szeleteld föl, és hozd be! Szaporán, mert ez az utolsó nap! Holnap elutaznak!

A rokonok hazamentek Szíriába, és megint kezdődött a várakozás a lánykérő telefonra. Sok időt töltöttek a vendégek Hasszánnal meg a húgával, ezért az öregasszony remélte, hogy Szalma megtetszett a fiatalembernek, és rövidesen telefonálnak az ajánlattal. Lidka úgy vette észre, hogy inkább Hasszánnal akarnak kapcsolatban maradni a rokonok, mert nagyon szeretnének munkát találni Kuvaitban Tariknak, de ezt a megfigyelését megtartotta magának. Végül is az egyik nem zárja ki a másikat.

A házban látszólag a szokásos ritmusban folyt az élet. Lidka végzett minden házimunkát, Szalma az anyjával trécselt, és várta a jó hírt Szíriából, de érzékelhető volt egy komoly változás. A háziak úgy intézték, hogy Omár a lehető legkevesebb időt töltse Lidkával. A két arab nő szinte állandóan maga mellett tartotta a kisfiút, az anyjának csak annyit engedtek, hogy elkészítse az ételét, és kimossa a ruháit. Mindig arabul beszéltek hozzá, Lidka azt sem tudta, mivel tömik éppen a fejét. Észrevette, hogy a kisfiú bizalmatlan lett

vele szemben, és amikor megpróbált közelebb kerülni hozzá, elhangzott a kicsi szájából a kafira szó. Fájdalmat és keserőséget érzett, de képtelen volt változtatni rajta. Próbált arabul beszélni hozzá, de a kisfiú kicsúfolta suta kiejtését és a hibás szavakat. Amikor észrevette, hogy könny csillan meg édesanyja szemében, elnevette magát, és ghabijának, himarának nevezte. Lidka próbált valahogy reagálni minderre, de csak rosszabb lett a helyzet. Az anyósa nem engedte, hogy lengyelül szidja meg, ha pedig arabul próbált a lelkére beszélni, az rengeteg nyelvi hibával járt. Emiatt még jobban kicsúfolta a vénasszony meg a lánya, és Lidkán kacagtak mind a hárman.

Hasszán nemsokára megint elutazott. Azt mondta, hogy szolgálati útra megy, de Lidka nemigen hitt neki. Várakozásának megfelelően megtalálta a damaszkuszi repülőjegyet, de már nem volt ereje szemrehányást tenni miatta. Tudta, hogy nem ér semmit, a férje úgyis azt teszi, amit akar. Indulás előtt Hasszán világos utasításokat adott:

– Sehova sem mehetsz, míg haza nem érek. És nem engedhetsz be senkit a lakásba, megértetted?

– Igen.

– Ismételd el, mit nem szabad!

– Tehát...

– Na, mondd már! – ripakodott rá a férje.

– Nem szabad... – Lidkának sehogy sem akart kijönni a torkán ez a kijelentés – nem szabad...

– Hangozzabban! – Hasszán odalépett hozzá, és Lidka attól félt, hogy mindjárt megüti.

– Nem szabad elmennem sehova.

– Jó. És még?

– Senkit sem engedhetek be a lakásba.

– Tökéletes. – A férfi hosszan rajta tartotta zord pillantását.

Megint magára maradt az ellenséges nővel, akiknek kezdett elmúlni a jókedvük, hiszen nem érkezett meg a várva várt hír. A vénasszony egyre ellenségesebb lett a menyével, kotorászott a holmijai között, mintha keresne valamit. Néha lopva a *szahira*^[189] vagy az *ajn* szavakat sugdosta a lányának. Lidka azt vette ki az elkapott félszavakból, hogy az anyósa szerint ő a hibás abban, hogy Szalma ezt az alkalmat is elszalasztotta a férjhez menésre, mert rontást küldött rá a sógornője. Percről percre feszültebb lett a légkör a házban, és Lidka egyre inkább bekerítve érezte magát.

Amikor kopogtak az ajtón, Lidka meg sem mozdult. Megisméltődött a kopogás, aztán megszólalt a csengő. Lidka várta, hogy az öregasszony vagy Szalma ajtót nyisson, de egyik sem bukkant elő, mert az első imádkozott, a második éppen fürdött. Lidka kénytelen volt kimenni az ajtóhoz. Amikor kinyitotta, egy fekete abajába öltözött nőt látott, az arca is úgy el volt takarva, hogy a szeme sem látszott. Lidka azt hitte, egy újabb koldusasszony, mert néha hontalanok kopogtattak így, lakásról lakásra járva, hogy kikönyörögjenek pár dinárt.

– Szia, egyedül vagy? – kérdezte a fekete alak lengyelül.

Ez olyan váratlan volt, hogy Lidka kővé dermedt.

– Én vagyok az, Aśka!

– Aśka! – ismételte döbbenten Lidka. – Mit csinálsz itt? És miért öltöztél be így?

– Van egy tervem. – Aśka már betette a lábát a küszöbön. – Bejöhetek?

– Persze, gyere, gyere, parancsolj!

A nappaliba mentek, leültek a kanapéra.

– Egyedül vagy? – Joanna körülnézett.

– Igen. Vagyis nem. Igen is meg nem is.

– Lidka, miket beszélsz? – Aśka aggódva nézett a barátnőjére.

– Hasszán elutazott, én meg itt vagyok a vénasszonnyal meg Szalmával.

– És hogy mennek a dolgok?

– Á, ne is beszéljünk róla! – Lidka lemondóan legyintett.

– Erről van szó. – Aśka csak most húzta félre a fátylat. – Arra gondoltam, hogy egy kicsit mégiscsak ki kellene jönnöd ebből a szarkofágból. Olyan elgyötörtnek látszol. Nálunk ma lesz egy parti...

Lidka apatikus képpel kapta el a pillantását.

– Hallod, amit mondok? – Aśka megrázta Lidka vállát. – Kezdened kell magaddal valamit, mert megbetegszel! Gyere el, ismerj meg új embereket, táncolj egyet, kapcsolódj ki egy kicsit!

Lidka olyan pillantást vetett a barátnőjére, mintha azt javasolta volna, hogy röpködjenek egy kicsit együtt.

– Eljössz hozzánk, ott kezelésbe vesznek a sminkeseim, a fodrászaim. Kicsit visszaköltözik beléd az élet, és a férjed is mindjárt másképp néz rád.

– Asia! – Lidka úgy érezte, hogy a barátnője semmit sem fogott fel az ő kilátástalan helyzetéből. – Ez teljesen irreális!

– De miért?

– Úgysem engednek el!

– Azzal te ne törődj, ne aggódj már!

Ebben a pillanatban lépett a nappaliba az öregasszony.

– Á, vendégünk van! *Asz-szalamu alajkum* – mondta, és odament Aśkához.

– *Va alajkum asz-szalam va rahmatu 'llahi va barakatu,*^{190} *ja halti.* – Aśka felállt, és szívélyesen üdvözölték egymást.

Az öregasszony rosszállóan nézett a menyére, tudára adva, hogy benne nincs meg az az illemtudás, ami a barátnőjében.

– Vendéged van, és meg sem kínáltad innivalóval? – korholta Lidkát. – Menj, hozz frissítőket!

Lidka kiment a konyhába, ezalatt Aśka szórakoztatta az öregasszonyt. Kifaggatta az egészségéről, a rokonokról, kifejezte reményét, hogy *in sa Allah*^{191} Szalma nemsokára férjhez megy. Lidka gyümölcsöt és kávét hozott be tálcán.

– Szóval súlyos műtét vár a barátnőnkre – folytatta Aśka sokatmondó pillantást küldve Lidkának –, és nem tudni, meddig tart. Azt sem tudjuk, mikor ébred föl. Ezért minél előbb be kell mennünk a kórházba, hogy ott virrasszunk mellette. Ez kötelességünk.

– Igen, igen – helyeselt az öregasszony. – Allah nagyon szereti azokat, akik beteget látogatnak.

– Mindent Allah nevében. – Aśka az abaja redőit igazgatta. – Ezért máris indulnunk kell, mert útközben be kell még mennünk a *sejkáért* is. Lidka, vedd föl az abaját és a kendőt!

Lidka úgy összezavarodott, hogy mozdulni sem tudott. Aśka a pillantásával sürgette.

– Siess, vár a sejka.

Amikor a két nő teljesen beburkolózva elhagyta a lakást, Joanna még az ajtóban az öregasszonyhoz fordult:

– Lehet, hogy nagyon sokáig fog tartani, tíz óránál is tovább. Ezt jósolják az orvosok. Lidkát csak holnap hozom haza. Nem ébresztünk fel benneteket éjszaka.

Az autóban Lidka nem tudott magához térni a döbbenettől, milyen ravasz a barátnője.

– Hogy elszédítetted az anyósomat!

– El hát, tanulok az arab nőktől! Megvannak a maguk trükkjei. Nem láttad? Elmennek otthonról beburkolózva, smink nélkül, de utána nyomás a

pláza mosdójába! Ott előkapják a sminkcuccot, és kifestik magukat. Fél óra múlva föl sem ismered őket.

– Messze lakik az a sejka? – kérdezte Lidka.

– Te is elhitted? – Áska elnevette magát. – Csak a nyomaték kedvéért mondtam, mert ha a sejka kér valamit, akkor nem illik visszautasítani.

Megérkeztek Aškák impozáns villája elé. Lidka boldogan lépett be a tágas, pompás épületbe. Az előcsarnokban szolgálók várták a legfontosabb lakó parancsait.

– Barti, te kísérd el a madame-ot, akit most hoztam, a többiek ellenőrizték alaposan még egyszer, hogy elvégeztek-e mindent, amit tegnap kértem. – Joanna ügyesen irányította a személyzetet. – Tudod, ez elég nagyszabású összejövetel lesz, jönnek vagy kétszázan – mondta Lidkának.

– Kik lesznek itt?

– Vegyes társaság. Ali üzleti partnerei, néhány diplomata, talán az iraki határon állomásozó amerikai katonák parancsnokságáról is jön valaki, cégvezetők, a központi bank főnökei.

– Madame – jelentkezett egy indiai munkás, aki addig a kertben dolgozott –, megérkezett a DJ a szettel. Kérdezi, hol rakhatja le a holmiját.

– Rendben, megyek már. Ide hallgass – Áska most Lidkához fordult –, meg kell szerveznem még néhány dolgot, de te érezd magad otthon.

Csak úgy ne, mint otthon, futott át Lidka fején. Egy pillanatra felrémlt előtte a hálósobában álló ütött-kopott, búzló konyhaszekrény meg a belőle kimászó bogarak.

– Barti, kísérd el a madame-ot a vendéglakosztályba. Találkozunk a partin – mondta Lidkának Áska. – Ja, a fodrászok meg a sminkesek már itt vannak, megjött a manikűrös is. A szekrényben megtalálod a régebbi koktélsruháimat, akkoriból, amikor még vékonyabb voltam. Válassz valamit magadnak!

Barti bekísérte Lidkát a villa ismerős, fényűzően berendezett szárnyába. Eszébe jutott az az emlékezetes szilvesztereste, amikor megismerte Hasszánt. Még most is felgyorsult a szívverése, ha a férjére gondolt. Szívesen odasimult volna élete szerelméhez, hogy érezze, ő a legdrágább nő az életében, az áhított, kiválasztott, szeretett Laila... Vajon sosem térnek vissza a szédítő szerelem pillanatai? Még mindig emlékezett forró csókjaira, izzó szavaira, szenvedélyes pillantására, amelyben benne volt az ígéret, hogy minden vágyát teljesíti.

Megrémült, amikor a fésülködőasztalnál álló tükörbe pillantott. Még mindig vörös volt a szeme, az arcán zöldes-lilás foltok éktelenkedtek. Talán

ezért menekül előle mindig Hasszán? De hát meg kell értenie, milyen nehéz neki ebben az idegen világban élni! Lidka pillantása a kristálykancsóra tévedt, aranyló whisky volt benne. Habozás nélkül töltött magának egy tekintélyes adagot, és egyszerre magába döntötte. Rögtön jobban érezte magát. Igen, összeszedi magát, és megint csábítani fogja a férjét, mint az arab nők. Bebizonyítja neki, hogy érdemes a szerelmére és a vágyára.

Ráérősen megfürdött, bement a rezidencia szépségszalonjába, és a profi kezekre bízta magát. Két óra elteltével csodás frizurával és mindent elfedő sminkkel tért vissza a hálószobába, hogy kiválassza a megfelelő ruhát. A testét még mindig kék-zöld foltok borították, nehezen talált megfelelő öltözéket. Végül egy enyhén bővülő, térd alá érő ruha mellett döntött, felvett hozzá egy vállát és karját takaró bolerót. Ivott még egy whiskyt, felszegte a fejét, és egy utolsó pillantást vetve a tükörbe elhagyta a szobát.

Lement a kertbe, és egy nyári parti csodás díszletei között találta magát. Alulról megvilágított pálmafák között sétáltak a kiöltözött vendégek: fehér disdását, fejkön gutrát viselő kuvaitiak, magabiztos üzletemberek a legújabb divatot követő öltönyökben és amerikai katonák terepmintás egyenruhában. A nők mosolyogva vonultak a szebbnél szebb kreációkban, és nézegették a vonzó férfiakat. Középen, a táncparketten színes fények között, a legújabb sikerszámokra táncolt a társaság, mindenki igen jól érezte magát. Hát nem pontosan így képzelte el a közös életüket Hasszánnal?

– Á, végre ideértél! – Áska lépett a barátnőjéhez, közben háziasszonyi szemmel mérte föl az egész kertet. – Csodaszép vagy!

– Köszönöm, hogy kiszabadítottál a négy fal közül! – Lidka úgy érezte magát, mint egy gyerek, aki először jár Disneylandben. – Nagyszerű az estély, Áska!

– Isten hozott, rég nem láttalak, mi újság? – Ali ragyogó mosollyal lépett oda a két nőhöz.

– Áááá... köszönöm, minden rendben – válaszolta Lidka, magába fojtva minden bánatát és csalódását. – És ti hogy vagytok?

– Fantasztikusan! – felelte a kuvaiti, végighordozva pillantását a házán. – Elnézést, de be kell mutatnom valakinek Áskát.

– Mulass jól! – mondta Joanna, és a pár kézen fogva elindult, hogy szórakoztassa a többi vendéget.

A gyorsan felhajtott nagy adag whisky hatására Lidka ellazult, és örömmel vegyült el a mulató tömegben. Körbevette a különleges parfümök illata, a beszélgetés duruzsolása, a kellemes estétől jókedvű, barátságosan mosolygó

vendégek. Milyen jó volt ilyen rokonszenves társaságban lenni! Jó kedvre derítették Lidkát az elégedett arcok, és gondolkodás nélkül csatlakozott a zene ritmusára mozgó emberekhez. Sajgó tagjai eleinte mereven mozogtak, de gyorsan rátalált a lába a rég elfelejtett lüktetésre. Úgy tombolt a táncparketten, mintha ki akarná rázni magából a több hónapos lealacsonyítást és megaláztatást. Időnként hozzácsapódott egy-egy férfi, és Lidka megint vonzónak érezte magát. Arra vágyott, hogy ez az éjjel soha ne érjen véget.

A nehéz munka és a rossz fizikai állapot viszont megbosszulta magát, Lidka gyorsan elfáradt. Helyet keresett, ahol pihenhetne egy kicsit. A kert sarkában diszkréten meghúzódott egy kis bárpult néhány kisebb asztallal. Elvett egy whiskyt jéggel, és karcsú lábait kinyújtva leült. Ringatózott a slágerek ritmusára, és újabb italokat kortyolgatott.

– Szia! – Vállas férfi telepedett mellé, az amerikai haditengerészet egyenruháját viselte.

– Szia! – felelte Lidka, egy pár ével azelőtti dalt dúdolva.

– Mark vagyok – mutatkozott be a katona, aki nem tudta levenni a szemét Lidka lábáról. – Hogy hívnak?

Kafira, adzsnabija, himara, ghabija, kalba, zúgott Lidka fejében.

– Lidka. Lidka vagyok.

– Lengyel vagy? – kérdezte a férfi lengyelül, Lidka akcentusától és egyedi hangzású nevétől felélénkülve.

– És te honnan tudsz lengyelül? – Lidka kíváncsian fordult felé.

– Lengyel vagyok! Milyen csodálatos találkozás! – Látszott, hogy őszintén örül. – Régóta vagy itt? Úgy értem, Kuvaitban. – A katonát szemmel láthatóan érdekelte.

– Pár éve. És te mit csinálsz itt?

– Az talán látszik... – Kedvesen elnevette magát. – Egyébként szólíts Mareknek. – Felállt, és kezét csókolt neki. – Várj, beugrom a bárba. Mindjárt jövök!

Visszajött, átnyújtott Lidkának egy pohár Camparit narancslével.

– Hát persze! Egyből rájöhettem volna. Hiszen a legszebb lányok mind lengyelek!

– Ó, itt rengeteg szép nő van, nézz csak körül! – évődött vele Lidka, akit kellemesen felpiszkált a bók.

– Én nem látok itt szebbet nálad! – Marek csillogó szemmel nézett rá. – Mesélj valamit magadról!

Lidkának nem volt kedve a saját szomorú életéről társalogni.

– Talán később... – hártotta el. – Biztos vagyok abban, hogy te érdekesebb dolgokat mesélhetsz. A te munkád biztosan izgalmas.

– Egyszerű szolgálat – felelte Marek szerényen, de pár perc múlva már javában mesélte a történeteket az iraki misszióról. Fellelkesítette, hogy az anyanyelvén beszélhet, és ilyen vonzó hallgatósága van.

Azután arról beszéltek, mennyire hiányzik nekik Lengyelország – Marek sem volt otthon már jó ideje. Továbbá arról, milyen nehéz a hazától és az otthon hagyott szeretteiktől távol élni. Lidka rég nem értett szót ilyen jól senkivel. Amikor felhangzott a következő táncra csalogató szám, Marek táncba hívta honfitársnőjét. Lidka az alkohalmámortól és az udvarlástól kábultan egészen felpörgött a partnere karjaiban. A férfi kedves szavakat sugdosott a fülébe, ő pedig futó pillantásokkal viszonzta. Néhány szám után leültek, és Marek a kedvencét, a tenger gyümölcseit hozta neki a roskadásig rakott svédasztalról. Ettek, viccelődtek, mulatságos gyerekkori történeteket meséltek, aztán egy jó félóra múlva elragadta őket a szamba tüzes ritmusa.

– Jól mulatsz? – kérdezte Aśka a barátnőjét, amikor egy percre leült a soron következő szünetben.

– Csodásan, Aśka! Minden csodás! Te vagy az én kedvenc mulattatóm! – Lidka összecsókolta Joannát.

– Jól van, jól van, örülök neki, de most már ne igyál többet! – Aśka leültette egy székre.

Marek lépett oda újabb itallal.

– Á, látom, itt a barátnőd, és a szépségéből ítélve ő is lengyel lehet – mondta, és letette a poharakat az asztalra.

– Ismerjétek meg egymást! – Lidka próbált felállni, de megszédült. – Ő a legjobb barátnőm, Joanna, a mi fantasztikus háziasszonyunk, ő pedig Mark, az amerikai hadsereg hőse!

– Megtiszteltetés megismerni azt, aki ilyen tökéletes partit rendezett! – Marek behízselgően a szájához emelte Aśka kezét. – Innunk kell a mi csodás háziasszonyunk egészségére! Várjatok egy pillanatig! – Szalutált, és elment a bárba.

– Kivételes alakja van, el kell ismerni! – Joanna elkísérte a pillantásával. – De légy résen! – fordult Lidkához. – Tudod, milyenek itt a katonák! Várákznak a sivatagban kiéhezve...

– Ugyan már, Aśka, én soha nem tennék olyat... Tudod, mennyire szeretem az én Hasszánomat. Aśka, annyira szeretem... mit művel velem... – Lidka bánatosan elfintorodott, mint aki mindjárt sírva fakad.

– Jól van, kislány, mára elég volt. – Aśka felemelte tántorgó barátnőjét, és betámogatta a villába. Ott megbízta Bartit, hogy kísérje a madame-ot a vendéglakosztályba.

Lidka a párnához bújva aludt a széles ágyon. Nagyon kellemesen érezte magát, mintha szelíd hullámokon ringatózna. Finom meleget és érzéki cirógatást érzett, ez is igazi élvezet volt. Egyszer csak izmos karok ölelésében találta magát. Hasszán? Visszatért hozzá! A legjobb szerető, a férfi, akiért elmenne a világ végére! Tudta! Tudta, hogy a szerelmük mindent legyőz, és megint ugyanúgy lesz, mint régen! Magához szorította, de az idegen szagra kinyitotta a szemét. Ez nem a férje! Az izmos Marek csókolta a mellét, közben duzzadt csiklóját morzsolgatta. Ennek véget kell vetni!

– Olyan szép vagy – suttogta a férfi. – Megőrülök érted, Lidka.

– Ne – mondta a nő tétova ellenállással.

– Kérlek, olyan csodás nő vagy. – A férfi felkorbácsolta érzékeit.

– Nem, képtelen vagyok!

– Csss. – Marek hosszú, szenvedélyes csókkal tapasztotta be a száját.

Nem csinálhatok ilyet, gondolta Lidka. Hiszen férjnél vagyok. Férjnél vagyok? Anti talik! Tisztán hallottam! Elvált nő vagyok!

Marek szenvedéllyel csókolta és simogatta, aztán belé hatolt, Lidkát pedig ekstázisba röpítette.

V. FEJEZET

Lina

Lidka fantasztikus hangulatban ébredt. Rég nem érezte magát ilyen kipihentnek. Milyen szépet álmodott! Virradatig táncolt egy ellenállhatatlan férfi karjaiban. Nem volt kedve kinyitni a szemét, szerette volna elnyújtani az édes pihenés pillanatát. Egyszer csak kopogtak az ajtón. Mióta kopog az öregasszony, ha be akar jönni a szobába? Kelletlenül nyitotta ki a szemét. Fogalma sem volt, hol van. Megdöbbenve ült fel az ágyban. Csak most hasított belé a tompa fejfájás. Résnyire nyílt az ajtó.

– Bejöhetek, madame? – kérdezte Barti.

– Igen, igen, persze. – Lidka az összegyűrt ágyneműre nézett, és csak most kezdett derengeni neki valami. Aśka elhozta egy partira!

Barti illatos kávé, egy pohár vízben feloldott pezsgőtablettát meg egy ajándékforma kis csomagocskát hozott be tálcán. Kézze írt cédula hevert mellette.

– Madame Joanna elnézést kér, de váratlanul el kellett utaznia – magyarázta a szobalány. – Kérte, hogy ezt adjam át. – A levélkére mutatott. – Mit kíván madame reggelire?

– Most semmit, köszönöm, de hívlak, ha szükségem lesz valamire.

– Rendben, madame – felelte Barti, és engedelmesen kiment a szobából.

Lidka egy hajtásra kiitta az italt. *Aśka szokás szerint semmiről sem feledkezett meg, még másnaposság elleni orvosságot is küldött! De hova utazhatott el ilyen sietve?*

Kibontotta a papírcetlit, és elolvasta a sietősen lefirkantott szavakat. Aśka arról értesítette, hogy a társaság olyan jó hangulatban volt, hogy nem akarták félbeszakítani ezt a remek mulatságot, és az egyik vendég meghívta néhányukat Balira a magánrepülőjével. A barátnőjének rendelkezésére áll a személyzet és a sofőr, aki bármikor hazaviszi. Aśka azt is kérte, hogy Lidka ott helyben nyissa ki a kis csomagot, mert egy korábbi telefonbeszélgetésük miatt készítette külön neki. Lidka kibontotta, és egy doboz nyugtatót talált benne. Drága Aśka! Nem felejtette el! Lidka tisztában volt azzal, hogy függőséghez vezethet, ha hosszabb ideig szed ilyen gyógyszereket, de

egyelőre nem volt szüksége orvosságra. Azt viszont már tudta tapasztalatból, hogy a jövőben nagyon hasznos lehet.

Élvezettel nyúlt a párolgó kávéért. Hány óra lehet? Haza kell mennie. De végül is kórházban van, súlyos beteg honfitársnője ágyánál, ezért nem is kell annyira sietnie. Megajándékozhatja magát néhány percnyi fellélegzéssel.

Hívta a szobalányt, és fürdőt rendelt, meg frissen facsart narancslét. Elmerült a kádnyi fürdővíz habjaiban, próbálta felidézni, mi történt előző este. Emlékezett a fékevesztett táncra a parketten, egy jóvágású katonával táncolt. Aztán... Volt néhány fehér folt az emlékei közt. Talán Aška kísértébe a hálószobába. Bevillant egy-egy bizarr jelenet egy tökéletes testű férfival... Mi is volt a neve? Mark? Marek? De tényleg megtörtént? Lidka már a lehetőség pusztá gondolatára is megrettent. Nem, az lehetetlen. Hiszen csak táncoltak. Biztos a férfi közelségétől felindulva támadt később erotikus álma. Vagy mégis történt valami?

Árnyalatnyi kétség lopózott a szívébe. Az összegyűrt ágynemű, a nedves foltok... Nem, nem! Nyilván a több hónapos bezártság és az emberektől való elszigeteltség okozott a fejében ilyen uralhatatlan, romlott fantáziajátékot. Nem, nem fog most ezen gondolkodni, amúgy sincs jelentősége.

Fürdés után gondosan lemosta a smink maradványait, és kifésülte a haját. Kért még reggelit Bartitól, bevitette a szobájába. Nem volt kedve visszatérni a saját lesújtó valóságába, ezért lassan élvezte ki a meleg croissant minden falatkáját. De nem használhatta ki a végtelenségig távol lévő barátnője vendégszeretetét, ezért hívatta a szobalánnyal a sofőrt. Azután fölvette az abaját, alárejtette a doboz nyugtatót, a fejére borította a kendőt, s nehéz szívvel beszállt a kapuhoz gördülő autóba.

Kora délután ért haza. Az anyósa szunyókált, Szalma egy arab verset tanított Omárnak. A sógornője intett, hogy ne zavarja. A kisfiú háttal állt neki, és észre sem vette, hogy megjött a mamája. Lidka csak most kezdte érezni az őrült éjszaka okozta fáradtságot, ezért bement a hálószobájába, eldugta a tablettákat, és álomba merült.

Másnap az anyósa megkérdezte, hogy sikerült a barátnője műtétje. Lidka könnyfakasztó históriát adott elő a többórás, különösen bonyolult sebészi beavatkozásról. Az öregasszony bólogatott, és még csak nem is kritizálta a menyét, mert végre úgy viselkedett, ahogy ilyen helyzetben kell.

Minden visszatért a rendes kerékvágásba. Lidka reggel nekilátott a házi teendőknél, az öregasszony átment a szomszédasszonyhoz, Szalma az arab betűket tanította Omárnak. Lidkának hiányzott Hasszán, mert a parti óta

rádöbbsent, milyen kínzó szüksége van a férfi közelségére és megértésére. Még mindig remélte, hogy sikerül legyőzni a házasságuk válságát. Elhatározta, hogy többet törődik a külsejével, igyekszik kedves és szellemes lenni, akkor talán otthon tarthatja a férjét.

Hasszán egy hét után tért haza, de továbbra is kimérten és ridegen bánt vele. Éjjel elhúzódott a feleségétől, ügyelt, hogy álmában se érjen hozzá. Hiába próbálta felébreszteni a férje érzékeit és szenvedélyét, nem ért el semmit. Lidka úgy érezte, hogy Hasszán még mindig a szerinte elfogadhatatlan viselkedése miatt bünteti. Megint kínozni kezdte az iszonyú magány; olyan egyhangúan vánszorogtak a napok, mintha egy teknős kelne messzi útra.

Az első aggasztó jel az volt, hogy elmaradt a menstruációja. Lidka ezt azzal magyarázta, hogy felboríthatták a ciklusát az utóbbi idők eseményei. A bizonytalanság miatt állandóan ideges volt, ez is okozhatott további késést – hitegette magát. De teltek a napok, és a vérzés nem jelentkezett. Biztos megjön holnap, vagy akár még ma, talán éjszaka, vigasztalta magát. Egy ideig elhessegette a másállapot gondolatát. De amikor jelentkeztek a hajnali rosszulétek, nem dughatta tovább a homokba a fejét. Valószínűleg teherbe esett! Pánikrohamot kapott a gondolattól. Már éppen a nyugtatóért akart nyúlni, de arra a teljesen észszerű következtetésre jutott, hogy a vegyi anyag ez esetben nem old meg semmit.

Mindenekelőtt még egyszer végiggondolta az Aískánál töltött estét. Tényleg megtörtént? Erőltette az emlékezetét, és lassacskán egyre több részletet tudott felidézni. Marek mégiscsak ott volt vele a hálószobában. De hát biztosan azt mondta, hogy „ne”. Aztán... Marek kiment rögtön, vagy ott maradt? Erre nem emlékezett. Végül elborzadva be kellett vallania maga előtt – fogalma sincs, hogy lefeküdt-e Marekkel.

Gyorsan a telefon után nyúlt.

– Aíska?

– Ó, szervusz, Lidka! Mi újság? Megint meglátogatnád a beteg barátnőnket? – évődött vele Joanna.

– Nem, dehogy. Milyen volt a bali kirándulás?

– Isteni volt. Okvetlenül el kell menetek egyszer Hasszánnal. – Aíska rögtön az ajkába harapott, belátta, hogy bakot lőtt. – Hát te hogy érzed magad?

– Figyelj, van egy olyan...

– Mondd már, mi az?

– Az az este, amit nálad töltöttem. – Lidka nem merte egyenesen kimondani, mi bántja. – Azok a katonák...

– Marekról beszélsz? Micsoda férfi! Szerencséd van az ilyen álompasikkal!

– Mikor hagytad el a házat, amikor Balira indultál?

– Hát egész pontosan nem tudom. De biztos jóval éjfél után. Már elmentek az utolsó vendégek is.

– És Marek? Nem emlékszel, mikor ment el?

– Arra nem. A vége felé elég nagy lett a kavarodás. De mondd meg inkább egyenesen, mi a baj! Elég fura kérdéseket teszel föl.

– Nem is tudom, hol kezdjem...

– A legjobb, ha az elején. – Joanna elnevette magát.

– Hát éppen ez a probléma.

– De mi történt? Belezúgtál a délceg Marekba?

– Jaj, dehogy!

– Csak mert akkorát alakítottatok a táncparketten!

– Az ártatlan flört volt. Bár... épp azt nem tudom, hogy ártatlan volt-e.

– Hogyan nem tudod?

– Áska! – Lidka nagy levegőt vett, és kimondta egy szuszra: – Azt hiszem, terhes vagyok, és nem tudom, kitől!

– Miket beszélsz? – Még Joanna is megrémült.

– Mert nem tudom, hogy mi, érted... Ezért kérdezem, láttál-e valamit esetleg.

– Az indulásig Marek a kertben volt. Még oda is jött hozzám, rólad kérdezett. Mondtam, hogy fáradt vagy, lefeküdtél.

– És utána?

– A legtöbb vendég elment. A katonák? Igen, ők valóban maradtak még. A sofőrjükre vártak.

– Áska, és ha tőle vagyok terhes? – Lidka hangja csupa rettegés volt.

– Nem te lennél az első Kuvaitban, és nem is az utolsó. – Joanna már visszanyerte a lelki egyensúlyát.

– Micsoda?

– Nem hallottál a legutóbbi DNS-vizsgálatokról?

– Milyen vizsgálatokról?

– Kimutatták, hogy a kuvaiti férfiak gyerekeinek majdnem öt százaléka nem a törvényes apjától származik. Mármost azok közül, akiket a sajátjuknak tekintettek, hiszen házasságban születtek.

– Hogy jutottak erre az eredményre?

– Felállítottak egy új intézményt az olyan esetek vizsgálatára, ahol a férj hűtlenséggel gyanúsítja a feleségét. A férfiak elkezdték alaposan megnézni a gyerekeiket, bár sokan már korábban gyanakodtak. Ali egyik barátja panaszkodott, hogy évekig kényszeresen hasonlított össze a gyerekeit a náluk dolgozó sofőrrel, amikor értük jött, hogy iskolába vigye őket. A mai napig szorong emiatt, nem tud szabadulni tőle. Ráadásul a nyolcéves fia tett egy megjegyzést, hogy az egyik osztálytársa pontosan ugyanúgy néz ki, mint a sofőr, aki mindennap érte jön. Egy másik meg olyan, mintha Koreában szedték volna ki a csónakból.

– Ilyesmiről Ann is mesélt régen. Emlékszel, a kollégiumi szobatársam... Szerinte bár az arab nők teljesen beburkolóznak, de eszement módon el tudják engedni magukat.

– Mi az hogy! Egy kuvaiti nő, aki mindig lepelben járt, még nikáb is volt az arca előtt, maga árulta el nekem a titkát. Csodaszép lányai vannak, és egyszer, amikor dicsértem őket, azt mondta, hogy nem mindegyiknek a férje az apja. Volt egy kedvese még azelőtt, hogy férjhez ment volna, és az esküvő után is folytatták a viszonyt. Némelyik gyerekének ez a férfi az apja. Egy öregebb kuvaiti pedig, négy fiú apja, szinte sokkot kapott, amikor tudomására jutott, hogy minden fia egy másik férfitől származik, egyik sem az övé.

– És mit csinálnak ezek a férfiak, amikor megtudják az igazságot?

– Érdekes módon nem tehetnek semmit.

– Hát azok a borzalmas büntetések?

– Előbb rajta kell kapni a nőt az aktus közben, vagyis a házasságtörés elkövetésekor.

– Hát az nem lehet könnyű...

– Nem hát! Még a jogászok is megdöbbenek, hogy erre nincs semmilyen törvényi rendelkezés. De térjünk vissza hozzád, van esély arra, hogy Hasszán a gyerek apja?

– Persze!

– Akkor lehet, hogy a férjedé a gyerek.

– Az a baj, hogy ebben bizonytalan vagyok.

– Hogyhogy? A nők általában tudni szokták!

– Az utóbbi időben a rengeteg stressz miatt elég rendszertelen volt a menstruációm. Ha egyáltalán történt valami Marekkel, nem lehetett olyan nagy időbeli eltérés.

– Nyugi, akkor ne aggódj! Hiszen fennáll a lehetőség, hogy Hasszán az apja. Lehet, hogy nem is feküdtél le Marekkel. De még ha meg is történt, eléggé hasonlít egymásra a két férfi. Úgy látszik, egy típusra buksz.

– Gondolod? – kérdezte reménykedve Lidka.

– Ne felejtsd el, hogy minden helyzetből, még a legrosszabból is van kiút! Sosem szabad feladni! Jaj, megjött Ali, le kell tennem. Hívjuk egymást, szia!

– Szia, Aśka, és köszönöm!

Milyen jó, ha ilyen barátnője van az embernek!, gondolta Lidka. *Mindig megkönnyebbül a lelkem, ha beszélek vele! Minél tovább titokban kell tartanom ezt a terhességet, aztán később, ha már több idő eltelt, minden feledésbe merül. Senki sem fogja számolni a napokat.*

Ettől kezdve Lidka minden erejével azon volt, hogy megfeleljen a férje és a család elvárásainak. Eleget tett az anyósa minden követelésének, kizárólag arabul beszélt, még ha hibásan is, és még azelőtt próbálta kitalálni a kívánságait, hogy kimondta volna őket. Szalmával is beszélgetett olyan dolgokról, amelyek azelőtt untatták. A férje továbbra is kimért maradt, Lidka mégis mosolyogva üdvözölte, és nem kifogásolt semmit. A családtagok ezt úgy értelmezték, hogy Hasszán azzal, hogy távol tartja magától, végre elérte a mindenki által elvárt célt. Az idegen engedelmes feleség lett, aki nem tiltakozik sem a közös lakás, sem az életmódjuk ellen.

Nehéz volt eltitkolni a terhességet, főleg az anyósa éber tekintete előtt. Az öreg szíriai asszony, aki népes családjában jó néhány nőt látott már a terhesség korai szakaszában, néhány hét után észrevette rajta a másállapotot. De nem szólt semmit egészen addig, amíg haza nem ért a fia a munkából, és le nem ültek mindannyian az asztalhoz.

– *Mabruk, Umm Omár!* – gratulált a menyének. Lidka meglepetten nézett rá, de a szokásoknak megfelelően válaszolt:

– *Allah jubarik fiki!*^[192]

Az öregasszony elégedetten elmosolyodott, hogy a menyé végre tanult valamit, és tudja, hogyan kell jól nevelten válaszolni. Hasszán viszont kérdően nézett az anyjára.

– Hát nem tudod? *Mar'tak hamil!*^[193] – mondta az öregasszony.

– Tényleg? – kérdezte Hasszán a feleségére nézve.

– Igen – felelte Lidka lehajtott fejjel.

– Hát ez nagyszerű, ez igazán nagyszerű – örvendezett Hasszán. – Minél több a gyerek egy családban, annál jobb.

A felesége szemébe akart nézni, de ő még mindig a padlót bámulta.

– Hagyd már, szégyelli magát! – Zárta le az ügyet az anyja. – Végre jó útra tért!

Éjjel Hasszán hosszú idő után először ölelte magához Lidkát, és beszélgetést kezdeményezett.

– Lehet, hogy Omárnak húga lesz? Mit gondolsz?

– Lehet...

– Azt hiszem, ez a gyerek jel. – Hasszán komolyan beszélt. – Rögtön azután jelentkezett, hogy visszafogadtalak. Vagyis azt jelezheti, hogy egy család vagyunk, hogy igazán család lettünk. – Homlokon csókolta a feleségét.

Lidka nemrég még mindenét odaadta volna akár a legcsekélyebb gyengédségért is, amivel most megajándékozta a férje. De most egyvalamire vágyott elszoruló szívvel: hogy a kettejük törvényes gyereke legyen! Az övé és Hasszáné! Eszébe jutott, milyen volt az élet a csecsemő Omárral. Milyen boldogok voltak! Lehet, hogy igaza van a férjének? Lehet, hogy ez az apró lény segít majd nekik újra megtalálni az élet viharában elveszített szerelmüket?

Hasszán már másnap el akarta vinni orvoshoz, de Lidka azt mondta, erre nincs szükség. Jól érzi magát. Ráérnek. A férje bejelentette a kisfiuknak, hogy kistestvére lesz, s elkezdte felkészíteni arra, hogy néhány hónap múlva megérkezik a kishúga vagy kisöccse. Omár repesett örömében, már alig várta az apróságot, aki majd a játszópajtása lesz. A legifjabb családtag híre friss levegőt hozott a házba, kellemesebb lett a hangulat. Csak Szalma járt-kelt komoran, mintha azon törné a fejét, hogy lesz-e belőle anya valaha. Lidka érzett valami szánalomfélét a sógornője iránt, akinek csak várakozással telt az élete évek óta.

Hasszán tekintettel volt Lidka másállapotára, és gyakrabban vitte sétálni a kisfiát. Olyan helyeket kerestek föl, ahol Omár még nem járt. Most már elég nagy lett ahhoz, hogy élvezhesse minden csodájukat. Az állatkert nem volt nagy, de így is komoly hatást tett rá. Az elefánt és a zsiráfok tetszettek neki legjobban. Omár aranyosan nyújtogatta a nyakát, és hadonászott, hogy hasonlítson rájuk. A tarka kisvasutat élvezte a legjobban a Green Islanden, a Perzsa-öböl első mesterséges szigetén, amelyet az Arab Emirátusokból hozott sziklatömbökkel raktak körbe. De a legnagyobb élményt a fővárostól húsz kilométerre fekvő hatalmas vidámpark, a dohai Kuwait Entertainment City jelentette. Az egymillió négyzetméteres élménypark több tematikus területből állt. Mindegyik feledhetetlen élményeket ígért: az arab rész Szindbáddal, a nemzetközi részleg az afrikai csónakokkal és az európai autókkal, vagy a sci-

fi film díszleteit idéző jövőzóna. Jó néhány csodás órát töltött ott a család az óriáskerék, a hullámvasút és a rengeteg különféle körhinta kedvéért.

Eltelt a terhesség negyedik hónapja, és Lidka őszintén örült a babának, főleg hogy egész jól elrendeződött az otthoni helyzet. Hasszán vele és a kisfiával töltötte az időt, Szalma elvonult a gondolataiba merülve, az öregasszony pedig elejtett egy megjegyzést arról, hogy több hónapra elmenne Szíriába.

Egyik nap Hasszán bejelentette:

– Holnapra van időpontunk az orvosnál.

– Igen? Jól van. – Lidkát annyira lefoglalta a családi élet, hogy szinte meg is feledkezett Áska partijáról.

Néhány nő várakozott a magánklinikán, többnyire a férjükkal jöttek. Egyesek arcot eltakaró fátyolt viseltek. Egymás után mentek be a párok a nőgyógyászati rendelőbe. Lidkát szólították, s együtt léptek be a vizsgálóba Hasszánnal. Az orvos feltette a szokásos kérdést az utolsó menstruációról, de Lidka azt felelte, nem emlékszik az időpontjára. Az orvos felhívta a pár figyelmét, hogy elég későn jelentkeztek, aztán megkérte a pácienset, hogy helyezkedjen el a vizsgálóasztalon a szomszéd helyiségben. Ki tudja, miért, de Lidkában csak akkor tudatosult, milyen komoly a helyzet, amikor felfeküdt, és széttárta a lábát. Megint rátört a rémséges kérdés: és ha nem Hasszán gyerekeit várja?

– Nyugalom, madame, ne idegeskedjen, kérem! – A doktor gondosan megvizsgálta Lidkát. – Még egy pillanat, megnézek valamit... Minden rendben. És persze még hátravan az ultrahang.

Lidka emlékezett, hogy a magzat nagyságát elemezve elég pontosan meg tudja határozni a baba korát a számítógép. Az orvos és az asszisztensnő gyakorlottan végezte a feladatát. A képernyőn megjelentek a magzat arccskája, a kis keze és lába.

– Szeretnék tudni, hogy kisfiú vagy kislány érkezik? – kérdezte az orvos.

– Igen. – Lidka érzékenyülve nézte a benne növekvő életet.

– Akkor – javasolta az orvos – behívhatjuk a férjét?

– Igen, igen, hogyné! – Lidka le sem tudta venni a szemét a monitorról.

– Hívd be a madame férjét – mondta az orvos az asszisztensnőnek.

Hasszán is odaért, a doktor pedig mosolyogva bejelentette:

– Kislányuk lesz!

– *Binti* – mondta Hasszán megindultan. – Olyan szép lesz, mint az én Lailám. – Már rég nem szólította így a feleségét.

Az orvos méréseket végzett a monitoron, hogy meghatározza a magzat korát. Lidka előtt felrémlett az egyenruhás Marek megnyerő alakja. Apró cseppekben ült ki a homlokára a hideg veríték.

– Mindjárt végzünk, még kinyomtatjuk a képet, és felöltözhetsz a kismama!
– Az orvos befejezte a vizsgálatot.

A házaspár elhagyta a klinikát. Hasszánt egészen fellelkesítette, hogy kislányuk születik.

– Csodálatos – mondta meghatottan. – Milyen jó, hogy van egy bátyja, aki majd megvédi. Örülsz? – fordult a feleségéhez.

– Igen, igen, persze... – Lidka torkán alig jöttek ki a szavak.

Szeretett volna már otthon lenni, hogy titokban megnézzze, hány hetes és hány napos a baba. A férje viszont másfelé kormányozta a kocsit.

– Hova megyünk? – kérdezte Lidka.

– Hova mennénk? Az aranyszúkra. Fülbevalót kell vennünk a lányunknak.

– Hasszán egy arab dalt dúdolt nagy boldogan.

– Most? Rengeteg időnk van még erre. – Lidka idegesen arra gondolt, hogy sosem ér véget ez a nap.

Apró, ízléses fülbevalót választottak az aranyszúkon. Aztán Hasszán úgy döntött, hogy elmennek a bevásárlóközpontba.

– Holnap elviszlek vacsorázni – mondta elégedetten. – Egyedül téged – tette hozzá sokatmondóan.

Majd elvitte a feleségét egy elegáns terhesruhákat áruló üzletbe.

– Válassz valamit magadnak holnapra! – A férfit nem hagyta el a jó hangulata.

Lidka már nem is emlékezett, mikor vett magának új ruhát.

– Kérem, madame, próbálja fel még ezt is... Ez illik a bőre színéhez, ez pedig a legújabb kollekciónk része. – Újabb és újabb modelleket ajánlott az eladónő.

Lidka egyenes vonalú, szép esésű, térd alá érő bordó ruhát választott, könyökig érő csipkés ujjal, a mellén finom ráncolással.

– Csinos vagy benne – dicsérte a férje. – Pont jó lesz holnapra.

Hasszán fizetett, és hazamentek. A boldog férfi már az ajtóban bejelentette, hogy kislányuk lesz.

– A legfontosabb, hogy egészséges legyen. – Az anyja nem mutatott túl nagy lelkesedést. Tudta, hogy egy kislány csupa aggodalmat jelent. Vigyázni kell rá, és később is csak a baj van vele meg a várakozás, hogy mikor tetszik már meg valakinek, aki feleségül veszi. Egy ilyen lány már volt a házban.

– Omár, lesz egy húgocskád. – Hasszán ölbe vette a kisfiát. – Jól jegyezd meg, nagyon kell rá vigyáznod...

Lidka gyorsan elaludt, kimerítette a délután. Másnap a férje így szólt:

– Ma csak pihenj, ne csinálj semmit a konyhában! Foglalok asztalt egy étteremben, légy készen, mire hazaérek a munkából! Kikísérsz?

Lidka már el is felejtette a mindennapos szokásukat, amit abbahagytak, amikor beköltözött hozzájuk az öregasszony és Szalma. Az ajtóhoz kísérte a férjét, aki búcsúzóul megcsókolta.

– Viszlát este, habibiti.

– Viszlát, édesem.

Napközben Lidka mindent megtett, hogy a lehető legjobb formában legyen az esti vacsorára. Rendbe hozta a haját, talált még néhány maradék kozmetikumot is, diszkrét sminkhez elég volt. Fölvette az arany ékszereit is, amelyeket még régebben kapott Hasszántól, és fújta magára a Szalmától kölcsönkért parfümből. Mikor is mozdult ki így utoljára a férjével? Szilveszterkor, pár éve? Lidka úgy érezte, évszázadok teltek el azóta.

Hasszán a Crown Plazába vitte a feleségét, a japán Szakura étterembe, ahol az első Valentin-napjukat töltötték. Lidka azon tűnődött, hogy véletlen volt-e a választás, vagy így akarta emlékeztetni valamire a férje. Megrendelték az ételt, és a kislányukról kezdtek beszélgetni.

– Láttad, milyen búbajos? – Hasszán őszintén örült annak, hogy másodszor is apa lesz. – Kíváncsi vagyok, milyen színű lesz a bőre.

Lidka akaratlanul is Marek arcát próbálta felidézni. De hiába erőltette az emlékezetét, mert a parti alatt sötét volt a kertben, csak a színes diszkófények villogtak. Ráadásul már meglehetősen spicces volt, mire összetalálkozott a katonával.

– Na, mit gondolsz? – Hasszán térítette magához a gondolataiból.

– Nem is tudom...

– Hát a neve? Gondolkodtál már azon, milyen nevet adjunk neki?

– Mit javasolsz?

– Sok szép arab név van, Laila. – A férfi ránézett, és elmosolyodott. – Dzsamila, Mariam, Kamila, Lina.

– Ó, a Lina szépen hangzik.

– Omár és Lina. Tudod, mit jelent ez a név?

– Nem.

– Törékeny. A Lina azt jelenti, törékeny.

A pincérnő kihozta az ételt, és a házaspár nekilátott.

– Finom! – mondta Lidka.

– Egyél, egyél, habibiti. – A férfi a felesége kissé már gömbölyödő hasára pillantott. – Lehet, hogy Linának is úgy ízlik a szusi, mint neked. Azt tudod, hogy a mama pár hónapra Szíriába akar utazni?

– Tényleg? – hitetlenkedett Lidka. – Mikor?

– Még nem most. – Hasszán szasimit evett. – Csak később, a szülés előtt.

Na persze, gondolta Lidka, mert akkor nem lesz, aki kiszolgálja. Lehet, hogy ez a megfelelő pillanat, hogy megkérjem? Megpróbálom.

– Akkor esetleg... Én már olyan rég nem láttam a mamámat. Esetleg akkor majd eljöhetne hozzám? Úgy értem, pár hétre. Segítené a baba mellett. Megismerné Omárt.

Hasszán szó nélkül evett, gondolkodott valamin.

– Nem bánom. Tulajdonképpen nálunk az anyák segítenek a lányoknak a gyermekágy idején.

– Komolyan? – Lidka nem hitt a fülének. – Hát ez nagyszerű! Köszönöm, habibi, olyan nagyon szeretlek!

– Milyen desszertet szeretnél? – kérdezte Hasszán derűs mosollyal. – Ajánlom a forró rántott fagylaltot.

– Habibi, emlékszel? – Lidkát boldoggá tette a gondolat, hogy mégsem volt véletlen az étteremválasztás. – Igen, imádom! Úgy, mint téged!

– Akkor jó. – Hasszán intett a pincérnőnek, és kért két édességet. – Most mindent el kell terveznünk. Amikor elutazik az én mamám, megjön a tied. Mikorra vagy kiírva?

– Mondta tegnap az orvos, de elfelejtettem. Olyan szétszórt voltam.

– Add ide az ultrahangleletet, és kiszámoljuk!

Olyan euforikus állapotba került, amikor megtudta, hogy annyi év után végre találkozik az édesanyjával, és egy darabig nem látja az anyósát, hogy elaludt Lidka ébersége. Csak az utolsó töredék másodpercben ébredt rá, mit művel, amikor Hasszán kezét már csak milliméterek választották el a papírtól. Mint egy lassított filmen, kockáról kockára nézte, ahogy a kompromittáló irat a férje kezébe kerül.

– Mi a baj, nem vagy jól? – kérdezte Hasszán. – Nem volt jó ötlet szusit enni terhesen?

– Nem, semmi... jól vagyok. – Lidka minden erejével arra koncentrált, hogy kiderüljön, Hasszán a kislánya apja.

A szíriai elővette a telefonját, a dátumokat nézegette a naptárban. Leolvasta a papírról a magzat korát, és visszaszámolt. Egyszer csak

megakadt, törölte a számolást, és újra megismételte. Lidkára pillantott, a tekintetében hitetlenkedés keveredett a dühvel.

Rögtön felhívta az anyját.

– Mama, amikor legutóbb Szíriában voltam, elment otthonról a kafira?

Ahogy meghallotta a választ, átalakult az arca. Lidka még sosem látott olyat, hogy egy emberi arc ilyen tökéletesen átváltozzon egyetlen perc leforgása alatt. Úgy érezte, mintha most először látná a vele szemben ülő férfit.

– Megyünk – mondta Hasszán vészjósló hangon.

A pincérnő kihozta a desszertet, de Hasszán csak egyetlen szót vetett oda neki:

– A számlát.

Fizetett, és rászólt a feleségére, hogy álljon fel. Elhagyták az éttermet, a szálloda magas lépcsőjéhez tartottak. Lidka lépkedett a meredek lépcsőfokokon, közben érzekelte szorosan a háta mögött Hasszán jelenlétét. Tudta, hogy elég egyetlen mozdulat, és tehetetlenül zuhan a mélybe. Csak növelte a rettegését, hogy a férfi nyugodtnak látszott. Lidka hozzászokott már a férje fékezhetetlen dühkitöréseire, ezért most félelemmel töltötte el, hogy nem reagált erőszakosan. Lidkának a fotón látott hóhér jutott eszébe, aki a kivégzés folyamán érzéketlenül lépkedett az elítélt mögött.

A szálloda előtt, míg arra vártak, hogy a személyzet előhozza az autót, Hasszán pár lépésnyire félrehúzódott, és felhívott valakit telefonon. Amikor beültek az autóba, a férfi olyan iszonyatos pillantást vetett rá, hogy Lidkának beleborsózott a háta. Aztán konokul hallgatva vezetett, és csak az mutatta, milyen düh feszíti belülről, hogy hirtelen gyorsított, amikor zöldre váltott a lámpa. Lidka észrevette, hogy nem hazafelé tartanak. Nem merte megkérdezni a férjét, hova viszi. Útközben behajtottak egy parkolóba, és megálltak egy álló autó mellett. Hasszán leeresztette az ablakot, és elvett egy kulcsosomót a másik autó sofőrjétől. Aztán búcsút intett neki, és csikorgó kerekkel elstartolt.

Egy több mint tízemeletes felhőkarcolónál álltak meg. Fellifteztek a legfelső emeletre. Hasszán kinyitott egy ajtót. Közepes méretű lakásba jutottak. Inkább nyilvánosházra emlékeztetett a hely, mint közönséges lakásra. Egy-két falat tükrök borították, a padlót ezüstszállal átszőtt szőnyeg takarta. Amikor Hasszán villanyt gyújtott, a lakás belsejét vörös fény öntötte el.

– Te európai ribanc! Kinyírlak, mint egy kutyát! – Kétméteres, vastag botot vett elő az ajtó mögül.

A sarokba lökte Lidkát, és úgy járkált körülötte, mint egy vérengző vadállat. Időnként a hasába bökött a bot végével.

– Agyonverlek, te parázna hitetlen! – Még nem ütötte meg, csak sejtette, hogy ha egyszer lesújt, akkor addig kínozza, amíg nem végez vele.

Lidka a sarokban kuporgott bénultan. Pisszenni sem mert, rettegett, hogy a legkisebb mozdulat is felbosszanthatja a férjét, kitörhet belőle a sértett büszkeség gyilkos vulkánja. Tovább bökdöste a bottal, és úgy járkált körülötte, mintha egy legyekkel lepett szarkupacot kerülgetne, amitől meg kell szabadulni, csak még azt nem tudja, hogyan.

Egy idő után letette a botot. Undorral megragadta Lidka haját, és kivonszolta a teraszra. Ott félig kilógatta a korláton úgy, hogy az asszony lába a levegőben kalimpált, a feje a korláton kívül volt, alig tudott egyensúlyozni a testével a korlát peremén. Odalent a Gulf Streeten játék autóknak látszó apró járművek lámpái villogtak, a távolban Failaka fényei derengtek. Lidka lehunyta a szemét, hogy ne lássa az alatta tátongó fekete mélységet.

– Azt hiszed, most kidoblak innen, igaz? – Hasszán hangja mély volt, mintha a pokol mélyéből szólna. – Nem! Azzal túl könnyen megúsznád! Túl lennél rajta másodpercek alatt. Nálunk más büntetés jár a házasságtörő asszonyoknak!

Hirtelen az utca felé taszította, Lidka felkiáltott ijedtében, aztán visszahúzta, belökte a lakásba, és odavonszolta a szűk, sötét cselédszobához. Betuszkolta a szobába, becsukta az ajtót, és elfordította a kulcsot a zárban. Egy pillanat múlva Lidka hallotta, hogy a férje elhagyja a lakást.

Félelemtől reszketve próbálta összeszedni a gondolatait. Azért zárta be ide, hogy halálra éheztesse? Gépiesen a hasára tette a kezét. *Lina, kicsi lányom, gondolta, itt kell meghalnunk a kimerültségtől, a szomjúságtól?* Hogyan lehetett ilyen elővigyázatlan? Hogy tehette ki ilyen veszélynek a gyerekét? Megtévesztette az étterem hangulata, a férje hirtelen támadt jósága és a kilátás, hogy megváltozik az addigi élete – ezért teljesen megszűnt a veszélyérzete. Újra meg újra felrémlett benne az a pillanat, amikor Hasszán kezét csak néhány milliméter választotta el a kinyomtatott lelettől.

A kemény betonpadlón üldögélve próbálta felmérni a helyzetét. Feltűnik valakinek, hogy hirtelen nyoma veszett? Talán Áskának. Ő az egyedüli barátnője, de sokszor elutazik, és csak időnként lép vele kapcsolatba. A

nagykövetségnek? Ott valószínűleg arról sem tudnak, hogy a világon van. A családnak? A vénasszonnyal és Szalmával Hasszán megetet minden hazugságot. Omárnak? Túl kicsi ahhoz, hogy tehessen valamit. Lidka meghallotta a jellegzetes neszezést, és máris a tarkóján mászott egy-két csótány. Undorral rázta le őket, fölpattant, és a falon tapogatózva kereste az ajtót. Amikor megtalálta, többször megrángatta a kilincset. Hiába.

Reményvesztetten rogyott a padlóra. Ott maradt kábultan, nem talált kiutat ebből a helyzetből. Nem tudta, hogy percek vagy órák teltek el, amikor hirtelen zörgést hallott, a zárat nyitották kívülről. Hasszán jött vissza érte? Talán Omár sírt a mama után, és hatott a könnyörgése?

Férfihangokat hallott. Lehet, hogy Hasszán nem egyedül jött? Vagy kihívta rá a rendőröket? Már nem is tudta, mi lenne rosszabb. Egyrészt jól emlékezett, milyen ordenáre módon szórakoztak vele az egyenruhások a kórházban. „Gdanzk, prostituált!” – még mindig a fülében visszhangzott. Másrészt eszébe jutott egy történet, amit nemrég olvasott az újságban. Egy lány megszökött otthonról, és két napot töltött egy ismerős egyiptomi orvos családjának lakásán. Amikor rátaláltak a hozzátartozói, és meg akarták büntetni, kiszabadította magát, és mezítláb futva menekült az utcán a legközelebbi rendőrőrsre. Ahogy odaért a helyszínre, elveszítette az eszméletét. Mentő jött érte, az orvosok magához térítették. A lány elmondta, hogy bántalmazástól tart a családja részéről, ezért nem megy haza. Időközben megérkeztek a rokonai a kapitányságra. A két fél megtárgyalta a dolgot, megegyezésre jutottak, és nem vádolták egymást semmivel. Viszont alá kellett írniuk a rendőrségen egy nyilatkozatot: a lánynak azt, hogy nem szökök meg többet, a családnak azt, hogy nem bántják, ha hazamegy. Na de Lidka mellett ki állna ki?

Hallotta, hogy a nappaliban telepedik le a társaság. Kuvaiti dialektusban beszélgettek, Lidkának nagyon kellett figyelnie, hogy követni tudja a szavaikat. Hasszán valószínűleg nincs köztük. A férfiak a sorrendet osztották be. Mindjárt, mindjárt, vajon jól érti? Hogy milyen sorrendben legyen a szex? Lidkát kiverte a víz a réműlettől. Csak nem hozzá jöttek? Ösztönösen a hasára tette mindkét kezét.

Kopogás hallatszott, valaki bejött a lakásba. Női hangot hallott, jellegzetes indiai akcentussal beszélt angolul. Az egyik férfi a fürdőszobába küldte a nőt, aztán a hálóba. Csak ebben a pillanatban ismerte föl Lidka, hol is van. Ez egy olyan lakás, ahol nem lakik senki, csak szexuális aktusokra tartják fenn! Hamar megerősítette ezt a sejtést az ágy ütemes nyikorgása és a kuncsaft

hangos zihálása. Lidka kitalálta, hogy egy cselédlány lehet a nő, aki megszökött a munkaadójától, és így keresi meg a betevőt. Miután befejezték, jött a következő férfi, aki nem zavartatta magát attól, hogy csak egy fal választja el a társától, hangos kiáltásokat hallatott, és időnként nagyokat csapott a partnernőjére. Az élvezet csúcán már szinte üvöltött, ami üdvözlő nevetést váltott ki a cimboráiból. Vaskos tréfákkal fogadták, amikor elhagyta a szobát. A harmadik volt a legdiszkrétebb, Lidka nem hallott semmit. Csak amikor elszámoláshoz készültek, akkor találta ki, hogy megvolt a harmadik is.

– Háromszor öt dinár, az összesen tizenöt.

Tehát ez a prostituált a minimális tarifáért kínálja magát. Bár indiai vagy filippínó nőt állítólag már három dinárért is el lehet vinni.

– Nincs apróm, itt van húsz dinár, adj vissza belőle!

Kiderült, hogy a prostituálnál nincs pénz, ezért felajánlotta, hogy legyen még egy menet. Aki utoljára volt vele, élt az ajánlattal. Miután elment a nő, Lidkának eszébe jutott, hogy esetleg zajt csap, és segítséget kér a férfiaktól. De rögtön vissza is riadt ettől az ötlettől. Na nem, nem követ el még egy hibát! Biztos európai örömlánynak néznék. Nem adhatja magát önként ismeretlenek kezére, nem bízhatja magát a belátásukra! Kihasználhatnák a saját vágyaik kiélésére, vagy akár gyors pénzkeresetre is. Eszébe jutott, mi történt nemrég néhány, prostitúcióból élő európai nővel. Két holland, két spanyol meg egy francia lány kínálta a szolgáltatásait éjszakánként ötszáz dinárért. Egy angol nő hajtotta fel nekik a klienseket, kétszáz dinárt kapott tőlük minden kuncsaft után. A rendőrség csapdát állított nekik, egy titkos ügynök egy villába csalta a nőket, kétezer dinárt kínált a négy örömlányért. Ott tartóztatták le őket, most több év börtön vár rájuk.

Lidka csöndben maradt, s várta, hogy eltakarodjon a társaság. Egyszer csak meghallotta, hogy léptek közelednek.

– Kell lennie egy rekesz kólának a cselédszobában! – hallotta.

Lidka visszatartotta a lélegzetét.

– Be van zárva!

– Akkor törd be!

Valaki rángatni kezdte a kilincset. Nem járt eredménnyel, ezután rugdosni kezdte az ajtót, hogy benyomja. Lidka el sem merte képzelni, mi lenne, ha megtalálnák! Remélte, hogy elég erősnek bizonyul a zár. Még egy férfi csatlakozott a rugdosóhoz, lassan kezdte megadni magát az ajtó. Lidkát kiverte a hideg veríték.

– Gyertek ide, találtam pár dobozt a konyhában! – hívta őket a harmadik.

A férfiak elmentek, Lidka fellélegzett. Kiszáradt a torka, a padlón tapogatózva kereste az italt. Menekülő csótányokat érzett az ujjai hegyén. Nem hagyta magát elkedvetleníteni, tovább keresgélt, és nemsokára kitapintotta a műanyagot. Egy rekesz kóla! Ezzel napokig kihúzza! Aztán elmúlik Hasszán mérge, és biztos kiengedi innen! Nem akart zajt csapni, ezért elhatározta, hogy csak akkor nyitja ki az italt, ha már üres lesz a lakás. Megsimogatta a hasát. *Igen, Lina, drága kislányom! Ne aggódj, megoldjuk, kijutunk innen, csöppségem!*, gondolta.

Amikor magához tért, a férje eltökélt arcát látta maga fölött. Nyilván elaludt. A kényelmetlen testhelyzet miatt minden tagja elgémberedett.

– Állj föl!

– Hasszán, habibi, kérlek, beszéljük meg!

– Hallgass, asszony! – Hasszán vészjósló hörgése nem hagyott kétséget afelől, hogy a legkisebb engedetlenségért is kész pusztá kézzel széttépni. – Gyerünk!

Kimentek a lakásból, beültek az autóba. Lidkát rettegés fogta el Hasszán kérlelhetetlen arckifejezésétől, zord tekintetétől. Lidka észrevette, hogy már nincsenek körülöttük épületek. A sivatagba tartottak!

– Hasszán, hová viszel? – kiáltott fel rémülten.

A férje hallgatott, mint a sír, ettől Lidka csak még jobban megijedt.

– Édesem, nagyon kérlek, áruld el, mi a szándékom! – Lidka arcán könnyek peregtek. – Szólalj már meg végre! Mit akarsz tenni?

Hasszán könnyörtelen pillantást vetett a feleségére.

– *Radzsm!*^[194] Nálunk kövezés jár a házasságtörésért! A *zináért*^[195] *radzsm* a büntetés! – ismételte.

Lidka megdermedt. Ez képtelenség. Ilyesmi nem történhet meg Kuvaitban! Becsületgyilkosság? Kuvaitban rendkívül ritkán fajulnak idáig a dolgok! Bár szélsőségesek mindenhol lehetnek, még itt is... Nem is olyan régen jutott el hozzá egy megrázó hír: egy kuvaiti férfi közvetlenül azután, hogy hazaért a mekkai zarándoklatról, elvágta a tizennégy éves lánya torkát, mert azt gyanította, hogy a lánynak szexuális kapcsolata volt. Megkötözte, bekötötte a szemét, letérdeltette, aztán a két fiú- és egy lánytestvére jelenlétében elvágta a lány torkát. Elég ügyetlenül ejtette az első sebet, utána elment egy élesebb késért, azzal sem törődve, hogy a lánynak folyik a vére, és a testvérei előtt jajveszékel. Amikor megvizsgálták az áldozat holttestét, kiderült, hogy szűz volt. És egy másik eset. Négy szíriai fivér az apjuk

parancsára megverte és megfojtotta a hógukat, aztán elásták a holttestét a sivatagban, mert foltot ejtett a család becsületén. Lidka a pusztá gondolatba is beleborzongott, hogy rá is hasonló sors várhat.

Az autó kilincséhez nyúlt. Jobb a kerekek alatt meghalni, mint ha a sivatagban kínoznák halálra! Be volt kapcsolva az ajtózárr.

– Nincs annyi eszed, hogy megszökj tőlem! – mondta komoran Hasszán.

Ettől a rideg, könyörtelen hangtól Lidkát iszonyatos félelem fogta el. A férje mindig határozott volt, és most sem utalt arra semmi, hogy bármivel rá lehetne venni, hogy változtasson a döntésén. Talán útközben lesz valahol rendőrségi ellenőrzés? Sok helyen állítottak föl torlaszokat az egyenruhások, hogy elkapják a Kuvaitban illegálisan tartózkodó személyeket. Csak ez mentheti meg! Eszébe jutott, hogy egyszer rendőrök akadályozták meg, hogy leborotválja a húga haját egy férfi, aki megnézte a lány SMS-eit, és úgy találta, erkölcstelen üzeneteket kapott, amelyek a becsületébe gázolnak.

Lidka legnagyobb kétségbeesésére Hasszán már a sivatagban vezette az autót. Körös-körül csak a néptelen táj. Lidka tisztában volt azzal, hogy itt már nincs menekvés. Az utolsó reménysugár az a meglehetősen naiv elgondolás volt, hogy a férje legfeljebb halálosan rá akar ijeszteni.

Megálltak egy kihalt helyen. Lidka észrevett néhány közelben parkoló autót és egy kis csapat, disdását viselő férfit. Lelki szemei előtt rögtön lepergett egy film, amelyen tálibok köveznek halálra egy nőt Afganisztánban. Ann-nel együtt nézte ezeket a rémséges filmkockákat. Több tucat hosszú szakállú férfi vett részt a gyilkosságban. A világoskék burkát viselő elítélt asszonyt mellmagasságig egy gödörbe állították. A molla felolvasta az ítéletet, és a mindenhol felhangzó *Allahu akbar!*^[196] kiáltások mellett jókora köveket dobáltak rá. Látszott, hogy a szerencsétlen nő összekuporodik a lepel alatt, de az éles peremű, kemény kövek olyan súlyos sebeket ejtettek rajta, hogy nemsokára vérfoltok jelentek meg az égszínkének kelmén. A rázúduló kövek a földre döntötték, összehúzta magát, nemsokára pedig már csak szabálytalan kék halomnak látszott. Az üvöltő, vérszomjas tömeg a borzalmas szenvedéssel nem törődve folytatta a bestiális ítélet végrehajtását. Egyre közelebb jött hozzá a csőcselék, és egyre dühösebben dobálta rá a köveket. Egy nehéz kő pont a fejét találta el, a nő pedig tehetetlenül hanyatlott a kiásott gödörbe. Sötétvörös csíkokban itatta át a burkáját a vér. A nő mozdulatlanul, természetellenesen kicsavart testtartásban hevert, mint egy szemétdombra hajított csomag, a halántéka körül egyre terjedt a barnás folt, a törzsét kövek borították.

– Vedd le magadról az aranyat! – parancsolta vérfagyasztó hangon Hasszán. – Szállj ki!

Lidkát megbénította az őrjítő félelem. Megértette, hogy innen már nincs visszaút. A környezet arra a szörnyű afganisztáni dokumentumfilmre emlékeztette. A sivatag, a gyűlölettel bámuló, nagy szakállú férfiak csoportja, a férje kegyetlensége szemernyi esélyt sem adott a menekülésre. Hasszán kilökte az autóból, és fekete abaját dobott rá. Egyre közelebb jött a gyűlölettől és megvetéstől lihegő, köveket markoló falka. Ugyanannak a szélsőséges csoportnak a tagjai voltak, akik miatt majdnem meghaltak Omárral? A hatóságok eltökélten küzdöttek ellenük, de állandóan újabb vallási fanatikus sejteket fedeztek föl. Egyesek még Afganisztánba is elmentek, hogy az ottani táborokban képezzék ki őket. A szélsőségesek olyan végtelenül gyűlölik a más hitűeket, hogy biztosan kihasználják az alkalmat, amikor megbüntethetnek egy kafirát.

– Hasszán! Nagyon kérlek, ne tedd ezt! – A férje lába elé borult. – Könyörgök, vigyél el a rendőrségre, bevallok mindent, tartóztassanak le, ítéljenek botozásra! Több száz botütést kaphatok! Éveket ülök börtönben! Csak ne ölj meg! – sikította hisztérikusan, és a férje homokkal lepett cipőjét csókolgatta. – Gondolj a kisfiunkra! Szüksége van az anyjára! Könyörgök, ments meg! – Könnyes szemmel ölelte a férje lábát, kegyelemért esdekelve.

Hasszán gőgösen és kérlelhetetlenül állt. Jelt adott, és Lidkára repült az első kő. Aztán a többi. Lidka olyan éles fájdalmat érzett, mintha élve vágta volna valaki darabokra. Kezével védte a hasát. A kislányára gondolt, aki mindjárt meghal vele együtt. Mit keresnek itt tulajdonképpen? Egy ilyen távoli országban, a sivatagban, kitéve egy idegen törvényekkel irányított horda kénye-kedvének? Kaleidoszkópszerűen villantak föl előtte az utóbbi évek jelenetei. Ahogy becsomagolta a bőröndjét, elbúcsúzott az édesanyjától és a nővérétől, ahogy beköltözött a kollégiumi szobába. Eszébe jutott Ann, aki bevezette az egyetemi életbe, a jachtkirándulás, Joanna és a rezidenciája, a szilveszter és az a pillanat, amikor meglátta Hasszánt. Felvillant előtte a mesés damaszkuszi utazás, a pompás eljegyzés és az esküvő. Az álomférfi. Nem, ez lehetetlen! Nem lehet, hogy ezt teszi vele!

– Hasszán! Habibi! Édesem! – Nem számolva azzal, hogy újabb sérülések fenyegetik, kétségbeesetten felnézett. – Én vagyok az, a te Lailád! A fiad édesanyja!

A férje ránézett, és Lidka a téboly tüzét, a becsületen esett folt okozta izzó dühöt látta a szemében, amelyet csak vérrel lehet csillapítani.

– Neeeeeee! – sikította.

Hasszán kezében egy méretes kő volt. Lidka látta minden részletében: bronz, vörös és barna színekben játszó, erekkel szabdalt, éles peremű kődarab volt. Hasszán a felesége felé dobta, egyenesen a hasára célozva.

– Lina! – zokogott fel Lidka. – Kicsi lányom! Lina! Kisbabám! – Elnyújtott vonításban végződött a sírása.

Összehúzta magát, beburkolózott a fekete abajába, és jajgatva fogadta a további köveket, a bestiális kínt. *Isten veled, kicsi fiam, isten veled, anyukám, isten veled, nővérkém. Itt halunk meg, leánykám, és a sivatagban bolyongó kóbor kutyák tépik és marcangolják szét a holttestünket. Kicsi lányom, leánykám, a mama Linája, Lina, Lineczka, lilililaj, kisgyermekem...* – emlékezete legmélyebb rétegeiből kúszott elő a karácsonyi dal, hogy megvigasztalja élete utolsó perceiben. – *Lililililaj, illatos virágom...* Drága papácska, megyünk hozzád! Én és a kisunokád.

Élesek voltak a kövek, némelyik Lidka fejét érte. Egy utolsó csapásért imádkozott, hogy minél hamarabb véget érjen a kínszenvedése.

Egyszer csak már nem érzett semmit. Olyan elkínzott volt, hogy egész teste egyetlen nagy szenvedéssé változott. Még mindig erősen szorította a hasát, utolsó erejével védte a magzatát. Lina. Lina azt jelenti: törékeny. Tudta, hogy nemsokára csak formátlan, fekete-vörös massa marad belőlük...

Hirtelen furcsa hangok keveredtek a gyűlölködő kiáltásokba. Lidka nem tudta, hogy kövekkel dobált fejében keletkezett-e ez a zaj, vagy ezek már a halált előlegező hangok.

Beállt a csend, és Lidka azt hitte, itt a vég. Mozdulni sem volt ereje a fájdalomtól. Fél kézzel mégis megpróbálta félrehúzni az abaját, de teljesen erőtlen volt. A másik keze kicsit ügyesebbnek bizonyult, sikerült fölemelni az anyag csücskét. Látta, hogy két ellenséges, elszánt csoport áll egymással szemben.

– Hagyjátok békén! – Az európainak látszó csoportból közeledett egy férfi.

Lidka egymás mellett álló autókat látott. Rájött, hogy angolok szerveztek maguknak sivatagi túrát, és véletlenül botlottak ebbe a barbár kivégzésbe.

– Egy lépést se! – Hasszán elállta az útjukat.

– A nő velünk jön! – Az angol oda akart menni Lidkához.

– Hozzá ne merj érni! – Hasszán szája sarkában hab jelent meg a dühtől.

Az angol tanácstalanul állt. A Lidka köré hajigált köveket és a disdásás, dühödt bandát nézte. Elővette a telefonját, hívni próbált valakit, de nem járt sikerrel.

– Itt nincs térerő! – vetette oda Hasszán, a betolakodó értésre adva, hogy nem számíthat segítségre.

Lidka észrevette, hogy sokkal többen vannak az arabok, az angolok autóiban pedig nők ülnek, éppen a gyerekeket próbálják elrejteni, akik kíváncsian figyelik a szóváltást.

Az angol tanácstalannak tűnt. Felmérte az erőviszonyokat, a vérfoltos fekete abajakupacról az autója szélvédőjére emelte a pillantását, ahonnan egy rémült, ölében csecsemőt tartó nő integetett neki, hogy menjen vissza.

– Menjetek innen! Jobban jártok! – Hasszán sokatmondón nézett a nőre, aki a férfinak integetett.

– Hát ő? – Az angol Lidkára mutatott. – Vele mi lesz?

– Semmi közöd hozzá! – mordult rá a szíriai.

– Biztosan kell tudnom, hogy nem bántjátok! – felelte határozottan a férfi, nem zavartatva magát a veszélyes helyzettől.

– Nincs semmi baja! – Hasszán nem akart heves vitába keveredni külföldiekkel. Tisztában volt azzal, hogy közvetlen konfrontáció esetén képtelen lenne féken tartani az idegengyűlölő fundamentalistákat, és ha külföldieket támadnának meg, elítélhetnék őket terrorizmusért. Azért pedig súlyos büntetés jár, és sokkal nehezebb megúszni, mint halálos ítélet végrehajtani a hűtlen feleségen. Egyetlen nyugati állam sem nézné el, ha megtámadnák az állampolgárait.

– Mondom, hogy nincs semmi baja – ismételte meg Hasszán nyomatékosan. – Menjetek már!

– Látnom kell a nőt! – jelentette ki határozottan az angol.

Hasszán undorral emelte föl Lidkát, így akarta megmutatni, hogy nem esett komoly baja.

– Vedd le az abaját! – Az angol a saját szemével akart meggyőződni arról, milyen állapotban van.

– Nem! – ordított rá Hasszán, a türelmét veszítve. – Nem te fogod nekem megmondani, te patkány, mit csináljak! Ez az én feleségem, és azt csinálom vele, amit csak akarok! Neked meg semmi közöd hozzá! Nem nézheted meg! Nálunk a nő a férj tulajdona! És ha nem...

A férfi látta Hasszán arcán a vérszomjas grimaszt, és megértette, hogy könnyen kicsúszhat a kezéből az irányítás ebben a helyzetben.

– De hát vérzik! – Az angol még mindig erősködött, feszült vonásain látszott, hogy nagyon ideges. – Orvosra van szüksége! Hadd jöjjön velünk!

– Nem! – vetette oda Hasszán, és az eszmecserét hallgató társaság szorosabbra vonta a kört körülöttük.

Időközben az egyik távolabb álló külföldi hangosan diktálta a telefonba a pozíciójukat. Nem lehetett eldönteni, hogy tényleg beszél valakivel, vagy blöfföl. Ennél már nem lehetett nagyobb a feszültség a két oldal között.

– Akkor te vidd kórházba a feleséged! – Az angol belátta, hogy ennél többet nem fog elérni.

– Jó, elviszem! – Hasszán bármit hajlandó volt megígérni, csak végre hagyják békén a betolakodók.

– Most vidd el! Minél előtt látnia kell egy orvosnak! – A férfi aggódva nézte az abaja alól csöpögő vért.

Vészjósló tekintettel méregették az ellenfelei.

– Mindjárt itt lesznek! – szólt oda a távolabb álló autók mellől egy szálás termetű angol.

Hasszán gyilkos, pengeéles pillantásokat lövellve berángatta Lidkát az autójába. Ráadta a gyújtást, de nem indult el. Az angol még mindig mozdulatlanul állt a helyén, meg akart győződni arról, hogy Hasszán elviszi a feleségét a kivégzés helyszínéről. Bosszús és dühös arckifejezéssel, dühösen, hogy valaki félbe merte szakítani a büntetés végrehajtását, lassan elindult. Percenként hátranézett, arra számítva, hogy az angolok gyorsan feladják, de mozdulatlanul álltak a helyükön. Lehet, hogy tényleg sikerült értesíteniük a megfelelő szerveket?

A megkínzott Lidka arra gondolta, hogy ez lehet az utolsó pillanat, amikor meggyőzheti a férjét arról, hogy térjen észhez.

– Hasszán, édesem, nagyon kérlek, forduljunk vissza – kérte könnyörgő hangon. – Habibi...

– Csönd legyen, te szuka! Nem akarok ilyen ribancot a házamban!

– Hova megyünk?

– A határra! Szaúd-Arábiában pontosan tudják, mihez kezdjenek az ilyen ringyókkal, amilyen te vagy! Ott már senki sem akadályozhat meg!

Lidka érezte, hogy a megmenekülés esélyének vékonyka szála úgy szakad el, mint a pókháló.

– De nincs sem útlevelünk, sem vízumunk! – próbálta utolsó erejével észre téríteni a férjét. – Nem engednek be az országba!

– Hát te tényleg olyan hülye vagy, ahogy a mama mondja! Vagy még hülyébb!

– Hasszán...

– Egy szót se, te züllött nőszemély! – Hasszánban egyre nőtt az agresszió. – Te *kahba, sarmuta*,^{197} te romlott asszony! Te vagy a legnagyobb rossz! És semmi sem hat rád, nem lehet javítani rajtad! Én már megpróbáltam mindent! Egyetlen módja maradt annak, hogy megszabaduljunk tőled! El kell pusztulnod mindörökre!

– Hasszán, megteszek mindent, amit csak akarsz! – Lidka tudta, hogy egyenlőtlen küzdelmet vív a maga és a lánya életéért. – Nem kell látnod soha többé az életben. Vigyél el a nagykövetségre vagy Áskához. Vagy akár itt is hagyatsz. Kérlek, habibi. – Zokogva próbálta elállítani a sebeiből csöpögő vért.

– Nincs semmiféle habibi! Ne merj így szólítani! – Hasszán szinte fröcsögött a felháborodástól. – Áskához! Áskához! Egyformák vagytok, egyforma európai kurvák! Kamatyoltok összevissza! Mint a szukák! Ki kellene irtani titeket a föld színéről! Különben sosem lesz itt rend és harmónia! Szaúd-Arábiában alkalmazzák a legjobb módszert arra, hogy kipusztítsanak benneteket!

Lidka elkeseredetten próbálta megragadni az utolsó szalmaszálat. Megfogta Hasszán kezét, és könnyáztatta arcát rászorítva csókolgatta, közben könyörgött neki:

– Hasszán! Könyörülj rajtam! Gondolj a kisfiunkra! Ítéld botozásra! Korbácsolj meg! Csak ne ölj meg! Könyörögve kérlek! Gondolj a szerelmünkre! Hiszen szerettük egymást! Én még mindig szeretlek! Gondolj a szerelmünkre, és engedj szabadon! Hiszen olyan boldogok voltunk! – zokogta.

Hasszán a felesége felé fordult, és Lidka gúnnyal keveredő undort látott az ördögi arcon.

– Azt csak te hitted! – Még mindig démoni vigyorral nézett rá. – Akarod tudni az igazat? Sosem szerettelek! Egyetlen percig sem!

– Micsoda? – Lidka azt hitte, a férje teljesen elvesztette az eszét.

– Az egyetlen szerelmem, a legdrágább kincsem Lulu volt, és az is marad!

Olyan iszonyatos csapást mért rá a férje ezzel a vallomással, hogy az a rémisztő gondolat merült föl Lidkában, hogy jobb lett volna, ha nem bukkantak volna föl az angolok. Szívesebben vesztette volna életét kőzápor alatt, mint hogy ezeket a kegyetlen szavakat hallja a tulajdon férje szájából.

– Nem! Az lehetetlen! Hazudsz! Szerettél! – kiabálta, magát is győzködve arról, hogy egy viszonzott, nagy szerelem kedvéért hagyott ott és áldozott föl mindent, ami fontos volt neki.

– Azt csak te hitted! – Hasszán könnyörtelen volt. – Mert ti, romlott fehér nők, azt hiszitek, hogy olyan ellenállhatatlan vágyat keltetek bennünk! Pedig igazából értéktelen, hideg rongyok vagytok a szemünkben! Csak az arab nőkben van meg az a tűz, ami lángra gyújt és földöntúli ekstázisba repít minket! Azokban a forró, szenvedélyes nőkben! Teljesen átadják magukat nekünk, maradéktalanul, és mi az uraik vagyunk! Lulu, az én szépséges, tiszta Lulum minden alkalommal majd szétrobbant a szenvedélytől, amikor közeledtem hozzá. Az örületbe kergetett puha, illatos olajokkal bedörzsölt bőrével. Hosszú, fekete, dús haja úgy font körül, mint az édenkert szőlőindái. *Kamar*. Szép, mint a telihold. Lulu azt jelenti: gyöngyszem. Ő az én makulátlan gyöngyöm. Nincs benne irigység, gonosz viselkedés, alávalóság velem szemben. Az én habibiti, hajati Lulum.

– Nem hiszek neked! – kiabálta a megaláztatástól tébolyultan Lidka. – Csak még jobban meg akarsz bántani! Akkor miért vettél feleségül? Lulu ráadásul férjnél van!

Hasszán cinikus nevetésben tört ki.

– Én voltam az első férfi az életében! Nekem tette szét a lábát, engem engedett be a gyönyör vad kertjébe! Az ő vére volt a végtelen boldogság mámorító nektárja. Mellette békét és megnyugvást találtam. Öröktől fogva szerettük egymást. Az apja döntött úgy, hogy egy gazdag emberhez adja, de az én okos Lulum megtalálta a módját. Elbódította a dagadékat különleges mixtúrákkal, amelyek hasznavehetetlen, groteszk madarat csináltak a *hamamájából*.^[198] Lulu velem töltötte még a nászéjszakáját is! Főzettel kábította el azt a szamarat, és bejött a szobámba, egész testében remegve, mint egy sivatagi gazella. Akkor is és később is maga volt a szenvedély vulkánja! Olyan lángoló, olyan tüzes! – suttogta lázasan Hasszán.

Lidka észrevette, már az arab szépséggel szerzett házasságtörő élmény emléke is erekciót okoz nála.

– Ne! Hagyd már abba! Nem akarom hallani! – A férje szavai még nagyobb fájdalmat okoztak neki, mint a kövek ejtette sebek. – Nem hiszek neked, nem hiszek! – kiabálta kétségbeesetten.

Nem! Ez lehetetlen! Még most is szerette ezt a férfit egész valójával, határtalanul és feltétel nélkül. Hiszen a férfi is szerette őt! De a tűz, amit Lulu gyújtott benne... Azt nem színlelhette! Az egész mesés szerelem csak

sivatagi délibáb lett volna? Elszédítette egy ígéret, amely a távolban csillogó fények illúziójával vonzotta, és a határtalan, terméketlen sivatagba csalogatta? Elbűvölte az álomkép?

Úgy érezte, apró tűk fúródnak a szívébe. Dühtől fuldokolva ököllel kezdte ütni Hasszánt.

– Te aljas rohadék! Miért vertél át? – Heves zokogás rázta a testét. – Hogy voltál képes erre? Hogy tudtál ilyen alávaló módon viselkedni? Miért kezdtél ki velem? Miért vittél magaddal Damaszkuszba?

– Mert egyetlen arab nőt sem lehetett volna ilyen gyorsan elkábítani! És én meg akartam mutatni annak a patkánynak, a nagybátyámnak, Lulu apjának, hogy bármelyik nőt megkaphatom! Férfjhez adta a lányát úgy, hogy nem számolt velem, a testvére fiával! De Lulu így is az enyém lett, amikor csak akartam. Mindig felajzva, nedvesen jött, szenvedélyesen vonaglott...

– Hallgass! – Lidkát a forróság hulláma öntötte el, mintha forró szurokkal teli hordóban találta volna magát. – Megöllek! Ezt nem bocsátom meg neked!

Ügyet sem vetve arra, hogy a férje a volánnál ül, ütni és karmolni kezdte ész nélkül.

– Így csinálta a kurvád? Na, mondd csak meg! Így elégítette ki a vágyaidat?

Hasszán a fékre taposott, és az autó a homokba fúródva megállt.

– Meghalsz! Meghalsz, te szuka, itt helyben! – Kiszállt, és a hajánál fogva kirángatta Lidkát az autóból.

A homokbuckákra lökte a vérző nőt, letolta a nadrágját, és felmeredő pénisszel közeledett hozzá. Haragos szemében látszott, milyen tűzzel vétkezett a szeretőjével.

– Ne! Ne érh hozzám! – Lidka teljes erejéből próbálta ellökni, lerúgni magáról a férfit. – Nem akarom! A kislányom! Hagyj minket békén!

Hasszánt viszont elragadta a szenvedélyes indulat, és úgy vetette magát a feleségére, mint egy feldühödött bika, bestiális durvasággal hatolt belé. Brutális mozdulatokkal lökte a földre, mintha a becsületén esett folt okozta harag – és az érzéki szeretőről szóló elbeszélés, a félbeszakított bosszú – csak így távozhatna belőle. Keményen hatolt belé, mintha teljesen át akarta volna döfni, hogy végérvényesen kivéreztesse. Vörös foltok pettyezték az aranyhomokot. Az eksztázisban hallatott elnyújtott „Luluuuuu...” kiáltás jelezte, hogy befejezte az aktust. Lidka csak rettenetes, a teste minden négyzetcentiméterét átjáró fájdalmat érzett. Azt remélte, hogy az erőszak után békén hagyja a férje. Neki már mindegy volt, mi történik vele. Egy valamire

vágyott: hogy Hasszán elengedje, és minél távolabb kerüljön tőle. A férje viszont valamiféle veszett transzba esett, és többször megerőszakolta a feleségét, nem törődve azzal, hogy alig él. Mondatfoszlányokat nyögött közben: „az én nőm... az én területem... kikaparom azt a fattyút”.

Végre abbahagyta a kínzást. Lidka élettelenül hevert a végtelen sivatagban. Hasszán becipelte az autóba, és gázt adott. Így haladtak pár percig a homokdűnéken, az autó rázkódása térítette magához az asszonyt. Fények sorát látta a távolban.

– Hol vagyunk? – kérdezte.

– Mondtam már. A szaúdi határra megyünk. A gonosz fészkel benned, ki kell űzni. Erre csak egy módszer van. Ott ismerik ezt a módszert, és végre is hajtják!

– Neked teljesen elment az eszed – felelte nagy nehezen Lidka. – Azt a ribanc Lulut kellene odavinned.

– Csönd legyen! Az egész más. Bennünket földöntúli kötelék fűz egymáshoz!

Lidkának eszébe jutottak a nagy szakállú férfiokról szóló történetek, akik hetente repülnek Bahreinbe prostituáltakhoz, aztán rendszeresen járnak pszichoterápiára.

– Milyen álszent vagy! – Lidka belátta, hogy sosem fogja megérteni ezeknek az embereknek a észjárását. – Mondok neked valamit! Jól figyelj! Mark! Ez volt a neve. Ezerszer jobb nálad! Veled sosem éreztem azt, amit veled. Ő igazi férfi!

Elevenébe talált, Hasszán tövig nyomta a pedált. Az autó nyaktörő száguldásba kezdett a puha talajon.

– Higgadj le! – kiabálta rémülten Lidka. – Megölsz mindkettőnket! Omár nem maradhat árván!

Ebben a pillanatban az autó egy magas dűnére ért, fejre állt, és lezuhant a mélybe.

VI. FEJEZET

Csapda

Lidka teljes sötétségben feküdt. Moccanni sem tudott. Monoton duruzsolást hallott, de nem tudta, honnan jön a hang. Néha felrémlt előtte, hogy a mamával és a papával szaladgál a réten. Odafutott hozzájuk Omár, egy kislány kezét fogva. Lina? Hol vannak most? És mi történt? Lidka mondani akart valamit, de nem jött ki hang a torkán. Nem tudta kinyitni a szemét sem. Úgy érezte, súlyos teher nehezedik a mellkasára. Talán a szaúdi szélsőségesek temették gödörbe, ahogy a házasságtörő asszonyokat szokás? Vagy az autóröncs alatt fekszik összetörve? Némán mozgatta a száját, de nem hallotta senki.

– Azt hiszem, kinyitja a szemét. – Távolról hallotta a hangokat.

– Mérd meg a vérnyomását, és figyeld a szívműködését!

– Minden érték normális.

– Akkor jó.

– Van esély arra, hogy magához térjen?

– *In sa Allah.*

Megrándult Lidka szemhéja, bántotta az éles fény.

– Gyorsan, gyorsan, hívjátok a doktort! – hallatszott mindenfelől.

– Madame, madame! – Határozott hangot hallott. – Nyissa ki a szemét, kérem! Erőltesse! Harcolnia kell, madame!

Lidka minden erejét megfeszítve próbált visszatérni az élők világába. Harcolt a rátörő álmoság és kábultság ellen. Amikor végre sikerült kikeverednie a sötétségből, rengeteg kábelt és műszert látott maga körül. Néha elmosódott és összefolyt a kép. Túlságosan gyöngye volt ahhoz, hogy hosszabb időre fölemelje a szemhéját.

– Ne hagyja magát, kérem! Madame! – Az orvos azt akarta, hogy teljesen magához térjen.

Lidkának hatalmas erőfeszítésébe került, hogy teljesen kinyissa a szemét. Amikor végre sikerült, az orvos fölé hajló, együttérző arcát látta.

– Binti... – suttogta Lidka.

– Ne aggódjon, madame, a magzattal minden rendben van. Súlyos baleset érte madame-ot, de meggyógyul.

Tehát élnek! Ő és a kislánya is! Az ő törekeny Linája.

Súlyos baleset? Valami ilyesmit mondott az orvos. De mikor történt? Próbált koncentrálni, felidézni a borulás előtti utolsó órákat. Hogy is volt? Orvoshoz ment Hasszánnal, és utána? És mi lett Hasszánnal? Igen, elmentek az aranyszikra, aztán ruhát venni... De elmentek az étterembe? Talán útközben történhetett az ütközés. Kuvaitban annyi a baleset! Megvadulnak az utakon a fiatalok, hiszen a világ leggyorsabb autóiban ülnek! Veszélyes versenyeket rendeznek! De talán mégis elmentek vacsorázni a férjével. Emlékezett a vendégeket üdvözlő gongra a bejáratnál. Nagyon kimerítette az intenzív gondolkodás. Igaza van az orvosnak. Mindenekelőtt a babára kell vigyáznia. Lenézett a hasára, már elég nagy volt. *Az én kicsi Linám. Ő most a legfontosabb. Hasszán biztos mindent elmagyaráz, ha megjön, gondolta.*

Amikor másnap fölébredt, Joanna ült az ágya mellett.

– Lidzia! Na végre! Úgy örülök neked! – Aśka a barátnője kezét fogta. – Élész! Hála az égnek!

– Aśka! – Lidka örült, hogy van mellette valaki, aki közel áll hozzá. – Mondd el, mi történt! Mi bajom van?

– Semmire sem emlékszel? Olyan sokáig voltál kómában!

– Miben?

– Kómában. Amikor a baleset után behoztak összeszabdalva, azt hittem, semmi esélyed.

– Miket beszélsz? – Lidka nehezen formálta a szavakat.

– Jaj, bocsánat, tudod, hogy mindig jár a szám. Úgy értem, válságos volt az állapotod, de Ali rögtön mozgósította a kapcsolatrendszerét, és fontos, kivételes betegként bántak veled. És szerencsére magadhoz tértél!

– Olyan nagy volt a baj?

– Akár az volt, akár nem, most már minden rendben lesz! – Aśka nem szeretett sokáig keseregni. – Legalább nem szenvedtél hónapokig a pocakoddal! – viccelődött.

– Hónapokig? – kérdezte Lidka hitetlenkedve.

– Igen, igen. – Aśka megsimogatta a barátnője arcát.

Orvosok léptek a szobába.

– Hogy érzi magát a betegünk? – kérdezte egyikük, a kórlapot és a műszerek mérési eredményeit vizsgálva.

– Jól, azt hiszem, jól... – Lidkának még mindig nehezebbre esett a beszéd.

– Ne aggódjon, madame, ha nehezen megy a beszéd. – Az orvos megkopogtatta Lidka térdét egy kis kalapáccsal. – Hamar elmúlik. Itt jók a reflexek. Minden rendben – mondta elégedetten. – Most a kis hölgyre várunk – pillantott a hasra –, de a szülésig madame a kórházban marad. Folyamatosan monitoroznunk kell. Nem kockáztathatjuk meg a természetes szülést. Túl nagy erőfeszítést kívánna a szervezetétől. Ha eljön az ideje, a teammel meghatározzuk a császármetszés pontos időpontját. – Az orvos elégedett volt, hogy jó eredményt hozott a sok fáradozás. – Kérem, ne fáraszsa ki túlságosan a beteget! – Sokatmondóan pillantott Joannára. – Ne felejtse el, hogy nem szabad idegeskednie!

Elhagyták a kórtermet az orvosok.

– Pontosán hol történt a baleset? – kérdezte Lidka.

– A sivatagban.

Hogy kerültek a sivatagba? Hiszen étterembe készültek!

– De hogyan történt? – faggatta Lidka. – Mit kerestünk a sivatagban?

– Azt senki sem tudja pontosan. – Valahogy megváltozott Joanna hangja.

– Egy ciklon szemébe kerülhettetek. A különleges egységek kapták a hírt, talán angoloktól, hogy a szélsőségesek több helyen táborot vertek a szaúdi határ közelében. Állítólag a Peninsula Lionsnak volt ott egy erős, újjászülető sejtje. A kuvaitiak villámgyorsan megszerveztek egy akciót nehézfegyverzettel, helikopterekkel. Annak a pilótája vette észre a fejre állt autóröncöt a sivatagban, alig egy kilométerre a határtól. Állítólag közvetlenül a megpördülés után vett észre benneteket, és percek múlva az életed. – Aška elhallgatott. – Nagyon sok sérülésed volt – tette hozzá kis hallgatás után. – Az autóban megtalálták az útleveleiteket. – Aška mély lélegzetet vett. – Rögtön értesítették a lengyel nagykövetséget. Onnan azonnal fölhívtak minden lengyelt, hátha ismer valaki. Így találtak meg engem.

– Aška! Megint köszönetet kell mondanom! – Lidka hálásan pillantott a barátnőjére. – És Hasszán? Őt is itt gondozták?

– Figyelj, Lidka... Nem tudom, szabad-e elmondanom.

– Mit? Mi történt? Ugye nem azt akarod mondani, hogy terrorista? – Lidka sosem gyanúsította a férjét illegális tevékenységgel.

– Hasszán... – Joanna nem nézett a barátnőjére.

– Aška! Mondd gyorsan! Börtönben van?

– Lidka, gondolj a kislányodra!

– Aška, mondd meg végre, mi történt!

– Hasszán meghalt a balesetben.

Mihelyt elhangzottak az utolsó szavak, megszólaltak a kórházi műszerek riasztói. Megbolondultak a berendezések, visító szirénával híresztelték, hogy baj van a pácienssel. Orvosok és ápolónők rohantak be a kórterembe.

– Doktor úr, az én hibám – magyarázkodott idegesen Joanna. – Túl korán mondtam meg neki, de ő ragaszkodott hozzá. Nem tudtam, mit tegyek.

– Lépjen hátra, kérem! – Az orvos már az ágy mellett állt. – Nem a maga hibája. Egyszer meg kellett tudnia. Nyilván mindig ugyanilyen lett volna a reakció. Most menjen ki, kérem! Nővér! – fordult határozottan az ápolónőhöz.

Negyedóra alatt helyreállt a rend.

– Jöjjön be, kérem, holnap – mondta a doktor Joannának. – Kapott egy injekciót a beteg, sokáig fog aludni.

– Köszönök mindent, doktor úr. A férjem nagyon le van kötelezve.

Az első tény, ami másnap tudatosult Lidkában, az volt, hogy megöszvegyült. Élete szerelme, Hasszán özvegye lett. Ugyanakkor a tragikus hír okozta megrázkódtatás következtében szinte gombnyomásra előtörtek benne a kegyetlen emlékek. A hosszú bot a férje kezében. A szűk, bogarakkal teli szoba. A sebeket ejtő kőzápor. A tüzes Lulu, az ideális huri Hasszán karjaiban, aki tiszta szívből szereti. Az ismételt erőszak.

Nem! Nem akarok emlékezni rá! Lidka minden erejével visszaszorította a sötét gondolatokat, amelyek darabokra szaggatták a szívét.

– Hogy van ma? – hallotta Aśka hangját.

– Rosszabbodott az állapota – felelte az orvos –, de ne aggódjon, kérem, ez átmeneti válság. Csak kell neki némi idő.

Lidka arra gondolt, hogy soha több nem nyitja ki a szemét. Nem akart visszatérni abba a világba, amely ilyen kegyetlen tréfát űzött vele.

A következő napokban Joanna mindvégig a barátnője mellett őrködött. Mindennap eljött, és órákig beszélt hozzá, még ha nem is érkezett semmilyen reakció. Beszélt Omárról, Lengyelországról, arról, milyen fantasztikus egy kislány anyjának lenni. Lidka pedig mindvégig mozdulatlanul feküdt. Egyik nap Aśka megfogta a barátnője kezét, és a hasára helyezte.

– Érzed, hogy rugdos? Szinte kiugrik ide, hozzánk! Biztos szép és eleven baba lesz! Választottál már neki nevet?

– Lina. A Lina azt jelenti: törékeny... – suttogta Lidka.

Asia örömeiben, hogy a barátnője magához tért, rögtön lelkendezni kezdett:

– Látod? Törékeny! Pöttöm Panna! – Odahúzta a barátnője kezét a nagy dudorhoz. – Érzed? Lehet, hogy táncosnő lesz belőle, úgy kalimpál!

Lidka arcán mosoly tűnt fel.

– Lidka! Csoda, hogy túlélte! – győzködte lelkesen. – Küzdened kell! Hiszen a babának szüksége van rád! És Omárnak is!

– Omár... Hol van a kisfiam? – kérdezte halkán Lidka.

– Otthon. Rád vár.

Lidka lassan magára talált. A leggondosabb ápolást kapta a kórházban, és a barátnője mindvégig mellette volt. Áska a lelkére beszélt, hogy minden rosszat maga mögött kell hagynia, nem szabad gondolnia rá. Nem vezet sehova, ha feltépi a sebeket, akár a legfájdalmasabbakat is. Most új szakasz kezdődik az életében.

Lidka lassanként visszanyerte az erejét és az akaratát, hogy megküzdjön az új kihívásokkal. Hiszen az édesanyja is fiatalon özvegyült meg, és remekül helytállt. Ráadásul három gyerekkel! Sőt mindig támasza volt mindenkinek! Ő sem okozhat csalódást Omárnak és Linának! Már csak azért sem, mert biztos lesz némi készpénze abból, amit Hasszán után örököl. Járt neki még pénz a munkahelyétől. Az biztos elég lesz arra, hogy új életet kezdjen Lengyelországban.

Nem sok idő maradt a szülésig, és Lidkának meg kellett gondolnia, hova megy, ha megszületett a baba. Megtudta, hogy az anyósa és Szalma még mindig a lakásban laknak, mert Hasszán kuvaiti főnöke felelősnek érezte magát a férfioltalom nélkül marad nőkért, ezért a cég továbbra is folyósította a családnak a tragikus körülmények közt elhunyt dolgozó fizetését. Sem az anyósa, sem a sógornője nem látogatta Lidkát. Joanna ment el hozzájuk, ő értesítette őket, hogy a barátnője már felébredt. Mindkét nő határozottan kijelentette, hogy csak akkor megy el a kórházba, ha megszületett a kislány. Megkezdődött a gyász időszaka. Látni sem akarták a kafirát, aki miatt meghalt az öregasszony fia, Szalma bátyja. Még mindig élne, ha nem találkozott volna ezzel az idegen nővel. Ő a felelős a tragédiáért. Ő hozott rontást az egész családra. Szalma miatta nem ment férjhez. És miatta veszítették el Hasszánt, egyetlen támaszukat.

Áska keserű szájjal ment el tőlük. Azon töprengett, hogy bírt ki ennyi időt szegény barátnője ezzel a két vérszívó háрпиával. Végül megrázta magát, mintha ezernyi tekerőző giliszta mászna rajta, beült a sofőr vezette luxusautóba, és hálát adott a sorsnak, hogy az ő élete Alival egészen másképp alakult.

Lina császármetszéssel jött világra. Aprócska, de szép kislány volt. Az arcbőre fehér, a fején pár sötét hajszál. Az öregasszony gyanakodva nézte, különösen a szemét. Kisebb, mint az arab nőké, és hiányoztak róla a hosszú, sűrű szempillák, ami pedig Hasszán családtagjainak jellemző vonása volt. Szalma is úgy bámult rá, mint egy idegen világból érkezett jövevényre. Anya és lánya egymásra néztek, de nem szóltak egy szót sem.

Lidka alig állt a lábán, amikor a kis pólyással visszatért a lakásba. Aška vitte haza, és rögtön mentegetőzött is, hogy egy ideig nem fogja látogatni, de el kell utaznia Alival. Az utóbbi időben úgylátva túl sokszor utazott a férje egyedül, míg ő a barátnőjét pátyolgatta a kórházban. Sok boldogságot kívánt neki, és azt tanácsolta, hogy csak a jövőre gondoljon.

Lidkának tökéletesen idegennek tűnt a lakás, ahol évekig élt Hasszánnal. Elhanyagolt volt, mindenhol különféle tárgyak hányódtak, a konyha meg a fürdőszoba csupa mocsok, a sarkokban menekülő bogarak nyüzsögtek. Egykori közös hálószobájukat most Szalma foglalta el, aki úgy berendezkedett ott, hogy esély sem volt arra, hogy Lidka ide térjen vissza.

– Oda, odamenj! – Az anyósa Omár szobájára mutatott.

Lidka hátán végigfutott a hideg, ahogy meghallotta ezt a kellemetlen, barátságtalan hangsúlyt. Kislányát a karjában tartva leült az ágyra, ahol Szalma szanaszét heverő ruhái hányódtak. Omár bánatos képpel állt a sarokban, mintha hamuréteg lett volna az arcán. Lidka láttán felélénkült.

– Mama! – kiáltott fel lengyelül, és erősen belekapaszkodott a lábába.

Piszkos ruháján, lesóványodott testén és beesett arcocskáján látszott, hogy csúnyán elhanyagolta a nagymamája és a nénikéje.

– Kisfiam! Omár! Drága kisfiam! – szólt hozzá Lidka a könnyeit törölgetve. – Jól van, jól van, most már itt van veled a mama! Idenézz! – Felé nyújtotta a pólyás babát. – Ő a kishúgod, Lina!

– Mama! Lina! – ismételte Omár továbbra is az édesanyjához bújva, arcocskáján egyre szélesebbre húzódó mosollyal.

Az apja halála, az édesanyja távolléte, Szalma és a nagyanyja szigorú, érzelemmentes nevelése mély nyomot hagyott benne.

Lidka a versenyautós tapétát nézte a falon, és eszébe jutott az az időszak, amikor a férjével együtt rendezték be a szobát az elsőszülöttnek. Hasszán, az álomférfi... Nem látja soha többé. Boldogok lehettek volna, ha nem hal meg olyan korán az apósa? Hát Lulu? Kiderült, hogy mindvégig jelen volt az életükben. Pedig úgy érezte, hogy Hasszán szerelemmel és gondoskodással

veszi körül őt, Lidkát, a törvényes feleségét. Igazi család voltak Omárral! Lehet, hogy Lulu volt a délibáb a férje számára? Ifjonti fantáziaként született meg benne ebben az elkülönítést előíró világban, de volt bátorsága és lehetősége beteljesíteni? Mi lett volna, ha nem egy milliomoshoz, hanem Hasszánhoz adta volna férjhez Lulut az apja? Lehet, hogy akkor közönséges szíriai feleség lett volna Hasszán számára, nem pedig álmai hurija? Lidka elmerengett azon, hol húzódik a határ a valóság és a vágyképek között.

Lina felsírt. Éhes volt, de Lidka nem tudott szoptatni. Csak most döbbsent rá, hogy nincs babakelengyéje. Egy doboz újszülötteknek való tápszert és egy csomag pelenkát kapott a kórházban, de az nem elég hosszú távra. És nem volt cumisüvege sem! A kislány torkaszakadtából üvöltött. Az édesanyja a szájába tolta duzzadt mellbimbóját, de a kicsi nem akart szopni. Az öregasszony berontott a szobába, és ráförmedt:

– Hallgattasd el azt a gyereket! Széthasad a fejem! Hónapokig nyugalom volt, de mióta megjöttél, élni sem lehet!

Lidka arcán könnyek csorogtak.

– Ne bőgj itt nekem megint! – rikácsolta az anyósa. – Nem tudod megcsinálni a legegyszerűbb dolgokat sem! Például megetetni a gyereked! Milyen anya vagy te?

Az anyósa szavai visszatértették a rémálomszerű hétköznapihoz. Lina még mindig fuldokolva sírt. Lidkának fájt a műtéti heg, és teljesen elveszettnek érezte magát. Mihez kezd most? Lefektette a síró kislányt egy halom ruhára, és lassan odament a szekrényhez. Emlékezett, hogy valamikor régen oda rakta Omár cumisüvegeit. A szekrény tele volt összegyűrt holmikkal, és Lidka pár perces eredménytelen kutatás után már nem reménykedett, hogy megtalálja a szükséges tárgyakat. Kiszórta a ruhákat, csengett a füle az éhes baba panaszos ordításától. Omár a húgocskája fejét simogatta, de ezzel nem csillapította a csecsemő éhségét. Lidka végre kitapintott egy reklámszatyrot a szekrény sarkában. A falnak támaszkodva kiment a konyhába, hogy kifőzze az üvegeket. Eltartott egy darabig, mire visszaért a szobába, Lina arca akkor már lila volt a sírástól. Sem a vénasszony, sem Szalma nem vette a fáradságot, hogy megnyugtassa a picit.

– Legalább fölvehetted volna! – mondta Lidka szemrehányóan a sógornőjének, aki a tévét bámulta.

– Nem fogom pátyolgatni ezt a kölyköt! – felelte Szalma, le sem véve a szemét a képernyőről.

Etetés után Lina elaludt, és a műtéttől gyenge Lidka is lefeküdt. Nem tudta, mit hoz a jövő, de megnyugodott attól, hogy ott van mellette a két gyereke. Egyszer csak Szalma jött be a szobába.

– Minek hurcoltad ki Hasszánt a sivatagba?

– Micsoda? Én hurcoltam ki?

– Te hát. Amnéziás vagy, vagy mi? Étterembe mentetek. Egy nappal az orvosi vizsgálat után, emlékszel?

– Igen.

– A bátyám örült, hogy lánya lesz. Aztán a vacsora után telefonált, hogy nem jöttök haza, mert a sivatagban akarod tölteni az éjszakát. Valahogy furcsa volt a hangja. Mitől sápadtál el ennyire? Mi bajod van? Fájnak a varratok?

– Nem, semmi, elszédültem. – Lidka ösztönösen a hasához kapott.

– És utána jött a szörnyű hír. Nem gondoltuk, hogy túléled – tájékoztatta zavartalanul Szalma. – Milyen szerencse, hogy a cégtulajdonos ilyen rendes volt hozzánk!

Lidkával forgott a világ. A kórházi ápolás és Aška segítségével nélkül nem volt könnyű mindezt tudomásul venni. Ebben a pillanatban felsírt Lina, és kénytelen volt a babával törődni. Szalma kiment a szobából. A babát ringatva Lidka hallotta, hogy az öregasszony leül a lánya mellé, és azt mondja:

– Hogy bírjuk ki ezzel az ostoba kafirával?

– Muszáj, mama, hiszen tudod, hogy muszáj.

– Sajnos az a kuvaiti csak a gyerekek miatt fizet. Ha ez a nő elviszi őket, mi sem kapunk semmit.

– Pontosan!

– Most viszont, amíg kapjuk a pénzt, talán akad valaki, aki feleségül vesz.

– Szerintem is – mondta reménykedve Szalma. – Elmegyek arra a fehéritő kúrára.

– Jól van. – Az öregasszony is azt akarta, hogy a lánya végre férjet találjon. – De itt kell tartani ezt az idegent, különben vissza kell mennünk a nyomorúságos Szíriába. Pedig olyan régóta vagyunk Kuvaitban!

– Brrr – rázkódott meg Szalma. – Ne is mondd!

A pénz! Lidkának rögtön jobb kedve lett, amikor meghallotta ezt a szót. Vagyis maradt örökség Hasszán után! És az neki, az özvegynek jár elsősorban.

Amikor Lina megint elaludt, Lidka visszament a nappaliba. Elhatározta, hogy haladéktalanul megbeszéli Szalmával a pénzügyeket. Elvégre ez az ő

pénze, senki sem tesz neki szívességet.

– Mondd el pontosan, milyen örökség maradt a férjem után – mondta Lidka azonnal a tárgyra térve. – Sürgősen kell a pénz a napi szükségletekre.

Szalma csodálkozva nézett rá.

– Miféle örökség? Miről beszélsz?

– Hát ami Hasszán után maradt. – Lidka igyekezett megőrizni a nyugalmát. – Voltak autói, biztos maradt pénz is a számláján...

– Ami a bátyám után maradt, ahhoz semmi közöd.

– Hogyhogy semmi közöm? – emelte föl a hangját felháborodva Lidka. – Az én férjem volt! Feleségként első vagyok a sorban!

– Semmi sem jár neked! – jelentette ki Szalma.

– Azt nem te döntöd el, mi jár nekem, és mi nem! Vannak törvények! – Lidka elhatározta, hogy nem hagyja, hogy átverje a két hárpia.

– Igen, pont a törvények! Keresztény vagy, nem örökölsz semmit! – A sógornője arca olyan diadalmas volt, mintha tömött sorokban állnának a kérők az ajtaja előtt.

Lidka úgy megdöbbsent, hogy egy szót sem tudott kinyögni.

– Ez a törvény – nyomatékosította Szalma. – Keresztények nem örökölnek muszlimok után!

Lidka üresnek érezte a fejét. Most hunyt ki a pislákoló reménysugár.

– És a kuvaiti főnöktől érkező pénz? – kérdezte halkán.

– Havonta fizeti a tragikus módon elhunyt dolgozója, Hasszán *bajtjára*.^{199} Addig kapjuk a pénzt, amíg mindannyian együtt lakunk.

Lidka összetörten ment vissza a szobába. Egy árva *filsruhe*^{200} sincs! A vénasszony biztos nem engedi el, hogy megfelelő életszínvonalat biztosítson magának és a szerencsétlen vénkisasszony lányának. Lidka az ágyban nyugtalanul hánykolódó Omárra és a kislánya arcocskájára nézett. *Édes gyermekeim, mihez kezdünk most?*, gondolta kétségbeesetten.

Éktelen csetepatéval indult a másnap. A vénasszony rátámadt a menyére, amiért nem tudja lecsendesíteni Linát, mert a baba fölébredt, és egész éjjel ordított. Az öregasszony panaszkodott, hogy ezért le sem tudta hunyni a szemét.

– Az éjszaka alvásra való, nem arra, hogy bőgőmasinákat hallgassunk! – magyarázta. – Alvásra!

És mindjárt fel is vázolta világosan a dolgok állását. Lidkának keresztény nőként esélye sincs arra, hogy megkapja a gyerekei felügyeleti jogát.

Hallgasson rá és Szalmára, és térjen vissza a szokott mindennapos kötelességeihez.

– Nézd csak meg, mi van itt! – Az anyósa rosszállóan mutatott a lepusztult lakásra. – Minél előbb rendbe kell tenned! Kezdd el már ma a konyhával meg a fürdőszobákkal! Ragyogjon minden, mire hazaérek! – Magában dohogva elment Umm Azizhoz.

Lidkának a járás is nehezebbé esett a császármetszés után, ezért lehetetlennek tűnt a feladat, amit rábízott az anyósa. Gyötörte a kérdés, honnan szerezzen pénzt a legsürgősebb szükségletekre. Nemsokára nem lesz mivel etetnie Linát! Még szerencse, hogy Omár, a törvényes férfiutód számíthatott némi szerény élelemre a két nőtől. Legszívesebben szóba sem állt volna Szalmával, a gyerekre való tekintettel mégis tőle kellett szívességet kérnie.

– Szalma, itt a bevásárlólista, kellene tej, pelenka és még néhány dolog.

– Meghibbantál? – Hüledezve nézett rá a sógornője. – Te akarsz nekem parancsolni?

– De hát a gyerekről van szó! A bátyád kislányáról!

– Talán a bátyámé, talán nem – felelte Szalma, mint aki nincs tisztában azzal, mire van szüksége egy újszülöttnak. – Ki tudja? – Vádló pillantása szinte felnyársalta a sógornőjét.

Lidka belátta, hogy az öregasszony és Szalma is sejtik az igazságot, ezért nem sajnálják Linát egy csöppet sem. De amíg az ő jelenlétük garantálja nekik a napi betevőt, csendben lapulnak.

– Szalma, szépen kérlek!

– Engem az nem érdekel! Egyébként is a mama kezeli a pénzt. Nekem nincs készpénzem.

Lina nyöszörögni kezdett, ezért Lidka kiment tápszert készíteni. Aggódva méregette a maradék port a dobozban. Mennyi időre elég? Két vagy három etetésre? És mi lesz azután? A vénasszonytól kell kikoldulnia minden dinárt? Lidka sokáig figyelte a baba ártatlan arcát. Nem, azt nem hagyhatja, hogy ebben a világban, ellenséges emberek között nőjön fel a lánya. Tennie kell valamit, hogy kimentse innen. Cselekedni kell! Lidka végiggondolta, mit tenne a helyében Joanna. Ő mindig magabiztos és határozott. Most, hogy a barátnőjére gondolt, aki annyi mindent tett érte, támadt egy ötlete. Van valami, ami egyszer s mindenkorra kiszabadítja ebből a pokolból! Lidka szinte kiugrott a bőréből a felismeréstől. Végre van terve! De azt tudta, hogy megfontoltan és körültekintően kell eljárnia.

Telefonált Joannának, de a szobalány azt mondta, hogy a madame hosszabb időre elutazott. Elsorolta, milyen utasításokat kapott tőle indulás előtt. Tehát ha madame Lidka igénybe akarja venni a sofőr szolgálatait, csak telefonáljon oda bármilyen időpontban. Lidka megköszönte, és megígérte, hogy szükség esetén hívni fogja.

Röviddel ezután kopogtak az ajtón. Hasszán munkahelyéről jött egy alkalmazott, megkérdezte, nincs-e szükségük valamire az asszonyoknak. Lidka kihasználta az alkalmat, és átadta neki a bevásárlólistát. Amikor az anyósa hazaért a szomszédasszonytól, elszabadult a pokol. Leteremtette Lidkát, hogy semmit sem csinált a házban, ráadásul a fürdőszobában hányódnak és bűzlenek a használt pelenkák. Prédikációt tartott. Lidka meg a kölyke maradjanak az egyik szobában, és ne szórják szét a szemetüket az egész lakásban. Milyen alapon mert Lidka önállóan rendelkezni az egész család pénzével! Nem fogják elszórni a pénzt erre a ki tudja, honnan szalajtott lelencre! Az lesz a legjobb, ha a lehető legtávolabb tartja tőlük ezt a Linát, ezt a leghitványabb szukafajzatot! A dühöngő anyós száguldozott a lakásban, és szórta a mérgét, mint egy skorpió.

Este a gonosz vénasszony ismeretlen főzetet hozott Lidkának.

– Idd meg! – mondta, és egy párolgó folyadékkal teli bögrét tett az asztalra.

– Mi ez? – kérdezte gyanakodva Lidka.

– Idd meg, ne kérdezősködj! – förmedt rá az öregasszony. –

Gyermekágyas asszonyoknak való.

– És miért igyam meg?

– Tisztító és erősítő hatása van – mondta az anyósa. – Minél előbb el kell látnod a feladataidat.

Ez meggyőzte a bizalmatlan Lidkát. Hát igen, kell nekik az ingyencseléd. A vénasszony éber tekintete előtt kiitta a keserű italt az utolsó cseppig.

A következő napokban rendszeresen ismétlődött a művelet. Csakhogy nem elég, hogy Lidka nem érezte jobban magát, különféle kellemetlenségek kezdték kínozni. Hasmenése volt, hányt, éjszakánként a hideg rázta. Ahelyett, hogy visszanyerte volna az erejét, egyre gyengébbnek érezte magát. Szinte állandóan fáj a hasa. Szalmát meg az öregasszonyt viszont egyáltalán nem lepte meg, hogy nem javul az állapota. Ettől kigyúlt a piros lámpa Lidka fejében. Ha azt akarják, hogy rendben tartsa a lakást, akkor miért nem bosszantja őket, hogy egyre rosszabbul van?

Egyszer késő este kihallgatta a beszélgetésüket, és ez meggyőzte arról, hogy veszélyben van.

– Valahogy lassan hat – panaszkodott Szalma az anyjának.

– Jobb is így – nyugtatta az öregasszony a lányát. – A túl nagy adagtól olyan tünetei lennének, hogy gyanút fogna. Ne aggódj, még egy kis idő, és túl leszünk rajta.

– Csak már ott tartanánk! Az agyamra megy, amíg itt van. Ha belegondolok, hogy miatta halt meg a bátyám!

– Életet életért, szemet szemért! – vartyogta az öregasszony. – Megszabadulunk tőle. Nem lesz meglepve senki, hiszen hónapokig küzdöttek az életéért.

– Fölveszünk egy cselédet, hogy gondozza ennek a riherongynak a kölykét.

– Ezerszeres halált érdemel! – Könyörtelen volt a vénasszony. – A paráznaságért, a rontásért!

– Mihelyt eltűnik innen, rögtön férjhez megyek.

– Az biztos, az biztos!

Lidkát rettenetes félelem fogta el. Tudta, hogy a vénasszonyt nem tartja vissza semmi. Emlékezett, mennyire fellelkesítette a himbálózó akasztottak látványa. Meg kell szökni! Méghozzá minél előbb! Még ha nem is issza meg többé a mérget, az anyósa akkor sem adja föl. Lehet, hogy bezárja a szobájába, és addig ott tartja, amíg el nem pusztul étlen-szomjan. Legfőbb ideje volt, hogy Lidka véghez vigye a mentőötletét.

Az útlevel! Először is meg kell találnia az iratait. A következő éjszakák alatt, míg az anyósa és Szalma aludt, Lidka módszeresen átkutatta az egész lakást. Rendkívül óvatosan kellett mozognia, mert az öregasszony éber alvó volt. Hosszas keresgélés után végül kiguberálta az anyósa megsárgult papírjai közül. Versenyt futott az idővel, mert még mindig gyenge volt az egészsége. Nemigen tudta elkerülni, hogy megigya a gusztustalanságot, amit mindennap feltálalt neki az öregasszony, mert nem akarta, hogy a két nő kitalálja, miben mesterkedik. Az egyre komolyabb mérgezéses tünetekkel küzdve végiggondolta, hogyan hajtsa végre a tervét lépésről lépésre. Be kell íratni a kicsiket az útlelevelébe. Aztán pénzt szerezni, repülőjegyet venni, és éjjel kijutni a repülőtérré. Ahhoz, hogy mindezt végrehajtsa, kell még egy elengedhetetlen mozzanat. Megtekintette az ékszereit. Nem sok maradt, mert azon a rémséges éjszakán Hasszán szinte mindent elvett tőle. Szerencsére az

apósától kapott medál elég nehéz volt. Van még az Asiától kapott nyaklánc és Lina fülbevalója. Ezek az értékek jelenthetik a megmenekülést.

Bepakolta a táskájába az útlevelét meg az ékszereket, és telefonált Áska rezidenciájára, hogy szüksége van sofőrre. A szobalány azt felelte, hogy most éppen a gyerekeket fuvarozza, de ha végez, rögtön érte megy. Lidka tűkön ülve várta. Minden nap számított. Minden óra. Cseppet sem bízott az anyósában. Bármelyik pillanatban adhat neki egy erősebb adagot.

Megszólalt a telefon.

– Madame, lent várom – jelentkezett a sofőr.

– Rendben, megyek.

Lidka az alvó gyerekekre pillantott. Homlokukon csókolta őket, és az ajtóhoz ment.

– Hát te hova mész? – támadt rá az öregasszony.

– Kontrollra... orvoshoz.

Mielőtt az anyósa egy szót is szólhatott volna, Lidka már becsukta maga mögött az ajtót.

– A lengyel nagykövetségre! Gyorsan!

A diplomáciai testületnél a kismama rossz egészségi állapotára való tekintettel azonnal elintézték a szükséges formákat. Ezután Lidka az aranyszúkra ment. Ott némi alkudozás után eladta a maradék ékszereit, a karperecével együtt. Útközben megkérte a sofőrt, hogy álljon meg az egyik jó nevű étteremnél, ott elvitelre vett egy tál különleges bárányhúsos rizst, az anyósa kedvencét. Késő délután volt már, amikor odaért az utazási ügynökségre.

– Az első gépre Lengyelországba! Három jegyet, az egyiket csecsemőnek!

– Melyik társaságnál?

– Akármelyiknél!

Sikerült! Ha minden a tervei szerint alakul, már holnap biztonságban lesz ő is, a kicsik is. Végre! Visszamegy oda, ahol megért minden szót, és ahol mindenki tudja, mit jelent szenteste az üres tányér az asztalon. Otthon lesz! A szerettei közt!

– Jöjjön értem éjfélre. Hajnalban indul a gépem – utasította a sofőrt.

– Rendben, madame.

Lidka úgy érezte, áramlik belé az energia, de el is bizonytalanodott. Már csak olyan kevés állt a szabadság útjában!

Otthon jégre tette az étteremből hozott ételt, és bement a gyerekek szobájába. Szeretettel, mégis aggodalmasan ölelte magához őket.

Összerezzen, amikor egyszer csak meghallotta a vénasszony bosszús rikácsolását:

– Gyere ide, te kafira!

Lidka kiment a konyhába. A nyitott hűtőszekrény fényében toporzékolt az öregasszony, mint egy majom.

– Mi ez? Ezt adják az orvosnál? – harsogta. – Ezt írta föl az orvos, rizses húst? Te hitetlen szuka! Mondd meg, hol voltál! Hova mentél igazából?

– Orvosnál voltam. Hazafelé vettem ennivalót – felelte Lidka, és próbált nagyon uralkodni magán.

– Vettél? Miből? Honnan volt pénzed? – szidta az öregasszony. – Ki fizet egy olyannak, amilyen te vagy!

– Eladtam a maradék ékszereimet. Omárnak vettem az ételt, mert rossz ránézni. Jobban kell táplálkoznia – magyarázta megrettent hangon Lidka.

– Á, eladtad az ékszereidet! – sziszegte gúnyosan az anyósa. – Nagyon helyes, kéjnők ne hordjanak ékszert!

– Az ilyen ínyencfalatok pedig nem valók gyerekeknek! – tette hozzá Szalma, akit a veszekedés hangjai csaltak ki a konyhába. – Vagy talán bárányhúst adnál a kis fattyadnak? Csak vigyázz, nehogy beletörjön a kis lelenc foga! – Szalma jót nevetett a saját szellemességén.

Mert te aztán értesz hozzá, gondolta Lidka, de fennhangon csak annyit nyögött ki:

– Akkor én...

– Akkor én és Szalma szívesen megesszük ezt a ritkaságot vacsorára – jelentette ki szárazon az anyósa. – Te pedig szívélyesen és elegánsan felszolgálod a szobánkban! Na mozdulj már, te tehén!

– Remek ötlet! – mondta gonoszul Szalma. – Na, gyorsan hozz be mindent, mindjárt kezdődik a kedvenc sorozatunk! Hallottad, mit mondott a mama? – mondta Lidkának. – Este van már, ne piszmogj sokáig!

– Jó, mindjárt viszem – felelte lemondóan Lidka.

– És csinálj hozzá gyorsan friss salátát! Várjuk! – már a küszöbön túlról hangzott a vénasszony káromlása.

Lidkának nem volt vesztegetni való ideje. Reszkető kézzel vette elő a hűtőből a paradicsomot, uborkát, fejes salátát, közben azon töprengett, vajon sikerül-e sikeresen véghez vinni az egész akciót. „Szemet szemért” – visszhangzott a fejében, mint valami mantra. Gyorsan bement Omár szobájába, a kislámpa fényénél előszedte a nyugtatókat, amelyeket Áskától kapott még régebben. Csak egy hiányzott a dobozból, azt Lidka rágta el

néhány nappal korábban, tudni akarta, milyen az íze. Szerencsére teljesen íztelennek érezte. Aztán a konyhában porrá törte a tablettákat, beleszórta a rizses hússal teli tálba, és óvatosan elkeverte. Salátakészítés közben alig tudott egy helyben állni az izgalomtól.

– Az éjszaka alvásra való – hajtogatta mosolyogva az anyósa szavait. Úgy bizony, alvásra! Nem volt teljesen biztos benne, de úgy gondolta, huszonkilenc tablettát mély álmat bocsát a két boszorkányra, akik hosszú évek óta szívták a vérét. *Mire fölébrednek, nyilván már késő délután lesz,* gondolta. *És soha többé nem zavarja őket a gyereksírás. Ma éjszaka biztos nem.* És azok után, amit az anyósától és Szalmától elviselt, nem tiltakozott volna az ellen sem, ha soha többé nem ébrednek föl.

– Sokáig tart még? – hallotta a szobából az anyósa hangját.

Már nem tart soká, gondolta Lidka.

– Már nem tart soká! – felelte fennhangon. – Máris megyek.

A vénasszony és Szalma a szobában ültek, és odaadóan figyelték a népszerű egyiptomi sorozat eseményeit. Lidka tálcán vitte be nekik a vacsorát, és eléjük tette az asztalra.

– Tessék – mondta.

A vénasszony bizalmatlanul pillantott a tálba, mert élt a gyanúperrel, hogy a kafira hátha nem vitte be nekik az étteremből hozott teljes adagot, és hagyott magának pár falatot. Nyilván kielégítő volt a szemle eredménye, mert azt mondta:

– Rendben. Kifelé!

Lidka szó nélkül visszament a szobájába. Omár már aludt, de Lina kicsit nyűgösködött, ezért a karjába vette, és magához ölelte. Már csak várakozni kellett, és reménykedni, hogy hatnak a tabletták, a hárpiaák befalják az egész tál ételt, bár efelől Lidka nyugodt volt, mert jól tudta, milyen haspók a két házisárkány.

Másfél óra után belesett a tévésobába. A vénasszony az asztalra borulva aludt, Szalma hátrahajtott fejjel hortyogott. *Ideális,* gondolta Lidka. *Hát még egyszer köszönetet kell mondanom neked, Aśka.*

Lidka az órára pillantott. Több mint két órája volt még a gép indulásáig. Fölbresztette a gyerekeket, a biztonság kedvéért vigyázva, hogy minden a legnagyobb csendben történjen. A ház előtt már várt rájuk Joanna sofőrje. Beültek a Mercedesbe, és a repülőtérré hajtottak. Amikor beléptek az indulási csarnokba, éppen lezárni készültek a járatához tartozó ellenőrző pultot.

Átadta a jegyét és az útlevelét, a tisztviselő pedig elcsodálkozott, hogy a két
gyerekekkel utazó nő nem visz magával semmiféle poggyászt.

Lidka csak akkor fogta föl, mi is történt valójában, amikor a repülő
elindult a kifutópályán. Ült a levegőbe emelkedő gépben, és életének elmúlt
éveit hátrahagyta ebben az idegen, érthetetlen országban. És egyre jobban
távolodott tőle ez az élet, ott maradt lent a mélyben, mint egy homokszem a
kuvaiti sivatagban.

- {1} A muszlim országokban viselt hagyományos öltözék. Hosszú ujjú, földig érő, bő, fekete, palástszerű ruha.
- {2} Arab börtön.
- {3} Egyiptomi nyelvjárásban tanítónő. Itt: a lányok kollégiumi felügyelőtanára.
- {4} Padlizsánkrém szezámszósszal; fokhagymával, tahinnal fűszerezett csicseriborsó-püré olívaolajjal és citromlével; főtt kuszkus apróra vágott paradicsommal, mentával, olívaolajjal, citromlével és petrezselyem zöldjével.
- {5} Kuvaiti személyi igazolvány.
- {6} Jó napot. Arab üdvözlés (szó szerint: 'béke veled').
- {7} Szolgálo, szobalány – angol kifejezés.
- {8} Gyerünk, gyerünk, tovább! A táncost táncra biztató felkiáltások.
- {9} Noor jelentése: 'fény' – arab kifejezés.
- {10} Hagományos kuvaiti férfiöltözék, hosszú ujjú, földig érő, általában fehér, bő ing.
- {11} Hagományos arab férfifejfedő. Négyszögletű kelme, általában pamutból, amelyet a fej köré tekernek.
- {12} Általában kecskeszőrből sodort zsinórból készült speciális abroncs, amely a fejre szorítja a *kefiát*. Összetekert kötélre hasonlít, többnyire fekete.
- {13} A vízipipa egyik formája.
- {14} Igen – dialektus.
- {15} Bűn.
- {16} Problémák.
- {17} Nincs probléma – kuvaiti dialektus.
- {18} Kapcsolatokat megmozgatni valamilyen ügy elintézése érdekében.
- {19} Kint, itt: kifelé!
- {20} Köszönöm szépen – irodalmi arab kifejezés.
- {21} Nincs mit. Szó szerint: 'kötelességet nem kell megköszönni' – irodalmi arab kifejezés.
- {22} Viszontlátásra – irodalmi arab kifejezés.
- {23} Az uralkodócsalád női tagjait megillető cím.
- {24} Arab nyalánkság.
- {25} Üdvözlés.
- {26} Kedvesem.
- {27} Szó szerint: Lailába örülten szerelmes férfi. Kaisz ibn al-Mulavvaha (megh. 700 k.) arab költő ragadványneve. A történet Kaisz Laila iránti viszonzatlan szerelméről szól. A lány apja nem egyezett bele a szerelmével kötendő házasságba, máshoz adta feleségül. Kaisz a fájdalomtól megtévelyedve, a sivatagban bolyongva töltötte élete hátralévő részét, és verseket írt a boldogtalan szerelemről.
- {28} Idézet Dzsamil (megh. 701 k.) verséből, amelyben Buthaina iránti szerelmét vallja meg.

{29} Dzsamil versének átköltése. Az eredetiben: „Adj egy lehetetet, egy lélegzetet Buthainától.”

{30} Rendőrség.

{31} A japán *iraszsaimasze* hagyományos üdvözlési forma, amellyel a vendégeket fogadják az étteremben. Jelentése: „Itt állok készen a szolgálatára.”

{32} Az agarfa gyantája. Rendkívül népszerű Kuvaitban. Füstölőben égetik lakások illatosítására, olajként parfümök alkotórészeként használják. A gazdag, erős és hosszan tartó agarillat a világ legdrágább illatszer-összetevői közé tartozik.

{33} Vízipipa.

{34} Kuvaitban február 25-én tartják a nemzeti ünnepet a brit fennhatóság alóli 1961-es felszabadulás emlékére. A függetlenségi nyilatkozatot június 19-én írták alá, de már 1963 óta februárban szervezik az ünnepeket, mert júniusban lehetetlenné tenné az időjárás.

{35} Kuvaitban február 26-án ünneplik a felszabadulás napját, amely az iraki megszállás megszűnésének állít emléket. 1990. augusztus 2-án Kuvaitot lerohanta és elfoglalta az iraki hadsereg. Hetekig tartó bombázások után 1991. február 24-én az Egyesült Államok vezetésével szárazföldi hadműveletekbe kezdett a nemzetközi koalíció, és négy nap alatt az egész országot felszabadították.

{36} Szégyen, gyalázat, illetlenség (például viselkedésben vagy öltözködésben).

{37} *Bidun dzsinszija* – nemzetiség nélküli; rövidített kifejezéssel a *bidun* olyan embercsoport, amelynek nincs állampolgársága, pedig nemzedékek óta Kuvaitban él. Egyeseknek a felmenőik nemtörődömsége miatt nincsenek papírjaik, akik nem adták be a megfelelő kérelmeket 1959-ben, amikor bevezették a kuvaiti állampolgárságra vonatkozó első jogszabályokat.

{38} Külföldi nő.

{39} Öregasszony – kuvaiti dialektus.

{40} Nyisd ki, lányom! Most rögtön! Nyisd ki, te szuka! (Arab dialektus.)

{41} Nyisd ki, gyorsan! Itt van a nagybátyád és a bátyád! Megöllek, te kurva! Nyisd ki! (Arab dialektus.)

{42} Ó, szépség! Szó szerint a jelentése: 'hold'. A köznyelvben gyakran 'szépség' értelemben használják.

{43} Óvárosi negyed az arab városokban.

{44} Kendő, mellyel a muszlim nők eltakarják a hajukat.

{45} Fátyol, mellyel a muszlim nők eltakarják az arcukat.

{46} Szép, nagyon csinos.

{47} Csinos, édes – arab dialektus.

{48} Fehér; itt a fehér bőrre utal.

{49} Szőke nő.

{50} Éles hang, melyet úgy képeznek, hogy a felső fogsor hátsó falához érintik a gyorsan vibráló nyelvet. Ezt a hangot az öröm és az elragadtatás kifejezésére adják ki az arab nők.

{51} Cserje, melynek szárított, porrá őrölt gyökerét kozmetikai színezőanyagként használják.

{52} Áldás.

{53} Szem, 'szemmel verés' jelentése is van. A szemmel verésbe vetett hit széles körben elterjedt az arab országokban.

{54} Szó szerint: 'amit csak Isten akar'. Olyankor használják ezt a fordulatot, ha megcsodálnak valami szépet vagy jót, vagy dicsérnek valakit. Általános meggyőződés szerint ez a mondat megvéd a szemmel veréstől.

{55} Vőlegény.

{56} Damaszkusz egyik ókori városkapuja azon az útvonalon, amerre Pál apostol menekült.

{57} Szaladin (1138–1193) muszlim hadvezér, egyiptomi szultán volt. A keresztes lovagokkal vívott harcokról nevezetes, tőlük foglalta vissza többek között Damaszkuszt is.

{58} A 706 és 715 között épült mecset az egyik legrégebbi és legnagyobb muszlim szentély, a síiták és a szunniták is tisztelik.

{59} Nagy kiterjedésű karavánszeráj 1573–1574-ből, az első ilyen intézmény Damaszkusz városfalain belül.

{60} 1780 körül épült piac, bevásárlóutca.

{61} Azima palotáját 1749-ben építtette Damaszkusz helytartója, Aszada al-Azima pasa. Jelenleg a Szíriai Művészet és Hagyomány Múzeuma működik az épületben.

{62} 690 méter magas hegy Damaszkusztól északnyugatra, a legenda szerint itt halt meg a bibliai Ábel.

{63} Rózsa.

{64} Szív.

{65} Lélek; *ruh* – 'életerő'.

{66} Élet.

{67} A törvény szerint minden kuvaiti családnál legföljebb négy szolgáló dolgozhat.

{68} A muszlim férfiaknak négy feleségük lehet egyidejűleg.

{69} Kuvaitban kedvelt tengeri hal.

{70} Szemem fénye.

{71} Szegény (nő).

{72} Piac, piactér.

{73} Isten hozott (benneteket).

{74} Fogd be, asszony! (Dialektus.)

{75} A bácsikád lánya csinosabb. (Dialektus.)

{76} Gratuláció Hasszán anyjának.

{77} Te vagy az életem.

{78} Sors, végzet.

{79} Amit csak Isten akar. A mondást „Allah jótéteménye” értelemben használják, olyan alkalmakkor, ha nagyra értékelnek valamit.

{80} Feleség.

{81} A Közel-Keleten évszázadok óta elterjedt, cukorpasztás szórtelenítés. A természetes eredetű, cukorból és kevés citromléből kevert pasztával végzett művelet után különösen sima, puha és selymes lesz a bőr.

{82} Holnap.

{83} Az esküvő kezdetét jelentő menet; a dobokkal, dudákkal, kürtökkel játszott kísérőzene, illetve a nemegyszer lángoló szablyákkal vagy kardokkal táncoló férfiak.

{84} A nagybátyám fia.

{85} Nagyon szeretlek – dialektus.

{86} A kuvaiti tartózkodási vízum háromféle vízumot jelent: családi, munkavállalói és úgynevezett háztartási alkalmazotti vízumot. A szponzori rendszer előírja, hogy az említett vízumok mindegyikét aláírja egy úgynevezett szponzor (a beutazóért általános felelősséget vállaló meghívó fél), aki lehet a munkaadó vagy egy családtag. Az úgynevezett függő személy családi vízuma bizonyos mértékig korlátozott, például a férj vízumában szereplő feleség nem vállalhat munkát (ha dolgozni akar, munkavállalói vízummal kell rendelkeznie); feleség nem lehet a férj szponzora.

{87} Muszlim erkölcsvédő fanatikusok.

{88} Hitetlen nő.

{89} Keresztény nő.

{90} Az én feleségem.

{91} Valószínűleg a világ legrégebb óta használatban lévő útja, az Ótestamentum is említi.

{92} Az úgynevezett madabai mozaiktérkép Palesztina és AlsóEgyiptom hatodik századi, mozaikból rakott térképe, amely a Szent György-bazilika padlóján látható.

{93} Lengyelország?

{94} Lengyel vagy?

{95} Igen, lengyel vagyok.

{96} Ő a feleségem.

{97} Alkotószellem, a tevékenységek fő ihletője – latin kifejezés.

{98} Az arab népi hitvilág szerint sivatagi gonosz szellem, gyakran előfordul az óarab költeményekben. A *ghula* különféle állatok vagy démonikus nők alakjában jelenik meg az utazók előtt, letéríti őket az útról, hogy megölje és felfalja őket. Egyes *ghulák* állítólag a temetőben jönnek elő, és hullákkal táplálkoznak. A hiedelem szerint a sátán és a tűzből teremtett nő ivadéka.

{99} Én.

{100} Nem.

{101} Apa – dialektus.

{102} Hagyományos arab saláta, jellegzetes összetevői a ropogósra pirított, összetört pitadarabok.

{103} Libanoni salátának is nevezik; zöldségsaláta többek között paradicsommal, kuszkuossal, hagymával, uborkával, fokhagymával és piros paprikával.

{104} Olaj.

{105} Nyugalom! Csönd legyen! (Arab dialektus.)

{106} Fogjátok be! (Arab dialektus.)

{107} A kávé, gyorsan!

{108} Nénikém; általában ezt a szót használják az anyósra.

{109} Elég! (Arab dialektus.)

{110} Vége.

{111} Hitvallás. Az iszlám vallás egyik alappillére. A háromszor kimondott mondattal a hívők közösségébe való befogadást jelenti.

{112} Omár anyja.

{113} Omár apja.

{114} Földig érő, hosszú ujjú, bő arab ruha; más dialektusokban *disdása*. Kuvaitban *daraa'*-nak is hívják.

{115} Vizontlátásra.

{116} Az iszlám előtti korból eredő ünnepélyes szertartás, melynek során a születés utáni hetedik napon levágtak egy tincset az újszülött hajából, illetve birkát áldoztak; ezután a leölt állat vérért csorgatták az újszülött fejére. A levágott hajtincset nevezték *'akikának*, később az egész szertartást ezzel a névvel illették. Az iszlámban az *'akika* kifejezés inkább a rituálisan feláldozott állatra és annak húsára vonatkozik.

{117} A kilencedik hónap a muszlim holdnaptárban, 29 vagy 30 napig tart. A nap- és a holdév közötti különbség miatt a ramadán minden évben 10 vagy 11 nappal korábbra esik a gregorián naptárhoz képest. A ramadán hónapja alatt böjtölni kell. A böjt a hit öt pillérének egyike.

{118} A hívőket imára hívó férfi.

{119} Lencseleves.

{120} Az első étel, amelyet a muszlim ember magához vehet napnyugta után ramadánkor.

{121} A Perzsa-öböl menti országokban elterjedt szokás. Ramadán közepén a gyerekek kisebb csoportokban, hagyományos öltözékben házról házra járnak, tradicionális dalokat énekelnek, cserébe cukorkát, diófélét vagy aprópénzt kapnak.

{122} Kisfiú.

{123} Az utolsó étkezés virradat előtt a ramadán idején.

{124} Könnyű étkezés ramadánkor az *iftar* és a *szuhur* között. Kuvaitban általában 22 óra körül szolgálják fel, és társasági eseménynek számít; a szállodai éttermek különleges kínálattal készülnek az alkalomra.

{125} Szamár.

{126} Az asz-Szabah-dinasztia 1756 óta gyakorolja a hatalmat a jelenlegi Kuvait területei fölött. A teljes függetlenség 1961-es kivívása óta az emír áll az állam élén.

{127} Nincs Isten Allahon kívül. Az iszlám hívek monoteista credója, minden iszlám vallási ünnepség kötelező eleme; ezt a mondatot ismételtetik a temetési szertartás alatt is.

{128} Allah áldja meg a lelkét.

{129} Szó szerinti jelentése: 'fejjel lefelé'. Hagyományos arab egytálétel rizsszel és különféle hozzávalókkal. Amikor kész az étel, fejjel lefelé fordítják a lábast, így borítják ki és találják a tartalmát.

{130} Kuvaitban az elhunyt temetésétől számított három napban a rokonai fogadják otthonukban a részvétnyilvánításokat, külön a férfiak és külön a nők.

{131} Nincs – arab dialektus.

{132} Tehén.

{133} A fiam háza.

{134} Menj! Bizonyos helyzetekben megvetést is kifejez: „Takarodj!”

{135} Kint; a köznyelvben: „Kifelé!”

{136} A napi öt kötelező muszlim ima egyike; a reggeli imát pirkadat és napkelte között mondják.

{137} Minden hála Allahot illeti! Hála Istennek!

{138} Erjesztett, joghurtserű, szárított tejtermékből (*dzsamíd*) készített mártásban főtt bárányhús; rizsre halmozva, mandulával és fenyőmaggal megszórva tálalják.

{139} Gondnok.

{140} Barátnő.

{141} Az egyiptomi spenót zöld leveleiből készült leves; íze a spenótéra hasonlít.

{142} Fenyőmag.

{143} Napnyugta utáni ima.

{144} Arab üdvözlés, szó szerinti jelentése: 'Béke veled!' A válasz rá: *Va alajkum asz-szalam*, jelentése: 'Veled (is legyen) béke!'

{145} A lányom.

{146} Fekete.

{147} Ruha.

{148} Örökké fiatal szüzek, akiket a híveknek ígérik a másvilágon az igaz és jámbor földi életért cserébe; itt: a szép nők közkeletű elnevezése.

{149} Buta.

{150} Szamár.

{151} Paráznság, prostitúció.

{152} Déli ima.

{153} Gyűlések helye, ahol kizárólag férfiak jelenhetnek meg, itt vitatják meg az ország aktuális politikai, gazdasági és társadalmi ügyeit. A kifejezést használják az ott tartott gyűlésekre is. A *divanija* rendkívül fontos intézmény Kuvait életében.

- {154} Nemzetgyűlés, a kuvaiti parlament.
- {155} Szuka.
- {156} Kurva.
- {157} Udvariassági fordulat, jelentése: 'Istennek hála a szerencsés (biztonságos) hazatérésért'; 'Isten hozott itthon'.
- {158} Válaszként alkalmazott fordulat, jelentése: 'Isten áldjon'. (Arab dialektus.)
- {159} Apa fivére; *ammi* apám fivére.
- {160} Az iszlám hitűeket a muszlimok kötelességei közé tartozó imára (*szalat*) szólító felhívás.
- {161} A ramadán lezárásának ünnepe.
- {162} Áldozati ünnep, *id al-kabirnak* (nagy ünnep) is hívják. A bibliai Ábrahám cselekedetének emlékére tartott ünnep, melynek során a zarándokok állatot áldoznak a Mina-völgyben.
- {163} Az apa testvére. Általában idősebb férfiakra, például az após megszólítására is használják.
- {164} Ima az elhunyt lelkéért, a muszlim közösség kötelessége.
- {165} A te fiad.
- {166} Kisfiam.
- {167} Kuvaitban így nevezik a fiús leszbikusokat, a *lesbian tomboyst*.
- {168} Kuvaitban ezt a kifejezést használják a nőies leszbikusokra, a *feminine lesbiansre*.
- {169} Rendben – arab dialektus.
- {170} Holnap – arab dialektus.
- {171} Apám testvérének lánya.
- {172} Szemét, hulladék.
- {173} A férjem.
- {174} A férjed.
- {175} Lengyelország.
- {176} Labda.
- {177} Elvált nő vagy; ki vagy rúgva; eltaszítlak. Ha a férj ezt kijelenti, annak hivatalos ereje van, és azonnali hatállyal felbomlik a házasság.
- {178} Cipő vagy.
- {179} Cipő fia vagy.
- {180} A válás visszavonása; az a helyzet, amikor a férj visszafogadja az elvált feleségét anélkül, hogy új házassági szerződést kötnének.
- {181} Válás.
- {182} A húgod.
- {183} Szolgáló.
- {184} Pénz.

[{185}](#) Visszafogadtalak.

[{186}](#) Joghurtféle.

[{187}](#) Közeli férfi családtag, például férj, apa, testvér; szó szerint: az a férfi, aki megvédi a nőt a tiltott dolgoktól.

[{188}](#) Elismerni, hogy Allahnak társai vannak. A muszlimok szigorúan monoteisták, az Allahon kívül más teremtőkbe vetett hit szerintük sérti Allah méltóságát.

[{189}](#) Boszorkány, vajákos.

[{190}](#) Veled is béke, kegyelem és Isten áldása.

[{191}](#) Ha Allah úgy akarja; ahogy Allah rendeli.

[{192}](#) Isten áldjon meg!

[{193}](#) A feleséged gyereket vár. (Arab dialektus.)

[{194}](#) Megkövezés.

[{195}](#) Házasságtörés.

[{196}](#) Isten a legnagyobb.

[{197}](#) Ringyó.

[{198}](#) Galamb; a férfi nemi szerv közkeletű elnevezése.

[{199}](#) Ház; Hasszán *bajtja* szó szerint: 'Hasszán háza'. Tágabb, köznyelvi értelemben: a család, amelynek Hasszán a feje.

[{200}](#) Egy kuvaiti dinár ezer filszet ér.

Tartalom

Első rész

- I. FEJEZET Indulás
- II. FEJEZET A kollégium
- III. FEJEZET A sivatagi parti
- IV. FEJEZET Jachtkirándulás
- V. FEJEZET Szilveszter
- VI. FEJEZET Hasszán
- VII. FEJEZET Damaszkusz
- VIII. FEJEZET Egy nehéz döntés
- IX. FEJEZET A hagyomány szerint
- X. FEJEZET Nászút
- XI. FEJEZET A házasság hétköznapijai
- XII. FEJEZET Nagy változás

Második rész

- I. FEJEZET Az új lakók
- II. FEJEZET Nyilvános kivégzések
- III. FEJEZET Anti talik
- IV. FEJEZET A botlás
- V. FEJEZET Lina
- VI. FEJEZET Csapda

Jegyzet

A könyv elektronikus változatának kiadója
Kossuth Kiadó Zrt.
www.kossuth.hu

A kiadásért felel a Kossuth Kiadó Zrt. vezetője.

Az e-könyv létrehozásában közreműködött:
Katona Zoltán, Pekó Zsolt
Projektvezető: Földes László

A kiadás alapja:
Laila Shukri: *Perska miłość*
Prószyński Media, Warszawa 2014

Fordította
Mihályi Zsuzsa

Szerkesztette
Nagy Antal

Epub: ISBN 978-963-09-9342-5
Mobi: ISBN 978-963-09-9343-2

© Laila Shukri 2014
© Kossuth Kiadó 2018
© Hungarian translation Mihályi Zsuzsa 2018

Minden jog fenntartva.
www.multimediplaza.com
info@multimediplaza.com